

LUNASTUKSEN HISTORIA

Ellen G. White

KUSTANNUSLIIKE
KIRJATOIMI

Esipuhe

Ellen G. White, jonka Jumala valitsi toimimaan sanansaattajanaan adventtiuskovaisille, sai toimintansa alussa jumalallista ilmoitusta monista asioista. Näiden joukossa oli huomattavimpana taistelu hyvän ja pahan välillä, aina Lusiiferin kapinasta ja ihmisen lankeamisesta lähtien halki vuosituhansien armonajan loppuun ja Kristuksen toiseen tulemiseen asti, jolloin Jumalan valtakunta perustetaan uudesti luotuun maahan.

V. 1858 veli ja sisar White olivat läsnä kokouksessa, joka pidettiin Lovett's Grovessa, lähellä Bowling Greeniä Ohiossa. Siellä sisar Whitelle jälleen näytettiin näyssä monia jäännösseurakunnalle tärkeitä asioita. Tästä näyståän hän kirjoitti: »Lovett's Grovessa toistettiin suurin osa kaikesta siitä, mitä olin nähnyt kymmenen vuotta aikaisemmin Kristuksen ja Saatanan välisestä suuresta aikakausien taistelusta, ja minua kehoitettiin kirjoittamaan se muistiin.» — *Life Sketches of Ellen G. White*, s. 162. Tämä ilmoitus Kristuksen ja Hänen enkeliensä sekä Saatanan ja hänen enkeliensä välisestä suuresta taistelusta julkaistiin sittemmin kolmen pienen kirjan sarjana, jonka yhteisenä nimenä oli *Spiritual Gifts*.

Myöhempinä vuosina tämä aihe esitettiin sisar Whitelle yksityiskohtaisemmin, ja v. 1870 hän aloitti tämän suuremosen lunastuskertomuksen julkaisemisen laajana, neljä nidettä käsittävänä laitoksena, jolle annettiin yhteiseksi nimeksi *The Spirit of Prophecy*.

Ajan mittaan tästä suuresta aiheesta saatiin lisää valoa ja sitä mukaa kuin nämä kirjat alkoivat levitä myös seurakunnan ulkopuolisten keskuuteen, sisar White jälleen laajensi tätä sarjaa täydentäen kertomukseen jääneitä aukkoja ja muutoinkin lisäten asia-aineistoa teokseen, josta näin ker-

tyi yhteensä enemmän kuin kolmetuhattaviisisataa sivua. Koko teos käsittää viisi nidettä, joiden nimet ovat Patriarchs and Prophets, Prophets and Kings, Desire of Ages, Acts of the Apostles ja The Great Controversy (Suuri Taistelu).

Viime vuosina on sekä Amerikassa että muualla alettu kaivata lyhyttä, mutta silti yhtenäistä esitystä tästä suuresta aiheesta, mikä yhdeksi kirjaksi koottuna keskitetysti kuvailisi aikakausien taistelun kaikkia vaiheita siten kuin ne esitettiin sisar Whitelle. Tämä kirja, Lunastuksen historia (The Story of Redemption), täyttää nyt tämän tarpeen. Siihen on valittu otteita aikaisemmin ilmestyneistä, mutta jo kauan sitten loppuun myydyistä sisar Whiten teoksista. Niinkuin sisällysluettelosta ilmenee, tähän kirjaan on valittu lukuja kirjasta Spirit of Prophecy, osat I, III ja IV, The Signs of the Times-lehdestä ja kirjasta Early Writings eli Spiritual Gifts, osa I (Hengellisiäkokemuksia).

Toivomme ja uskomme, että tämä kirja, Lunastuksen historia, tulee valistamaan monia uskovaisia ja elvyttämään heidän toivoaan Jeesuksen pikaisesta tulosta.

Ellen G. Whiten teosten julkaisutoimikunta.

Lusiferin lankeaminen

Ollessaan taivaassa ennen kapinaansa Lusifer oli korkea-arvoinen ja ylevä enkeli, kunniaissa Jumalan rakkaasta Pojasta seuraava. Hänen katseensa, samoin kuin muidenkin enkeleiden, oli lempeä ja siitä kuvastui onnellisuus. Hänellä oli korkea ja leveä otsa, mikä todisti voimakkaasta älystä. Hänen ulkomuotonsa oli täydellinen, hänen käytöksensä ja loia ja majesteettillista. Erikoinen valo säteili hänen kasvoiltaan ja loisti hänen ympäristöönsä kirkkaampana ja kauniimpänä kuin muiden enkeleiden. Kuitenkin oli Kristus, Jumalan rakas Poika, erinomaisin koko enkelijoukossa. Hän oli yhtä Isän kanssa ennen kuin enkelit luotiin. Lusifer oli kateellinen Kristukselle, ja vähitellen hän anasti itselleen sen käskyvallan, mikä kuului yksinomaan Kristukselle.

Luoja kutsui taivaallisen joukon koolle osoittaakseen kaikkien enkeleiden läsnäollessa erikoista kunnioitusta Pojalleen. Hän sijoitti Pojan istumaan valtaistuimelle kanssaan, ja pyhien enkeleiden taivaallinen joukko kokoontui heidän ympärilleen. Sitten Isä tiedoitti itse säätäneensä, että Kristus, Hänen Poikansa, oli oleva Hänen vertaisensa, niin että Hän oli oleva itse läsnä siellä, missä tahansa Hänen Poikansa on läsnä. Pojan sanalle oli oltava kuuliainen yhtä ripeästi kuin Isän sanalle. Hän oli antanut Pojalleen vallan hallita taivaallista joukkoa. Erikoisesti Hänen Poikansa oli toimiva yhdessä Hänen kanssaan maan ja kaiken sen elollisen suunnitellussa luomisessa, mitä maan päällä oli tuleva olemaan. Hänen Poikansa oli paneva täytäntöön Hänen tahtonsa ja aivoituksensa, mutta ei ole tekevä mitään itsestään. Isän tahto tuli täytettäväksi Hänessä.

Lusifer oli pahansuopa ja kateellinen Jeesusta Kristusta kohtaan. Kaikkien enkeleiden kumartaessa Jeesusta Hänen ylivaltansa, korkean arvovaltansa ja laillisen valta-asemansa

tunnustukseksi hän kuitenkin kumarsi yhdessä heidän kanssaan, mutta hänen sydämensä oli täynnä katkeruutta ja vihaa. Jumala oli ottanut Kristuksen osalliseksi erikoiseen neuvotteluun suunnitelmistaan, joita Lusifer ei tuntenut. Hän ei ymmärtänyt eikä Jumala sallinut hänen tietää niistä Jumalan aivoituksista. Mutta Kristuksen Isä tunnusti taivaan hallitsijaksi ja Hänen valtansa ja arvovaltansa samaksi kuin Jumalan itsensä. Lusifer kuvitteli itse olevansa suosiossa enkelien keskuudessa taivaassa. Jumala oli hänet korkealle korottanut, mutta se ei herättänyt hänessä kiitollisuutta eikä ylistystä Luojaansa kohtaan. Hän pyrki itsensä Jumalan vertaiseksi. Hän ylpeili ylhäisestä asemastaan. Hän tiesi enkelien kunnioittavan häntä. Hänellä oli erikoinen tehtävä suoritettavana. Hän oli ollut lähellä suurta Luojaa, ja ikuista Jumalaa lakkaamatta ympäröivät kirkkaat valonsäteet olivat kohdistuneet erikoisesti häneen. Hän ajatteli, miten enkelit olivat totelleet hänen käskyjään iloisella auliudella. Olihan hänen pukunsa loistava ja kaunis. Miksi siis Kristusta kunnioitettiin ennen häntä?

Hän poistui Isän välittömästä läheisyydestä tyytymättömänä ja täynnä kateutta Jeesusta Kristusta kohtaan. Salaten todellisen tarkoituksensa hän kutsui enkelijoukon koolle. Hän esitti asiansa, mikä keskittyi häneen itseensä. Loukkaantuneena hän kertoi Jumalan antaneen etusijan Jeesukselle ja laiminlyöneen hänet. Hän kertoi heille, että tästä lähtien ei enää olisi ollenkaan sitä suloista vapautta, mistä enkelit olivat saaneet nauttia. Sillä olihan Jumala määrännyt heille hallitsijan, jota kohtaan heidän täytyi osoittaa orjamaista kunnioitusta. Hän selitti heille kutsuneensa heidät koolle vakuuttaakseen heille, ettei hän enää tahtonut alistua hänen ja heidän oikeuksiensa anastamiseen, ettei hän enää koskaan kumartaisi Kristusta, että hän ottaisi itselleen sen kunnian, mikä olisi tullut antaa hänelle, ja että hän rupeaisi kaikkien niiden johtajaksi, jotka alistuisivat seuraamaan häntä ja tottelemaan hänen ääntään.

Enkelien keskuudessa oli kiistaa. Lusifer ja hänen kannattajansa pyrkivät järjestämään Jumalan hallituksen uudelleen. He olivat tyytymättömiä ja onnettomia, koska he eivät voineet päästä selville Hänen tutkimattomasta viisaudesta ja siitä, mikä tarkoitus Hänellä oli korottaessaan Poikansa ja antaessaan Hänelle sellaisen rajattoman voiman ja herruuden. He kapinoivat Pojan arvovaltaa vastaan.

Uskolliset ja kuuliaiset enkelit koettivat saada tätä mah-

tavaa ja kapinallista enkeliä mukautumaan Luojaansa tahtoon. He todistivat oikeaksi Jumalan toimenpiteen, kun Hän antoi kunnian Kristukselle, ja koettivat pontevasti järkisyillä saada Lusiferia vakuuttuneeksi siitä, ettei hänellä ollut nyt sen vähempää kunniaa, kuin hänellä oli, ennen kuin Isä oli ilmoittanut siitä kunniaa, minkä Hän oli suonut Pojalleen. He osoittivat selvästi, että Kristus oli Jumalan Poika, joka oli ollut olemassa Hänen kanssaan jo, ennen kuin enkelit luotiin, ja että Hän oli aina ollut Jumalan oikealla puolella sekä ettei Hänen rakastettavaa, lempeää arvovaltaansa oltu näihin asti epäilty sekä ettei Hän ollut antanut yhtään käskyä, mitä taivaallisen joukon ei olisi ollut ilo täyttää. He esittivät, ettei Kristuksen Isältä saama erikoinen kunnia enkelien läsnäollessa vähentänyt sitä kunniaa, minkä Lusifer oli tähän mennessä saanut. Enkelit itkivät. Huolissaan he koettivat saada hänet hylkäämään jumalattoman hankkeensa ja osoittamaan nöyryyttä Luojaansa kohtaan, sillä kaikki oli tähän saakka ollut rauhallista ja sopusointuista. Mikä oli aiheuttanut tämän erimielisen kapinallisen äänen?

Lusifer kieltäytyi kuuntelemasta. Sitten hän käänsi selkensä kuuliaisille ja uskollisille enkeleille leimaten heidät orjiksi. Nämä Jumalalle uskolliset enkelit hämmästyivät nähdessään Lusiferin onnistuneen kapinayrityksessään. Hän lupasi heille uuden ja silloista paremman hallituksen, missä kaikki olisi vapaata. Suuret joukot ilmaisivat haluavansa hyväksyä hänet päämieheksensä ja johtajakseen. Kun hän näki menestyneensä yrityksessään, hän kuvitteli saavansa vielä kaikki enkelit puolelleen sekä pääsevänsä Jumalan vertaiseksi sekä että hänen vaikutusvaltaisen äänensä saataisiin kuulla komentavan koko taivaallista joukkoa. Jälleen uskolliset enkelit varoittivat häntä vakavasti niistä seurauksista, mitä varmasti tulisi, jos hän pitäisi itsepäisesti kiinni aiikeistään; että Hän, joka oli kyennyt luomaan enkelit, saattaisi voimallaan kumota heidän arvovaltansa ja jollakin huomattavalla tavalla rangaista heitä heidän julkeudestaan ja kauheasta kapinastaan. Ajatelkaa, että enkeli saattoi nousta Jumalan lakia vastaan, mikä oli yhtä pyhä kuin Jumala itsekin! He kehoittivat kapinallisia sulkemaan korvansa Lusiferin petäviltä päätelmiltä ja neuvoivat häntä sekä kaikkia hänen vaikutuksensa alaisiksi joutuneita menemään Jumalan luo ja tunnustamaan tehneensä väärin jo alkaessaankin epäillä Hänen arvovaltaansa.

Monet Lusiferin kannattajat olivat taipuvaisia ottamaan

vaarin uskollisten enkelien neuvosta, katumaan tyytymättömyyttään ja saavuttamaan jälleen Isän ja Hänen rakkaan Poikansa luottamuksen. Tuo mahtava kapinoitsija selitti silloin tuntevansa Jumalan lain, ja jos hän alistuisi orjamaiseen kuuliaisuuteen, niin hänen kunniansa riistettäisiin häneltä. Jumala ei enää uskoisi hänelle hänen ylevää tehtävänsä. Hän sanoi heille, että hän itse ja myös he olivat nyt menneet liian pitkälle enää perääntyäkseen ja että hän uhmaisi seureauuksia, sillä Jumalan Pojan orjamaiseen palvelemiseen hän ei koskaan tahtoisu taipua. Hän sanoi myös, ettei Jumala antaisi anteeksi ja että heidän täytyi nyt puolustaa vapauttaan sekä hankkia väkivalloin itselleen se asema ja arvovalta, mitä heille ei vapaaehtoisesti suotu.*)

Uskolliset enkelit kiiruhtivat nopeasti Jumalan Pojan luo ja ilmoittivat Hänelle, mitä enkelien keskuudessa tapahtui. He tapasivat Isän neuvottelemassa rakkaan Poikansa kanssa päättääkseen, miten he voisivat uskollisten enkelien parasta tarkoittaen kukistaa iäksi Saatanan anastaman arvovallan. Suuri Jumala olisi voinut heti syöstä tämän pääpettäjän alas taivaasta, mutta se ei ollut Hänen aivoituksensa. Hän tahtoi antaa kapinallisille tasapuolisen tilaisuuden mitellä voimiaan ja mahtiaan Hänen oman Poikansa ja Hänen uskollisten enkeliensä kanssa. Tässä taistelussa oli jokainen enkeli valitseva oman puolensa, mikä ilmoitettiin kaikille. Ei olisi ollut turvallista sallia kenenkään Saatanan kapinaan liittyneen jatkuvasti asustaa taivaassa. He olivat saneet tietää, mitä todellinen kapina Jumalan muuttumatonta lakia vastaan on, ja se on korjaamaton. Jos Jumala olisi käyttänyt voimaansa rangaistakseen tätä pääkapinoitsijaa, niin ei olisi käynyt ilmi, ketkä enkeleistä olivat tyytymättömiä. Sentähden Jumala käytti toista menettelytapaa, sillä Hän tahtoi ilmaista selvästi koko taivaalliselle joukolle vanhurskautensa ja tuomionsa.

Sota taivaassa

Kapinoiminen Jumalan hallitusta vastaan oli suurin rikos. Koko taivas näytti olevan liikkeessä. Enkelit järjestettiin joukkoihin, joiden kunkin johtoon asetettiin korkeassa asemassa oleva enkeli. Saatana taisteli Jumalan lakia vastaan, koska

*) Näin tuosta samasta **Lusiferista**, »valonkantajaksi», joka osallistui Jumalan kirkkaudesta ja oli Hänen valtaistuimensa henkivarti-jointa, synty teki Saatanan, »vastustajan». — *Patriarchs and Prophets*, s. 40.

hän kiihkeästi halusi korottaa itseään ja oli haluton alistumaan taivaan suuren valtiaan, Jumalan Pojan alaisuuteen.

Koko taivaallista joukkoa kehoitettiin tulemaan Isän eteen, jotta kumpikin tapaus saataisiin ratkaistuksi. Häpeämättömästi Saatana esitti olevansa tyytymätön sen johdosta, että Kristusta pidettiin suuremmissa arvossa kuin häntä. Hän nousi ylpeänä seisomaan ja vaati, että hänen pitäisi olla Jumalan vertainen sekä että hänet tulisi ottaa mukaan neuvotteluihin Isän kanssa ja että hänen tulisi saada ymmärtää Isän aivoituksia. Jumala ilmoitti Saatanalle ilmaisevänsä salaiset aivoituksensa yksinomaan Pojalleen ja vaativansa koko taivaalliselta perheeltä, Saatanaltakin, ehdotonta, vastasanomatonta kuuliaisuutta itseään kohtaan, mutta että Saatana oli osoittautunut arvottomaksi mihinkään paikkaan taivaassa. Silloin Saatana viittasi voitonriemuisena kannattajiinsa, joita oli melkein puolet taivaan enkeleistä, ja huudahti: »Nämä ovat minun puolellani! Karkoitatko nämäkin ja aiheutat sellaisen tyhjyyden taivaassa?» Sitten hän sanoi olevansa valmis vastustamaan Kristuksen arvovaltaa ja puolustamaan paikkaansa taivaassa väkivalloin voima voimaa vastaan.

Hyvät enkelit itkivät kuullessaan Saatanan sanat ja hänen voitonriemuiset kerskauksensa. Jumala ilmoitti, etteivät kapinalliset saisi enää jäädä taivaaseen. He olivat saaneet säilyttää korkean ja onnellisen asemansa sillä ehdolla, että olivat kuuliaisiksi sille laille, minkä Jumala oli antanut hallitsemaan korkeitten järjellisten olentojen joukkoa. Mutta mihinkään varokeinoin ei oltu ryhdytty niiden pelastamiseksi, jotka uskalsivat rikkoa Hänen lakiaan. Saatana kävi julkeaksi kapinallisuudessaan ja osoitti halveksivansa Luojan lakia. Sitä Saatana ei voinut sietää. Hän väitti, etteivät enkelit tarvitse mitään lakia, vaan heidän tulisi saada vapaasti seurata omaa tahtoaan, mikä aina johtaisi heidät oikeaan; hän väitti, että laki rajoitti heidän vapauttaan ja että lain poistaminen oli hänen nykyisen asennoitumisensa suuri päätarkoitus. Hänen mielestään enkelien asema tarvitsi parannusta. Mutta sellainen ei ollut Jumalan mieli, joka oli laatinut lait ja kirjoittanut ne itsensä vertaisiksi. Enkelijoukon onni oli olla täydellisesti kuuliainen laille. Jokaiselle oli määrätty erikoinen tehtävänsä, ja siihen saakka, kunnes Saatana alkoi kapinoida, oli taivaassa vallinnut täydellinen järjestys, ja toiminta siellä oli ollut sopuisoita.

Sitten syntyi sota taivaassa. Jumalan Poika, taivaan Ruhtinas, ja Hänen uskolliset enkelinsä ryhtyivät taisteluun pää-

kapinoitsijaa ja hänen liittolaisiaan vastaan. Jumalan Poika ja Hänen kuuliaiset, uskolliset enkelinsä pääsivät voitolle, ja Saatana ja hänen kannattajansa karkoitettiin taivaasta. Koko taivaallinen joukko tunnusti kiitollisena vanhurskaan Jumalan ja kunnioitti Häntä. Taivaaseen ei jäänyt merkkiäkään kapinasta. Kaikki oli jälleen rauhallista ja sopusointuista kuten ennenkin. Taivaan enkelit valittivat niiden kohtaloa, jotka olivat heidän tovereinaan eläneet onnessa ja autuudessa. Heidän menetyksensä tuntui taivaassa.

Isä neuvotteli Poikansa kanssa ihmisen maan päälle asettamista koskevan suunnitelman nopeasta täytäntöönpanosta. Hän asettaisi ihmisen koetukselle, koetellakseen hänen kuuliaisuuttaan, ennen kuin hänelle voitaisiin antaa ikuinen turva. Jos hän kestäisi sen koetuksen, millä Jumala näki hyväksi koetella häntä, niin hän tulisi mahdolliseksi olemaan enkelien vertainen. Hän tulisi nauttimaan Jumalan suosiota, ja hän saisi seurustella enkeleiden kanssa ja he hänen kanssaan. Hän ei nähnyt hyväksi tehdä heille tottelemattomuutta mahdottomaksi.

Luominen

Isä ja Poika ryhtyivät aikomaansa valtavaan, ihmeelliseen työhön — maailman luomiseen. Luojan kädestä lähtiessään maa oli erinomaisen kaunis. Siinä oli vuoria, kukkuloita ja tasankoja; niiden joukkoon siroteltuna oli virtoja ja vesistöjä. Maa ei ollut yhtä laajaa tasankoa, vaan maiseman yksitoikkoisuuden rikkoivat kukkulat ja vuoret, jotka eivät olleet korkeita ja rosoisia kuten nykyään, vaan säännöllisiä ja kaunistuotoisia. Niillä ei koskaan nähty paljaita, korkeita kallioita; ne olivat pinnan alla aivan kuin muodostaen maan luuston. Vedet olivat säännöllisesti hajallaan. Kukkuloita vuoria ja hyvin kauniita tasankoja koristivat kasvit, kukat ja kaikenlaiset suuret, majesteettiset puut, jotka olivat monta kertaa suurempia ja paljon kauniimpia kuin nykyiset puut. Ilma oli puhdasta ja terveellistä, ja maa oli kuin komea palatsi. Enkelit katselivat Jumalan ihmeellisiä ja kauniita töitä ja iloitsivat.

Sen jälkeen kun Luoja oli luonut maan ja eläimet siihen, toteuttivat Isä ja Poika aikomuksensa, minkä he olivat suunnitelleet ennen Saatanan lankeamista, ja loivat ihmisen omaksi kuvakseen. He olivat yhdessä luoneet maan ja kaiken elollisen siihen. Ja nyt Jumala sanoi Pojalleen: »Tehkäämme ihminen omaksi kuvaksemme.» Lähtiessään Luojansa kädestä Adam oli ylevän kookas ja kauniin sopusuhtainen. Hän oli enemmän kuin kaksi kertaa niin suuri kuin nykyään maan päällä elävät ihmiset ja hyvin sopusuhtainen. Hänen piirteensä olivat täydelliset ja kauniit. Hänen hiapiänsä ei ollut kalpea eikä kellahtava, vaan verevä, terveyden voimaa huo kuva. Eeva ei ollut aivan yhtä kookas kuin Adam. Hänen päänsä ulottui hiukan Aadamin olkapäitten yläpuolelle. Hänkin oli ylevä, täydellisen sopusuhtainen ja hyvin kaunis.

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 1.)

Tämä synnitön pari ei pitänyt tehtyjä vaatteita. Heitä verhosi kirkas valopuku, samanlainen kuin enkeleitäkin. Heidän eläessään kuuliaisina Jumalalle tämä valokehä verhosi heitä. Vaikka kaikki, mitä Jumala oli tehnyt, oli täydellisen kaunista, ja vaikka ei näyttänyt puuttuvankaan mitään maan päältä, minkä Jumala oli luonut tehdäkseen Aadamin ja Eevan onnelliseksi, niin Hän vielä osoitti suuren rakkautensa heihin istuttamalla puutarhan erikoisesti heitä varten. Osan ajastaan he kuluttivat miellyttävässä puutarhanhoidossa, osan enkeleiden vierailuissa, heidän opetustensa kuuntelemissa ja autuaallisessa mietiskelyssä. Heidän työnsä ei ollut väsyttävää, vaan hauskaa ja virkistävää. Tämä kaunis puutarha oli oleva heidän kotinsa.

Tähän puutarhaan Herra istutti kaikenlaisia hyödyllisiä ja kauniita puita. Siellä oli puita, jotka olivat täynnä herkullisia hedelmiä, voimakastuoksuisia, ihania silmän katsella ja miellyttävän makuisia. Ne Jumala oli tarkoittanut tämän pyhän parin ravinnoksi. Siellä oli ihania viiniköynnöksiä, jotka kasvoivat suoraan ylöspäin täynnänsä hedelmiä, jotka olivat aivan toisenlaisia kuin mitä ihminen on nähnyt syntiinlankeemuksen jälkeen. Hedelmät olivat hyvin suuria ja erivärisiä; jotkin olivat melkein mustia, jotkin purppuranpunaisia, punaisia, vaaleapunaisia ja vaalean vihreitä. Tätä viiniköynnöksen oksilla kasvavaa kaunista ja rehevää hedelmäsatoa kutsuttiin viinirypäleiksi. Ne eivät riippuneet maassa, vaikkei niitä säleiköillä kannatettukaan, mutta hedelmien paino taivutti ne riipuksiin. Aadamista ja Eevasta oli hauskaa muodostella kauniita lehtimajoja viiniköynnöksen oksista ja taivutella tuoksuvia, hedelmiä täynnä olevia luonnonkauniita, eläviä puita ja lehtiä asumuksiksi.

Maa oli kauniin vehreyden verhoama, ja he olivat lukemattomien eriväristen, tuoksuvien kukkien runsauden ympäröimiä. Kaikki oli aistikkaasti ja suurenmoisesti järjestetty. Puutarhan keskellä oli elämän puu, mikä oli kaikkia muita puita ihanampi. Sen hedelmät näyttivät aivan kulta- ja hopeaomenilta, ja niiden tehtävänä oli ylläpitää kuolemattomuutta. Lehdet sisälsivät parantavia ominaisuuksia.

Aadam ja Eeva Eedenissä

Pyhä pari oli Eedenissä hyvin onnellinen. Heille annettiin rajaton valta vallita kaikkia eläviä olentoja. Leijona ja kauritsa leikkivät rauhallisina ja vaarattomina heidän vierellään

tai nukkuivat heidän jalkojensa juuressa. Kaikenväriset ja -höyheniset linnut lentelivät puitten ja kukkien lomissa ja Aadamin ja Eevan ympärillä, ja niiden täydellinen laulu helkyi puitten oksilta suloisen soinnukkaana Luojan kunniaksi.

Aadam ja Eeva olivat hurmaantuneet Eeden-kotinsa kauneudesta. He olivat ihastuneet ympärillään oleviin pieniin, loistaviin, mutta siroihin höyhenpeitteisiin verhoutuneisiin laulajiin, jotka onnellisina visertelivät iloisia säveleitään. Pyhä pari yhtyi heihin ja viritti äänensä sopusointuiseen rakkaus- ja ylistys- ja kiitoslauluun Isälle ja Hänen rakkaalle Pojalleen tunnustukseksi heitä ympäröivästä rakkaudesta. He tunnustivat luomakunnan järjestyksen ja sopusointuisuuden, mikä puhui rajattomasta viisaudesta ja tiedosta. He näkivät Eeden-kodissaan jatkuvasti uutta kauneutta ja ihanuutta, mikä täytti heidän sydämensä aina syvemmällä rakkaudella ja sai kiitollisuuden ja kunnioituksen tulvimaan heidän huuliltaan Luojaansa kohtaan.

Kapinan seuraukset

Paratiisin keskellä lähellä elämän puuta oli hyvän- ja pahantiedon puu. Jumala määräsi tämän puun erikoisesti heidän Hänelle kuuluvan kuuliaisuutensa, uskonsa ja rakkautensa koetinkiveksi. Herra kielsi ensimmäisiä vanhempia syömästä tästä puusta ja koskemasta siihen, etteivät he kuolisi. Hän sanoi heille, että he saisivat vapaasti syödä kaikista puutarhan puista paitsi yhdestä, mutta jos he söisivät tuosta puusta, niin he varmasti kuolisivat.

Kun Jumala sijoitti Aadamin ja Eevan tuohon kauniiseen puutarhaan, niin siellä oli heidän onnekseen kaikkea, mitä he saattoivat haluta. Mutta kaikkietäväisyydessään Jumala näki hyväksi koetella heidän uskollisuuttaan, ennen kuin he voisivat saada ikuisen turvan. He saisivat Hänen suojansa ja apunsa, ja Hän seurustelisi heidän ja he Hänen kanssaan. Kuitenkaan Hän ei poistanut pahaa heidän ulottuviltaan. Hän salli Saatanan kiusata heitä. Jos he kestäisivät koetuksen, niin he tulisivat saamaan Jumalan ja taivaan enkeleiden pysyvän suojeluksen ja avun.

Saatana hämmästyti tätä uutta asian tilaa. Hänen onnensa oli mennyt. Hän katseli niitä enkeleitä, jotka yhdessä hänen kanssaan olivat kerran olleet niin onnellisia, mutta jotka oli karkoitettu taivaasta hänen kanssaan. Ennen heidän lankeemustaan ei yksikään tyytymättömyyden varjo ollut turmellut heidän täydellistä autuuttaan. Nyt kaikki näytti muuttuneen. Kasvot, jotka olivat heijastaneet Tekijänsä kuvaa, olivat synkkiä ja epätoivoisia. Heidän keskuudessaan oli havaittavissa riitaa, eripuraisuutta ja katkeria vastasytöksiä. Ennen heidän kapinaansa tällainen oli ollut tuntematonta taivaassa. Saatana katseli nyt kapinansa hirvittäviä seurauksia. Hän värisi ja pelkäsi katsoa tulevaisuuteen ja miettiä tämän kaiken loppua.

) 16 (

Oli tullut hetki laulaa iloisia autuaallisia lauluja Jumalan ja Hänen rakkaan Poikansa kunniaksi. Saatana oli johtanut taivaallista kuoroa. Hän oli virittänyt ensimmäisen sävelen; sitten koko enkelijoukko oli yhtynyt häneen, ja ihanat sävellet olivat helkkyneet halki taivaan Jumalan ja Hänen rakkaan Poikansa kunniaksi. Mutta nyt kuului tuon suuren kapinanjohtajan korviin suloisten sävelten sijasta epäsointuisia ja vihaisia sanoja. Missä hän on? Eikö kaikki ole kauheata unta? Onko hänet suljettu pois taivaasta? Eivätkö taivaan portit tule hänelle koskaan enää avautumaan? Jumalanpalvelusnetki lähestyy, jolloin loistavat ja pyhät enkelit kumartavat Isän edessä. Hän ei koskaan enää tule yhtymään taivaalliseen lauluun. Hän ei tule koskaan enää kumartamaan kunnioittavasti ja pyhällä pelolla ikuisen Jumalan edessä.

Jospa hän voisi jälleen päästä sellaiseksi, kuin hän oli ollessaan puhdas, uskollinen ja kuuliainen, niin hän mielellään taipuisi Hänen arvovaltaisiin vaatimuksiinsa. Mutta hän oli kadotettu, osaton lunastuksesta röyhkeän kapinoimisensa tähden! Eikä siinä kaikki; hän oli johtanut toisiakin kapinaan ja samaan kadotukseen kuin itsensäkin — enkeleitä, jotka eivät olleet koskaan edes ajatelleet epäillä taivaan tahtoa tai kieltäytyä tottelemasta Jumalan lakia, ennen kuin hän oli saanut sen heidän mieliinsä esittämällä heille, että heidän tulisi saada osakseen enemmän hyvää ja nauttia suuremmasta ja ihanammasta vapaudesta. Tällaisella viisastelulla hän oli pettänyt heidät. Hänellä on nyt vastuu, josta hän haluaisi mielellään vapautua.

Rauenneet toiveet olivat saaneet nämä henkiolennot levottomiksi. Sen sijaan, että he olisivat saaneet yhä enemmän hyvää osakseen, he kokivat tottelemattomuuden ja lainhalveksimisen surulliset seuraukset kohdallaan. Ei koskaan enää Jeesus Kristus saisi lempeällä tavallaan ohjata näitä onnettomia olentoja. Heidän mieltään ei koskaan enää liikuttaisi se syvä, vakava rakkaus, rauha ja ilo, minkä Hänen läsnäolonsa oli aina herättänyt heissä, niin että he olisivat voineet palata iloisen kuuliaisina ja nöyrän kunnioittavina Hänen luokseen.

Saatana tavoittelee entistä asemaansa

Saatana värisi katsellessaan työtään. Hän mietiskeli yksinään menneisyyttä, nykyisyyttä ja tulevia suunnitelmiaan. Hänen voimakas vartalonsa tärisi kuin myrskyssä. Eräs taivaan enkeli kulki ohitse. Hän kutsui tätä ja pyytämällä pyysi päästä Kristuksen puheille. Hänelle suotiin siihen tilaisuus.

2

) 17 (

Silloin hän kertoi Jumalan Pojalle katuvansa kapinaansa ja haluavansa päästä jälleen Jumalan suosioon. Hän oli halukas ottamaan sen paikan, minkä Jumala oli hänelle aikaisemmin määrännyt, ja alistumaan Hänen viisaaseen hallintoonsa. Kristus itki Saatanan murhetta, mutta sanoi hänelle Jumalan mielipiteen olevan, ettei häntä voitaisi koskaan ottaa taivaaseen. Taivasta ei saa saattaa vaaralle alttiiksi. Koko taivas turmeltuisi, jos hänet otettaisiin takaisin, sillä synty ja kapina oli alkuisin hänestä. Kapinan aiheet olivat yhä hänessä. Hänellä ei ollut mitään syytä kapinalliseen menettelyynsä, ja hän oli toivottomasti tuhonnut, ei vain itseään, vaan myöskin enkelijoukon, joka olisi onnellisena elänyt taivaassa, jos hän olisi pysynyt uskollisena. Jumalan laki saattoi tuomita, mutta se ei voinut antaa anteeksi.

Hän ei katunut kapinaansa sen tähden, että hän näki Jumalan hyvyden, jota hän oli käyttänyt väärin. Ei ollut mahdollista, että hänen rakkautensa Jumalaan olisi hänen lankeamisensa jälkeen niin lisääntynyt, että se olisi johtanut iloiseen alistuvaisuuteen ja tyytyväiseen kuuliaisuuteen Jumalan lakia kohtaan, jota Saatana oli häväissyt. Hänen murheensa syynä oli viheliäisyys, mitä hän tunsu menettäessään taivaan ihanan valon, ja syyllisyyden tunne, mikä väkisinikin valtasi hänet, sekä pettymys sen johdosta, ettei hänen toiveensa toteutunut. Oli aivan eri asia olla johtajana taivaan ulkopuolella ja eri asia olla kunnioitettuna johtajana taivaassa. Menetyksensä, minkä hän oli kärsinyt menettäessään kaikki taivaan etuoikeudet, tuntui liian raskaalta kantaa. Hän halusi saada ne takaisin.

Tämä suuri aseman muutos ei ollut lisännyt hänen rakkauttaan Jumalaa ja Hänen viisasta ja oikeudenmukaista lakiaan kohtaan. Kun Saatana tuli täysin vakuuttuneeksi siitä, ettei ollut mitään mahdollisuutta hänen päästä takaisin Jumalan suosioon, hänen häijyytensä paljastui lisääntyneessä vihasissa ja tulisissa kiivaudessa.

Jumala tiesi, ettei näin harkittu kapina jäisi siihen. Saatana tulisi keksimään keinoja kiusatakseen taivaallisia enkeleitä ja osoittaakseen halveksumisensa Jumalan arvovaltaa kohtaan. Kun hän ei voinut päästä taivaan porttien sisäpuolelle, hän odottaisi aivan sisäänkäytävän luona pilkatakseen enkeleitä ja haastaakseen riitaa heidän kanssaan heidän käydessä sisään ja ulos. Hän oli koettava turmella Aadamin ja Eevan onnen. Hän yrittäisi kiihoittaa heidätkin kapinaan tietäen, että se tuottaisi surua taivaassa.

Salajuoni ihmisperhettä vastaan

Hänen seuraajansa etsivät häntä, ja hän nousi pilkallisin ilmein ja selitti heille suunnitelmansa riistää Jumalalta jalo Aadamin ja hänen kumppaninsa Eeva. Jos hän jollakin tavalla voisi viekoitella heidät tottelemattomuuteen, Jumala varaisi jonkin keinon, jota käyttäen Hän voisi antaa heille anteeksi, ja sitten hänellä itsellään ja kaikilla langenneilla enkeleillä olisi hyvä tilaisuus päästä heidän kanssaan osallisiksi Jumalan armosta. Jos tämä epäonnistuisi, he voisivat liittoutua Aadamin ja Eevan kanssa, sillä heti kun nämä rikkoisivat Jumalan lakia, Jumala jättäisi heidät alttiiksi vihallensa, niinkuin oli heidät itsensäkin jättänyt. Heidän rikkomuksensa saattaisi heidätkin kapinallisten asemaan, ja he voisivat niin liittoutua Aadamin ja Eevan kanssa ja vallata Eedenin kodikseen. Ja jos he saisivat pääsyn elämän puulle keskelle puutarhaa, heidän voimansa tulisi, he ajattelivat, yhtä suureksi kuin pyhien enkeleiden, eikä itse Jumalakaan voisi karkoittaa heitä.

Saatana piti neuvottelua pahojen enkeleidensä kanssa. He eivät kaikki alttiisti yhtyneet tähän uhkarohkeaan ja hirveään yritykseen. Hän sanoi heille, ettei hän uskoisi kenellekään heistä tämän työn toteuttamista, sillä hän ajatteli, että hän yksin oli kyllin viisas viemään eteenpäin niin tärkeätä hanketta. Hän toivoi heidän harkitsevan asiaa, siksi ajaksi hän jättäisi heidät ja etsisi yksinäisyyttä kehittääkseen suunnitelmiaan. Hän koetti uskotella heille, että tämä oli heidän viimeinen ja ainoa toivonsa. Jos he epäonnistuisivat tässä, olisi aivan toivotonta yrittääkään saada jälleen haltuunsa ja valvontaansa taivasta tai mitään muutakaan Jumalan luomakunnan osaa.

Saatana lähti yksin kehittämään suunnitelmiaan, jotka varmimmin varmistaisivat Aadamin ja Eevan lankeemuksen. Hän pelkäsi, että hänen aikomuksensa voivat raueta tyhjiin. Ja taas vaikka hänen onnistuisikin johtaa Aadamin ja Eevan tottelemattomiksi Jumalan käskyille ja siten Hänen lakinsa rikkojiksi, ei hän itse saisi siitä mitään hyötyä, hänen oma asemansa ei suinkaan paranisi, vaan hänen syyllisyytensä vain suurensi.

Hän vapisi ajatellessaan pyhän, onnellisen parin syöksemissä kurjuuteen ja omantunnon tuskaan, joka hänen itsensä oli kärsittävä. Hän näytti neuvottomalta: toisin ajoin lujalta ja järkähtämättömältä, sitten taas horjuvalta ja epäroivältä.

Hänen enkelinsä etsivät Häntä, johtajaansa, tehdäkseen hänelle selkoa päätöksestään. He halusivat yhtyä Saatanan suunnitelmiin ja kantaa hänen kanssaan vastuun sekä osallistua seurauksista. Saatana karkoitti toivottomuuden ja heikkouden tunteen ja heidän johtajanaan karaisi itsensä kohtaamaan asiaa rohkeasti ja tekemään kaiken voitavansa uhmatukseen Jumalan ja Hänen Poikansa arvovaltaa. Hän ilmoitti suunnitelmansa enkeleilleen. Jos hän lähestyi Aadamia ja Eevaa peittelemättömän julkeasti ja esittäisi syytöksiä Jumalan omaa Poikaa vastaan, he eivät hetkeäkään kuuntelisi häntä, vaan olisivat valmistautuneet sellaiseen hyökkäykseen. Jos hän koettaisi äsken vielä korkean arvovallan omanneena enkelinä peloitella heitä voimallaan, ei hän voisi saada mitään aikaan. Hän päätteli, että viekkaus ja kavaluus tekisivät sen, mitä valta ja voima eivät voisi.

Aadamia ja Eevaa varoitetaan

Jumala kokosi enkelijoukon ryhtyäkseen toimenpiteisiin uhkaavan pahan torjumiseksi. Taivaan neuvostossa päätettiin lähettää enkeleitä Eedeniin varoittamaan Aadamia vihamiehen taholta uhkaavasta vaarasta. Kaksi enkeliä kiiruhti matkalle tervehtimään ensimmäisiä vanhempiamme. Pyhä pari vastaanotti heidät vilpittömästi iloiten ja ilmaisten hartaat kiitoksensa Luojalleen siitä, että Hän ympäröi heitä sellaisella yltäkylläisellä anteliaisuudella. Kaikkea kaunista ja miellyttävää oli heidän nautittavanaan, ja kaikki näytti olevan viisaasti sovitettu täyttämään heidän toiveensa; ja kaikkia muita siunauksia suuremmassa arvossa he pitivät Jumalan Pojan ja taivaan enkeleiden seuraa, sillä heidän kaikilla vierailuillaan ihmisparilla oli paljon kerrottavaa uusista havainnoistaan ja luonnon kauneuksista ihanassa Eeden-kodissaan, ja heillä oli esitettävänä paljon kysymyksiä monista asioista, joita he saattoivat vain hämärästi tajuta.

Ystävällisesti ja rakastettavasti enkelit antoivat heille heidän kaipaamaansa tietoa. He kertoivat heille myös surullisen kertomuksen Saatanan kapinasta ja lankeemuksesta. Sitten he tarkasti selittivät heille, että tiedon puu oli asetettu puutarhaan heidän Jumalaa kohtaan tuntemansa kuuliaisuuden ja rakkauden koetinkiveksi; että pyhien enkeleiden korkean ja onnellisen joukon oli pidettävä mielessä kuuliaisuuden ehdot; että he olivat samassa asemassa; että he saattoivat

totella Jumalan lakia ja olla sanomattoman onnellisia tai olla tottelemattomia ja kadottaa korkea asemansa ja tulla syöstyiksi toivottomaan lohduttomuuteen.

He kertoivat Aadamille ja Eevalle, että Jumala ei pakota heitä tottelemaan — että Hän ei ollut ottanut heiltä pois voimaa tehdä vastoin Hänen tahtoaan; että he olivat siveellisiä olentoja, vapaita tottelemaan tai olemaan tottelematta. Oli vain yksi kielto, jonka Jumala oli nähnyt hyväksi asettaa heille toistaiseksi. Jos he rikkoisivat Jumalan tahtoa, he varmasti kuolisivat. He kertoivat Aadamille ja Eevalle, että korkein enkeli, Kristuksesta seuraava, kieltäytyi tottelemasta Jumalan lakia, jonka Hän oli määrännyt vallitsemaan taivaan olentoja ja että tämä kapina oli aiheuttanut taivaassa sodan, joka päättyi kapinallisen olennon sieltä karkoittamiseen ja että jokainen enkeli, joka oli liittynyt häneen epäillen suuren Jehovan arvovaltaa, ajettiin pois taivaasta; ja että tämä näin langennut vastustaja oli nyt kaiken sen vihollinen, joka kiinnosti Jumalaa ja Hänen rakasta Poikaansa.

He kertoivat, että Saatana aikoi vahingoittaa heitä, ja että heidän oli välttämätöntä saada suojaa, sillä he voisivat joutua kosketuksiin langenneen vihollisen kanssa. Hän ei voisi kuitenkaan vahingoittaa heitä, niin kauan kuin he taipuivat tottelemaan Jumalan käskyä, sillä jos niin tarvittaisiin, kaikki taivaan enkelit tulisivat heidän avukseen, ennen kuin hän ehtisi vahingoittaa heitä millään tavalla. Mutta jos he rikkoisivat Jumalan käskyä, silloin Saatanalla olisi valta ainiaan vaivata, kiusata ja sortaa heitä. Jos he pysyisivät lujina Saatanan ensimmäisiä vihjailuja vastaan, he olisivat yhtä turvattuina kuin taivaan enkelit. Mutta jos he taipuisivat kiusaukseen, niin Hän, joka ei säästänyt korkeita enkeleitäkään, ei säästäisi heitä. Heidän täytyisi kärsiä rikkomuksesta rangaistusta, sillä Jumalan laki on yhtä pyhä kuin Hän itsekkin, ja Hän vaatii ehdotonta kuuliaisuutta kaikilta taivaassa ja maan päällä.

Enkelit varoittivat Eevaa, ettei hän työssään erkanisi miehestään, sillä hän voisi joutua yhteyteen tämän langenneen vihollisen kanssa. Ollen erossa toisistaan he olisivat suuremmassa vaarassa, kuin jos he olisivat kahden. Enkelit kehoittivat heitä tarkasti noudattamaan niitä ohjeita, joita Jumala oli heille antanut tiedon puun suhteen, sillä täydellisessä kuuliaisuudessa he olivat turvassa, eikä tällä langenneella vihollisella silloin voisi olla voimaa pettää heitä. Jumala ei sallisi Saatanan seurata pyhää paria jatkuvasti heitä kiusaten. Hä-

neliä olisi pääsy heidän puheilleen vain hyvän- ja pahantiedonpuun luona.

Aadam ja Eeva vakuuttivat enkeleille, että he eivät koskaan rikkoisi Jumalan nimenomaista käskyä, sillä heidän korkein mielihyvänsä oli tehdä Hänen tahtonsa. Enkelit yhtyivät Aadamin ja Eevan kanssa sointuvan soiton pyhiin säveliin, ja kun heidän laulunsa kaikuivat ilmoille autuaasta Eedenistä, Saatana kuuli heidän Isää ja Poikaa kohtaan syvää kunnioitusta ilmaisevien riemukkaiden sävelten äänen. Ja kun Saatana kuuli sen, niin hänen kateutensa, vihansa ja ilkeytensä lisääntyivät, ja hän ilmaisi seuraajilleen kiihkeän halunsa kiihoittaa heitä (Aadamia ja Eevaa) tottelemattomuuteen ja kerta kaikkiaan vetää Jumalan viha heidän päälle ja muuttaa heidän ylistyslaulunsa vihaksi ja kirouksiksi Tekijäänsä kohtaan.

Kiusaus ja lankeemus

Saatana ottaa käärmeen muodon ja saapuu Eedeniin. Käärme oli kaunis, siivekäs olento, ja lentäessään halki ilman se oli ulkonäöltään kirkas kuin kiilloitettu kulta. Se ei liikkunut maassa, vaan lensi paikasta toiseen halki ilman ja söi hedelmiä kuin ihminen. Saatana meni käärmeeseen ja otti sen paikan tiedon puussa sekä alkoi verkkaisesti syödä hedelmää.

Eeva, aluksi huomaamattaan, erkani miehestään työskennellessään. Kun hän huomasi asian, hän ajatteli voivansa olla vaarassa, mutta sitten taas hän ajatteli olevansa turvattu, vaikkei pysyisikään kiinteästi miehensä rinnalla. Hänellä oli viisautta ja tarmoa tunteakseen pahan, jos se tulisi, ja kohdatakseen sen. Näin enkelit olivat varoittaneet häntä tekevästä. Eeva havaitsi olevansa tarkastelemassa kielletyn puun hedelmiä hämmentyneen uteliaana ja ihailevana. Hän näki puun sangen ihanaksi ja tuumi itsekseen, miksi Jumala oli niin ehdottomasti kieltänyt heitä syömästä siitä ja koskemasta siihen. Nyt oli Saatana tilaisuus. Hän puhutteli Eevaa, ikäänkuin olisi kyennyt arvaamaan hänen ajatuksensa: »Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista'?» Siten hän pehmein ja miellyttävimpin sanoin ja sointuvalla äänellä puhutteli ihmettelevää Eevaa. Tämä hämmästytti kuullessaan käärmeen puhuvan. Käärme ylisti Eevan kauneutta ja erinomaista rakastettavuutta, mikä ei suinkaan ollut vastenmielistä Eevasta. Mutta hän tyrmistyi sillä hän tiesi, että Jumala ei ollut antanut käärmeelle puhekykyä.

Eevan uteliaisuus oli herännyt. Sen sijaan että olisi paennut paikalta, hän kuunteli kuullakseen käärmeen puhuvan. Hänen mieleensä ei juolahtanut, että langennut vihollinen

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 3.)

mahdollisesti käytti käärmettä meediona eli välikappaleena. Saatana se puhui, eikä käärme. Hän sai Eevan petetyksi, mairitelluksi ja sokaistuksi. Jos hän olisi tavannut kunniotusta herättävän merkkihenkilön, jolla olisi ollut enkelien muoto ja muistuttanut heitä, hän olisi ollut varuillaan. Mutta tämän oudon äänen olisi pitänyt ajaa Eeva mieheltä tiedustelemaan, miksi tuo niin vapaasti puhutteli häntä. Mutta Eeva rupesi keskustelemaan käärmeen kanssa. Eeva vastasi tämän kysymykseen: »Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkös koskeko siihen, ettette kuolisi.'» Käärme vastasi: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.»

Saatana tahtoi esittää sen ajatuksen, että syömällä kielletystä puusta he saisivat uudenlaatuista ja jalompaa tietoa, kuin mitä he olivat tähän asti saaneet. Tämä on hänen lankeemuksensa jälkeen ollut hänen erikoinen työnsä, jolla on ollut suuri merkitys — johdattaakseen ihmiset utelemaan Kaikkivaltiaan salaisuuksia eikä tyytymään siihen, mitä Jumala on ilmaissut, ja tarkoin tottelemaan, mitä Hän on käskenyt. Hän johtaisi heidät tottelemattomuuteen Jumalan käskyille, ja sitten uskottelisi heille, että he niin astuvat verrattomalle tiedon vainiolle. Tämä on pelkkää luuloa vain ja surkuteltava harhakuva. He eivät kykene ymmärtämään sitä, mitä Jumala on ilmaissut, halveksivat Hänen nimenomaisia käskyjään ja tavoittelevat viisautta Jumalalta pyytämättä sekä koettavat ymmärtää sitä, minkä Hän on nähnyt hyväksi salata kuolevaisilta. He ovat haltioissaan aatteittensa kehityksestä ja lumoisissa omista turhista mietelmistään, mutta hapuilevat keskiyön pimeydessä suhteessaan todelliseen tietoon. He ovat aina oppimassa, mutta eivät pääse koskaan to tuuden tuntuun.

Jumalan tahto ei ollut, että tämä synnitön pari tutustuisi pahaan. Hän oli ilmaiseksi antanut heille hyvää, mutta sallanut pahan. Eeva piti käärmeen sanoja viisaina, ja hyväksyi hänen lavean vakuutuksensa: »Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan» — mikä teki Jumalasta valehtelijan. Julkeasti Saatana vihjaisi, että Jumala oli pettänyt heitä estämällä heitä pääsemästä Hänen itsensä vertaisiksi ylevässä tie-

dossa. Jumala sanoi: Jos syötte, teidän pitää varmasti kuolla. Käärme sanoi: Jos syötte, »ette suinkaan kuole».

Kiusaaja vakuutti Eevalle, että niin pian kun hän söisi hedelmästä, hän saisi uutta ja erinomaista tietoa, joka tekisi hänet Jumalan vertaiseksi. Hän veti Eevan huomion itseensä. Hän (käärme) söi puusta vapaasti ja havaitsi hedelmän, paitsi täysin vaarattomaksi, myös herkulliseksi ja piristäväksi, ja hän kertoi Eevalle, että sen verrattomien, viisautta ja voimaa antavien ominaisuuksien tähden Jumala oli kieltänyt heitä maistamasta siitä ja vieläpä koskemasta siihen, sillä Hän tunsikin sen verrattomat ominaisuudet. Käärme selitti, että syömällä sen puun hedelmiä, jonka Jumala oli heiltä kieltänyt, hän oli saavuttanut puhekyvyn. Hän antoi Eevan ymmärtää, ettei Jumala panisi sanaansa täytäntöön. Se oli vain uhkaus pelottamaan heitä a pitämään heidät paljosta hyvästä osattomina. Edelleen hän kertoi heille, etteivät he kuolisi. Olivathan he syöneet elämän puusta, joka ylläpitää kuolemattomuutta? Hän sanoi, että Jumala petti heitä pidättämällä heiltä korkean, autuaallisen olon ja mitä ylevimmän onnellisuuden. Kiusaaja otti hedelmän ja ojensi sen Eevalle. Eeva otti sen käteensä. Nyt kiusaaja sanoi: »Sinuahan kiellettiin myös koskemasta siihen, jottet kuolisi.» Hän sanoi Eevalle, ettei tämä syömällä hedelmästä huomaisi suurempaa vaikutelmaa kuolemasta ja pahasta kuin hän huomasi koskettamallaan ja käsittelemällä sitä. Eeva rohkaistui, koska hän ei tuntenut mitään suoranaisia merkkejä Jumalan tyytymättömyydestä. Hänestä kaikki, mitä kiusaaja oli sanonut, oli viisasta ja moitteetonta. Hän söi ja ihastui hedelmään. Se maistui hänestä herkulliselta, ja hän kuvitteli tuntevansa itsessään hedelmän verrattomia vaikutuksia.

Eevasta tulee viettelijä

Sitten hän otti itselleen hedelmiä ja söi, ja kuvitteli tuntevansa innoittavan voiman uuden ja elähdyttävän olemassaolon tuloksena kielletyn hedelmän piristävästä vaikutuksesta. Hän oli oudon ja luonnottoman kiihtymyksen vallassa etsiesään miestään, kädet täynnä kiellettyjä hedelmiä. Hän selosti Aadamille käärmeen viisaat puheet ja halusi johdattaa hänet heti tiedon puun luo. Hän kertoi miehelleen syöneensä hedelmästä, ja sen sijaan että olisi tuntenut jonkinlaista vaikutelmaa kuolemasta, hän totesi sen miellyttävän, piristävän vai-

kutuksen. Heti kun Eeva oli tehnyt tottelemattoman teon, hänestä tuli voimakas välikappale miehensä lankeemukseksi.

Minä näin murheen laskeutuvan Aadamin kasvoille. Hän näytti pelokkaalta ja hämmästyneeltä. Taistelu näytti käyvän hänen sisimmässään. Hän sanoi Eevalle olevansa aivan varma siitä, että kysymyksessä oli vihollinen, josta heitä oli varoitettu, ja jos niin oli, täytyi Eevan kuolla. Eeva vakuutti hänelle, ettei hän tuntenut mitään pahoja seurauksia, vaan pikemminkin hyvin miellyttävän vaikutuksen, ja pyysi hartaasti Aadamia syömään.

Aadam ymmärsi aivan hyvin, että hänen toverinsa oli rikkonut sen ainoan kiellon, joka oli asetettu heille heidän uskollisuutensa ja rakkautensa koetinkiveksi. Eeva todisteli, kuinka käärme oli sanonut, etteivät he suinkaan kuolisi, ja kuinka hänen sanansa täytyi olla totta, sillä hän (Eeva) ei tuntenut mitään merkkejä Jumalan paheksumisesta, vaan miellyttävän vaikutuksen, niinkuin hän kuvitteli enkelien tuntevan.

Aadam oli pahoillaan, että Eeva oli loitontunut hänen rinnaltaan, mutta teko oli nyt tehty. Hänen täytyi nyt tulla erotetuksi Eevasta, jonka seurasta hän oli niin paljon pitänyt. Kuinka hän voisi kestää sen? Hänen rakkautensa Eevaan oli voimakas. Ja äärimmäisessä mielenmasennuksessa hän päätti jakaa kohtalon hänen kanssaan. Hän päätteli, että Eeva oli osa hänestä itsestään, ja jos Eevan piti kuolla, Aadam tahtoi kuolla hänen kanssaan, sillä hän ei voinut edes ajatella eroa hänestä. Häneltä puuttui uskoa armolliseen ja lempeään Luojaan. Hän ei ajatellut, että Jumala, joka oli tehnyt hänet maan tomusta eläväksi, kauniiksi olennoksi, ja luonut Eevan hänen seuralaisekseen, voisi täyttää hänen paikkansa. Ja jospa tämän viisaan käärmeen väitteet sittenkin olisivat tosia? Eeva oli tuossa hänen edessään aivan yhtä ihanana ja kauniina ja ilmeisesti yhtä viattomana kuin ennen tätä tottelemattomuuden tekoa. Syömänsä hedelmän vaikutuksesta hän osoitti Aadamille suurempaa ja ylevämpää rakkautta kuin ennen tottelemattomuuttaan. Aadam ei nähnyt hänessä mitään merkkejä kuolemasta. Eeva oli kertonut hänelle hedelmän autuaallisesta vaikutuksesta ja kiihkeästä rakkaudestaan häneen, ja Aadam päätti uhmata seurauksia. Hän otti hedelmän ja söi sen nopeasti, ja samoin kuin Eeva, ei hänkään heti tuntenut sen pahoja seurauksia.

Eeva oli ajatellut kykenevänsä ratkaisemaan oikean ja väärän välillä. Imarteleva toivo pääsystä entistä korkeammalle tiedon portaalille oli johtanut hänet ajattelemaan, että

käärme oli hänen erikoinen ystävänsä, joka oli suuresti kiinnostunut hänen menestyksestään. Jos hän olisi etsinyt miehensä, ja he olisivat esittäneet Tekijälleen käärmeen puheet, he olisivat heti vapautuneet hänen viekkaasta kiusauksestaan. Herra ei olisi sallinut heidän kysellä tiedon puun hedelmästä, sillä siten he olisivat suojattomia naamioitua Saatanaa vastaan. Hän tiesi, että he olisivat olleet täydellisesti turvassa, jos eivät olisi koskeneet tuohon hedelmään.

Ihmisen valintavapaus

Jumala neuvoi ensimmäisiä vanhempiamme tiedon puun suhteen ja heille oli kerrottu tarkkaan Saatanan lankeemus ja selostettu hänen ehdotustensa kuuntelemisen vaara. Hän ei riistänyt heiltä valtaa syödä kiellettyä hedelmää. Hän jätti heidät vapaina siveellisinä olentoina, joko uskomaan Hänen sanansa, tottelemaan Hänen käskyjään ja elämään tai uskomaan kiusaajaa, olemaan tottelemattomia ja tuhoutumaan. He molemmat söivät, ja se suuri viisaus, minkä he saavuttivat, rajoittui tietoisuuteen synnistä ja syyllisyydentunnosta. Heitä ympäröinyt valoverho katosi pian, ja tuntiessaan syyllisyytensä ja Jumalan antaman verhon menettämisen väristys puistatti heitä, ja he yrittivät peittää suojatonta olemustaan.

Ensimmäiset vanhempamme pitivät parempana uskoa, niinkuin he luulivat, käärmeen sanoihin; hän ei kuitenkaan ollut millään tavalla osoittanut heille rakastavansa heitä. Hän ei ollut tehnyt mitään heidän onnensa tai etunsa hyväksi, kun Jumala siihen sijaan oli antanut heille kaiken, mikä oli hyvää ravinnoksi ja kaunistu katsella. Kaikkialla, mihin he silmänsä suuntasivatkin, oli yltäkylläisyyttä ja kauneutta; sitenkin käärme sai Eevan petetyksi ajattelemaan, että oli jokin kätkeytyä, joka tekisi heidät viisaiksi, jopa Jumalan kaltaisiksi. Sen sijaan, että hän olisi uskonut ja luottanut Jumalaan, hän halpamaisesti epäili Hänen jumaluuttaan ja heli mielessään Saatanan puheita.

Rikkomuksensa jälkeen Aadam ensin kuvitteli kohoavansa uuteen ja ylevämpään olotilaan. Mutta pian ajatus hänen rikkomuksestaan kauhistutti häntä. Ilma, joka oli ollut leutoa ja tasaisen lämmintä, tuntui vilustuttavan heidät. Syntiinlangennut pari tunsu synnintuntoa. He tunsivat pelkoa tulevaisuudesta, aavistuksen kurjuudesta ja sielun alastomuudesta. Suloinen rakkaus ja rauha ja onnellinen, tyytyväinen autuus näytti heiltä kadonneen, ja sen sijaan heidät valtasi

hätä jostakin, millaista he eivät olleet ennen kokeneet. Ensi alkuun he kiinnittivät huomionsa ulkonaiseen. Heillä ei ollut ollut vaatteita, vaan valo oli ollut heidän verhonaan niinkuin taivaan enkelienkin. Tämä valo oli nyt poistunut. Lieventäkseen tuntemaansa puutteellisuutta ja alastomuutta he alkoivat etsiä peitettä verhoksensa, sillä kuinka he voisivat kohdata Jumalan ja enkelien katseen alastomina?

He näkevät nyt rikoksensa sen oikeassa valossa. Heidän rikkomuksensa Jumalan nimenomaista käskyä vastaan esiintyy oikeassa luonteessaan. Aadam arvosteli Eevan mielettömyyttä, kun tämä oli lähtenyt hänen rinnaltaan ja antanut käärmeen pettää itsensä. He molemmat tuodittivat itsensä siihen toivoon, että Jumala, joka oli antanut heille kaiken tehdäkseen heidät onnellisiksi, antaisi vielä anteeksi heidän tottelemattomuutensa heihin kohdistuvan suuren rakkautensa tähden ja että heidän rangaistuksensa ei tulisi loppujen lopuksi olemaan niin kovin hirvittävä.

Saatana riemuitsi menestyksestään. Hän oli nyt vietellyt vaimon epäilemään Jumalaa, asettamaan kyseenalaiseksi Hänen viisautensa ja koettamaan päästä perille Hänen kaikkietäivästä suunnitelmistaan. Ja vaimon välityksellä hän oli aiheuttanut myös Aadamien sortumisen, joka rakkaudesta Eevaan rikkoi Jumalan käskyn ja lankesi hänen kanssaan.

Utinen ihmisen lankeemuksesta levisi kaikkialle taivaassa — kaikki harput vaikenivat. Suruissaan enkelit ottivat kruunun päästään. Koko taivas oli kuohuksissa. Enkelit olivat murheissaan ihmisen kiittämättömyydestä palkkana niistä runsaista lahjoista, joita Jumala oli heille valmistanut. Kokoonnuttiin neuvottelemaan, mitä syntiinlangenneelle parille oli tehtävä. Enkelit pelkäsivät, että he ojentaisivat käntensä ja söisivät myös elämän puusta ja siten vahvistaisivat elämän synnissä ikiajoiksi.

Herra etsi Aadamien ja Eevan puheillensa ja ilmoitti heille heidän tottelemattomuutensa seurauksen. Kun he kuulivat Jumalan majesteetin lähestyvän, he koettivat kätkeytyä Hänen tarkastelultaan, Hänen, jonka kohtaamisesta he viattomuuden ja pyhyiden tilassa ollessaan olivat iloinneet. »Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: 'Missä olet?' Hän vastasi: 'Minä kuulin Sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin.' Ja hän sanoi: 'Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti?' Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?'» Herra ei esittänyt tätä kysymystä siksi, että Hän tarvitsi siitä tietoja,

vaan todistaakseen ihmisen syyllisyyden. Mikä sai sinut häpeämään ja pelkämään? Aadam tunnusti rikkomuksensa, ei siksi että hän olisi katunut suurta tottelemattomuuttaan, vaan singotakseen moitteen Jumalaa kohtaan. »Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.» Sitten Jumala puhutteli vaimoa: »Mitäs olet tehnyt?» Vaimo vastasi: »Käärme petti minut, ja minä söin.»

Kirous

Sitten Jumala kääntyi käärmeen puoleen: »Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tommua syömän koko elinaikasi.» Niinkuin käärme oli ollut koritettuna yläpuolelle kaikkien metsän eläinten, se piti nyt alennettaman niiden kaikkien alapuolelle ja ihmisen inhoamaksi, koska se oli sinä välikappaleena, jonka välityksellä Saatana toimi. »Ja Aadamille Hän sanoi: 'Koska kuudit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi; orjan tappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä. Otsasi hiessä pitää sinun syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen.'»

Jumala kirosi maan heidän syntinsä tähden, kun he söivät tiedon puusta, ja julisti: »Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi.» Hän oli antanut heille hyvää, mutta pidättänyt pahan. Nyt hän julistaa, että heidän pitää tutustuman pahaan kaikkina elämänsä päivinä.

Ihmiskuku oli tästä lähtien oleva alttiina Saatanan kiusauksille. Jumala määräsi Aadamille loppumattoman vaivan ja huolen täyttämän elämän sen onnellisen ja ilontäyteisen aherruksen sijaan, josta hän oli tähän asti nauttinut. Heidän oli oltava alttiina pettymykselle, murheelle ja tuskalle, ja lopuksi tulevalle tuholle. Luoja oli tehnyt heidät maan tomusta, ja tomuksi heidän oli tultava jälleen.

Jumala ilmoitti heille, että heidän täytyi menettää Edenkotinsa. He olivat suostuneet Saatanan petokseen ja uskoivat Saatanan puheen, että Jumala valehtelisi. Rikkomuksellaan he olivat avanneet Saatanalle tien päästä heidän puheilleen entistä helpommin. Heidän ei ollut turvallista jäädä Eedenin puutarhaan, etteivät he syntisessä tilassaan pääsisi elämän puun luo ja vahvistaisi syntistä elämää ikiajoiksi. He

pyysivät hartaasti saada jäädä Eedeniin, vaikka he tunnustivatkin menettäneensä kaiken oikeuden tuohon autuaalliseen olotilaan. He lupasivat tulevaisuudessa osoittaa Jumalalle ehdotonta kuuliaisuutta. Jumala selitti heille, että langetessaan viattomuudesta syntiin he eivät sillä suinkaan saaneet väkevyyttä, vaan suuren heikkouden. He eivät olleet säilyttäneet koskemattomuuttaan ollessaan pyhän, onnellisen viattomuuden tilassa, ja paljon vähemmän heillä tulisi olemaan voimaa pysyä uskollisina ja kuuliaisina ollessaan tietoisesti syntisyyden tilassa. Heidän sielunsa oli mitä suurimmassa ahdistuksessa ja omantunnontuskissa. Nyt he käsittivät, että synnin palkka oli kuolema.

Jumala määräsi enkeleitä heti vartioimaan elämän puun tietä. Saatanan keksimä suunnitelma oli, että Adam ja Eeva olisivat tottelemattomia Jumalalle, saisivat osakseen Hänen paheksumisensa ja sitten söisivät elämän puusta, niin että he voisivat vahvistaa elämän synnissä iankaikkiseksi. Mutta Jumala lähetti pyhät enkelit sulkemaan heiltä pääsyn elämän puulle. Joka puolella näiden enkeleitten ympärillä välkähteli valonsäteitä, jotka olivat välkkyvän miekan muotoisia.

Pelastussuunnitelma

Suru täytti taivaan, kun todettiin, että ihminen oli joutunut turmioon ja että maailma, jonka Jumala oli luonut, oli täyttyvä kuolevaisista ihmisistä, jotka oli tuomittu kurjuuteen, sairauteen ja kuolemaan, ja ettei syntisellä ollut mitään pelastuksen tietä. Koko Aadamin perheen täytyi kuolla. Minä näin rakkaan Jeesuksen ja katselin myötätunnon ja surun ilmettä Hänen kasvoillaan. Pian näin Hänen lähestyvän erinomaisen kirkasta valoa, joka verhosi Isää. Seurassani oleva enkeli sanoi Hänen olevan salaisessa keskustelussa Isänsä kanssa. Enkelien hätä näytti olevan kova Jeesuksen neuvottelussa Isänsä kanssa. Kolme kertaa Isää ympäröivä kirkas valo sulki Hänet (Jeesuksen) kokonaan syleilynsä, ja kolmannella kerralla Hän tuli ulos Isästä ja Hänen persoonansa voitiin nähdä. Hänen kasvonsa olivat levolliset, ei merkkiäkään niissä ollut neuvottomuudesta eikä epäilystä, ja ne loistivat sellaista hyvyyttä ja rakastettavuutta, että sanat eivät voi sitä kuvata.

Sitten hän ilmoitti enkelijoukolle, että turmioon joutuneelle ihmiselle oli valmistettu pelastuksen tie. Hän kertoi heille puhuneensa Isänsä kanssa, ja tarjoutuneensa antamaan henkensä lunnaiksi ja ottamaan kantaakseen kuoleman rangaistuksen, että Hänen kauttaan ihminen voisi saada anteeksiannon; että Hänen verensä ansiosta ja tottelemalla Jumalan lakia he saisivat Jumalan mielisuosion ja pääsisivät kauniiseen puutarhaan ja saisivat syödä elämän puun hedelmiä.

Enkelit eivät ensiksi osanneet iloita, sillä heidän Johtajansa ei salannut heiltä mitään, vaan ilmaisi heille pelastussuunnitelman. Jeesus kertoi heille, että Hän oli sijoittuva Isänsä vihan ja syntisen ihmisen väliin, että Hän tuli kärsimään vääryyttä ja pilkkaa, ja vain harvat vastaanottaisivat Hänet Jumalan Poikana. Melkein kaikki tulisivat vihaamaan

Häntä ja hylkäämään Hänet. Hän jättäisi kaiken taivaallisen kirkkauden, saapuisi ihmiseksi maan päälle, alentuisi elämään ihmisenä, tulisi omasta kokemuksestaan tutustumaan erilaisiin ihmistä ahdistaviin kiusauksiin, jotta Hän tietäisi kiusatuita auttaa; ja että lopuksi, kun Hän on suorittanut tehtävänsä opettajana, Hänet annettaisiin ihmisten käsiin, ja Hän tulisi kärsimään melkein kaikkia julmuuksia ja kärsimyksiä, mitä Saatana ja hänen enkelinsä voisivat innostaa jumalattomat ihmiset Hänelle tuottamaan. Hän saisi kuolla julmimman kuoleman, riippua kuin pahantekijä taivaan ja maan välillä. Hän saisi kestää hirveitä tuskan hetkiä, joita enkelitkään eivät saattaisi katsella, vaan peittäisivät kasvonsa. Hän ei kärsisi pelkästään ruumiillista tuskaa, vaan myös henkistä, mihin ruumiillisia kärsimyksiä ei mitenkään voida verrata. Koko maailman syntitaakka olisi Hänen päällään. Hän kertoi heille, että Hän kuolisi ja nousisi kuolleista kolmantena päivänä sekä nousisi Isänsä luo puhumaan itsepäisen, syntisen ihmisen puolesta.

Ainoa mahdollinen pelastuskeino

Enkelit heittäytyivät maahan Hänen eteensä. He tarjoutuivat uhraamaan oman henkensä. Jeesus sanoi heille tulevansa kuolemallaan pelastamaan monia sekä että enkelin henki ei riittäisi velan maksamiseen. Hänen Isänsä voi hyväksyä yksinomaan Hänen henkensä lunnaksi ihmisen puolesta. Jeesus kertoi heille vielä, että he saisivat suorittaa osan työstä, olla Hänen kanssaan ja eri aikoina vahvistaa Häntä; Hän pukeutuisi ihmisen langenneeseen muotoon omaamatta edes sitäkään voimaa, mikä heillä oli. He tulisivat olemaan Hänen alentumisensa ja suurten kärsimystensä todistajia. Ja nähdessään Hänen kärsimyksensä ja ihmisten vihan Häntä kohtaan heidät valtaisi mitä syvin mielenliikutus, ja rakkautesta Häneen he haluaisivat pelastaa ja vapahtaa Hänet murhaajien käsistä. Mutta he eivät saisi ryhtyä ehkäisemään mitään, mitä näkisivät. Heillä olisi myös tehtävä Hänen ylösnousemuksessaan. Jeesus sanoi heille laatineensa pelastussuunnitelman ja että Hänen Isänsä oli sen hyväksynyt.

Pyhässä surussa Jeesus lohdutti ja rohkaisi enkeleitä ilmoittaen heille, että tästälähin kaikki ne, jotka Hän tulisi lunastamaan, saisivat olla Hänen kanssaan sekä että Hän kuolemallaan oli lunastava monta ja kukistava sen, jolla on kuolema vallassaan. Isä on antava Hänelle valtakunnan ja

kaikkien taivaan alla olevien valtakuntien herruuden loppumattomiksi ajoiksi. Saatana ja syntiset hävitettäisiin, jotteivät he enää milloinkaan tuottaisi häiriötä taivaassa eikä puhdistetussa uudessa maassa. Jeesus pyysi taivaallista joukkoa alistumaan Hänen Isänsä hyväksymään suunnitelmaan ja iloitsemaan siitä, että Hänen kuolemansa kautta langennut ihminen saattoi jälleen päästä Jumalan suosioon ja taivaan iloon.

Silloin ilo, sanomaton ilo täytti taivaan. Taivaallinen joukko lauloi ylistys- ja kiitoslaulun. He näpäyttelivät harppujaan laulaen entistä korkeamman säveleen sen suuren armon ja laupeuden tähden, jota Jumala osoitti antaessaan suuresti rakastetun Poikansa kuolemaan kapinallisen sukukunnan puolesta. Sitten he uhrasivat kiitosta ja ylistystä sen itsensäkieltämisen ja uhrautuvaisuuden tähden, jota Jeesus osoitti suostuessaan jättämään Isänsä helman ja valitessaan kärsimysten tuskan elämän ja häpeällisen kuoleman antaakseen toisille elämän.

Enkeli sanoi: »Luuletko, että Isä luopui suuresti rakastamastaan Pojasta kamppailutta? Ei, ei! Taivaan Jumalakin taisteli, salliako syntisen ihmisen hukkoa vai antaako rakkaan Poikansa kuolla Hänen puolestaan.» Enkelit olivat siinä määrin kiinnostuneita ihmisen pelastuksesta, että heidän joukossaan saattoi olla sellaisia, jotka olisivat luopuneet kirkkaudesta ja antaneet henkensä hukkuvan ihmisen puolesta. »Mutta,» sanoi enkeliseuralaiseni, »se ei hyödyttäisi mitään. Rikkomus oli niin suuri, ettei enkelin henki riittäisi velan maksamiseen. Vain Jumalan Pojan kuolema ja välitystyö riittäisi maksamaan velan ja pelastamaan turmioon joutuneen ihmisen toivottomasta surusta ja kurjuudesta.»

Mutta enkelit saivat tehtäväkseen nousta kirkauteen ja laskeutua sieltä vahvistavalla palsamilla lieventämään Jumalan Pojan kärsimyksiä ja palvelemaan Häntä. Heidän tehtävänä oli myös suojella ja varjella armon saaneita pahoilta enkeleiltä ja siltä pimeydeltä, jota Saatana lakkaamatta heittää heidän ympärilleen. Minä näin, että Jumalan oli mahdollonta korjata tai muuttaa lakiaan pelastaakseen eksyneen, hukkuvan ihmisen, ja sentähden Hän salli rakkaan Poikansa kuolla ihmisen rikkomuksen tähden.

Taaskin Saatana enkeleineen riemastuisi, kun hän aiheuttamalla ihmisen lankeemuksen saattoi temmata Jumalan Pojan alas Hänen ylhäisestä asemastaan. Hän kertoi enkeleilleen, että kun Jeesus tulee ottamaan langenneen ihmisen

luonnon, hän voisi voittaa Jumalan Pojan ja estää siten pelastussuunnitelman toteuttamisen.

Minulle näytettiin Saatana sellaisena, kuin hän kerran oli, onnellisena, ylhäisenä enkelinä. Sitten minulle näytettiin hänet sellaisena, kuin hän nyt on. Hänellä on vieläkin kuninkaallinen muoto. Hänen piirteensä ovat vieläkin jalot, sillä hän on langennut enkeli. Mutta hänen kasvonilmeensä ovat täynnä levottomuutta, huolta, onnettomuutta, häijyyttä, vihaa, ilkeyttä, kavaluutta ja kaikkea pahaa. Tuo kerran niin jalo ulkonäkö herätti erikoista huomiotani. Otsa alkoi jo silmistä kaareutua taaksepäin. Näin, että hän oli jo niin kauan harjoittanut syntiä, että jokainen hyvä ominaisuus oli turmeltunut, ja jokainen paha piirre oli pitkälle kehittynyt. Hänen katseensa oli viekas, kavala ja läpituokea. Ruumiinrakenteeltaan hän oli kookas, mutta liha hänen käsissään ja kasvoillaan riippui velttona. Katsellessani häntä, hänen leukansa lepäsi vasemman käden varassa. Hän näytti vaipuneen syviin mietteisiin. Hänen kasvoillaan oli hymy, mikä värisytti minua, sillä se oli täynnä pahuutta ja saatanallista kavaluutta. Hänellä on tämä hymy juuri, ennen kuin hän ottaa haltuunsa uhrinsa, ja hänen uhria paulaansa kietoessaan tämä hymy tulee hirvittäväksi.

Masentuneina ja sanomattoman surullisina Aadam ja Eeva jättivät ihanan puutarhan, jossa he olivat eläneet niin onnellisina, kunnes rikkoivat Jumalan käskyn. Ilmakehä oli muuttunut. Se ei ollut enää tasaisen lämmin, niinkuin ennen rikkomusta. Jumala vaatetti heidät eläinten nahkoilla suojatakseen heitä kylmyydeltä ja toisaalta kuumuudelta, joille he olivat alttiita.

Jumalan muuttumaton laki

Koko taivas suri Aadam ja Eevan tottelemattomuutta ja lankeemusta, mikä veti Jumalan vihan koko ihmissuvun ylle. Heidän yhteytensä Jumalan kanssa katkesi, ja he joutuivat toivottomaan kurjuuteen. Jumalan lakia ei voitu muuttaa ihmisen tarvetta vastaavaksi, sillä Jumalan suunnitelma oli, ettei se koskaan kadottaisi voimaansa eikä tinkisi vähääkään vaatimuksistansa.

Jumala antoi enkeliensä tehtäväksi mennä tervehtimään langennutta paria ja ilmoittaa heille, että vaikka he eivät voisikaan enää säilyttää omistusoikeuttaan pyhään maahansa, Eeden-kotiin, koska he olivat rikkoneet Jumalan lain, ei hei-

dän tilansa vielä ollut kokonaan toivoton. Sitten he kertoivat heille, että Jumalan Pojan, joka oli seurustellut heidän kanssaan Eedenissä, oli vallannut sääli Hänen nähdessään heidän toivottoman tilansa, ja että Hän oli tarjoutunut vapaaehtoisesti ottamaan päälleen heille kuuluvan rangaistuksen ja kuoleman heidän puolestaan, että ihminen saisi elää uskon kautta siihen sovitusuhriin, jonka Kristus päätti antaa hänen puolestansa. Kristus avasi toivon oven, että ihminen, suuresta synnistään huolimatta, ei jäisi Saatanan ehdottamaan hallintaan. Usko Jumalan Pojan ansioihin kohottaisi ihmisen niin, että hän kykenisi vastustamaan Saatanan juonina. Hänelle suotaisiin koetusaika, jona aikana hänet katumuselämää eläen ja uskon kautta Jumalan Pojan sovintouhriin pelastettaisiin Isän lain rikkomuksesta ja siten korotettaisiin asemaan, missä hänen ponnistelunsa pitää Jumalan lakia voitettiin hyväksyä.

Enkelit kertoivat heille murheesta, jota taivaassa tunnettiin, kun tuli tiedoksi, että he olivat rikkoneet Jumalan lain, joka tapahtuma oli tehnyt tarpeelliseksi Kristuksen suuren uhrin: antaa oma kallis henkensä.

Kun Aadam ja Eeva käsittivät, kuinka ylevä ja pyhä Jumalan laki oli ja kuinka sen rikkominen teki välttämättömäksi niin kalliin uhrin heidän ja heidän jälkeläistensä pelastamiseksi täydellisestä tuhoutumisesta, he pysyivät saada itse kuolla eli että heidän ja heidän jälkeläistensä annettaisiin kärsiä rangaistus heidän rikkomuksestansa mieluummin, kuin että Jumalan rakastetun Pojan täytyisi antaa tämä suuri uhri. Aadam ja Eevan ahdistus lisääntyi. Hän näki syntinsä kyllin suureksi tuomaan hirvittäviä seurauksia tullessaan. Ja täytyikö nyt taivaan kunnioitetun Valtiaan, joka oli seurustellut ja puhellut hänen kanssaan hänen ollessaan pyhä ja synnitön, täytyikö Hänen, jota enkelit kunnioittivat ja palvoivat, tulla alas korkeasta asemastaan kuolemaan hänen rikkomuksensa tähden?

Enkeli selitti Aadamille, että kenenkään enkelin henki ei riittäisi velan maksamiseen. Jehovan laki, Hänen hallituksensa perustus taivaassa ja maan päällä, oli yhtä pyhä kuin Jumala itse; ja tästä syystä Jumala ei voisi hyväksyä enkelin henkeä uhriksi sen rikkomisesta. Hänelle Hänen lakinsa on tärkeämpi kuin pyhät enkelit Hänen valtaistuimensa ympärillä. Isä ei voinut kumota tai muuttaa lakinsa ainoatakaan käskyä niin kohdatakseen ihmisen hänen langenneessa tilaansa. Mutta Jumalan Poika, joka yhteistyössä Isän kanssa oli

luonut ihmisen, voi sovittaa ihmisen Jumalalle kelpaavalla tavalla antamalla henkensä uhriksi ja ottamalla kantaakseen Isänsä vihan. Enkelit kertoivat Aadamille, että niinkuin hänen lankeemuksensa oli tuottanut kuoleman ja onnettomuuden, niin Jeesuksen Kristuksen uhri toisi valoon elämän ja katoamattomuuden.

Tulevaisuuden näköala

Jumala ilmaisi Aadamille tulevaisuuden tärkeimmät tapahtumat hänen karkoittamisestaan Eedenistä vedenpaisumukseen ja siitä edelleen Kristuksen ensimmäiseen maan päälle tulemiseen asti. Kristuksen rakkaus Aadamiin ja tämän jälkeläisiin oli johtava Jumalan Pojan alentumaan ottamaan inhimillisen luonnon ja siten omalla alentumisellansa korottamaan kaikki, jotka uskoisivat Häneen. Sellainen uhri oli riittävän suuri pelastamaan koko maailman; mutta vain harvat käyttäisivät hyväkseen niin verrattoman uhrin heille tuomaa pelastusta. Monet eivät mukaudu vaadittuihin ehtoihin, jotta he voisivat osallistua Hänen suuresta pelastuksestaan. He pitivät enemmän synnistä ja Jumalan lain rikkomisesta kuin parannuksesta ja kuuliaisuudesta, joka uskon kautta turvautuu annetun uhrin ansioihin. Tämä uhri oli niin rajattoman arvokas, että se tekisi ihmisen, joka käyttäisi sitä hyväkseen, puhdasta kultaa kalliimmaksi, vieläpä Ofirin kultaharkkoakin arvokkaammaksi.

Aadamille näytettiin kaikki toinen toistaan seuraavat sukupolvet, ja hän näki rikollisuuden, syyllisyyden ja saastaisuuden kasvun, koska ihminen tuli noudattamaan omia voimakkaita, luontaisia taipumuksiaan rikkoa Jumalan pyhää lakia. Hänelle näytettiin, kuinka Jumalan kirous oli lepäävä raskaampana ja raskaampana ihmismyvun harteilla ja ihmisen jatkuvan rikkomisen tähden myös karjan ja maankin päällä. Hänelle näytettiin, että vääräys ja väkivaltaisuus tulisivat alituisesti kasvamaan; kuitenkin kaiken inhimillisen kurjuuden ja surkeuden tulvan keskellä olisi aina joitakuita, jotka säilyttäisivät tiedon Jumalasta ja pysyisivät tahrattomina vallalla olevan siveellisen rappeutumisen keskellä. Jumala johti Aadamin ymmärtämään, mitä synty on — lain rikkomista. Hänelle näytettiin, että rikkomus aiheuttaisi ihmismyvun siveellisen, hengellisen ja fyysisen rappeutumisen, kunnes maailma olisi täynnä kaikenlaatuista inhimillistä kurjuutta.

Ihmisen oma syntinen vaellus, Jumalan vanhurskaan lain rikkominen, lyhensi hänen elinpäiviään. Ihmissuku oli lopulta arvossa alentunut siinä määrin, että he esiintyivät ala-arvoisesti ja melkein arvottomasti. Lihallisen mielensä hemmottelun tähden he olivat yleensä kykenemättömiä ymmärtämään Golgatan salaisuutta, sovitusuhrin suuria ja elähdyttäviä totuuksia ja pelastussuunnitelmaa. Mutta huolimatta ihmisrodun heikkoudesta ja henkisten, siveellisten ja ruumiillisten voimien heikentymisestä, Kristus uskollisena vakaalle aikomukselleen, jonka tähden Hän jätti taivaan, osoittaa edelleenkin myötätuntoa ihmiskunnan heikkoja, alhaisia ja rappeutuneita ilmauksia kohtaan ja kehoittaa heitä kätkemään heikkoutensa ja suuret puutteensa Häneen. Jos he tahtovat tulla Hänen luokseen, Hän on täyttävä kaikki heidän tarpeensa.

Uhraaminen

Kun Aadam Jumalan erikoisten ohjeitten mukaan suoritti uhraamisen synnin tähden, se oli hänelle mitä tuskallisin toimitus. Hänen täytyi kohottaa kätensä riistääkseen hengen, jonka Jumala yksin voi antaa, ja suorittaa uhraaminen synnin tähden. Hän näki kuoleman ensimmäisen kerran. Kun hän katseli vertavuotavaa uhrieläintä, joka vääntelehti kuolintuskissaan, hän katsoi uskossa eteenpäin Jumalan Poikaan, jota uhrieläin esikuvasi ja jonka täytyi kuolla uhrina ihmisten puolesta.

Tämä Jumalan määräämä seremoniallinen uhraaminen oli oleva Aadamille alituisena muistutuksena hänen rikoksestaan ja myös katuvana tunnustuksena hänen synnistään. Tämä teko, hengen riistäminen, antoi Aadamille syvemmän ja täydellisemmän käsityksen hänen rikkomuksestaan, jota ei mikään vähempi kuin Jumalan rakkaan Pojan kuolema voinut sovittaa. Hän ihmetteli sitä ääretöntä hyvyttä ja verratonta rakkautta, joka maksaisi sellaiset lunnaat pelastaakseen syntisen. Kun Aadam teurasti viatonta uhrieläintä, hänestä tuntui kuin hän omalla kädellään vuodattaisi Jumalan Pojan veren. Hän tiesi, että jos hän olisi järkähtämättömästi pysynyt Jumalan luona ja pysynyt uskollisena Hänen pyhälle lailleen, ei ihmisten eikä eläinten olisi tarvinnut kuolla. Nyt uhritoimituksissa, jotka viittasivat Jumalan rakkaan Pojan suureen ja täydelliseen uhriin, ilmeni toivon tähti, joka valaisi pimeän ja hirveän tulevaisuuden ja lievensi sen äärimmäistä toivottomuutta ja tuhoisuutta.

Alussa jokaisen perheen päätä pidettiin oman talonsa hallitsijana ja pappina. Myöhemmin, kun ihmiset lisääntyivät maan päällä, jumalallisen säädöksen määräämät miehet toimittivat tätä juhlallista uhripalvelusta kansan puolesta. Eläimen veren oli syntisten mielissä vaikutettava yhdessä Jumalan Pojan veren kanssa. Uhrieläimen kuoleman tuli tehdä ilmeiseksi kaikille, että synnin rangaistus oli kuolema. Uhraamalla syntinen tunnusti syntisyytensä ja ilmaisi uskonsa nostaen katseensa tulevaisuuteen Jumalan Pojan suureen ja täydelliseen uhriin, jota eläinten uhraaminen esikuvasi. Ilman Jumalan Pojan sovitusuhria ei olisi olemassa siunattua ja pelastavaa yhteyttä Jumalan ja ihmisen välillä. Jumala oli arka lakinsa kunniaa. Tuon lain rikkominen aiheutti pelottavan eron Jumalan ja ihmisen välillä. Viattomana ollessaan Aadamille oli suotu suora, vapaa ja onnellinen yhteys Tekijänsä kanssa. Hänen lankeemuksensa jälkeen Jumala on oleva yhteydessä ihmiseen Kristuksen ja enkelien välityksellä.

Kain ja Aabel

Kain ja Aabel, Aadamin pojat, olivat hyvin erilaisia luonteeltaan. Aabel pelkäsi Jumalaa. Kain helli kapinallisia tunteita ja napisi Jumalaa vastaan Aadamille lausutun kirouksen tähden ja sentähden, että Jumala oli Aadamin synnin tähden kironnut maan. Näitä veljeksiä oli opetettu tuntemaan ihmisuvun pelastamiseksi tehtyjä toimenpiteitä. Heitä oli käsketty noudattamaan nöyrän kuuliaisuuden järjestelmää ja osoittamaan siten kunnioitustaan Jumalaa kohtaan ja uskoaan luvattuun Vapahtajaan sekä tunnustamaan riippuvaisuuttaan Hänestä teurastamalla laumansa esikoiset ja juhlallisesti tuomalla ne ja niiden veren polttouhriksi Jumalalle. Tämän uhrin tuli johtaa heidät pitämään jatkuvasti mielessään syntinsä ja tulevan Vapahtajan, joka oli oleva luvattu suuri uhri ihmisen puolesta.

Kain toi uhrinsa Herralle napisten ja sydämessään epäusko luvattuun Uhriin nähden. Hän oli haluton tarkoin noudattamaan kuuliaisuuden suunnitelmaa ja hankkimaan karitsaa uhratakseen sen maan hedelmien kanssa. Hän otti pelkästään maan hedelmiä välittämättä Jumalan vaatimuksesta. Jumala oli tehnyt tietäväksi Aadamille, että ilman verenvuodatusta ei voinut olla syntien anteeksiantamista, Kain ei ollut tarkka tuodakseen edes parhaita hedelmiä. Aabel neuvoi veljeään, ettei tämä tulisi Herran eteen tuomatta uhrin verta. Kain, joka oli vanhempi, ei tahtonut kuunnella veljeään. Hän halveksi hänen neuvoaan ja epäillen ja napisten seremoniallisen uhraamisen tärkeyttä hän toi oman uhrinsa. Mutta Jumala ei hyväksynyt sitä.

Aabel toi uhrin laumansa esikoisista ja niiden rasvoista, niinkuin Jumala oli määrännyt; ja täysin uskoen tulevaan Messiaaseen ja nöyrällä kunnioituksella hän toi uhrinsa.

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 1—15.)

Jumala kunnioitti hänen uhriaan. Tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa Aabelin uhrin. Kain ei näe mitään todistusta siitä, että Jumala olisi hyväksynyt hänen uhriaan. Hän on vihainen Jumalalle ja veljelleen. Jumala alentuu lähettämään enkelin Kainin luo keskustelemaan hänen kanssaan.

Enkeli tiedustelee häneltä hänen suuttumuksensa syytä ja ilmoittaa hänelle, että jos hän tekee hyvin ja seuraa Jumalan antamia ohjeita, Jumala hyväksyy hänet ja pitää arvossa hänen uhriaan. Mutta jos hän ei nöyränä alistu Jumalan asetuksiin eikä usko Häneen eikä tottele Häntä, Jumala ei voi hyväksyä hänen uhriaan. Enkeli kertoo Kainille, ettei Jumalan puolelta ollut tapahtunut mitään vääryyttä, eikä Hän ollut Aabelin hyväksi osoittanut puolueellisuutta, vaan että Jumala ei voinut Kainin oman synnin ja Jumalan nimenomaisen käskyn rikkomisen tähden ottaa huomioon hänen uhriaan — ja että jos hän tekisi oikein, Jumala hyväksyisi hänet ja hänen veljensä tulisi kuulla häntä, ja hän saisi johdon, koska hän oli vanhempi.

Mutta ei sittenkään, vaikka Kainia näin uskollisesti opastettiin, hän tehnyt parannusta. Sensijaan, että olisi nuhdeltu ja inhonnut itseään epäuskostaan, hän yhä valittaa Jumalan vääryyttä ja puolueellisuutta. Ja kateellisena ja vihoissaan hän kiistelee Aabelin kanssa ja soimaa häntä. Sävyisesti Aabel osoittaa veljensä erehdyksen ja näyttää hänelle, että vääryys on hänessä itsessään. Mutta Kain vihaa veljeään siitä hetkestä asti, jolloin Jumala antaa hänelle hyväksymisensä merkit. Aabel koettaa tyynnyttää hänen vihaansa väittämällä, että Jumala säälistä pelasti heidän vanhempiensa hengen, kun Hän olisi voinut tuottaa heille pikaisen kuoleman. Hän kertoo Kainille, että Jumala rakastaa heitä, tai muuten hän ei olisi antanut Poikaansa, viatonta ja pyhää, alttiiksi vihalle, jonka ihminen tottelemattomuutensa tähden hankki kärsittäväkseen.

Kuoleman alkuasteet

Aabelin todistaessa oikeaksi Jumalan suunnitelmaa Kain raivostuu, ja hänen vihansa Aabelia kohtaan kasvaa ja hehkuu, kunnes hän raivoissaan tappaa tämän. Jumala tiedustelee Kainilta hänen veljeään, ja Kain päästää huuliltaan petollisen valheen: »En tiedä; olenko minä veljeni vartija?» Jumala ilmoittaa Kainille tietävänsä hänen syntinsä — että jokainen Kainin teko oli Hänelle tuttu, vieläpä Kainin sydä-

men ajatuksetkin, ja sanoo hänelle: »Veljesi veri huutaa minulle maasta. Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi. Kun maata viljelet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä.»

Maata kohdannut kirous koettiin ensin vain lievästi; mutta nyt sen yllä lepäsi kaksinkertainen kirous. Kain ja Aabel edustivat niitä kahta luokkaa, vanhurskaita ja vääriä, uskovia ja uskomattomia, joita tulisi olemaan ihmisen lankeemuksesta Kristuksen toiseen tulemiseen asti. Kainin teko, kun hän tappoi veljensä Aabelin, kuvaa jumalattomia, jotka tulevat olemaan pahansuopia vanhurskaille ja vihaamaan heitä, koska nämä ovat parempia kuin he itse. He tulevat olemaan kateellisia vanhurskaille ja vainoamaan heitä ja ottamaan heitä hengiltä, koska heidän nuhteeton vaelluksensa tuomitsee jumalattomien syntisen elämän.

Aadamin elämä oli yhtä surua, nöyryyttä ja alinomaista katumusta. Kun hän opetti lapsilleen ja lastensa lapsille Herran pelkoa, hän sydämessään usein katkerasti soimasi itseään synnistään, joka oli aiheuttanut niin paljon kurjuutta hänen jälkeläisilleen. Jättäessään kauniin Eedenin hän ajatteli, että hänen täytyi kuolla kauhun aiheuttamasta järkytyksestä. Hän odotti kuolemaa kuin hirvittävää onnettomuutta. Hän sai ensiksi tutustua kuoleman hirvittävään todellisuuteen omassa perheessään, kun hänen oma poikansa Kain tappoi veljensä Aabelin. Mitä katkerin omantunnon tuska omasta rikkomuksestaan, poikansa Aabelin menetys, Kainin näkeminen hänen murhaajanaan ja tietoisuus kirouksesta, jonka Jumala oli hänelle langettanut, painoivat Aadamin sydämen murheella tomuun. Hän soimasi itseään mitä katkerimmin ensimmäisestä suuresta rikkomuksestaan. Hartaasti hän pyysi Jumalalta anteeksiantoa luvatus Uhrin kautta. Hän oli syvästi tuntenut Jumalan vihan paratiisissa tekemänsä rikoksen tähden. Hän näki yleisen turmeluksen, joka myöhemmin lopulta sai Jumalan hävittämään maan asukkaat vedentapaisumuksessa. Hänen Tekijänsä hänelle langettama kuolemantuomio näytti ensin hänestä niin hirveältä, mutta hänen elettyään muutamia satoja vuosia, oli hänestä vain oikeudenmukaista ja armollista Jumalan lopettaa onneton elämä.

Nähdessään putoavissa lehdissä ja kuihtuvissa kukissa ensimmäiset merkit luonnon turmeluksesta Aadam suri sitä syvemmin kuin ihmiset nykyään surevat kuolemaansa. Kuk-

kien kuihtuminen ei ollut niin suuri surun aihe, koska ne olivat niin hentoja ja hauraita, mutta kun suuret, uljaat ja vanhat puut pudottivat lehtensä maatumaan, näytti se hänestä kauniin luonnon yleiseltä kuolemalta, luonnon, jonka Jumala oli luonut ihmisen erikoiseksi mielihyväksi.

Lapsilleen ja heidän lapsilleen aina yhdeksänteen polveen asti hän kuvaili Eeden-kotinsa erinomaisia ominaisuuksia, lankeemustaan ja sen hirvittäviä seurauksia sekä sitä murheen taakkaa, joka raskautti hänen mieltään hänen perheensä vallinneen eripuraisuuden vuoksi, mikä päättyi Aabelin kuolemaan. Hän selosti heille kärsimyksiä, joita Jumala oli hänelle sallinut opettaakseen hänelle niiden avulla tarkan Hänen laissaan pysymisen tärkeyttä. Hän selitti heille, että synty saa rangaistuksensa, esiintyvä se sitten missä muodossa tahansa. Hän pyysi hartaasti heitä tottelemaan Jumalaa, joka menettelisi heidän kanssaan armollisesti, jos he rakastaisivat ja pelkäisivät Häntä.

Enkelit ylläpitivät yhteyttä Aadamin kanssa hänen lankeemustaan ja sen hirvittäviä seurauksia sekä sitä murtelemasta ja että ihmiskunta ei ollut lunastuksen ulkopuolella. Vaikka Jumalan ja ihmisen välillä oli tapahtunut pelottava ero, oli Jumala kuitenkin rakkaan Poikansa uhrissa valmistanut keinon, jota käyttäen ihminen voi pelastua. Mutta heidän ainoa toivonsa oli nöyrä katumuselämä ja usko tuohon pelastavaan keinoon. Kaikki ne, jotka täten tunnustaisivat Kristuksen ainoaksi Vapahtajakseen, saatettaisiin jälleen Jumalan mielisuosiioon hänen Poikansa ansioitten perusteella.

Seet ja Eenok

Seet oli kunnioitettava luonne ja teki Aabelin tavoin sitä, mikä oli oikein. Kuitenkin hän oli Aadamin poika, niinkuin syntinen Kain, eikä perinyt Aadamin luonnosta sen enempää luontaista hyvyyttä kuin Käinkään. Hän oli synnissä syntynyt, mutta Jumalan armosta omaksuessaan isänsä Aadamin uskolliset opetukset hän kunnioitti Jumalaa tekemällä Hänen tahtonsa. Hän erkani Kainin turmeltuneista jälkeläisistä ja työskenteli, niinkuin Aabel olisi tehnyt, jos olisi elänyt, kääntääkseen syntisten ihmisten mielet kunnioittamaan ja tottelemaan Jumalaa.

Eenok oli pyhä mies. Hän palveli Jumalaa sydämen yksinkertaisuudessa. Hän käsitti ihmisperheen turmeltuneisuuden ja erkani Kainin jälkeläisistä ja nuhteli heitä heidän suuresta pahuudestaan. Maan päällä oli niitä, jotka tunnustivat Jumalan ja pelkäivät ja palvelivat Häntä. Vanhurskas Eenok oli niin onneton jumalattomien lisääntyvästä pahuudesta, ettei hän voinut päivittäin seurustella heidän kanssaan peljäten, että heidän uskottomuutensa vaikuttaisi häneen ja ettei hän ajatuksissansa voi katsella Jumalaa sillä pyhällä kunnioituksella, jonka Hänen korkea asemansa ansaitsee. Hän kiusaantui sielussansa, kun hän päivittäin näki, kuinka he ylenkatsoivat Jumalan arvovalan. Hän piti parempana olla erossa heistä ja vietti paljon ajastaan yksinäisyydessä ja pyhitti sen mietiskelyyn ja rukoukseen. Hän viipyi Jumalan edessä ja anoi täydellisempää tietoa Hänen tahdostansa, että hän voisi täyttää sen. Jumala oli enkeliensä välityksellä yhteydessä Eenokin kanssa ja antoi hänelle jumalallisia neuvojaan. Hän teki Eenokille tiettäväksi, ettei Hän tulisi aina sietämään kapinallista ihmistä, vaan että Hänen tarkoituk-

(Tämä luku pohjautuu seuraaviin teksteihin: 1 Moos. 4: 25, 26; 5: 3, 8, 18—24; Juuda 14, 15.)

sensa oli hävittää syntinen suku tuottamalla vesitulvan maan päälle.

Puhdas ja ihana Eedenin puutarha, josta ensimmäiset vanhempamme karkoitettiin, pysyi paikallaan, kunnes Jumala päätti hävittää maan vedenpaisumuksella. Jumala oli istuttanut tämän puutarhan ja erikoisesti siunannut sen, ja ihmeellisessä sallimuksessaan Hän otti sen pois maan pinnalta, ja on palauttava sen jälleen maan päälle loistavammin kaunistettuna kuin mitä se oli ennenkuin Jumala otti sen pois. Jumala päätti säilyttää tämän täydellisen luomistyönsä näytteen puhtaana kirouksesta, jolla Hän oli kironnut maan.

Jumala paljasti Eenokille pelastussuunnitelman täydellisemmin ja profetian hengen kautta näytti hänelle ne sukupolvet, jotka tulivat elämään vedenpaisumuksen jälkeen, sekä näytti hänelle ne suuret tapahtumat, jotka liittyvät Kristuksen toiseen tulemiseen ja maailman loppuun. (Juuda 14.)

Kuolema herätti Eenokissa levottomuutta. Hänestä näytti, kuin vanhurskas ja väärä menisivät yhdessä tomuun, ja siinä olisi heidän loppunsa. Hän ei voinut nähdä selvästi vanhurskaan elämää haudan tuolla puolen. Profeetallisessa näyssä Jumala esitti hänelle Poikansa, joka oli kuoleva uhrina ihmisen puolesta. Hän näytti Eenokille Kristuksen tulemisen taivaan pilvissä enkelijoukon seuraamana, herättämään eloon vanhurskaat kuolleet ja päästämään heidät heidän haudoistaan. Hän näki myös maailman turmeltuneen tilan sinä aikana, jolloin Kristus ilmestyy toisen kerran — kuinka kerskaileva, julkea ja itsepäinen sukupolvi järjestäytyisi kapinaan Jumalan lakia vastaan, kieltäisi ainoan Herran Jumalan ja Herramme Jeesuksen Kristuksen, tallaisi jalkoihinsa Hänen verensä ja halveksisi Hänen sovitustaan. Hän näki vanhurskaat kruunattuina kirkkaudella ja kunnialla ja jumalattomat samanaikaisesti erotettuina Jumalan läheisyydestä tulella hävitettäväksi.

Eenok kertoi uskollisesti kansalle kaikki, mitä Jumala oli ilmaissut hänelle profetian hengen välityksellä. Jotkut uskoivat hänen sanansa ja kääntyivät pahuudestaan pelkäämään ja palvelemaan Jumalaa.

Eenok otetaan elävänä taivaaseen

Eenok kasvoi jatkuvasti taivaskelpoisemmaksi eli jumalimmaksi ollessaan yhteydessä Jumalan kanssa. Hänen kas-

vonsa säteilivät pyhää valoa, joka oli hänen kasvoillaan silloinkin, kun hän opetti niitä, jotka tahtoivat kuulla hänen viisaita sanojaan. Hänen jumalinen ja arvokas ulkonäkönsä herätti kansassa kunnioitusta. Jumala rakasti Eenokia, koska tämä vakavasti seurasi Häntä ja inhosi vääryyttä sekä hartaasti etsi taivaallista viisautta, että voisi tehdä Hänen tahtoansa täydellisesti. Hän kaipasi yhä läheisempää yhteyttä Jumalaan, jota hän pelkäsi, kunnioitti ja palvoi. Jumala ei tahtonut antaa Eenokin kuolla muiden ihmisten tavoin, vaan lähetti enkelinsä noutamaan hänet taivaaseen kuolemaa näkemättä. Vanhurskaiden ja jumalattomien läsnäollessa Eenok otettiin heidän joukostaan. Ne, jotka rakastivat häntä, ajattelivat, että Jumala olisi jättänyt hänet jonnekin hänen turvapaikoistaan, mutta etsittyään häntä uutterasti, ja kun eivät kyenneet häntä löytämään, he ilmoittivat, ettei häntä ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.

Ottamalla Eenokin, langenneen Aadamin jälkeläisen, taivaaseen Jumala antaa mitä tärkeimmän opetuksen siitä, että kaikki ne palkitaan, jotka uskossa turvautuvat luvattuun Uhriin ja uskollisesti tottelevat Hänen käskyjään. Tässä esitetään jälleen kaksi luokkaa, jotka tulevat esiintymään Kristuksen toiseen tulemukseen asti — vanhurskaat ja väärät, kapinoitsijat ja uskolliset. Jumala on muistava vanhurskaita, jotka pelkäävät Häntä. Rakkaan Poikansa vuoksi Hän on pitävä arvossa ja kunnioittava heitä sekä antava heille iankaikkisen elämän. Mutta jumalattomat, jotka ylenkatsovat Hänen arvovaltaansa, Hän on tuhoava ja hävittävä heidät maasta, ja he tulevat olemaan, niinkuin ei heitä olisi ollutkaan.

Aadamin langettua täydellisen onnen tilasta kurjuuteen ja syntiin oli vaara, että ihminen masentuisi ja alkaisi kysellä: »Mitä hyötyä siitä on ollut, että me olemme Hänelle suorittaneet säädetyt tehtävät ja että olemme vaeltaneet murheellisina Herran Sebaotin kasvojen edessä?» (Ma1. 3:14), koska raskas kirous lepää ihmissuvun yllä ja kuolema on meidän kaikkien osamme? Mutta ne ohjeet, jotka Jumala antoi Aadamille ja jotka Seet toisti ja jotka Eenok täydellisesti valaisi esimerkein, kirkastivat pimeyden ja synkkyiden ja antoivat ihmiselle toivon, että niinkuin kuolema tuli Aadamin kautta, niin Jeesuksen, luvatus Lunastajan kautta, tulisi elämä ja kuolematonuus.

Eenokin tapaus opetti toivottomille uskovaisille, että vaikka he elivätkin turmeltuneen ja syntisen kansan keskellä,

joka oli avoimessa ja häpeällisessä kapinassa Jumalaa, Luojaansa vastaan, mutta jos he olisivat kuuliaisia Hänelle ja jos he omaisivat uskon luvattuun Lunastajaan, he voisivat tehdä vanhurskautta niinkuin uskollinen Eenok, saada Jumalan hyväksymisen ja lopulta tulla korotetuiksi Hänen taivaallisen valtaistuimensa luo.

Eenok, joka erosi maailmasta ja vietti paljon aikaa rukouksessa ja yhteydessä Jumalan kanssa, edustaa Jumalan lainkuuliaista kansaa viimeisinä päivinä, kansaa, joka on pysyvä erossa maailmasta. Vääräys tulee vallitsemaan maan päällä hirveässä laajuudessa. Ihmiset antautuvat seuraamaan turmeltuneen sydämensä jokaista mielijohdetta, julistavat petollisia järkeisoppejaan ja kapinoivat ylhäisen taivaan arvovaltaa vastaan.

Jumalan kansa on eroava noiden ympärillään olevien jumalattomien tottumuksista ja pyrkivä ajatuksen puhtautteen ja pyhästi mukautumaan Hänen tahtoonsa, kunnes Hänen jumalallinen kuvansa alkaa heijastua heistä. Eenokin tavoin he tulevat olemaan soveliaita otettavaksi elävinä taivaaseen. Kun he koettavat neuvoa ja varoittaa maailmaa, he eivät mukaudu uskomattomien henkeen ja tapoihin, vaan heidän pyhä puheensa ja jumalallinen esimerkkinsä tuomitsee uskomattomat. Eenokin elävänä taivaaseenottaminen juuri ennen maailman hävittämistä vedenpaisumuksella esikuvaa kaikkien elävien vanhurskaitten elävinä taivaaseenottamista maan päältä ennenkuin se tulee hävitettäväksi tulella. Pyhät kirkastetaan niiden läsnäollessa, jotka ovat vihanneet heitä, sentähden että he ovat uskollisesti olleet kuuliaisia Jumalan vanhurskaille käskyille.

Vedenpaisumus

Seetin jälkeläisiä kutsuttiin Jumalan pojiksi, Kainin jälkeläisiä ihmisten pojiksi. Kun Jumalan pojat liittyivät ihmisten poikiin, he turmeltuivat, ja kun he solmivat avioliittoja heidän tyttäriensä kanssa, he vaimojensa vaikutuksesta kadottivat yksilöllisen, pyhän luonteensa ja yhtyivät Kainin poikien kanssa heidän epäjumalanpalvelukseensa. Monet hylkäsivät jumalanpelon ja ylenkatsoivat Hänen käskyjään. Mutta oli joitakuuta, jotka tekivät vanhurskautta, jotka pelkäsivät ja kunnioittivat Luojaansa. Nooa ja hänen perheensä kuuluivat noihin harvoihin vanhurskaksiin.

Ihmisen pahuus oli niin suuri ja lisääntyi sellaiseen pelotavaan määrään, että Jumala katui tehneensä ihmisen maan päälle, sillä Hän näki, että ihmisen pahuus oli suuri ja että jokainen hänen sydämensä ajatus ja aivoitus oli ainoastaan paha kaiken aikaa.

Toista sataa vuotta ennen vedenpaisumusta Jumala lähetti enkelin uskollisen Nooan luo ilmoittamaan hänelle, ettei Hän enää kauemmin armahtaisi turmeltunutta sukua. Mutta Hän ei tahtonut jättää heitä tietämättömiksi suunnitelmastaan. Hän tahtoi opettaa Nooaa ja tehdä hänestä uskollisen saarnaajan varoittamaan maailmaa sen tulevasta tuhosta, niin ettei maan asukkailla olisi millä puolustaa itseään. Nooan tuli saarnata kansalle ja myös valmistaa arkki Jumalan ohjeiden mukaan pelastaakseen itsensä ja perheensä. Hänen ei ollut vain saarnattava, vaan hänen esimerkkinsä arkin rakentamisessa oli vakuuttava kaikille, että hän uskoi, mitä saarnasi.

Nooa ja hänen perheensä eivät olleet ainoat, jotka pelkäsivät ja tottelivat Jumalaa. Mutta Nooa oli hartain ja pyhin kaikista maan päällä asuvista, ja hän oli ainoa, jonka elä-

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 6; 7; 8; 9: 8—17.)

män Jumala varasi suorittamaan Hänen tahtoaan arkkia rakentamalla ja varoittamaan maailmaa sen tulevasta tuomiosta. Metusalah, Nooan isoisa, eli siihen vuoteen asti, jolloin vedenpaisumus tuli; ja oli toisiakin, jotka uskoivat Nooan saarnan ja auttoivat häntä arkin rakentamisessa, mutta jotka kuolivat, ennen kuin vesitulva tuli maan päälle. Saarnaamisellaan ja esimerkillään rakentaessaan arkkia Nooa tuomitsi maailman.

Jumala antoi kaikille, jotka sitä halusivat, tilaisuuden katua ja kääntyä Hänen puoleensa. Mutta he eivät uskoneet Nooan saarnaa. He pilkkasivat hänen varoituksiaan ja saattoivat naurunalaiseksi tuon suunnattoman suuren aluksen rakentamisen kuivalle maalle. Nooan yritykset ojentaalähimäisiään eivät onnistuneet. Mutta toista sataa vuotta hän itsepintaisesti jatkoi yrityksiään kääntymään ihmisiä parannukseen ja Jumalan luo. Jokainen vasaranisku, joka lyötiin arkkiin, oli saarna kansalle. Nooa opetti, hän saarnasi ja hän työskenteli, ja kansa katseli ihmeissään ja piti häntä intoilijana.

Arkin rakentaminen

Jumala antoi Nooalle arkin täsmälliset mitat ja nimenomaiset ohjeet sen rakentamisessa jokaista yksityiskohtaa myöten. Monessa suhteessa sitä ei tehty aluksen kaltaiseksi, vaan siitä tuli kuin talo, jonka perustus oli veden päällä kelluvan veneen kaltainen. Arkin sivuissa ei ollut ollenkaan ikkunoita. Siinä oli kolme kerrosta, ja valo tuli katossa olevasta ikkunasta. Ovi oli sivussa. Eri osastot erilaisia eläimiä varten oli niin tehty, että kaikki saivat valonsa katossa olevasta ikkunasta. Arkki oli tehty kypressipuusta, jota sadatkaan vuodet eivät voisi lahottaa. Arkista tuli hyvin kestävä rakennus, jollaista ei mikään inhimillinen viisaus olisi voinut valmistaa. Jumala oli arkkitehti, ja Nooa Hänen rakennusmestarinsa.

Kun Nooa oli tehnyt kaiken voitavansa tehdäkseen työn jokaisen osan moitteettomasti, oli mahdotonta, että se itseltään olisi voinut kestää myrskyn rajuuden, jonka Jumala rajussa vihassaan oli lähettävä maan päälle. Rakennuksen loppuunsaattamistyö eteni verkalleen. Jokainen hirrenpala oli sovitettava paikoilleen tiiviisti, ja jokainen liitos päällystettävä piellä. Kaikki, mitä ihmiset saattoivat tehdä, oli tehtävä, että työstä tulisi täydellinen; kuitenkin, kaikesta huoli-

matta, Jumala yksin taisi yluonnollisella voimallaan varjella rakennusta vihaisilla, kuohuvilla aalloilla.

Ilmeisesti kansanjoukko ensin vastaanotti Nooan varoitustusanoman, mutta ei kuitenkaan täysin kääntynyt Jumalan puoleen todellisessa katumuksessa. Ennen tulvan tuloa heille oli annettu aikaa, jolloin Jumala pani heidät koetukselle — tutki ja koetteli heitä. He eivät kestäneet koetusta. Valtaan päässyt rappeutuminen sai heidät paulaansa ja lopulta he liittyivät muiden turmeltuneiden kanssa nauramaan ja pilkkaamaan uskollista Nooa. He eivät tahtoneet hyljätä syntejään, vaan elivät edelleen moniavioisuudessa ja tyydyttivät turmeltuneita intohimojansa.

Heidän armonaikansa lähestyi loppuaan. Maailman uskotomat; pilkkaavat asukkaat tulivat saamaan erikoisen merkin Jumalan jumalallisesta voimasta. Nooa oli uskollisesti noudattanut Jumalan hänelle antamia ohjeita. Hän viimeisteli arkin täsmälleen sellaiseksi, kuin Jumala oli neuvonut. Hän oli varastoinut suunnattomat määrät ruokaa ihmisille ja eläimille. Ja kun tämä oli tehty, Jumala sanoi Nooalle: »Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut minä olen havainnut hurskaaksi edessäni.»

Eläimet tulevat arkkiin

Enkeleitä lähetettiin kokoamaan metsästä ja kedolta eläimet, jotka Jumala oli luonut. Enkelit kulkivat näiden eläinten edellä, ja ne seurasivat parittain, koiras ja naaras, ja puhtaita eläimiä seitsemän paria. Nämä eläimet, julmimmista aina kesyimpiin ja vaarattomimpiin asti, kulkivat arkkiin rauhallisesti ja juhlallisesti. Kaikenlaiset linnut näyttivät sumentavan taivaan. Ne tulivat arkkiin lentäen parittain, koiras ja naaras, ja puhtaita lintuja seitsemän paria. Maailma katseli tätä ihmettä — jotkut peljäten, mutta heidän kapinansa oli heidät niin paaduttanut, että mitä huomattavimmalla Jumalan voiman ilmauksella oli heihin vain hetkellinen vaikutus. Seitsemänä päivänä nämä eläimet tulivat arkkiin, ja Nooa järjesteli ne niille valmistetuille paikoille.

Ja kun tuomittu suku näki auringon paistavan kirkkaudessaan ja maan verhoutuneen melkein Eeden-kauneuteensa, he karkoittivat tuntemansa pelon meluisilla huvituksillaan, ja väkivaltaisilla teoillaan he näyttivät vetävän ylleen Jumalan jo heränneen ja näin kiihotetun vihan rangaistuksen.

Kaikki oli nyt valmiina arkin sulkemiseksi, jota Nooa ei voisi tehdä sisäpuolelta. Pilkkaava väkijoukko näkee enkelin laskeutuvan taivaasta salaman kaltaiseen kirkkauteen verhoutuneena. Hän sulkee tuon jyrkän ulko-oven ja suuntaa sitten kulkunsa jälleen ylös taivaaseen.

Seitsemän päivää Nooan perhe oli arkissa, ennen kuin sade alkoi valua maan päälle. Tänä aikana he järjestäytyivät sitä pitkää arkissa oleskeluaan varten, jolloin vedet peittäsivät maan. Uskomattomalle joukolla nämä päivät olivat Jumalaa pilkkaavien huvitusten aikaa. He ajattelivat, että koska Nooan ennustus ei ollut täyttynyt heti sen jälkeen, kun he astuivat arkkiin, hän oli erehtynyt, ja että oli mahdotonta, että maailma häviäisi tulvaan. Tähän asti maan päällä ei ollut satanut. Sumu oli noussut vesistä, jotka Jumala pani laskeutumaan maahan kasteena, elvyttämään kasvillisuuden ja saamaan sen kukoistamaan.

Huolimatta siitä juhlallisesta Jumalan voiman näytteestä, jonka silminnäköinä he olivat olleet — tuosta luonnottomasta tapahtumasta, jolloin eläimet olivat lähteneet metsistä ja kedoilta ja menneet arkkiin ja kirkkauteen verhoutunut Jumalan enkeli yllättävässä mahtavuudessa laskeutui taivaasta ja sulki oven — he kuitenkin paaduttivat sydämensä ja jatkoivat remuavaa huvittelemistaan sekä laskivat leikkiä jumalallisen voiman merkillisistä ilmaisuista.

Myrsky puhkeaa

Mutta kahdeksantena päivänä taivaat kietoutuivat pimeyteen. Jyrisevä ukkonen ja kirkkaat salaman leimahdukset alkoivat kauhistuttaa ihmisiä ja eläimiä. Sade valui pilvistä heidän yläpuoleltaan. Tämä oli jotakin sellaista, mitä he eivät olleet koskaan nähneet, ja heidän sydämensä alkoivat raueta pelosta. Eläimet harhailivat ympäriinsä raivokkaan kauhun vallassa, ja niiden vihlovat äänet tuntuivat valittavan sekä niiden omaa että ihmisten kohtaloa. Myrsky kasvoi rajuudessa, kunnes vedet näyttivät tulevan taivaasta kuin mahtavasta vesiputouksesta. Jokien äyräät murtuivat, ja vedet vyöryivät laaksoihin. Suuren syvyyden perustuksetkin sortuivat. Vesisuihkut puhkesivat maasta sanomattomalla voimalla heittäen jyrkeviä kallioita satojen metrien korkeuteen ilmaan, josta pudotessaan ne tunkeutuivat syvälle maahan.

Ensiksi ihmiset näkivät kättensä töiden tuhoutuvan. Heidän upeat rakennuksensa ja heidän kauniisti järjestetyt puutarhansa ja lehtonsa, jonne he olivat sijoittaneet epäjumaliaan, tuhoutuivat taivaan salamoista. Niiden jäännökset hajautuivat kaikkialle. He olivat pystyttäneet alttareita lehtoihinsa ja pyhittäneet ne epäjumalillensa sekä uhranneet niillä ihmisuhreja. Jumala inhosi näitä ja vihassaan repi ne maahan heidän nähtensä, ja he vapisivat elävän Jumalan, taivaitten ja maan Tekijän, voiman edessä, ja heille tehtiin tiettäväksi, että heidän iljetyksensä ja kauhistuttavat, epäjumalille tuomansa uhrat olivat aikaansaaneet heidän tuhonsa.

Myrsky yltyi, ja luonnonvoimien myllerrykseen sekoittuivat ihmisten valitukset, ihmisten, jotka olivat halveksineet Jumalan arvovaltaa. Puut, rakennukset, kalliot ja maa sinkoilivat joka suuntaan. Ihmisten ja eläinten kauhu oli kuvaamaton. Vieläpä Saatanakin, jonka oli pakko olla raivoavien luonnonvoimien keskellä, pelkäsi oman olemassaolonsa puolesta. Hän oli nauttinut hallitessaan niin voimakasta heimoa ja toivoi heidän elävän harjoittaakseen iljettävyksiään ja kehittääkseen kapinaansa taivaan Jumalaa vastaan. Hän kiroili Jumalaa syyttäen Häntä vääryydestä ja julmuudesta. Saatanan tavoin monet ihmisetkin herjasivat Jumalaa, ja jos he olisivat voineet viedä kapinansa päätökseen, he olisivat raastaneet Hänet Hänen vanhurskautensa valtaistumelta.

Monien herjatessa ja kiroillessa Luojaansa olivat toiset samanaikaisesti suunniltaan pelosta ja kurottivat käsiään arkkia kohti anoen sisällepääsyä. Mutta se oli mahdotonta. Jumala oli lukinnut oven, ainoan sisäänkäytävän, ja sulkenut Nooan sisälle ja jumalattomat ulos. Hän yksin voi avata oven. Heidän pelkonsa ja katumuksensa oli myöhäistä. Kyllä he nyt tiesivät, että oli olemassa elävä Jumala, joka oli väkevämpi kuin ihminen ja jota he olivat pilkanneet ja herjanneet. He huusivat Häntä hartaasti, mutta Hänen korvansa ei kuullut enää heidän huutojaan. Jotkut yrittivät epätoivoissaan murtautua arkkiin, mutta tämä vankkatekoinen rakenus torjui kaikki heidän yrityksensä. Jotkut tarrautuivat arkkiin, kunnes raivokkaasti hyrskyvät vedet tempaisivat heidät pois, tai joka suuntaan sinkoilevat paadet ja puut irroittivat heidän otteensa.

Ne, jotka olivat ylenkatsooneet Nooan varoitukset ja ivanneet tuota vanhurskauden uskollista saarnaajaa, katuivat

liian myöhään epäuskoaan. Arkki keinui ja heittelehti rajusti ympäriinsä. Sisäpuolella olevat eläimet osoittivat moninlaisella melullaan mitä hillittömintä kauhua; kuitenkin arkki luovi raivoavien luonnonvoimien, hyrskyävien vesimassojen ja ympäriinsä sinkoilevien puiden ja paasien lomitse turvallisesti. Erinomaisen väkevät enkelit ohjasivat arkkiä ja varjelivat sitä vahingolta. Arkin varjeleminen joka hetki tuon neljäkymmentä vuorokautta kestäneen hirvittävän myrskyn aikana oli kaikkivaltiaan voiman ihmetyö.

Rajuilmalle alttiiksi jääneet eläimet ryntäsivät ihmisiä kohti turvautuen ihmisolentojen seuraan ikäänkuin odottaen heiltä apua. Jotkut ihmiset sitoivat lapsensa ja itsensä jonkin voimakkaan eläimen selkään, koska tunsivat ne sitkeähenkisemmiksi kiipeämään korkeimmille huipuille kohoavaa vettä pakoon. Myrskyn raivo ei vähentynyt — vedet nousivat ilmeisemmin kuin alussa. Jotkut sitoivat itsensä maan ylevimmillä kohdilla kasvaviin korkeisiin puihin, mutta nämäkin puut tempautuivat irti maasta juurineen ja sinkoutuivat rajusti, ikäänkuin kiukkuisesti pauskattuina, kivinensä ja multinensa ilman halki kuohuviin, vuolaisiin aaltoihin. Korkeimmilla kohdilla ihmisolennot ja eläimet ponnistelivat säilyttääkseen asemansa, kunnes kaikki yhdessä pauskautuivat vaahtoavaan veteen, joka jo ulottui melkein maan korkeimmille kohdille. Vihdoin se saavutti korkeimmatkin kohdat, ja niin vedenpaisumus hukutti samalla tavalla sekä ihmiset että eläimet.

Huolestuneina Nooa ja hänen perheensä katselivat vesien vähentymistä. Nooa halusi astua jälleen kuivalle maakamaralle. Hän lähetti kaarneen lentoon, ja se lenteli edestakaisin arkista ulos ja takaisin. Nooa ei saanut kaipaamaansa ilmoitusta, ja niin hän lähetti kyyhkysen, joka palasi jälleen arkkiin, koska ei löytänyt paikkaa, missä levätä. Seitsemän päivän kuluttua Nooa lähetti kyyhkysen uudestaan. Ja nähdessään öljypuun lehden sen suussa, tuon kahdeksanhenkisen perheen, joka oli ollut niin kauan suljettuna arkkiin, valtasi suuri ilo.

Jälleen enkeli laskeutui taivaasta ja avasi arkin oven. Nooa saattoi siirtää katon syrjään, mutta hän ei voinut avata ovea, jonka Jumala oli sulkenut. Jumala puhui Nooalle oven avanneen enkelin välityksellä ja käski Nooan perhettä lähtemään arkista ja viemään mukanaan kaikki elävät olennot.

Nooan uhri ja Jumalan lupaus

Nooa ei unohtanut Jumalaa, joka oli niin armollisesti varjellut heidät, vaan pystytti heti alttarin ja otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhreja alttarilla osoittaen siten uskonsa Kristukseen, tuohon suureen uhriin, ja ilmaisten kiittolisuutensa Jumalalle heidän ihmeellisestä varjeluksestaan. Nooan uhri nousi Jumalan eteen suloisena tuoksuna. Jumala hyväksyi uhrin ja siunasi Nooan ja hänen perheensä. Tämä opettaa kaikille, jotka tulevat elämään maan päällä, että jokaista heitä kohdanneesta Jumalan armon ja rakkauden osoituksesta heidän tulisi ensimmäiseksi työkseen esittää Hänelle kiitosuhreja ja nöyrää kunnioitusta.

Ja etteivät ihmiset pilvien kokoontuessa ja sateen lanteissa peljästyisi ja alinomaä säikkyisi, peljäten toista vedenpaisumusta, Jumala rohkaisee armollisesti Nooan perhettä luvaten: »Minä teen liiton teidän kanssanne: ei koskaan enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumuksella, eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele.» Ja Jumala sanoi: »Tämä on sen liiton merkki, jonka minä ikuisiksi ajoiksi teen itseni ja teidän ja kaikkien elävien olentojen välillä, jotka teidän luonanne ovat: minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkinä minun ja maan välillä. Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä, muistan minä liittoani... Niin kaari on oleva pilvissä, ja minä katselen sitä muistaakseni iankaikkista liittoa Jumalan ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, joka maan päällä on.»

Mikä alentuvaisuus Jumalan puolelta! Mikä säälinosoitus erehtyvää ihmistä kohtaan asettaa kaunis, monivärinen sateenkaari pilviin merkiksi suuren Jumalan liitosta ihmisen kanssa! Tämä sateenkaari oli todistava kaikille sukupolville siitä tosiasista, että Jumala hävitti maan asukkaat vedenpaisumuksella heidän suuren pahuutensa tähden. Hänen tarkoituksensa oli, että kun jälkipolvien lapset näkisivät kaaren pilvissä ja kysyisivät tämän loistavan, taivaita kiertävän kaaren alkusyytä, heidän vanhempansa kertoisivat heille, kuinka vanha maailma tuhoutui vedenpaisumuksessa, koska ihmiset antautuivat kaikenlaiseen pahuuteen, ja että Korkeimman kätet olivat pingoittaneet kaaren pilviin merkiksi siitä, ettei Hän enää koskaan tuottaisi vedenpaisumusta maan päälle.

Tämä pilvissä oleva tunnusmerkki vahvistaa kaikkien uskoa ja lujittaa heidän luottamustaan Jumalaan, sillä se on merkki Jumalan armosta ja hyvyydestä ihmistä kohtaan; että vaikka pahuus oli ärsyttänyt Jumalan hävittämään maan vedenpaisumuksella, niin Hänen armonsä vielä ympäröi maata. Jumala sanoo katsellessaan kaarta pilvissä muistavansa jotakin. Tätä Hän ei tahdo meidän ymmärtävän niin, että Hän joskus jotakin unohtaisi, vaan Hän puhuu ihmiselle tämän omalla kielellä, että ihminen paremmin ymmärtäisi Häntä.

Baabelin torni

Muutamit Nooan jälkeläisistä alkoivat pian luopua. Osa seurasi Nooan esimerkkiä ja oli kuuliainen Jumalan käskyille; toiset olivat epäuskoisia ja kapinallisia, ja vedenpaisumuksesta näitä eivät uskoneet samalla tavalla. Jotkut epäilivät Jumalan olemassaoloa, ja omassa mielessään selittivät vedenpaisumuksen aiheutuneen luonnollisista syistä. Toiset uskoivat, että Jumala oli ja että Hän hävitti vedenpaisumusta edeltäneen suvun tulvalla, ja heidän tunteensa, samoin kuin Kainin, nousivat kapinaan Jumalaa vastaan, koska Hän hävitti ihmiset maan päältä ja kiroi maan kolmannen kerran tulvalla.

Ne, jotka olivat Jumalan vihollisia, tunsivat päivittäin, kuinka Jumalaa rakastavien, tottelevien ja ylistävien vanhurskaat puheet ja jumalinen elämä nuhteli heitä. Uskomattomat neuvottelivat keskenään ja yksimielisesti päättivät erota uskollisista, joiden vanhurskas elämä oli alituisena pidäkkeenä heidän jumalattomalle vaellukselleen. He matkustivat jonkin matkan päähän heistä ja valitsivat erään suuren tasangon asuinpaikakseen. He rakensivat itselleen kaupungin ja sitten saivat aatteen rakentaa suuren tornin, joka ulottuisi pilviin asti, niin että he voisivat yhdessä asua tässä kaupungissa ja tornissa eivätkä enää hajaantuisi.

He tuumivat voivansa näin varjeltua toiselta mahdolliselta vedenpaisumukselta, sillä he rakentaisivat torninsa paljon korkeammaksi, kuin mihin vedet ulettuivat vedenpaisumuksen aikana, ja koko maailma kunnioittaisi heitä ja he olisivat kuin jumalia ja hallitsisivat ihmisiä. Tämä torni oli suunniteltu korottamaan rakentajiaan ja kääntämään toisten maan päällä elävien huomio pois Jumalasta ja saada heidät liittymään heidän kanssaan heidän epäjumalanpalvel-

(Tämä luku pohjautuu I Moos. 11: 1—9.)

lukseensa. Ennen kuin rakennustyö oli saatettu päätökseen, ihmiset siirtyivät torniin asumaan. Huoneet oli upeasti sisustettu, koristettu, ja he olivat pyhittäneet ne epäjumalilleen. Nuo, jotka eivät uskoneet Jumalaan, kuvittelivat, että jos heidän torninsa ulottuisi pilviin, he kykenisivät saamaan selville vedenpaisumuksen syyt.

He korottivat itsensä Jumalaa vastaan. Mutta Hän ei sallinut heidän viedä työtään päätökseen. He olivat rakentaneet torninsa ylhäisiä korkeuksia hipovaksi, kun Herra lähetti kaksi enkeliä saattamaan heidät ymmälle työssään. Muutamia miehiä oli määrätty vastaanottamaan sanomia tornin huipussa olevilta työmiehiltä, jotka pyysivät työtarpeita. Ensimmäisen piti välittää tieto toiselle ja tämän kolmannelle, kunnes sanoma saavutti alhaalla olijat. Sanan kulkiessa toiselta toiselle enkelit sekoittivat heidän kielensä, ja kun sanoma saavutti maassa olevat työmiehet, se sisälsi-kin pyynnön sellaisista työaineista, joita ei tarvittu. Ja kun tornin huipussa olevat työmiehet saivat tarveaineen niin vaivalloisella tavalla perille, ei se ollutkaan sitä, mitä he olivat pyytäneet. Pettyneinä ja raivostuneina he soimasivat niitä, joiden otaksuivat olevan syyllisiä.

Tämän jälkeen ei heidän työssään ollut yhtenäisyyttä. Vihaisina toinen toiselleen ja kykenemättöminä selittämään väärinymmärryksiä ja toistensa outoja sanoja he jättivät työnsä ja erosivat toisistaan ja hajaantuivat laajalle maan päälle. Tähän asti ihmiset olivat puhuneet vain yhtä kieltä. Merkinä Jumalan vihasta taivaasta iski salama heidän torninsa huippuun ja heitti sen maahan. Täten Jumala tahtoi näyttää kapinalliselle ihmiselle, että Hän on Korkein.

Aabraham ja luvattu siemen

Jumala valitsi Aabrahamin julistamaan Hänen tahtoaan. Hän käski Aabrahamin jättää epäjumalia palveleva kansansa ja erota sukulaisistaan. Herra oli ilmestynyt Aabrahamille hänen nuoruudessaan, antanut hänelle ymmärrystä ja varjellut häntä epäjumalanpalveluksesta. Hänen tarkoituksensa oli tehdä hänet uskon ja todellisen pyhityksen esimerkiksi kansalleen, joka tuli jälkeensä elämään maan päällä. Hän oli luonteeltaan rehellinen, ylevämielinen ja vieraanvarainen. Hän herätti ihmisten keskuudessa kunnioitusta kuin mah-tava prinssi. Hänen kunnioituksensa ja rakkautensa Jumalaa kohtaan ja hänen tinkimätön kuuliaisuutensa Jumalan tahdon täyttämässä hankkivat hänelle hänen palvelijoittensa ja naapuriensa arvonnannon. Hänen jumalinen esimerkinsä ja vanhurskas vaelluksensa hänen uskollisesti neuvoessaan palvelijoitaan ja koko talonväkeään johtivat heidät pelkäämään, rakastamaan ja kunnioittamaan Aabrahamin Jumalaa.

Herra ilmestyi Aabrahamille ja lupasi hänelle, että hänen siemenensä tulisi olemaan luvultaan niinkuin taivaan tähdet. Hänen ylleen langenneen suuren pimeyden kammottavassa muodossa Jumala teki hänelle tiettäväksi myös hänen jälkeläistensä pitkän, raskaan orjuuden Egyptissä.

Alkuaan Jumala antoi Aabrahamille vain yhden vaimon näyttäen hänelle siten sääntönsä. Hän ei koskaan tarkoittanut, että ihmisellä tulisi olla paljon vaimoja. Lemek oli ensimmäinen, joka tässä suhteessa poikkesi Jumalan viisaasta suunnitelmasta. Hänellä oli kaksi vaimoa, ja se aiheutti epäsopua hänen perheessään. Heidän keskinäinen kateutensa ja mustasukkaisuutensa tekivät Lemekin onnettomaksi. Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan pinnalla ja

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 12: 1—5; 13; 15; 16; 17; 21; 22: 1—19.)

kun heille syntyi tyttäriä, he ottivat heitä vaimoiksi kaikista, kenet he halusivat. Tämä oli vanhan maailman asukkaiden suurimpia syntejä, joka veti Jumalan vihan heidän päälleen. Tämä tapa tuli käytäntöön vedenpaisumuksen jälkeenkin, ja se tuli niin yleiseksi, että vanhurskaatkin miehet lankesivat siihen ja ottivat monia vaimoja. Mutta se ei ollut mikään vähäpätöinen synti, koska he turmeltuivat ja poikkesivat tässä asiassa Jumalan säädöksestä.

Nooasta ja hänen perheestään, jotka pelastuivat arkissa, Herra sanoi: »Sillä sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni.» 1 Moos. 7: 1. Nooalla oli vain yksi vaimo, Jumala siunasi heidän yksimielisen perhelämänsä. Koska Nooan pojat olivat vanhurskaita, Jumala varjeli heidät arkissa yhdessä vanhurskaitten vanhempiensa kanssa. Jumala ei ole hyväksynyt moniavioisuutta ainoassakaan tapauksessa. Se on vastoin Hänen tahtoaan. Hän tiesi, että se hävittäisi ihmisen onnellisuuden. Aabrahamin rauhaa järkytti suuresti hänen onneton avioliittonsa Haagarin kanssa.

Jumalan lupauksen epäily

Sen jälkeen kun Aabraham oli eronnut Lootista, Herra sanoi hänelle: »Nosta silmäsi ja katso siitä paikasta, missä olet, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen. Sillä kaiken maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikuisiksi ajoiksi. Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin maan tomun. Jos voidaan lukea maan tomu, niin voidaan lukea myös sinun jälkeläisesi.» »Aabrahamille tuli näyssä tämä Herran sana: 'Älä pelkää, Aabraham! Minä olen sinun kiipesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri. . . Mutta Aabraham sanoi: 'Sinä et ole antanut minulle jälkeläistä; katso, talossani syntynyt palvelija on minun perivä.'»

Kun Aabrahamilla ei ollut poikaa, hän ensin ajatteli, että hänen uskollinen palvelijansa Elieser tulisi ottolapsena hänen pojakseen ja myös hänen perijäkseen. Mutta Jumala ilmoitti Aabrahamille, että hänen palvelijastansa ei tulisi hänen poikaansa ja perijäänsä, vaan että hän todellakin tulisi saamaan pojan. »Ja Hän vei hänet ulos ja sanoi: 'Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea.' Ja Hän sanoi hänelle: 'Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.'»

Jos Aabraham ja Saara olisivat uskossa luottaen odottaneet lupauksen täyttymistä, että he saisivat pojan, he olisivat välttäneet paljon onnettomuutta. He uskoivat, että oli tapah-

tuva juuri niin kuin Jumala oli luvannut, mutta he eivät voineet uskoa, että Saara saisi pojan vanhalla iällään. Saara esitti suunnitelman, jonka mukaan hän ajatteli Jumalan lupauksen voivan täytyä. Hän pyytämällä pyysi Aabrahamia ottamaan Haagarin vaimokseen. Tässä heiltä molemmilta puuttui uskoa ja täydellistä luottamusta Jumalan voimaan. Kuullen Saaran ääntä ja ottaen Haagarin vaimokseen Aabraham ei kestänyt uskonsa koetusta Jumalan rajattomaan voimaan ja aiheutti sekä itselleen että Saarelle paljon onnettomuutta. Herra ajatteli koetella Aabrahamin uskon ja luottamuksen lujuttua hänelle antamiinsa lupauksiin.

Haagarin ylimielisyys

Haagar oli ylpeä ja pöyhkeä ja käyttäytyi ylimielisesti Saaran edessä. Hän kuvitteli, että hänestä tulisi sen suuren kansan äiti, joksi Jumala oli luvannut tehdä Aabrahamin. Ja Aabrahamin täytyi kuunnella Saaran valituksia Haagarin käytöksestä, niin että Aabraham vaivautui sielussaan tämän asian tähden. Aabraham sanoo murheellisena Saarelle, että Haagar on hänen palvelijansa, ja on hänen vallassaan, mutta kieltäytyy lähettämästä häntä pois, sillä hänestä on tuleva hänen Aabrahamin lapsen äiti, lapsen, jossa hän odottaa lupausta täyttyväksi. Hän selittää Saarelle, ettei hän olisi ottanut Haagarin vaimokseen, ellei hän (Saara) olisi siihen erikoisesti kehoittanut.

Aabrahamin täytyi kuunnella myös Haagarin valituksia Saaran väkivallan tähden. Aabraham on ymmällä. Jos hän koettaa korjata Haagarin kärsimiä vääryksiä, hän lisää Saaran, ensimmäisen ja niin suuresti rakastamansa vaimon mustasukkaisuutta ja onnettomuutta. Haagar pakenee Saaran luota. Jumalan enkeli tapaa hänet ja lohduttaa häntä ja myös nuhtelee häntä hänen ylimielisestä käytöksestään käskien häntä palaamaan emäntänsä luo ja nöyrytymään hänen kätensä johtoon.

Ismaelin synnyttyä Herra ilmestyi jälleen Aabrahamille ja sanoi hänelle: »Minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen liiton.» Enkelinsä välityksellä Herra jälleen uudisti lupauksensa antaa Saarelle pojan, ja että hänestä oli tuleva monien kansojen äiti. Aabraham ei vieläkaan ymmärtänyt Jumalan lupausta. Hänen mielensä kiintyi heti Ismaeliin, ikäänkuin hänestä olisi tuleva nuo monet luvatut kansat, ja hellyydes-

sään poikaansa kohtaan hän huudahti: »Kunpa edes Ismael saisi elää Sinun edessäsi!»

Jumala uudistaa Aabrahamille lupauksensa jälleen vielä yksityiskohtaisemmin: »Totisesti, sinun vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Iisak, ja minä teen liittoni hänen kanssaan iankaikkiseksi liitoksi hänen jälkeläisillensä.» Kun enkelit ovat matkalla hävittämään Sodomaa, Jumala lähettää heidät Aabrahamin luo toisen kerran, ja he uudistavat vielä selväpiirteisemmin lupauksen, että Saara on saava pojan.

Lupauksen poika

Aabrahamin ja Saaran ilmaisema suuri ilo Iisakin syntymän johdosta teki Haagarin hyvin kateelliseksi. Haagar oli opettanut Ismaelille, että hän olisi Aabrahamille luvattuna poikana ja perillisenä erikoisesti Jumalan siunaama. Ismael omaksui äitinsä tunteet ja oli kiihtynyt Iisakin syntymän johdosta osoitetun ilon tähden. Hän halveksi Iisakia, koska hän ajatteli tätä pidettävän parempana kuin häntä. Saara huomasi Ismaelin osoittaman mielentilan omaa poikaansa Iisakia kohtaan, ja se järkytti häntä suuresti. Hän kertoi Aabrahamille Ismaelin halveksivasta käytöksestä häntä ja hänen poikaansa Iisakia kohtaan ja sanoi hänelle: »Aja pois tuo orjatar poikinensa, sillä ei tuon orjattaren poika saa periä minun poikani, Iisakin, kanssa.»

Se suretti Aabrahamia suuresti. Ismael oli hänen poikansa, jota hän rakasti. Kuinka hän voisi lähettää Ismaelin pois? Neuvottomuudessaan hän rukoi Jumalaa, sillä hän ei tiennyt mitä tehdä. Enkeliensä välityksellä Jumala kehotti Aabrahamia kuulemaan vaimonsa Saaran ääntä, ja sanoi, ettei hän saisi antaa tunteittensa poikaansa tai Haagaria kohtaan estää itseään mukautumasta Saaran toiveisiin. Sillä tämä oli ainoa tie, jolla hän voisi pyrkiä jälleen palauttamaan sopusoinnun ja onnen perheeseensä. Aabrahamilla oli enkelin luja lupaus, ettei Ismael isänsä kodista erotettuna kuolisi ja ettei Jumala häntä hylkäisi, vaan että hän tulisi varjelluksi, koska hän oli Aabrahamin poika. Jumala lupasi tehdä Ismaelistakin suuren kansan.

Aabraham oli sydämeltään jalo, hyväntahtoinen, mikä ilmeni siinä, että hän niin innokkaasti puhui sodomalaisten puolesta. Hän hartaassa sielussaan kärsi suuresti. Murhe masensi häntä, ja hänen isäntunteensa oli syvästi liikuttunut,

kun hän lähetti Haagarin ja poikansa Ismaelin vaeltamaan muukalaisina vieraalla maalla.

Jos Jumala olisi hyväksynyt moniavioisuuden, Hän ei olisi täten neuvonut Aabrahamia lähettämään Haagaria pois poikinensa. Hän tahtoi antaa tässä kaikille sen opetuksen, että aviosuhteen oikeuksia ja onnellisuutta on aina kunnioitettava ja suojeltava, jopa suurin uhrauksinkin. Saara oli Aabrahamin ensimmäinen ja ainoa oikea vaimo. Vaimona ja äitinä hänellä oli sellaisia oikeuksia, joita ei kenelläkään toisella saanut siinä perheessä olla. Hän kunnioitti miestänsä kutsuen häntä herraksi, mutta hän oli arka oikeudestaan jakaakseen miehensä rakkauden Haagarin kanssa. Jumala ei moittinut Saaraa tästä hänen noudattamastaan käytöksestä. Enkelit nuhtelivat Aabrahamia hänen Jumalan voimaa kohtaan osoittamastaan epäluottamuksesta, joka oli johtanut hänet ottamaan Haagarin vaimokseen ja ajattelemaan, että lupaus täytyisi hänessä.

Äärimmäinen uskonkoetus

Jälleen Jumala näki hyväksi koetella Aabrahamin uskoa mitä pelottavimmalla koetuksella. Jos hän olisi kestänyt ensimmäisen koetuksen ja kärsivällisesti odottanut lupausta täyttyväksi Saarassa eikä olisi ottanut Haagaria vaimokseen, Jumala ei olisi antanut häntä alttiiksi vaikeimmalle koetukselle, mitä ihmiseltä koskaan oli vaadittu. Herra käski Aabrahamia: »Ota Iisak, ainokainen poikasi, jota rakastat, ja mene Moorian maahan ja uhraa hänet siellä polttouhriksi vuorella, jonka minä sinulle sanon.»

Aabraham ei epäillyt Jumalaa eikä epäröinyt, vaan varhain aamulla hän otti kaksi palvelijaansa ja Iisakin, poikansa, ja puita polttouhria varten ja meni sille paikalle, jonka Jumala oli hänelle sanonut. Hän ei ilmaissut matkansa todellista tarkoitusta Saarelle tietäen, että hänen kiintymyksensä Iisakiin johtaisi hänet epäilemään Jumalaa ja pidättämään poikaansa. Aabraham ei sallinut isäntunteittensa hallita itseään eikä johtaa häntä kapinoimaan Jumalaa vastaan. Jumala oli suunnitellut käskynsä saattamaan liikkeelle hänen sielunsa syvyydet. »Ota nyt poikasi.» Sitten, ikäänkuin koskettaakseen hänen sydäntään vähän syvemmältä, hän lisäsi: »Ainokainen poikasi Iisak, jota rakastat», se merkitsee: lupauksen ainoa poika, »ja uhraa hänet . . . polttouhriksi.»

Kolme päivää tämä isä oli poikansa kanssa matkalla,

joten hänellä oli hyvää aikaa tarkoin harkita ja epäillä Jumalaa, jos hän olisi ollut halukas epäilemään. Mutta hän ei epäillyt Jumalaa. Hän ei nyt tuuminut, että lupaus täytyisi Ismaelissa, sillä Jumala oli selvästi sanonut hänelle, että Iisakissa lupaus oli täyttyvä.

Aabraham uskoi, että Iisak oli lupauksen lapsi. Hän uskoi myös, että Jumala tarkoitti juuri sitä, mitä sanoi käskiessään hänen mennä uhraamaan Iisakin polttouhriksi. Hän ei epäillyt Jumalan lupausta, vaan uskoi, että Jumala, joka sallimuksessaan oli antanut Saaralle pojan hänen vanhalla iällään ja joka oli käskenyt häntä ottamaan tämän pojan hengen, voisi myös antaa hengen takaisin ja herättää Iisakin kuolleista.

Aabraham jätti palvelijat tien oheen ja tahtoi mennä yksin poikansa kanssa palvelemaan Jumalaa jonkin matkan päähän heistä. Hän ei antanut palvelijoiden seurata mukana, etteivät he rakkaudessaan Iisakiin estäisi häntä toteuttamasta sitä, mitä Jumala oli käskenyt hänen tehdä. Hän otti halot palvelijoiltaan ja sälytti ne poikansa hartioille. Hän otti myös tulen ja veitsen. Hän oli valmis täyttämään Jumalan hänelle antaman hirvittävän tehtävän. Isä ja poika kulivat yhdessä.

»Iisak puhui isällensä Aabrahamille sanoen: 'Isäni!' Tämä vastasi: 'Tässä olen, poikani.' Ja hän sanoi: 'Katso, tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammas polttouhriksi?' Aabraham vastasi: 'Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi, poikani.' Ja he astuivat molemmat yhdessä.» Vakavasti kulki tuo luja, rakastava ja kärsivä isä poikansa rinnalla. Kun he tulivat sille paikalle, jonka Jumala oli osoittanut Aabrahamille, hän rakensi sinne alttarin ja pani halot järjestykseen, valmiiksi uhria varten ja sitten kertoi Iisakille Jumalan käskyn uhrata hänet polttouhriksi. Hän toisti hänelle lupauksen, jonka Jumala oli antanut hänelle useita kertoja, että hänestä oli Iisakissa tuleva suuri kansa ja että hänen täyttäessään Jumalan käskyn teurastamalla Iisak Jumala täyttäisi lupauksensa, sillä Hän kykeni herättämään hänet kuolleista.

Enkelin sanoma

Iisak uskoi Jumalaan. Hän oli oppinut tottelemaan isäänsä ehdottomasti, ja hän rakasti ja kunnioitti isänsä Jumalaa. Hän olisi voinut vastustaa isäänsä, jos olisi halunnut niin

tehdä. Mutta syleiltyään isäänsä hellästi hän alistui sidottavaksi ja laskettavaksi puiden päälle. Ja kun isä kohotti kätensä teurastamaan poikansa, niin Jumalan enkeli, joka oli pannut merkeille kaiken Aabrahamin uskollisuuden matkalla Moonalle, huusi hänelle taivaasta ja sanoi: »Aabraham, Aabraham!» Hän vastasi: 'Tässä olen.' Niin hän sanoi: 'Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.'

Niin Aabraham nosti silmänsä ja huomasi takanansa oinaan ja uhrasi sen polttouhriksi poikansa sijasta.»

Aabraham oli nyt täydellisesti ja ylevästi kestänyt koetuksen ja uskollisuudellaan hyvittänyt täydellisen Jumalaan luottamisen puutteensa, mikä puute johti hänet ottamaan Haagarin vaimokseen. Aabrahamin osoitettua uskonsa ja luottamuksensa Jumala uudisti lupauksensa hänelle. »Ja Herran enkeli huusi Aabrahamille toistamiseen taivaasta ja sanoi: 'Minä vannon itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden, että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi, minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit. Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliasnen.'»

Iisakin avioliitto

Kanaanilaiset olivat epäjumalanpalvelijoita, ja Herra oli määrännyt, ettei Hänen kansansa saisi avioitua heidän kanssaan, etteivät he johtaisi heitä epäjumalanpalvelukseen. Aabraham oli vanha ja hän uskoi pian kuolevansa. Iisak oli yhä naimaton. Aabraham pelkäsi Iisakia ympäröivää turmellevaa vaikutusta ja halusi saada valituksi hänelle vaimon, joka ei johtaisi häntä pois Jumalasta. Hän uskoi tämän asian uskollisen, kokeneen palvelijansa hoidettavaksi, joka hallitsi kaikkea hänen taloansa.

Aabraham pyysi palvelijaansa tekemään Herran edessä juhlallisen valan, ettei hän ottaisi Iisakille vaimoa kanaanilaisista, vaan että hän menisi Aabrahamin suvun luo, joka uskoi totiseen Jumalaan, ja valitsisi Iisakille vaimon. Hän kehoitti häntä varomaan, ettei hän veisi Iisakia siihen maahan, josta hän oli tullut, sillä he olivat melkein kaikki epäjumalanpalveluksen hapattamia. Jos hän ei löytäisi Iisakille vaimoa, joka tahtois jättää sukunsa ja tulla sinne, missä hän oli, silloin hän olisi vapaa tekemästään valasta.

Tätä tärkeää asiaa Aabraham ei jättänyt Iisakin itsensä valittavaksi isäntänsä riippumattomana. Aabraham sanoi palvelijalleen, että Jumala oli lähettävä enkelinsä hänen edellään ohjaamaan häntä tässä valinnassa. Palvelija, jolle tämä tehtävä oli uskottu, lähti pitkälle matkalleen. Kun hän saapui siihen kaupunkiin, jossa Aabrahamin suku asui, hän rukoi hartaasti Jumalaa ohjaamaan häntä hänen valitessaan vaimoa Iisakille. Hän pyysi, että Jumala antaisi hänelle varman merkin, jottei hän erehtyisi asiassa. Hän lepäsi kaiholla, joka oli suuri kokoontumispaikka. Siellä hän tarkkaan huomioi Rebekan miellyttävät tavat ja ystävällisen käytöksen, ja se merkki, jota hän oli pyytänyt Jumalalta, kauttaal-

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 24. lukuun.)

taan osoitti, että Rebekka oli se, jonka Jumala oli mielihyvin suvainnut valita Iisakin vaimoksi. Rebekka kutsui palvelijan isänsä taloon. Sitten palvelija kertoi Rebekan isälle ja veljelle Herralta saamastaan merkistä, että Rebekasta oli tuleva hänen isäntänsä pojan, Iisakin, vaimo.

Sitten Aabrahamin palvelija sanoi heille: »Ja jos nyt tahdotte osoittaa suosiota ja uskollisuutta minun herralleni, niin ilmoittakaa se minulle; jollette, niin ilmoittakaa minulle sekin, kääntyäkseni toisaalle, oikealle tai vasemmalle.» Isä ja veli vastasivat: »Herralta tämä on tullut; emme voi tässä asiassa puhua sinulle hyvää emmekä pahaa. Katso, siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulkoon hän herrasi pojan vaimoksi, niinkuin Herra on sanonut.» Kuultuaan heidän sanansa Aabrahamin palvelija kumartui maahan Herran eteen.»

Kun kaikki oli järjestyksessä ja isän ja veljen suostumus oli saatu, kysyttiin Rebekalta, tahtoiko hän lähteä Aabrahamin palvelijan kanssa kauas isänsä perheestä ja tulla Iisakin vaimoksi. Tapahtuneiden seikkojen perusteella hän uskoi, että Jumalan käsi oli valinnut hänet Iisakin vaimoksi, ja niin hän vastasi: »Tahdon.»

Siihen aikaan vanhemmat yleensä tekivät avioliittosopimukset; mitään pakkoa ei kuitenkaan käytetty, jotta lapset olisi saatu menemään naimisiin sellaisten kanssa, joita he eivät voineet rakastaa. Mutta lapset luottivat vanhempiensa arvostelukykyyn ja noudattivat heidän neuvoaan sekä antoivat rakkautensa niille, jotka heidän jumalaapelkäävät, kokeneet vanhempansa heille valitsivat. Pidettiin rikoksena noudattaa jotakin tälle vastakkaista menettelytapaa.

Esimerkki lapsenomaisesta kuuliaisuudesta

Iisak oli jumalanpelossa kasvatettu kuuliaiseen elämään. Ja kun hän oli neljäkymmenen vuoden vanha, hän alistui siihen, että hänen isänsä jumalaapelkäävä, kokenut palvelija valitsi hänen puolestaan. Hän uskoi, että Jumala oli johtava häntä vaimon hankkimisessa.

Iisakin tapaus on merkitty muistiin esimerkkinä lasten noudatettavaksi tulevissa sukupolvissa, varsinkin niille, jotka tunnustavat pelkäävänsä Jumalaa.

Menettelytapa, jota Aabraham noudatti Iisakia kasvatessaan ja joka sai hänet rakastaman ylevää, kuuliaista elämää, on kirjoitettu muistiin vanhempien hyödyksi, ja sen

tulisi johtaa heitä hallitsemaan kotiväkeään samojen periaatteiden mukaan. Heidän tulisi opettaa lapsensa taipumaan heidän arvovaltaansa ja kunnioittamaan sitä. Ja heidän tulisi tuntea olevansa vastuussa lastensa mieltymysten ohjaisesta, niin että ne suuntautuisivat henkilöihin, jotka heidän arvostelukykyensä havaitsee sopiviksi seuralaisiksi heidän pojilleen ja tyttärilleen.

Jaakob ja Eesau

Jumala tietää lopun alusta. Ennen Jaakobin ja Eesaun syntymää Hän tiesi tarkoin, mitä luonteenpiirteitä he kumpikin tulivat itsessään kehittämään. Hän tiesi, ettei Eesauulla tullut olemaan sydäntä totella Häntä. Hän vastasi Rebekan huolestuneeseen rukoukseen ja ilmoitti hänelle, että tämä saisi kaksi lasta ja että vanhempi oli palveleva nuorempaa. Hän esitti Rebekalle hänen kahden poikansa tulevaisuuden, että heistä oli tuleva kaksi kansaa, joista toinen oli oleva suurempi kuin toinen, ja että vanhempi oli palveleva nuorempaa. Esikoisella oli oikeus hänelle ominaisiin etuihin ja erikoisiin etuoikeuksiin, joita ei ollut muilla perheenjäsenillä.

Iisak rakasti Eesautta enemmän kuin Jaakobia, koska Eesau hankki hänelle metsänriistaa. Häntä miellytti hänen uskaliaisuutensa ja rohkeutensa, mikä ilmeni villieläinten metsästämisessä. Jaakob oli äitinsä lempipoika, koska hänen luonteenlaatunsa oli lempeä ja sopivampi tekemään äidin onnelliseksi. Jaakob oli saanut kuulla äidiltään, mitä Jumala oli tälle kertonut, että vanhempi tulisi palvelemaan nuorempaa, ja hänen nuorekas järkeilynsä johti hänet päättämään, ettei tämä lupaus voisi täytyä, niin kauan kun Eesauulla oli ne etuoikeudet, jotka esikoisuus hänelle soi. Ja kun Eesau tuli kotiin kedolta nälästä heikkona, niin Jaakob käytti tilaisuutta hyväkseen kääntääkseen Eesaun hädän omaksi edukseen, ja tarjoutui ruokkimaan häntä hernekeitolla, jos hän luopuisi kaikista vaatimuksistaan esikoisoikeutensa, ja Eesau myi Jaakobille esikoisoikeutensa.

Eesau otti kaksi epäjumalia palvelevaa vaimoa, mikä suretti suuresti Iisakia ja Rebekkaa. Mutta tästä huolimatta Iisak rakasti Eesautta enemmän kuin Jaakobia. Ja kun hän tunsii olevansa kuolemaisillaan, hän pyysi Eesautta valmist-

(Tämä luku pohjautuu I Moos. 25: 19—34; 27: 1—32.)

maan hänelle aterian, jotta hän saisi siunata hänet ennen kuolemaansa. Eesau ei kertonut isälleen myyneensä esikoisoikeutensa Jaakobille ja vahvistaneensa sen valalla. Rebekka kuuli Iisakin sanat, ja muisti Herran sanat: »Vanhempi on palveleva nuorempaa.» Hän tiesi myös Eesaun pitäneen esikoisoikeuttaan halpana ja myyneen sen Jaakobille. Hän taivutti Jaakobin pettämään isänsä ja petoksella vastaanottamaan isältään siunauksen, jota hän ei uskonut saatavan millään muulla tavalla. Jaakob oli ensin haluton suorittamaan tätä petosta, mutta suostui lopulta äitinsä suunnitelmiin.

Iisakin puolueellisuus Eesaun hyväksi oli Rebekalle tuttu, ja hän oli varma siitä, että todistelu ei muuttaisi Iisakin kantaa. Sen sijaan että Rebekka olisi luottanut Jumalaan, tapahtumien Säättäjään, hän osoitti uskonpuutteensa taivuttamalla Jaakobin pettämään isänsä. Jumala ei hyväksynyt tätä Jaakobin menettelyä. Rebekan ja Jaakobin olisi tullut odottaa, kunnes Jumala olisi vienyt perille aivoituksensa omalla tavallaan ja omana aikanaan, sen sijaan että he yrittivät saada petoksen avulla ennustettuja tapahtumia toteutumaan.

Jos Eesau olisi saanut isältään esikoisen siunauksen hänen menestyksensä olisi voinut tulla yksinomaan Jumalalta, joka olisi joko siunnannut hänet menestyksellä tai aiheuttanut hänelle vastoinkäymisiä, hänen toimintansa suunnan mukaan. Jos hän rakastaisi ja kunnioittaisi Jumalaa niinkuin vanhurskas Aabel, Jumala hyväksyisi hänet ja siunaisi häntä. Jos taas hän ei jumalattoman Kainin tavoin kunnioittaisi Jumalaa ja Hänen käskyjensä, vaan hän eläisi omaa turmelunutta elämäänsä, ei Jumala häntä siunaisi, vaan hylkäisi hänet niinkuin Kainin. Jos Jaakobin vaellus olisi vanhurskasta, jos hän rakastaisi ja pelkäisi Jumalaa, Jumala siunaisi häntä, ja Jumalan menestystä tuottava käsi olisi hänen kanssaan, vaikka hän ei saisikaan niitä siunauksia ja erikoisoikeuksia, jotka yleensä kuuluivat esikoiselle.

Jaakobin maanpakolaisuusvuodet

Rebekka katui katkerasti Jaakobille antamaansa väärää neuvoa, sillä se erotti Jaakobin hänestä ainaiseksi. Jaakobin täytyi paeta Eesaun vihaa henkensä tähden, eikä hänen äitinsä enää koskaan nähnyt hänen kasvojaan. Iisak eli monta vuotta sen jälkeen, kun hän oli siunnannut Jaakobin,

ja Eesaun ja Jaakobin vaellus sai hänet vakauttuneeksi siitä, että siunaus todellakin kuului Jaakobille.

Jaakob ei ollut onnellinen avioliittosuhteissaan, vaikka hänen vaimonsa olivatkin sisarukset. Hän teki avioliittosopimuksen Laabanin kanssa tämän tyttärestä Raakelista, jota hän rakasti. Kun hän oli palvellut seitsemän vuotta Raakelin tähden, Laaban petti hänet ja antoi hänelle Leean. Kun Jaakob huomasi tulleen petetyksi ja Leean olleen osallisena hänen pettämisessään, ei hän voinut rakastaa Leeaa. Laaban halusi hyötyä Jaakobin uskollisista palveluksista paljon kauemman aikaa, ja sentähden hän petti Jaakobin antamalla hänelle Leean Raakelin sijasta. Jaakob nuhteli Laabania tällaisesta hänen rakkaudellaan leikkittelystä, kun hänelle annettiin Leea, jota hän ei ollut rakastanut. Laaban pyysi hartaasti, ettei Jaakob hylkäisi Leeaa, sillä sitä pidettiin suurena häpeänä, ei ainoastaan vaimolle, vaan koko perheelle. Jaakob joutui mitä koettelevimpaan tilanteeseen, mutta hän päätti kuitenkin pitää Leean ja naida myös hänen sisarensa. Jaakob rakasti Leeaa paljon vähemmän kuin Raakelia.

Laaban oli itsekäs asioissaan Jaakobin kanssa. Hän ajatteli vain hyötyä Jaakobin uskollisesta raadannasta. Jaakob olisi jättänyt viekkaan Laabanin paljon aikaisemmin, mutta hän pelkäsi Eesaun kohtaamista. Hän kuuli Laabanin poikien valituksen, kun he sanoivat: »Jaakob on anastanut kaikki, mitä isämme omisti: isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauden.» »Ja Jaakob huomasi Laabanin kasvoista, ettei hän ollut häntä kohtaan niinkuin ennen.»

Jaakob oli huolissaan. Hän ei tiennyt mille tielle kääntyä. Hän toi huolensa Jumalalle ja rukoili Häneltä ohjausta. Herra vastasi armollisesti hänen huolekkaaseen rukoukseensa. »Ja Herra sanoi Jaakobille: 'Palaja isiesi maahan ja sukusi tykö. Minä olen sinun kanssasi.'»

»Niin Jaakob kutsutti Raakelin ja Leean kedolle laumansa luo, ja hän sanoi heille: 'Minä huomaan isänne kasvoista, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin ennen, vaikka isäni Jumala on ollut minun kanssani. Te tiedätte, että minä olen palvellut isänne kaikin voimin, mutta isänne on kohdellut minua petollisesti ja muuttanut palkkaani kymmenen kertaa. Jumala ei kuitenkaan ole sallinut hänen tehdä minulle mitään vahinkoa.'» Jaakob kertoi heille unen, jonka Jumala oli hänelle antanut ja jossa Jumala oli käskennyt häntä jättämään Laabanin ja menemään sukunsa luo. Raakel ja Leea

ilmaisivat tyytymättömyytensä isänsä menettelyyn. Kun Jaakob esitti hänen vääryytensä heitä kohtaan ja ehdotti, että he jättäisivät Laabanin, Raakel ja Leea sanoivat Jaakobille: »Ei meillä ole enää osaa eikä perintöä isämme talossa. Eikö hän pitänyt meitä kuin vieraita, koska myi meidät ja söi suuhunsa meistä saamansa hinnan. Niin, koko se rikkaus, jonka Jumala on ottanut isältämme, meidän se on ja meidän lastemme. Tee siis nyt kaikki, mitä Jumala on sinulle sanonut.»

Paluu Kanaaniin

Laabanin poissaollessa Jaakob otti perheensä ja kaiken, mitä hänellä oli, ja jätti Laabanin. Kun hän oli ollut matkalla kolme päivää, Laaban sai kuulla Jaakobin jättäneen hänet, ja hän oli hyvin vihainen. Ja hän lähti ajamaan häntä takaa päättäen tuoda hänet takaisin väkijoukolla. Mutta Herra sääli Jaakobia, ja kun Laaban oli tavoittamattomalla hänet, Hän antoi Laabanille unen, jossa Hän kielsi häntä puhumasta Jaakobille hyvää tai pahaa. Se merkitsi, että hänen ei tulisi pakottaa Jaakobia palaamaan eikä liioin ahdistaa häntä imartelevilla houkutuksilla.

Kun Laaban tapasi Jaakobin, hän kysyi, miksi tämä oli varkain siepannut äkkiarvaamatta hänen tyttärensä ja vienyt pois kuin miekalla otetut vangit. Laaban sanoi hänelle: »Minulla olisi valta tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä näin: 'Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa!'» Sitten Jaakob puhui Laabanille siitä alhaisesta käyttäytymisestä, jota tämä oli häntä kohtaan osoittanut etsien vain omaa etuaan. Hän vetosi Laabaniin ja menettelynsä rehellisyyteen Laabanin luona olonsa aikana ja sanoi: »Pedon haaskaamaa en ole sinulle tuonut, se oli minun itseni korvattava; minulta sinä sen vaadit, olipa se viety päivällä tai viety yöllä. Päivällä vaivasi minua helle, yöllä vilu, ja uni pakeni silmistäni.»

Jaakob sanoi: »Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun talossasi; neljätoista vuotta minä palvelin sinua saadakseni molemmat tyttäresi ja kuusi vuotta saadakseni sinulta karjaa, mutta kymmenen kertaa sinä muutit minun palkkani. Jos minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala, jota myös Iisak pelkää, ei olisi ollut minun puolellani, niin sinä olisit nyt lähettänyt minut tyhjänä tieheni. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja kätteni vaivannäön, ja Hän ratkaisi viime yönä asian.»

Silloin Laaban vakuutti Jaakobille, että hän ajatteli tyttäriensä ja heidän lastensa parasta, eikä hän voisi tehdä heille pahaa. Hän ehdotti, että he tekisivät liiton keskenään. Ja Laaban sanoi: »Tule siis, tehkäämme liitto keskenämme, ja olkoon se todistuksena meidän välillämme, minun ja sinun.» »Silloin Jaakob otti kiven ja nosti sen pystyyn patsaaksi. Ja Jaakob sanoi heimonsa miehille: '**Kootkaa kiviä!**' Ja he ottivat kiviä ja rakensivat roukkion ja aterioivat siinä sen kiviroukkion päällä.»

Ja Laaban sanoi: »Herra olkoon vartija meidän välillämme, minun ja sinun, kun joudumme loitolle toistemme näkyvistä. Jos sinä kohtelet pahasti minun tyttäriäni tahi otat toisia vaimoja tyttärieni lisäksi, niin tiedä, että vaikkei ketään ihmistä olekaan läsnä, Jumala kuitenkin on todistajana meidän välillämme, minun ja sinun.»

Jaakob teki Herran edessä juhlallisen sopimuksen, ettei hän ottaisi muita vaimoja. »Ja Laaban sanoi vielä Jaakobille: '**Katso, tämä roukkio ja tämä patsas, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun — tämä roukkio olkoon todistuksena, ja myös tämä patsas olkoon todistuksena siitä, etten minä kulje tämän roukkion ohi sinun luoksesi ja ettet sinäkään kulje tämän roukkion ohi ja tämän patsaan ohi minun luokseni paha mielessä. Aabrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme.'** Ja Jaakob vannoi valansa Jumalan kautta, jota hänen isänsä Iisak pelkäsi.»

Kun Jaakob lähti matkalleen, Jumalan enkeleitä tuli häntä vastaan. Nähdessään heidät hän sanoi: »Tämä on Jumalan sotajoukkoa.» Unessa hän näki Jumalan enkeleiden leiriytyneen hänen ympärilleen. Jaakob lähetti nöyrän, sovintoa anovan sanoman veljelleen Eesaulle. Mutta »sanansaattajat palasivat Jaakobin luo ja sanoivat: 'Me tulimme veljesi Eesaun luo; hän on jo matkalla sinua vastaan, neljä-sataa miestä mukanaan.' Silloin valtasi Jaakobin suuri pelko ja ahdistus. Ja hän jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja pikkukarjan ja raavaskarjan ja kamelit kahteen joukkoon. Sillä hän ajatteli: 'Jos Eesau hyökkää toisen joukon kimppeun ja tuhoaa sen, niin toinen joukko pääsee pakoon.'

Ja Jaakob sanoi: 'Isäni Aabrahamin Jumala ja isäni Iisakin Jumala, Herra, Sinä, joka sanoit minulle: 'Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää!' Minä olen liian halpa kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jota Sinä olet palvelijallesi osoittanut; sillä ainoastaan

sauva kädessäni minä kuljin tämän Jordanin yli, ja nyt on minulle karttunut kaksi joukkoa. Pelasta minut veljeni Eesaun käsistä, sillä minä pelkään, että hän tulee ja tuhoaa minut ynnä äidit lapsineen. Olethan itse sanonut: 'Minä teen sinulle hyvää ja annan sinun jälkeläistesi luvun tulla paljoksi kuin meren hiekka, jota ei voida lukea sen paljouden tähden.'»

Jaakob ja enkeli

Jaakobin paha teko hänen ottaessaan kavalasti veljensä siunauksen, oli jälleen voimakkaana hänen edessään, ja hän pelkäsi, että Jumala sallisi Eesaun ottaa hänet hengiltä. Ahdistuksessaan hän rukoili Jumalaa koko yön. Minulle näytettiin enkeli seisomassa Jaakobin edessä esittämässä hänelle hänen rikkomuksensa oikeata luonnetta. Kun enkeli kääntyy jättääkseen hänet, Jaakob tarttuu häneen, eikä hän tahdo antaa hänen mennä. Kyynelin hän esittää hartaita rukouksia. Hän sanoo syvästi katuneensa syntejään ja veljelleen tekemäänsä vääryyttä, jotka ovat erottaneet hänet hänen isänsä kodista kahdeksikymmeneksi vuodeksi. Hän uskaltaa vedota Jumalan lupauksiin ja merkkeihin Jumalan suosiosta häntä kohtaan, joita hän oli aika ajoin saanut ollessaan poissa isänsä kodista.

Jaakob paini enkelin kanssa koko yön pyytäen hartaasti siunausta. Enkeli näytti torjuvan hänen rukouksensa muisuttua häntä alituisesti hänen synneistään ja pyrkien samanaikaisesti irtautumaan hänestä. Jaakob piti enkelistä kiinni järkähtämättä, ei lihan väkevyydellä, vaan elävän uskon voimalla. Ahdistuksissaan Jaakob viittasi sielunsa katumukseen, siihen syvään nöyryyteen, mitä hän oli tuntenut rikostensa tähden. Enkeli suhtautui hänen rukouksiinsa näennäisen välinpitämättömästi ja jatkuvasti yritti vapautua Jaakobin otteesta. Hän olisi voinut käyttää yliluonnollista voimaansa ja riistäytyä irti Jaakobin otteesta, mutta hän ei halunnut tehdä sitä.

Mutta kun hän näki, ettei hän päässyt voitolle Jaakobista, niin hän, saadakseen Jaakobin vakuuttuneeksi hänen yliluonnollisesta voimastaan, tarttui hänen lonkkaansa, joka heti meni sijoiltaan. Mutta Jaakob ei tahtonut jättää sikseen

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 32: 24—33: 11.)

innokkaita yrityksiään ruumiillisen tuskan tähden. Hänen päämääränsä oli siunauksen saaminen, eikä ruumiillinen tuska saanut kääntää hänen mieltään pois hänen päämäärästään. Hänen järkähtämättömyytensä oli taistelun viimeisinä hetkinä suurempi kuin sen alkaessa. Hänen uskonsa lujittui lujuuttumistaan, mitä myöhemmälle aika kului, aina päivän koittoon asti. Hän ei tahtonut hellittää otettaan enkelistä, ennenkuin tämä siunaisi hänet. »Ja mies sanoi: 'Päästä minut, sillä päivä koittaa.' Mutta hän vastasi: 'En päästä Sinua, ellet siunaa minua.' Ja hän sanoi hänelle: 'Mikä sinun nimesi on?' Hän vastasi: 'Jaakob.' Silloin hän sanoi: 'Sinun nimesi älköön enää olko Jaakob, vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.'»

Voittava usko

Jaakobin uupumaton usko voitti. Hän säilytti otteensa enkelistä, kunnes sai kaipaamansa siunauksen, ja varmuuden syntiensä anteeksisaamisesta. Jumala muutti hänen nimensä Jaakobista, petturista, Israeliksi, mikä merkitsee Jumalan prinssi. »Ja Jaakob kysyi ja sanoi: 'Ilmoita nimesi.' Hän vastasi: 'Miksi kysyt minun nimeäni?' Ja hän siunasi hänet siinä. »Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Penuel, 'sillä', sanoi hän, 'minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja kuitenkin on minun henkeni pelastunut.'» Kristus oli Jaakobin kanssa tuona yönä, Hänen kanssaan hän painiskeli, ja hänestä Jaakob uupumatta piti kiinni, kunnes Hän siunasi hänet.

Herra kuuli Jaakobin hartaat rukoukset, ja käänsi Eesaun sydämen aikeet. Hän ei hyväksynyt mitään Jaakobin käyttämää väärää menettelytapaa. Jaakobin elämä oli ollut yhtä ainoata pelkoa, neuvottomuutta ja omantunnotuskaa hänen syntiensä tähden, kunnes hän taisteli vakavasti enkelin kanssa ja sai siinä todistuksen siitä, että Jumala oli antanut anteeksi hänen syntinsä.

»Hän taisteli enkelin kanssa ja voitti, hän itki ja rukoili tätä. Beetelissä tämä löysi hänet ja puhui siellä meidän kanssamme. Herra, Jumala Sebaot — Herra on Hänen nimensä.» Hoos. 12: 5, 6.

Eesau marssi armeijansa etunenässä Jaakobia vastaan aikoen tappaa veljensä. Mutta sillä aikaa kun Jaakob tuona yönä paini enkelin kanssa, Jumala lähetti erään toisen enkelin taivuttamaan Eesaun sydäntä hänen nukkuessaan. Unessa

hän näki Jaakobin maanpakolaisuudessa isänsä kodista kahdenkymmenen vuoden aikana, koska hän pelkäsi henkeään. Hän pani merkille hänen surunsa hänen saadessaan kuulla äitinsä kuolleen. Hän näki unessaan Jaakobin nöyryyden ja Jumalan enkelit, jotka ympäröivät häntä. Hän uneksi, että kun he kohtasivat toisensa, ei hänellä ollut enää halua tehdä veljelleen pahaa. Herättyään Eesau kertoi unensa neljällesadalle miehelleen ja sanoi heille, etteivät he saa tehdä Jaakobille pahaa, sillä hänen isänsä Jumala oli hänen kanssaan. Ja kun he kohtaisivat Jaakobin, ei kukaan heistä saisi tehdä hänelle vahinkoa.

»Kun Jaakob nosti silmänsä ja katseli, niin katso, Eesau oli tulossa, neljäsataa miestä mukanaan... Mutta hän itse astui heidän edellensä ja kumartui maahan seitsemän kertaa, kunnes oli saapunut veljensä eteen. Mutta Eesau riensi häntä vastaan ja sulki hänet syliinsä, halasi häntä kaulasta ja suuteli häntä ja he itkivät.» Jaakob pyysi hartaasti Eesauta ottamaan vastaan rauhan lahjan, jota Eesau kieltäytyi ottamasta, mutta Jaakob vaati häntä: »Ota siis tervehdyslahjani, joka sinulle tuotiin, sillä Jumala on ollut minulle armollinen, ja minulla on yllin kyllin kaikkea.» Ja hän pyysi häntä pyytämällä, kunnes hän otti sen.»

Muuan havainto-opetus

Jaakob ja Eesau edustavat kahta luokkaa: Jaakob vanhurskaita ja Eesau jumalattomia. Jaakobin ahdistus hänen saadessaan kuulla, että Eesau oli tulossa häntä vastaan neljäsataa miestä mukanaan, kuvaa vanhurskusten levottomuutta, kun annetaan käsky tappaa heidät juuri ennen Herran tuloa. Kun jumalattomat kokoontuvat heidän ympärilleen, heidät valtaa hätä, sillä Jaakobin tavoin hekään eivät näe hengelleen mitään pelastusta. Enkeli asettui Jaakobin eteen, ja hän tarttui enkeliin ja pidätti häntä sekä paini hänen kanssaan koko yön. Niinkuin Jaakob paini enkelin kanssa tulevat vanhurskaatkin levottomuutensa ja ahdistuksensa aikana painimaan rukouksessa Jumalan kanssa. Ahdistuksessaan Jaakob rukoili koko yön vapahdusta Eesaun käsistä. Vanhurskaat tulevat sielunsa ahdistuksessa huutamaan yötä päivää Jumalalta vapahdusta heitä ympäröivien jumalattomien käsistä.

Jaakob tunnusti arvottomuutensa: »Minä olen liian halpa kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen,

jota Sinä olet palvelijallesi osoittanut.» Vanhurskaat tulevat omassa ahdingossaan tuntemaan syvää arvottomuuden tunnetta, ja monin kyynelin he tunnustavat äärimmäisen arvottomuutensa, ja Jaakobin tavoin vetoavat Kristuksen nimessä Jumalan lupauksiin, jotka Hän on antanut juuri sellaisille Hänestä riippuville avuttomille, katuville syntisille.

Jaakob tarrautui ahdingossaan lujasti kiinni enkeliin eikä tahtonut päästää häntä menemään. Kun hän rukoili kyynelin, enkeli muistutti häntä hänen menneistä rikkomuksistaan ja yritti päästä Jaakobilta pakoon koetellakseen häntä. Samoin tullaan vanhurskaita koettelemaan ja seulomaan heidän ahdistuksensa päivänä, niin että heidän uskonsa vahvuus ja heidän järkähtämätön ja horjumaton luottamuksensa siihen, että Jumalan voima vapauttaa heidät, tulisi sitten ilmeiseksi.

Jaakob ei tahtonut kääntyä pois. Hän tiesi, että Jumala oli armollinen, ja hän vetosi Hänen armoonsa. Hän viittasi taaksepäin menneeseen suruunsa ja rikkomustensa katumiseen, ja tiukensi anomustaan tulla pelastetuksi Eesaun kädestä. Tämä hänen pyytämällä pyytämisenä jatkui koko yön. Kun hän loi katseensa taaksepäin menneisiin rikkomuksiinsa, hän joutui miltei epätoivoon. Mutta hän tiesi, että hänen täytyi saada apu Jumalalta, tai hän hukkuu. Hän piti lujasti kiinni enkelistä ja tehosti anomustaan tuskallisilla, hartailla huudoilla, kunnes hän voitti.

Samoin tulee olemaan vanhurskusten laita. Kun he luovat katseensa taakseen menneen elämänsä tapahtumiin, heidän toivonsa miltei menehtyy. Mutta kun he näkevät, että kysymyksessä on joko elämä tai kuolema, he huutavat hartaasti Jumalaa ja vetoavat Häneen viitaten menneeseen suruunsa ja nöyrään katumukseensa monien syntiensä tähden ja sitten muistavat Hänen varoituksensa: »kaikki, jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kansani.» Jes. 27: 5. Täten he uhraavat hartaita rukouksia Jumalalle yötä päivää. Jumala ei olisi kuullut Jaakobin rukousta ja armollisesti pelastanut hänen henkeään, ellei hän olisi ensin katunut rikkomustaan hankkiessaan siunauksen kavaluudella.

Vanhurskaat tulevat Jaakobin tavoin osoittamaan taipumatonta uskoa ja totista järkähtämättömyyttä, joka ei tunne mitään kieltoa. He tuntevat arvottomuutensa, mutta heillä ei ole mitään salaisia syntejä paljastettavina. Jos heillä olisi syntejä tunnustamatta ja katumatta, jotka pelon ja ahdis-

tuksen tuoman tuskan ohessa tulisivat heidän eteensä yhdessä elävän arvottomuudentunnon kanssa, ne lannistaisivat heidät kokonaan. Epäily murtaisi heidän hartaan uskonsa, eikä heillä voisi olla uskallusta vedota Jumalaan niin vakavasti pelastukseksen, vaan heidän kallisarvoiset hetkensä menisivät heidän salaamiensa syntien tunnustamiseen ja heidän toivotoman tilansa vaikeroimiseen.

Kaikille on suotu armonaika valmistua Jumalan päivää varten. Jos joku laiminlyö valmistautumisensa eikä ota huomioon annettuja uskollisia varoituksia, hän jää ilman puolustajaa. Jaakobin hartaan, uupumattoman taistelun enkelin kanssa tulisi olla esimerkkinä kristityille: Jaakob voitti, koska hän oli järkähtämätön ja luja.

Kaikki, jotka kaipaavat Jumalan siunausta kuten Jaakob ja pitävät kiinni lupauksista, niinkuin hän teki, sekä ovat yhtä totisia ja järkähtämättömiä, tulevat onnistumaan, niinkuin hän onnistui. Monilla uskovaisiksi tunnustautuvilla on niin vähän todellista uskon kokemusta ja niin vähän totuuden voimaa, sentähden että he ovat velttoja hengellisissä asioissa. He ovat haluttomia ponnistelemaan, kieltämään itsensä, kamppailemaan Jumalan edessä ja rukoilemaan pitkään ja hartaasti siunausta, ja sentähden he eivät saa sitä. Sitä uskoa, joka tulee kestäämään tuona ahdistuksen aikana, on nyt harjoitettava päivittäin. Ne, jotka eivät nyt voimakkaasti ponnistele harjaantuakseen uupumattomassa uskossa, ovat aivan valmistumattomia osoittamaan sitä uskoa, joka antaa heillä voimaa pysyä pystyssä ahdistuksen aikana.

Israelin lapset

Joosef kuunteli isänsä neuvoja ja pelkäsi Herraa. Hän oli kuuliaisempi isänsä vanhurskaille opetuksille kuin kukaan hänen veljistään. Hän piti isänsä opetuksia suuressa arvossa ja eheällä sydämellä hän halusta oli kuuliainen Jumalalle. Hänen joidenkuiden veljiensä väärä elämäntapa murehdutti häntä, ja lempeästi hän pyysi heitä vaeltamaan vanhurskaasti ja hylkäämään pahat tekonsa. Mutta tämä vain katkeroitti heitä häntä kohtaan. Hän vihasi syntiä niin, ettei hän kärsinyt katsella veljiensä synnintekoa Jumalaa vastaan. Hän esitti asian isälleen toivossa, että hänen arvovaltansa voisi saada heissä aikaan parannuksen. Tämä heidän pahojen tekojensa paljastaminen raivostutti heidät Joosefia vastaan. He olivat huomanneet isänsä suuren rakkauden Joosefia kohtaan ja olivat hänelle kateellisia. Heidän kateutensa kasvoi vihaksi ja lopulta murhaksi.

Jumalan enkeli antoi Joosefille unessa tietoja, jotka hän viattomasti kertoi veljilleen: »Katso, me olimme sitovinamme lyhteitä vainiolla, ja katso, minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat ympärille ja kumarsivat minun lyhdettäni.» Niin hänen veljiensä sanoivat hänelle: »Sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, sinäkö hallitsisit meitä?» Ja he vihasivat häntä vielä enemmän hänen uniensa ja puheidensa tähden.»

»Ja hän näki vielä toisenkin unen, jonka hän kertoi veljilleen sanoen: 'Minä näin vielä unen: Katso, aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.' Ja kun hän kertoi sen isälleen ja veljilleen, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: 'Mikä uni se on, jonka sinä olet nähnyt? Olisiko minun ja äitisi ja veljesi tultava kumartamaan sinun eteesi

(Tämä luku pohjautuu 1 Moos. 37; 39; 41—48: 2 Moos. 11: 1—4.)

maahan?' Ja hänen veljiensä kadehtivat häntä, mutta hänen isänsä pani tämän mieleensä.»

Joosef Egyptissä

Joosefin veljillä oli aikomus tappaa hänet, mutta lopulta he tyytyivät myymään hänet orjaksi estääkseen häntä nousemasta heitä itseään suuremmaksi. He luulivat toimittaneensa hänet sinne, missä hänen unensa eivät enää pääsisi heitä vaavaamaan ja missä niiden ei olisi mahdollista toteutua. Mutta juuri tämän toimenpiteen, mihin he ryhtyivät, Jumala johti aikaansaamaan sen, minkä heidän tarkoituksensa mukaan ei pitäisi koskaan tapahtua — että hän tulisi heitä hallitsemaan.

Jumala ei jättänyt Joosefia Egyptin matkalle yksin. Enkelit järjestivät hänelle vastaanoton. Potifar, eräs Faaraon virkamies, henkivartijain päällikkö, osti hänet ismaeilaisilta. Ja Herra oli Joosefin kanssa ja siunasi häntä ja antoi hänelle isäntänsä suosion, niin että hän uskoi hänen haltuunsa kaiken omaisuutensa. »Niin hän jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruoasta, jota hän söi.» Pidettiin inhottavana, että heprealainen valmisti ruokaa egyptiläiselle.

Potifarin vaimo kiusasi Joosefia poikkeamaan oikeuden polulta, rikkomaan Jumalan lakia ja olemaan uskonon isännälleen, hän vastusti horjumatta ja vastauksessaan isäntänsä puolisolle hän antoi todistuksen jumalanpelon kohottavasta voimasta. Puhuttuaan isäntänsä hänelle osoittamasta suuresta luottamuksesta, kun tämä oli uskonut kaiken omaisuutensa hänen haltuunsa, hän huudasti: »Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan?» Hän ei ollut suostuteltavissa millään houkutuksilla eikä uhkauksilla poikkeamaan vanhurskauden polulta eikä ylenkatsomaan Jumalan lakia.

Ja kun häntä syytettiin, ja halpamainen rikos pantiin valheellisesti hänen syykseen, hän ei vaipunut epätoivoon. Tietäen viattomuutensa ja että oli tehnyt oikein, hän yhä luotti Jumalaan. Ja Jumala, joka oli tähän saakka tukenut häntä, ei jättänyt häntä pulaan. Kahleisiin sidottuna häntä pidettiin synkässä vankilassa. Kuitenkin Jumala käänsi tämänkin onnettomuuden siunaukseksi. Hän saattoi Joosefin vankilan päällikön suosioon, ja tämä uskoi pian kaikki vangit Joosefin valvontaan.

Tässä on esimerkki kaikille sukupolville, jotka tulevat elämään maan päällä. Vaikka he olisivatkin alttiina kiusauksille, tulisi heidän kuitenkin aina pitää mielessään, että heillä on aina varjelus ja että on heidän oma syynsä, jos he eivät tule varjelluiksi. Jumalalta on apu aina saatavissa, ja Hänen Henkensä on kilpi. Ja vaikka kaikkein rajuimmat kiusaukset ympäröisivät ihmistä, on olemassa voiman lähde, jonka puoleen hän voi kääntyä ja torjua ne.

Kuinka raju olikaan hyökkäys Joosefin siveellisyyttä vastaan. Se tuli vaikutusvaltaisen henkilön taholta viedäkseen sitä varmemmin harhaan. Mutta kuinka nopeasti ja varmasti Joosef kuitenkin torjui! Hän sai kärsiä siveytensä ja lahjomattomuutensa tähden, sillä nainen, joka tahtoi vietellä hänet, kosti puolestaan sen siveyden, jota hän ei voinut tuhota, ja arvovallallaan toimitti Joosefin vankilaan syytettynä iljetävästä rikoksesta. Täällä Joosef sai kärsiä, koska hän ei tahtonut luopua rehellisyydestään. Hän oli jättänyt maineensa ja asiansa Jumalan käsiin. Ja vaikka Jumala antoi hänen kärsiä ja olla ahdistuksissa jonkin aikaa valmistaakseen hänet täyttämään erään tärkeän paikan, Jumala kuitenkin vartioi tätä jumalattoman syyttäjän mustamaa mainetta ja raivasi jopa vankilankin kautta tien hänen koroittamiseksi. Hyve saa aikanaan oman palkkansa. Kilpi, jolla Joosef suojasi sydämensä, oli Jumalan pelko, joka sai hänet olemaan uskollinen ja rehellinen isännälleen ja uskollinen Jumalalle.

Vaikka Jumala koroittikin Joosefin koko maan hallitsijaksi, hän ei kuitenkaan unohtanut Jumalaa. Hän tiesi olevansa muukalainen vieraassa maassa, erossa isästään ja veljistään, mikä sai hänet usein surulliseksi, mutta hän uskoi varmasti, että Jumalan käsi oli ohjannut hänen elämänsä suuntaa asettaakseen hänet tärkeään asemaan. Ja Jumalassa edelleenkin kiinniriippuen hän suoritti Egyptin maan hallitsijana kaikki virkatehtävänsä uskollisesti.

Joosef vaelsi Jumalan kanssa. Hän ei ollut millään houkutuksilla eikä uhkauksilla suostuteltavissa poikkeamaan vanhurskauden polulta eikä rikkomaan Jumalan lakia. Hänen itsehillintänsä ja kärsivällisyytensä vastoinkäymisissä sekä hänen horjumaton uskollisuutensa on kirjoitettu muistiin avuksi kaikille, jotka tulivat elämään maan päällä hänen jälkeensä. Kun Joosefin veljet tunnustivat syntinsä hänen edessään, hän antoi heille anteeksi koko sydämeään ja hyväntahtoisilla rakkaudenteoillaan osoitti, ettei hän hauto-

nut mitään vihamielisiä tunteita heidän aikaisemmin häntä kohtaan osoittamansa julman menettelyn johdosta.

Menestyksen päiviä

Israelin lapset eivät olleet orjia. He eivät koskaan olleet myyneet faaraolle karjaansa, maitaan eikä itseään ruoasta, niinkuin monet egyptiläiset olivat tehneet. Niiden palvelusten perusteella, joita Joosef oli tehnyt valtakunnalle, heille oli annettu jonkin verran maata asua karjoinensa ja lammaslaumoinensa. Faarao piti arvossa Joosefin viisautta kaikkien valtakunnan asioiden hoidossa, varsinkin valmistuksissa niiden pitkien nälkävuosien varalta, jotka kohtasivat Egyptin maata. Hän tunsi, että koko valtakunta oli menestykseltään kiitollisuuden velassa Joosefille ja hänen viisaalle hallinnolleen, ja osoitukseksi kiitollisuudestaan hän sanoi Joosefille: »Egyptin maa on avoinna sinun edessäsi; sijoita isäsi ja veljesi maan parhaaseen osaan. Asukoot Goosenin maakunnassa; ja jos tiedät heidän joukossaan olevan kelpollisia miehiä, niin aseta heidät minun karjani päällysmiehiksi.»

»Ja Joosef sijoitti isänsä ja veljensä Egyptin maahan ja antoi heille maaomaisuutta maan parhaasta osasta, Ramseksen maakunnasta, niinkuin faarao oli hänen käsenyt tehdä. Ja Joosef elätti isänsä ja veljiänsä ja koko isänsä perhettä antamalla jokaiselle elatusta vaimojen ja lasten luvun mukaan.»

Egyptin kuningas ei verottanut Joosefin isää ja veljiä olenkaan, ja Joosefille suotiin etuoikeus varustaa heidät runsailla ruokavarjoilla. Kuningas sanoi hallitusmiehilleen: »Emmekö ole kiitollisuudenvelassa Jumalalle Joosefista, ja hänelle tästä runsaasta ruoan hankinnasta? Emmekö juuri hänen viisautensa ansiosta varastoineet sitä niin runsaasti? Kun toiset maat tuhoutuvat, meillä on yllin kyllin! Hänen hallintansa on suuresti rikastuttanut valtakuntaa.»

»Ja Joosef kuoli ja kaikki hänen veljensä ynnä koko se sukupolvi. Mutta israelilaiset olivat hedelmällisiä ja sikisivät, lisääntyivät ja enenivät hyvin suurilukuisiksi, niin että maa tuli heitä täyteen. Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt. Tämä sanoi kansallensa: 'Katso, israelilaisten kansa on suurempi ja väkevämpi kuin me. Tulkaa, menetelkäämme siis viisaasti heitä kohtaan, että he eivät lisääntyisi, eivätkä, jos sota syttyisi, liittyisi hekin viholisiimme ja sotisi meitä vastaan ja lähtisi maasta pois.'»

Tämä Egyptin uusi kuningas huomasi, että Israelin lapset olivat valtakunnalle suureksi hyödyksi. Monet heistä olivat pystyviä ja taitavia työmiehiä, eikä hän ollut halukas menettämään heidän työtään. Tämä uusi kuningas luki Israelin lapset kuuluvaksi siihen orjien luokkaan, jotka olivat myyneet laumansa, paimenensa, maansa ja itsensä valtakunnalle. »Niin heille asetettiin työnjohtajia rasittamaan heitä raskaalla työllä. Ja heidän täytyi rakentaa faaraolle varastokaupungit Piitom ja Ramses.»

»Mutta kuta enemmän kansaa rasitettiin, sitä enemmän se lisääntyi ja sitä enemmän se levisi, niin että israelilaisia ruvettiin pelkäämään. Niin egyptiläiset pitivät israelilaisia orjantyyössä väkivalloin ja katkeroittivat heidän elämänsä kovalla laasti- ja tiilityöllä ja kaikenlaisella työllä ulkona kedolla, kaikenlaisella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.»

He pakottivat naiset työskentelemään kedoilla kuin he olisivat olleet orjia. Kuitenkaan heidän lukumääränsä ei laskeutunut. Kun kuningas ja hänen hallitusmiehensä näkivät heidän jatkuvasti lisääntyvän, he päättivät yhdessä pakottaa heidät suorittamaan määrätyn määrän joka päivä. He ajattelivat kukistaa heidät kovalla raadannalla ja olivat vihaisia, kun he eivät voineet vähentää heidän lukumääräänsä eivätkä kukistaa heidän itsenäistä mieltään.

Ja koska he epäonnistuiivat aikeissansa, he kovettivat sydämensä menemään vielä pidemmälle. Kuningas käski, että poikalapset piti tappaa heti, kun he olivat syntyneet. Saatana oli näitten asioitten alkuunpanija. Hän tiesi, että heprealaisten keskuudesta oli nouseva vapauttaja pelastamaan heidät sorrosta. Hän ajatteli, että jos hän voisi yllyttää kuninkaan tuhoamaan poikalapset, Jumalan suunnitelma raukeaisi. Mutta kättilövaimot pelkäsivät Jumalaa eivätkä tehneet, niinkuin Egyptin kuningas vaati, vaan jättivät poikalapset eloon.

Vaimot eivät uskaltaneet murhata heprealaisia lapsia, ja koska he eivät totelleet kuninkaan käskyä, Herra siunasi heitä. Kun Egyptin kuninkaalle ilmoitettiin, että hänen käskyään ei toteltu, hän oli hyvin vihainen. Sitten hän teki käskynsä uhkaavammaksi ja laajemmaksi. Hän velvoitti koko kansan pitämään tarkkaa vahtia sanoen: »Kaikki poikalapset, jotka syntyvät, heittäkää Niilin virtaan, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää.»

Mooses syntyi tämän julman käskyn ollessa täydessä voimassaan. Hänen äitinsä salasi hänet niin kauan kuin hän suinkin turvallisesti voi sen tehdä, ja valmisti sitten pienen kaisla-arkun vahvistaen sen piellä, ettei se pääsisi pieneen arkkiin sekä asetti sen vedenrajaan. Mooseksen sisko jäi kuljeksimaan lähistölle näennäisen välinpitämättömänä. Tuskaikaisena hän vartioi nähdäkseen, mitä hänen pikkuveljelleen tapahtuisi. Enkelitkin vartioivat, ettei mitään pahaa tapahtuisi avuttomalle pienokaiselle, jonka rakastava äiti oli sinne laskenut ja hartain, kyneleisin rukouksin jättänyt Jumalan huomaan.

Ja nämä enkelit johtivat faaraon tyttären askelet virralle lähelle juuri sitä paikkaa, missä viaton, pieni muukalainen oli. Hänen huomionsa kiintyi outoon, pieneen arkkuun, ja hän lähetti yhden häntä odottavista palvelijattaristaan hakemaan sen hänelle. Ja kun hän oli avannut tämän erinomaisesti valmistetun pienen arkun kannen, hän näki suloisin pikkulapsen, »ja katso, siinä oli poikanen, joka itki. Niin hänen tuli sitä sääli.» Hän tiesi jonkun helläsydämissen heprealaisäidin valinneen tämän erikoisen keinon pelastaakseen suuresti rakastamansa pienen poikansa hengen, ja hän päätti heti ottaa pojan omakseen. Mooseksen sisar tuli samassa siihen ja tiedusteli: »Menenkö kutsumaan heprealaisen imettäjän, joka voi imettää sen lapsen sinulle?» Niin faaraon tytär vastasi hänelle: »Mene!»

Iloiten kiiruhti sisar äitinsä luo ja kertoi hänelle iloisen uutisen sekä vei hänet kiireesti faaraon tyttären luo, joka antoi lapsen äidin imetettäväksi, ja maksoi hänelle runsaasti hänen oman poikansa kasvattamisesta. Kiitollisena tämä äiti ryhtyi nyt turvattuun ja onnelliseen tehtäväänsä. Hän uskoi, että Jumala oli varjellut hänen poikansa hengen. Uskollisesti hän käytti hyväkseen tämän kalliin tilaisuuden kasvattaa poikansa elämään hyödyllistä elämää. Äiti opetti huolellisemmin tätä lastaan kuin muita lapsiaan, sillä hän tunsu varmasti, että Jumala varjelisi hänet jotakin suurta työtä varten. Uskollisesti opettaen hän juurrutti poikansa nuoreen mieleen Jumalan pelon ja rakkauden totuudenmukaisuuteen ja oikeamielisyyteen.

Hän ei suonut itselleen lepoa ponnistuksistaan, vaan rukoili hartaasti Jumalaa poikansa puolesta, että hän varjeltuisi kaikelta turmelevalta vaikutukselta. Äiti opetti häntä kumar-

tamaan ja rukoilemaan Jumalaa, elävää Jumalaa, sillä Hän yksin voisi kuulla häntä ja auttaa häntä kaikissa olosuhteissa. Hän koetti painaa poikansa mieleen epäjumalanpalveluksen synnillisyyden. Äiti tiesi, että poika pian vietäisiin hänen vaikutuspiiristään ja joutuisi kuninkaallisen kasvatusaitinsa johtoon ja sellaisille vaikutuksille alttiiksi, mitkä olisivat omiaan saattamaan hänet epäilemään taivaan ja maan Tehtäjän olemassaoloa.

Hänen vanhemmiltaan saamansa opetukset olivat omiaan lujittamaan hänen mieltään ja suojaamaan häntä koroituksesta ja synnin turmelukselta sekä tulemasta ylpeäksi hovielämän loiston ja ylellisyyden keskellä. Hänellä oli selvä käsitys kyky ja ymmärtäväinen sydän, eikä hän koskaan kadottanut niitä lapsuudessa saamiensa hurskaita vaikutelmia. Hänen äitinsä piti hänet luonaan niin kauan kuin hän voi, mutta hänen täytyi erota hänestä, kun poika oli noin kahdentoista vuoden ikäinen, jolloin hän tuli faaraan tyttären pojaksi.

Tässä Saatana epäonnistui. Hän ajatteli yllyttämällä faaraan tuhoamaan kaikki poikalapset tekevänsä tyhjäksi Jumalan aikomukset ja tuhoavansa Mooseksen, jonka Jumala oli herättävä vapauttamaan kansansa. Mutta juuri sitä säädöstä, joka määräsi heprealaiset lapset kuolemaan, Jumala käytti saadakseen Mooseksen kuninkaalliseen perheeseen, missä hänellä oli hyvä tilaisuus kasvaa oppineeksi mieheksi ja erittäin kykeneväksi johtamaan Jumalan kansan Egyptistä.

Faarao ajatteli korottaa tyttärensä ottopojan valtaistuimelle. Hän kasvatti hänet Egyptin armeijan johtajaksi ja johtamaan miehiä taistelussa. Mooses oli koko faaraan sotajoukon suuri suosikki ja korkeasti kunnioittama, koska hän johti sodankäyntiä erinomaisen taitavasti ja viisaasti. »Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläiseen viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa.» Egyptiläiset pitivät Moosesista huomattavana persoonallisuutena.

Erikoiskasvatus johtajantehtävään

Enkelit ilmoittivat Mooseselle, että Jumala oli valinnut hänet vapauttamaan Israelin lapset. Enkelit opettivat myös Israelin lasten vanhimmille, että heidän vapauttamisensa aika oli lähellä ja että Mooses oli se mies, jota Jumala oli käyttävä suorittamaan tämän työn. Mooses ajatteli, että Israelin lapset saisivat vapauden ryhtymällä sotaan, että hänestä tulisi

heprealaisen sotajoukon ylipäällikkö Egyptin armeijaa vastaan ja veljiensä vapauttaja sorron ikeestä. Tämä kuva mielessään Mooses varoi kiintymästä voimakkaasti kasvatusäitiinsä ja faaraoon, ettei hänelle tulisi vaikeaksi vapaasti tehdä Jumalan tahtoa.

Jumala varjeli Moosesista häntä ympäröivältä turmelevalta vaikutukselta. Hän ei koskaan unohtanut niitä totuuden periaatteita, jotka oli nuoruudessaan saanut Jumalaa pelkääviltä vanhemmiltaan. Ja kun hän eniten tarvitsi suojaa hovielämän turmelevalta vaikutukselta, hänen nuoruutensa opetukset kantoivat hedelmää. Jumalanpelko oli hänen sydämessään. Ja niin voimakas oli hänen rakkautensa veljiinsä ja niin suuri hänen kunnioituksensa heprealaista uskoa kohtaan, ettei hän tahtonut salata syntyperäänsä, vaikka se riittäisikin kunnian olla kuninkaallisen perheen perillinen.

Kun Mooses oli neljäkymmenen vuoden vanha, »hän meni veljiensä luo ja näki heidän raskaan työnsä. Ja hän näki egyptiläisen miehen lyövän heprealaista miestä, erästä hänen veljistään. Silloin hän katseli ympärillensä joka taholle, ja kun hän näki, ettei ketään ollut läheisyydessä, löi hän egyptiläisen kuoliaaksi ja katki hänet hiekkaan. Ja hän meni toisena päivänä ulos ja näki kaksi heprealaista miestä tappelemassa keskenään; ja hän sanoi syylliselle: 'Miksi lyöt toveriasi?' Tämä vastasi: 'Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme? Aiotko tappaa minutkin, niinkuin tapoit egyptiläisen?' Silloin Mooses pelästyi ja ajatteli: 'Se on siis tullut ilmi.' Ja kun faarao sai kuulla tästä tapahtumasta, etsi hän Moosesista tappaakseen hänet. Mutta Mooses lähti faaraota pakoon ja pysähtyi Midianin maahan.» Jumala ohjasi hänen kulkuaan, ja hän sai kodin Jetron luona, miehen, joka palveli Jumalaa. Hän oli lammaspaimen ja myös Midianin pappi. Hänen tyttärensä kaitsivat hänen laumojaan. Mutta Jetron laumat jätettiin pian Mooseksen hoitoon, joka nai Jetron tyttären ja jäi Midianin maahan neljäksikymmeneksi vuodeksi.

Mooses oli liian pikainen tappaessaan egyptiläisen. Hän otaksui Israelin kansan ymmärtävän, että Jumalan erikoinen sallimus oli nostanut hänet vapauttamaan heidät. Mutta Jumala ei tarkoittanut vapauttaa Israelin lapsia sotateimin, niinkuin Mooses ajatteli, vaan omalla mahtavalla voimallaan, että kunnia tulisi yksin Hänelle. Jumala hylkäsi Mooseksen teon, egyptiläisen tappamisen, pätemättömänä toteuttamaan Hänen (Jumalan) tarkoituksiaan. Sallimuksessaan Hän oli

saattanut Mooseksen Egyptin kuninkaalliseen perheeseen, missä hän oli saanut perinpohjaisen kasvatuksen; mutta hän ei vielä ollut valmis jotta Jumala olisi voinut uskoa hänelle suuren työn, mitä täyttämään Hän oli Mooseksen herättänyt. Mooses ei voinut jättää kuninkaan hovia ja kuninkaan lapsenlapsena saamaansa hemmottelua ryhtyäkseen heti toteuttamaan Jumalan erikoista työtä. Hänen piti saada aikaa saadakseen kokemusta ja kasvaakseen vastoinkäymisen ja puutteen koulussa. Hänen eläessään yksinäisyydessä Jumala lähetti enkelinsä erikoisesti opettamaan häntä tulevaisuutta varten. Täällä hän oppi täydellisemmin itsehillinnän ja nöyryyden suuren läksyn. Hän kaitsi Jetron laumojia, ja hänen suorittaessaan halpoja tehtäviään lammaspaimenena Jumala valmisti häntä tulemaan omien lampaittensa vieläpä oman kansansa Israelin hengelliseksi paimeneksi.

Kun Mooses johti laumaa erämaahan ja tuli Hoorebille, Jumalan vuorelle, niin »Herran enkeli ilmestyi hänelle tulen liekissä keskellä orjantappurapensasta.» Ja Herra sanoi: »Minä olen nähnyt kansasi kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa. Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä . . . Ja nyt on israelilaisten huuto tullut minun kuuluviini, ja minä olen myös nähnyt sen sorron, jolla egyptiläiset heitä sortavat. Niin mene nyt, minä lähetän sinut faaraan tykö, ja vie minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä.»

Nyt oli täysin tullut aika, jolloin Jumala oli siirtävä Mooseksen lammaspaimenen asemasta omaksi ruoskaksensa, jonka hän tekisi voimalliseksi suorittamaan merkkejä ja ihmeitä vapauttaessaan hänen ja hänen kansansa sorronalaisuudesta ja suojellessaan sitä sen vihollisten vainoilta.

Mooses suostui täyttämään tehtävän. Ensin hän kävi apensa luona ja sai tämän suostumuksen hänen itsensä ja hänen perheensä palaamiselle Egyptiin. Hän ei uskaltanut kertoa Jetrolle sanomaansa faaraolle, ettei tämä olisi haluton päästämään hänen vaimoan ja lapsiaan seuraamaan häntä sellaiseen vaaralliseen tehtävään. Jumala vahvisti häntä ja poisti hänen pelkonsa sanoen hänelle: »Mene takaisin Egyptiin, sillä kaikki ne ovat kuolleet, jotka väijyivät sinun henkeäsi.»

Jumalan voiman ilmeneminen

Monet vuodet olivat Israelin lapset olleet egyptiläisten orjuuttamina. Vain jokunen harva perhe oli mennyt Egyptiin, mutta heistä oli siellä kasvanut suuri kansanpajous. Ja epäjumalanpalveluksen ympäröiminä monet heistä olivat kadottaneet tiedon totisesta Jumalasta ja unohtaneet Hänen lakinsa. Ja he liittyivät egyptiläisten kanssa palvelemaan aurinkoa, kuuta ja tähtiä sekä eläimiä ja kuvia, ihmisten kätten töitä.

Kaikki Israelin lasten ympäristössä oli omiaan saattamaan heidät unohtamaan elävän Jumalan. Kuitenkin heprealaisten keskuudessa oli niitäkin, jotka säilyttivät tiedon totisesta Jumalasta, taivaan ja maan Tekijästä. He olivat murheellisia nähdessään lastensa päivittäin katselevan heitä ympäröivän, epäjumalia palvelevan kansan iljettäviä tekoja, ja vieläpä heidän itsensäkin osallistuvan niihin ja kumartavan egyptiläisiä jumalia, jotka olivat tehdyt puusta ja kivistä, sekä uhraavan näille elottomille esineille. Uskolliset olivat murheellisia, ja tuskassaan he huusivat Herralta vapautusta egyptiläisten ikeestä, että Hän veisi heidät pois Egyptistä paikkaan, missä he voisivat vapautua epäjumalanpalveluksesta ja siitä turmelevasta vaikutuksesta, joka heitä Egyptissä ympäröi.

Mutta monet heprealaiset halusivat mieluummin jäädä orjuuteen kuin lähteä uuteen maahan ja kohdata sellaisella matkalla tulevia vaikeuksia. Sentähden Herra ei vapauttanut heitä ensimmäisen kerran näyttäessään faaraolle merkkinsä ja ihmeensä. Hän pani tapahtumat täydellisemmin kehittämään faaraon tyrannimaista henkeä, ilmoittaakseen egyptiläisille suuren voimansa ja saadakseen oman kansansa halukkaaksi jättämään Egyptin ja palvelemaan Jumalaa.

(Luku pohjautuu 2 Moos. 5: 1—12: 28.)

Vaikka epäjumalanpalvelus olikin turmellut monet israelilaiset, pysyivät uskolliset lujina. He eivät olleet harjoittaneet uskoa salassa, vaan avoimesti tunnustaneet egyptiläisille, että he palvelivat ainoata totista ja elävää Jumalaa. He esittivät todistuksia Jumalan olemassaolosta ja voimasta aina luomisesta alkaen. Egyptiläisillä oli tilaisuus perehtyä heprealaisten uskoon ja heidän Jumalaansa. He olivat koettaneet saada totisen Jumalan uskolliset palvelijat luopumaan uskosta, ja heitä suututti, kun eivät olleet siinä onnistuneet, ei uhkauksin, ei lupauksin palkinnosta eikä julmasti kohdellen.

Kaksi viimeistä kuningasta, jotka olivat istuneet Egyptin valtaistuimella, olivat olleet hirmuvaltaita ja kohdelleet julmasti heprealaisia. Israelin vanhimmat olivat koettaneet rohkaista israelilaisten heikkenevää uskoa viittaamalla Aabrahamille annettuun lupaukseen ja Joosefin juuri ennen kuolemaansa lausumiin profeettallisiin sanoihin, jotka ennustivat heidän vapauttamisensa Egyptistä. Jotkut kuuntelivat ja uskoivat. Toiset katselivat omaa viheliäistä tilaansa kykenemättä toivomaankaan.

Israel ympäristön vaikuttamana

Egyptiläiset olivat kuulleet Israelin lasten odotuksesta ja nauroivat heidän vapautumistoivolleen sekä puhuivat halveksivasti heidän Jumalansa voimasta. He viittasivat heille heidän omaan asemaansa kansana, pelkkänä orjakansana, ja sanoivat heille ivaten: »Jos teidän Jumalanne on niin oikeamielinen ja armollinen ja jos Hän on väkevämpi kuin Egyptin jumalat, miksi Hän ei auta teitä vapaaksi kansaksi? Miksi Hän ei ilmaise suuruuttaan ja voimaansa ja koroita teitä?»

Sitten egyptiläiset kiinnittivät israelilaisten huomion omaan kansaansa, joka palveli omia valitsemiaan jumalia, joita israelilaiset nimittivät vääriksi jumaliksi. Voitonriemuisina he sanoivat, että heidän jumalansa olivat siunanneet heitä ja antaneet heille ravinnon ja vaatteet sekä suuria rikkauksia ja että heidän jumalansa olivat antaneet israelilaisinkin heidän käsiinsä palvelemaan heitä ja että heillä oli valta sortaa heitä ja tuhota heidän elämänsä, niin että he lakkaisivat olemasta mikään kansa. He nauroivat ajatukselle, että heprealaiset koskaan vapautuisivat orjuudesta.

Faarao kerskui, että hänestä olisi hauska nähdä heidän Jumalansa vapauttavan heidät hänen käsistään. Nämä

puheet tuhosivat monien Israelin lasten toivon. Heistä paljon näytti olevan aivan niin, kuin kuningas ja hänen neuvonantajansa olivat sanoneet. He tiesivät, että egyptiläiset kohtelivat heitä orjinansa, ja että heidän oli kärsittävä aivan niin paljon sortoa, kuin heidän työnjohtajansa ja hallitsijansa määräisivät heidän kannettavakseen. Heidän poikalapsiansa etsittiin tapettavaksi. Heidän oma elämänsä oli raskasta, ja he uskoivat taivaan Jumalaan ja palvelivat Häntä.

Sitten he vertasivat olosuhteitaan egyptiläisten olosuhteisiin. Nämä eivät ollenkaan uskoneet elävään Jumalaan, jolla oli valta pelastaa tai kadottaa. Toiset heistä palvelivat epäjumalia, puisia ja kivisiä kuvia toisten pitäessä parempana palvelella aurinkoa, kuuta ja tähtiä; ja kuitenkin he menestyivät ja olivat hyvinvoivia. Ja jotkut heprealaiset ajattelivat, että jos Jumala oli yläpuolella kaikkien muiden jumalien, Hän ei pitäisi heitä näin epäjumalia palvelevan kansan orjina.

Jumalan uskolliset palvelijat ymmärsivät, että Herra antoi heidän joutua Egyptiin heidän kansallisen uskottomuutensa tähden Jumalaa kohtaan ja heidän halunsa tähden naida toisista kansoista, mikä johti heitä palvelemaan epäjumalia. Ja horjumatta he selittivät veljilleen, että Jumala on pian vievä heidät pois Egyptistä ja särkevä heidän orjanikensä.

Oli tullut aika, jolloin Jumala oli vastaava sorretun kansansa rukouksiin ja vievä heidät pois Egyptistä sellaisella valtavalla voimallansa, että egyptiläisten oli oleva pakko tunnustaa, että heprealaisten Jumala, jota he olivat halveksineet, oli yläpuolella kaikkien jumalien. Nyt Hän oli rankaiseva heitä heidän epäjumalanpalveluksestaan ja siitä, että he olivat ylpeästi kerskuneet elottomien jumaltensa siunanneet heitä. Jumala oli kirkastava oman nimensä, jotta toiset kansat saisivat kuulla Hänen voimastaan ja vapisisivat Hänen valtaviin tekojensa edessä ja että Hänen kansansa nähdessään Hänen ihmeelliset tekonsa kääntyisi täydelleen epäjumalanpalveluksestaan palvelemaan Häntä puhtaasti ja vilpittömästi.

Vapauttaessaan Israelin Egyptistä Jumala selvästi osoitti erinomaisen armonsa kansaansa kohtaan kaikkien egyptiläisten nähden. Jumala näki hyväksi panna rangaistuksensa täytäntöön faaraon nähden, että hän katkerasta kokemuksesta tietäisi sen, mistä häntä ei muulla tavoin olisi saatu

vakuuttuneeksi, että Jumala on kaikkia muita väkevempi. Hän oli antava kaikille kansoille varoittavan ja vakuuttavan todistuksen jumalallisesta voimastaan ja vanhurskaudesta, jotta Hänen nimeänsä julistettaisiin kaikkialla koko maailmassa. Jumalan tarkoitus oli, että nämä voimannäytteet vahvistaisivat Hänen kansansa uskoa, ja että heidän jälkeläisensä palvelisivat järkähtämättömästi yksin Häntä, joka oli tehnyt sellaisia armeliaita ihmeitä heidän hyväkseen.

Senjakeen kun faarao oli käskennyt kansan tehdä tiiliä ilman olkia, Mooses teki faaraoille tietäväksi, että Jumala, jota hän ei sanonut tuntevansa, oli pakottava hänet taipumaan vaatimuksiinsa ja tunnustamaan Hänen arvovaltansa korkeimpana Hallitsijana.

Vitsaukset

Ihmetyöt sauvan muuttuessa käärmeeksi ja virran veden vereksi eivät liikuttaneet faaraon kovaa sydäntä, vaan lisäsivät hänen vihaansa israelilaisia kohtaan. Hänen tietäjiensä vaikutus sai hänet uskomaan, että nämä ihmeet oli suoritettu taikavoimin, mutta hän sai runsaasti todistuksia siitä, että niin ei ollut asianlaita, kun tuli sammakkovitsaus. Jumala olisi voinut saada ne katoamaan ja muuttumaan jälleen tomuksi yhdessä hetkessä, mutta Hän ei tehnyt niin, etteivät kuningas ja egyptiläiset olisi sanoneet, senjälkeen kun Jumala olisi ottanut ne pois, että vitsaus oli taikavoiman tulos niinkuin tietäjien teko. Sammakot kuolivat, ja sitten he kokosivat ne kasoihin. He voivat nähdä edessään niiden raadot, jotka turmelivat ilman. Tässä kuninkaalla ja koko Egyptillä oli todistuksia, joita heidän turha järkeilynsä ei voinut selittää taikakeinoksi, vaan jotka heidän oli myönnettävä taivaan Jumalan rangaistukseksi.

Tietäjät eivät voineet saada aikaan sääskiä. Jumala ei antanut heidän sen enempää kuin egyptiläistenkään päästä siihen käsitykseen, että he voisivat aiheuttaa sääskivitsauksen. Hän oli riistävä faaraoita kaikki selitykset hänen epäuskollensa. Hän pakotti vieläpä tietäjätkin sanomaan: »Tämä on Jumalan sormi.»

Seuraavana tuli paarmaparvien vitsaus. Ne eivät olleet sellaisia paarmoja, jotka vaarattomina kiusaavat meitä joi-nakin vuodenaikoina, vaan nämä paarmat, joita tuli Egyptiin, olivat sangen suuria ja myrkyllisiä. Niiden pisto oli hyvin tuskallinen sekä ihmisille että eläimille. Jumala erotti kan-

sansa egyptiläisistä eikä antanut paarmojen ilmaantua heidän alueelleen.

Sitten Jumala lähetti vitsauksen heidän karjaansa kohdanneen ruton muodossa sekä samanaikaisesti varjeli heprealaisten karjan, niin ettei yksikään eläin siitä kuollut. Seuraavan vitsauksen muodostivat paiseet, joita tuli sekä ihmisiin että eläimiin, eivätkä noidat voineet suojella itseään niiltä. Sitten Herra lähetti Egyptiin raesateen, johon sekoit-tui tulta, salamoita ja ukkosenjyrinää. Kunkin vitsauksen aika ilmoitettiin, ennen kuin vitsaus tuli, ettei voitaisi sanoa sen tapahtuneen sattumalta. Jumala osoitti egyptiläisille, että koko maa oli heprealaisten Jumalan hallinnassa — että ukkonen, raesade ja myrsky tottelevat Hänen ääntään. Faarao, tuo ylpeä kuningas, joka kerran kysyi: »Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla?» nöyrtyi ja sanoi: »Minä olen tehnyt syntiä... Herra on oikeassa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä.» Hän pyysi Moosesta toimimaan välittä-jänä hänen ja Jumalan välillä, että hirvittävä jyrinä ja sala-moiminen lakkaisi.

Seuraavana vaivana Jumala lähetti hirvittävän heinä-sirkkavitsauksen. Kuningas piti parempana saada vitsauksia kuin nöyrtyä Jumalan edessä. Katumatta hän katseli, kuinka hänen koko valtakuntansa kärsi näiden hirvittävien rangaistusihmeiden kourissa. Sitten Jumala lähetti Egyptiin pimeyden. Hän ei ainoastaan riistänyt valoa, vaan ilmakin oli hyvin painostavaa, niin että hengitys oli vaikeata; heprealaisten asuinsijoilla ilma oli kuitenkin puhdasta, ja heillä oli valoa.

Jumala lähetti Egyptiin vielä yhden hirvittävän vitsauksen, joka oli kovempi kuin mikään sitä edeltäneistä. Kuningas ja epäjumalien papit vastustivat loppuun asti Mooseksen vaatimusta. Kansa toivoi, että heprealaisten olisi sallittu lähteä Egyptistä. Mooses selosti faaraoille ja Egyptin kansalle sekä israelilaisille viimeisen vitsauksen laatua ja vaikutuk-sen. Tuona yönä, joka oli niin hirvittävä egyptiläisille ja niin ihana Jumalan kansalle, Jumala sääsi juhlallisen pääsiäisen vieton.

Egyptin kuninkaan ja ylpeän, epäjumalia palvelevan kan-san oli hyvin vaikeata taipua taivaan Jumalan vaatimuksiin. Egyptin kuningas oli sangen hidas taipumaan. Mitä tuskalli-simman onnettomuuden aikana hän taipui vähän, mutta kun onnettomuus oli lakannut, hän peruutti kaiken, mitä oli myöntänyt. Täten Egyptiä kohtasi vitsaus vitsauksen jäl-

keen, eikä hän taipunut enempää, kuin mihin Jumalan vihan hirvittävä rangaistus hänet pakotti. Kuningas jatkoi itsepintaisesti kapinaansa vielä sittenkin, kun Egypti oli rau-
nioina.

Mooses ja Aaron selostivat faaraolle jokaisen vitsauksen laadun ja vaikutuksen, mikä seuraisi hänen kieltäytymistään päästä Israel. Joka kerta hän näki näiden vitsausten tulevan täsmälleen, niin kuin hänelle oli kerrottu niiden tulevan; mutta hän ei tahtonut taipua. Ensin hän vain antoi heille luvan uhrata Jumalalle Egyptin maassa; sitten, sen jälkeen kun Egypti oli saanut kokea Jumalan vihaa, hän lupasi, että miehet yksinään saisivat lähteä. Kun heinäsiirkkavitsaus oli miltei tuhonnut Egyptin, hän lupasi, että heidän lapsensa ja vaimonsakin saisivat mennä, mutta ei päästänyt heidän karjaansa. Sitten Mooses kertoi kuninkaalle, että Jumalan enkeli tuli lyömään kuoliaiksi heidän esikoisensa.

Nuo vitsaukset olivat tulleet hiukan toinen toistaan nopeammin ja kovempina, ja tämä oli oleva hirvittävämpi kuin mikään ennen sitä. Mutta ylpeä kuningas oli ylen määrin kiihtynyt eikä nöyrytnyt. Ja kun egyptiläiset näkivät mitä suuria valmistuksia heprealaisten keskuudessa tehtiin tuon hirvittävän yön varalta, he pilkkasivat verimerkkiä heidän oviensa pihtipielissä.

Israelin pelastus orjuudesta

Israelin lapset olivat seuranneet Jumalan heille antamia ohjeita, ja kun kuoleman enkeli kulki talosta taloon egyptiläisten keskuudessa, he olivat kaikki valmiina matkalle ja odottivat kapinallisen kuninkaan ja hänen suurten miestensä käskevän heitä menemään.

»Ja puoliyön aikana tapahtui, että Herra surmasi kaikki Egyptin maan esikoiset, valtaistuimellaan istuvan faaraon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset. Niin faarao nousi sinä yönä ja kaikki hänen palvelijansa ynnä kaikki egyptiläiset, ja kova valitus oli Egyptissä, sillä ei ollut yhtään taloa, jossa ei ollut kuollutta. Ja hän kutsutti yöllä Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: 'Nouskaa ja menkää pois minun kansani joukosta, sekä te että israeliläiset: menkää ja palvelkaa Herraa, niinkuin olette puhuneet, ja menkää ja rukoilkaa minullekin siunausta.' Ja egyptiläiset ahdistivat kansaa jouduttaaksensa heidän lähtöänsä maasta pois, sillä he ajattelivat: 'Me kuolemme kaikki.'

Ja kansa otti taikinansa, ennen kuin se oli hapannut, ja kantoi taikinakaukalonsa vaippoihin käärittynä olkapäillään. Ja israeliläiset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan: he olivat pyytäneet egyptiläisiltä hopea- ja kultakaluja sekä vaatteita. Ja Herra oli antanut kansan päästä egyptiläisten suosioon, niin että nämä suostuivat heidän pyyntöönsä; ja niin he veivät saalista egyptiläisiltä.»

Jumala ilmoitti tämän Aabrahamille noin neljäsataa vuotta ennen kuin se täyttyi: »Ja Herra sanoi Aabrahamille: 'Niin tiedä totisesti, että sinun jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta. Mutta myös sen kansan, jota he palvelevat, minä tuomitsen,

(Tämä luku pohjautuu 2 Moos. 12: 29—15: 19.)

ja sitten he pääsevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa.»
1. Moos. 15: 13, 14.

»Ja myös paljon sekakansaa meni heidän kanssansa, sekä lampaita ja raavaskarjaa suuret laumat.» Israelin lapset lähtivät Egyptistä mukanaan omaisuutensa, joka ei kuulunut faaraolle, sillä he eivät olleet koskaan myyneet itseään hänelle. Jaakob ja hänen poikansa toivat laumansa ja karjansa mukanaan Egyptiin. Israelin lapset olivat tulleet sangen monilukuisiksi, ja heidän laumansa ja karjansa olivat lisääntyneet suuresti. Jumala oli rangaissut egyptiläisiä lähettämällä heille vitsauksia ja saattoi heidät kiirehtimään hänen kansaansa pois Egyptistä kaiken sen kanssa, mitä he omistivat.

»Mutta kun faarao oli päästänyt kansan, ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä, joka kulki filistealaisten maan kautta, vaikka se oli suurin, sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä katuisi nähdessensä sodan syttyvän ja palaisi Egyptiin, vaan Jumala antoi kansan poiketa erämaan tietä myöten Kaislameren kohti. Ja taisteluun valmiina israelilaiset lähtivät Egyptin maasta. Ja Mooses otti mukaansa Joosefin luut, sillä tämä oli vannottanut israelilaisia ja sanonut: 'Kun Jumala pitää huolen teistä, viekää silloin minun luuni täältä mukanne.'»

Tulipatsas

»Ja he lähtivät liikkeelle Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, erämaan reunaan. Ja Herra kulki heidän edellensä, päivällä pilvenpatsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kulkunsa, niin että he voivat vaeltaa sekä päivällä että yöllä. Pilvenpatsas ei poistunut päivällä eikä tulenpatsas yöllä kansan edestä.»

Jumala tiesi, että filistealaiset vastustaisivat heidän kulkuaan heidän maansa lävitse. He sanoisivat, että israelilaiset olivat lähteneet salaa pakoon isänniltään Egyptistä ja nostaisivat sodan heitä vastaan. Siten Jumala johtamalla heitä merelle vievää tietä osoitti olevansa sekä sääliväinen Jumala että tuomion Jumala. Herra ilmoitti Moosekselle, että faarao oli ajava heitä takaa, ja Hän osoitti hänelle tarkkaan mihin heidän tuli leiriytyä meren rannalle. Hän kertoi Moosekselle, että faarao ja kaikki hänen joukkonsa tuli antamaan kunnian Herralle.

Muutamia päiviä sen jälkeen, kun heprealaiset olivat lähteneet Egyptistä, egyptiläiset kertoivat faaraolle, että he olivat paenneet eivätkä tulisi enää koskaan takaisin palvelemaan häntä. Ja he valittivat sitä, että olivat antaneet heidän läh-

teä Egyptistä. Se merkitsi heille sangen suurta menetystä, että israelilaiset eivät olleet enää heitä palvelemissa, ja he pahoittelivat sitä, että olivat suostuneet päästämään heidät. Kaikista karsimistaan Jumalan rangaistuksista huolimatta heidän jatkuva kapinoimisensa oli niin kovettanut heidän sydämensä, että he päättivät lähteä ajamaan Israelin lapsia takaa ja tuoda heidät väkivalloin takaisin Egyptiin. Kuninkas kokosi sangen suuren armeijan ja kuudetsadat sotavainut ja lähti ajamaan heitä takaa ja saavutti heidät, kun he olivat leiriytyneet meren rannalle.

»Ja kun faarao oli lähellä, nostivat israelilaiset silmänsä ja näkivät, että egyptiläiset olivat tulossa heidän jäljessensä. Silloin israelilaiset peljästyivät kovin ja huusivat Herraa. Ja he sanoivat Moosekselle: 'Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan? Mitä teit meille, kun johdatit meidät pois Egyptistä! Emmekö sanoneet tätä sinulle Egyptissä? Sanoimmehan: Anna meidän olla rauhassa, että palvelisimme egyptiläisiä. Sillä parempi olisi ollut palvella egyptiläisiä kuin kuolla erämaahan.' Mooses vastasi kansalle: 'Älkää peljätkö; pysykää paikoillanne, niin te näette, minkä pelastuksen Herra tänä päivänä antaa teille; sillä sellaista, minkä näette egyptiläisille tapahtuvan tänä päivänä, ette koskaan enää tule näkemään. Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa.'»

Kuinka pian israelilaiset osoittivatkaan epäluottamusta Jumalaan! He olivat omin silmin nähneet kaikki Hänen Egyptille antamansa rangaistukset, jotka pakottivat kuninkaan päästämään Israelin, mutta kun heidän luottamuksensa Jumalaan joutui koetukselle, he napisivat huolimatta siitä, että olivat nähneet sellaisia todistuksia Hänen voimastansa ihmeellisessä vapauttamisessaan. Sensijaan että olisivat hädässään luottaneet Jumalaan, he napisivat uskollista Moosesta vastaan muistuttaen häntä niistä epäuskoisista sanoistaan, joita he olivat Egyptissä lausuneet. He syyttivät häntä kaikesta ahdingostansa. Hän kehoitti heitä luottamaan Jumalaan ja pidättäytymään tuomasta epäuskoansa julki, sillä he saisivat nähdä, mitä Herra oli tekvä heidän hyväksensä. Mooses huusi hartaasti Herraa pelastamaan valitun kansansa.

Pelastus Punaisella merellä

»Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle. Mutta sinä nosta

sauvasi ja ojenna kätesi meren yli ja halkaise se, niin että israelilaiset voivat käydä meren poikki kuivaa myöten.» Jumala tahtoi saada Mooseksen ymmärtämään, että Hän oli toimiva kansansa puolesta — että heidän hätänsä oli oleva Hänen tilaisuutensa. Kun he menisivät niin kauas kuin voisivat, Mooseksen pitäisi käskä heitä käymään yhä eteenpäin, jotta hän käyttäisi sauvaa, jonka Jumala oli hänelle antanut hänen sillä halkaistakseen vedet.

»Ja katso, minä paadutan egyptiläisten sydämet, niin että he tulevat heidän perässänsä; minä näytän kunniani tuhoamalla faaraon ja koko hänen sotajoukkonsa, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä. Ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä näytän kunniani tuhoamalla faaraon, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä. Niin Jumalan enkeli, joka oli kulkenut Israelin joukon edellä, siirtyi kulkemaan heidän takanansa, ja pilvenpatsas siirtyi heidän edeltänsä ja asettui heidän taaksensa ja tuli egyptiläisten joukon ja Israelin joukon väliin; ja pilvi oli pimeä noille ja valaisi yön näille. Näin koko yönä toinen joukko ei voinut lähestyä toista.»

Egyptiläiset eivät voineet nähdä heprealaisia, sillä heidän edessään oli synkkä, pimeä pilvi, joka oli aivan valoisa israelilaisille. Täten Jumala ilmaisi voimansa koetellakseen kansaansa, luottaisivatko he Häneen sen jälkeen, kun Hän oli antanut heille sellaisia merkkejä huolenpidostaan ja rakkaudestaan heitä kohtaan, ja nuhdellakseen heidän epäuskoaan ja napinaansa. »Ja Mooses ojensi kätensä meren yli. Niin Herra saattoi vahvalla itätuulella, joka puhalsi koko yön, meren väistymään ja muutti meren kuivaksi maaksi; ja vesi jakautui kahtia. Ja israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa myöten, ja vesi oli heillä muurina sekä oikealla että vasemmalla puolella.» Vedet kohosivat ylös ja pysähtyivät kuin jähmettyneet muurit kummallekin puolelle Israelin kulkiessa meren keskitse kuivaa maata pitkin.

Egyptin sotajoukko riemuksi tuona yönä siitä, että Israelin lapset olivat jälleen heidän vallassaan. He ajattelivat, ettei heillä ollut mitään mahdollisuutta päästä pakoon, sillä heidän edessään levittäytyi Punainen meri, ja aivan heidän takanaan olivat egyptiläisten suuret armeijat. Kun he aamulla tulivat meren rantaan, katso, sieltä olikin kuiva tie; vedet olivat jakautuneet seinäksi molemmin puolin ja Israelin lapset olivat puolivälissä merta kulkiessa kuivalla maalla. Egyptiläiset odottivat hetkisen päättäkseen, mitä menettely-

tapaa heidän olisi paras noudattaa. He olivat pettyneitä ja raivostuneita siitä, että kun heprealaiset olivat melkein heidän vallassaan ja he olivat varmat heistä, näille oli avautunut odottamaton tie meressä. He päättivät seurata heitä.

»Ja egyptiläiset, kaikki faaraon hevoset, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä, ajoivat heitä takaa ja tulivat heidän perässänsä keskelle merta. Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra egyptiläisten joukkoa tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon. Ja Hän antoi heidän vaunujensa pyöräin irtautua, niin että heille kävi vaikeaksi päästä eteenpäin. Niin egyptiläiset sanoivat: 'Paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa egyptiläisiä vastaan.'»

Egyptiläiset uskaltautuivat polulle, jonka Jumala oli valmistanut kansaansa varten, ja Jumalan enkelit kulkivat heidän sotajoukkonsa läpi ja irroittivat heidän sotavaunujensa pyörät. He olivat ahdistuksessa. Heidän etenemisensä oli hidasta, ja he alkoivat käydä levottomiksi. He muistivat ne rangaistukset, jotka heprealaisten Jumala oli tuottanut heille Egyptissä pakottaakseen heidät päästämään Israelin, ja he ajattelivat, että Jumala luovuttaisi heidän kaikki israelilaisten käsiin. He päättelivät, että Jumala taisteli israelilaisten puolesta, ja olivat hirvittävän peloissaan kääntyessään pakenemaan heitä, kun Herra sanoi Moosekselle: »Ojenna kätesi meren yli, että vedet palautuisivat ja peittäisivät egyptiläiset, heidän sotavaununsa ja ratsumiehensä.»

»Niin Mooses ojensi kätensä meren yli, ja aamun koittaessa meri palasi paikoilleensa, egyptiläisten paetessa sitä vastaan; ja Herra syöksi egyptiläiset keskelle merta. Ja vedet palasivat ja peittivät sotavaunut ja ratsumiehet, koko faaraon sotajoukon, joka oli seurannut heitä mereen; ei yksikään heistä pelastunut. Mutta israelilaiset kulkivat kuivaa myöten meren poikki, ja vesi oli heillä muurina sekä oikealla että vasemmalla puolella. Niin Herra pelasti Israelin sinä päivänä egyptiläisten käsistä, ja Israel näki egyptiläiset kuolleina meren rannalla. Ja Israel näki sen suuren teon, jonka Herra teki tuhotessaan egyptiläiset. Silloin kansa pelkäsi Herraa ja uskoi Herraan ja uskoi Hänen palvelijaansa Moosesta.»

Kun heprealaiset näkivät Jumalan ihmeellisen työn Hänen tuhotessaan egyptiläiset, he yhtyivät innoitettuun, ylevän kaunopuheiseen kiitos- ja ylistyslauluun.

Israelin vaellus

Israelin lapset kulkivat erämaassa, eivätkä kolmeen päivään löytäneet juotavaksi kelpavaa vettä. He kärsivät janoa, ja »niin kansa napisi Moosesta vastaan ja sanoi: 'Mitä me juomme?' Mutta hän huusi Herran puoleen; ja Herra osoitti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vesi tuli makeaksi. Siellä Hän antoi kansalle lain ja oikeuden, ja siellä Hän koetteli sitä. Hän sanoi: 'Jos sinä kuulet Herraa, Jumalaasi, ja teet, mikä on oikein Hänen silmissänsä, tarkkaat Hänen käskyjänsä ja noudatat kaikkea Hänen lakiansa, niin minä en pane sinun kärsittäväksesi yhtäkään niistä vaivoista, jotka olen pannut egyptiläisten kärsittäviksi, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi.'»

Israelin lapsilla näytti olevan paha, epäuskoinen sydän. He olivat haluttomia kestäämään vastoinkäymisiä erämaassa. Kun he kohtasivat vaikeuksia matkallaan, he pitivät niitä mahdottomina. Heidän luottamuksensa Jumalaan petti, eivätkä he nähneet edessään muuta kuin kuoleman. »Ja koko Israelin kansa napisi Moosesta ja Aaronia vastaan erämaassa; ja israelilaiset sanoivat heille: 'Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatain ääressä ja leipää oli kyllin syödäksemme! Mutta te olette tuoneet meidät tähän erämaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään.'»

Todellisuudessa he eivät olleet kokeneet nälän tuskaa. Heillä oli nytkin ruokaa, mutta he pelkäsivät tulevaisuutta. He eivät voineet ymmärtää, kuinka Israelin joukko voisi tulla toimeen pitkän matkansa aikana läpi erämaan sillä vaatimattomalla ravinnolla, mitä heillä silloin oli, ja epäuskossaan he näkivät lastensa nääntyvän nälkään. Herran tahto oli, että he joutuisivat ahtaalle ravinnon suhteen ja että he

(Tämä luku pohjautuu 2 Moos. 15: 23—18: 27.)

saisivat kokea vaikeuksia, niin että he sydämeltänsä kääntyisivät Hänen puoleensa, joka oli auttanut heitä tähän asti, ja että he uskoisivat Häneen. Hän oli valmis auttamaan heitä. Jos he hädässään huutaisivat Häntä avukseen, Hän osoitaisi heille rakkautensa ja jatkuvan huolenpitonsa.

Mutta he näyttivät olevan haluttomia luottamaan Herraan sen pidemmälle, kuin mitä silmiensä edessä voivat nähdä jatkuvia todistuksia Hänen voimastaan. Jos heillä olisi ollut tosi usko ja luja luottamus Jumalaan, he olisivat ilomielin kestäneet epämukavuudet ja vastukset, vieläpä todellisen kärsimyksenkin, sen jälkeen kun Herra oli niin ihmeellisellä tavalla vapauttanut heidät orjuudesta. Sitäpaitsi Herra lupasi heille, että jos he tottelisivat Hänen käskyjään, ei heihin tulisi mitään sairautta, sillä Hän sanoi: »Minä olen Herra, sinun parantajasi.»

Tämän varman Jumalan lupauksen jälkeen oli rikokselista epäuskoa heidän ennakoita sanoa, että he ja heidän lapsensa voivat kuolla nälkään. Egyptissä he olivat kärsineet suuresti ja olleet liikanaisen työn rasittamia. Heidän lapsiansa oli surmattu, ja vastauksena heidän tuskaisiin rukouksiinsa Jumala oli armollisesti vapauttanut heidät. Hän lupasi olla heidän Jumalansa, ottaa heidät omaisuuskansakseen ja johdattaa heidät suureen ja hyvään maahan.

Mutta he olivat valmiit menettämään rohkeutensa mistä tahansa kärsimyksestä, joka heidän olisi tullut kestää matkallansa tuohon maahan. He olivat kärsineet paljon palvellessaan egyptiläisiä, mutta eivät nyt voineet kestää kärsimyksiä palvellessaan Jumalaa. He olivat valmiit antautumaan synkkiin epäilyksiin ja vaipumaan mielenmasennukseen joutuessansa koetuksiin. He napisivat Jumalan uskollista palvelijaa Moosesta vastaan ja vaivasivat häntä kaikilla vastoinkäymisillään sekä esittivät syntisen toivomuksen, että he olisivat jääneet Egyptiin, missä he voivat istua lihapatain ääressä ja syödä leipää kylliksi.

Opetus meidän ajallemme

Israelin lasten epäusko ja napina kuvaa nykyistä Jumalan kansaa maan päällä. Monet katsovat taaksepäin heihin ja ihmettelevät heidän epäuskoaan ja jatkuvaa napinointiaan, vaikka Herra oli tehnyt niin paljon heidän hyväkseen antaessaan heille yhä uudistuvia todistuksia rakkaudestaan ja huolenpidostaan heitä kohtaan. He ajattelevat, että he eivät

olisi olleet kiittämättömiä. Mutta jotkut, jotka ajattelevat näin, napisevat ja ovat tyytymättömiä mitättömistään asioista. He eivät tunne itseään. Jumala koettelee heitä tavan takaa ja koettelee heidän uskoaan pienissä asioissa; mutta he eivät kestä koetusta yhtään paremmin kuin muinainen Israel.

Monien nykyiset tarpeet ovat tyydytetyt, mutta he eivät kuitenkaan luota Jumalaan tulevaisuudessa. He osoittavat epäuskoa ja vaipuvat alakuloisuuteen ja synkkyytteen odottamansa hädän tähden. Jotkut ovat alinomaan levottomia peljäten joutuvansa puutteeseen ja heidän lapsensa kärsimään. Kun vaikeuksia esiintyy tai kun he joutuvat ahtaalle — kun heidän uskoaan ja rakkauttaan Jumalaan koetellaan — he hätkähtävät koetusta ja napisevat sitä tapahtumien kehitystä vastaan, jonka Jumala on valinnut puhdistamaan heitä. Heidän rakkautensa ei osoitaudu puhtaaksi ja täydelliseksi kestäväksi kaikkia asioita.

Taivaan Jumalan oman kansan uskon tulee olla vahva, toimiva ja kestävä — niitten asiointien täyttämä, joita toivotaan. Silloin heidän puheensa on oleva: »Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki mitä minussa on, Hänen pyhää nimeänsä», sillä Hän on jakanut minulle runsaasti kaikkea hyvää.

Jotkut pitävät itsekieltäymystä todellisena kärsimyksenä. Turmeltunutta ruokahalua hellitään. Ja epäterveellisten halujen hillitseminen johtaa monet kristityiksi tunnustautuvatkin peräytymään, ikäänkuin puhtaasta ruokajärjestyksestä olisi seurauksena todellinen nälkäkuolema. Ja Israelin lasten tavoin he pitäisivät parempana orjuutta ja sairasta olemusta, vieläpä kuolemaakin, kuin että heiltä riistettäisiin lihapadat. Leipä ja vesi ovat kaikki, mitä on luvattu jäänöskansalle ahdistuksen aikana.

Manna

»Ja kun kastesumu oli haihtunut, katso, erämaassa oli maan pinnalla jotakin hienoa, suomujen tapaista, jotakin hienoa niinkuin härmä. Kun israelilaiset näkivät sen, kyselevät he toisiltaan: 'Mitä tämä on?' sillä he eivät tieneet, mitä se oli. Ja Mooses sanoi heille: 'Tämä on se leipä, jonka Herra on antanut teille syötäväksi. Ja näin on Herra käskennyt: Kootkaa sitä, jokainen tarpeen mukaan; ottakaa goomer-mitta mieheen perheenne pääluvun mukaan, kukin niin monelle, kuin kullakin majassansa on.»

»Ja israelilaiset tekivät niin, ja he kokosivat, yksi enemmän, toinen vähemmän. Mutta kun he mittasivat sen goomer-mitalla, niin ei sille jäänyt liikaa, joka oli koonnut enemmän, eikä siltä puuttunut, joka oli koonnut vähemmän; jokainen oli koonnut niin paljon, kuin hän tarvitsi. Ja Mooses sanoi heille: 'Älköön kukaan jättäkö siitä mitään huomiseksi.' Mutta he eivät kuulleet Moosesta, vaan muutamat jättivät siitä jotakin huomiseksi. Niin siihen kasvoi matoja, ja se rupesi haisemaan, ja Mooses vihastui heihin. Ja he kokosivat sitä joka aamu sen verran, kuin kukin tarvitsi, mutta kun aurinko alkoi paahtaa, niin se suli.»

»Mutta kuudentena päivänä he kokosivat sitä leipää kaksinkertaisesti, kaksi goomeria kullekin. Ja kaikki kansan päämiehet tulivat ja ilmoittivat sen Moosekselle. Niin hän sanoi heille: 'Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapatatti. Mitä leivotte, se leipokaa, ja mitä keitätte, se keittäkää, mutta kaikki, mitä tähteeksi jää, pankaa talteen huomiseksi.' Ja he panivat sen talteen huomiseksi, niinkuin Mooses oli käskennyt, eikä se ruvennut haisemaan, eikä siihen tullut matoja. Ja Mooses sanoi: 'Syökää se tänä päivänä, sillä tänä päivänä on Herran sapatatti; tänään ette löydä kedolta mitään. Kuudentena päivänä on teidän sitä koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatatti; silloin ei sitä ole.»

Herra ei ole leväperäisempi sapatattinsa suhteen nyt kuin silloinkaan, kun Hän antoi edellämäin mainitut erikoiset ohjeet Israelin lapsille. Hän käski heitä leipomaan, mitä he leipoisivat, ja keittämään, mitä he keittäisivät, kuudentena päivänä, joka oli sapatinlevon valmistuspäivä.

Jumala osoitti suuren huolenpitonsa ja rakkautensa kansaansa kohtaan lähettämällä heille leipää taivaasta. »Ihmiset söivät enkelien leipää», toisin sanoen leipää, jota enkelit olivat heille hankkineet. Mannan kolminkertaisen ihmetyön — kaksinkertainen annos kuudentena päivänä, eikä mitään seitsemäntenä sekä sen säilyminen tuoreena sapatiksi, kun se muina päivinä tuli käyttökelvottomaksi — tarkoituksena oli teroittaa heille sapatin pyhyyttä.

Kun heidät oli yltäkyläisesti varustettu ravinnolla, he häpesivät epäuskoaan ja napinaansa ja lupasivat tulevaisuudessa luottaa Herraan, mutta he unohtivat pian lupauksensa ja epäonnistuivat ensimmäisessä uskonkoetuksessansa.

Vettä kalliosta

He lähtivät matkalle Siinin erämaasta ja leiriytyivät Refidimiin, ja siellä ei ollut vettä kansan juoda. »Niin kansa riiteli Moosesta vastaan ja sanoi: 'Antakaa meille vettä juoda!' Mooses vastasi heille: 'Miksi riitelette minua vastaan? Miksi kiusaatte Herraa?' Mutta kansalla oli siellä jano, ja he napisivat yhä Moosesta vastaan ja sanoivat: 'Minkätähden olet tuonut meidän Egyptistä antaaksesi meidän ja meidän lastemme ja karjamme kuolla janoon?' Niin Mooses huusi Herraa ja sanoi: 'Mitä minä teen tälle kansalle? Ei paljon puutu, että he kivittävät minut.' Herra vastasi Moosekselle: 'Mene kansan edellä ja ota mukaasi muutamia Israelin vanhimpia. Ja ota käteesi sauva, jolla löit Niilivirtaa, ja mene. Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla Hoorebin luona; lyö kalliioon, ja siitä on vuotava vettä, niin että kansa saa juoda.' Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpain nähden. Ja hän antoi sille paikalle nimen Massa ja Meriba sentähden, että israelilaiset siellä riitelivät ja kiusasivat Herraa sanoen: 'Onko Herra meidän keskellämme vai ei?'

Jumala ohjasi Israelin lapset leiriytymään paikkaan, niissä ei ollut vettä, koetellakseen heitä, nähdäkseen, luottaisivatko he Häneen ahdistuksessaan, vai napisivatko, niinkuin he olivat ennen tehneet. Nähtyään, mitä Jumala oli tehnyt heidän puolestaan niin ihmeellisesti vapauttaessaan heidät, heidän olisi tullut uskoa Häneen hädässään. Heidän olisi tullut tietää, että Hän ei antaisi heidän nääntyä janoon, heidän, jotka Hän oli luvannut ottaa omaksi kansakseen. Mutta sen sijaan, että olisivat nöyrästi pyytäneet Herraa huolehtimaan heidän tarpeistaan, he napisivat Moosesta vastaan ja vaativat häneltä vettä.

Jumala oli ennen tätä osoittanut jatkuvasti voimansa Ihmeellisellä tavalla saadakseen heidät ymmärtämään, että kaikki hyvä, mitä he saivat osakseen, tuli Häneltä; että Hän voi antaa heille tai ottaa heiltä pois oman mielensä mukaan. Ajoittain he tunsivat tämän selvästi ja todellakin nöyrtyivät Herran edessä; mutta kun he janosivat tai olivat nälkäisiä, he syyttivät siitä Moosesta, ikäänkuin olisivat lähteneet Egyptistä tehdäkseen hänelle mieliksi. Heidän sydämetön napinansa murehdutti Moosesta. Hän tiedusteli Herralta, mitä hänen pitäisi tehdä, sillä kansa oli valmis kivittämään hänet. Herra käski hänen mennä ja iskeä kalliioon Jumalan sauvalla. Hänen kirkkautensa pilvi oli aivan kalliion edessä.

»Hän halkoi kalliot erämaassa ja juotti heitä runsaasti, kuin syvistä vesistä. Hän juoksutti puroja kalliosta ja vuodatti virtanaan vettä.» Ps. 78: 15, 16.

Mooses löi kalliioon, mutta Kristus seisoi hänen rinnallaan ja sai veden virtaamaan kivikovasta kalliosta. Janoissaan kansa kiusasi Herraa ja sanoi: »Jos Jumala on tuonut meidät tänne, miksi Hän ei anna meille vettä niinkuin leipää?» Tuo jos osoitti rikollista epäuskoa ja sai Mooseksen pelkäämään, että Jumala rankaisi heitä heidän syntisestä napinoimisestaan. Herra koetteli kansansa uskoa, mutta he eivät kestäneet koetusta. He napisivat ravinnosta ja vedestä ja valittivat Mooseksen johdatusta. Heidän epäuskonsa tähden Jumala salli heidän joutua sotaan vihollistensa kanssa, että Hän osoittaisi kansalleen, mistä heidän väkevyytensä tulee.

Voitto amalekilaisista

»Sitten tulivat amalekilaiset ja taistelivat Israelia vastaan Refidimissä. Niin Mooses sanoi Joosualle: 'Valitse meille miehiä, mene ja taistele huomenna amalekilaisia vastaan. Minä aseton vuoren huipulle, Jumalan sauva kädessäni.' Ja Joosua teki, niinkuin Mooses oli hänelle sanonut, ja taisteli amalekilaisia vastaan. Mutta Mooses, Aaron ja Huur nousivat vuoren huipulle. Ja niin kauan kuin Mooses piti käsiänsä ylhäällä, oli Israel voitolla, mutta kun hän antoi kätensä vaipua, olivat amalekilaiset voitolla. Mutta kun Mooseksen kädet väsyivät, ottivat he kiven ja asettivat sen hänen allensa, ja hän istui sille, ja Aaron ja Huur kannattivat hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa. Näin hänen kätensä kestivät vahvoina auringon laskuun asti.»

Mooses piti käsiään kohotettuina taivasta kohti, Jumalan sauva oikeassa kädessään, ja anoi apua Jumalalta. Silloin Israel oli voitolla ja löi vihollisensa takaisin. Kun Mooses antoi käsiänsä vaipua, nähtiin, että Israel menetti pian mitä oli voittanut, ja oli joutumaisillaan vihollistensa valtaan. Jälleen Mooses piti käsiänsä kohotettuina kohti taivasta, ja Israel voitti ja ajoi vihollisen takaisin.

Tämä Mooseksen teko, käsien ojentaminen Jumalan puoleen, opetti Israelille, että kun he luottaisivat Jumalaaan ja panisivat toivonsa Hänen väkevyyteensä sekä kohottaisivat sydämensä Hänen valtaistuimensa puoleen, Hän taistelisi heidän puolestaan ja kukistaisi heidän vihollisensa. Mutta jos he hellittäisivät otteensa Hänen väkevyydestänsä ja luot-

taisivat omaan voimaansa, he tulisivat vihollisiansakin heikommiksi, jotka eivät tunteneet Jumalaa, ja heidän vihollisensa pääsisivät heistä voitolle. »Ja Joosua voitti amalekilaiset ja heidän sotaväikensä miekan terällä.»

»Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Kirjoita tämä kirjaan muistoksi ja teroita se Joosuan mieleen: Minä pyyhin pois amalekilaisten muiston taivaan alta.' Ja Mooses rakensi alttarin ja pani sille nimeksi: 'Herra on minun lippuni.' Ja hän sanoi: 'Minä nostan käteni Herran istuinta kohden: Herra sotii amalekilaisia vastaan sukupolvesta sukupolveen.'» Jos Israelin lapset eivät olisi napsisseet Herraa vastaan, Hän ei olisi sallinut heidän vihollistensa nousta sotaan heitä vastaan.

Jetron vierailu

Ennen kuin Mooses lähti Egyptistä, hän oli lähettänyt vaimonsa ja lapsensa takaisin appensa luokse. Ja kun Jetro kuuli israelilaisten ihmeellisestä vapauttamisesta Egyptistä, hän tuli erämaahan tervehtimään Moosesta ja toi hänen vaimonsa ja lapsensa hänelle. »Niin Mooses meni appeansa vastaan, kumarsi ja suuteli häntä. Ja kun he olivat tervehtineet toisiansa, menivät he teltaan. Ja Mooses kertoi apellensa kaikki, mitä Herra oli tehnyt faaraolle ja egyptiläisille Israelin tähden, ja kaikki ne vaikeudet, jotka heitä olivat kohdanneet matkalla, ja kuinka Herra oli pelastanut heidät.»

»Ja Jetro iloitsi kaikesta siitä hyvästä, mitä Herra oli tehnyt Israelille pelastaessaan heidät egyptiläisten kädestä. Ja Jetro sanoi: 'Kiitetty olkoon Herra, joka on pelastanut teidät egyptiläisten ja faaraon kädestä, Herra, joka on pelastanut kansansa egyptiläisten vallasta. Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kaikkia jumalia; sillä sen tähden, että egyptiläiset ylpeilivät, on heidän näin käynyt.' Ja Jetro, Mooseksen appi, toimitti polttouhrin ja teurasuhreja Jumalalle; ja Aaron ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat aterioimaan Mooseksen apen kanssa Jumalan eteen.»

Jetron tarkkanäköinen silmä huomasi pian, että Mooseksen yllä lepäävä taakka oli hyvin suuri, kun kansa toi hänelle kaikki vaikeutensa, ja hän ohjasi heitä Jumalan lain ja asetusten mukaan. Hän sanoi Moosekselle: »Kuule nyt, mitä minä sanon. Minä neuvon sinua, ja Jumala on oleva sinun kanssasi. Ole sinä kansan edusmies Jumalan edessä, ja saata sinä sen asiat Jumalan eteen. Ja opeta heille säädökset ja lait, ja neuvo heille tie, jota heidän on kuljettava, ja mitä hei-

dän on tehtävä. Mutta valitse koko kansasta kelpollisia ja Jumalaa pelkääväisiä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä, ja aseta ne heille tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi. Nämä tuomitkoot kansaa joka aika. Kaikki suuret asiat he saattakoot sinun tietoosi, mutta kaikki vähäiset asiat ratkaiskoot itse. Huojenna näin jotakin itseltäsi, ja kantakoot he kuormaa sinun kanssasi. Jos näin teet ja Jumala itse sinua näin käskää, niin sinä jaksat sen kestää; ja kaikki tämä kansa saa mennä rauhassa kotiinsa.»

»Ja Mooses noudatti appensa puhetta ja teki kaiken, mitä tämä oli sanonut. Mooses valitsi kelpollisia miehiä koko Israelista ja asetti heidät kansan johtoon, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi. Nämä tuomitsivat kansaa joka aika. Vaikeat asiat he lykkäsivät Moosekselle, mutta vähäiset asiat he ratkaisivat itse. Sitten Mooses saattoi appensa matkaan, ja tämä meni omaan maahansa.»

Mooses ei asettunut appensa opastuksen yläpuolelle. Jumala oli korottanut hänet suuresti ja tehnyt ihmeitä hänen kätensä välityksellä. Kuitenkaan Mooses ei päätellyt, että koska Jumala oli valinnut hänet opettamaan toisia ja oli suorittanut ihmeellisiä asioita hänen kätensä kautta, hän ei sentähden tarvitsisi mitään opetusta. Ilmielin hän kuunteli appensa ehdotuksia ja omaksui hänen suunnitelmansa viisaana järjestelyinä.

Jumalan laki

Kun Israelin lapset lähtivät Rehidimistä, he tulivat »Siinain erämaahan ja leiriytyivät erämaahan; ja Israel oli siellä leirissä vuoren kohdalla. Ja Mooses nousi Jumalan tykö, ja Herra huusi häntä vuorelta ja sanoi: 'Sano näin Jaakobin heimolle ja ilmoita israelilaisille: 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni. Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun. Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.' Sano nämä sanat israelilaisille.' Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon kansan vanhimmat ja puhui heille kaikki ne sanat, jotka Herra oli käskenyt hänen puhua. Niin koko kansa vastasi yhtenä miehenä ja sanoi: 'Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.' Ja Mooses vei kansan vastauksen Herralle.»

Tässä kansa kävi juhlalliseen liittoon Jumalan kanssa ja hyväksyi Hänet hallitsijakseen tullen siten erikoisesti Hänen jumalallisen arvovaltansa alaiseksi. »Niin Herra sanoi Moosekselle: 'Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulisi, kun minä puhun sinun kansasi, ja uskoisi myös sinua ainaaan.'» Kun heprealaiset olivat kohdanneet vaikeuksia matkalla, he olivat taipuvaiset napisemaan Moosesta ja Aaronia vastaan ja syyttämään heitä Israelin joukkojen johdattamisesta pois Egyptistä tuhotakseen heidät. Jumala oli kunnioittava Moosesta heidän edessään, että heidät saataisiin luottamaan Mooseksen ohjaukseen ja tietämään, että Herra oli laskenut Henkensä hänen ylleen.

(Pohjautuu 2 Moos. 19.; 20.)

Valmistautuminen kohtaamaan Jumalaa

Sitten Jumala antoi Moosekselle erikoisia ohjeita siitä, miten kansan oli valmistauduttava kohtaamaan Häntä, kun Hän lähestyi heitä, että he kuulisivat Hänen itsensä, eikä enkelien, julistavan heille Hänen lakiansa. »Niin Herra sanoi Moosekselle: 'Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja peskoot he vaatteensa. Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi, sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle.»

Jumala vaati kansaa pidättymään maallisesta työstä ja huolesta sekä ajattelemaan hengellisiä asioita. Jumala vaati heitä myös pesemään vaatteensa. Hän on nyt yhtä tarkka kuin silloinkin. Hän on järjestyksen Jumala ja vaatii maan päällä nyt elävää kansaansa noudattamaan ehdottoman puhtaita tapoja. Ja ne, jotka palvelevat Jumalaa puettuina epäpuhtaisiin vaatteisiin ja ulkoasuun, eivät tule Hänen eteensä Hänelle otollisella tavalla. Hän ei mielisty heidän puutteelliseen kunnioitukseensa Häntä kohtaan, eikä Hän hyväksy saastaisten palvojen palvelusta, sillä he häpäisevät Tekijäänsä. Taivaan ja maan Luoja pitää puhtautta niin tärkeänä, että Hän sanoi: »Ja peskoot he vaatteensa.»

»Ja merkitse raja kansalle ylt'ympäri ja sano: 'Varokaa nousemasta vuorelle tahi koskettamasta sen juureen. Jokainen, joka vuoreen koskee, rangaistakoon kuolemalla. Alkoon kenenkään käsi häneen koskeko, vaan hänet kivitettäköön tahi ammuttakoon kuoliaaksi. Olipa eläin tai ihminen, ei se saa jäädä eloon.' Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he nouskoot vuorelle.» Tämän käskyn tarkoituksena oli juurruttaa tämän kapinallisen kansan mieleen syvää kunnioitusta Jumalaa, heidän lakinsa antajaa ja Hänen arvoaltaansa kohtaan.

Jumalan ilmestyminen pelottavassa mahtavuudessa

»Ja kolmantena päivänä, kun aamu oli tullut, alkoi jylistä ja salamoida, ja paksu pilvi laskeutui vuoren ylle, ja kuului ylen kova pasuunan ääni, niin että koko kansa, joka oli leirissä, vapisi pelosta.» Enkelijoukko, joka seurasi jumalallista Majesteettia, kutsui kansan kokoon torven puhalluksen kaltaisella äänellä, joka koveni kovenemistaan, kunnes koko maa järjisi.

»Silloin Mooses vei kansan leiristä Jumalaa vastaan, ja he asettuivat vuoren juurelle. Ja koko Siinain vuori peittyi sa-

vuun, kun Herra astui sille alas tulella, ja siitä nousi savu niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti.» Jumalallinen Majesteetti astui alas pilvessä seurassaan loistava enkeli-joukko, joka näytti tulen liekeiltä.

»Ja pasuunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi hänelle jylinällä. Ja Herra astui alas Siinain vuorelle, vuoren kukkulalle, ja Herra kutsui Mooseksen vuoren kukkulalle; ja Mooses nousi sinne ylös. Niin Herra sanoi Moosekselle: 'Astu alas ja varoita kansaa tunkeutumasta lähelle Herraa, Häntä nähdäkseen, sillä silloin heistä monta kaatuu. Papitkin, jotka saavat lähestyä Herraa, pyhitäkööt itsensä, ettei Herra heitä tuhoaisi.'»

Siten Herra pelottavassa mahtavuudessaan julisti lakinsa Siinailta, että kansa uskoisi. Sitten Hän yhdisti lakinsa antamisen ja arvovaltansa ylevän osoittamisen, että he tietäisivät Hänen olevan ainoa totinen ja elävä Jumala. Mooseksen ei sallittu astua kirkkauden pilveen, vaan ainoastaan lähestyä sitä ja astua sankkaan pimeyteen, mikä tuota pilveä ympäröi. Hän seisoi kansan ja Herran välillä.

Jumalan lain julistaminen

Annettuansa heille sellaisia todistuksia voimastansa Herra ilmoitti heille, kuka Hän oli: »Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.» Sama Jumala, joka koroitti voimansa egyptiläisten keskuudessa, puhui nyt lakinsa:

»Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.»

»Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kosten isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen niille, jotka minua vihaavat, mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.»

»Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka Hänen nimensä turhaan lausuu.»

»Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi, mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareita toimita, älä sinä älköön sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai

palvelijataresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä Hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.»

»Kunnioita isäsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.»

»Älä tapa.»

»Älä tee huorin.»

»Älä varasta.»

»Älä sano vääriä todistusta lähimmäisestasi.»

»Älä himoitse lähimmäisesi huonetta, älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.»

Jehovan julistamat kaksi ensimmäistä käskyä ovat säädöksiä epäjumalanpalvelusta vastaan; sillä epäjumalanpalvelus, jos sitä harjoitetaan, johtaisi ihmiset pitkälle syntiin ja kapinaan ja päättyisi ihmisuhrien uhraamiseen. Jumala tahtoi olla varuillaan sellaisten inhottavuuksien pienintäkin ilmenemistä vastaan. Neljä ensimmäistä käskyä annettiin ihmisille osoittamaan heidän velvollisuutensa Jumalaa kohtaan. Neljäs on yhdistävä rengas suuren Jumalan ja ihmisen välillä. Sapatti annettiin erikoisesti ihmisen hyväksi ja Jumalan kunniaksi. Kuusi viimeistä käskyä osoittivat ihmisen velvollisuuden hänen lähimmäistensä kohtaan.

Sapatti oli oleva merkinä Jumalan ja Hänen kansansa välillä ikuisesti. Se oli oleva merkinä siten, että — kaikki, jotka viettävät sapattia, ilmaisevat tällä pyhittämisellään, että he ovat elävän Jumalan, taivaan ja maan Luojan, palvelijoita. Sapatti oli merkki Jumalan ja Hänen kansansa välillä niin kauan, kuin hänellä tuli olemaan maan päällä kansa, joka palvelee Häntä.

»Ja kaikki kansa havaitsi jylinän, tulen leimaukset, pasuunan äänen ja vuoren suitsuamisen; ja kun he sen havaitsivat, vapisivat he ja pysyivät taampana. Ja he sanoivat Moosekselle: 'Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme kuolisi.' Mutta Mooses vastasi kansalle: 'Älkää peljätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelko olisi teidän silmäinne edessä ja ettette syntiä tekisi.'

»Ja kansa pysyi taampana, mutta Mooses lähestyi pimeyttä, jossa Jumala oli. Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Sano

israelilaisille näin: Te olette nähneet, että minä olen puhunut teille *taivaasta.*» Jumalan majesteettillinen läsnäolo Siinailla ja maanjäristykset, joita Hänen läsnäolonsa aiheutti, sekä peloittava jyrinä ja salamointi, jotka liittyivät tähän Jumalan vierailuun, täyttivät kansan mielen pelolla ja kunnioituksella Hänen pyhää ylevyyttään kohtaan, niin että he vaistomaisesti vetäytyivät taaksepäin, pois Jumalan pelottavasta läheisyydestä, jotta he voisivat kestää Hänen hirmuista **kirkkautaan.**

Epäjumalanpalveluksen vaara

Jälleen Jumala tahtoi suojella Israelin lapsia epäjumalanpalvelukselta. Hän sanoi heille: »Älkää tehkö jumalia minun rinnalleni; hopeisia tai kultaisia jumalia älkää tehkö itsellenne.» Heillä oli vaara jäljitellä egyptiläisten esimerkkiä ja tehdä itselleen Jumalaa esittäviä kuvia.

Herra sanoi Moosekselle: »Katso, minä lähetän enkelini sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi Hänen edessään ja kuule Häntä äläkä pahoita Hänen mieltänsä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on Hänessä. Mutta jos sinä kuulet Häntä ja teet kaikki, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajaisi vastustaja. Sillä minun enkelini käy sinun edelläsi ja johdattaa sinut amorilaisten, heettiläisten, perissiläisten, kanaanilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, ja minä hävitän heidät.» Enkeli, joka kulki Israelin edellä, oli Herra Jeesus Kristus. »Älä kumarra heidän jumaliansa, älä palvele niitä äläkä tee, niinkuin he tekevät, vaan kukista ne maahan ja murskaa niiden patsaat. Palvelkaa Herraa, Jumalanne, niin Hän siunaa sinun ruokasi ja juomasi, ja minä pidän puutteen sinusta kaukana.» 2. Moos. 23: 24, 25.

Jumala tahtoi saada kansansa ymmärtämään, että Hänen yksin tulisi saada olla heidän palvontansa kohteena ja että kun he valloittaisivat epäjumalia palvelevat kansat ympärillään, heidän ei tulisi säilyttää ainoatakaan heidän epäjumalankuvistaan, vaan hävittää ne täydellisesti. Monet näistä pakanallisista jumalista olivat hyvin kallisarvoisia ja kauniita ammattitöitä, mikä voisi kiusata heitä, jotka olivat nähneet Egyptissä niin yleistä epäjumalanpalvelusta, myös osoittamaan näille elottomille palvonnan kohteille jonkinlaista kunnioitusta. Herra tahtoi kansansa tietävän, että epäjuma-

lanpalveluksen tähden, joka oli johtanut nämä kansat kaikenlaiseen syntiin, Hän oli käyttävä israelilaisia välikappaleinaan rankaistakseen heitä ja hävittääkseen heidän jumalansa.

»Minä lähetän kauhuni sinun edelläsi ja saatan hämminkiin kaikki kansat, joiden luo sinä tulet, ja ajan kaikki vihollisesi pakoon sinun edestäsi. Ja minä lähetän herhiläisiä sinun edelläsi karkoittamaan hivviläiset, kanaanilaiset ja heettiläiset sinun tieltäsi. Mutta minä en karkoita heitä sinun tieltäsi yhtenä vuotena, ettei maa tulisi autioksi eivätkä metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi; vähitellen minä karkoitan heidät sinun tieltäsi, kunnes olet tullut kyllin lukuisaksi ottamaan haltuusi maan. Ja minä asetan sinun rajasi Kaislamerestä filistealaisten mereen ja erämaasta Euftrat-virtaan asti; sillä minä annan maan asukkaat teidän valtaanne, ja sinä karkoitat heidät tieltäsi. Älä tee liittoa heidän äläkä heidän jumaliensa kanssa. Älkööt he jääkö asumaan sinun maahasi, etteivät saattaisi sinua tekemään syntiä minua vastaan; sillä jos sinä palvelet heidän jumaliansa, on se sinulle paulaksi.» 2 Moos. 23: 27—33. Jumala antoi nämä lupaukset kansallensa heidän kuuliaisuutensa ehdolla. Jos he palvelisivat Herraa koko sydämestään, Hän tekisi suuria asioita heidän hyväksensä.

Kun Mooses oli vastaanottanut Herralta nämä rangaistustuomiot ja kirjoittanut ne kansaa varten samoin kuin kuuliaisuuden ehdolla annetut lupauksetkin, Herra sanoi hänelle: »Nouse Herran tykö, sinä ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta; ja kumartukaa ja rukoilkaa taampana. Mooses yksinään lähestyköön Herraa; muut älkööt lähestykö, ja kansa älköön nousko sinne hänen kanssansa.» Ja Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki Hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: »Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.» 2 Moos. 24: 1—3.

Mooses ei ollut kirjoittanut kymmeniä käskyjä, vaan rangaistukset, jotka Jumala tahtoi heidän ottavan huomioon, ja lupaukset, jotka Jumala antoi ehdolla, että he tottelisivat Häntä. Hän luki tämän kansalle, ja he sitoutuivat tottelemaan kaikkea, mitä Herra oli sanonut. Sitten Mooses kirjoitti heidän juhlallisen sitoumuksensa kirjaan ja uhrasi Jumalalle kansan puolesta. »Ja hän otti liitonkirjan ja luki sen kansan kuullen. Ja he sanoivat: 'Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme.' Niin Mooses otti

veren ja vihmoi sitä kansan päälle ja sanoi: 'Katso, tämä on sen liiton veri, jonka Herra on tehnyt teidän kanssanne kaikkien näiden sanojen perusteella.'» Kansa uudisti juhlallisen lupauksensa Herralle luvaten tehdä kaiken, mitä Hän oli sanonut ja olla Hänelle kuuliainen. (2 Moos. 24: 7, 8.)

Jumalan iankaikkinen laki

Jumalan laki oli olemassa jo, ennen kuin ihminen luotiin. Se oli elämänohjeena enkeleille. Saatana lankesi, koska hän rikkoi Jumalan hallituksen periaatteita vastaan. Luotuaan Aadamin ja Eevan Jumala tiedoitti heille lakinsa. Sitä ei silloin kirjoitettu, vaan Jehova luki sen heille.

Neljännän käskyn sapatti asetettiin Eedenissä. Tehtyään maailman ja luotuaan ihmisen maan päälle, Jumala teki sapatin ihmistä varten. Aadamin langettua syntiin ei Jumala ottanut laistansa mitään pois. Kymmenien käskyjen periaatteet olivat olemassa ennen lankeemusta ja olivat luonteeltaan sopivia luotujen olentojen pyhän järjestyksen edellytykseksi. Näitten asetusten periaatteita ei muutettu lankeemuksen jälkeen, vaan Jumala antoi lisäasetuksia ihmisen noudatettaviksi hänen langenneessa tilassaan.

Sitten Jumala sääsi järjestelmän, joka vaati eläinten uhraamisen, pitämään langenneen ihmisen mielessä sen, mitä käärme sai Eevan epäilemään: synnin palkka on kuolema. Jumalan lain rikkominen teki välttämättömäksi Kristuksen kuolla uhrina ja siten valmistaa ihmiselle mahdollisuus päästä rangaistuksesta, niin että Jumalan lain kunnia kuitenkin säilyisi. Uhrijärjestelmän oli opetettava ihmiselle nöyryyttä hänen nähdessään langenneen tilansa ja johdettava hänet kunnioittamaan Jumalaa ja luottamaan yksin Häneen, että hän luvatussa Lunastajassa saisi anteeksi Hänen lakinsa menneet rikkomukset. Jos ihminen ei olisi rikkonut Jumalan lakia, ei olisi koskaan ollut kuolemaa eikä olisi tarvittu mitään lisäsäädöksiä, jotka soveltuisivat ihmisen langenneeseen asemaan.

Aadam opetti jälkeläisilleen Jumalan lakia, jonka seuraavat sukupolvet aina tulivat jättämään jälkeensä uskollisille. Jumalan lain jatkuva rikkominen aiheutti vedenpaisumuksen maan päälle. Nooa ja hänen perheensä, jotka vanhurskaiden tekojensa tähden pelastuivat arkissa Jumalan ihmettyön voimasta, säilyttivät lain. Nooa opetti jälkeläisilleen kymmenet käskyt. Aina Aadamista alkaen Jumala säilytti

itselleen kansan, jonka sydämessä oli Hänen lakinsa. Hän sanoo Aabrahamista: »Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani.» 1 Moos. 26: 5.

Herra ilmestyi Aabrahamille ja sanoi hänelle: »Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton. Ja minä teen liittoni meidän välillemme, minun ja sinun, ja lisään sinut ylen runsaasti.» 1 Moos. 17: 1, 2. »Ja minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen liiton, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala.» 1 Moos. 17: 7.

Sitten Hän käski Aabrahamia ja Hänen siementään ympärileikkaamaan itsensä. Tämä lihan ympärileikkaus oli merkinä siitä, että Jumala oli erottanut heidät kaikista kansoista erikoisomaisuudekseen. Omaksumalla tämän merkin he juhlallisesti lupasivat olla ottamatta itselleen avio puolisoja muista kansoista, sillä niin tehden he kadottaisivat kunnioituksensa Jumalaa ja Hänen pyhää lakiaan kohtaan, ja tulisivat samanlaisiksi kuin heidän ympärillään olevat, epäjumalia palvelevat kansat.

Ympärileikkauksessa he juhlallisesti suostuivat täyttämään osansa Aabrahamin kanssa tehdyn liiton ehdoista, olemaan erossa muista kansoista ja olemaan nuhteettomia. Jos Aabrahamin jälkeläiset olisivat pysyneet erossa muista kansoista, heitä ei olisi voitu vietellä epäjumalanpalvelukseen. Pysymällä erossa toisista kansoista he olisivat säästyneet suurelta kiusaukselta antautua heidän synnilliseen elämänsä ja kapinoimaan Jumalaa vastaan. Sekoittumalla ympärillään oleviin kansoihin he kadottivat suuresti erikoista, pyhää luonnettaan. Rangaistukseen heitä Herra lähetti heidän maahansa nälänhädän, joka pakotti heidät menemään Egyptiin pysyäksään hengissä. Mutta Aabrahamin kanssa tekemänsä liiton tähden Jumala ei hylännyt heitä heidän ollessaan Egyptissä. Hän salli egyptiläisten sortaa heitä, jotta he hädässään kääntyisivät Hänen puoleensa, valitsisivat Hänen vanhurskaan ja armollisen johtonsa ja olisivat kuuliaisia Hänen vaatimuksilleen.

Ainoastaan muutamia perheitä meni ensin Egyptiin. Nämä lisääntyivät suureksi kansanjoukoksi. Jotkut opettivat lapsilleen huolellisesti Jumalan lakia, mutta monet israelilaiset olivat nähneet niin paljon epäjumalanpalvelusta, että heidän käsitteensä Jumalan laista olivat himmentyneet. Ne, jotka pelkäsivät Jumalaa, huusivat sielunsa ahdistuksessa

Häntä murtamaan heidän katkeran orjuutensa ikeen ja vie-
mään heidät pois heidän vankeutensa maasta, jotta he voi-
sivat vapaasti palvella Häntä. Jumala kuuli heidän huutonsa
ja herätti Mooseksen aseeseen toteuttamaan kansansa
vapauttamisen. Kun he olivat lähteneet Egyptistä ja kun
Punaisen meren vedet olivat jakautuneet heidän edessään,
Herra koetteli heitä merkeillä, kiusauksilla ja ihmeillä näh-
däkseen, luottaisivatko he Häneen, joka oli valinnut heidät,
kansan muitten kansojen joukosta. Mutta he eivät kestäneet
koetusta. He napisivat Jumalaa vastaan niitten vaikeuksien
tähtien, joita he matkalla kohtasivat, ja halusivat palata
takaisin Egyptiin.

Kirjoitettu kivitauluihin

Jättäkseen heidät puolustuksetta Herra itse alentui tule-
maan alas Siinaille kirkkauden verhoamana ja enkeliensä
ympäröimänä, ja mitä ylevimmällä ja kunnioitusta herättä-
vimällä tavalla Hän julisti kymmenien käskyjensä lain. Hän
ei uskonut ketään heitä opettamaan, ei edes enkeleitään, vaan
kuuluvalla äänellä Hän puhui lakinsa kaiken kansan kuullen.
Eikä Hän vielä luottanut ihmisten lyhyeen muistiinkaan,
ihmisten, jotka olivat taipuvaisia unohtamaan Hänen vaati-
muksensa, vaan Hän kirjoitti käskyt omalla pyhällä sormel-
laan kivitauluihin. Hän tahtoi ottaa heiltä kaikki mahdol-
lisuudet sekoittaa Hänen pyhät säädöksensä joihinkin perin-
näissäntöihin tai Hänen vaatimuksensa ihmisten tottu-
muksiin.

Sitten Hän tuli vielä lähemmäksi kansaansa, joka oli niin
helposti johdettavissa harhaan, eikä Hän jättänyt heitä pel-
kästään noitten siveyslain kymmenen ohjeen varaan. Hän
käski Mooseksen kirjoittaa, niinkuin Hän tälle julistaisi, ase-
tukset ja lait, jotka antavat yksityiskohtaisia ohjeita siitä,
mitä Hän vaati heitä suorittamaan, ja siten suojeli niitä
kymmentä käskyä, jotka Hän oli kaivertanut kivitauluihin.
Hän antoi nämä erikoiset ohjeet ja vaatimukset johtamaan
erehtyvää ihmistä, joka on niin taipuvainen rikkomaan
Jumalan lakia, kuuliaisuuteen siveyslaille.

Jos ihmiset olisivat pitäneet Jumalan lain sellaisena, kuin
Luoja toi sen Aadamille hänen lankeemuksensa jälkeen, sel-
laisena kuin Nooa säilytti sen arkissa ja kuin Aabraham sitä
noudatti, ei olisi tarvittu mitään määräystä ympärileikkauk-
sesta! Jos Aabrahamin jälkeläiset olisivat pitäneet liiton,

josta ympärileikkaus oli merkinä tai vakuutena, eivät he
olisi koskaan langenneet epäjumalanpalvelukseen eikä hei-
dän olisi tarvinnut mennä Egyptiin. Jumalan ei olisi myös-
kään tarvinnut julistaa lakiansa Siinailta ja kaivertaa sitä
kivitauluihin eikä suojella sitä antamalla tarkalleen määrät-
tyjä ohjeita Mooseksen tuomioissa ja säädöksissä.

Käskyt ja säädökset

Mooses kirjoitti nämä käskyt ja säädökset Jumalan sane-
lun mukaan ollessaan Hänen kanssaan vuorella. Jos Juma-
lan kansa olisi totellut kymmenien käskyjen periaatteita, ei
olisi tarvittu mitään erikoisia, Moosekselle annettuja ohjeita,
jotka hän kirjoitti kirjaan ja jotka koskivat heidän velvolli-
suuksiaan Jumalaa ja toisiaan kohtaan. Ne tarkalleen mää-
rätyt ohjeet, jotka Herra antoi Moosekselle **kansaansa jäsenten**
suhtautumisesta toisiinsa ja muukalaisiin, ovat kymmenien
käskyjen periaatteita yksinkertaistettuina ja annettuina tar-
kasti rajoitetulla tavalla, jottei heidän tarvitsisi erehtyä.

Herra opetti Moosekselle tarkoin uhrimenot, jotka tulivat
lakkaamaan Kristuksen kuollessa. **Uhrijärjestelmä** esikuvasi
Kristuksen uhraamista virheettömänä Karitsana.

Herra asetti uhrimenojen järjestelmän ensin Aadamille
hänen lankeemuksensa jälkeen, ja hän opetti sen jälkeläi-
silleen. Tämä järjestelmä turmeltui jo ennen vedenpaisu-
musta, ja sen turmelivat nekin, jotka erottautuivat Jumalan
uskollisista seuraajista ja ryhtyivät rakentamaan Baabelin
tornia. He uhrasivat omatekoisille jumalilleen taivaan Juma-
lan sijasta. He eivät uhranneet uhrejaan sentähden, että he
olisivat uskoneet tulevaan Lunastajaan, vaan koska he ajat-
telivat miellyttävänsä jumaliaan uhraamalla suuret määrät
eläimiä saastutetuilla epäjumalien alttareilla. Heidän taika-
uskonsa johti heidät suuriin kohtuuttomuuksiin. He opettivat
kansalle, että mitä arvokkaampi uhri, sitä suuremman mieli-
hyvän se tuotti heidän epäjumalilleen, ja sitä suuremman
tulisivat olemaan heidän kansansa rikkaudet ja varallisuus.
Tämän vuoksi näille elottomille epäjumalille uhrattiin usein
jopa ihmisolentojakin. Näillä kansoilla oli äärettömän julmia
lakeja ja sääntöjä, joilla he ohjasivat kansan toimintoja.
Sellaiset henkilöt, joiden sydäntä armo ei ollut pehmittänyt,
olivat laatineet heidän lakinsa; ja samanaikaisesti kun nuo
vallassaolijat saattoivat jättää huomioonottamatta mitä
alhaisimman rikoksen, he rankaisivat mitä julmimmin jon-
kin pienen pahanteon.

Mooses ymmärsi tämän, kun hän sanoi Israelille: »Katso, minä olen opettanut teille käskyt ja säädökset, niinkuin Herra, minun Jumalani, on minua käskenyt, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne. Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: 'Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.' Sillä onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä, niin usein kuin me Häntä rukoilemme? Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille annan?» 5 Moos. 4: 5—8.

Pyhäkkö

Ilmestysmaja oli tehty Jumalan käskyn mukaan. Herra herätti miehiä, jotka Hän teki päteviksi viemään päätökseen mitä taidokkaimman työn antamalla heille enemmän kykyjä, kuin mitä heillä luonnostaan oli. Hän ei uskonut kuitenkaan Moosesta eikä noita työmiehiä suunnittelemaan rakennuksen muotoa ja tekotapaa. Jumala itse laati suunnitelman ja antoi sen Moosekselle yksityiskohtaisine ohjeineen sen kokoon ja muotoon sekä käytettävään materiaaliin nähden. Hän määräsi jokaisen esineen erikseen sen tulevaan kalustoon. Hän esitti Moosekselle pienoiskoossa taivaallisen pyhäkön mallin ja käski häntä tekemään kaiken sen mallin mukaan, joka hänelle oli näytetty vuorella. Mooses kirjoitti kaikki ohjeet kirjaan ja luki ne vaikutusvaltaisimmille kansasta.

Sitten Herra kehoitti kansaa tuomaan vapaaehtoisen uhrin pyhäkön valmistamiseksi Hänelle Hänen asua heidän keskellensä. »Ja kaikki israelilaisten seurakunta meni pois Mooseksen luota. Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista varten ja kaikkea siinä vietettävää jumalanpalvelusta varten ja pyhiä vaatteita varten. He tulivat, sekä miehet että naiset, jokainen, jonka sydän oli siihen altis, ja toivat solkia, korvarenkaita, sormuksia ja kaulakoristeita, kaikkinaisia kultakaluja — jokainen, joka toi Herralle kultaa heilutusuhriksi.»

Suuret ja kallisarvoiset valmistukset olivat tarpeen. Täytyi koota kalliita ja arvokkaita rakennusaineita. Mutta Herra hyväksyi ainoastaan vapaaehtoiset uhraukset. Valmistettaessa paikkaa Jumalalle vaadittiin ensin rakkautta Jumalan työhön ja sydäimestä lähtevää uhrimieltä. Ja kun pyhäkköä

(Pohjautuu 2 Moos. 25—40 lukuihin.)

rakennettiin ja kansa toi uhreja Moosekselle, joka puolestaan antoi ne työmiehille, niin kaikki viisaat miehet, jotka tekivät työtä, tarkastivat lahjat ja selittivät, että kansa oli tuonut tarpeeksi, vieläpä enemmän, kuin mitä he voivat käyttää. Ja Mooses kuulutti kaikkialle leiriin sanoen: »Älköön kukaan, mies tai nainen, enää valmistako mitään anniksi pyhäkköä varten. Ja niin kansa lakkasi tuomasta lahjoja.»

Kirjoitettu muistiin jälkisukupolville

Israelilaisten uudistuva napinointi ja Jumalan vihan vit-saukset heidän rikkomustensa tähden on kirjoitettu pyhään historiaan hyödyksi Jumalan kansalle, joka elää heidän jäl-keensä maan päällä, ja aivan erikoisesti varoittamaan niitä, jotka elävät lähellä ajan loppua. Heidänkin uhrautuvaisuu-tensa, heidänkin tarmonsä ja anteliaisuutensa heidän tuo-nessaan vapaaehtoisia uhreja Moosekselle on merkitty muis-tiin Jumalan kansan hyväksi. Heidän esimerkkinsä heidän niin iloisella mielellä valmistaessaan aineita ilmestysmajaa varten on esimerkkinä kaikille, jotka todella rakastavat pal-vella Jumalaa. Niiden, jotka valmistaessaan rakennusta, jossa Jumala kohtaisi heidät, pitävät suurensä arvossa Hänen pyhän läsnäolonsä siunausta, tulisi osoittaa suurempää mie-lenkiintoa ja intoa pyhään työhön samassa suhteessa, kuin he pitävät taivaallisia siunauksia arvokkaampina kuin maal-lisia mukavuuksiaan. Heidän tulisi todellakin ymmärtää, että he valmistavat taloa Jumalalle.

Onhan sillä merkityksensä, että erikoisesti Jumalalle rakennettava huone, Hänen kohdata siellä kansansa, tulee rakentaa huolellisesti — tehdä kodikas, huoliteltu ja tarkoi-tuksenmukainen, sillä sen on tarkoitus olla Jumalalle pyhi-tetty ja lahjoitettu Hänelle, ja Häntä tullaan hartaasti pyy-tämään asumaan tuossa huoneessa ja pyhittämään sen pyhällä läsnäolollaan. Herralle tulisi auliisti antaa kylliksi, jotta työ voitaisiin päättää runsain lahjoin, niin että työmie-het voisivat sanoa: »Älkää enää tuoko uhreja.»

Mallin mukaan

Kun ilmestysmajan rakentaminen oli suoritettu loppuun, Mooses tarkasti kaiken työn ja vertasi sitä siihen malliin ja niihin ohjeisiin, jotka hän oli saanut Jumalalta, ja hän näki, että jokainen osa siitä oli mallin mukainen; ja hän siunasi kansan.

Jumala antoi Moosekselle arkin mallin ja tarkat ohjeet sen valmistamisesta. Arkki tehtiin sitä varten, että siinä säi-lytettäisiin kivitaulut, joihin Jumala omalla sormellaan oli kaiveranut kymmenet käskyt. Se oli arkin muotoinen ja silattu sisältä ja päältä puhtaalla kullalla. Sitä koristi yltymäri kiertävä kultareunus. Tämän pyhän arkin kan-tena oli armoistuin, ja se oli tehty puhtaasta kullasta. Armo-istuimen kumpaankin päähän asetettiin kultainen kerubi. Niiden kasvot oli käännetty toisiinsa päin ja niiden katse oli suuntautunut alas armoistuimelle syvästi kunnioit-taen, mikä kuvasi kaikkien taivaallisten enkelien kiintoisaa ja kunnioittavaa suhtautumista siihen Jumalan lakiin, jota säilytettiin arkissa taivaallisessa pyhäkössä. Näillä kerubeilla oli siivet. Kummankin enkelin toinen siipi oli ojennettu kor-keutta kohti, ja toisella ne kumpikin peittivät itsensä. Maal-lisessa pyhäkössä oleva arkki oli esikuva todellisesta, tai-vaassa olevasta arkista. Paitsi taivaallista arkkia siellä on myöskin eläviä enkeleitä arkin kummassakin päässä. Kukin näistä suojaa armoistuinta ylöspäin levitetyllä siivellä hei-dän toisen siipensä ollessa kääntyneenä peittämään heitä itseään merkinä kunnioituksesta ja nöyryydestä.

Mooseksen käskettiin panna kivitaulut maalliseen arkkiin. Niitä kutsuttiin liiton tauluiksi ja arkkia liiton arkiksi, koska ne sisälsivät Jumalan kymmenet käskyt.

Kaksi osastoa

Ilmestysmajassa oli kaksi osastoa, joita esirippu erotti toi-sistaan. Kaikki majan kalusto oli tehty puhtaasta kullasta tai päällystetty kullalla. Ilmestysmajan verhot olivat eriväri-siä, mitä kauneimmin valmistettuja, ja näihin verhoihin oli kulta- ja hopealangoon kirjailtu kerubeja kuvaamaan sitä enkelijoukkoa, joka toimii taivaallisessa pyhäkössä ja jotka enkelit ovat maan päällä olevien pyhien palvelevia enkeleitä.

Liiton arkki asetettiin toisen esiripun sisäpuolelle, ja kau-nis ja kallisarvoinen esirippu vedettiin pyhän arkin eteen. Tämä esirippu ei ulottunut rakennuksen kattoon asti. Juma-lan kirkkaus, joka oli armoistuimen yläpuolella, voitiin nähdä molemmista osastoista, vaikkakin paljon pienemmässä mää-rässä ensimmäisestä osastosta.

Aivan arkin edessä, mutta esiripun toisella puolella, oli kultainen suitsutusalttari. Herra itse oli sytyttänyt tällä alttarilla palavan tulen ja sitä vaalittiin pyhänä ja pidettiin

virellä pyhällä suitsutuksella, joka täytti pyhäkön tuoksuvaan pilveen sekä päivällä että yöllä. Sen tuoksu levisi laajalti ilmestysmajan ympärille. Kun pappi uhrasi suitsutusta Herran edessä, hän katsoi armoistuimelle. Vaikka hän ei voinutkaan sitä nähdä, hän tiesi, että se oli siellä esiripun toisella puolella, ja kun suitsutussavu nousi pilvenä ylös, Herran kirkkaus laskeutui armoistuimelle ja täytti kaikkein pyhimmän ja oli nähtävissä pyhästäkin; usein kirkkaus täytti molemmat osastot, niin että pappi ei voinut toimittaa jumalanpalvelusta, vaan hänen täytyi seistä majan ovella.

Pappi, joka pyhästä suuntasi uskossa rukouksensa armoistuimelle, jota hän ei voinut nähdä, edustaa Jumalan kansaa, joka suuntaa rukouksensa taivaallisen pyhäkön armoistuimen edessä olevalle Kristukselle. He eivät voi nähdä Välittäjäänsä luonnollisin silmin, mutta uskon silmin he näkevät Kristuksen armoistuimen edessä ja suuntaavat rukouksensa Hänelle sekä luottaen lukevat ansiokseen Hänen välitystyönsä.

Näissä pyhissä osastoissa ei ollut ollenkaan ikkunoita, joista valo olisi päässyt sisään. Puhtaasta kullasta tehty lampun jalka pidettiin palamassa yöt päivät, ja se valaisi molemmat osastot. Siinä olevien lamppujen valo heijastui kullalla silattuihin lautoihin rakennuksen sivuilla ja pyhään kalustoon sekä kaunisvärisiin verhoihin, joihin oli kirjailtu kerubeja kulta- ja hopealangoilla. Tämä näky oli kuvaamattoman ihana. Ei mikään kieli voi kuvailla näissä osastoissa ilmennyttä kauneutta, suloisuutta ja pyhää kirkkautta. Pyhäkön kulta heijasti verhojen värejä, jotka muistuttivat sateenkaaren eri värejä.

Vain kerran vuodessa saattoi ylimmäinen pappi mitä huolellisimman ja juhlallisimman valmistelun jälkeen mennä kaikkein pyhimpään. Ei kenenkään toisen kuolevaisen kuin ylimmäisen papin silmä saanut katsella tämän osaston pyhää ylevyyttä, koska se oli Jumalan silminnähtävän kirkkauden erikoinen olinpaikka. Ylimmäinen pappi astui sinne aina vavisten, ja kansa odotti hänen paluutaan juhlallisen hiljaisuuden vallitessa. Heidän harras toivonsa oli, että Jumala antaisi heille siunauksensa. Jumala keskusteli ylimmäisen papin kanssa armoistuimen edessä. Jos hän viipyi kaikkein pyhimmässä tavallista kauemmin, kansa oli usein kauhuissaan peläten, että Herran kirkkaus oli tappanut hänet joko heidän syntiensä tai tuon papin jonkin oman synnin tähden. Mutta kun he kuulivat hänen vaatteissaan olevien kulkusten

kilinan, heidän jännityksensä huojeni suuresti. Sitten hän tuli ja siunasi kansan.

Kun ilmestysmajan rakennustyö oli suoritettu loppuun, niin »pilvi peitti ilmestysmajan, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen; eikä Mooses voinut mennä ilmestysmajaan, sillä pilvi oli laskeutunut sen päälle, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen... Sillä Herran pilvi oli päivällä asumuksen päällä, ja yöllä oli pilvessä tulen hohde kaikkien israelilaisten silmien edessä; näin oli koko heidän vaelluksensa ajan.»

Ilmestysmaja oli niin rakennettu, että se voitiin hajottaa kappaleiksi, ja he saattoivat kuljettaa sen mukanaan kaikilla matkoillaan.

Opastava pilvi

Jumala johti israelilaisia kaikkialla heidän matkallaan erämaan halki. Milloin oli hyväksi kansalle ja Jumalan kunniaksi heidän pystyttää telttansa johonkin määrättyyn paikkaan ja heidän jäädä siihen, Jumala osoitti heille tahtonsa antamalla pilvenpatsaan pysyä matalalla aivan ilmestysmajan yläpuolella. Se pysyi siinä, kunnes Jumala tahtoi heidän lähtevän jälleen liikkeelle. Silloin kirkkauden pilvi nousi korkealle majan yläpuolelle, ja sitten he vaelsivat jälleen.

Kaikilla matkoillaan he noudattivat määrättyä järjestystä. Jokaisella sukukunnalla oli oma lippunsa, jossa oli heidän isänsä huoneen merkki, ja jokaista sukukuntaa käskettiin leiriytymään oman lippunsa ympärille. Matkalla eri sukukunnat marssivat järjestyksessä, kukin oman lippunsa alla. Kun he lepäsivät matkoillaan, he pystyttivät ilmestysmajan, ja eri sukukunnat pystyttivät telttansa sen ympärille järjestyksessä, juuri sille paikalle, mille Herra käski, määrätyn välimatkan päähän ilmestysmajasta.

Kun kansa oli matkalla, niin liiton arkkia kannettiin heidän edellään. »Ja Herran pilvi oli heidän päällensä päivällä, kun he lähtivät leiristä liikkeelle. Ja kun arkki lähti liikkeelle, niin Mooses lausui: 'Nouse, Herra, hajaantukoot Sinun vihollisesi, ja Sinun vihamiehesi paetkoot Sinua.' Ja kun arkki laskettiin maahan, lausui hän: 'Palaja, Herra, Israelin heimojen kymmentuhansien tykö.'»

Vakoojat ja heidän kertomuksensa

Herra käski Mooseksen lähettää miehiä vakoilemaan Kanaanin maata, jonka Hän oli antava Israelin lapsille. Kunkin sukukunnan päämies valittiin tähän tehtävään. He menivät ja neljäkymmenen päivän kuluttua palasivat vakoilumatkaltaan sekä astuivat Mooseksen ja Aaronin ja koko Israelin seurakunnan eteen näyttäen heille maan hedelmiä. Kaikki olivat yksimielisiä siitä, että se oli hyvä maa, ja he näyttivät niitä runsaita hedelmiä, joita olivat tuoneet siitä todistukseksi. Viinirypäleterttu oli niin suuri, että kaksi miestä saattoi kantaa sitä välissään korennolla. He toivat myös viikunoita ja granaattiomenia, joita siellä kasvoi runsaasti.

Kerrottuaan maan hedelmällisyydestä kaikki paitsi kaksi heistä puhuivat hyvin masentavasti heidän mahdollisuuksistaan päästä sen omistajiksi. He sanoivat, että kansa, joka maassa asui, oli sangen voimakas ja kaupunkeja ympäröivät suuret ja korkeat muurit, ja kaiken tämän lisäksi he näkivät siellä Anak-jättiläisen lapsia. Sitten he kuvailivat, miten ihmisiä oli sijoittunut ympäri Kanaanin, ja kuinka heidän olisi mahdotonta päästä koskaan sitä omistamaan.

Kun kansa kuunteli tätä kertomusta, se ilmaisi pettymyksensä valittaen ja katkerin syytöksin. He eivät odottaneet eivätkä ajatelleet eivätkä järkisyillä päätelleet, että Jumala, joka oli tuonut heidät näin kauas, varmasti antaisi heille maan. Vaan he masentuivat heti. He väheksyivät Pyhän Jumalan voimaa, eivätkä luottaneet Häneen, joka oli tähän asti johtanut heitä. He syyttivät Moosesta ja puhuivat napisten toisilleen: »Tämäkö on sitten kaikkien toiveittemme päämäärä? Tämäkö on nyt se maa, jota omistamaan olemme lähteneet Egyptistä asti.»

(Tämä luku pohjautuu 4 Moos. 13: 1—14: 39.)

Kaaleb ja Joosua koettivat saada ääntään kuuluville, mutta kansa oli niin kiihdyksissään, etteivät he voineet hilitä itseään kuunnellakseen näitä kahta miestä. Kun he olivat hiukan rauhoittuneet, Kaaleb uskaltautui puhumaan. Hän sanoi kansalle: »Menkäämme sittenkin sinne ja ottaakamme se haltuumme, sillä varmasti me sen voitamme.» Mutta ne miehet, jotka olivat olleet hänen kanssaan, sanoivat: »Emme me kykene käymään sen kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi.» Ja he jatkoivat edelleen huonoa raportointiaan ja selittivät, että kaikki ihmiset olivat suuri-kokoisia. »Näimmepä siellä jättiläisiääkin, Anakin jättiläisheimon jälkeläisiä, ja me olimme mielestämme kuin heinä-sirkkoja; sellaisia me heistäkin olimme.»

Israel napisee jälleen

»Silloin koko kansa alkoi huutaa ja parkua, ja kansa itki sen yön. Ja kaikki israelilaiset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko kansa sanoi heille: 'Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän erämaahan! Jospa olisimme kuolleet! Ja miksi viekään Herra meitä tuohon maahan, jossa me kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?' Ja he puhuivat toinen toiselleen: 'Valitkaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin.' Silloin Mooses ja Aaron lanquesivat kasvoilleen Israelin kansan koko seurakunnan eteen.»

Israelilaiset eivät ainoastaan purkaneet valituksiaan Moosesta vastaan, vaan syyttivät itse Jumalaa petollisesta menettelystä heitä kohtaan, kun Hän oli luvannut heille maan, jota he eivät voineet päästä omistamaan. Heidän kapinamielensä nousi tässä niin korkealle, että unohtaen Kaikkivaltiaan voimakkaan käsivarren, joka oli tuonut heidät pois Egyptin maasta ja oli tähän asti johdattanut heitä monia ihmeitä tehden, he päättivät valita päällikön johtamaan heidät takaisin Egyptiin, missä he olivat olleet orjina ja kokeneet niin paljon ahdistusta. He todellakin nimittivät itselleen päällysmiehen hyläten siten Mooseksen, pitkämielisen, kärsivällisen johtajansa; ja he napisivat katkerasti Jumalaa vastaan.

Mooses ja Aaron lanquesivat kasvoilleen Herran eteen koko seurakunnan läsnäollessa rukoillakseen hartaasti Jumalan armoa kapinallisen kansan puolesta. Mutta heidän ahdistuksensa ja murheensa olivat liian suuret sanoin ilmaista-

viksi. He viipyivät kasvoillaan aivan hiljaa. Kaaleb ja Joosua repäisivät vaatteensa osoittaaksensa mitä suurinta suruaan. Ja he »puhuivat kaikelle israelilaisten seurakunnalle näin: 'Maa, jota kävimme vakoilemassa, on ylen ihana maa. Jos Herra on meille suosiollinen, niin Hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Alkää vain kapinoiko Herraa vastaan älkääkään peljätkö sen maan kansaa, sillä heitä ei ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on väistynyt heistä, mutta meidän kanssamme on Herra. Alkää te heitä peljätkö.'»

»Heidän varjelijansa on väistynyt heistä.» Kanaanilaiset olivat täyttäneet pahuutensa mitan, ja Jumala oli ottanut suojeluksensa heiltä pois. He tunsivat itsensä täysin turvatuiksi ja olivat valmistumattomia taisteluun; ja Jumala oli liitollaan taannut maan israelilaisille. Mutta sensijaan, että näillä sanoilla olisi ollut kansaan suunniteltu vaikutus, ne lisäsivät heidän lujalle juurtunutta kapinaansa. He raivosuivat ja huusivat kovalla äänellä ja vihaisesti, että Kaaleb ja Joosua oli kivitettävä, mikä olisi tapahtunutkin, ellei Herra olisi asettunut väliin näyttäytymällä ilmestysmajassa mitä peloittavimmassa kirkkaudessa kaikille Israelin lapsille.

Mooseksen verraton puolustuspuhe

Mooses meni ilmestysmajaan keskustelemaan Jumalan kanssa. »Ja Herra sanoi Moosekselle: 'Kuinka kauan tämä kansa pitää minua pilkkanaan eikä usko minuun huolimatta kaikista tunnusteista, jotka minä olen tehnyt sen keskuudessa? Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin, mutta sinusta minä teen suuremman ja väkevemmän kansan, kuin se on.' Mutta Mooses sanoi Herralle: 'Ovathan egyptiläiset kuulleet, että Sinä voimallasi olet vienyt tämän kansan heidän keskeltänsä. Ja he ovat puhuneet siitä sen maan asukkaille; hekin siis ovat kuulleet, että Sinä, Herra, olet tämän kansan keskellä, Sinä Herra, joka olet sille ilmestynyt silmästä silmään, ja että Sinun pilvesi pysyy heidän päällensä ja että Sinä kuljet heidän edellensä pilvenpatsaassa päivin ja tulenpatsaassa öin. Mutta jos Sinä nyt surmaat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin kansat, jotka saavat kuulla sitä kerrottavan Sinusta, sanovat näin: Koska Herra ei kyennyt viemään tätä kansaa siihen maahan, jonka Hän oli heille valalla vannonen luvannut, tappoi Hän heidät erämaahan.'»

Jälleen Mooses kieltää Jumalaa tuhoamasta Israelia ja tekemästä häntä itseään suuremmaksi kansaksi, kuin mitä Israel oli. Tämä Jumalan suosima palvelija osoittaa rakkautensa Israeliin ja intonsa Tekijänsä kirkkauden ja Hänen kansansa kunnian puolesta: »Niinkuin Sinä olet antanut anteeksi tälle kansalle Egyptistä tänne saakka, olet ollut pitkämielinen ja armollinen tähän asti tätä kiittämätöntä kansaa kohtaan, niin kuinka arvottomia he lienevätkin, Sinun armosi on sama.» Hän rukoilee: »Etkö sentähden tahdo säästää heitä vielä tämän kerran ja lisätä vielä tämän yhden esimerkin jumalallisesta kärsivällisyydestäsi niihin moniin, jotka jo olet antanut?»

»Ja Herra vastasi: 'Minä annan anteeksi, niinkuin sinä olet anonut. Mutta niin totta kuin minä elän, ja niin totta kuin Herran kirkkaus on täyttävä kaiken maan: ei kukaan niistä miehistä, jotka ovat nähneet minun kirkkauteeni ja minun tunnustekoni, jotka minä olen tehnyt Egyptissä ja tässä erämaassa, mutta kuitenkin nyt jo kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet eivätkä ole kuulleet minun ääntäni, ei yksikään heistä ole näkevä sitä maata, jonka minä valalla vannonen lupasin heidän isillensä; ei yksikään minun pilkkaajistani ole sitä näkevä. Mutta koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki, niin että hän on minua uskollisesti seurannut, niin hänet minä vien siihen maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen.'»

Takaisin erämaahan

Herra käski heprealaisia palaamaan ja kulkemaan erämaahan Punaisen meren tietä. He olivat aivan lähellä hyvää maata, mutta jumalattoman kapinansa tähden he menettivät Jumalan suojeluksen. Jos he olisivat hyväksyneet Joosuan ja Kaalebin kertomuksen ja viivyttelemättä lähteneet liikkeelle, Jumala olisi antanut heille Kanaanin maan. Mutta he olivat epäuskoisia ja esiintyivät niin röyhkeästi Jumalaa vastaan, että hankkivat itselleen tuomion, etteivät he tulleet koskaan pääsemään luvattuun maahan. Säälien ja armosaan Jumala lähetti heidät takaisin Punaiselle merelle, sillä heidän viivyttellessään ja napistessaan kanaanilaiset ja amalekilaiset saivat kuulla vakoojista ja valmistautuivat sotaan Israelin lapsia vastaan.

»Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen: 'Kuinka kauan tämä häijy joukko napisee minua vastaan? Minä

olen kuullut, kuinka israelilaiset napisevat minua vastaan.» Herra käski Mooseksen ja Aaronin sanoa kansalle, että Hän oli tekevä heille, niinkuin he olivat puhuneet. He olivat sanooneet: »Olisipa Herra antanut meidän kuolla Egyptissä! tai jospa olisimme kuolleet erämaassa!» Nyt Jumala oli ottava heitä heidän sanoistaan. Hän käski palvelijoidensa sanoa heille, että kapinansa ja Jumalaa vastaan napinoimisensa tähden he tulivat kaatumaan. Vain Joosua ja Kaaleb tulivat pääsemään Kanaanin maahan. »Mutta teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, heidät minä vien sinne, ja he saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te halveksitte.»

Herra teki tietäväksi, että heprealaisten lapset tulivat vanhempiensa kapinan tähden vaeltamaan erämaassa neljäkymmentä vuotta, laskien siitä ajasta, jolloin he lähtivät Egyptistä, kunnes kaikki vanhemmat olivat kuolleet. Täten heidän piti kantaa ja kärsiä syntinsä seurauksia neljäkymmentä vuotta niiden päivien mukaan, jotka he olivat vakoi-lemassa maata, vuosi kustakin päivästä. Ja te saatte »tulla tuntemaan, mitä se on, että minä käännyn teistä pois». Heidän tuli saada täysin ymmärtää, että rangaistukseksi heidän epäjumalanpalveluksestaan ja kapinallisesta napinoimisestaan Herran täytyi muuttaa aivoituksensa heihin nähden. Jumala lupasi Joosualle ja Kaalebille palkinnon mieluummin kuin koko Israelin joukolle, koska Israelin heimo oli menettänyt kaiken oikeutensa Jumalan mielisuosiioon ja suojeleukseen.

Mooseksen synty

Jälleen Israelin seurakunta vietiin erämaahan, siihen samaan paikkaan, jossa Jumala oli koetellut heitä heti sen jälkeen, kun he olivat lähteneet Egyptistä. Herra oli antanut heille vettä kalliosta, ja tämä vesi oli jatkuvasti virrannut aina siihen saakka, kunnes he olivat uudelleen tulossa kalliion luokse, jolloin Herra lopetti tämän elävän virran juoksun koetellakseen jälleen kansaansa nähdäkseen, kestäisivätkö he uskonsa koetuksen vai napisisivatko jälleen Häntä vastaan.

Kun heprealaiset olivat janoissaan eivätkä löytäneet vettä, he tulivat kärsimättömiksi eivätkä muistaneet Jumalan voimaa, joka melkein neljäkymmentä vuotta sitten oli antanut heille vettä kalliosta. Sen sijaan että olisivat luottaneet Jumalaaan, he valittivat Moosekselle ja Aaronille, ja sanoivat heille: »Jospa mekin olisimme hukkuneet silloin, kun veljemme hukkivat Herran edessä!» He tarkoittivat sillä, että he olisivat olleet siinä joukossa, jonka vitsaus tuhosi Koo-rahin, Daatanin ja Abiramin kapinan yhteydessä.

Suutuksissaan he kyselivät: »Minkätähden toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan kuollaksemme karjoinemme tänne? Ja minkätähden johdatitte meidät tähän pahaan paikkaan, jossa ei kasva viljaa eikä viikunoita, ei viiniköynnöksiä eikä granaattiomenia, ja jossa ei ole vettä juoda?»

»Mutta Mooses ja Aaron menivät seurakunnan luota ilmestysmajan ovelle ja lankesivat kasvoilleen. Silloin näkyi Herran kirkkaus heille. Ja Herra puhui Moosekselle sanoen: 'Ota sauva ja koko seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa heidän silmiensä edessä kalliolle, niin se antaa vettä, ja sinä saat vettä tulemaan heille kalliosta ja juotat joukon ja sen karjan.' Niin Mooses otti sauvan Herran kasvojen edestä, niinkuin Hän oli häntä käskenyt.»

(Tämä luku pohjautuu 4 Moos. 20.)

Mooses lankeaa kärsimättömyyteen

»Ja Mooses ja Aaron kokosivat seurakunnan kallion eteen, ja hän sanoi heille: 'Kuulkaa nyt, te niskurit! Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?' Niin Mooses nosti kätensä ja iski kalliota kahdesti sauvallansa, ja siitä lähti runsaasti vettä, niin että kansa ja sen karja saivat juoda. Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: 'Koska ette uskoneet minuun ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten silmien edessä, niin te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä heille annan.'»

Tässä Mooses teki syntiä. Hän väsyi kansan alituiseen napinaan häntä vastaan. Herran käskystä hän otti sauvan, mutta sensijaan että olisi puhunut kalliolle, niinkuin Herra häntä käski, hän löi sitä kahdesti sauvalla sanottuaan: »Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?» Tässä hän puhui varomattomasti huulillaan. Hän ei sanonut: Jumala on antava teille jälleen yhden todistuksen voimastaan ja antava teille vettä tästä kalliosta. Hän ei lukenut voimaa ja kunniaa Jumalan ansioksi siitä, että vesi virtasi jälleen kivikovasta kalliosta, eikä siten tehnyt Jumalaa suureksi kansan edessä. Tämän Mooseksen erehdyksen tähden Jumala ei sallinut hänen johtaa kansaa luvattuun maahan.

Tämä Jumalan voiman ilmenemisen tarve teki tilaisuuden hyvin juhlalliseksi, ja Mooseksen ja Aaronin olisi tullut tukea sitä, niin että se olisi tehnyt edullisen vaikutuksen kansaan. Mutta Mooses oli kiihoittunut ja kansalle kärsimättömänä ja suuttuneena heidän napinansa tähden hän sanoi: »Kuulkaa nyt, te niskurit! Onko *meidän* saatava teille vettä tästä kalliosta?» Näin puhuen hän todellisuudessa myönsi napiseville israelilaisille, että he olivat oikeassa syyttäessään häntä heidän johdattamisestaan pois Egyptistä. Jumala oli antanut kansalle anteeksi suurempiakin rikkomuksia kuin mitä tämä Mooseksen erehdys oli, mutta Hän ei voinut katsella syntiä kansansa johtajassa niinkuin johdettavissa. Hän ei voinut antaa anteeksi Mooseksen syntiä ja sallia hänen päästä luvattuun maahan.

Tässä Herra antoi kansalleen selvän todistuksen siitä, että mahtava enkeli, eikä Mooses, oli niin ihmeellisesti vapauttanut heidät ja tuonut heidät pois Egyptin orjuudesta, kulkien heidän edellään kaikilla heidän matkoillaan, ja Hänestä Herra oli sanonut: »Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua sii-

hen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. Ole varuillasi Hänen edessä ja kuule Häntä äläkä pahoita Hänen mielensä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on Hänessä.» 2 Moos. 23: 20, 21.

Mooses otti itselleen kunnian, joka kuului Jumalalle, ja teki Jumalalle välttämättömäksi menetellä näin hänen tapauksessaan, mikä sai kapinallisen Israelin ainiaaksi vakuutuneeksi, että ei Mooses, vaan Jumala itse oli johtanut heidät pois Egyptistä. Herra oli uskonut Moosekselle kansansa johtamisen taakan mahtavan enkelin kulkiessa heidän edellään kaikilla heidän matkoillaan ja ohjatessa kaikkea heidän vaellustaan. Koska he olivat niin valmiit unohtamaan, että Jumala oli heitä johtamassa enkelinsä välityksellä, ja lukemaan ihmisen ansioksi sen, minkä Jumalan voima yksin voi suorittaa, Hän oli koetellut heitä nähdäkseen, tottelisivatko he Häntä. He eivät kestäneet ainuttakaan koetusta. Sen sijaan että olisivat luottaneet Jumalaan ja tunnustaneet Hänet, joka oli sirotellut heidän polullensa voimansa näytteitä ja rakkautensa ja huolenpitonsa erinomaisia tunnusmerkkejä, he epäilivät Häntä ja pitivät Egyptistä lähtöään Mooseksen ansiona syyttäen häntä kaikista heitä kohdanneista onnettomuuksista. Mooses oli suhtautunut heidän itsepäisyyteensä erinomaisen kärsivällisesti. Kerran he uhkasivat jopa kivittää hänet.

Taivaan rangaistus

Herra tahtoi riistää tämän käsityksen ainaisesti heidän mielestensä kieltämällä Moosekselta pääsyn luvattuun maahan. Herra oli korottanut Moosesta suuresti. Hän oli ilmaissut hänelle valtavan kirkkautensa. Hän oli päästänyt Mooseksen pyhään läheisyyteensä vuorella ja alentunut puhumaan hänen kanssaan, niinkuin ihminen puhuu ystävälle. Hän oli ilmoittanut Moosekselle ja hänen välityksellään kansalle tahtonsa, säädöksensä ja lakinsa. Kun Jumala oli näin korottanut ja kunnioittanut häntä, se teki hänen hairauksensa sitä suuremmaksi. Mooses katui syntiään ja nöyrytyi kokonaan Jumalan edessä. Hän kertoi koko Israelille surunsa syntinsä tähden. Hän ei salannut heiltä myöskään syntinsä seurausta, vaan kertoi heille, että kun hän näin ei antanut kunniaa Jumalalle, hän ei saisi johtaa heitä luvattuun maahan. Sitten hän selitti heille, että jos tämä hänen erehdyksensä oli niin suuri, että Jumala oli sen näin ran-

kaiseva, kuinka Jumala olikaan suhtautuva heidän jatkuvaan napinointiinsa heidän syyttäessään häntä (Moosesta) niistä harvinaisista koettelemuksista, joita Jumala lähetti heille heidän syntiensä tähden.

Tämän ainoan kerran Mooses oli mielessään ajatellut, että hän oli antanut heille vettä kalliosta, kun hänen olisi tullut korottaa Herran nimeä Hänen kansansa keskuudessa. Herra tahtoi nyt selvittää tämän asian kansallensa, että Mooses oli vain ihminen, joka seurasi itseään mahtavamman, itsensä Jumalan Pojan, neuvoja ja ohjeita. Hän tahtoi saada kitkeyksi heistä kaikki epäilykset tässä asiassa. Kenelle on paljon annettu, häneltä paljon vaaditaan. Jumala oli osoittanut Moosekselle suurta suosiota antamalla hänelle erikoisia näkyjä majesteettillisuudestaan. Hän oli suonut Moosekselle runsain määrin valoansa ja kirkkauttansa. Hänen kasvonsa olivat heijastaneet kansalle sitä kirkkautta, jonka Herra oli antanut loistaa hänelle. Kaikki tuomitaan heidän saamiensa etuoikeuksien ja heille suodun valon ja hyvän mukaan.

Niiden hyvien miesten synnit, joiden vaellus on yleensä ollut esimerkiksi kelpaavaa, ovat erikoisen vastenmielisiä Jumalalle. Ne saattavat Saatanan riemuitsemaan ja pilkkaamaan Jumalan enkeleitä Jumalan valitsemien välikappaleitten puutoksista sekä antavat jumalattomille tilaisuuden nousta jälleen Jumalaa vastaan. Herra itse oli johtanut Moosesta erikoisella tavalla ja ilmaissut hänelle kirkkautensa, niinkuin ei kenellekään toiselle maan päällä. Hän oli luonnostaan malttamaton, mutta hän oli tarttunut lujasti Jumalan armoon ja nöyrästi rukoillut viisautta taivaasta, niin että Jumala vahvisti häntä ja hän oli voittanut malttamattomuutensa niin, että Jumala sanoi häntä nöyrimmäksi mieheksi maan päällä.

Aaron kuoli Hoorin vuorella, sillä Herra oli sanonut, ettei hän tullut pääsemään luvattuun maahan, koska hän oli Mooseksen kanssa tehnyt syntiä silloin, kun oli saatava vettä kalliosta Meribassa. Mooses ja Aaronin pojat hautasivat hänet vuorella, ettei kansa joutuisi kiusaukseen panna toimeen liian suuria juhlallisuuksia hänen ruumiinsa vuoksi ja siten syyllistyä epäjumalanpalvelukseen.

Mooseksen kuolema

Mooseksen oli pian kuoltava, ja Jumala käski hänen koota Israelin lapset yhteen ennen kuolemaansa ja selostaa heille kaikki heprealaisten matkat aina siitä asti, kun he lähtivät Egyptistä sekä kaikki heidän isiensä suuret rikkomukset, jotka vetivät Jumalan rangaistustuomiot heidän ylleen ja pakottivat Jumalan julistamaan, etteivät he tulleet pääsemään luvattuun maahan. Heidän isänsä olivat kuolleet erämaassa Herran sanan mukaan. Heidän lapsensa olivat kasvaneet, ja heille oli lupaus Kanaanin maan omistamisesta täytyvä. Monet näistä olivat pieniä lapsia silloin, kun Jumala antoi lain eivätkä muistaneet mitään tuon tapahtuman suurenmoisuudesta. Toiset syntyivät erämaassa, ja siltä varalta, etteivät he käsittäisi kymmenien käskyjen ja kaikkien Moosekselle annettujen lakien ja säädösten noudattamisen tärkeyttä, Jumala käski Moosesta kertaamaan kymmenet käskyt ja kaikki lain antamiseen liittyvät seikat.

Mooses oli kirjoittanut kirjaan kaikki Jumalan hänelle antamat lait ja säädökset ja oli uskollisesti kirjoittanut muistiin kaikki Hänen matkan varrella heille antamansa ohjeet, kaikki Hänen heille tekemänsä ihmetyöt sekä kaikki Israelin lasten napinoimiset. Mooses oli merkinnyt muistiin myöskin sen, kuinka vihollinen oli saanut voiton hänestä heidän napinansa seurauksena.

Viimeinen neuvo Israelille

Kaikki kansa oli kokoontunut hänen eteensä, ja hän luki heille heidän menneen historiansa tapahtumat kirjasta, jonka hän oli kirjoittanut. Hän luki myös Jumalan heille kuuliaisuuden ehdolla antamat lupaukset, ja kiroukset, jotka heitä kohtaisivat, jos he olisivat tottelemattomia.

(Tämä luku pohjautuu 5 Moos. 31—34. lukuihin.)

Mooses kertoi heille, että heidän kapinansa tähden Herra oli monta kertaa aikonut tuhota heidät, mutta hän oli rukoillut heidän puolestaan niin hartaasti, että Jumala oli armollisesti säästänyt heidät. Hän muistutti heitä niistä ihmeistä, joita Herra teki faaraolleja koko Egyptin maalle. Hän sanoi heille: »Jotka olette omin silmin nähneet kaikki Herran suuret teot, jotka Hän on tehnyt. Niin pitääkää kaikki käskyt, jotka minä tänä päivänä teille annan, että te tulisitte voimakkaiksi, menisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jota nyt menette omaksenne ottamaan.» 5 Moos. 11: 7, 8.

Mooses varoitti Israelin lapsia erikoisesti, etteivät he antaisi houkutellessaan itseään epäjumalanpalvelukseen. Hartaasti hän kehoitti heitä tottelemaan Jumalan käskyjä. Jos he osoittaisivat Herralle kuuliaisuutta ja rakkautta ja palvelisivat Häntä jakamattomin sydämin, Hän antaisi heille sateen ajallaan ja antaisi heidän kasviensa menestyä sekä lisäksi heidän karjansa. He saisivat myös nauttia erikoisista ja ylevistä etuoikeuksista, ja he voittaisivat vihollisensa.

Mooses opetti Israelin lapsia hartaalla, vaikuttavalla tavalla. Hän tiesi, että nyt oli hänen viimeinen tilaisuutensa puhutella heitä. Sitten hän lopetti kaikkien Jumalan hänelle antamien lakien, säädösten ja asetusten sekä myös erilaisten uhripalvelusta koskevien määräysten kirjaan kirjoittamisen. Hän antoi kirjan pyhää palvelusta toimittavien miesten käsiin ja pyysi, että he asettaisivat sen arkin sivulle siinä säilytettäväksi, sillä Jumala piti alituista huolta tuosta pyhästä arkusta. Tämä Mooseksen kirja oli säilytettävä, jotta Israelin tuomarit saattaisivat viitata siihen, jos jokin seikka tekisi sen tarpeelliseksi. Erehtyvä kansa oli usein taipuvainen soveltamaan Jumalan vaatimuksia omaan asiaansa; Mooseksen kirja oli sentähden säilytettävä kaikkein pyhimmässä, että tulevaisuudessa voitaisiin viitata siihen.

Mooses päätti viimeiset opetuksensa kansalle voimakkaaseen, profeettalliseen puheeseen. Se oli liikuttava ja kaunopuheinen. Jumalan innoittamana hän siunasi erikseen jokaisen Israelin heimon. Päättäj äissänsä hän puhui laajasti Jumalan majesteettillisuudesta ja Israelin erikoisasetuksista, joka jatkuisi ainiaan, jos he olisivat kuuliaisia Jumalalle ja pitäisivät kiinni Hänen väkevyydestänsä.

Mooseksen kuolema ja ylösnousemus

»Ja Mooses nousi Mooabin arolta Nebon vuorelle, Pisgan huipulle, vastapäätä Jerikoa. Ja Herra näytti hänelle koko

maan: Gileadin Daaniin asti, koko Naftalin, Efraimin ja Manassen maan, koko Juudan maan aina Länsimereen asti, Etelämaan sekä Lakeuden, se on Jerikon, Palmukaupungin, laakson, aina Sooariin asti. Ja Herra sanoi hänelle: 'Tämä on se maa, jonka minä valalla vannaen olen luvannut Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille, sanoen: Sinun jälkeläisillesi minä annan sen. Minä olen nyt antanut sinun omin silmin nähdä sen, mutta sinne sinä et mene.' Ja Herran palvelija Mooses kuoli siellä Mooabin maassa, Herran sanan mukaan. Ja Hän hautasi hänet laaksoon Mooabin maahan, vastapäätä Beet-Peoria, mutta ei kukaan ole saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti. Ja Mooses oli kuollessaan sadan kahdenkymmenen vuoden vanha, mutta hänen silmänsä eivät olleet hämärtyneet, eikä hänen elinvoimansa ollut kadonnut.» 5 Moos. 34: 1—7.

Jumalan tahto oli, ettei kukaan saanut mennä Mooseksen kanssa Pisgan huipulle. Hän seisoi siellä Pisgan huipun eräällä korkealla kukkulalla Jumalan ja taivaallisten enkelien ollessa läsnä, Kun hän oli mielihyväkseen katsellut Kanaania, hän väsyneen soturin tavoin laskeutui lepäämään. Uni valtasi hänet, mutta se oli kuoleman uni. Enkelit ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat sen laaksoon. Israelilaiset eivät voineet koskaan löytää paikkaa, johon hänet oli haudattu. Hänen salaisen hautauksensa tarkoituksena oli estää kansaa tekemästä syntiä Herraa vastaan harjoittamalla epäjumalanpalvelusta hänen ruumiinsa ääressä.

Saatana riemuitsi, että hän oli onnistunut saamaan Mooseksen tekemään syntiä Jumalaa vastaan. Tämän rikkomuksensa tähden Mooses joutui kuoleman valtaan. Jos hän olisi pysynyt uskollisena, eikä tämä ainoakaan rikkomus olisi turmellut hänen elämänsä, hänen jättäessään antamatta Jumalalle kunniaa veden antamisesta kalliosta, hän olisi päässyt luvattuun maahan ja hänet olisi otettu taivaaseen kuolemaa näkemättä. Mikael eli Kristus tuli alas taivaasta Mooseksen haudanneitten enkelien kanssa, ja kun hän oli ollut haudassa lyhyen ajan, herätti Kristus hänet kuolleista ja otti hänet taivaaseen.

Kun Kristus ja enkelit lähestyivät hautaa, Saatana ja hänen enkelinsä näyttäytyivät haudalla vartioiden Mooseksen ruumista, ettei sitä otettaisi pois. Kun Kristus ja Hänen enkelinsä tulivat lähelle, Saatana vastusti heidän lähestymistään, mutta Kristuksen ja Hänen enkeliensä kirkkauden ja voiman vaikutuksesta hänen oli pakko peräytyä. Saatana

vaati oikeutta Mooseksen ruumiiseen tuon hänen yhden ainoan rikkomuksensa tähden, mutta Kristus viittasi nöyrästi Isäänsä sanoen: »Rangaiskoon sinua, Herra!» Juuda 9. Kristus kertoi Saatanalle tietävänsä Mooseksen nöyrästi katu-neen tätä yhtä ainoatakin väärää tekoaan, ettei hänen luon-teessaan ollut mitään tahraa ja että hänen nimensä oli tai-vaan muistikirjassa tahrattomana. Sitten Kristus herätti kuolleista Mooseksen ruumiin, johon Saatanana oli vaatinut oikeutta.

Kristuksen kirkastuksessa Jumala lähetti Mooseksen ja Elian, joka oli otettu taivaaseen, puhumaan Kristuksen kanssa Hänen kärsimyksistään ja välittämään Jumalan kirk-kauden Hänen rakkaalle Pojalleen. Jumala oli kunnioittanut Moosesta suuresti. Hän oli saanut etuoikeuden puhua Jumalan kanssa kasvoista kasvoihin, niinkuin ihminen puhuu ys-tävänsä kanssa. Ja Jumala oli ilmaissut hänelle ylhäisen kirkkautensa, mitä Hän ei ollut koskaan tehnyt kenellekään toiselle.

Tulo luvattuun maahan

Mooseksen kuoleman jälkeen Joosua tuli Israelin johtajaksi viemään heidät luvattuun maahan. Hän oli ollut Mooseksen pääministerinä suurimman osan siitä ajasta, minkä israeli-laiset olivat vaeltaneet erämaassa. Hän oli nähnyt Jumalan ihmeelliset työt, jotka Hän oli Mooseksen välityksellä suorit-tanut, ja hän ymmärsi hyvin kansan mielenlaadun. Hän oli yksi niistä kahdestatoista vakoojasta, jotka Mooses lähetti tutkimaan luvattua maata, ja toinen niistä kahdesta, jotka antoivat oikean selostuksen sen rikkaudesta ja jotka rohkai-sivat kansaa käymään omistamaan sitä Jumalan voimassa. Hän oli hyvin sovelias tähän tärkeään toimeen. Herra lupasi Joosualle olla hänen kanssaan, niinkuin Hän oli ollut Moo-seksen kanssa, ja tehdä Kanaanin valloittamisen hänelle hel-poksi sillä edellytyksellä, että hän uskollisesti noudattaisi kaikkia Herran käskyjä. Hän oli ollut huolissaan siitä, kuinka hänen pitäisi täyttää tehtävänsä johdattaessaan kansaa Ka-naanin maahan, mutta tämä rohkaisu vei hänen pelkonsa.

Joosua käski Israelin lasten valmistautua kolmen päivän matkalle ja kaikkien sotakuntoisten miesten mennä taiste-luun. »Niin he vastasivat Joosualle sanoen: 'Kaiken, minkä olet meidän käskennyt tehdä, me teemme, ja mihin ikinä mei-dät lähetät, sinne me menemme. Niinkuin me olemme kai-kessa totelleet Moosesta, niin me tottelemme sinuakin. Olkoon vain Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa. Jokainen, joka niskoittelee sinua vastaan eikä tottele sanojasi kaikessa, mitä hänelle käsket, surmatta-koon. Ole vain luja ja rohkea.'»

Israelilaisten matka Jordanin yli oli oleva ihmeellinen. »Ja Joosua sanoi kansalle: 'Pyhittäytykää, sillä huomenna Herra on tekevä ihmeellisiä tekoja teidän keskuudessanne.' Mutta

(Tämä luku pohjautuu Jos. 1; 3—6; 23; 24.)

papeille Joosua sanoi näin: 'Ottakaa liitonarkki ja kulkekaa kansan edellä.' Niin he ottivat liitonarkin ja kulkivat kansan edellä. Silloin Herra sanoi Joosuulle: 'Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi.'»

Jordanin ylittäminen

Pappien oli kuljettava kansan edellä ja kannettava arkkia, jossa oli Jumalan laki. Ja kun heidän jalkansa kastuivat Jordanin rannassa, Jumala ehkäisi vedet virtaamasta yläpuolelta, ja papit kulkivat eteenpäin kantaen arkkia, joka oli Jumalan läsnäolon vertauskuva; ja heprealais-joukko seurasi heitä. Kun papit olivat Jordanin puolivälissä, he saivat käskyn seistä joen uomassa, kunnes kaikki Israelin joukko oli kulkenut yli. Tässä Israelin silloinen sukupolvi tuli vakuutuneeksi siitä, että Jordanin vedet olivat sen saman voiman alaiset, minkä vaikutuksen heidän isänsä olivat nähneet Punaisella merellä neljäkymmentä vuotta sitten. Monet heistä olivat lapsina kulkeneet Punaisen meren poikki. Nyt he kulkivat Jordanin yli taisteluun varustautuneina sotilaina.

Kun koko Israelin joukko oli kulkenut Jordanin yli, Joosua käski pappien nousta joesta. Niin pian kuin arkkia kantavat papit pääsivät ylös joesta kuivalle maalle, Jordan virtasi niinkuin ennenkin ja tulvi yli kaikkien äyräiden. Tämä Jumalan israelilaisten hyväksi suorittama suurenmoinen ihmetyö lisäsi suuresti heidän uskoaan. Jotteivät he unohtaisi koskaan tätä suurenmoista ihmettä, Herra neuvoi Joosuaa käskemään huomattavia miehiä, yhtä kustakin sukukunnasta, ottamaan kiviä joen uomasta, siitä paikasta, jossa papit seisoivat, kun heprealaisten joukko kulki ylitse, ja kantamaan ne olkapäillään kuivalle maalle sekä pystyttämään muistomerkin Gilgaliin pitämään heidän mielessään sen tosiasian, että Israel kulki Jordanin ylitse kuivaa maata pitkin. Kun papit olivat nousseet Jordanista, Jumala otti pois väkevän kätensä, ja mahtavan vesiputouksen tavoin vedet syöksyivät omaan uomaansa.

Kun kaikki amorilaisten ja kanaanilaisten kuninkaat kuolivat, että Herra oli pysäyttänyt Jordanin vedet Israelin lasten edessä, heidän sydämensä vapisi pelosta. Israelilaiset olivat surmanneet kaksi Mooabin kuningasta, ja heidän ylikuonnollinen kulkunsa kuohuvan ja vuolaan Jordanin yli täytti heidät mitä suurimmalla kauhulla. Sitten Joosua ympäri-

leikkasi kaiken kansan, joka oli syntynyt erämaassa. Tämän muodollisuuden jälkeen he viettivät pääsiäistä Jerikon tasangolla. »Niin Herra sanoi Joosuulle: 'Tänä päivänä minä olen vierittänyt teidän päältänne Egyptin häväistyksen.'»

Pakanakansat olivat häpäisseet Herraa ja Hänen kansaansa, koska heprealaiset eivät olleetkaan vallanneet Kanaanin maata, jonka he odottivat saavansa periä heti Egyptistä lähdettyänsä. Heidän vihollisensa olivat riemuinneet, kun he olivat saaneet vaeltaa erämaassa niin kauan, ja ylpeästi he nousivat Jumalaa vastaan selittäen, ettei Hän kyennyt johtamaan heitä Kanaanin maahan. Nyt he olivat kulkeneet Jordanin yli kuivaa maata pitkin, eivätkä heidän vihollisensa voineet enää häpäistä heitä.

He olivat jatkuvasti saaneet mannaa aina tähän asti, mutta nyt, kun israelilaiset olivat omistamaisillansa Kanaanin maan ja saivat syödä sen maan hedelmiä, he eivät enää tarvinneet mannaa, ja sen tulo lakkasi.

Herran sotajoukon päämies

Kun Joosua vetäytyi Israelin joukoista syrjään mietiskeläkseen ja rukoillakseen itsellensä Jumalan erikoista läsnäoloa, hän näki yleväryhtisen, sota-asuun pukeutuneen miehen, jolla oli paljastettu miekka kädessään. Joosua ei tuntenut häntä keneksikään Israelin joukkoihin kuuluvaksi, mutta hän ei näyttänyt viholliseltakaan. Innoissaan hän lähestyi häntä ja sanoi: »Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?' Niin Hän sanoi: 'En, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies ja olen juuri nyt tullut.' Niin Joosua heittäytyi kasvoilleen maahan, kumarsi ja sanoi Hänelle: 'Mitä Herrallani on sanottavana palvelijalleen?' Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Joosuulle: 'Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä.' Ja Joosua teki niin.»

Tämä ei ollut mikään tavallinen enkeli. Hän oli Herra Jeesus Kristus, Se, joka oli johdattanut heprealaiset erämaan halki yöllä tulenpatsaassa ja päivällä pilvenpatsaassa. Hänen läsnäolonsa pyhitti paikan; sen tähden Hän käski Joosuan riisua kenkensä.

Sitten Herra selosti Joosuulle, mitä menettelytapaa hänen tuli Jerikon valloittamisessa noudattaa. Hänen tuli käskeä kaikki sotakuntoiset miehet kiertämään kaupungin ympäri kerran päivässä kuuden päivän aikana, ja seitsemäntenä päivänä heidän tulisi kulkea Jerikon ympäri seitsemän kertaa.

Jerikon valloitus

»Silloin Joosua, Nuunin poika, kutsui papit ja sanoi heille: 'Ottakaa liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasuunaa Herran arkin edellä.' Sitten hän sanoi kansalle: 'Lähtekää ja kulkekaa kaupungin ympäri, ja aseväki käyköön Herran arkin edellä.' Ja tapahtui, niinkuin Joosua oli kansalle sanonut. Ne seitsemän pappia, jotka kantoivat niitä seitsemää oinaansarvista pasuunaa Herran edellä, lähtivät ja puhalsivat pasuunoihin, ja Herran liitonarkki kulki heidän jäljessään».

»Ja aseväki kulki pasuunaa puhaltavien pappien edellä, mutta muu väki kulki arkin jäljessä, samalla kun pasuunoihin yhtenäisesti puhallettiin. Ja Joosua käski kansaa sanoen: 'Älkää nostako sotahuutoa älkääkään antako äänenne kuulua, älköönkään sanaakaan pääskö teidän suustanne ennenkuin sinä päivänä, jona minä teille sanon: Nostakaa sotahuuto; silloin se nostakaa.' Ja hän antoi Herran arkin kulkea yhden kierroksen kaupungin ympäri, sitten he menivät leiriin ja jäivät yöksi leiriin.»

Heprealaiisten joukko marssi täydellisessä järjestyksessä. Ensimmäisenä kulki aseistettujen miesten valiojoukko pukeutuneena sota-asuun, ei tosin harjoittaakseen nyt sotataitoaan, vaan ainoastaan siksi, että he uskoivat ja noudattivat heille annettuja ohjeita. Heitä seurasivat pasuunoita kantavat seitsemän pappia. Seuraavana tuli kullassa kimalteleva Jumalan arkki, jonka yläpuolella väikkyi kirkkauden sädekehä, ja jota loistavaan ja erikoisesti heidän pyhää palvelustaan ilmaisevaan pukuun pukeutuneet papit kantoivat. Israelin valtava joukko seurasi heitä moitteettomassa järjestyksessä, kukin sukukunta asianomaisen lippunsa alla. Täten he kiersivät kaupungin ympäri Jumalan arkki mukanaan. Ei kuulunut mitään muuta ääntä kuin tuon valtavan joukon astunta ja pasuunien juhlallinen soitto, jonka kukkulat toistivat ja joka kaikui läpi Jerikon kaupungin.

Ihmeissään ja levottomina tuon tuomitun kaupungin vartijat panevat merkille jokaisen liikkeen ja tiedoittavat sen hallitusviranomaisille. He eivät voi selittää, mitä kaikki tämä näytelmä merkitsee. Jotkut pilkkaavat sitä ajatusta, että tämä kaupunki valloitettaisiin tuolla tavalla, kun taas toiset peloissaan katselevat arkin loistavuutta ja pappien sekä Joosuan johdolla heitä seuraavan Israelin joukon juhlallista ja arvokasta esiintymistä. He muistavat, että neljäkymmentä vuotta

sitten Punainen meri jakautui heidän edessään, ja että Jumala oli juuri valmistanut heille tien Jordan-virran poikki. He ovat liian kauhuissaan laskeakseen leikkiä ja pilkatakseen. He pitävät tarkasti ja visusti kaupungin portit suljettuina, ja voimakkaat soturit vartioivat jokaista porttia.

Kuutena päivänä Israelin joukot tekivät kierroksensa kaupungin ympäri. Seitsemäntenä päivänä he kiersivät Jerikon ympäri seitsemän kertaa. Kansa sai käskyn, kuten tavallista, olla hiljaa. Ainoastaan pasuunan ääni sai kuulua. Kansan käskettiin kuunnella tarkasti, ja kun pasuunat puhalsivat pitempään kuin tavallista, silloin kaikkien piti huutaa kovalla äänellä, sillä Herra oli antanut heille kaupungin. »Mutta seitsemäntenä päivänä he nousivat varhain aamun sarastaessa ja kulkivat kaupungin ympäri samalla tavalla seitsemän kertaa. Ainoastaan sinä päivänä he kulkivat kaupungin ympäri seitsemän kertaa. Ja kun papit seitsemännellä kerralla puhalsivat pasuunoihin, sanoi Joosua kansalle: 'Nostakaa sotahuuto, sillä Herra antaa teille kaupungin.» »Silloin kansa nosti sotahuudon ja pasuunoihin puhallettiin. Kun kansa kuuli pasuunan äänen, niin se nosti kovan sotahuudon; silloin kukistui muuri siihen paikkaansa, ja kansa ryntäsi ylös kaupunkiin, kukin suoraan eteensä. Niin he valloittivat kaupungin.»

Jumala ajatteli näyttää israelilaisille, että Kanaanin valloitusta ei pidä lukea heidän ansiokseen. Herran sotajoukon Päämies valtasi Jerikon. Hän ja Hänen enkelinsä suorittivat valloituksen. Kristus käski taivaan joukkojen kaataa kumoon Jerikon muurit ja valmistaa Joosuelle ja Israelin joukoille sisäänpääsyn kaupunkiin. Jumala ei tällä suurenmoisella ihmetyöllä ainoastaan vahvistanut kansansa uskoa Hänen voimaansa kukistaa heidän vihollisensa, vaan Hän nuhteli myös heidän aikaisempaa epäuskoaan.

Jeriko oli uhmannut Israelin joukkoja ja taivaan Jumalaa. Kun he katselivat Israelin joukon marssia heidän kaupunkinsa ympäri kerran joka päivä, he olivat levottomia; mutta sitten he loivat katseensa vahvoihin linnoituksiinsa, lujiin ja korkeisiin muureihinsa, ja olivat varmoja siitä, että he voisivat torjua jokaisen hyökkäyksen. Mutta kun heidän lujat muurinsa yhtäkkiä horjuivat ja kaatuivat korvia särkevällä, kovan ukkosen kaltaisella ryskeellä, he mykistyivät kauhusta eivätkä voineet tehdä ollenkaan vastarintaa.

Joosuan pyhässä luonteessa ei ollut mitään tahraa. Hän oli viisas johtaja. Hän oli pyhittänyt elämänsä kokonaan Jumalalle. Ennen kuolemaansa hän kokosi yhteen heprealaisten joukon, ja Mooseksen esimerkkiä seuraten hän lyhyesti kertasi heidän matkansa erämaassa ja Jumalan armollisen huolenpidon heistä. Hän puhui heille vakuuttavasti kertoen, että Mooabin kuningas taisteli heitä vastaan ja kutsui Bileamin kiroamaan heidät, mutta Jumala »ei tahtonut kuulla Bileamia, vaan hänen täytyi siunata teidät». Sitten hän sanoi heille: »Mutta jos pidätte pahana palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella, niitäkö jumalia, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolen virran, vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.»

»Silloin kansa vastasi ja sanoi: Tois se, että me hylkäsimme Herran ja palvelisimme muita jumalia! Sillä Herra on meidän Jumalamme, Hän, joka johdatti meidät ja meidän isämme pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä, ja joka teki meidän silmiemme edessä suuret tunnusteot ja aina varjeli meitä sillä tiellä, jota me vaelsimme, ja kaikkien niiden kansojen keskellä, joiden kautta me kuljimme.»

Israelilaiset uudistivat liittonsa Joosuan kanssa. He sanoivat: »Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja Hänen ääntänsä me kuulemme.» Joosua kirjoitti heidän liittonsa sanat siihen kirjaan, joka sisälsi Moosekselle annetut lait ja säädökset. Koko Israel rakasti ja kunnioitti Joosuaa, ja murehti suuresti hänen kuolemaansa.

Jumalan arkki ja Israelin vaiheet

Jumalan arkki oli pyhä arku, joka oli tehty kymmenien käskyjen säilytyspaikaksi. Kymmenien käskyjen laki edusti Jumalaa itseänsä. Tätä arkkia pidettiin Israelin autuutena ja väkevyytenä. Sen yllä oli yöt päivät jumalallisen läsnäolon merkki. Papit, jotka toimittivat palvelusta sen edessä, oli juhlaallisesti vihitty pyhään tehtävään. He kantoivat rintakilpeä, joka oli reunustettu erilaisilla kalliilla kivillä, samalaisilla, joista Jumalan kaupungin kaksitoista perustusta on valmistettu. Kilvessä oli Israelin kahdentoista sukukunnan nimet kallisarvoisiin kiviin kaiverrettuina ja kullalla kehystettyinä. Se oli hyvin upea ja kaunis työ ja riippui pappien olkapäiltä peittäen rinnan.

Rintakilvessä oikealla ja vasemmalla puolella oli kaksi suurta kiveä, jotka loistivat hyvin kirkkaasti välkkyyen. Kun tuomareille esitettiin jokin vaikea asia, jota he eivät voineet ratkaista, he vetosivat pappeihin, ja nämä kysyivät Jumalalta, joka vastasi heille. Jos se oli Hänelle mieleen ja Hän tahtoi antaa heidän menestyä, niin valon ja kirkkauden sädekehä laskeutuisi erikoisesti oikeanpuoleiseen kalliiseen kiveen. Jos Hän paheksui asiaa, sumu tai pilvi näytti laskeutuvan vasemmalla olevan kiven ylle. Kun he kysyivät Jumalalta, mennäkö taisteluun, ja valo ympäröi oikealla olevan kalliin kiven, se merkitsi: »Menkää, ja te onnistutte.» Mutta jos vasemmalla oleva kivi peittyi pilveen, se merkitsi: »Älkää menkö, te ette onnistu.»

Kun ylimmäinen pappi kerran vuodessa astui kaikkein pyhimpään ja suoritti palvelusta arkin edessä Jumalan juhlaallisessa läheisyydessä, hän kysyi, ja Jumala vastasi hänelle usein kuuluvalla äänellä. Milloin Jumala ei vastannut ääneen, Hän antoi pyhien valon- ja kirkkauden säteiden laskeutua

(Tämä luku pohjautuu 1 Sam. 3—6; 2 Sam. 6; 1 Kun. 8. lukuihin.)

arkin oikealla puolella olevan kerubin ylle osoitukseksi hyväksymisestäään ja mielisuosioistaan. Mutta jos Hän epäsi heidän pyyntönsä, pilvi laskeutui vasemmalla olevan kerubin ylle.

Neljä taivaan enkeliä seurasi aina Jumalan arkkia kaikilla sen matkoilla varjellakseen sitä kaikesta vaarasta ja suorittaakseen, kun niin tarvittiin jonkin tehtävän, joka jollakin tavalla liittyi arkkiin. Jeesus, Jumalan Poika, seurasi sitä taivaallisten enkelien välityksellä, kulki arkin edellä, kun se tuli Jordanille, ja Hänen läsnäolonsa voimasta vedet jakautuivat. Kristus ja enkelit seisoivat arkin ja pappien vierellä joen uomassa, kunnes koko Israel oli kulkenut Jordanin ylitse. Kristus ja enkelit seurasivat mukana arkin kiertäessä Jerikon ympäri, ja lopulta he kukistivat kaupungin jyrkät muurit sekä jättivät Jerikon israelilaisten käsiin.

Eelin leväperäisyyden seuraus

Ollessaan ylimmäisenä pappina, Eeli korotti poikansa papeiksi. Ainoastaan Eelin oli sallittu mennä kaikkein pyhimpään kerran vuodessa. Hänen poikansa palvelivat ilmestysmajan ovella ja toimivat uhrieläinten teurastamisessa sekä uhrialttarin ääressä. He käyttivät jatkuvasti väärin tätä pyhää virka-asemaa. He olivat itsekkäitä, ahneita, himokkaita ja irstaita. Jumala nuhteli Eeliä hänen rikollisesta leväperäisyydestään perheensä kasvatukseen nähden. Eeli nuhteli poikiaan, mutta ei pitänyt heitä kurissa. Kun heidät oli asetettu pappisuuden pyhään virkaan, Eeli kuuli heidän menettelystään, kuinka he riistivät Israelin lapsilta heidän uhrejaan. Hän kuuli heidän julkeasta Jumalan lain rikkomisestaan ja heidän väkivaltaisesta käytöksestään, joka sai Israelin tekemään syntiä.

Herra teki Samuel-poikaselle tietäväksi ne rangaistustuomiot, joiden Hän oli antava kohdata Eelin huonetta hänen leväperäisyytensä tähden. »Ja Herra sanoi Samuelille: 'Katso, minä teen Israelille sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti. Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa. Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla.'»

Eelin poikien rikkomukset olivat pyhälle Jumalalle niin loukkaavia ja niin julkeita, ettei mikään uhri voinut sovittaa sellaista tahallista rikkomusta. Nämä synnilliset papit käyttivät väärin niitä uhreja, jotka esikuvasivat Jumalan Poikaa. Ja herjaavalla käytöksellään he tallasivat jalkoihinsa sovitusveren, johon perustui kaikkien uhrien ansio.

Samuel kertoi Eelille, mitä Herra oli puhunut, ja Eeli sanoi: »Hän on Herra, Hän tehköön, minkä hyväksi näkee.» Eeli tiesi, että Jumalaa oli häväisty, ja hän tunsii tehneensä syntiä. Hän alistui siihen, että Jumala täten rankaisi hänen synnillisen leväperäisyytensä. Eeli julisti koko Israelille Samuelille tulleen Herran sanan. Hän ajatteli näin tekemällä jossakin määrin korjaavansa osoittamaansa synnillistä leväperäisyyttään. Mutta Eelille julistettu onnettomuus ei viipynyt kauan.

Israelilaiset joutuivat sotaan filistealaisia vastaan, jotka voittivat heidät, niin että neljä tuhatta heistä kaatui. Heprealaiset olivat peloissaan. He tiesivät, että jos toiset kansat kuulisivat heidän tappiostaan, se rohkaisisi niitäkin aloittamaan sodan heitä vastaan. Israelin vanhimmat päättelivät, että he joutuivat tappiolle sentähden, että Jumalan arkki ei ollut heidän mukanaan. He lähettivät miehiä Siiloon hakemaan liiton arkkia. He ajattelivat matkaansa Jordanin ylitse ja Jerikon helppoa valloitusta, kun he kantoivat arkkia mukanaan, ja päättivät, ettei muuta tarvittu kuin tuoda arkki heidän luoksensa, ja niin he voittaisivat vihollisensa. He eivät käsittäneet, että heidän väkevyytensä oli heidän kuuliaisuudessaan sille laille, jota säilytettiin arkissa ja joka edusti Jumalaa itseänsä. Turmeltuneet papit, Hofni ja Piinehas, olivat pyhän arkin mukana rikkoen Jumalan lakia. Nämä syntiset saattoivat Jumalan arkin Israelin leiriin. Sotamiesten itseluottamus elpyi ja he tunsivat varmasti onnistuvansa.

Arkki ryöstetään

»Ja kun Herran liitonarkki tuli leiriin, nosti koko Israel suuren riemuhuudon, niin että maa jymisi. Kun filistealaiset kuulivat sen riemuhuudon, sanoivat he: 'Mitä tuo suuri riemuhuuto on heprealaisten leirissä?' Ja he saivat tietää, että leiriin oli tullut Herran arkki. Silloin filistealaiset peljästyivät sillä he ajattelivat: 'Jumala on tullut leiriin.' Niin he sanoivat: 'Voi meitä! Tällaista ei ole milloinkaan ennen tapahtunut. Voi meitä! Kuka pelastaa meidät tämän voimallisen jumalan kädestä? Tämä on se jumala, joka löi egyptiläisiä kaikkina-

silla vaivoilla erämaassa. Rohkaiskaa mielenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette te joutuisi palvelemaan heprealaisia, niinkuin he ovat palvelleet teitä. Olkaa miehiä ja taistelkaa.' Ja filistealaiset ryhtyivät taisteluun; ja Israel voitettiin, niin että he pakenivat kukin majallensa, ja tappio oli sangen suuri: Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä. Ja Jumalan arkki ryöstettiin, ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, saivat surmansa.»

Filistealaiset luulivat tätä arkkia israelilaisten jumalaksi. He eivät tienneet, että elävä Jumala, joka loi taivaat ja maan ja antoi lakinsa Siinailla, lähetti menestystä tai onnettomuutta sen mukaan, noudattivatko he vai rikkoivat Hänen lakiaan, jota säilytettiin pyhässä arkussa.

Israelissa oli sangen suuri verilöyly. Eeli istui tien vieressä vapisevin sydämin odottamassa uutisia armeijalta. Hän pelkäsi, että filistealaisten sotajoukko ryöstäisi Jumalan arkin ja häpäisisi sitä. Eräs sanansaattaja juoksi armeijasta Siiloon ja kertoi Eelille, että hänen molemmat poikansa olivat saaneet surmansa. Hän saattoi kestää tämän jotenkin rauhallisesti, sillä hänellä oli syytä odottaa sitä. Mutta kun sanantuoja lisäsi: »Ja Jumalan arkki on ryöstetty,» Eeli huojui tuskissaan istuimellaan, kaatui taaksepäin ja kuoli. Hän sai osansa siitä Jumalan vihasta, joka kohtasi hänen poikiansa. Hän oli suuressa määrin syyllinen heidän rikkomuksiinsa, koska hän oli rikollisesti laiminlyönyt pitää heitä kurissa. Suurin onnettomuus, mikä Israelia saattoi kohdata, oli se, että filistealaiset ryöstivät Jumalan arkin. Piinehaan vaimo, joka oli kuolemaisillaan, antoi lapselleen nimen **Iikabod**, sanoen: »Kunnia on mennyt Israelilta, koska Jumalan arkki oli ryöstetty.»

Filistealaisten maassa

Jumala salli heidän vihollistensa ottaa Hänen **arkkinsa** näyttääkseen Israelille, kuinka turhaa oli luottaa arkkiin, Hänen läsnäolonsa esikuvaan heidän kuitenkin häväistessä niitä käskyjä, joita arkissa säilytettiin. Jumala tahtoi nöyryyttää heitä ottamalla heiltä pois tuon pyhän arkin, heidän kerskaamansa väkevyyden ja luottamuksen.

Filistealaiset riemuitsivat, koska heillä nyt oli, niinkuin he ajattelivat, israelilaisten kuuluisa jumala, joka oli tehnyt sellaisia ihmetekojä heidän hyväkseen ja tehnyt heidät vihollistensa kauhuksi. He veivät Jumala arkin Asdodiin ja asettivat sen erääseen loistavaan temppeliin, jonka he olivat raken-

taneet suosituimman jumalansa Daagonin kunniaksi, ja asettivat sen oman jumalansa rinnalle. Aamulla, kun tämän jumalan papit tulivat temppeliin, he kauhistuivat löytäessään Daagonin kaatuneena kasvoilleen maahan Herran arkin eteen. He nostivat Daagonin pystyyn ja asettivat sen takaisin entiselle paikalleen. He ajattelivat sen ehkä kaatuneen vahingossa. Mutta seuraavana aamuna he löysivät sen taas kaatuneena kasvoilleen maahan, ja Daagonin pää ja molemmat kädet olivat katkenneet.

Jumalan enkelit, jotka yhä seurasivat arkkia, kaatoivat elottoman epäjumalan ja sitten silpoivat sen näyttääkseen, että Jumala, elävä Jumala, oli kaikkia jumalia korkeampi ja että Hänen edessään kaikki pakanalliset jumalat olivat tyhjän arvoisia. Pakanat kunnioittivat suuresti jumalaansa Daagonia, ja kun he löysivät sen tuhoisasti silvottuna ja makaa-massa kasvoillaan Jumalan arkin edessä, he olivat murheellisia ja pitivät sitä hyvin huonona enteenä filistealaisille. He selittivät, että heprealaiset tulisivat vielä tuhoamaan ja alistamaan valtaansa filistealaiset ja kaikki heidän jumalansa ja että heprealaisten Jumala oli osoittautuva suuremmaksi ja voimakkaammaksi kuin kaikki jumalat. He siirsivät Jumalan arkin pois epäjumalansa temppelistä ja jättivät sen itseksensä.

Filistealaiset pitivät Jumalan arkkia seitsemän kuukautta. He olivat voittaneet israelilaiset ja olivat ryöstäneet Jumalan arkin, jossa he luulivat heidän voimansa olevan, ja he ajattelivat saavansa nyt olla turvassa ainaisesti tarvitsematta enää pelätä Israelin sotajoukkoja. Mutta keskellä heidän iliaan menestyksestensä, kuului kaikkialta maasta valitusta, minkä he olivat jo kauan lukeneet Jumalan arkin aiheuttamaksi. Kauhun vallassa he kantoivat arkkia paikasta paikkaan, ja Jumalan hävitys seurasi sen vanavedessä, kunnes filistelaiset olivat aivan ymmällä tietämättä mitä sille tehdä. Enkelit, jotka sitä seurasivat, varjelivat sitä kaikelta vahingolta. Eivätkä filistealaiset uskaltaneet avata arkkua; sillä heidän jumalaansa Daagonia oli kohdannut sellainen kohdalo, että he pelkäsivät koskettaa sitä ja pitää sitä lähellä. He kutsuivat papit ja ennustajat ja kysyivät heiltä, mitä heidän tulisi tehdä Jumalan arkille. Nämä neuvoivat heitä lähettämään sen takaisin sille kansalle, jolle se kuului, ja lähettämään sen mukana arvokkaan syntiuhrin. Jos Jumala suosuisi sen hyväksymään, he parantuisivat. Heidän tuli myös ymmärtää, että Jumalan käsi oli heidän päällään, koska he

olivat ryöstäneet Hänen arkkinsa, joka kuului yksinomaan Israelille.

Arkki palautetaan Israelille

Muutammat eivät kannattaneet tätä ajatusta. Oli liian nöyryyttävää viedä arkki takaisin, ja he esittivät puolustuksensa, ettei kukaan filistealainen uskaltaisi panna henkeään alttiiksi kantaaksensa Israelin Jumalan arkkia, joka oli aiheuttanut heille sellaista kuolemaa. Heidän neuvonantajansa pyysivät hartaasti, ettei kansa kovettaisi sydäntään, niinkuin egyptiläiset ja faarao olivat tehneet, ja aiheuttaisi siten vielä suurempia onnettomuuksia ja vitsauksia itselleen. Ja kun he kaikki pelkäsivät ottaa Jumalan arkkia, he neuvoivat heitä sanoen: »Niin tehkää nyt uudet vaunut ja ottakaa kaksi imettävää lehmää, joiden niskassa ei ole iestä ollut, ja valjastakaa lehmät vaunujen eteen, mutta ajakaa vasikat kotiin, pois niiden jäljestä. Ja ottakaa Herran arkki ja asettakaa se vaunuihin ja pankaa ne kultakalut, jotka annatte hänelle hyvitukseksi, lippaaseen sen viereen, ja lähettäkää se menemään. Ja sitten katsokaa: jos hän menee omaa aluettaan kohti, ylös Beet-Semekseen, niin on hän tuottanut meille tämän suuren onnettomuuden; mutta jos ei, niin tiedämme, ettei hänen käntensä ole meihin koskenut. Se on silloin tapahtunut meille sattumalta. Miehet tekivät niin; he ottivat kaksi imettävää lehmää ja valjastivat ne vaunujen eteen, mutta niiden vasikat he jättivät kotiin . . . Ja lehmät menivät suoraan Beet-Semestä kohti; ne kulkivat koko ajan samaa tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.»

Filistealaiset tiesivät, etteivät lehmät suostuisi jättämään nuoria vasikoitaan kotiin, ellei joku näkymätön voima niitä siihen pakottaisi. Lehmät menivät suoraan Beet-Semekseen ammuen vasikoitaan, mutta kuitenkin kulkien suoraan pois niiden luota. Filistealaisten ruhtinaat seurasivat niitä Beet-Semeksen rajalle asti. He eivät uskaltaneet jättää tuota pyhää arkkua aivan kokonaan lehmien varaan. He pelkäsivät, että jos sille tapahtuisi jotakin pahaa, heille tulisi vielä suurempia onnettomuuksia. He eivät tienneet, että Jumalan enkelit seurasivat arkkia ja opastivat lehmiä niiden matkalla siihen paikkaan, johon arkki kuului.

Julkeus rangaistaan

Beet-semekseläiset olivat kedolla korjaamassa viljaa, ja kun he näkivät lehmien vetämissä vaunuissa Jumalan arkin,

he ilostuivat suuresti. He tiesivät, että se oli Jumalan teko. Lehmät vetivät vaunut, jossa arkki oli, erään suuren kiven luokse ja pysähtyivät itsestään. Leeviläiset ottivat Herran arkin ja filistealaisten uhrin vaunuista ja uhrasivat vaunut ja lehmät, jotka olivat tuoneet pyhän arkin, sekä filistealaisten uhrilahjat polttouhriksi Jumalalle. Filistealaisten ruhtinaat palasivat Ekroniin, ja vitsaus lakkasi.

Beet-Semeksen miehet olivat uteliaita tietämään, mikä suuri voima mahtoi tuossa arkissa olla, mikä pani sen suorittamaan sellaisia ihmeellisiä asioita. He pitivät arkkia itsessään niin voimallisena eivätkä luottaneet Jumalan voimaan. Eivätkä ketkään muut kuin siihen tarkoitukseen pyhästi nimetyt miehet voineet katsella arkkia peittämättömänä saamatta surmaansa, sillä sen katseleminen oli samaa, kuin olisivat katselleet itse Jumalaa. Ja kun kansa tyydyttään uteliaisuutensa avasi arkin tarkastellakseen sen pyhiä salaisuuksia, mitä pakanalliset epäjumalanpalvelijatkään eivät olleet uskaltaneet tehdä, niin arkkia vartioivat enkelit surmasivat noin viisikymmentä tuhatta henkeä.

Beet-semekseläiset olivat peloissaan arkin tähden ja sanoivat: »Kuka voi kestää Herran, tämän pyhän Jumalan, edessä? Ja kenen luo hän menee meidän luotamme? Ja he lähettivät sanansaattajat Kirjat-Jearimin asukasten luo sanomaan: 'Filistealaiset ovat tuoneet Herran arkin takaisin; tulkaa tänne ja viekää se luoksenne.'» Kirjat-Jearimin väki vei Herran arkin Abinadabin taloon ja pyhitti hänen poikansa pitämään siitä huolta. Kaksikymmentä vuotta heprealaiset olivat filistealaisten vallanalaisia, ja he nöyryivät suuresti ja katuivat syntejään, ja Samuel rukoili heidän puolestaan, ja Jumala oli jälleen heille armollinen. Filistealaiset nostivat sodan heitä vastaan, ja Herra asettui jälleen ihmeellisellä tavalla israelilaisten puolelle, ja he voittivat vihollisensa.

Herran arkki jäi Abinadabin taloon siihen asti, kunnes Daavid tuli kuninkaaksi. Hän kokosi kaikki Israelin valiomiehet, kolmekymmentä tuhatta, ja meni noutamaan Jumalan arkkia. He asettivat arkin uusiin vaunuihin ja toivat sen pois Abinadabin talosta. Ussa ja Ahjo, Abinadabin pojat, ohjasivat vaunuja. Daavid ja kaikki Israelin heimo soitti Herran edessä kaikilla mahdollisilla soittokoneilla. »Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja tarttui siihen, sillä härät kompastuivat. Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja Jumala löi hänet siinä hänen hairahduksensa tähden, niin että hän kuoli sii-

hen, Jumalan arkin ääreen.» Ussa oli vihainen härille, sentähden, että ne kompastuivat. Hän osoitti ilmeistä epäluottamusta Jumalaa kohtaan, ikäänkuin ei Hän, joka oli tuonut arkin filistealaisten maasta, olisi kyennyt huolehtimaan siitä. Arkkia seuraavat enkelit löivät Ussan maahan, sentähden että hän oli liian julkea ja malttamaton tarttumaan kädelään Jumalan arkkiin.

»Ja Daavid pelkäsi sinä päivänä Herraa, niin että hän sanoi: 'Kuinka Herran arkki voi tulla minun tyköni?' Eikä Daavid tahtonut siirtää Herran arkkia tykönsä Daavidin kaupunkiin, vaan Daavid toimitti sen syrjään, gatilaisen Oobed-Edomin taloon.» Daavid tiesi olevansa syntinen ihminen ja hän pelkäsi voivansa Ussan tavoin jotenkin olla julkea ja vetää yläen Jumalan vihan. »Ja Herran arkki jäi kolmeksi kuu-kaudeksi gatilaisen Oobed-Edomin taloon. Ja Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen taloaan.»

Jumala tahtoi opettaa kansalleen, että kun Hänen arkkinsa tuotti kauhua ja kuolemaa niille, jotka rikkoivat siinä säilytettäviä Hänen käskyjensä, se toi myös siunausta ja voimaa niille, jotka olivat kuuliaisimpia Hänen käskyilleen. Kun Daavid kuuli, kuinka Jumala arkkinsa tähden oli suuresti siunannut Oobed-Edomia ja kuinka hän oli kaikessa menestynyt, hän innostui kovin noutamaan arkin omaan kaupunkiinsa. Mutta ennen kuin Daavid uskalsi siirtää pyhää arkkia, hän pyhitti itsensä Jumalalle ja käski myös kaikkia valtakunnan korkea-arvoisimpia miehiä pidättymään kaikesta maallisesta touhusta ja kaikesta, mikä voisi kääntää heidän mielensä pois hengellisyydestä ja pyhydestä. Täten heidän tuli pyhittäytyä saattamaan pyhä arkki Daavidin kaupunkiin. »Niin Daavid meni ja toi riemuitten Jumalan arkin Oobed-Edomin talosta Daavidin kaupunkiin.»

»Ja kun he olivat tuoneet Herran arkin ja asettaneet sen paikalleen majaan, jonka Daavid oli sille pystyttänyt, uhrasi Daavid polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä.»

Salomon temppelissä

Kun Salomo oli saanut rakennetuksi temppelin valmiiksi, hän kokosi Israelin vanhimmat ja kansan vaikutusvaltaisimmat miehet noutamaan Herran liiton arkin Daavidin kaupungista. Nämä miehet pyhittivät itsensä Jumalalle ja hyvin juhlallisesti ja suuresti kunnioittaen seurasivat pappeja, jotka kantoivat arkkia. »Ja he veivät Herran arkin ja

ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa; papit ja leeviläiset veivät ne sinne. Ja kuningas Salomo seiso i arkin edessä ja hänen kanssaan koko Israelin kansa, joka oli kokoontunut hänen luoksensa; ja he uhrasivat lampaita ja raavaita niin paljon, että niitä ei voitu lukea, ei laskea.»

Salomo seurasi isänsä Daavidin esimerkkiä. Hän uhrasi joka kuudennella askeleella. Laulaen ja soittaen sekä suurin juhlallisuuksin »papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen temppelin kuoriin, kaikkein pyhimpään, kerubien siipien alle. Sillä kerubit levittivät siipensä sen paikan yli, missä arkki oli, ja kerubit suojasivat ylhäältä päin arkkia ja sen korentoja.»

Mitä loistelia i n pyhäkkö oli valmis, sen mallin mukainen, joka oli näytetty Moosekselle vuorella ja jonka Herra oli myöhemmin esittänyt Daavidille. Maallinen pyhäkkö tehtiin taivaallisen kaltainen. Arkin kannella olevien kerubien lisäksi Salomo teki kaksi muuta suurempaa enkeliä seisomaan arkin kummassakin päässä esikuvaamaan taivaallisia enkeleitä, jotka vartioivat alituisesti Jumalan lakia. On mahdotonta kuvata tämän pyhäkön kauneutta ja loistoa. Pyhä arkki kannettiin sinne, niinkuin ilmestysmajaankin, juhlallisen ja syvän kunnioituksen vallitessa, ja asetettiin paikalleen kahden lattialla seisovan ylvään kerubin siipien alle.

Pyhä laulukuoron ääni yhtyi kaikenlaisten soitto-koneiden ääneen ylistämään Jumalaa. Ja kun laulajien ja soitto-koneiden äänet sopusointuisina kaikuivat temppelissä ja ilman kannattamina kiirivät läpi Jerusalemin, niin Jumalan kirkkaus täytti temppelin, niinkuin se oli aikaisemmin täyttänyt ilmestysmajan. »Ja kun papit lähtivät pyhäköstä, täytti pilvi Herran temppelin, niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti temppelin.»

Kuningas Salomo seiso i vaskisella korokkeella alttarin edessä ja siunasi kansan. Sitten hän laskeutui polvilleen ja kädet kohotettuina ylöspäin esitti Jumalalle hartaan ja juhlallisen rukouksen seurakunnan ollessa kumartuneena kasvoilleen maahan. Kun Salomo oli lopettanut rukouksensa, niin tuli lankesi taivaasta ja kulutti uhrin.

Onnettomuus, jonka Jumala oli sanonut kohtaavan temppeliä, jos Hänen kansansa erkanisi Hänestä, tapahtui Israelin syntien tähden joitakin satoja vuosia sen jälkeen, kun temppeli oli rakennettu. Jumala lupasi Salomolle, että jos

hän pysyisi uskollisena ja hänen kansansa olisi kuuliainen Jumalan käskyille, niin tuo loistava temppeli pysyisi pystyssä iankaikkisesti kaikessa loistossaan todistuksena menestyksestä ja suurista siunauksista, jotka tulivat Israelin osaksi sen kuuliaisuuden tähden.

Israelin vaellus

Israelin pahojen tekojen tähden, kun he olivat rikkoneet Jumalan käskyt, Jumala salli heidän joutua vankeuteen nöyryyttääkseen ja rangaistakseen heitä. Ennen kuin temppeli tuhottiin, Jumala ilmoitti muutamille uskollisille palvelijoilleen temppelin kohtalon, temppelin, joka oli Israelin ylpeys ja jota se piti suorastaan epäjumalanaan tehden syntiä Jumalaa vastaan. Hän ilmoitti heille myös Israelin vankeuden. Vähän ennen temppelin hävitystä nämä vanhurskaat miehet ottivat pyhän arkin, joka sisälsi kivitaulut, ja surren ja murehtien he kätkivät sen erääseen luolaan, jossa se oli oleva kätkössä Israelin kansalta heidän syntiensä tähden. Eikä sitä koskaan enää tultu palauttamaan heille. Tämä pyhä arkki on yhä kätkössä. Eikä sitä ole löydetty, siitä asti kun se kätkettiin.

Kristuksen ensimmäinen tuleminen

Minut vietiin siihen aikaan, jolloin Jeesus oli pukeutuva ihmisen luontoon, alentuva ihmisen kaltaiseksi ja kärsivä Saatanan kiusauksia.

Hänen syntymänsä oli maallista loistoa vailla. Hän syntyi tallissa, ja seimi oli Hänen kehtonaan; kuitenkin Hänen syntymäänsä kunnioitettiin paljon enemmän kuin kenenkään ihmislapsen syntymää. Taivaan enkelit ilmoittivat paimeille Jeesuksen tulosta, ja Jumalan kirkkaus ja valo liittyi heidän todistukseensa. Taivaallinen joukko kosketteli harppujaan ja ylisti Jumalaa. Riemukkaasti he julistivat Jumalan Pojan tulon langenneeseen maailmaan saattamaan päätökseen lunastustyön ja tuomaan kuolemallaan ihmisille rauhan, onnen ja iankaikkisen elämän. Jumala kunnioitti Poikansa tuloa. Enkelit palvoivat Häntä.

Jeesuksen kaste

Jumalan enkelit liitelivät Hänen kastepaikkansa yläpuolella; Pyhä Henki laskeutui taivaasta kyyhkysen muodossa ja loisti Hänen yläpuolellaan, ja kun kansa seisoi suuresti hämmästyneenä ja katse kiinnitettynä Häneen, kuultiin Isän äänen taivaasta sanovan: »Sinä olet minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt».

Johannes ei ollut varma siitä, että se oli Vapahtaja, joka tuli hänen kastettavakseen Jordanissa. Mutta Jumala oli luvannut hänelle merkin, josta hän tuntisi Jumalan Karitsan. Tämän merkin hän sai silloin, kun taivaallinen kyyhkynen laskeutui Jeesuksen ylle ja Jumalan kirkkaus loisti Hänen ympärillään. Johannes ojensi kätensä, osoitti Jeesusta ja huusi kovalla äänellä: »Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!» Joh. 1: 29.

Johanneksen toiminta

Johannes selitti opetuslapsilleen, että Jeesus oli luvattu Messias, maailman Vapahtaja. Kun hänen työnsä oli päättymäisillään, hän opetti opetuslapsiaan katsomaan Jeesukseen ja seuraamaan Häntä Suurena Opettajana. Johanneksen elämä oli surun täyttämää ja itsensäkieltävää. Hän julisti Kristuksen ensimmäistä tulemista, mutta hänen ei sallittu olla näkemässä Vapahtajan ihmetekoja eikä iloita siitä voimasta, joka Hänessä ilmeni. Johannes tiesi, että kun Jeesus asettuisi opettajaksi, silloin hänen täytyisi kuolla: Hänen ääntään kuultiin harvoin muualla kuin erämaassa. Hänen elämänsä oli yksinäistä. Hän ei ollut yhteydessä isänsä perheen kanssa saadakseen nauttia omaistensa seurasta, vaan hän jätti heidät täyttääkseen tehtävänsä. Kansanjoukot jättivät vilkkaat kaupungit ja kylät ja vaelsivat joukottain erämaahan kuulemaan tuon ihmeellisen profeetan puhetta. Johannes pani kirveen puun juurelle. Hän nuhteli synnistä pelkäämättä seurauksia ja valmisti tietä Jumalan Karitsalle.

Herodes kuunteli liikuttuneena Johanneksen voimakkaita, selviä todistuksia, ja syvästi kiinnostuneena hän kyseli, mitä hänen piti tekemän päästäksensä hänen opetuslapsukseen. Johannes oli tietoinen siitä, että hän oli aikeissa naida veljensä vaimon, jonka mies vielä eli, ja uskollisesti hän sanoi Herodekselle, ettei se ollut oikein. Mutta Herodes oli haluton tekemään mitään uhrausta. Hän meni naimisiin veljensä vaimon kanssa ja tämän vaikutuksesta pidatti Johanneksen ja pani hänet vankilaan aikoen kuitenkin vapauttaa hänet. Ollessaan telkien takana Johannes kuuli opetuslapsiltaan Jeesuksen ihmeellisistä töistä. Hän ei saanut kuunnella Jeesuksen lempeätä puhetta, mutta hänen opetuslapsensa kertoivat hänelle siitä ja lohduttivat häntä sillä, mitä he olivat kuulleet. Herodeksen vaimon vaikutuksesta Johannes pian mestattiin. Minä näin, että vähäisimmätkin opetuslapset, jotka seurasivat Jeesusta, näkivät Hänen ihmetekonsa ja kuulivat ne lohduttavat puheet, joita lähti Hänen huuiltaan, olivat suurempia kuin Johannes Kastaja; se merkitsee, että heitä ylistettiin ja kunnioitettiin enemmän ja heillä oli enemmän iloa elämässään.

Johannes tuli Elian hengessä ja voimassa julistamaan Jeesuksen ensimmäistä tulemista. Minut vietiin näyssä viimeisiin päiviin, ja minä näin, että Johannes edusti niitä, jotka tulisivat esiintymään Elian hengessä ja voimassa ja julistamaan vihan päivää sekä Jeesuksen toista tulemista.

Kiusaus

Senjalkeen kun Jeesus sai kasteen Jordanissa, Henki vei Hänet erämaahan paholaisen kiusattavaksi. Pyhä Henki oli valmistanut Häntä rajujen kiusausten erikoiskohtauksen varalta. Saatana kiusasi Häntä neljäkymmentä päivää, ja noina päivinä Hän ei syönyt mitään. Kaikki Hänen ympärillään oli epämiellyttävää, jollaisesta ihmisluonto haluaisi tulla autetuksi pois. Hän oli villieläinten ja paholaisten kanssa autiossa, yksinäisessä paikassa. Jumalan Poika oli kalpea ja laihtunut paastoamisesta ja kärsimyksestä. Mutta Hänen tiensä oli viitoitettu, ja Hänen täytyi täyttää työ, jota suorittamaan Hän oli tullut.

Saatana käytti hyväkseen Jumalan Pojan kärsimyksiä ja valmistautui ahdistamaan Häntä moninlaisilla kiusauksilla toivoen saavansa voiton Hänestä, koska Hän oli alentanut itsensä ihmiseksi. Saatana tuli Hänen luokseen huulillaan tämä kiusaus: »Jos Sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi.» Hän kiusasi Jeesusta alentumaan antaaksensa hänelle todistuksen siitä, että Hän oli Messias, käyttämällä jumalallista voimaansa. Jeesus vastasi hänelle lempeästi: »Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.'» Matt. 4: 3, 4; Luuk. 4: 1—4.

Saatana koetti aikaansaada väittelyä Jeesuksen kanssa siitä, että Jeesus oli Jumalan Poika. Hän viittasi Hänen heikkoon, kärsivään tilaansa, väitti kerskatien olevansa vahvempi kuin Jeesus. Mutta taivaasta tullut julistus: »Sinä olet minun rakas Poikani; Sinuun minä olen mielistynyt.» (Luuk. 3: 22) riitti tukemaan Jeesusta kaikissa Hänen kärsimyksissään. Minä näin, ettei Kristuksen tarvinnut vakuuttaa Saatanaa voimaansa tai sitä, että Hän oli maailman Vapahtaja. Saatana oli kyllin todistuksia Jumalan Pojan korkeasta asemasta ja arvovallasta. Hänen haluttomuutensa alistua Kristuksen johtoon oli sulkenut hänet pois taivaasta.

Osoittaakseen voimansa Saatana vei Jeesuksen Jerusalemiin ja asetti Hänet pyhäkön harjalle sekä kiusasi Häneltä siellä todistusta, että Hän oli Jumalan Poika heittäytymällä alas tuosta pyörryttävästä korkeudesta. Saatana esitti Raamatun innoitetut sanat: »Sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn Sinusta, että he varjelevat Sinua', ja 'he kantavat Sinua käsillensä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'» Jeesus vastasi hänelle: »Sanottu on: 'Älä kiusaa Herraa, si-

nun Jumalaasi.» Luuk. 4: 10—12. Saatana toivoi saavansa Jeesuksen luottamaan liiaksi Isänsä armoon ja panemaan henkensä vaaraan, ennenkuin oli täyttänyt tehtävänsä. Hän oli toivonut, että pelastussuunnitelma epäonnistuisi, mutta sen perustukset olivat liian syvällä Saatanan niitä voimatta tuhota tai murtaa.

Kristus on kaikkien kristityiden esimerkki. Kun heitä kiusataan tai heidän oikeuksistaan kiistellään, heidän tulisi kestää se kärsivällisesti. Heidän ei tule ajatella, että heillä on oikeus huutaa Herraa näyttämään voimansa, niin että he saisivat voiton vihollisistaan, jollei Jumala siten tule suoranaisesti kirkastetuksi ja saa kunniaa. Jos Jeesus olisi heittäytynyt alas temppelein harjalta, se ei olisi kirkastanut Hänen Isäänsä, sillä tekoa eivät olisi nähneet muut kuin Saatana ja Jumalan enkelit. Ja se olisi ollut Herran kiusaamista osoittamaan voimansa katkerimmalle vastustajalleen. Se olisi merkinnyt hänen suvaitsemistaan, jota Jeesus tuli kukistamaan.

»Ja Perkele vei Hänet korkealle vuorelle ja näytti Hänelle yhdessä tuokiossa kaikki maailman valtakunnat ja sanoi Hänelle: 'Sinulle minä annan kaiken tämän valtapiirin ja loiston, sillä minun haltuuni se on annettu ja minä annan sen, kenelle tahdon. Jos Sinä siis kumarrut minun eteeni, niin tämä kaikki on oleva Sinun.' Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: »Kirjoitettu on: 'Sinun pitää kumartaman Herraa, sinun Jumalaasi, ja Häntä ainoata palveleman.'» Luuk. 4: 5—8.

Saatana esitti Jeesukselle maailman valtakunnat mitä viehättävimmässä valossa. Jos Jeesus siellä vuorella kumartaisi Saatanaa, hän tarjoutui luopumaan vaatimuksistaan omistaa maan. Saatana tiesi, että jos pelastussuunnitelma vietäisiin päätökseen ja Jeesus kuolisi lunastaakseen ihmisen, niin hänen (Saatanan) oma valtansa rajoittuisi ja lopulta otettaisiin häneltä pois kokonaan, ja Jumala hänet tuhoaisi. Sen tähden hänen harkitsemansa suunnitelma oli, mikäli mahdollista, ehkäistä sen suuren työn päätökseen vieminen, jonka Jumalan Poika oli aloittanut. Jos suunnitelma ihmisen lunastamiseksi epäonnistuisi, Saatana saisi pitää valtakunnan, jonka hän silloin väitti omistavansa. Ja jos hän onnistuisi, hän kuvitteli voivansa hallita vastoin taivaan Jumalan tahtoa.

Kiusaaja sai ojennuksen

Saatana riemuitsi, kun Jeesus jätti valtansa ja kirkkautensa ja lähti taivaasta. Hän ajatteli Jumalan Pojan joutuneen siten hänen valtaansa. Kiusaaja selviytyi niin helposti pyhästä parista Eedenissä, että hän toivoi saatanallisella voimallaan ja taidollaan voittavansa Jumalan Pojankin ja siten säilyttävänsä oman henkensä ja valtakuntansa. Jos hän voisi kiusata Jeesuksen luopumaan Isänsä tahdosta, hän saavuttaisi tavoitteensa. Mutta Jeesus antoi kiusaajalle ojennuksen: »Mene pois, Saatana.» Hän oli kumartava ainoastaan Isäänsä.

Saatana väitti tämän maailman valtakuntaa omaksensa ja vihjaisi Jeesukselle, että Hän voisi säästyä kaikilta kärsimyksiltä ja ettei Hänen tarvitsisi kuolla saadakseen valtaansa tämän maailman valtakunnat; jos Hän vain kumartaisi Saatanaa, Hän saisi kaikki maailman rikkaudet ja kunnian hallita niitä. Mutta Jeesus oli järkähtämätön. Hän tiesi, että oli tuleva aika, jolloin Hän oman henkensä hinnalla oli voittava valtakunnan Saatanalta takaisin, ja että jonkin ajan kuluttua kaikki sekä taivaassa että maan päällä alistetaan Hänen valtaansa. Hän valitsi kärsimyksen täyteen elämän ja hirtittävän kuoleman Isänsä osoittamana keinona, jotta Hänestä tulisi maan valtakuntien laillinen perijä ja jotta Hän saisi ne hallintaansa ikuisena omaisuutena. Saatanakin tulee annettavaksi Hänen käsiinsä kuolemalla tuhottavaksi, niin ettei hän enää koskaan pääse häiritsemään Jeesusta ja pyhiä kirkkaudessa.

Kristuksen julkinen toiminta

Kun Saatana oli lopettanut kiusauksensa, hän poistui Jeesuksen luota joksikin ajaksi, ja enkelit valmistivat Jeesukselle ruokaa erämaassa ja vahvistivat Häntä, ja Hänen Isänsä siunaus lepäsi Hänen yllään. Saatana oli epäonnistunut mitä kovimmissa kiusauksissaan; mutta hän odotti tulevaisuutta, Jeesuksen julkisen toiminnan aikaa, jolloin hän tulisi monet eri kerrat koettamaan oveluuttaan Häntä vastaan. Hän toivoi yhä pääsevänsä Jeesuksesta voitolle kiihoittamalla niitä, jotka eivät ottaisi Jeesusta vastaan, vihaamaan Häntä ja koettamaan tuhota Hänet.

Saatana piti enkeleineen erikoista neuvottelua. He olivat pettyneitä ja raivoissaan siitä, etteivät he olleet voineet mitään Jumalan Pojalle. He päättivät, että heidän täytyy olla vielä ovelampia ja jännittää voimansa äärimmilleen herättääkseen Hänen oman kansansa keskuudessa epäuskoa Häntä kohtaan maailman Vapahtajana, ja tällä tavoin masentaa Jeesusta Hänen tehtävässään. Ei mitään väliä sillä, kuinka tarkkoja juutalaiset olisivat seremonioidensa ja uhritoimitustensa noudattamisessa, jos he vain voisivat pitää heidät sokeina profetioihin nähden ja saisivat heidät uskomaan, että Messias oli ilmestynyt mahtavana maallisena kuninkaana, niin he voisivat tulla johdetuiksi halveksimaan Jeesusta ja hylkäämään Hänet.

Minulle näytettiin, että Saatana ja hänen enkelinsä olivat sängen toimeliaita Kristuksen julkisen toiminnan aikana. He innoittivat ihmisiä epäuskoon, vihaan ja pilkkaan. Usein kun Jeesus lausui julki jonkin kirvelevän totuuden nuhdellen heidän syntejään, kansa raivostui. Saatana ja hänen enkelinsä yllyttivät heitä riistämään Jumalan Pojalta hengen. Monta kertaa he ottivat kiviä käteensä heittääkseen Häntä, mutta enkelit suojelivat Häntä ja veivät Hänet turvaan vihaiselta

kansanjoukolta. Kerran, kun alaston totuus jälleen kirposi Hänen pyhiltä huuliltaan, roskaväki tarttui Häneen ja vei hänet erään kukkulan huipulle aikoen heittää Hänet sieltä alas. Heidän keskuudessaan nousi riita siitä, mitä he Hänelle tekisivät, kun enkelit jälleen kätivät Hänet kansanjoukkojen näkyvistä, ja kulkien heidän keskitseen Hän meni pois.

Saatana toivoi yhä, että suuri pelastussuunnitelma raukeaisi tyhjiin. Hän ponnisti kaikki voimansa kovettaakseen ihmisten sydämet ja katkeroittaakseen heidän tunteensa Jeesusta kohtaan. Vihollinen toivoi, että vain niin harvat ottaisivat Hänet vastaan Jumalan Poikana, että Hän katsoisi kärsimyksensä ja uhrauksensa liian suuriksi niin pienen joukon puolesta. Mutta minä näin, että vaikka olisi ollut vain kaksi, jotka olisivat ottaneet Jeesuksen vastaan Jumalan Poikana ja uskoneet Häneen sielunsa Vapauttajana, Hän olisi vienyt suunnitelman päätökseen.

Lievittäen kärsimyksiä

Jeesus aloitti työnsä murtamalla Saatanan kärsimystä aiheuttavan voiman. Hän palautti sairaille heidän terveytensä, antoi sokeille heidän näkönsä ja paransi rampoja saaden heidät hyppimään ilosta ja ylistämään Jumalaa. Hän palautti terveyden niille, jotka olivat olleet sairaina ja Saatanan julman vallan kahleissa monet vuodet. Ystävällisin sanoin Hän lohdutti heikkoja, levottomia ja epätoivoisia. Heikot ja kärsivät, joita Saatana piti saaliinaan, Jeesus tempasi hänen kouristaan antaen heille ruumiin terveyden ja suuren ilon ja onnen. Hän herätti kuolleita, ja he ylistivät Jumalaa Hänen voimansa valtavasta esiintymisestä. Hän toimi voimallisesti kaikkien puolesta, jotka uskoivat Häneen.

Kristuksen elämä oli täynnä armeliaisuuden, myötätunnon ja rakkauden sanoja ja tekoja. Hän oli aina valpas kuuntelemaan niitä, jotka tulivat Hänen luokseen ja huojentamaan heitä heidän kärsimyksissään. Ihmissä oli omassa olemuksessaan todistus Hänen jumalallisesta voimastaan. Vielä sittenkin, kun Hän oli työnsä tehnyt, monet olivat hämmästyksissään nöyrästä, mutta kuitenkin niin voimallisesta Saarnaajasta. Koska hallitusmiehet eivät uskoneet Häneen, ei kansakaan ollut taipuvainen hyväksymään Jeesusta. Hän oli surujen mies ja tuskan tuttava. He eivät voineet sietää, että Hänen maltillinen, itsensäkieltävä elämänsä hillitsi heitä. He halusivat nauttia siitä kunniansta, mitä

maailma tarjoaa. Kuitenkin monet seurasivat Jumalan Poikaa ja kuuntelivat Hänen neuvojaan nauttien sanoista, jotka niin lempeästi kaikuivat Hänen huuliltaan. Hänen puheensa olivat täysipitoisia, ja kuitenkin niin selviä ja yksinkertaisia, että heikkopäinenkin voi niitä ymmärtää.

Tulokseton vastustus

Saatana ja hänen enkelinsä sokaisivat juutalaisten silmät ja pimittivät heidän ymmärryksensä sekä kiihottivat kansan johtajat ja hallitusmiehet surmaamaan Vapahtajan. Toisia hän lähetti hakemaan Jeesuksen heidän käsiinsä, mutta kun he tulivat lähelle sitä paikkaa, jossa Hän oli, he hämmästyivät suuresti. He näkivät Hänet myötätunnon ja säälin vallassa katselemassa inhimillistä kurjuutta. He kuulivat Hänen puhuvan rakastavasti ja hellästi sekä rohkaisevasti heikoille ja murheellisille. He kuulivat Hänen myös arvovaltaisella äänellä nuhtelevan ankarasti Saatanan voimia ja julistavan hänen vankinsa vapaiksi. He kuuntelivat niitä viisauden sanoja, joita lähti Hänen huuliltaan, ja joutuivat niiden lumoihin; he eivät voineet käydä Häneen käsiksi, vaan palasivat pappien ja vanhinten luokse ilman Jeesusta.

Kun heiltä kysyttiin: »Miksi ette tuoneet Häntä?» he selittivät, että he olivat nyt nähneet Hänen ihmetyönsä sekä kuunnelleet Hänen pyhiä, viisauden, rakkauden ja tiedon täyttämiä puheitaan, joista he olivat kuulleet, ja lopettivat sanoen: »Ei ole koskaan kukaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu.» Ylipapit väittivät heidänkin tulleen petetyiksi, ja jotkut oikeudenpalvelijat olivat ihmeissään siitä, etteivät he olleet ottaneet Häntä kiinni. Papit kysyivät pilkallisesti, oliko joku hallitusmiehistä uskonut Häneen. Minä näin, että monet neuvoston jäsenistä ja kansan vanhimmista uskoivat Jeesukseen, mutta Saatana pidätti heidät tunnustamasta sitä; he pelkäsivät kansan moitetta enemmän kuin Jumalaa.

Tähän asti eivät Saatanan oveluus ja viha olleet murta-
neet pelastussuunnitelmaa. Se aika, jolloin Jeesuksen maailmaantulon tarkoitus oli toteutuva, oli lähellä. Saatana ja hänen enkelinsä neuvottelivat yhdessä ja päättivät yllyttää Kristuksen oman kansan vaatimaan kiihkeästi Hänen vertaan ja syyttämään Häntä kohti julmuutta ja pilkkaa. He toivoivat, että Jeesus loukkaantuisi sellaisesta kohtelusta ja jättäisi sikseen inhimillisyytensä ja nöyryytensä.

Kun Saatana laati suunnitelmiaan, Jeesus kertoi opetuslapsilleen tarkoin niistä kärsimyksistä, jotka Hänen oli kestettävä — että Hänet ristiinnaulittaisiin ja että Hän nousisi kolmantena päivänä kuolleista. Mutta he olivat hitaita ymmärtämään eivätkä voineet käsittää, mitä Hän heille kertoi.

Kirkastuminen

Opetuslasten usko vahvistui suuresti kirkastusvuorella, kun he saivat katsella Kristuksen kirkkautta ja kuulla taivaasta tulevan äänen, joka todisti Hänen jumalallisesta syntyperästään. Jumala tahtoi antaa Jeesuksen seuraajille voimakkaan todistuksen siitä, että Hän oli luvattu Messias, niin että he katkerassa surussaan ja pettymyksessään Häntä ristiinnaulittaessa eivät kokonaan menettäisi luottamustaan. Herra lähetti Mooseksen ja Elian kirkastusvuorelle puhumaan Jeesuksen kanssa Hänen kärsimyksistään ja kuolemastaan. Sen sijaan, että olisi lähettänyt enkeleitä keskustelemaan Poikansa kanssa, Jumala valitsi nämä, jotka olivat itse kokeneet maan koettelemuksia.

Elia oli vaeltanut Jumalan kanssa. Hänen tehtävänsä oli ollut tuskallista ja koettelevaa, sillä Herra oli hänen välityksellään nuhdellut Israelia sen synneistä. Elia oli Jumalan profeetta, ja kuitenkin hänen oli pakko paeta paikasta toiseen pelastaakseen henkensä. Hänen oma kansansa ajoi häntä takaa kuin villieläintä surmataksaan hänet. Mutta Jumala otti hänet elävänä taivaaseen, jonne enkelit kantivat hänet kirkkaudessa ja riemusaatossa.

Mooses oli suurempi kuin kukaan, joka oli elänyt ennen häntä. Jumala oli kunnioittanut häntä suuresti, niin että hänellä oli ollut etuoikeus puhua Herran kanssa kasvoista kasvoihin, niin kuin ihminen puhuu ystävän kanssa. Hän sai nähdä Isää ympäröivän loistavan valon ja erinomaisen kirkkauden. Herra vapautti Israelin lapset Egyptin orjuudesta Moosesta aseenaan käyttäen. Mooses oli kansansa välittäjä, joka joutui usein välittämään heidän ja Jumalan vihan välillä. Kun Herran kiivaus syytyi ankarana Israelia kohtaan heidän epäuskonsa, napinoimisensa ja heidän törkeitten syntiensä tähden, Mooseksen rakkaus heitä kohtaan joutui koetukselle. Jumala aikoi tuhota heidät ja tehdä Mooseksesta väkevän kansan. Mooses osoitti rakkautensa Israeliin mitä hartaimmin rukoillen heidän puolestaan. Ahdistuksessaan hän rukoili Jumalaa kääntymään tuimasta vihas-

taan ja antamaan anteeksi Israelille tai pyyhkimään hänen nimensä kirjastaan.

Mooses maistoi kuoleman, mutta Mikael tuli alas taivaasta ja herätti hänet eloon, ennen kuin hänen ruumiinsa ehti näkemään turmelusta. Saatana koetti pitää hänen ruumistaan vallassaan väittäen sitä omakseen. Mutta Mikael herätti Mooseksen ja otti hänet taivaaseen. Saatana herjasi Jumalaa katkerasti leimaten Hänet epäoikeudenmukaiseksi, kun Hän salli ottaa Saatanaalta hänen saaliinsa; mutta Kristus ei moittinut vastustajaansa, vaikka tuo Jumalan palvelija oli langennut juuri hänen kiusaukseensa. Hän viittasi vain nöyrästi hänelle Isäänsä sanoen: »Rangaiskoon sinua Herra!» Juuda 9.

Jeesus oli kertonut opetuslapsilleen, että Hänen kanssaan seisovien joukossa oli muutamia, jotka eivät maistaisi kuolemaa, ennen kuin he näkisivät Jumalan valtakunnan tulevan voimassaan. Kirkastusvuorella tämä lupaus täyttyi. Siellä Kristuksen kasvot muuttuivat ja loistivat kuin aurinko. Hänen vaatteensa olivat valkoiset ja loistavat. Mooses oli edustamassa niitä, jotka herätetään kuolleista Jeesuksen toisessa tulemuksessa. Ja Elia, joka otettiin taivaaseen kokematta kuolemaa, oli edustamassa niitä, jotka Kristuksen toisessa tulemuksessa muutetaan kuolemattomuuteen ja otetaan taivaaseen kuolemaa maistamatta. Opetuslapset katselivat hämmästyneinä ja peloissaan Jeesuksen erinomaista majesteettiutta ja heitä ympäröivää pilveä sekä kuullivat Jumalan äänen pelottavan mahtavasti sanovan: »Tämä on minun rakas Poikani, kuulkaa Häntä.»

Kristuksen kavaltaminen

Minut vietiin siihen aikaan, jolloin Jeesus söi pääsiäisillallista opetuslastensa kanssa. Saatana oli pettänyt Juudaksen ja johtanut hänet ajattelemaan, että hän oli yksi Kristuksen todellisista opetuslapsista; mutta hänen sydämensä oli aina ollut lihallinen. Hän oli nähnyt Jeesuksen voimalliset työt, hän oli ollut Hänen seurassaan koko Hänen palvelusaikansa ja oli mukautunut siihen vastustamattomaan todistukseen, että Hän oli Messias; mutta Juudas oli kitsas ja ahnas, hän rakasti rahaa. Hän valitti vihasena siitä kallisarvoisesta voiteesta, jolla Maria voiteli Jeesuksen.

Maria rakasti Herraansa. Jeesus oli antanut hänelle anteeksi hänen monet syntinsä ja oli herättänyt kuolleista hänen suuresti rakastamansa veljen. Mariasta ei mikään ollut liian kallista lahjoitettavaksi Jeesukselle. Mitä kallisarvoisempi voide, sitä paremmin hän voisi ilmaista kiitollisuutensa Vapahtajaansa kohtaan uhraamalla sen hänelle.

Ahneuttaan peittääkseen Juudas lausui, että voide olisi voitu myydä ja antaa rahat köyhille. Mutta hän ei sanonut sitä siksi, että hän olisi millään tavalla huolehtinut köyhistä, sillä hän oli itsekin ja varasi usein omaan käyttöönsä sen, mikä oli uskottu hänen hoitoonsa annettavaksi köyhille. Juudas oli ollut välinpitämätön Jeesuksen hyvinvoinnista ja tarpeista, ja peittääkseen ahneuttaan hän usein viittasi köyhiin. Tämä Marian ylevämielinen teko oli mitä terävin nuhde hänen ahneelle luonteenlaadulleen. Näin valmistui Saatana kiusaukselle tilaisuus löytää Juudaksen sydäimestä otollinen maaperä.

Juutalaisten hallitusmiehet ja papit vihasivat Jeesusta, mutta kansanjoukot tungeksivat kuulemaan Hänen viisautta uhkuvia puheitaan ja näkemään Hänen voimallisia tekojaan. Kansa oli mitä suurimman kiinnostuksen vallassa ja seurasi

Jeesusta innokkaasti kuullakseen tämän ihmeellisen Opettajan opetuksia. Monet hallitusmiehistä uskoivat Häneen, mutta eivät uskaltaneet tunnustaa uskoaan, jottei heitä olisi erotettu pois synagoogasta. Papit ja vanhimmat päättivät, että jotakin oli tehtävä mikä vetäisi kansan huomion pois Jeesuksesta. He pelkäsivät, että kaikki alkaisivat uskoa Häneen. He eivät nähneet asemaansa enää turvatuksi. Heidän oli joko luovuttava asemastansa tai surmattava Jeesus. Ja senkin jälkeen kun he olisivat saaneet Hänet surmatuksi, jäisi eläviä Hänen voimansa muistomerkkejä.

Jeesus oli herättänyt Lasaruksen kuolleista, ja he pelkäsivät, että jos he tappaisivat Jeesuksen, Lasarus todistaisi Hänen suuresta voimastaan. Laumoittain ihmisiä kokoontui katsomaan häntä, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista, ja hallitusmiehet päättivät surmata Lasaruksenkin ja siten saada hälinän vaikenemaan. Sitten he kääntäisivät kansan perinnäissääntöihin ja ihmiskäskyihin, kymmenyksiin minuista ja tulleista, ja niin he saisivat jälleen kansan vaikutuksensa alaiseksi. He päättivät ottaa Jeesuksen kiinni, kun Hän olisi yksin, sillä jos he olisivat koettaneet ottaa Hänet kiinni väkijoukosta, kun kaikkien mielet olivat kiinnostuneita Hänestä, heidät olisi voitu kivittää.

Juudas tiesi, kuinka halukkaita he olivat saamaan Jeesuksen käsiinsä ja tarjoutui kavaltamaan Hänet ylipapeille ja vanhimmille muutamista hopearahoista. Hänen rakkautensa rahaan johti hänet myöntymään kavaltamaan Herransa Hänen katkerimmille vihämiehilleen. Saatana työskenteli selvästi Juudasta aseenaan käyttäen, ja kesken viimeisen illallisen, tuon vaikuttavan tapahtuman, petturi teki suunnitelmiaan kavaltaakseen Mestarinsa. Surullisena Jeesus kertoi opetuslapsilleen, että sinä yönä he kaikki loukkaantuisivat Häneen. Mutta kiihkeästi Pietari vakuutti, että vaikka kaikki toiset loukkaantuisivat Häneen, niin ei hän kuitenkaan sitä tekisi. Jeesus sanoi Pietarille: »Simon, Simon, katso, Saatana on tavoitellut teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja; mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäsi.» Luuk. 22: 31, 32.

Puutarhassa

Katselin Jeesusta ja Hänen opetuslapsiaan puutarhassa. Syvän surun raskauttamana Hän pyysi heitä valvomaan ja

rukoilemaan, etteivät joutuisi kiusaukseen. Hän tiesi, että heidän uskonsa joutuisi koetukselle ja että heidän toivonsa raukeaisi ja että he tarvitsisivat kaiken sen voiman, minkä he voivat saada hartaasti valvomalla ja palavasti rukoilemalla. Itkien ja hartaasti huutaen Jeesus rukoili: »Isä, jos Sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä malja; älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan Sinun.» Luuk. 22: 42. Jumalan Poika rukoili kuolemantuskassa. Suuria veripisaroita nousi Hänen kasvoilleen pudoten maahan. Enkelit lenselivät paikan yläpuolella katsellen näkyä, mutta vain yksi sai tehtäväksi mennä vahvistamaan Jumalan Poikaa Hänen tuskallisessa kamppailussaan. Taivaassa ei iloittu. Enkelit heittivät kruununsa ja harppunsa luotaan ja mitä suurimman kiinnostuksen vallassa hiljaa katselivat Jeesusta. He halusivat piirtää Jumalan Pojan, mutta johtavat enkelit eivät sallineet heidän tehdä sitä, etteivät he katsellessaan Hänen kavaltamistaan vapauttaisi Häntä; sillä suunnitelma oli laadittu, ja se täytyi toteuttaa.

Rukoiltuaan Jeesus tuli opetuslastensa luo, mutta he nukuivat. Tänä hirvittävänä hetkenä Hän ei saanut edes opetuslastensa myötätuntoa ja rukouksia tuekseen. Pietari, joka vähän aikaa aikaisemmin oli niin innokas, nukkui raskaasti. Jeesus muistutti häntä hänen vuorenvarmasta tunnustuksestaan ja sanoi hänelle: »Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani!» Matt. 26: 40. Kolme kertaa Jumalan Poika rukoili suuressa tuskassa.

Juudas kavaltaa Jeesuksen

Sitten Juudas saapui mukanaan joukko aseistettuja miehiä. Hän lähestyi Mestariaan tervehtien Häntä kuten tavallisesti. Joukko piiritti Jeesuksen, mutta siinä Hän osoitti jumalallisen voimansa sanomalla: »Ketä te etsitte?» »Minä se olen.» He kaatuivat taaksepäin maahan. Jeesus teki tämän kysymyksen sentähden, että he näkisivät Hänen voimansa ja saisivat todistuksen siitä, että Hän voisi vapauttaa itsensä heidän käsistään, jos Hän tahtois.

Opetuslapset alkoivat toivoa, kun he näkivät seipäin ja miekoin varustetun väkijoukon kaatuvan niin nopeasti. Kun he nousivat ja jälleen piirittivät Jumalan Pojan, Pietari veti miekkansa ja löi ylimmäisen papin palvelijaa sivaltaen hänet korvan. Jeesus käski hänen panna pois miekkansa sanoen: »Vai luuletko, etten voisi rukoilla Isääni, niin että

Hän lähettäisi heti minulle enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkeleitä?» Matt. 26: 53. Minä näin, että kun Jeesus lausui nämä sanat, toivo aivankuin antoi uutta eloa enkelien kasvoille. He tahtoivat heti piirittää Päälikkönsä ja lyödä hajalle tuon vihaisen roskaväen. Mutta he tulivat surullisiksi jälleen, kun Jeesus lisäsi: »Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?» Matt. 26: 54. Opetuslapsetkin vaipuivat sydämeltään epätoivoon ja pettyivät katkerasti, kun Jeesus salli vihollistensa viedä Hänet pois.

Opetuslapset pelkäsivät omaa henkeänsä, ja he kaikki jättivät Hänet ja pakenivat. Jeesus jäi yksin murhaajajoukon käsiin. Voi, mikä Saatanan riemuvoitto! Ja mikä suru ja murhe Jumalan enkelien keskuudessa! Monet pyhien enkelien joukot, joiden kunkin johdossa oli kookas, johtava enkeli, saivat tulla seuraamaan tapahtuman kulkua. Heidän tuli merkitä muistiin jokainen herjaus ja julmuus, joka kohdistui Jumalan Poikaan, ja luetteloida jokainen tuskan pistos, minkä Jeesuksen tuli kestää; sillä ne ihmiset, jotka nauttivat tästä hirveästä näytelmästä, tulevat näkemään sen kaiken uudestaan elävänä kuvauksena.

Kristuksen kuulustelu

Jättäessään taivaan enkelit panivat suruissaan pois välkkyvät kruununsa. He eivät voineet kantaa niitä heidän Päämiehensä saadessa samanaikaisesti kärsiä ja kantaa orjantappurakruunua. Saatana ja hänen enkelinsä toimivat innokkaasti oikeussalissa saadakseen inhimilliset tunteet ja myötätunnon hävitetyksi. Koko ilmapiiri oli heidän vaikutuksensa painostamaa ja saastuttamaa. He innostivat ylimmäisiä pappeja ja vanhimpia herjaamaan ja solvaamaan Jeesusta tavalla, joka oli mitä vaikeinta inhimillisen luonnon kestää. Saatana toivoi, että sellainen pilkka ja väkivaltaisuus saisivat Jumalan Pojan jotenkin valittamaan ja napitsemaan; tai että Hän näyttäisi jumalallisen voimansa ja murtautuisi irti kansanjoukon otteesta ja että pelastussuunnitelma niin lopultakin raukeaisi tyhjiin.

Pietarin kieltäminen

Pietari seurasi Herraansa hänen kavaltamisensa jälkeen. Hän tahtoi nähdä mitä Jeesukselle tehtäisiin. Mutta kun häntä väitettiin yhdeksi Jeesuksen opetuslapsista, niin pelko omasta turvallisuudesta johti hänet selittämään, ettei hän tuntenut tuota Miestä. Opetuslapset tunnettiin kielensä puhtaudesta, ja Pietari, saadakseen syyttäjänsä vakuuttuneiksi siitä, ettei hän kuulunut Kristuksen opetuslapsiin, kielsi syytöksen kolmannen kerran kiroten ja vannoen. Jeesus, joka oli jonkin matkan päässä Pietarista, kääntyi surullisin, nuhtelevin katsein häneen. Silloin opetuslapsi muisti sanat, jotka Jeesus oli puhunut hänelle yläsalissa, ja myös oman innokkaan vakuutuksensa: »Vaikka kaikki loukkaantuisivat Sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu.» Matt. 26: 33. Hän oli kieltänyt Herransa, vieläpä kiroten ja vannoen; mutta

tuo Jeesuksen katse sulatti Pietarin sydämen ja pelasti hänet. Hän itki katkerasti ja katui suurta syntiään, ja niin hän muuttui, ja valmistui vahvistamaan veljiään.

Oikeussalissa

Kansanjoukko vaati äänekkäästi Jeesuksen verta. He ruoskivat Häntä julmasti ja pukivat Hänen ylleen vanhan, purppuraisen kuninkaallisen viitan sekä painoivat Hänen pyhään päähänsä orjantappurakruunun. He antoivat sauvan Hänelle käteen, kumarsivat Häntä ja tervehtivät Häntä pilkaten: »Terve, juutalaisten kuningas!» Joh. 19: 3. Sitten he ottivat sauvan Hänen kädestään ja löivät sillä Häntä päähän, niin että piikit tunkeutuivat Hänen ohimoihinsa ja saattoivat veren virtaamaan Hänen kasvoilleen ja parralleen.

Enkeleiden oli vaikeata kestää tätä näkyä. He olisivat vapauttaneet Jeesuksen, mutta johtavat enkelit ehkäisivät heidät siitä sanoen, että tämä oli se suuri hinta, mikä oli maksettava ihmisen lunastamiseksi; mutta se oli oleva täydellinen ja aiheuttava kuoleman Hänelle, jolla oli kuolema vallassaan. Jeesus tiesi, että enkelit katselivat tätä kohtausta Hänen alentumisestaan. Heikoinkin enkeli olisi voinut kaataa tämän pilkkaavan joukon voimattomana ja vapauttaa Jeesuksen. Hän tiesi, että jos Hän pyytäisi sitä Isältään, enkelit vapauttaisivat Hänet siinä hetkessä. Mutta saadak-sensa pelastussuunnitelman toteutetuksi Hänen oli välttämättömästi kärsittävä jumalattomien ihmisten solvausta.

Jeesus seisoj hiljaisena ja nöyränä raivostuneen kansanjoukon edessä sen herjatessa Häntä mitä alhaisimmalla tavalla. He sylkivät Häntä kasvoihin — noihin kasvoihin, joiden edestä he eräänä päivänä haluavat kätkeytyä, jotka valaisevat Jumalan kaupungin ja loistavat kirkkaammin kuin aurinko. Kristus ei luonut heihin vihaista katsetta. He peittivät Hänen päänsä vanhalla vaatteella verhoten siten Hänen silmänsä, ja sitten löivät Häntä kasvoihin sekä huusivat: »Profetoi, kuka se on, joka Sinua löi!» Luuk. 22: 64. Enkelien keskuudessa oli levottomuutta. He tahtoivat pelastaa Hänet heti, mutta heidän johtavat enkelinsä estivät heidät siitä.

Jotkut opetuslapsista olivat saaneet rohkeuden tulla saliin, missä Jeesus oli, seuratakseen Hänen kuulusteluaan. He odottivat, että Hän ilmaisisi jumalallisen voimansa ja vapauttaisi itsensä vihollistensa käsistä sekä rankaisisi heitä

heidän Häntä kohtaan osoittamastaan julmuudesta. Heidän toivonsa nousi ja laski aina kohtausten vaihteluiden mukaan. Joskus he epäilivät ja pelkäsivät tulleen petetyiksi. Mutta heidän kirkastusvuorella kuulemansa ääni ja näkemänsä kirkkaus vahvisti heidän uskoaan, että Hän oli Jumalan Poika. He muistuttelivat mielessänsä niitä tapahtumia, joiden silminnäkijöinä he olivat olleet, ihmetöitä, joita he olivat nähneet Jeesuksen suorittavan parantaessaan sairaita, avatessaan sokeain silmiä, avatessaan kuurojen korvia, Hänen nuhdellessaan ja ajaessaan ulos riivaajia, herättäessään kuolleita ja vieläpä tyynnyttäessään tuulen ja meren.

He eivät voineet uskoa, että Hän kuolisi. He toivoivat, että Hän vielä nousisi voimassaan ja käskevällä äänellä hajottaisi tuon verta janoavan väkijoukon niinkuin Hän oli astunut temppeliin ja ajanut ulos kaikki ne, jotka olivat tehneet Jumalan huoneen markkinapaikaksi, heidän paetessaan Hänen edestään kuin komppania aseistettuja sotilaita olisi ajanut heitä takaa. Opetuslapset toivoivat, että Jeesus näyttäisi voimansa ja todistaisi kaikille, että Hän oli Israelin kuningas.

Juudaksen tunnustus

Katkerä omantunnontuska ja häpeä täytti Juudaksen hänen salakavalan tekonsa johdosta hänen kavaltaessaan Jeesuksen. Ja kun hän näki sen väkivallan, mitä Vapahtaja sai kärsiä, hän oli voitettu mies. Hän oli rakastanut Jeesusta, mutta rakastanut enemmän rahaa. Hän ei ollut ajatellut, että Jeesus sallisi hänen johtamansa roskajoukon ottaa itsensä kiinni. Hän oli odottanut Hänen tekevän ihmeen ja vapauttavan itsensä heidän käsistään. Mutta kun hän katseli raivoisaa, verta janoavaa väkijoukkoa oikeussalissa, hän tunsu syvästi syyllisyytensä; ja kun monet syyttivät Jeesusta kiihkeästi, Juudas ryntäsi väkijoukon läpi ja tunnusti, että hän oli tehnyt syntiä kavaltaessaan viattoman veren. Hän tarjosi papeille rahoja, jotka he olivat hänelle maksaneet sekä pyysi hartaasti heitä vapauttamaan Jeesuksen selittäen, että Hän oli täysin viaton.

Harmi ja hämminki sai papit vaikenemaan hetkiseksi. He eivät toivoneet kansan tietävän, että he olivat lahjoneet yhden Jeesuksen seuraajiksi tunnustautuvista kavaltamaan Hänet heidän käsiinsä. He tahtoivat salata sen, että olivat ajaneet Jeesusta takaa kuin varasta ja ottaneet Hänet kiinni

salaa. Mutta Juudaksen tunnustus ja hänen kalpea, syyllinen ulkonäkönsä paljastivat kansalle sen, että viha oli saatanut papit ottamaan Jeesuksen kiinni. Kun Juudas äänekäästi selitti, että Jeesus oli syytön, papit vastasivat: »Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi.» Matt. 27: 4. Heillä oli nyt Jeesus vallassaan, ja he olivat päättäneet pitää Hänet varmasti käsissään. Tuskissaan Juudas heitti rahat, joita hän nyt halveksi, lahjojiensa jalkoihin, ja tuskan ja kauhun vallassa hän meni ja hirtti itsensä.

Jeesusta ympäröivässä joukossa oli monia, jotka seurasivat Häntä myötätunnolla, ja väkeä hämmästytti, kun Hän ei vastannut mitään moniin Hänelle tehtyihin kysymyksiin. Roskajoukon kaiken pilkan ja väkivallan aikana ei Hänen kasvoillaan nähty pienintäkään vihan taikka huolen ilmettä. Hän oli arvokas ja rauhallinen. Läsnäolijat katselivat Häntä ihmetellen. He vertasivat Hänen virheetöntä ulkomuotoaan ja päättäväistä, arvokasta olemustaan niiden ulkonäköön, jotka istuivat Häntä tuomitsemassa, ja sanoivat toinen toiselleen, että Hän muistutti kuningasta enemmän kuin kukaan noista hallitusmiehistä. Hänessä ei ollut merkkiäkään rikollisuudesta. Hänen katseensa oli lempeä, puhdas ja peloton ja Hänen otsansa leveä ja korkea. Jokainen piirre todisti voimakkaasti hyväntahtoisuudesta ja jaloista periaatteista. Hänen kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä olivat niin harvinaisia ihmisten keskuudessa, että monet olivat peloissaan. Vieläpä Herodes ja Pilatuskin olivat sangen levottomia Hänen jalosta, jumalallisesta olemuksestaan.

Jeesus Pilatuksen edessä

Aluksi Pilatus oli vakuuttunut siitä, ettei Jeesus ollut mikään tavallinen ihminen. Hän uskoi Jeesuksen olevan erinomainen persoonallisuus ja täysin viaton niihin syytöksiin, joita Häntä vastaan tehtiin. Enkelit, jotka seurasivat tuota kohtausta, panivat merkille Rooman maaherran vakaumuksen, ja Jumala lähetti erään enkelin Pilatuksen vaimon luo pelastaakseen Pilatuksen syyllistymästä tuohon kauheaan tekkoon, luovuttamasta Kristuksen ristiinnaulittavaksi. Hän antoi Pilatuksen vaimolle unessa ilmoituksen, että mies, jota kuulustelemaan hänen miehensä oli ryhtynyt, oli Jumalan Poika ja että Hän oli syytön. Vaimo lähetti Pilatukselle kiireesti sanoman kertoen, että hän oli unessa kärsinyt paljon Jeesuksen tähden, ja varoitti miestänsä tekemästä mitään

tuolle pyhälle Miehellä. Tunkeutuen kiireesti väkijoukon läpi sanansaattaja jätti kirjeen Pilatuksen käsiin. Lukiessaan hän peljästyi ja kalpeni sekä päätti heti, ettei hänellä ollut syytä saattaa Kristusta kuolemaan. Jos juutalaiset halusivat Jeesuksen verta, hän ei vaikuttaisi siihen, vaan toimisi Hänen vapauttamiseksi.

Jeesus lähetetään Herodeksen luo

Kun Pilatus kuuli, että Herodes oli Jerusalemissa, se huojensi häntä suuresti, sillä hän toivoi vapautuvansa kaikesta vastuusta Jeesuksen kuulusteluun ja tuomitsemiseen nähden. Heti hän lähetti Jeesuksen syyttäjäineen Herodeksen luo. Tämä hallitsija oli paatunut synnissä. Johannes Kastajan murha oli jättänyt hänen omalletunnonleen tahrana, josta hän ei kyennyt vapautumaan. Kun hän kuuli Jeesuksesta ja Hänen tekemistensä voimallisista teoista, hän pelkäsi ja vapisi luullen Häntä Johannes Kastajaksi, joka oli noussut kuolleista. Kun Pilatus jätti Jeesuksen hänen käsiinsä, Herodes piti tekoa hänen valtansa, arvovaltansa ja arvostelukykynsä tunnustamisena. Tämä teki nämä kaksi hallitus miestä ystäviksi keskenään heidän oltua aikaisemmin vihamiehiä. Herodes tahtoi mielellään nähdä Jeesuksen toivoen Hänen tekevän joitakin valtavia ihmetekojä hänen tyydytykseksensä. Mutta Jeesuksen tehtävänä ei ollut tyydyttää uteliaisuutta eikä etsiä omaa turvallisuuttaan. Hänen jumalallisen, yliluonnollisen voimansa tarkoitus oli olla toisten pelastamiseksi, eikä Hänen omaksiedukseen.

Jeesus ei vastannut mitään Herodeksen Hänelle esittämiin moniin kysymyksiin, eikä liioin vihamiehilleen, jotka syyttivät Häntä kiivaasti. Herodes raivostui, koska Jeesus ei näyttänyt pelkäävän hänen valtaansa, ja sotamiestensä kanssa hän ivasi, pilkkasi ja herjasi Jumalan Poikaa. Kuitenkin häntä hämmästytti Jeesuksen jalo, jumalankaltainen olemus, kun Häntä häpeällisesti herjattiin. Ja peläten tuomita Häntä, Herodes lähetti Hänet takaisin Pilatuksen luo.

Saatana ja hänen enkelinsä kiusasivat Pilatusta ja koettivat saattaa hänet itsensä turmioon. He esittivät hänelle, että jos hän ei ottaisi osaa Jeesuksen tuomitsemiseen, niin toiset tekisivät sen, sillä väkijoukko janosi Hänen vertaan. Jos hän ei antaisi Jeesusta ristiinnaulittavaksi, hän menettäisi valtansa ja maallisen kunniansa ja hänet leimattaisiin petkuttajan kannattajaksi. Peläten menettävänsä valtansa ja arvo-

asemansa Pilatus antoi suostumuksensa Jeesuksen kuolemaan. Ja vaikka hän pani Jeesuksen veren Hänen syyttäjiensä vastuulle ja vaikka kansanjoukko hyväksyi sen huutaen: »Tulkoon Hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle», (Matt. 27: 25) ei Pilatus kuitenkaan ollut viaton, vaan hän oli syyllinen Kristuksen vereen. Oman itsekään etunsa tähden, koska hän rakasti maan suurten kunniaa, hän antoi viattoman miehen kuolemaan. Jos Pilatus olisi noudattanut omaa vakaumustaan, ei hänellä olisi ollut mitään tekemistä Jeesuksen tuomitsemisessa.

Jeesuksen puheet ja ulkonäkö Hänen kuulustelunsa aikana tekivät syvän vaikutuksen moniin, jotka olivat läsnä tuossa tilaisuudessa. Niiden vaikutukset tulivat näkyviin Hänen ylösnousemuksensa jälkeen. Niiden joukossa, jotka myöhemmin liitettiin seurakuntaan, oli monia, joiden vakaumus oli peräisin Jeesuksen kuulustelun ajalta.

Saatanan raivo oli suuri, kun hän näki, että kaikki se julmuus, jota hän oli johtanut juutalaiset harjoittamaan Jeesusta kohtaan, ei ollut aiheuttanut pienintäkään napinaa Hänen taholtaan. Vaikka Hän olikin pukeutunut ihmisluontoon, jumal'kaltainen mielenlujuus ylläpiti Häntä, eikä Hän poikennut vähimmässäkään määrässä Isänsä tahdosta.

Kristuksen ristiinnaulitseminen

Kristus, Jumalan rakas Poika, vietiin ulos ja jätettiin kansalle ristiinnaulittavaksi. Opetuslapset ja ympäristön uskavaiset liittyivät joukkoon, joka saattoi Jeesusta Golgatalle. Jeesuksen äiti oli myös mukana Johanneksen, rakastetun opetuslapsen, hoivaamana. Hänen sydämensä oli kuvaamattoman tuskan murtama, mutta opetuslasten tavoin hänkin toivoi, että tämä tuskallinen kohtaus vaihtuisi, että Jeesus pitäisi kiinni vallastaan ja esiintyisi vihollisilleen Jumalan Poikana. Sitten hänen äidinsydämensä lannistui jälleen hänen muistaessaan sanat, joissa Jeesus oli lyhyesti viitannut niihin tapahtumiin, jotka menivät täytäntöön tuona päivänä.

Jeesus oli tuskin ohittanut Pilatuksen talon portin, kun risti, joka oli valmistettu Barabbasta varten, tuotiin ja pantiin Hänen haavoille piestyille ja vertavuotaville harteilleen. Barabbaan kumppaneillekin, joiden oli määrä kärsiä rangaisuksensa samanaikaisesti Jeesuksen kanssa, annettiin ristsä. Vapahtaja oli kantanut taakkaansa ainoastaan muutaman virstasauvan matkan, kun Hän heikentyneenä verenvuodosta ja ylenmääräisestä väsymyksestä ja tuskasta kaatui nääntyneenä maahan.

Kun Jeesus toipui, risti asetettiin jälleen Hänen harteilleen, ja Hänet pakotettiin kulkemaan eteenpäin. Hän horjui muutamia askelia kantaen raskasta taakkaansa, ja kaatui sitten taas maahan kuin hengettömänä. Häntä pidettiin ensin kuolleena, mutta lopulta Hän toipui jälleen. Papit ja hallitushenkilöt eivät säälineet vähääkään kärsivää uhriaan, mutta he näkivät mahdolliseksi Hänen kantaa kidutusvälinettä kauemmaksi. Heidän neuvotellessaan mitä tehdä, tuli Simon, kyreneläinen, vastakkaiselta suunnalta väkijoukkoa vastaan. Pappien yllytyksestä hänet pidätettiin ja pakotettiin kantamaan Kristuksen ristiä. Simonin pojat olivat Jeesuksen ope-

tuslapsia, mutta hän itse ei ollut koskaan joutunut kosketuksiin Hänen kanssaan.

Suuri kansanjoukko saattoi Vapahtajaa Golgatalle, monet pilkaten ja ivaten, mutta jotkut itkien ja kertoen Hänen ylistystään. Ne, jotka Hän oli parantanut erilaisista sairauksista, ja ne, jotka Hän oli herättänyt kuolleista, selostivat Hänen ihmeellisiä tekojaan vakavalla äänellä sekä tahtoivat tietää, mitä Jeesus oli tehnyt, että Häntä pitäisi kohdella kuin pahantekijää. Vain muutama päivä aikaisemmin he olivat saattaneet Häntä iloisin mielin hoosiannaa veisaten ja heiluttaen käsissään palmunoksia, kun Hän riemusaatossa ratsasti Jerusalemiin. Mutta monet, jotka silloin olivat kaiuttaneet Hänelle ylistystä, koska niin oli tapana tehdä, huusivat nyt voimakkaasti: »Ristiinnaulitkaa Hänet, ristiinnaulitkaa Hänet!»

Ristiin naulittuna

Kun oli saavuttu teloituspaikalle, sidottiin tuomitut kidutusvälineisiin. Noiden kahden varkaan tehdessä vastarintaa niiden käsissä, jotka asettivat heidät ristille, ei Jeesus tehnyt lainkaan vastarintaa. Jeesuksen äiti katseli toimitusta tuskaisten jännittyneenä toivoen Jeesuksen tekevän jonkin ihmeen pelastaakseen itsensä. Hän näki, kuinka Jeesuksen kädet olivat ojennettuina ristinpuulle — nuo rakkaat kädet jotka aina suonasivat, jotka olivat niin monta kertaa kurottuneet parantamaan kärsiviä. Ja nyt he ottivat vasaran ja nautoja, ja kun naulat olivat lävistäneet pehmeän lihan ja tarttuneet ristiin, kantoivat järkyttyneet opetuslapset Kristuksen tainnoksiin menemäisillään olevan äidin pois julmalta tapahtumapaikalta.

Jeesus ei päästänyt pienintäkään valituksen ääntä. Hänen kasvonsa pysyivät kalpeina ja tyyninä, mutta suuret hiki-karpalot kihosivat Hänen otsalleen. Ei ollut säälivää kättä pyyhkimässä kuoleman hikeä Hänen kasvoiltaan, ei kuulunut myötätunnon ja muuttumattoman uskollisuuden sanoja vahvistamaan Hänen inhimillistä sydäntään. Hän polki aivan yksinään viinikuurnan, eikä yhtään ihmistä ollut Hänen luonaan. Sotilaiden suorittaessa hirvittävää tehtäväänsä Jeesus kärsi mitä ankarimpia kuolintuskia ja rukoili vihollistensa puolesta: »Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä he tekevät.» Luuk. 23: 34. Tähän Kristuksen rukoukseen Hänen vihollistensa puolesta sisältyi koko maailma ja joka ainoa syntinen, aina ajan loppuun saakka.

Kun Jeesus oli naulittu ristiin, muutamat voimakkaat miehet nostivat sen pystyyn ja hyvin rajusti iskivät sen maahan sitä varten kaivettuun kuoppaan, mikä aiheutti Jumalan Pojalle mitä hirvittäväntä kipua. Nyt alkoi kauhea näytelmä. Papiit, hallitusmiehet ja kirjanoppineet unohtivat pyhän virkansa arvokkuuden ja yhtyivät roskajoukon kanssa ivaamaan ja pilkkaamaan kuolevaa Jumalan Poikaa. He sanoivat: »Jos sinä olet juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi.» Luuk. 23: 37. Ja muutamat hokivat ivallisesti toisilleen: »Muita Hän on auttanut, itseään ei voi auttaa.» Mark. 15: 31. Temppelin arvohenkilöt, paatuneet sotilaat, kurja ryöväri ristillä ja halpamaiset julmat ihmiset väkijoukosta — kaikki he yhtyivät herjaamaan Kristusta.

Ryövärit, jotka naulittiin ristille Jeesuksen kanssa, kärsivät yhtä suurta ruumiillista tuskaa kuin Hänkin, mutta toista tämä tuska vain paadutti ja teki hänet häikäilemättömäksi ja ilkkuvaksi. Hän yhtyi pappien pilkkaan ja herjaten sanoi Jeesukselle: »Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä.» Luuk. 23: 39. Toinen pahantekijöistä ei ollut paatunut rikollinen. Kun hän kuuli rikostoverinsa ilkkuvat sanat, »hän nuhteli häntä sanoen: »Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alainen. Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekemme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt.» Luuk. 23: 40, 41. Sitten, kun hän sydämessään kääntyi Kristuksen puoleen, taivaallinen valo tulvi hänen sydämeensä. Runnellussa, herjatussa, ja ristillä riippuvassa Jeesuksessa hän näki Vapahtajansa, ainoan toivonsa ja pyysi Häntä hartaasti nöyränä uskossa: »Jeesus, muista minua kun tulet valtakuntaasi.» Niin Jeesus sanoi hänelle: »Totisesti minä sanon sinulle tänä päivänä: *) sinun pitää oleman minun kanssani paratiisissa.» Luuk. 23: 43.

Hämmästyksissään enkelit katselivat Jeesuksen ääretöntä rakkautta, kun Hän kärsiessään mitä hirvittävimpiä sielun- ja ruumiin tuskia, ajatteli vain toisia ja rohkaisi katuvaa sielua uskomaan. Vielä viimeisillä hengenvedoillaan kuolemansa kynnyksellä Hän osoitti ihmistä kohtaan sellaista rakkautta, joka oli kuolemaakin väkevämpi. Monet, jotka olivat näkemässä noita Golgatan tapahtumia, vahvistuivat niistä uskossaan Kristukseen.

*) Asettamalla kaksoispiste sanojen »tänä päivänä» jälkeen eikä niiden edelle, kuten se on useimmissa käännöksissä, saamme tämän raamatunkohdan oikean merkityksen paremmin ilmaistuksi.

Jeesuksen viholliset odottivat nyt kärsimättömästi toivoen Hänen kuolemaansa. Tuon tapahtuman he kuvittelivat ainaksi vaientavan huhut Hänen jumalallisesta voimastaan ja ihmetöistään. He olivat kyllin rohkeita ajatellaksensa, ettei heidän enää tarvitsisi vavista Hänen vaikutusvaltansa vuoksi. Nuo tunteettomat sotilaat, jotka olivat asettaneet Jeesuksen ristille, jakoivat Hänen vaatteensa keskenään ja kiistelivät eräästä saumattomasta vaatekappaleesta. Lopulta he ratkaisivat asian heittämällä siitä arpaa. Innoitettu kynä oli tarkasti kuvaillut tämän tapauksen satoja vuosia ennen kuin se tapahtui: »Sillä koirat minua piirittävät, pahain parvi saartaa minut. He ovat lävistäneet minun käteni ja jalkani... He jakavat keskenänsä minun vaatteeni ja heittävät minun puvustani arpaa.» Ps. 22: 17, 19.

Pojan rakkauden antama opetus

Jeesuksen silmät tähyilivät sinne tänne väkijoukkoon, joka oli kokoontunut nähdäkseen Hänen kuolemansa, ja Hän näki ristin juurella Johanneksen tukemassa Mariaa, Kristuksen äitiä. Tämä oli palannut takaisin tuolle kauhealle tapahtumapaikalle voimatta olla kauempaa poissa Poikansa luota. Jeesuksen viimeinen opetus koski Pojan rakkautta. Hän loi katseensa äitinsä surun murtamiin kasvoihin ja sitten Johannekseen. Ja Hän sanoi äidillensä: »Vaimo, katso poikasi!» Sitten Hän sanoi opetuslapselle: »Katso, äitisi!» Joh. 19: 27. Johannes ymmärsi hyvin Jeesuksen sanat ja sen pyhän luottamustehtävän, minkä Jeesus uskoi hänelle. Hän saattoi heti Kristuksen äidin pois tuolta Golgatan kauhistuttavalta tapahtumapaikalta. Tuosta hetkestä lähtien Johannes huolehti hänestä niinkuin ainakin uskollinen poika ottaen hänet omaan kotiinsa. Tämä täydellinen esimerkki Kristuksen esittämästä pojanrakkaudesta loistaa himmentymättömänä läpi aikakausien usvan. Mitä ankarimman tuskankaan keskellä Hän ei unohtanut äitiänsä, vaan huolehti kaikin tavoin hänen tulevaisuudestaan.

Jeesuksen maanpäällinen työ oli nyt miltei suoritettu. Hänen kieltänsä kuivasi, ja hän sanoi: »Minun on jano.» He kasvoivat sienen etikkaan ja sappeen ja ojensivat sen Hänen juoda; ja maistettuaan sitä Hän kieltäytyi juomasta. Ja nyt elämän ja kirkkauden Herra teki kuolemaa ihmissuvun sovintouhrina. Hän otti päälleen Isän vihan ihmisen sijaisena, mikä teki tämän Hänen juomansa maljan niin kitkeräksi ja mursi Jumalan Pojan sydämen.

Ihmisten synty pantiin Kristuksen, ihmisen sijaisen ja taakaajan, kannettavaksi. Hänet luettiin lainrikkokjaksi, jotta Hän voisi pelastaa heidät lain kirouksesta. Kaikkien Aadamin jälkeläisten syyllisyys kaikilta aikakausilta painoi Hänen sydäntään. Ja Jumalan viha ja Hänen vastenmielisyytensä ilmeneminen synnin tähden niin hirvittäväällä tavalla aivan tyrmistytti Jumalan Pojan mielen. Kun Jumala pidätti mieltymyksensä ja tukensa Vapahtajalta tänä äärimmäisen tuskan hetkenä, Hänen sydämensä valtasi sellainen murhe ja mielipaha, jota ihminen ei milloinkaan saata täydellisesti käsittää. Jumalan Poika kärsi ristillä kaikki tuskat. Veripisarot, jotka vuotivat Hänen otsaltaan, käsistään ja jalolistaan, tuskan kouristukset, jotka kiduttivat Hänen ruumistaan, ja kuvaamaton hätä, mikä täytti Hänen sielunsa Isän peittäessä Häneltä kasvonsa, puhuvat ihmiselle sanoen: Rakkaudesta sinua kohtaan Jumalan Poika suostuu ottamaan nämä inhottavat rikokset päällensä, sinun tähtesi Hän nujertaa kuoleman vallan ja avaa portit paratiisiin ja kuolematomaan elämään. Hän, joka tyynnytti sanallaan ärjyvät aallot ja kulki vaahtopäisillä laineilla, joka sai pahat henget vapisemaan ja taudin pakenemaan kosketuksellaan, joka herätti kuolleet henkiin ja aukaisi sokean silmät. Hän uhraa itsensä lopullisena uhrina ristillä ihmisen puolesta. Hän, syntien kantaja, kärsii lainmukaisen rangaistuksen jumalattomuudesta ja tulee itse synniksi ihmisen puolesta.

Saatana ahdisti Jeesuksen sydäntä ankarilla kiusauksillaan. Syntiä, mikä Jeesuksen näkemänä oli niin inhottavaa, sälytettiin Hänen päälleen, kunnes Hän voihki sen painon alla. Ei ole ihme, että Hänen inhimillinen olemuksensa vapisi tuona kauheana hetkenä. Enkelit katselivat hämmästyneinä Jumalan Pojan epätoivoista kuolinkamppailua, joka oli niin paljon Hänen ruumiillista tuskaansa kovempaa, että Hän sitä tuskin tunsikaan. Taivaalliset olennot peittivät kasvonsa näkemästä tätä kauheata näkyä.

Eloton luonto ilmaisi myötätuntonsa häväistyä ja kuolevaa Luojaansa kohtaan. Aurinko kieltäytyi katselemasta tuota kauheata näkyä. Sen voimakkaat, kirkkaat säteet valaisivat maan keskipäivän aikana, mutta yhtäkkiä näytti, aivan kuin se olisi poispyyhkäisty. Täydellinen pimeys ympäröi ristin ja koko lähitiöön aivan kuin suruvaippaan. Pimeyttä kesti kolme kokonaista tuntia. Yhdeksännellä hetkellä kauhea pimeys hälväsi kansan ympäriltä, mutta yhä kietoi vaippaansa Vapahtajan. Salamat näyttivät kiukkuisina sinkoilevan Hä-

neen, kun Hän riippui ristillä. Sitten »Jeesus huusi suurella äänellä: »Eeli, Eeli, lama sabaktani?» Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?» Mark. 15: 34.

Se on täytetty

Hiljaisina ihmiset odottivat tätä kauheaa näkyä päätymään. Jälleen aurinko paistaa, mutta risti on pimeyden peitossa, Äkkiä hämäryys hälvenee ristiltä, ja selvästi kuuluvalla äänellä, joka tuntuu kaikuvan läpi koko luomakunnan, Jeesus huutaa: »Se on täytetty.» »Isä, Sinun käsiisi minä annan henkeni.» Luuk. 23: 46. Valo ympäröi ristiä, ja Vapah-tajan kasvat loistivat kirkkaina kuin aurinko. Sitten Hänen päänsä vaipui Hänen rintaansa vasten, ja Hän kuoli.

Sillä hetkellä, jolloin Kristus kuoli, olivat papit toimittamassa palvelusta pyhäkössä sen esiripun edessä, joka erotti pyhän kaikkein pyhimmästä. Äkkiä he tunsivat maan allaan vapisevan, ja temppelin runsaasti poimutetun esiripun, joka uusittiin joka vuosi, repi kahtia ylhäältä alas saakka sama kalpea käsi, joka kirjoitti tuomion sanat Belsassarin palatsin seinälle.

Jeesus ei antanut henkeänsä, ennen kuin Hän oli täyttänyt työn, mitä Hän tuli tekemään, Hän huudahti viimeisellä hengenvedolla: »Se on täytetty!» Enkelit riemuivat näistä sanoista, sillä suuri pelastussuunnitelma oli menemässä voitokkaasti täytäntöön. Taivaassa riemuuttiin siitä, että Adamin lapset saattoivat nyt kuuliaisuudessa eläen tulla lopullisesti kohotetuiksi Jumalan läheisyyteen. Kristus voitti Saatanan täydellisesti, ja hän tiesi kuninkuutensa olevan mennyttä.

Hautaus

Johannes ei tietänyt, mihin toimenpiteisiin ryhtyä rakastetun Mestarin ruumiin suhteen. Häntä kauhistutti ajattella, että Jeesuksen ruumis joutuisi noiden raakojen ja tunteettomien sotilaiden käsiteltäväksi ja että se pantaisiin kunniamattomaan hautapaikkaan. Hän tiesi, ettei hän saisi mitään apua juutalaisilta viranomaisilta, ja Pilatukseltakin hän saattoi toivoa hyvin vähän. Mutta Joosef ja Nikodemus herättivät huomiota tässä odottamattomassa tapauksessa. Molemmat nämä miehet olivat suuren neuvoston jäseniä ja Pilatuksen tuttavina. Molemmat olivat varakkaita ja vaikutusvaltasia henkilöitä. He päättivät, että Jeesuksen ruumiin tulee saada kunniallinen hautaus.

Joosef meni rohkeasti Pilatuksen luokse ja pyysi häneltä Jeesuksen ruumista haudatakseen sen. Pilatus antoi sitten virallisen määräyksen, että Jeesuksen ruumis oli annettava Joosefille. Johanneksen ollessa huolissaan ja neuvoton rakkaan Mestarin maallisten jäännösten suhteen palasi Joosef Arimatialainen maaherralta saamansa valtakirja mukanaan. Ja Nikodemus saapui, tuoden ennakkotietoja Joosefin käynnin tuloksista Pilatuksen puheilla, tuoden mukanaan mirhamista ja aloesta valmistettu kallis sekoitus, joka painoi noin sata naulaa. Kaikkein arvossapidetyimmällekään koko Jerusalemissa ei olisi voitu osoittaa kuoleman tullessa suurempaa kunnioitusta.

Hellin tuntein ja syvästi kunnioittaen he ottivat omin käsin Jeesuksen ruumiin pois tuosta kidutusvälineestä heidän myötätuntonsa kyyneleiden vuolaina virratessa heidän katsolessaan Hänen runneltua ja raadeltua ruumistaan, jonka he huolellisesti pesivät ja puhdistivat veritahroista. Joosef omisti uuden kivistä hakatun hautakammion, jonka hän oli varannut itseänsä varten. Se oli lähellä Golgataa, ja hän valmisti tämän hautakammion nyt Jeesukselle. Ruumis kärrittiin yhdessä Nikodemuksen tuomien hienohajuisten yrttien kanssa huolellisesti liinavaattäeseen, ja kolme opetuslasta kantoi kallisarvoisen taakkansa uuteen hautaan, jonne ei ollut ketään aikaisemmin haudattu. Siellä he suoristivat nuo runnellut jäsenet ja asettivat ruhjotut kädet ristiin elottomalle rinnalle. Galilealaiset naiset tulivat lähelle nähdäkseen, että oli tehty kaikki mitä voitiin heidän rakkaan opettajansa elottomalle ruumiille. Sitten he katselivat, kuinka kivi vieritettiin hautakammion suulle, ja Jumalan Poika jätettiin rauhassa lepäämään. Naiset jäivät viimeisiksi ristille, samoinkuin Kristuksen haudallekin.

Vaikka juutalaiset hallitusmiehet olivatkin saaneet toteutetuksi ilkeän aikomuksensa tappaen Jumalan Poika, heidän pelkonsa ei saanut rauhaa eikä heidän kateutensa Kristusta kohtaan kuollut. Tyydytetyn koston tuomaan iloon oli sekoittuneena ainaista pelkoa siitä, että Hänen kuollut ruumiinsa, joka lepäsi Joosefin hautakammiossa, virkoaisi jälleen eloon. Sen tähden ylipapit ja fariseukset tulivat yhdessä Pilatuksen luo ja sanoivat: »Herra, me muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: Kolmen päivän kuluttua minä nouse ylös. Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään saakka, etteivät Hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi Häntä ja sanoisi kansalle: 'Hän nousi kuol-

leista', ja niin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen.» Matt. 27: 62—64. Pilatus oli yhtä taipumaton kuin juutalaisetkin uskomaan, että Jeesus nousisi kuolleista voimallaan rankaisemaan niitä, jotka olivat Hänet tappaneet ja hän asetti roomalaisista sotilaista muodostetun vartion paikalle pappien käytettäväksi. Hän sanoi: »Tuossa on vartijaväkeä, menkää, vartioikaa niin hyvin kuin taidatte. Niin he menivät ja turvasivat haudan lukitsemalla kiven sinetillä ja asettamalla vartijat.» Matt. 27: 65, 66.

Juutalaiset kuvittelivat edistävänsä asiaa asettamalla vartion Jeesuksen haudan ympärille. He kiinnittivät sinetin kiveen niin sulkien hautakammion, jottei sitä voitaisi huomatta häiritä, ja he ryhtyivät kaikkiin mahdollisiin varokeinoin opetuslasten vehkeilyjen ja kavaluuden varalta Jeesuksen ruumiin suhteen. Mutta kaikki heidän suunnitelmansa ja varokeinonsa vain tekivät täydellisemmäksi ylösnousemuksen voiton ja täydellisemmin vahvistivat sen totuuden.

Kristuksen ylösnousemus

Opetuslapset lepäsivät sapatin ja surivat Herransa kuolemaa, Jeesuksen, kirkkauden Kuninkaan levätessä hautakammiossa. Kun yö lähestyi, olivat sotilaat asettuneet vartioimaan Vapahtajan leposijaa enkelien liidellensä näkyttöminä pyhän paikan yllä. Yö kului verkalleen, ja kun vielä oli pimeä, tiesivät vartioivat enkelit, että Jumalan rakkaan Pojan, heidän rakkaan Herransa, vapautuksen hetki oli pian koittava. Kun he odottivat mitä syvimmän mielenliikutuksen valtaamina Hänen voittonsa hetkeä, tuli väkevä enkeli nopeasti lentäen taivaasta. Hänen kasvonsa olivat kuin salama ja hänen vaatteensa valkeat kuin lumi. Hänen kirkkautensa hajoitti pimeyden hänen lentosuunnaltansa, ja sai pahat enkelit, jotka voitonriemuisina olivat väittäneet Jeesuksen ruumista saaliiksensa, pakenemaan kauhistuneina hänen loistoaan ja kirkkauttaan. Muuan siitä enkelijoukosta, joka oli ollut todistamassa tuota kauheata Kristuksen nöyryyttämistä, ja vartioi Hänen leposijaansa, liittyi taivaasta tulleeseen enkeliin, ja he tulivat yhdessä hautakammion luo. Maa vapisi ja tärisi heidän lähestyessään, ja syntyi valtava maanjäristys.

Kauhu valtasi roomalaiset vartijat. Missä oli nyt heidän voimansa vartioida Jeesuksen ruumista? He eivät nyt ajatelleet velvollisuuttaan, eikä sitä, että opetuslapset varastavat Jeesuksen pois. Enkelien kirkkaus paistoi kirkkaammin kuin aurinko, niin että roomalaiset vartijat kaatuivat kuin kuolleina maahan. Toinen enkeleistä tarttui suureen kiveen, vieritti sen pois hautakammion suulta ja istuutui itse sille. Toinen meni hautaan ja avasi siteen Jeesuksen pään ympäriltä.

»Sinun Isäsi kutsuu Sinua»

Sitten huusi enkeli taivaasta äänellä, mikä sai maan vapi-semaan: »Sinä, Jumalan. Poika, Sinun Isäsi kutsuu Sinua! Tule ulos.» Kuolema ei kyennyt pitämään enää kauempaa Häntä vallassaan. Jeesus nousi kuolleista voittajana, Juhlal-lisen kunnioituksen valtaamina enkelit katselivat tapahtu-maa. Ja kun Jeesus tuli ulos hautakammioista, lankesivat nuo loistavat enkelit maahan polvilleen palvomaan ja ter-vehtimään Häntä voittolauluin.

Saatanan enkelien oli pakko paeta taivaan enkelien kir-kasta, läpätunkevaa valoa, ja katkerina he valittivat kunin-kaalleen, että heidän saaliinsa oli ryöstetty heiltä väkivaltai-sesti, ja että Hän, jota he niin suuresti vihasivat, oli noussut kuolleista. Saatana ja hänen joukkonsa olivat riemuinneet siitä, että heidän valtansa langenneeseen ihmiseen oli ai-kaansaanut sen, että Elämän Herra joutui hautaan, mutta lyhyt oli heidän helvetillinen voitonriemunsa. Sillä kun Jee-sus astui ulos vankilastaan majesteettillisena voittajana, Saa-tana tiesi, että jonkin ajan kuluttua hänen itsensä oli kuol-tava, ja että hänen kuninkuutensa oli joutuva Hänen käsiinsä, jolle se oikeastaan kuului. Saatana vaikeroi ja raivosi, sillä kaikista yrityksistensä huolimatta hän ei ollut voittanut Jeesusta, vaan Hän oli avannut pelastuksen oven ihmiselle, kenelle tahansa, joka tahtoi astua siitä sisälle ja pelastua.

Pahat enkelit ja heidän johtajansa kokoontuivat neuvot-telemaan, miten he saattaisivat edelleen toimia Jumalan hallitusta vastaan. Saatana käski palvelijoittensa mennä ylipappien ja vanhimpien luo. Hän sanoi: »Meidän onnistui pettää heidät, sokaista heidän silmänsä ja kovettaa heidän sydämensä Jeesusta vastaan. Me saimme heidät uskomaan, että Hän oli petkuttaja. Roomalainen vartio tulee tuomaan inhottavat uutiset Hänen ylösnousemuksestaan. Me saimme papit ja vanhimmat vihaamaan Jeesusta ja murhaamaan Hänet. Nyt uskotelkaa heille, että jos tulee tiedoksi, että Jeesus on noussut kuolleista, niin kansa kivittää heidät, koska he ovat surmanneet viattoman miehen.»

Roomalaisten sotilaiden selonteko

Kun taivaallinen enkelijoukko oli poistunut haudalta ja valo ja kirkkaus olivat hävinneet, rohkenivat roomalaiset vartijat kohottaa päätään silmäilläkseen ympärilleen. Huo-

matessaan suuren kiven vieritetyksi pois hautakammion suulta, ja Jeesuksen ruumiin kadonneen, valtasi heidät häm-mästys. He kiiruhtivat kaupunkiin tiedoittamaan papeille ja vanhimmille mitä he olivat nähneet. Noiden murhamiesten kuunnellessa tuota hämmästyttävää selontekoa, he kaikki kalpenivat. Kauhu valtasi heidät heidän ajattellessaan, mitä he olivat tehneet. Jos kertomus oli totta, niin he olivat kaikki mennyttä miestä. Hetken he istuivat aivan hiljaa katsellen toinen toistansa, tietämättä mitä tehdä, tai mitä sanoa. Selonteon myöntäminen oikeaksi merkitsisi itsensä tuomitsemista. He siirtyivät syrjään neuvotellakseen, mitä oli tehtävä. He päättelivät, että jos vartijoiden tuoma tieto leviäisi kansan keskuuteen, niin ne jotka olivat aiheuttaneet Kristuksen kuoleman, surmattaisiin Hänen murhaajinaan.

Nyt he päättivät lahjoa sotilaat pitämään asian salassa. Papit ja vanhimmat antoivat heille suuren määrän rahaa sanoen: »Sanokaa, että Hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja veivät Hänet varkain meidän nukkuessamme.» Matt. 28: 13. Ja kun vartijat kysyivät, mitä heille tehtäisiin sentähden että he nukkuivat palvelustaan toimittaessaan, niin juuta-laiset viranomaiset lupasivat suostuttaa maaherran **takaa-**maan heille pelastuksen. Rahan tähden roomalaiset vartijat myivät kunniansa ja suostuivat noudattamaan pappien ja vanhimpien neuvoa.

Lunastustyön ensimmäiset hedelmät

Kun Jeesus huusi ristillä riippuessaan: »*Se on täytetty*», niin kalliot halkesivat, maa vapisi ja hautoja aukeni. Kun Hän nousi kuoleman ja haudan voittajana, maan vavistessa ja taivaallisen kirkkauden valaistessa tuon pyhän paikan, monet vanhurskaat kuolleet nousivat Hänen kutsuansa nou-dattaen haudoistansa todistuksena Hänen kuolleistanouse-misestaan. Nämä Jumalan suosion saaneet, ylösnousseet pyhät, nousivat kirkastettuina. He olivat valittuja pyhiä kaikilta aikakausilta, luomisesta Kristuksen päiviin saakka. Näin juutalaisten johtohenkilöiden yrittäessä salata totuutta Kristuksen ylösnousemuksesta Jumala näki hyväksi nostaa nämä pyhät haudoistaan todistamaan, että Jeesus oli noussut ylös julistamaan Hänen kirkkauttansa.

Nämä ylösnousseet olivat kooltaan ja muodoltaan erilaisia, toiset olivat komeampia kuin toiset. Minua valistettiin, että maan asukkaat olivat rappeutuneet, he olivat menettäneet

voimaansa ja komeuttansa. Saatanalla on sairaus ja kuolema vallassaan ja aikojen kuluessa ovat kirouksen seuraukset käyneet yhä näkyvämmiksi ja Saatanan valta selvemmin havaittavaksi. Noan ja Abrahamin aikoina eläneet ihmiset muistuttivat ulkonäöltään, komeudeltaan ja voimiltaan enkeleitä. Mutta jokainen seuraava sukupolvi on aina heikentynyt ja tullut sairauksille alttiimmaksi, ja heidän elinikänsä on lyhentynyt. Saatana on oppinut vahingoittamaan ja heikentämään ihmiskuntaa.

Nuo Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen kuolleista nousseet ilmestyivät monille, tehden heille ilmeiseksi, että ihmisen puolesta annettu uhri oli täydellinen, että Jeesus, jonka juutalaiset ristiinnaulitsivat, oli noussut kuolleista, ja todistaakseen sanansa he sanoivat: »Me olemme nousseet Hänen kanssaan.» He olivat todistuksena siitä, että Hänen valtava voimansa, se oli kutsunut heidät haudoistaan. Levitetystä valheellisista kertomuksista huolimatta eivät Saatana, hänen enkelinsä eivätkä ylipapit voineet pitää Kristuksen ylösnousemusta salassa, sillä tämä pyhä joukko, joka oli noussut haudoistaan, levitti ihmellisiä, iloisia uutisia. Jeesus itsekin näyttäytyi sureville ja murtuneille opetuslapsilleen karkoittaen heidän pelkonsa ja tuoden heille ilon ja riemun.

Naiset haudalla

Varhain viikon ensimmäisen päivän aamuna, jo ennen kuin päivä oli vielä valjennut, pyhät naiset tulivat haudalle tuoden hyvänhajuista yrttejä voidellakseen Jeesuksen ruumiin. He havaitsivat raskaan oven vieritetyksi pois haudan suulta, ja ettei Jeesuksen ruumista ollut siellä. Heidän sydämensä tuli murheelliseksi, sillä he pelkäsivät, että heidän vihollisensa olivat vieneet ruumiin pois. Äkkiä he näkivät kaksi valkeisiin vaatteisiin pukeutunutta enkeliä, joiden kasvot hohtivat kirkkautta. Nämä taivaalliset olennot ymmärsivät naisten asian ja heti he sanoivat heille, ettei Jeesus ollut siellä, vaan että Hän oli noussut ylös, ja he saivat nähdä sen paikan, missä Hän oli levännyt. He käskivät naisten mennä kertomaan Hänen opetuslapsilleen, että Hän oli menevä heidän edellään Galileaan. Pelloissaan ja suuresti iloiten naiset kiiruhtivat takaisin surevien opetuslasten luo ja kertoivat heille, mitä olivat nähneet ja kuulleet.

Opetuslapset eivät voineet uskoa, että Kristus oli noussut ylös, vaan sanoman tuoneiden naisten kanssa juoksivat kii-

reesti haudalle. He totesivat, ettei Jeesus ollut siellä. He näkivät Hänen liinavaatteensa, mutta eivät voineet uskoa sitä hyvää uutista, että Hän oli noussut kuolleista. Niin he palasivat kotiin ihmetellen sekä sitä mitä olivat nähneet että naisten heille esittämää kertomusta.

Mutta Maria halusi viipyä haudan läheisyydessä miettien sitä, mitä hän oli nähnyt, ja häntä vaivasi ajatus, että hän kenties oli erehtynyt. Hän tunsi, että uudet koettelemukset odottivat häntä. Hänen murheensa yltyi uudelleen, ja hän puhkesi katkeraan itkuun. Hän kumartui katsoakseen uudelleen hautaan ja näki kaksi valkeisiin pukeutunutta enkeliä. Toinen heistä istui siinä, missä Jeesuksen pää oli levännyt, ja toinen siinä, missä Hänen jalkansa olivat olleet. He puhuttelivat häntä lempeästi ja kysyivät, miksi hän itki. Hän vastasi: »Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat Hänet panneet.» Joh. 20: 13.

»Älä minuun koske»

Kun hän kääntyi pois päin haudalta, hän näki Jeesuksen seisovan lähellä, mutta ei tuntenut Häntä. Jeesus puhui hänelle lempeästi tiedustellen hänen surunsa syytä ja kysyen, ketä hän etsi. Luullen Häntä puutarhuriksi Maria pyysi, että jos Hän oli vienyt pois hänen Herransa, niin kertoisi, mihin oli Hänet pannut, niin että hän voisi ottaa Hänet pois. Silloin Jeesus puhui hänelle omalla taivaallisella äänellään sanoen: »Maria!» Maria tunsi tuon rakkaan äänen ja vastasi nopeasti: »Opettaja!» Iloissaan hän oli syleilemäsillään Jeesusta, mutta Jeesus sanoi: »Älä minuun koske, sillä en minä ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene minun veljeni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.» Joh. 20: 17. Iloiten Maria kiirehti opetuslasten luo hyvine uutisineen. Jeesus nousi nopeasti Isänsä luo kuulemaan Hänen huuiltaan, että Hän hyväksyi uhrin, ja vastaanottamaan kaiken vallan taivaassa ja maan päällä.

Enkelit ympäröivät Jumalan Pojan pilven tavoin ja käskivät ikuisia portteja aukenemaan kunnian Kuninkaan käydä sisälle. Minä näin, että ollessaan tuon loistavan taivaallisen joukon kanssa Jumalan välittömässä läheisyydessä ja Hänen kirkkautensa ympäröimänä Jeesus ei unohtanut maan päällä olevia opetuslapsiaan, vaan sai Isältään voi-

man ja vallan palata heidän luokseen ja suoda heille voimaa. Samana päivänä Hän palasi ja näyttäytyi opetuslapsilleen. Silloin Hän salli heidän koskettaa itseänsä, sillä Hän oli noussut Isänsä luo ja saanut vallan ja voiman.

Epäilevä Tuomas

Tuomas ei ollut läsnä tällä kerralla. Hän ei tahtonut nöyrästi omaksua toisten opetuslasten kertomusta, vaan vakuutti päättävästi ja itsevarmasti, ettei hän uskoisi, ellei saisi panna sormiaan naulain jälkiin ja kättänsä kylkeen, jonka julma keihäs oli lävistänyt. Tässä hän osoitti luottamuksen puutetta veljiänsä kohtaan. Jos kaikki vaatisivat samaa todistusta, ei nyt kukaan vastaanottaisi Jeesusta eikä uskoisi Hänen ylösnousemukseensa. Mutta Jumalan tahto oli, että ne jotka eivät voineet itse nähdä ja kuulla ylösnoussutta Vapahtajaa, vastaanottaisivat opetuslasten kertomuksen.

Jumala ei mielistynyt Tuomaan epäuskoon. Kun Jeesus jälleen tapasi opetuslapsensa, oli Tuomaskin heidän joukossaan, ja kun näki Jeesuksen, hän uskoi. Mutta hän oli selittänyt, ettei hän tyytyisi saamatta näkemisensä lisäksi myös koskettaa, ja Jeesus antoi hänelle hänen haluamansa todistuksen. Tuomas huudahti: »Minun Herrani ja minun Jumalani!» Mutta Jeesus nuhteli häntä hänen epäuskostaan sanoen: »Sentähden, että minut näit, sinä uskot. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!» Joh. 20: 28, 29.

Kristuksen surmaajien täydellinen tappio

Kun uutiset levisivät kaupungista kaupunkiin ja paikkakunnalta toiselle, pelkäsivät juutalaiset vuorostaan henkeänsä ja salasivat vihan, jota he hautoivat opetuslapsia kohtaan. Heidän ainoa toivonsa oli saada heidän valheelinen ilmoituksensa levenemään. Ja ne, jotka toivoivat tämän valheen olevan totta, hyväksyivät heidän suunnitelmansa. Pilatus vapisi kuullessaan, että Kristus oli noussut ylös. Hän ei voinut epäillä annettua todistusta, ja siitä hetkestä hän menetti rauhansa ainaiseksi. Maallisen kunnian tähden ja peläten menettävänsä virkansa ja henkensäkin, hän oli luovuttanut Jeesuksen kuolemaan. Nyt hän oli täysin vakuuttunut, että mies, jonka vereen hän oli syyllistynyt, ei ollut ainoastaan viaton, vaan että Hän oli Jumalan Poika. Pilatuksen elämä oli onnetonta loppuun asti. Epä-

toivo ja tuska hävittivät kaikki toiveikkaat, iloiset tunteet. Hän ei suostunut kenenkään lohdutettavaksi ja kuoli mitä surkuteltavimmalla tavalla.

Neljäkymmentä päivää opetuslasten kanssa

Jeesus viipyi opetuslastensa luona neljäkymmentä päivää tuottaen heille sydämen iloa ja riemua selittämällä ja avaamalla heille entistä täydellisemmin Jumalan valtakunnan totuuksia. Hän valtuutti heidät todistamaan siitä, mitä olivat nähneet ja kuulleet Hänen kärsimyksistään, kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan ja kuinka Hän antoi itsensä uhriksi synnin tähden sekä että kaikki, jotka tahtoisivat, voisivat tulla Hänen luokseen ja saada elämän. Uskollisesti heistä huolehtien Hän kertoi heille, että he joutuisivat vainottaviksi ja ahdistetuiksi, mutta he saisivat huojennusta muistelemalla kokemuksiaan ja niitä sanoja, joita Hän oli puhunut heille. Hän kertoi heille, että Hän oli voittanut Saatanan kiusaukset ja koetuksissa ja kärsimyksissä saavuttanut voiton. Saatanalla ei voisi enää olla valtaa Häneen, vaan hän kohdistaisi nyt kiusauksensa suoranaisemmin opetuslapsiin ja kaikkiin niihin, jotka uskovat Hänen nimeensä. Mutta he voisivat voittaa, niinkuin Hänkin oli voittanut. Jeesus antoi opetuslapsilleen voiman tehdä ihmeitä ja sanoi heille, että vaikka jumalattomat ihmiset vainoaisivatkin heitä, Hän lähettäisi enkelinsä aika ajoin pelastamaan heidät. Heidän henkeänsä ei voitaisi riistää, ennen kuin he ovat suorittaneet tehtävänsä; sitten heitä kenties vaadittaisiin sinetöimään verellään antamansa todistukset.

Hänen huolestuneet seuraajansa kuuntelivat iloitien Hänen opetuksiaan nauttien innokkaasti jokaisesta sanasta, joka lähti Hänen pyhiltä huuliltaan. Nyt he tiesivät varmasti, että Hän oli maailman Vapahtaja. Hänen sanansa painuivat syvälle heidän sydämeensä, ja he surivat sitä, että pian heidän täytyisi erota taivaallisesta Opettajastaan saamatta enää kuulla lohduttavia, kalliita sanoja Hänen huuliltaan. Mutta kun Jeesus kertoi, että Hän menisi valmistamaan heille sijaa ja tulisi sitten takaisin noutamaan heidät luokseen, niin että he saisivat aina olla Hänen kanssaan, heidän sydämensä lämpeni taas rakkaudesta ja ylitsevuotavasta ilosta. Hän lupasi myös lähettää Lohduttajan, Pyhän Hengen, johtamaan heitä koko totuuteen. Ja Hän »nosti kätensä ja siunasi heidät». Luuk. 24: 50.

Kristuksen taivaaseenastuminen

Koko taivas odotti sitä voittosaaton hetkeä, jolloin Jeesus nousi Isänsä luo. Enkelit tulivat vastaanottamaan kirkkauden Kuningasta ja saattamaan Hänet voittosaatossa taivaaseen. Kun Jeesus oli siunannut opetuslapsiaan, Hän erkani heistä, ja Hänet otettiin ylös. Hänen näyttäessään tietä ylöspäin Häntä seurasi se vankijoukko, joka Hänen ylösnousteissaan oli herätetty haudoistaan. Joukko taivaan enkeleitä oli Häntä saattamassa mukana lukemattoman enkelijoukon odottaessa taivaassa Hänen tuloaan.

Kun he nousivat Pyhään Kaupunkiin, niin Jeesusta saattamassa olleet enkelit huusivat: »Nostakaa päanne, te portit, nostakaa päanne, te ikuiset ovet, kunnian Kuninkaan käydä sisälle!» Kaupungissa olevat enkelit huusivat ihastuksissaan: »Kuka on se kunnian Kuningas?» ja saattue vastasi riemuiten: »Hän on Herra, väkevä ja voimallinen, Herra, voimallinen sodassa. Nostakaa päanne, te portit, nostakaa päanne, te ikuiset ovet, kunnian Kuninkaan käydä sisälle!» Jälleen odottavat enkelit kysyivät: »Kuka on se kunnian Kuningas?», ja enkelisaattue vastasi sointuvin äänin: »Hän on Herra Sebaot, Hän on kunnian Kuningas.» Ps. 24: 7–10. Ja taivaallinen seurue astui sisälle Jumalan kaupunkiin.

Sitten kaikki taivaan sotajoukot kokoontuivat majestee-tillisen Ylipäällikkönsä ympärille ja mitä syvimmän kunnioituksen vallassa kumartuivat Hänen eteensä ja heittivät väkkyvät kruununsa Hänen jalkojensa juureen. Sitten he koskettelivat kultaisia harppujaan, ja täyttivät suloisella, sointuvilla sävelillä koko taivaan soittaen ja laulaen Karitsalle, joka oli teurastettu, mutta joka taas elää majesteettiudessa ja kirkkaudessa.

Opetuslasten tähystellessä surumielin taivaalle nähdäkseen viimeisen vilahduksen taivaaseen nousevasta Herrastaan heidän vierelleen ilmestyi kaksi valkeisiin pukeutunutta enkeliä, jotka sanoivat heille: »Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte Hänen taivaaseen menevänkin.» Apt. 1: 11. Opetuslapset ja Jeesuksen äiti, joka heidän kanssaan oli todistamassa Jumalan Pojan taivaaseen astumisen, viettivät seuraavan yön keskustellen Hänen ihmeellisistä teoistaan ja niin lyhyen ajan kuluessa tapahtuneista oudoista ja suurenmoisista tapahtumista.

Saatanan viha

Saatana neuvotteli jälleen enkeliensä kanssa, ja katkerassa vihassansa Jumalan hallitusta kohtaan hän sanoi heille, että koska hänen voimansa ja valtansa jatkuivat maan päällä, heidän ponnistustensa Jeesuksen seuraajia vastaan tulee kasvaa kymmenkertaisesti. He eivät saaneet minkäänlaista voittoa Jeesuksesta, mutta heidän oli, mikäli mahdollista, voitettava Hänen seuraajansa. Kunkin sukupolven aikana heidän tulisi koettaa kietoa pauloihinsa Jeesukseen uskovia. Hän selitti enkeleilleen, että Jeesus oli antanut opetuslapsilleen vallan nuhdella heitä ja ajaa heidät ulos sekä parantaa niitä, joita he vaivasivat. Silloin Saatanan enkelit lähtivät kuin kiljuvat leijonat etsimään Jeesuksen seuraajia heitä tuhotakseen.

Helluntai

Avatessansa opetuslastensa ymmärryksen käsittämään Häntä koskevia profetioita Jeesus vakuutti heille, että Hänelle oli annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä, ja käskei heidän mennä saarnaamaan evankeliumia kaikille luoduille. Opetuslapset, joissa heräsi yhtäkkiä uudelleen tuo vanha toivo, että Jeesus nousisi Daavidin valtaistuimelle Jerusalemiin, tiedustelivat: »Herra, tälläkö ajalla Sinä jälleen rakennat Israelin valtakunnan?» Apt. 1: 6. Vapahtaja jätti heidän mielensä epävarmuuteen asiasta vastatessaan, ettei heidän asiansa ollut »tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut.» Apt. 1: 7.

Opetuslapset alkoivat toivoa, että Pyhän Hengen ihmeellinen laskeutuminen saisi juutalaiset kansana vastaanottamaan Jeesuksen. Vapahtaja pidättyi enemmistä selityksistä, sillä Hän tiesi, että kun Pyhä Henki saa tulla heihin kaikessa täyteydessään, Hän valaisisi heidän mielensä, ja he ymmärtäisivät täysin suoritettavanaan olevan työn ja ryhtyisivät jatkamaan sitä juuri siitä, mihin Hän oli sen jättänyt.

Opetuslapset kokoontuivat yläsaliin rukoilemaan yhdessä uskoven naisten, Marian, Jeesuksen äidin, ja Hänen veljensä kanssa. Nämä veljet, jotka olivat olleet uskomattomia, olivat nyt lujia uskossaan nähtyään kaiken sen, mitä tapahtui Herran ristiinnaulitsemisen, ylösnousemuksen ja taivaaseenastumisen yhteydessä. Heitä oli koolla noin satakaksikymmentä.

Pyhän Hengen vuodatus

»Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla. Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää, ja täytti koko huoneen, jossa he

istuivat. Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat heidän itsekunkin päälle. Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaa antoi.» Tulisten kielten muodossa Pyhä Henki jakaantui heidän päitensä päälle, mikä oli tunnusmerkkillinen heille annetusta lahjasta kyetä sujuvasti puhumaan useita kieliä, jotka aikaisemmin olivat olleet heille tuntemattomia. Ja tulen ilmeneminen kuvasi sitä hehkuvaa intoa, jolla he tulivat työskentelemään sekä sitä voimaa, joka oli liittyvä heidän sanoihinsa.

Tässä taivaallisessa valaistuksessa kirjoitukset, joita Kristus oli heille selittänyt, nousivat nyt heidän mieleensä kirkkaan ja voimakkaan totuuden kirkastamina ja rakastettavina. Verho, joka oli estänyt heitä näkemästä sitä päättyneeksi, joka oli lakkautettu, oli nyt otettu pois, ja he ymmärsivät täydellisen selvästi Kristuksen tehtävän tarkoituksen ja päämäärän sekä Hänen valtakuntansa luonteen.

Helluntaivoimassa

Juutalaiset oli hajoitettu melkein kaikkiin kansoihin, ja he puhuivat eri kieliä. Heitä oli tullut Jerusalemiin kaukaa ja he oleskelivat siellä nyt tilapäisesti uskonnollisten juhlien ajan ottaakseen niihin osaa. Tuossa kokoontuneessa joukossa puhuttiin kaikkia tunnettuja kieliä. Tämä kielten sekoitus oli suurena esteenä Jumalan palvelijoiden työskentelylle heidän julistaessaan Kristuksen oppia maailman kaukaisimpiin osiin. Kun Jumala täytti apostolien puutteen ihmeellisellä tavalla, se koitui kansalle mitä voimakkaimmaksi vahvistukseksi näiden Kristuksen todistajien todistusten hyväksi. Pyhä Henki oli tehnyt heidän puolestaan, mitä he itse eivät olisi kyenneet tekemään elinaikanaan. Nyt he saattoivat levittää evankeliumin totuutta ulkomaille juuri niiden ihmisten kielellä, joiden hyväksi he kulloinkin työskentelivät. Tämä ihmeellinen lahja oli yleisin todistus, mitä he saattoivat esittää maailmalle siitä, että heidän tehtävänsä kanto taivaan leimaa.

»Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääväisiä miehiä, kaikkinaisista kansoista, mitä taivaan alla on. Ja kun tämä ääni kuului, niin kokoontui paljon kansaa; ja he tulivat ymmälle, sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kieltänsä. Ja he hämmästyivät ja ihmettelivät sanoen: 'Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?

Kuinka me sitten kuulemme kukin sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?»

Papit ja hallitusmiehet raivostuivat suuresti tästä ihmeellisestä ilmiöstä, josta kerrottiin kaikkialla Jerusalemissa ja ympäristössä, mutta he eivät uskaltaneet päästää ilkeyttään valloilleen pelosta joutua alttiiksi kansan vihalle. He olivat järjestäneet Mestarin kuoleman, mutta tässä olivat nyt Hänen palvelijansa, oppimattomia galilealaisia miehiä viittamassa profetian ihmeelliseen täyttymykseen sekä opettamassa Jeesuksen oppia kaikilla silloin puhutuilla kielillä. He puhuivat voimallisesti Vapahtajan ihmeellisistä teoista ja esittivät kuulijoilleen pelastussuunnitelmaa, joka perustui Jumalan Pojan armoon ja uhriin. Heidän sanansa vakuuttivat synnistä ja johtivat kääntymykseen tuhansia kuulijoita. Pappien juurruttamat perinnäissäännöt ja harhauskot kaikkosivat pois heidän mielestään, ja he vastaanottivat Jumalan Sanan puhtaana opin.

Pietarin saarna

Pietari todisti heille, että tämä ilmiö oli Joelin ennustuksen suoranaista täyttymistä, jossa hän ennustaa, että Jumala antaa omillensa sellaisen voiman tehdäkseen heidät soveliaiksi erikoiseen tehtävään.

Pietari viittasi taaksepäin Kristuksen sukuperään osoittaen, että Hän polveutui suoraan Daavidin kunnioitetusta huoneesta. Hän ei käyttänyt mitään Jeesuksen opetuksia todistaakseen todellisen asemansa, koska hän tunsi heidän ennakkoluulonsa niin suuriksi, ettei siitä olisi mitään hyötyä. Mutta hän viittasi Daavidiin, jota juutalaiset pitivät kansansa kunnioitettuna patriarkkana, ja sanoi:

»Sillä Daavid sanoo Hänestä: 'Minä näen alati edessäni Herran, sillä Hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi. Sentähden minun sydämeni iloitsee ja kieleni riemuitsee, ja myös minun ruumiini on lepäävä toivossa, sillä Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.'»

Pietari osoittaa tässä, että Daavid ei voinut puhua itsestään tässä viittauksessa, vaan selvästikin Jeesuksesta Kristuksesta. Daavid kuoli luonnollisen kuoleman niinkuin muutkin ihmiset. Hänen hautansa ja sen kätkemä kunnioitettu tomu, oli huolellisesti säilytetty noihin aikoihin asti. Jumala oli erikoisesti kunnioittanut Daavidia Israelin kuninkaana ja profeettana. Profeetallisessa näyssä Jumala oli näyttänyt

hänelle Kristuksen tulevan elämän ja palveluksen. Hän näki Hänen hylkäämisenä, Hänen kuulustelunsa, ristiinnaulitsemisenä, hautauksensa, ylösnousemuksensa ja taivaaseenastumisensa.

Daavid todisti, että Kristuksen sielua ei hyljättäisi tuonelaan (hautaan), eikä Pyhän (Hänen lihansa) annettaisi nähdä turmelusta. Pietari osoittaa tämän profetian täyttyneen Jeesus Natsarealaisessa. Jumala oli todellakin herättänyt Hänet haudasta, ennen kuin Hänen ruumiinsa koki katoavaisuutta. Nyt Hänet oli ylennetty taivaitten taivaaseen.

Tässä muistettavassa tilaisuudessa monet, jotka tähän asti olivat pilkanneet ajatusta, että niin vaatimaton henkilö kuin Jeesus voisi olla Jumalan Poika, vakuuttuivat täysin tästä totuudesta ja tunnustivat Hänet Vapahtajakseen. Kolme tuhatta sielua liittyi seurakuntaan. Apostolit puhuivat Pyhän Hengen voimalla, eikä heidän sanojaan voitu kiistää, sillä niitä vahvistivat mahtavat ihmetyöt, joita he suorittivat Jumalan Hengen vuodatuksen voimasta. Opetuslapset hämmästyivät itsekin tämän avun johtamista tuloksista ja nopeasta ja runsaasta sielusadosta. Kaikki kansa oli ihmeissään. Nekin, jotka eivät luopuneet ennakkoluuloistaan ja kiihkoilustaan, olivat niin säikähdyksissään, etteivät uskaltaneet sanoin eikä väkivalloin koettaa estää tuota voimallista toimintaa, ja ajan mittaan heidän vastustuksensa taukosi.

Apostolien todistukset, niin selviä ja vakuuttavia kuin ne olivatkin, eivät yksinään olisi poistaneet juutalaisten ennakkoluuloa, joka oli uhmannut niin valtavaa todistusaineistoa. Mutta Pyhä Henki painoi jumalallisella voimalla nämä todistukset syväälle heidän sydämiinsä. Ne olivat kuin Kaikkivaltiaan teräviä nuolia, jotka saivat heidät vakuuttumaan heidän hirveästä syyllisyydestään kirkkauden Herran hylkäämiseen ja ristiinnaulitsemiseen. »Kun he kuulivat tämän, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: 'Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?' Niin Pietari sanoi heille: 'Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntyenne anteeksiantamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.'»

Syyllisyydestään vakuuttuneelle kansalle Pietari esitti sitovasti sen tosiasian, että he olivat hyljänneet Kristuksen pappien ja hallitusmiesten pettäminä. Jos he jatkuvasti toivoisivat heiltä saavansa neuvoa ja odottaisivat noiden johtajien tunnustavan Kristuksen, ennen kuin itse uskaltaisivat niin tehdä, he eivät tulisi koskaan Häntä vastaanottamaan.

Vaikka nuo mahtavat miehet tunnustautuivatkin pyhiksi, olivat he kuitenkin kunnianhimoisia ja tavoittelivat innokkaasti rikkauksia ja maallista kunniaa. He eivät koskaan tulisi Kristuksen luo valoa saamaan. Jeesus oli ennustanut tälle kansalle hirvittävää kosta heidän itsepäisen epäuskonsa tähden, kun he eivät saamistaan mitä voimakkaimmista todistuksista huolimatta uskoneet, että Jeesus oli Jumalan Poika.

Tästä ajasta lähtien opetuslasten kieli oli puhdasta, yksinkertaista ja täsmällistä sekä sanoiltaan että korostukseltaan puhuivatpa he sitten äidinkieltään tai jotakin vierasta kieltä. Nämä nöyrät miehet, jotka eivät koskaan olleet opiskelleet profeettain koulussa, esittivät totuuksia niin elävästi ja moitteettomasti, että se hämmästytti niitä, jotka kuuluivat heitä. He eivät henkilökohtaisesti voineet mennä maailman ääriin, mutta juhlassa oli läsnä ihmisiä kaikilta maailman kulmilta, ja he veivät omaksumansa totuudet mukanaan kukin koteihinsa sekä julistivat niitä kansansa keskuudessa voittaen sieluja Kristukselle.

Opetus meidän päiviemme ihmisille

Tätä todistusta kristillisen seurakunnan perustamisesta ei ole meille annettu vain yhtenä tärkeänä osana pyhästä historiasta, vaan myöskin opetuksiksi. Kaikkien, jotka tunnustavat Kristuksen nimeä, tulisi odottaa, valvoa ja rukoilla kuin yksi sydän. Kaikki erimielisyydet tulisi panna pois, ja keskinäisen yksimielisyyden ja hellän rakkauden tulisi vallita kokonaisuutta. Silloin rukouksemme voivat yhdessä nousta taivaallisen Isämme luokse lujan, hartaan uskon tukemina. Silloin voimme kärsivällisinä ja toivoen odottaa lupauksen täyttymistä.

Vastaus voi tulla yhtäkkiä, nopeasti ja ylitsevuotavalla voimalla, tai se voi viipyä päiviä ja viikkoja, ja koetella uskoamme. Mutta Jumala tietää miten ja milloin vastata rukouksemme. *Meidän* osamme työstä on asettua yhteyteen jumalallisen kanssa. Jumala vastaa omasta osastaan. Hän, joka on antanut lupauksen, on uskollinen. Meidän suurena ja tärkeänä asianamme on säilyttää yksi sydän ja mieli, panna syrjään kaikki kateus ja pahanilkisyys, ja valvoa ja odottaa. Jeesus, Esikuvamme ja Päämiehemme, on valmis tekemään meille saman, mitä Hän teki rukoileville, valvoville lapsilleen helluntaina.

Ramman parantaminen

Jonkin aikaa Pyhän Hengen vuodattamisen jälkeen ja heti hartaus- ja rukoushetken jälkeen Pietari ja Johannes, mennessään temppeleihin jumalanpalvelukseen, tapasivat onnetoman ja köyhyyden ahdistaman ramman, nelikymmenvuotiaan, joka oli elämässään kokenut pelkkää kipua ja sairautta. Tämä kovaosainen mies oli kauan tahtonut päästä Jeesuksen parannettavaksi, mutta hän oli melkein avuton, ja kaukana Suuren Lääkärin toimipaikoilta. Lopulta jotkut ystävälliset ihmiset hänen hartaitten pyyntöjensä taivuttamina kantoivat hänet temppeleihin portille. Mutta saapuessaan sinne hän sai tietää, että Parantajaa, johon hänen toiveensa olivat keskittyneet, oli kohdannut julma kuolema.

Hänen pettymyksensä herätti sääliä niissä, jotka tiesivät, kuinka kauan hän oli hartaasti toivonut ja odottanut Jeesuksen parantavan hänet, ja päivittäin he kantoivat hänet temppeleihin luo, että ohikulkijat heltyisivät antamaan hänelle jonkin rovon lieventämään hänen päivittäistä puutettansa. Kun Pietari ja Johannes kulkivat ohi, hän pyysi heiltäkin almuja. Opetuslapset katsoivat häntä säälien. »Niin Pietari ja Johannes katsoivat häneen kiinteästi, ja Pietari sanoi: 'Katso meihin. Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, nouse ja käy.'»

Miesraukan kasvot saivat pettyneen ilmeen, kun Pietari ilmaisi oman köyhyytensä, mutta kirkastuivat toivosta ja uskosta, kun opetuslapsi jatkoi puhettaan. »Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat, ja hän hypähti pystyyn, seisoi ja käveli; ja hän meni heidän kanssaan pyhäkköön, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa, Ja kaikki kansa

(Tämä luku pohjautuu Apt. 3. ja 4. lukuun.)

näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa, ja he tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut pyhäkön Kauniin portin pielessä, ja he olivat täynnä hämmästystä ja ihmettelyä siitä, mikä hänelle oli tapahtunut.»

Juutalaisia hämmästytti, että opetuslapset voivat suorittaa samankaltaisia ihmetekoja kuin Jeesuskin. Hän, he otaksuivat, oli kuollut, ja he olivat odottaneet kaikkien sellaisten ihmeellisten ilmiöiden loppuvan Hänen mukansa. Mutta tässä oli mies, joka oli ollut avuttomana rampana neljäkymmentä vuotta, ja nyt tämä iloiten käytti raajojansa täydesti tuntematta tuskaa ja ollen onnellinen uskossansa Jeesukseen.

Apostolit näkivät kansan hämmästyksen ja kysyivät, miksi he tuota ihmetekoa hämmästelisivät, minkä olivat omin silmin nähneet, ja miksi he katselivat heitä sellaisella kunnioituksella, ikäänkuin he olisivat tämän tehneet omin voiminensa. Pietari vakuutti heille, että se oli tapahtunut Jeesus Nasaretilaisen ansiosta, Hänen, jonka he olivat hyljänneet ja ristiinnaulinneet, mutta jonka Jumala oli kolmantena päivänä herättänyt kuolleista. »Ja uskon kautta Hänen nimeensä on Hänen nimensä vahvistanut tämän miehen, jonka te näette ja tunnette, ja usko, jonka Jeesus vaikuttaa, on hänelle antanut hänen jäsentensä terveyden kaikkien teidän nähtenne. Ja nyt, veljet, minä tiedän, että te olette tietämättömyydestä sen tehneet, te niinkuin teidän hallitusmiehenekin. Mutta näin on Jumala täyttänyt sen, minkä Hän oli edeltä ilmoittanut kaikkien profeettain suun kautta, että nimittäin Hänen Voideltunsa piti kärsimän.»

Heidän suoritettuaan tämän ihmetyön kansa kokoontui temppeliin, ja Pietari puhutteli heitä eräässä temppelin osassa Johanneksen puhuessa samanaikaisesti heille toisessa osassa temppeliä. Puhuttuaan selvästi juutalaisten suuresta rikoksesta heidän hyljätessään ja surmatessaan Elämänruhtinaan, apostolit varoivat huolellisesti syöksemästä heitä epätoivoon ja mielipuolisuuteen. Pietari oli halukas vähentämään heidän syyllisyytensä hirvittävyttä niin paljon kuin mahdollista olettaen heidän tehneen tekonsa tietämättöminä. Hän selitti heille, että Pyhä Henki kehoitti heitä katumaan syntejään ja kääntymään; ettei heillä ollut muuta toivoa kuin sen Kristuksen armo, jonka he olivat ristiinnaulinneet. Ainoastaan uskon kautta Kristukseen Hänen virensä voisi pyyhkiä heidän syntinsä pois.

Apostolien vangitseminen ja kuulustelu

Tämä saarna Kristuksen ylösnousemuksesta ja siitä, että Hän kuolemansa ja ylösnousemuksensa kautta oli kutsuva lopullisesti kaikki kuolleet heidän haudoistaan, kiihoitti suuresti saddukeuksia. He tunsivat rakkaimman oppinsa olevan vaarassa ja maineensa uhatuksi. Pyhäkön vartioston päällikkö ja jotkut temppelin virkailijoista olivat saddukeuksia. Lukuisten saddukeusten avustamana päällikkö vangitsi molemmat apostolit ja pani heidät vankilaan, koska oli liian myöhäistä tutkia heitä sinä iltana.

Seuraavana päivänä Hannas ja Kaifas sekä toiset temppelin arvohenkilöt kokoontuivat kuulustelemaan vankeja, jotka sitten tuotiin heidän eteensä. Juuri tässä huoneessa ja juuri noiden miesten edessä Pietari oli häpeällisesti kieltänyt Herransa. Kaikki tämä tuli selvästi tuon opetuslapsen mieleen, kun hän nyt saapui itse kuulusteltavaksi. Nyt hänellä oli tilaisuus sovittaa aikaisempi häpeällinen raukkamaisuutensa.

Läsnäolevat muistivat Pietarin Mestarinsa kuulustelussa esittämän osan, ja he toivoivat voivansa pelottaa häntä uhkaamalla häntä vankeudella ja kuolemalla. Mutta se Pietari, joka kielsi Kristuksen Hänen suurimman hätänsä hetkellä, oli hetkellinen, itsevarma opetuslapsi, joka erosi suuresti siitä Pietarista, joka oli sanhedrinin edessä tutkittavana tuona päivänä. Hän oli kääntynyt; hän ei luottanut itseensä eikä ollut enää ylpeä kerskailija. Hän oli Pyhän Hengen täyttämä, ja se voima oli tehnyt hänestä lujan kuin kallio, rohkean, vaikka kuitenkin vaatimattoman ylistäessä Kristusta. Hän oli valmis pyyhkimään pois luopumuksensa häpeätahrان kunnioittamalla sitä nimeä, jonka hän kerran oli kieltänyt.

Pietarin rohkea puolustuspuhe

Tähän asti papit olivat välttäneet Jeesuksen ristiinnaulitsemisen ja ylösnousemuksen mainitsemista, mutta päästäkseen aikeittensa perille, heidän täytyi kysyä syyte-tyiltä, millä voimalla he olivat suorittaneet voimattoman miehen ihmeellisen parantamisen. Silloin Pietari, täynnä Pyhää Henkeä, kääntyi kunnioittaen pappien ja vanhimpien puoleen ja julisti: »Olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tietävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen,

nimen kautta, Hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, Hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessänne. Hän on 'se kivi, jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut'. Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa, sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman.»

Pietarin sanoissa oli Kristuksen leima, ja Pyhä Henki valaisi hänen kasvojansa. Aivan hänen vieressään, kuin vakuuttavana todistuksena, seiso i mies, joka oli parantunut niin ihmeellisesti. Tämän miehen esiintyminen, miehen, joka vain muutamia tunteja sitten oli avuton rampa, mutta joka nyt oli saanut ruumiinsa terveyden ja valoa Jeesus Nasarealaista, lisäsi Pietarin sanojen todistusvoimaa. Papit, hallitusmiehet ja kansa olivat hiljaa. Hallitusmiehillä ei ollut voimaa kumota hänen todistustaan. Heidän täytyi kuunnella sellaista, mitä he eivät olisi tahtoneet vähääkään kuulla: tosiseikkaa, että Jeesus Kristus oli noussut kuolleista ja että Hänen taivaallinen voimansa suoritti ihmeitä Hänen maan päällä olevien apostoliensa välityksellä.

Pietarin puolustuspuhe, missä hän rohkeasti tunnusti, inistä oli voimansa saanut, peljästytti heitä. Hän oli viitanut kiveen, jonka rakentajat olivat hyljänneet — tarkoittaen seurakunnan johtohenkilöitä, joiden olisi tullut tajuta sen Miehen arvo, jonka he hylkäsivät — mutta joka oli siitä huolimatta tullut kulmakiveksi. Niillä sanoilla hän selvästi viittasi Kristukseen, joka oli seurakunnan peruskivi.

Kansa oli hämmästyksissään opetuslasten rohkeudesta. Se otaksui, että koska nämä olivat oppimattomia kalastajia, he joutuisivat tukalaan asemaan pappien, kirjanoppineiden ja vanhimpien kuulustellessa heitä. Mutta se huomasi, että he olivat olleet Jeesuksen seurassa. Apostolit puhuivat, niin kuin Hän oli puhunut, vakuuttavalla voimalla, joka sai heidän vastustajansa vaikenemaan. Salataksaan neuvottomuutensa papit ja hallitusmiehet käskivät viedä apostolit pois, että he voisivat neuvotella keskenään.

He olivat kaikki yksimielisiä siitä, ettei hyödyttäisi kieltää, että ristiinnaulitun Jeesuksen nimessä apostoleille annettu voima oli parantanut tuon miehen. He olisivat mielellään valehdelleet ihmetyön olemattomaksi, mutta se oli tehty täydessä päivänvalossa kansanjoukon nähden ja oli jo tullut tuhansien tietoon. Heistä tuntui, että työ pitäisi heti lakkauttaa, tai Jeesus voittaisi monia uskovia, josta

olisi seurauksena heidän oma epäsuosionsa, ja heitä alettaisiin pitää syyllisinä Jumalan Pojan murhaan.

Mutta huolimatta halustaan tuhota opetuslapset he eivät uskaltaneet tehdä pahempaa kuin uhata heitä mitä ankarrimmalla rangaistuksella, jos he jatkaisivat opetusta ja työtä Jeesuksen nimessä. Siihen Pietari ja Johannes rohkeasti vastasivat, että he olivat saaneet työnsä Jumalalta ja etteivät he voineet olla puhumatta siitä, mitä olivat nähneet ja kuulleet. Papit olisivat mielellään rangaissheet näitä jaloja miehiä heidän järkkymättömästä uskollisuudestaan pyhälle kutsumukselleen, mutta he pelkäsivät kansaa, »sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä tapahtunut oli». Niin apostolit päästettiin vapauteen uusilla uhkauksilla ja kielloilla evästettyinä.

Uskollisuus Jumalaa kohtaan vainon aikana

Apostolit jatkoivat armon työtään parantaen sairaita ja julistaen ristiinnaulittua ja ylösnoussutta Vapahtajaa suurella voimalla. Useita liittyi seurakuntaan jatkuvasti kas-teen kautta, mutta ei kukaan niistä, jotka eivät olleet sydä-meltään ja mieleltään yhdistyneet uskoviin Kristuksessa, uskaltanut liittyä seurakuntaan. Kansanjoukot kerääntyivät laumoittain Jerusalemiin tuoden mukanaan sairaansa ja saastaisten henkien vaivaamia. Monet toivat sairaansa kadulle Pietarin ja Johanneksen kulkiessa ohitse, että hei-dän varjonsa lankeaisi heidän ylleen ja parantaisi heidät. Ylösnousseseen Vapahtajan voima oli todellakin laskeutunut apostoleiden ylle, ja he tekivät tunnusmerkkejä ja ihmeitä, jotka päivittäin lisäsivät uskovien lukumäärää.

Nämä asiat saattoivat papit ja hallitusmiehet suuresti ymmälle, erikoisesti heistä saddukeukset. He näkivät, että jos apostoleiden sallittaisiin julistaa ylösnoussutta Vapah-tajaa ja tehdä ihmetekoja Hänen nimessään, niin kaikki hylkäisivät heidän oppinsa, jonka mukaan ei ollut mitään kuolleiden ylösnousemusta, ja heidän lahkonsa kuolisi pian. Fariseukset näkivät, että apostolien saarnan tarkoituksena oli kumota juutalaiset seremoniat ja selittää uhripalvelus-menot mitättömiksi. Heidän aikaisemmat yrityksensä saada nämä saarnaajat vaikenemaan olivat olleet turhat, mutta nyt he tuntuivat päättäneen kukistaa tuon kiihotuksen.

Enkeli vapauttaa vankilasta

Niinpä apostolit pidätettiin ja pantiin vankilaan, ja neu-vosto kutsuttiin tutkimaan heidän asiaansa. Sen lisäksi kut-suttiin koolle suuri joukko oppineita miehiä, ja he neuvot-

(Luku pohjautuu Apt. 5: 12—42.)

telivat yhdessä, mitä näille rauhanhäiritsijöille pitäisi tehdä. »Mutta yöllä avasi Herran enkeli vankilan ovet ja vei hei-dät ulos ja sanoi: 'Menkää ja astukaa esiin ja puhukaa py-häkössä kansalle kaikki tämän elämän sanat.' Sen kuul-tuansa he menivät päivän koittaessa pyhäkköön ja opettivat.

Kun apostolit ilmestyivät uskovien joukkoon ja selosti-vat, kuinka enkeli oli johtanut heidät suoraan vankilaa var-tioivan sotilasjoukon läpi ja käskenyt heidän ryhtyä uudel-leen työhön, jonka papit ja hallitusmiehet olivat keskeyt-täneet, veljet täytyivät ilosta ja ihmyksestä.

Papit ja hallitusmiehet olivat neuvostossa päättäneet syyttää heitä kapinasta, Ananiaan ja Safiiran surmaamisesta (Apt. 5: 1—11) ja pappien arvovallan riistämiseksi tehdystä salaliitosta sekä surmata heidät. He luottivat siihen, että he saisivat kiihoitetuksi roskaväen ottamaan asian käsiinsä ja tekemään apostoleille, samoin kuin se oli tehnyt Jeesuk-sellekin. He olivat selvillä siitä, että monet jotka eivät hy-väksyneet Kristuksen oppia, olivat väsyneet juutalaisten viranomaisten mielivaltaiseen hallitukseen ja olivat huolis-saan selvästä käänteestä. Jos nämä henkilöt kiinnostuisivat apostolien uskosta ja omaksuisivat sen ja tunnustaisivat Jeesuksen Messiaaksi, he pelkäsivät koko kansan suuttu-muksen nousevan pappeja vastaan, jotka olisi pantava vas-taamaan Kristuksen murhasta. He päättivät ryhtyä tehok-kaisiin toimenpiteisiin estääkseen tämän. Lopulta he lähet-tivät hakemaan oletetut vangit eteensä. Heidän hämmäs-tyksensä oli suuri, kun tuotiin ilmoitus, että vankilan ovet olivat lujasti teljettyt ja vartiosotilaat asettuneina oville, mutta vankeja ei löydetty mistään.

Pian tuotiin ilmoitus: »Katso, ne miehet, jotka te panitte vankilaan, seisovat pyhäkössä ja opettavat kansaa.» Vaikka apostolit olivatkin ihmeellisesti pelastuneet vankilasta, Herra ei ollut vapauttanut heitä tutkinnosta ja rangaistuksesta. Ollessaan heidän kanssaan Kristus oli sanonut: »Mutta pitä-kää te vaari itsestänne. Teidät vedetään oikeuksiin.» Mark. 13: 9. Lähettämällä enkelin heidän luokseen Jumala oli an-tanut heille merkin huolenpidostaan ja vakuutuksen läsnä-olostaan; nyt oli heidän osansa kärsiä sen Jeesuksen täh-den, jota he saarnasivat. Kansa oli niin kaiken näkemänsä ja kuulemansa vallassa, että papit ja hallitusmiehet tiesi-vät mahdottomaksi kiihoittaa heitä apostoleita vastaan.

Toinen kuulustelu

»Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät; ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi. Ja he toivat heidät ja asettivat neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi kuulusteli heitä ja sanoi: 'Me olemme kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin opetusellanne ja tahdotte saattaa meidän päällemme tuon miehen veren'.» He eivät olleet yhtä halukkaita kantamaan syytöstä Jeesuksen surmaamisesta, kuin silloin kun he yhtyivät turmeltuneen roskaväen kanssa huutamaan: »Tulkoon Hänen verensä meidän ja meidän lastemme päälle.»

Toisten apostolien kanssa Pietari puolustuspuheessaan noudatti samaa linjaa kuin edellisessäkin kuulustelussa: »Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: 'Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä'.» Sama Jumalan lähettämä enkeli, joka oli pelastanut heidät vankilasta, käski heidän opettaa temppelissä. Seuratessaan hänen ohjeitaan he tottelivat jumalallista käskyä, mitä heidän tuli jatkuvastikin noudattaa mihin hintaan hyvänsä. Pietari jatkoi: »Meidän isiemme Jumala on herättänyt Jeesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte. Hänet on Jumala oikealla kädellensä korottanut Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntien anteeksiantamusta. Ja me olemme kaiken tämän todistajat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka Häntä tottelevat.»

Apostoleilla oli innoituksen Henki ja syytetyistä tuli syyttäjiä, jotka sälyttivät Kristuksen surmaamisen pappien ja hallitusmiesten niskoille, jotka muodostivat neuvoston. Juutalaiset olivat niin raivostuneita tästä, että he päättivät ilman enempää kuulustelua ja ilman Rooman viranomaisten valtuuksia ottaa lain omiin käsiinsä ja surmata vangit. Ollen jo syyllisiä Kristuksen vereen he olivat nyt kiihkeitä tahriimaan kätensä Hänen apostoliensa vereen. Mutta heidän joukossaan oli eräs oppinut, korkeassa asemassa oleva mies, jonka selvä järki oivalsi, että tämä väkivaltaisen askel johdaisi hirveisiin seurauksiin. Jumala nosti heidän omasta neuvostostaan miehen hillitsemään pappien ja hallitusmiesten väkivaltaisuutta.

Gamaliel, oppinut fariseus ja oppimestari, suuresti kunnioitettu, oli hyvin varovainen mies, joka, ennen kuin ryhtyi

puhumaan vankien puolesta, käski viedä heidät pois. Sitten hän puhui hyvin harkitsevasti ja tynesti: »Israelin miehet, kavahtakaa, mitä aiotte tehdä näille miehille. Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas, sanoen jokin olevansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hänet tapettiin, ja kaikki, jotka olivat häneen suostuneet, hajotettiin, ja he joutuivat häviöön. Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä ja vietti kansaa luopumaan puolelleen; hänkin hukkuu, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajotettiin. Ja nyt minä sanon teille: pysykää erillänne näistä miehistä ja antakaa heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin se tyhjäan raukeaa; mutta jos se on Jumalasta, niin te ette voi heitä kukistaa. Varokaa, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaakin vastaan.»

Papit eivät voineet muuta kuin myöntää näiden näkökohtien järkevyyden; heidän täytyi yhtyä häneen, ja hyvin vastahakoisesti he päästivät vangit ruoskittuaan heitä ja kiellettyään heitä uudestaan ja uudestaan saarnaamasta enää Jeesuksen nimessä, tai he saisivat hengellään maksaa uskaliaisuutensa. »Niin he lähtivät pois neuvostosta iloisiaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään hävaintystä Jeesuksen nimen tähden. Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta.»

Apostolien vainoojat olivat syystä huolestuneita ja levottomia nähdessään kykenemättömyytensä voittamaan näitä Kristuksen todistajia, joilla oli uskoa ja rohkeutta kääntää häpeänsä kunniaksi ja tuskansa iloksi Mestarinsa tähden, joka oli kantanut nöyryytyksen ja kuolemantuskan ennen heitä. Siten nämä urhoolliset opetuslapset jatkoivat opettamistaan julkisesti sekä myös salaa yksityisissä kodeissa niiden pyynnöstä, jotka eivät juutalaisten pelosta uskaltaneet avoimesti tunnustaa uskoaan.

Evankeliumijärjestys

»Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa heprealaisia vastaan siitä, että heidän leskiensä syrjäytettiin jokapäiväisessä avunannossa.» Nämä hellenistit olivat muiden maiden asukkaita, missä puhuttiin kreikkaa. Suurin osa kääntyneistä oli hepreaa puhuvia juutalaisia, mutta nämä olivat asuneet Rooman keisarikunnassa ja puhuivat ainoastaan kreikkaa. Heidän keskuudessaan alkoi nousta nurinaa siitä, ettei näiden hellenistien leskille oltu yhtä anteliaita kuin heprealaisten joukossa oleville puutteenalaisille. Tämänkaltaisen puolueellisuus olisi murehduttanut Jumalaa; niinpä ruvettiin nopeasti toimenpiteisiin rauhan ja sopuinnun palauttamiseksi uskovien keskuuteen.

Pyhä Henki johdatti apostolien mieleen järjestelmän, jota noudattaen he vapautuisivat pitämästä huolta köyhistä ja muista samanlaatuisista tehtävistä, niin että he olisivat vapaat saarnaamaan Kristusta. »Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: 'Ei ole soveliasta, että me laiminlyömme Jumalan Sanan toimittaaksemme pöytäpalvelusta. Valitkaa sen tähden, veljet, keskuudestanne seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat Henkeä ja viisautta täynnä, niin me asetamme heidät tähän toimeen. Mutta me tahdomme pysyä rukouksessa ja Sanan palveluksessa.'»

Niinpä seurakunta valitsi seitsemän miestä, täynnä uskoa ja Jumalan Pyhän Hengen viisautta, hoitamaan tähän asiaan liittyviä tehtäviä. Stefanus valittiin ensiksi. Hän oli juutalainen syntyyään ja uskonnoltaan, mutta puhui kreikkaa ja oli perehtynyt kreikkalaisten tapoihin ja tottumuksiin. Sen tähden häntä pidettiin kaikkein sopivimpana henkilönä ole-

(Luku pohjautuu Apt. 6: 1–7.)

maan johtajana ja huolehtimaan leskille, orvoille ja köyhille suoritettavista maksuista. Tämä valinta tyydytti kaikkia, ja tyytymättömyys ja nurina loppuivat.

Nämä seitsemän valittua miestä erotettiin juhlallisesti virkaansa rukouksella ja kätenpäällepanemisella. Niitä, jotka näin vihittiin tähän virkaan, ei kuitenkaan sillä suljettu pois uskon opetuksesta. Päinvastoin mainitaan, että »Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansassa.» He olivat täysin päteviä johtamaan ihmisiä totuuteen. He olivat myös tyyniä, arvostelukykyisiä ja tahdikkaita miehiä ja hyvin sopivia käsittelemään vaikeita asioita, kuten vastuksia, nurinaa ja kateutta.

Tämä miesten valitseminen toimittamaan seurakunnan liikeasioita, niin että apostolit voivat olla vapaat erikoistyyhönä, totuuden opettamiseen, sai osakseen Jumalan suuren siunauksen. Seurakunta kasvoi sekä luvultaan että voimassa. »Ja Jumalan Sana menestyi, ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti Jerusalemissa. Ja lukuisa joukko pappeja tuli uskolle kuuliaisiksi.

On välttämätöntä, että samaa järjestystä ja järjestelmää, jota noudatettiin apostolien päivinä, seurattaisiin seurakunnassa nytkin. Sanoman menestys riippuu hyvin suuresti siitä, hoitavatko sen eri jaostoja kyvykkäät miehet, jotka ovat sopivia paikoillensa. Ne, jotka Jumala on valinnut olemaan asiansa johtajia ja joilla on ylin vastuu seurakunnan hengellisestä harrastuksesta, tulisi vapauttaa, mikäli suinkin mahdollista, aineellisista huolista ja pulmista. Niiden, jotka Jumala on kutsunut saarnaamaan Sanaa ja oppia, tulisi saada aikaa mietiskelyyn, rukoukseen ja Raamatun tutkisteluun. Heidän selvä hengellinen arvostelukykynsä himmenee heidän antautuessaan vähäarvoisiin yksityiskohtiin ja käsittelemään niiden erilaisia luonteita, jotka tapaavat toisensa seurakunnan keskuudessa. On asianmukaista, että kaikki aineelliset asiat uskotaan sitä varten valituille virkailijoille, ja he hoitavat ne. Mutta jos ne ovat luonteeltaan niin vaikeita, että ylittävät näiden virkailijoiden viisauden, ne on uskottava sille neuvostolle, jolla on ylin vastuu koko seurakunnasta.

Stefanuksen kuolema

Stefanus oli hyvin toimelias Jumalan asialla ja julisti uskoaan rohkeasti. »Niin nousi muutamia niin kutsutusta libertiinien ja kyreneläisten ja aleksandrialaista synagogasta sekä niiden joukosta, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään Stefanuksen kanssa, mutta he eivät kyenneet pitämään puoliaan sitä viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän puhui.» Nämä suurten rabbiinien oppilaat olivat ajatelleet itsevarmasti, että julkisessa väittelyssä he voisivat saada Stefanuksesta täydellisen voiton, sillä he pitivät häntä oppimattomana. Mutta hän ei ainoastaan puhunut Pyhän Hengen voimalla, vaan kaikille tuossa suuressa joukossa oli ilmeistä, että hän oli myös profetioiden tutkija ja perillä kaikista lakia koskevista asioista. Kykenevästi hän puolusti kannattamiaan totuuksia ja voitti vastustajansa perin pohjin.

Papit ja hallitusmiehet, jotka näkivät Stefanuksen saarnaan liittyvän ihmeellisen voiman ilmenemisen, tulivat täyteen katkeraa vihaa. Sen sijaan että olisivat myöntäneet hänen esittämänsä todistuksen painavuuden, he päättivät vaientaa hänen äänensä ottamalla hänet hengiltä.

Sen tähden he vangitsivat Stefanuksen ja veivät hänet korkean neuvoston eteen kuulusteltavaksi.

Oppineita juutalaisia ympärillä olevista maista oli koontunut kumotakseen syytetyn todistelut. Saulus, joka oli kunnostautunut Kristuksen innokkaana vastustajana ja kaikkien Häneen uskovien vainoojana, oli myös läsnä. Tämä oppinut mies oli ottanut johtoaseman Stefanusta vastaan. Hän osoitti rabbiinin puhetaidon ja johdonmukaisuuden merkityksen tässä asiassa vakuuttaen kansalle, että Stefanus saarnasi eksyttäviä ja vaarallisia oppeja.

Mutta Stefanuksesta Saulus tapasi sivistykseltään itsensä (Luku pohjautuu Apt. 6: 8—7: 60.)

vertaisen, vieläpä sellaisen, joka täysin ymmärsi Jumalan tarkoituksen evankeliumin levittämisessä toisille kansoille. Hän uskoi Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaan ja oli täysin perillä juutalaisten etuoikeuksista; mutta hänen uskonsa oli avara, ja tiesi ajan tulleen, jolloin todelliset uskovaiset eivät tulisi palvelemaan Jumalaa ainoastaan käsin tehdyissä temppeleissä, vaan että kaikkialla maailmassa ihmiset voivat palvella Jumalaa Hengessä ja totuudessa. Peite oli pudonnut Stefanuksen silmiltä, ja hän näki päättyneekseen, minkä Kristuksen kuolema lakkautti.

Papit ja hallitusmiehet eivät voineet mitään hänen selvälle, tyynelle viisaudelleen, vaikka heidän vastarintansa oli kiihkeätä. He päättivät tehdä Stefanuksesta varoittavan esimerkin, niin että he, samalla kun saivat oman kostonhimoisen vihansa tyydytyksi, pelottelemalla estäisivät toisia omaksumasta hänen uskoa. Häntä vastaan esitettiin syytöksiä mitä uskottelevimmalla tavalla. Vääriä todistajia palkattiin todistamaan, että he olivat kuulleet hänen puhuvan herjaavia sanoja temppeliä ja lakia vastaan. He sanoivat: »Sillä me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jeesus, tuo Nasaretilainen, on hajoittava maahan tämän paikan ja muuttava ne säädökset, jotka Mooses on meille antanut.»

Kun Stefanus seisoj tuomariensa edessä vastaamassa jumalanpilkasta, valaisi pyhä hohde hänen kasvonsa. »Ja kaikki jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot.» Monet, jotka katselivat Stefanuksen hohtavia kasvoja, vapisivat ja peittivät kasvonsa, mutta paatuneet uskottomat ja ennakkoluulojen valtaamat eivät horjuneet.

Stefanuksen puolustautuminen

Stefanukselta oli kysytty, oliko totta se mistä häntä syytettiin, ja hän puolustautui selvällä, valloittavalla äänellä, joka kuului koko salin läpi. Hän ryhtyi esittämään Jumalan omaisuuskansan historiaa sanoin, jotka pitivät koko neuvoston lumouksen vallassa. Hän osoitti tuntevansa perin pohjin juutalaisen taloudenhoidon ja hengellisen tulkinnan sellaisena, kuin Kristus oli sen nyt ilmaissut. Hän aloitti Aabrahamista ja jatkoi niin läpi koko historian sukupolvesta toiseen. Hän kävi läpi kaikki muistiinmerkinnät Israelin kansan vaiheista aina Salomonin aikaan asti poimien sieltä vaikuttavimmat kohdat asiansa puolustukseksi.

Hän todisti oman uskollisuutensa Jumalaa ja juutalaisten uskoa kohtaan osoittaen, että laki, johon he turvasivat pelastukseksi, ei ollut kyennyt varjelemaan Israelia epäjumalainpalvelukselta. Hän kytki Jeesuksen Kristuksen kaikkeen Juudan kansan historiaan. Hän viittasi Salomon temppelin rakentamiseen ja sekä Salomon että Jesajan sanoihin: »Taivas on minun valtaistuimeni ja maa minun jalkojeni astinlauta; minkäkaltaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä paikka olisi minun leposijani? Eikö minun käteni ole tätä kaikkea tehnyt?» Korkein jumalanpalveluspaikka on taivaassa.

Kun Stefanus oli päässyt tähän asti, syntyi kansan joukossa meteli. Vanki luki kohtalonsa edessään olevista kasvonilmeistä. Hän huomasi, että hänen Pyhän Hengen johdatuksesta puhumansa sanat herättivät vastustusta. Hän tiesi esittävänsä viimeisen todistuksensa. Harvat, jotka lukevat tämän Stefanuksen puheen, arvostavat sen kyllin korkealle. Tulee tarkoin muistaa se tilaisuus, aika ja paikka, missä hän sen esitti, ennen kuin voidaan ymmärtää hänen sanojensa täysi merkitys.

Kun hän yhdisti Jeesuksen Kristuksen profetioihin ja puhui temppelistä sillä tavalla, kuin hän teki, repäisi pappi kauhuissaan viittansa. Tämä teko oli Stefanukselle merkinä siitä, että hänen äänensä oli vaikeneva pian ainiaaksi. Vaikka hän oli vasta saarnansa puolivälissä, hän päätti sen yhtäkkiä katkaisemalla heti tuon historiallisen ketjun ja kääntyi raivostuneisiin tuomareihinsa sanoen: »Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä — niinkuin teidän isänne, niin tekin. Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemistä, jonka kavaltaajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet, te, jotka enkelien toimen kautta saitte lain, mutta ette sitä pitäneet.»

Marttyyrikuolema

Tämän kuullessaan papit ja hallitusmiehet tulivat vimmoihinsa. He muistuttivat enemmän saalista tavoitettavaa villipetoa kuin ihmisolentoa. Hampaitaan kiristellen he ryntäsivät Stefanuksen kimppuun. Mutta hän ei ollut peloteltavissa; hän oli odottanut tätä. Hänen kasvonsa olivat rauhalliset ja loistivat kuin enkelin kasvot. Raivostuneet papit ja kiihoittunut väkijoukko ei voinut häntä pelottaa. »Mutta

täynnä Pyhää Henkeä hän loi katseensa taivaaseen päin ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella ja sanoi: 'Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella.'»

Hänen ympärillään tapahtuva näytelmä kalpeni tuon näyn vaikutuksesta; taivaan portit olivat raollaan, ja katsoessaan sisälle Stefanus näki Jumalan valtaistuimen loiston ja Kristuksen aivan kuin juuri nousseena valtaistuimeltaan seisovan valmiina vahvistamaan palvelijaansa, joka oli juuri joutumassa kärsimään marttyyrikuoleman Hänen nimensä, tähden. Kun Stefanus julisti hänelle avautuneen loistavan näyn, oli se enemmän kuin mitä hänen vainoojansa saattoivat kestää. He tukkivat korvansa, etteivät kuulisi hänen sanojaan, ja yksimielisesti, ääneen huutaen he ryntäsivät raivokkaasti hänen kimppuunsa. »Ja niin he kivittivät Stefanuksen, joka rukoili ja sanoi: 'Herra Jeesus, ota minun henkeni!' Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi suurella äänellä: 'Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä' Ja sen sanottuaan hän nukkui pois.»

Mitä julmimman kuolemansa tuskissa uskollinen marttyyri jumalallisen Mestarinsa tavoin rukoili murhaajiensa puolesta. Todistajien, jotka olivat syyttäneet Stefanusta, käskettiin heittää ensimmäiset kivet. Nämä henkilöt jättivät viittansa Sauluksen jalkoihin, joka oli innokkaasti ottanut osaa väittelyyn ja antanut suostumuksensa vangin kuolemantuomioon.

Stefanuksen marttyyrikuolema teki syvän vaikutuksen kaikkiin niihin, jotka sen näkivät. Seurakunnalle se oli tuskallinen koettelemus, mutta se johti Sauluksen kääntymyseen. Marttyyrin uskoa, järkkymättömyyttä ja kirkastumista hän ei voinut haihduttaa muististaan. Jumalan sinetti hänen kasvoillaan ja hänen sanansa, jotka tunkeutuivat jokaisen niitä kuulleen sieluun paitsi niiden, jotka valoa vastustaesaaan olivat paatuneet, ne jäivät pysyvästi katsojien mieleen ja todistivat todeksi sen, mitä hän oli julistanut.

Stefanukselle langetettu tuomio ei ollut lainmukainen, mutta Rooman viranomaiset lahjottiin suurilla rahasummilla, niin etteivät he ryhtyneet tutkimaan asiaa. Stefanuksen kuulustelua ja kuolemaa seuratessaan Saulus näytti joutuneen raivokkaan kiihkon valtaan. Hän näytti olevan suutuksissaan omalle salaiselle vakaumukselleen, että Jumala kunioitti Stefanusta juuri, kun ihmiset häntä häpäisivät.

Hän jatkoi Jumalan seurakunnan vainoamista ajaen heitä.

takaa ja raahaten heitä heidän kodeistaan ja jättäen heidät pappien ja hallitusmiesten käsiin tuomittaviksi vankeuteen ja kuolemaan. Hänen vainoamisintonsa oli alituisena kauhuna Jerusalemin kristityille. Rooman viranomaiset eivät erikoisemmin yrittäneet estää tätä julmaa toimintaa, vaan salaisesti auttoivat juutalaisia tyynnyttääkseen heitä ja varmistuakseen heidän suosiostansa.

Oppinut Saulus oli voimallinen ase Saatanan kädessä edistämässä hänen kapinaansa Jumalan Poikaa vastaan, mutta Saatanaa voimakkaampi oli valinnut Sauluksen täyttämään marttyyrikuoleman kärsineen Stefanuksen paikan, työskentelemään ja kärsimään Hänen nimensä tähden. Saulusta pidettiin juutalaisten keskuudessa suurella arvolla sekä hänen oppineisuutensa että hänen uskovaisten vainoamisessa osoittamansa innostuksen tähden. Hän ei ollut neuvoston jäsen ennen kuin hänet Stefanuksen kuoleman jälkeen valittiin sanhedriniin hänen toimivan osuutensa perusteella tuohon tapahtumaan.

Sauluksen kääntyminen

Stefanuksen voitokas kuolema kuohutti suuresti Sauluksen mieltä. Hänen ennakkoluulonsa horjuivat, mutta pappien ja hallitusmiesten mielipiteet ja todistelut saivat hänet lopulta vakuuttuneeksi siitä, että Stefanus oli jumalanpilkaaja, että Jeesus Kristus, jota hän saarnasi, oli petkuttaja ja että niiden, jotka palvelivat pyhissä viroissa, täytyi olla oikeassa. Koska hän oli päättäväinen ja päämäärätietoinen mies, muodostui hänen kristinuskon vastustamisensa sangen katkeraksi, kun hän kerran oli täysin omaksunut sen kannan, että papit ja kirjanoppineet olivat oikeassa. Hänen intonsa johti hänet vapaaehtoisesti uskovia vainoamaan. Hän toimitti pyhiä miehiä raastettavaksi neuvostojen eteen ja pantaviksi vankeuteen sekä tuomittaviksi kuolemaan, ilman että heidät olisi todettu syypäiksi mihinkään rikkomukseen, lukuunottamatta heidän uskoaan Jeesukseen. Jaakobin ja Johanneksen into heidän halutessaan kutsua tulen taivaasta tuhoamaan ne, jotka ylenkatsoivat ja halveksivat heidän Mestariaan, oli luonteeltaan saman kaltaista, joskin päinvastaisessa suhteessa.

Saulus oli lähdössä Damaskoon toimittamaan omia asioitaan, mutta hän päätti tehdä matkansa kaksinkertaisessa tarkoituksessa etsimällä samalla sieltä kaikki Kristukseen uskovat. Tätä tarkoitusta varten hän sai ylimmäiseltä papilta kirjeitä luettaviksi synagoogissa. Nämä kirjeet oikeuttivat hänet vangitsemaan kaikki, joita epäiltiin Jeesukseen uskoviiksi, ja lähettämään heidät saattajien saattamina Jerusalemiin tutkittaviksi ja rangaistaviksi. Niin hän lähti matkaan täynnä miehistä voimaa ja tarmoa sekä vääriin johdetun innon tulta.

Kun väsyneet matkustajat lähestyivät Damaskoa, nautti

(Luku pohjautuu Apt. 9: 1—22.)

Saulus katsellessaan mielihyvin hedelmällistä maata, kauniita puutarhoja, antoisia hedelmätarhoja ja viileitä virtoja, jotka solisten juoksivat vehmaiden, vihreiden pensaikkojen lomitse. Pitkän ja vaivalloisen erämaamatkan jälkeen oli virkistävää katsella sellaista maisemaa. Sauluksen ja hänen tovereittensa näin katsellessa ja ihastellessa näkemäänsä yhtäkkiä auringon valoa kirkkaampi valo leimahti hänen ympärillään, »ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua?' Hän sanoi: 'Kuka olet, herra?' Hän vastasi: 'Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan.» (Apt. 9: 5, vanh. raamatunsuom.)

Kristuksen ilmestyminen

Näky synnytti mitä suurimman hämmingin. Sauluksen toverit joutuivat kauhun valtaan, ja tuo voimakas valo miltei sokaisi heidät. He kuulivat äänen, mutta eivät nähneet ketään, ja kaikki oli heistä käsittämätöntä ja salaperäistä. Mutta Saulus, joka makasi maassa pitkänään, ymmärsi puheen ja näki Jumalan Pojan selvästi edessään. Jo silmäys tuohon kirkkaaseen Olentoon painoi Hänen kuvansa ainiaaksi tuon järkyttyneen juutalaisen sieluun. Sanat tunkeutuivat hänen sydämeensä hirvittäväällä voimalla. Valovirta tulvi hänen mielensä pimentyneisiin kammioihin paljastaen hänen tietämättömyytensä ja erehdyksensä. Hän näki, että kuvitellessaan innokkaasti palvelevansa Jumalaa Kristuksen seuraajia vainoamalla hän olikin todellisuudessa tehnyt Saatanan työtä.

Hän näki tyhmyytensä perustaessaan uskonsa pappien ja hallitusmiesten vakuutteluille, joilla oli pyhän virkansa perusteella suuri vaikutus hänen mieleensä saaden hänet uskomaan, että kertomus Jeesuksen ylösnousemuksesta oli Hänen opetuslastensa taidokkaasti sepittämä. Nyt kun Kristus ilmestyi Saulukselle, palautui Stefanuksen saarna voimakkaasti hänen mieleensä. Hän havaitsi nyt että nuo sanat, joita papit olivat pitäneet herjauksena, olivatkin puhdasta totuutta. Tänä ihmeellisenä valaistuksen hetkenä hänen mielensä toimi huomattavan ripeästi. Hän seurasi ajatuksissaan profeetallista historiaa ja totesi, että profeetat olivat ennustaneet sekä sen, että juutalaiset hylkäisivät Jeesuksen, että Hänen ristiinnaulitsemisensä, ylösnousemuksensa ja taivaaseenastumisensa ja näin todistaneet Jeesuksen luvatuksi Messiaaksi. Hän muisti Stefanuksen sanat:

»Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella» (Apt. 7: 56), ja hän tiesi, että tuo kuoleva pyhä mies oli katsellut kirkkauden valtakuntaa.

Mikä ilmestys tämä kaikki olikaan usvokaisten vainoojalle: Kirkas, mutta hirvittävä valo oli tunkeutunut hänen sieluunsa. Kristus ilmestyi hänelle nyt Hänenä, joka oli tullut maailmaan täyttämään tehtävänsä ja jonka ne, joita Hän oli tullut pelastamaan, olivat hyljänneet, pettäneet, tuominneet ja ristiinnaulinneet, mutta joka oli noussut kuolleista ja astunut ylös taivaaseen. Tänä hirveänä hetkenä hän muisti, että pyhä Stefanus oli surmattu hänen suostumuksellaan ja että hän oli ollut välikappaleena monien pyhien ihmisten kuolemaan julman vainon uhreina.

»Niin hän vapisi, hämmästyti ja sanoi: 'Herra, mitäs minua tahdot tekemään?' Ja Herra sanoi hänelle: 'Nouse ja mene kaupunkiin; siellä sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän.'» Apt. 9: 6 vanh. raamatunsuomennos. Saulus mielesään ei vähäkään epäillyt, että se, joka puhui hänelle, todellakin oli Jeesus Nasaretilainen ja että Hän todella oli kauan odotettu Messias, Israelin Lohduttaja ja Lunastaja.

Kun häikäisevä kirkkaus hälveni ja Saulus nousi maasta, huomasi hän olevansa täydelleen näkemätön. Kristuksen kunnian kirkkaus oli ollut liian voimakas hänen kuolevaiselle katseelleen, ja kun se siirtyi pois, laskeutui yön pimeys hänen näköpiirinsä ylle. Hän uskoi, että hänen sokeutensa oli Jumalan rangaistus hänelle siitä, että hän oli niin julmasti vainonnut Jeesuksen seuraajia. Hän hapuili ympärilleen hirvittävässä pimeydessä, ja hänen seuralaisensa, peloissaan ja hämmästyneinä, taluttivat hänet kädestä Damaskoon.

Seurakunnan yhteyteen

Vastaus Sauluksen kysymykseen oli: »Nouse ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän.» Jeesus lähettää tiedustelevan juutalaisen seurakuntaansa vastaanottamaan siltä tiedon velvollisuudestaan. Kristus vei ilmestys- ja vakauttamistyönsä päätökseen, ja katuvalla parannuksentekijällä oli nyt tilaisuus saada oppia niiltä, jotka Jumala oli määrännyt opettamaan Hänen totuuttaan. Täten Jeesus juhmallisesti vahvisti järjestetyn seurakuntansa arvovallan ja johdatti Sauluksen kosketukseen maan päällä olevien edustajiensa kanssa. Taivaallisen valon loisto riisti Saulukselta näön, mutta Jeesus, tuo Parantaja, ei palauttanut

sitä heti. Kaikki siunaukset virtaavat Kristuksesta, mutta Hän on asettanut seurakuntansa edustajakseen maan päälle, ja sille kuului katuvan syntisen ohjaaminen elämän tielle. Juuri niiden samojen miesten, jotka Saulus oli aikonut tuhota, tuli toimia hänen opastajinaan siihen uskontoon, jota hän oli halveksinut ja vainonnut.

Niiden kolmen päivän aikana, jotka Saulus rukoillen ja paastoten vietti Damaskossa Juudaan talossa, joutui hänen uskonsa kovalle koetukselle. Hän oli täysin sokea ja mitä suurimmassa mielen pimeydessä ymmärtämättä, mitä Jumala häneltä vaati. Jeesus oli neuvonut häntä menemään Damaskoon, missä hänelle sanottaisiin, mitä hänen oli tehtävä. Epävarmuudessaan ja ahdingossaan hän huusi hartaasti Jumalaa. »Ja Damaskossa oli eräs opetuslapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Herra sanoi näyssä: 'Ananias!' Hän vastasi: 'Katso, tässä olen, Herra.' Niin Herra sanoi hänelle: 'Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee; ja hän on nähnyt näyssä miehen, Ananias nimisen, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen.'»

Ananiaan oli vaikea uskoa enkelilähettilään sanoja, sillä tieto siitä, kuinka Saulus oli katkerasti vainonnut Jerusalemin pyhiä, oli levinnyt sekä lähelle että kauas. Hän rohkeni nuhdella lähettilästä sanoen: »Herra, minä olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt Sinun pyhillesi Jerusalemissa; ja täälläkin hänellä on ylipapeilta valtuus vangita kaikki, jotka Sinun nimeäsi avuksi huutavat.» Mutta Ananiaalle annettu käsky oli ehdoton: »Mene, sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.»

Kuuliaisena enkelin neuvolle opetuslapsi etsi miehen joka oli aivan äskettäin puhkunut uhkauksia kaikkia niitä vastaan, jotka uskoivat Jeesuksen nimeen. Hän tervehti häntä sanoen: »'Veljeni Saul, Herra lähetti minut — Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, jota tulit — että saisit näkösi jälleen ja tulisit täytetyksi Pyhällä Hengellä.' Ja heti putosivat hänen silmistään ikäänkuin suomukset, ja hän sai näkönsä ja nousi ja otti kasteen.»

Kristus antaa tässä esimerkin tavoistaan työskennellä ihmisten pelastukseksi. Hän olisi itse voinut tehdä Saulukselle kaiken tämän suoraan, mutta niin ei ollut Hänen suunnitelmansa. Hänen siunaustensa oli tultava Hänen määräämiensä

välikappaleiden välityksellä. Sauluksen oli tehtävä jotakin tunnustaakseen syntinsä niille, joiden tuhoamista hän oli hautonut mielessänsä, ja Jumalalla oli tärkeä tehtävä niiden ihmisten suoritettavaksi, jotka Hän oli valtuuttanut toimimaan sijaisinaan.

Sauluksesta tulee nyt opetuslasten opetuslapsi. Lain valossa hän näkee itsensä syntiseksi. Hän näkee, että Jeesus, jota hän tietämättömyydessään oli pitänyt petkuttajana, on Jumalan kansan uskonnon perustaja ja perustus aina Aadamin päivästä alkaen ja sen uskon täydelliseksi tekijä, joka nyt on niin kirkkaana selvinnyt hänelle, että Hän on totuuden puolustaja ja profetioiden täyttävä. Hän oli pitänyt Jeesusta sellaisena, joka teki tehottomaksi Jumalan lain, mutta kun Jumalan sormi oli nyt koskenut hänen hengellistä näköänsä, hän oppi ymmärtämään että Kristus oli koko juutalaisen uhrijärjestelmän luoja, että Hän tuli maailmaan nimenomaan puolustaakseen Isänsä lakia ja että Hänen kuolemasaan esikuvallinen laki oli kohdannut vastakuvansa. Siveyslain valossa, jota Saulus oli uskonut innokkaasti noudattavansa, hän näki itsensä syntisistä suurimmaksi.

Vainoojasta apostoliksi

Ananias kasto i Paavalin Damaskon virrassa. Silloin hän oli jo saanut ruokaa voimistuaakseen, ja hän alkoi heti saarnata Jeesusta kaupungin uskoville, juuri niille samoille ihmisille, joita tuhoamaan hän oli lähtenyt Jerusalemissa. Hän opetti myös synagoogissa, että Jeesus, joka oli surmattu, oli todellakin Jumalan Poika. Hänen profetioihin perustuvat todistuksensa olivat niin vakuuttavia ja hänen ponnistuksensa niin Jumalan voiman läpitunkemia, että vastustavat juutalaiset olivat aivan ymmällä eivätkä kyenneet vastamaan hänelle. Paavalin rabbiininen ja farisealainen kasvatusta oli hänelle nyt hyväksi avuksi hänen saarnatessaan evankeliumia ja puolustaessaan asiaa, jota hän kerran oli kaikin voimin koettanut tuhota.

Juutalaiset olivat ylen yllättyneitä ja ymmällä Paavalin kääntymyksestä. He olivat hyvin tietoisia hänen asemastaan Jerusalemissa sekä siitä, mikä oli hänen pääasiallisin tehtävänsä Damaskossa ja että hän oli varustettu ylimmäisen papin lupakirjalla, joka valtuutti hänet ottamaan kiinni Jeesukseen uskovat ja lähettämään heidät vankeina Jerusalemiin. Nyt he kuitenkin näkivät hänen saarnaavan Jeesuksen evankeliumia, vahvistavan niitä, jotka jo olivat Hänen opetus-

lapsiaan ja johtavan jatkuvasti uusia käännynnäisiä siihen uskoon, jota hän kerran oli niin innokkaasti vastustanut. Paavali selitti kaikille, jotka häntä kuulivat, että hänen uskonsa vaihto ei tapahtunut hetkellisestä mielijohteesta eikä kiihkomielisyydestä, vaan sen sai aikaan ylivoimainen merkki.

Työskennellessään synagoogissa Paavalin usko voimistui. Hänen intonsa näyttää toteen, että Jeesus oli Jumalan Poika, vain kasvoi hänen nähdessään juutalaisten kiihkeän vastustuksen. Hän ei voinut jäädä enää Damaskoon, sillä kun juutalaiset olivat toipuneet yllätyksestä, jonka hänen ihmeellinen kääntymyksensä ja sitä seurannut työskentelynsä oli heille aiheuttanut, he päättävästi hylkäsivät tuon ylivoimaisen merkin, mikä täten veisi Kristuksen opin suosioon. Heidän hämmästyksensä Paavalin kääntymyksen johdosta vaihtui kiihkeäksi vihaksi häntä kohtaan, niinkuin he olivat osoittaneet sitä Jeesustakin kohtaan.

Valmistautuminen palvelukseen

Paavalin henki oli vaarassa, ja hän sai Jumalalta kehoituksen jättää Damaskon joksikin aikaa. Hän lähti Arabiaan, ja siellä yksinäisyydessä hänellä oli edullinen tilaisuus seurusteluun Jumalan kanssa ja mietiskelyyn. Hän tahtoi olla yksin Jumalan kanssa tutkiakseen omaa sydäntään, syventääkseen parannustaan ja valmistautuakseen rukouksen ja tutkistelun avulla työhön, joka tuntui hänestä liian suurelta ja tärkeältä hänen suoritettavakseen. Hän oli apostoli, ei ihmisten vaan Jumalan valitsema, ja hänelle oli sanottu selvästi, että hän tulisi suorittamaan työnsä pakain keskuudessa.

Arabiassa ollessaan hän ei ollut yhteydessä toisten apostolien kanssa. Hän etsi Jumalaa hartaasti koko sydämeästään päättäen, ettei hän lepää, ennen kuin on saanut varmuuden siitä, että Jumala on hyväksynyt hänen katumuksensa ja että hänen suuri syntinsä on anteeksiannettu. Hän ei tahtonut luopua taistelusta, ennen kuin hän oli saanut vakuutuksen, että Jeesus olisi hänen kanssaan hänen tulevassa tehtävässään. Hän oli aina kantava ruumiissaan Kristuksen kirkkauden merkkejä, silmissään, jotka taivaallinen valo oli sokaisut. Hän halusi myös alituisesti säilyttää itsellään vakuutuksen Kristuksen ylläpitävästä armosta. Paavali pääsi läheiseen kosketukseen taivaan kanssa, ja Jeesus seurusteli hänen kanssaan vahvistaen häntä hänen uskossaan ja jakaen hänelle viisauttaan ja armoaan.

Paavalin varhaistoiminta

Paavali palasi nyt Damaskoon ja saarnasi pelkäämättä Jeesuksen nimessä. Juutalaiset eivät voineet vastustaa hänen väitteittensä viisautta, ja sen tähden he neuvottelivat keskenään vaientaakseen hänen äänensä väkivalloin — ainoa neuvottelu, minkä he pitivät menetetyksi asiansa hyväksi. He päättivät salamurhata hänet. Mutta apostoli sai tiedon heidän aikomuksistaan. Kaupungin portteja vartioitiin tarkoin yötä päivää hänen pakoontuloonsa estämiseksi. Opetuslasten levottomuus johti heidät kääntymään rukoukseen Jumalan puoleen. He nukkuivat vain vähän koettaessaan keksiiä keinoja valitun apostolin pakoontuloon. Lopulta he laativat suunnitelman, jonka mukaan he eräänä yönä laskivat hänet korissa alas ikkunasta muurin ylitse. Näin yksinkertaisella tavalla Paavali pakeni Damaskosta.

Hän jatkoi nyt matkaansa Jerusalemiin haluten tutustua siellä oleviin apostoleihin, erikoisesti Pietariin. Hän oli hyvin innokas tapaamaan noita galilealaisia kalastajia, jotka olivat eläneet, rukoilleet ja keskustelleet Kristuksen kanssa Hänen maan päällä ollessaan. Hänen sydämensä kaipasi palavasti saada tavata apostolien johtajaa. Saapuessaan Jerusalemiin Paavali katseli kaupunkia ja temppeliä aivan kuin uusin silmin. Hän tiesi nyt, että Jumalan kostava rangaistustuomio lepäsi kaupungin ja sen asukkaiden yllä.

Juutalaisten harmi ja viha Paavalin kääntymyksen vuoksi oli rajaton. Mutta hän oli luja kuin kallio ja oli kyllin rohkea ajatellaksensa, että kun hän kertoisi ihmeellisen kokemukseensa ystävilleen, he vaihtaisivat uskoaan, niin kuin hänkin oli tehnyt ja uskoisivat Jeesukseen. Hän oli ollut tinkimättömän tunnontarkka vastustaessaan Kristusta ja Hänen seuraajiaan, mutta kun hänet pysähdytettiin ja saatiin vakuut-

(Luku pohjautuu Apt. 9: 23—31; 22: 17—21.)

tumaan synnistään, hän heti hylkäsi pahat tiensä ja tunnusti Jeesuksen uskon. Hän uskoi nyt täysin, että kun hänen ystävänsä ja entiset toverinsa kuulisivat hänen ihmeellisen kääntymyksensä vaiheet ja näkisivät, kuinka hän oli muuttunut siitä ylpeästä fariseuksesta, joka vainosi ja antoi kuolemaan niitä, jotka uskoivat Jeesukseen Jumalan Poikana, hekin vakuuttuisivat erehdyksestään ja liittyisivät uskovien riveihin.

Hän koetti liittyä veljiinsä, opetuslapsiin, mutta hänen murheensa ja pettymyksensä oli suuri, kun hän huomasi, että he eivät halunneetkaan ottaa häntä vastaan yhtenä heistä. He muistivat hänen aikaisemmat vainoamisensa ja epäilivät hänen toimivan vain vahingoittaakseen ja tuhotakseen heidät. Tosin he olivat kuulleet hänen ihmeellisestä kääntymyksestään, mutta kun hän oli heti vetäytynyt Arabiaan eivätkä he olleet kuulleet hänestä mitään sen jälkeen, eivät he olleet uskoneet huhua hänen suuresta muutoksestaan.

Paavali kohtaa Pietarin ja Jaakobin

Barnabas, joka oli vapaaehtoisesti antanut varansa edistämään Kristuksen asiaa ja huojentamaan köyhien hätää, oli ollut Paavalin tuttava jo tämän vastustaessa uskovaisia. Hän astui nyt esiin ja uudisti tämän tuttavuuden sekä kuunteli Paavalin todistusta hänen ihmeellisestä kääntymyksestään ja hänen kokemuksistaan tuolta ajalta. Hän uskoi Paavalia täydellisesti ja otti hänet vastaan sekä kädestä pitäen johti hänet apostolien puheille. Hän kertasi heille juuri kuulemansa Paavalin kokemukset — kuinka Jeesus oli henkilökohtaisesti ilmestynyt Paavalille hänen matkallaan Damaskoon ja puhunut hänen kanssaan, että Paavali oli saanut näkönsä takaisin vastauksena Ananiaan rukoukseen ja että hän sen jälkeen oli tuon kaupungin synagoogassa todistanut, että Jeesus oli Jumalan Poika.

Apostolit eivät epäröineet enää, he eivät voineet vastustaa Jumalaa. Pietari ja Jaakob, jotka tähän aikaan olivat ainoat Jerusalemissa olevat apostolit, ojensivat ystävän käden hänelle, joka kerran oli ollut heidän uskonsa katkera vainooja. He rakastivat ja kunnioittivat häntä nyt yhtä paljon, kuin he olivat häntä aikaisemmin pelänneet ja karttaneet. Tässä tapasivat toisensa kaksi uuden uskon suurta persoonallisuutta — Pietari, Kristuksen valitsema seuralainen Hänen maan päällä ollessaan, ja Paavali, fariseus, joka Jeesuksen taiva-

seenastumisen jälkeen oli kohdannut Hänet kasvoista kasvoihin ja puhunut Hänen kanssaan sekä näyssäkin nähnyt Hänet ja Hänen taivaassa suorittamansa työn laadun.

Tämä ensimmäinen tapaaminen oli suurimerkityksellinen kummallekin apostolille, mutta se muodostui hyvin lyhyeksi, sillä Paavali halusi kärsimättömästi päästä toimittamaan Mestarinsa asioita. Pian ihmiset saivat kuulla saman äänen, joka niin innokkaasti oli väitellyt Stefanuksen kanssa, julistavan pelottomasti tuossa samassa synagoogassa, että Jeesus oli Jumalan Poika — puoltavan samaa asiaa, jota puolustaessaan Stefanus oli kuollut. Hän kertoi oman ihmeellisen kokemuksensa, ja sydän täynnä sääliä veljiään ja entisiä tovereitaan kohtaan hän esitti profetian todistuksia, samoin kuin Stefanuskin oli tehnyt, että Jeesus, joka oli ristiinnaulittu, oli Jumalan Poika.

Mutta Paavali oli arvioinut väärin juutalaisten veljiensä mielenlaadun. Sama raivo, joka oli puhjennut Stefanusta kohtaan, kohtasi nyt häntä itseään. Hän näki, että hänen täytyi erota veljistään, ja suru täytti hänen sydämensä. Hän olisi mielellään luopunut hengestään, jos hän siten olisi saanut johdetuiksi heidät totuuden tuntoon. Juutalaiset alkoivat tehdä suunnitelmia riistääkseen häneltä hengen, ja opetuslapset tiukkasivat häntä lähtemään Jerusalemissa, mutta haluttomana jättämään tuota paikkaa ja innokkaana toimimaan edes vähän kauemmin juutalaisten veljiensä hyväksi hän vitkasteli lähtöään. Hän oli osallistunut Stefanuksen marttyyrikuolemaan niin huomattavalla tavalla, että hän koko sydämensä innolla halusi pyyhkiä pois sen häpeätahrان puolustamalla rohkeasti totuutta, joka oli maksanut Stefanukselle hänen henkensä. Hän piti raukkamaisena paeta Jerusalemissa.

Pako Jerusalemissa

Kun Paavali, uhmaten sellaisen askeleen kaikkia seurauksia, hartaasti rukoili Jumalaa temppelissä, Vapahtaja ilmestyi hänelle näyssä sanoen: »Kiirehdi ja lähde nopeasti Jerusalemissa, sillä he eivät tahdo vastaanottaa todistustasi minusta.» Vielä silloinkin Paavali epäröi lähteä Jerusalemissa saamatta ensin itsepäisiä juutalaisia vakuuttuneiksi uskonsa totuudesta. Hän ajatteli, että vaikka hän joutuisikin uhraamaan henkensä totuuden tähden, ei se olisi muuta, kuin että hän hyvittäisi sen hirveän tilinsä, mitä hän oli pi-

tänyt itseään vastaan Stefanuksen kuoleman tähden. Hän vastasi: »Herra, he tietävät, että minä vangitsin ja ahdistin jokaisessa synagoogassa niitä, jotka uskoivat Sinuun, ja kun marttyyrisi Stefanuksen veri vuoti, olin myös läsnä hyväksyen hänen kuolemansa ja pitäen niiden vaatteita, jotka ki-vittivät hänet.» Mutta vastaus oli vaativampi kuin ennen: »Lähde, sillä lähetän sinut kauas täältä pakanain luokse.»

Kun veljet saivat kuulla Paavalin näystä ja siitä huolenpidosta, mitä Jumala osoitti häntä kohtaan, kasvoi heidän levottomuutensa hänen puolestaan, sillä he ymmärsivät, että hän todellakin oli Herran valittu ase viemään totuutta pakanoille. He kiirehtivät häntä salaa pakenemaan Jerusalemissa peljäten juutalaisten muuten salamurhaavan hänet. Paavalin poislähtö keskeytti joksikin aikaa juutalaisten hillittömän vastustuksen ja seurakunnalle koitti rauhan ja levon aika, jolloin monet liittyivät uskovien joukkoon.

Pietarin toiminta

Pietari kävi töitensä suorittaen tervehtimässä Lyddassa asuvia pyhiä. Hän paransi siellä Aineaan, joka halvattu oli maannut vuoteessa kahdeksan vuotta. »Ja Pietari sanoi hänelle: 'Aineas, Jeesus Kristus parantaa sinut; nouse ja korjaa vuoteesi.' Ja kohta hän nousi. Ja kaikki Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänet; ja he kääntyivät Herran tykö.»

Joppe oli lähellä Lyddaa, ja siellä makasi Tabita, jota kreikaksi kutsuttiin nimellä Dorkas, kuolleena. Hän oli ollut esimerkillinen Jeesuksen Kristuksen opetuslapsi ja rakkautenteot, ystävällisyys köyhiä ja murheellisia kohtaan sekä into totuuden asian puolesta olivat olleet luonteenomaisia hänen elämälleen. Hänen kuolemansa oli suuri tappio; nuoren seurakunnan oli vaikeata tulla toimeen ilman hänen jaloja ponnistuksiaan. Kun uskovaiset kuuluivat siitä ihmeellisestä parannustyöstä, jonka Pietari oli tehnyt Lyddassa, he toivoivat hartaasti hänen tulevan Joppeen. Niinpä he lähettivätkin sanansaattajia pyytämään Pietaria saapumaan sinne.

»Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssansa. Ja hänen sinne saavuttuaan he veivät hänet yläsaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen luoksensa itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja vaippoja, joita Dorkas oli tehnyt, ollessaan heidän kanssansa.» Pietari lähetti itkevät ja valittavat ystävät pois huoneesta. Sitten hän laskeutui polvilleen ja hartaasti rukoili Jumalaa palauttamaan Dorkaksen elottomaan ruumiiseen hengen ja terveyden. »Ja hän kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: 'Tabita, nouse ylös!' Niin tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan. Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan ja kutsui sisään

(Luku pohjautuu Apt. 9: 32—11: 18.)

pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä.» Tämä suuri teko, kuolleen herättäminen henkiin, oli apuneuvona monien Joppessa asuvien kääntymiseksi Jeesuksen uskoon.

Sadanpäällikkö

»Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa. Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.» Vaikka Kornelius olikin roomalainen, oli hän tullut tuntemaan totisen Jumalan ja hyljännyt epäjumalanpalveluksen. Hän oli kuuliainen Jumalan tahdolle ja palveli Häntä totisella sydämellä. Hän ei ollut yhtynyt juutalaisiin, vaan oli tullut tuntemaan siveyslain ja noudatti sitä. Häntä ei oltu ympärileikattu eikä hän myöskään ottanut osaa uhritoimituksiin, minkä johdosta juutalaiset pitivät häntä saastaisena. Hän tuki kuitenkin juutalaisten asiaa runsailla lahjoilla, ja hänet tunnettiin sekä lähellä että kaukana rakkauden- ja hyväntekeväisyysteostaan. Vanhurskaan elämänsä ansiosta hän oli hyvässä maineessa sekä juutalaisten että pakanain parissa.

Vaikka Kornelius uskoikin profetioihin ja odotti tulevaa Messiasta, ei hän ymmärtänyt uskoa Kristukseen. Mutta hänen Jumalaa kohtaan osoittamansa rakkaus ja kuuliaisuus veti hänet lähelle Jumalaa ja valmisti häntä vastaanottamaan Vapahtajan, kun Kristuksesta hänelle ilmoitettiin. Annetun valon hylkäämistä seuraa tuomio. Sadanpäämies oli ylhäistä sukua, ja hän oli korkeassa kunnia- ja luottamusasemassa, mutta nämä seikat eivät olleet turmelleet hänen luonteensa jaloja ominaisuuksia. Todellinen hyvyys ja suuruus yhdessä tekivät hänestä siveellisesti ansiokkaan miehen. Hänellä oli hyvä vaikutus kaikkiin, joiden kanssa hän joutui kosketuksiin.

Hän uskoi ainoastaan Jumalaan, taivaan ja maan Luojaan. Hän kunnioitti Häntä, tunnusti Hänen arvovaltansa ja kysyi Hänen neuvoansa kaikissa elämänsä asioissa. Hän oli uskollinen kotitehtävissään samoin kuin virkaansakin liittyvissä velvollisuuksissaan ja oli pystyttänyt Jumalan alttarin perheensä keskuuteen. Hän ei uskaltanut toteuttaa suunnitelmiaan ja kantaa vastuunalaisten velvollisuuksiensa taakkaa ilman Jumalan apua. Sen tähden hän rukoili paljon ja hartaasti saadakseen tuon avun. Uskollisuus painoi

leimansa kaikkeen hänen työhönsä, ja Jumala piti häntä arvossa hänen toimintansa puhtauden ja hänen anteliaisuutensa tähden ja tuli häntä lähelle Sanassa ja Hengessä.

Enkeli ilmestyy Korneliukselle

Korneliuksen ollessa rukouksessa Jumala lähetti hänen luokseen taivaallisen sanansaattajan, joka kutsui häntä nimeltä. Sadanpäämies peljästy, mutta hän tiesi, että Jumala oli lähettänyt enkelin häntä neuvomaan, ja sanoi: »Mikä on, Herra?» Enkeli sanoi hänelle: 'Sinun rukouksesi ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä. Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan eräs Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majoilee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla.'»

Tässä Jumala jälleen osoitti suhteensa evankeliumin saarnaamiseen ja järjestämäänsä seurakuntaan. Hänen enkelinsä ei pitänyt kertoa Korneliukselle kertomusta rististä. Ihminen, joka samoin kuin hän itsekin oli inhimillisten erehdysten ja kiusausten alainen, oli opetettava häntä siinä, mikä koski ristiinnaulittua, ylösnoussutta ja taivaaseenastunutta Vapahtajaa. Taivaallinen sanansaattaja lähetettiin tarkoituksessa pikaisesti saattaa Kornelius yhteyteen Jumalan palvelijan kanssa, joka oli opettava hänelle, kuinka hän ja hänen perheensä voisivat pelastua.

Kornelius totteli saamaansa sanomaa iloisesti ja lähetti heti sanansaattajia etsimään Pietaria enkeliltä saamiensa ohjeiden mukaisesti. Näitten ohjeitten selvyys, joissa mainittiin jopa sen miehen ammattikin, jonka luona Pietari silloin piti kotiaan, todistaa, että taivaassa tunnetaan tarkoin ihmisten olot ja toimet kaikissa elämän eri vaiheissa. Jumala tuntee yhtä hyvin halpa-arvoisen työläisen kuin valtaistuimellaan istuvan kuninkaankin päivittäiset toimet. Ja Hän on yhtä tietoinen ihmisten ahneudesta, julmuudesta, salaisista rikoksista ja itsekkyydestä kuin heidän hyvistä teoistaan, armeliaisuudestaan, anteliaisuudestaan ja ystävällisyydestäänkin. Ei mikään ole salassa Jumalalta.

Pietarin näky

Heti tämän Korneliuksen kanssa käydyn keskustelun jälkeen enkeli meni Pietarin luokse, joka matkasta väsyneenä ja nälkäisenä oli talon katolla rukoilemassa. Rukoillessaan hän sai näyn, »ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas

astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, joka neljästä kulumastaan laskettiin maahan. Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja.

Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö.' Mutta Pietari sanoi: 'En suinkaan, Herra, sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista.' Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.' Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia otettiin kohta ylös taivaaseen.»

Tässä saatamme havaita, miten Jumala suunnitelmaansa toteuttaessaan panee koneistonsa käymään saadakseen tahtonsa tapahtumaan maan päällä, niinkuin se tapahtuu taivaassa. Pietari ei ollut vielä tähän mennessä saarnannut evankeliumia pakanoilta. Monet heistä olisivat olleet hänen opettamiensa totuuksien innokkaita kuulijoita, mutta erottava väliseinä, jonka Kristuksen kuolema oli kaatanut, oli vielä apostoleilla mielessä ja sulki pakanat evankeliumin etuoikeuden ulkopuolelle. Kreikan juutalaiset olivat hyväksyneet apostolien ponnistukset, ja monet heistä olivat vastanneet näihin ponnistuksiin omaksumalla Jeesuksen uskon. Mutta Korneliuksen kääntymys oli oleva ensimmäinen laatuun, jolla oli merkitystä pakanain keskuudessa.

Näyn suuresta astiasta, joka sisältöineen laskeutui alas taivaasta, tarkoitus oli riistää Pietarilta hänen pakanoita kohtaan tuntemansa piintyneet ennakkoluulot, auttaa häntä ymmärtämään, että Kristuksen kautta pakanakansat pääsivät osallistumaan juutalaisten etuoikeuksista ja siunauksista ja että he näin saivat samat edut kuin juutalaisetkin. Jotkut ovat viitanneet, että tämän näyn tarkoituksena oli osoittaa, että Jumala oli peruuttanut kieltonsa sellaisten eläinten lihan ravinnoksi käytöstä, jotka Hän aikaisemmin oli julistanut saastaisiksi, ja että sen vuoksi sianlihakin olisi ravinnoksi sopivaa. Tämä on kuitenkin hyvin ahdas ja läpeensä virheellinen tulkinta, ja Raamatun selitys näystä ja sen seurauksista kumoaakin sen selvästi.

Näky kaikenlaisista elävistä olennoista, joita astiassa oli ja joita Pietarin käskettiin teurastaa ja syödä vakuuttuneena, ettei hänen tulisi sanoa saastaiseksi sellaista, minkä Jumala oli puhdistanut, oli yksinkertainen vertauskuva, joka teroitti hänen mieleensä pakanoiden todellista asemaa ja että Kristuksen kuolema teki heidätkin Jumalan Israelin kanssaperillisiksi. Siinä oli Pietarille sekä nuhdetta että ohjausta. Hän oli tähän asti kohdistanut toimintansa yksinomaan juu-

talaisten hyväksi ja pitänyt pakanoita saastaisena rotuna sekä suljettuina Jumalan lupausten ulkopuolelle. Jumala johti nyt hänen mielensä käsittämään Jumalan suunnitelman ulottuvaisuuden maailmanlaajuiseksi.

Hänen vielä mietiskellessään näkyä Henki selitti sen hänelle. »Ja kun Pietari oli epätietoinen siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisovat portilla ja tiedustelivat kuuluvalla äänellä, majailiko siellä Simon, jota myös Pietariksi kutsuttiin. Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: 'Katso, kaksi miestä etsii sinua; niin nouse nyt, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt.'»

Pietarin saama käsky oli koetteleva, mutta hän ei uskaltanut toimia omien tunteittensa mukaan, vaan sen tähden meni ulos huoneestansa ja otti vastaan Korneliuksen hänen luokseen lähettämät miehet. He ilmoittivat apostolille erikoisen asiansa, ja juuri Jumalalta saamansa ohjeen mukaan Pietari päätti seurata heitä seuraavana päivänä. Hän otti heidät kohteliaasti luokseen yöksi ja aamulla lähti heidän kanssaan Kesareaan mukanaan kuusi veljeänsä, joiden oli määrä olla kaiken sen todistajina, mitä hän tulisi sanomaan ja tekemään pakanoiden luona viipyessään, sillä hän tiesi, että hänet tultaisiin vaatimaan tilille niin ilmeisestä toiminnasta juutalaisten uskoa ja opetusta vastaan.

Kului lähes kaksi päivää ennen kuin he pääsivät perille ja Kornelius sai iloisen etuoikeuden avata ovensa evankeliumin palvelijalle, joka Jumalan vakuutuksen mukaan oli opettava hänelle ja hänen perheelleen, kuinka he voivat pelastua. Lähettiläiden ollessa toimittamassa tehtävänsä sadanpäämies oli koonnut yhteen niin monia omaisiaan kuin hän vain sai yhteyden, että hekin hänen kanssaan saivat opastusta totuuteen. Pietarin saapuessa oli koolla suuri joukko innokkaasti odottaen saadakseen kuulla hänen sanojaan.

Korneliuksen luona

Kun Pietari astui pakanan taloon, Kornelius ei tervehtinyt häntä vain jonakin tavallisena vieraana, vaan taivaan kunnioittamana Jumalan hänen luoksensa lähettämänä. Itämainen tapa on kumartua prinssin tai muun korkea-arvoi-

sen mahtimiehen edessä, samoin kuin lasten tulee kumartua vanhempiansa edessä, jotka ovat jossakin kunnioitetussa luottamusasemassa. Suuresta kunnioituksesta apostolia kohtaan, jonka Jumala oli lähettänyt valtuuttamaan, Kornelius lankesi kasvoilleen ja jumaloi häntä.

Pietari kauhistui tätä sadanpäämiehen tekoa ja nosti hänet jaloilleen sanoen: »Nouse; minäkin olen ihminen.» Sitten hän alkoi keskustella Korneliuksen kanssa tuttavallisesti poistaakseen siten sen pelon ja äärimmäisen kunnioituksen tunteen, jolla sadanpäämies suhtautui häneen.

Jos Pietari olisi saanut valtansa ja asemansa Rooman katoliselta kirkolta, olisi hän pikemminkin rohkaissut kuin hillinnyt Korneliuksen kunnioitusta. Niin kutsutut Pietarin seuraajat vaativat kuninkaita ja keisareita kumartumaan heidän jalkojensa juureen, mutta Pietari itse julisti olevansa vain erehtyväinen ihminen.

Pietari keskusteli Korneliuksen ja hänen taloonsa kokoontuneiden ihmisten kanssa juutalaisten tavasta, että heistä oli lainvastaista antautua seurustelemaan pakanoitien kanssa, mihin sisältyi seremoniaalinen saastuminen. Jumalan laki ei ollut sitä kieltänyt, vaan ihmisten perinnäissäännöt olivat tehneet siitä sitovan tavan. Niinpä Pietari sanoikin: »Te tiedätte, että on luvatonta juutalaisen miehen seurustella vierasheimoisien kanssa tai mennä hänen tykönsä; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkä saastaiseksi. Sen tähden minä vastaan sanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: mitä varten te olette minut noutaneet?»

Nyt Kornelius kertoi kokemuksensa ja hänelle näyssä ilmestyneen enkelin sanat. Lopuksi hän sanoi: »Sen tähden minä lähetin heti sinulle sanan ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuulaksemme kaiken, mitä Herra on käskenyt sinun puhua.» Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: »Nyt minä totisesti käsittän, ettei Jumala katso henkilöön, vaan että jokaisessa kansassa se, joka Häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on Hänelle otollinen.» Vaikka Jumala olikin suosinut juutalaisia enemmän kuin mitään muuta kansaa, mutta kun he hylkäsivät valon eivätkä enää eläneet tunnustuksensa mukaan, eivät he enää olleet Hänen silmissään arvokkaampia kuin muutkaan kansat. Jumala piti suurena arvossa niitä, jotka pakanain keskuudessa Korneliuksen tavoin pelkäsivät Häntä

ja tekivät vanhurskautta eläen sen valon mukaan, joka heillä oli, ja hyväksyi heidän vilpittömän palveluksensa.

Mutta Korneliuksen usko ja vanhurskaus ei voinut olla täydellinen hänen tuntematta Kristusta. Siksi Jumala lähetti hänelle tämän valon ja tiedon, että hänen vanhurskas luonteensa edelleen kehittyisi. Monet kieltäytyvät vastaanottamasta valoa, jonka Jumalan kaitselmus heille lähettää, ja puolustuksena sellaiselle teolle he lainaavat Pietarin sanoja Korneliukselle ja hänen ystävilleen: »Jokaisessa kansassa se, joka Häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on Hänelle otollinen.» He väittävät, ettei sillä ole mitään merkitystä, mitä ihmiset uskovat, kunhan heidän tekonsa vain ovat hyviä. Mutta sellaiset ovat erehtyneet; uskon täytyy liittyä tekoihin. Heidän tulisi vaeltaa siinä valossa, mikä heille on annettu. Jos Jumala johtaa heidät yhteyteen palvelijoihinsa kanssa, jotka ovat vastaanottaneet uutta totuutta, minkä Jumalan Sana vahvistaa, tulisi heidän omaksumaan se iloiten. Totuus vie eteenpäin. Se vie ylöspäin. Toisaalta taas ne, jotka väittävät, että heidän uskonsa yksin pelastaa heidät, turvaavat hiekkaköyteen, sillä vain teot vahvistavat uskon ja tekevät sen täydelliseksi.

Pakanat saavat Pyhän Hengen

Pietari saarnasi Jeesusta tuolle tarkkaavaiselle kuulijajoukolle, Hänen elämästään, työstään, ihmeteoistansa, kaivaltamisestansa, ristiinnaulitsemistansa, ylösnousemistansa ja taivaaseenastumistansa sekä Hänen työstään taivaassa ihmisen Edustajana ja Asianajajana syntisen puolesta. Apostolin puhuessa hänen sydämensä hehkui Jumalan totuuden Hengestä, jota totuutta hän juuri esitti noille ihmisille. Hänen kuulijansa mieltäytyivät kuulemaansa oppiin, sillä he olivat sydämeltään valmistuneet vastaanottamaan totuuden. Apostolin puheen keskeytti Pyhän Hengen laskeutuminen, niinkuin oli tapahtunut helluntainakin. »Ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin, sillä he kuuluivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi: »Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niinkuin mekin?» Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen. Silloin he pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.»

Pyhän Hengen laskeutuminen pakanoiden ylle ei suinkaan vastannut kastetta. Kääntymyksen välttämättömät askeleet kaikissa tapauksissa ovat usko, katumus ja parannus sekä kaste. Siten todellinen kristillinen seurakunta on yhdistynyt yhdessä Herrassa, yhdessä uskossa ja yhdessä kasteessa. Pyhittävä armo muodostelee erilaisia luonteita, ja samat tunnusomaiset periaatteet ohjaavat kaikkien elämää. Pietari suostui uskovien pakanoiden hartaisiin pyyntöihin ja jäi joksikin ajaksi heidän luokseen saarnaten Jeesusta kaikille niillä seuduilla oleville pakanoille.

Kun Juudeassa olevat veljet kuulivat, että Pietari oli saarnannut pakanoille, seurustellut ja syönyt heidän kanssaan heidän kodeissaan, he hämmästyivät ja suuttuivat moisesta oudosta toiminnasta hänen taholtaan. He pelkäsivät, että sellainen menettely, joka heistä näytti omahyväiseltä, olisi ristiriidassa hänen omien opetustensa kanssa. Heti kun Pietari tuli heidän luokseen, he moittivat häntä ankarasti sanoen: »Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa.»

Seurakunnan näkemys laajenee

Silloin Pietari vilpittömästi esitti heille koko asian. Hän kertoi kokemuksensa, kuinka hän oli saanut näyn ja selitti, kuinka hän tuosta näystä sai kehoituksen olla enää pitämättä kiinni ympärileikkauksen ja ympärileikkaamattomuuden seremoniaalisesta eroavaisuudesta sekä olla pitämättä pakanoita saastaisina, sillä Jumala ei katso henkilöön. Hän kertoi heille Jumalalta saamastaan käskystä mennä pakanain luo, sanansaattajien tulosta, matkastaan Kesareaan ja kouluksesta, jonka hän oli pitänyt Korneliukselle ja tämän taloon kokoontuneelle joukolle. Hänen varovaisuutensa ilmeni veljille siinä, että vaikka Jumala olikin käskenyt hänen mennä pakanain taloon, hän oli ottanut mukaansa kuusi opetuslasta kaiken sen todistajaksi, mitä hän siellä sanoisi ja tekisi. Hän selosti heille Korneliuksen kanssa käymänsä keskustelun sisällön, kuinka Kornelius kertoi hänelle näkynsä, missä häntä oli käsketty lähettämään sanansaattajia Joppeen noutamaan Pietaria, joka puhuisi hänelle ja koko hänen perheelleen pelastuksen sanoja.

Hän kertoi tapahtumat alkaen tästä ensimmäisestä kouluksesta pakanain kanssa, ja sanoi: »Ja kun minä rupesin puhumaan, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin alussa

meidänkin päällemme. Silloin minä muistin Herran sanan, jonka Hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.' Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?»

Kuultuaan tämän selonteon opetuslapset tyyntyivät ja vakuutuivat siitä, että Pietarin toiminta oli vain Jumalan suunnitelman täydellistä toteuttamista ja että Kristuksen evankeliumi oli kokonaan tuhoava heidän vanhat ennakkoluulonsa ja erikoisasemansa. »Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: 'Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi.'»

Pietari vapautetaan vankilasta

Herodes oli tunnustuksellisesti kääntynyt juutalaiseen uskoon ja näennäisesti hän oli hyvin innokas lain muotomenojen noudattaja. Juudean hallitus oli hänen käsissään. Hän oli Klaudiuksen, Rooman keisarin vasalli ja myös Galilean neljännesruhtinas. Herodes tavoitteli innokkaasti juutalaisten suosiota toivoen siten varmistavansa virkansa ja kunniansa. Sen tähden hän ryhtyi juutalaisten toiveita noudattaen vainoamaan Kristuksen seurakuntaa. Hän alkoi työnsä riistämällä uskovaisten talot ja omaisuuden; sitten hän alkoi vangita seurakunnan johtajia. Hän otti kiinni Jaakobin ja pani hänet vankilaan sekä lähetti sitten pyövelin surmaamaan hänet miekalla, niinkuin eräs toinen Herodes oli aiheuttanut Johanneksen mestauksen. Nähdessään, että juutalaiset olivat mielistyneet hänen tekoihinsa, Herodes rohkaistui ja vangitutti Pietarin. Nämä julmuudet tapahtuivat pyhän pääsiäisjuhlan aikana.

Kansa hyväksyi Herodeksen teon hänen saattaessaan Jaakobin kuolemaan, vaikka jotkut valittivatkin sitä eijulkista tapaa, jolla se suoritettiin, väittäen että julkinen täytäntöönpano olisi ollut omiaan vielä perinpohjaisemmin pelottamaan uskovaisia ja heidän kannattajiaan. Sen tähden Herodes piti Pietaria vankeudessa tyydyttääkseen juutalaisia viemällä hänet julkisesti kuolemaan. Mutta hallitsijalle esitettiin, ettei olisi turvallista tuoda tuota kokenutta apostolia julkisesti mestattavaksi kaiken kansan nähden, joka oli kokoontunut Jerusalemiin pääsiäiseksi. Oli näet pelättävissä, että hänen kunnianarvoisa olemuksensa herättäisi heidän saalinsa ja kunnioituksensa. He pelkäsivät myös, että hän esittäisi joitakin voimakkaita vetoamuksia, jotka tuon tuostakin olivat innostaneet ihmisiä tutkimaan Jeesuksen Kris-

(Luku pohjautuu Apt. 12: 1—23.)

tuksen elämää ja luonnetta ja joita he kaikella taituruudellaankin olivat täysin kykenemättömiä kiistämään. Juutalaiset pelkäsivät, että sellaisessa tapauksessa voitaisiin vaatia hänen vapauttamisensa jätettäväksi kuninkaan ratkaistavaksi.

Kun Pietarin mestaaminen lykkääntyi erinäisistä tekoisista pääsiäisen jälkeiseen aikaan, sai Kristuksen seurakunta aikaa syvään sydämentutkisteluun ja hartaaseen rukoukseen. Vuodatettiin hartaita rukouksia ja kyyneleitä paastomisen ohessa. He rukoilivat lakkaamatta Pietarin puolesta. Heistä tuntui, ettei kristillinen työ voisi tulla toimeen ilman häntä, ja he tunsivat tulleen hetkeen, jolloin ilman Jumalan erikoista apua Kristuksen seurakunta kuolisi.

Pietarin mestauspäivä määrättiin lopulta, mutta yhä kohosivat uskovaisten rukoukset taivaaseen. Ja heidän pannessa kaiken tarmonsaa ja myötätuntonsa hartaisiin vetoamuksiin Jumalan enkelit vartioivat vangittua apostolia. Ihmisen äärimmäinen hätä on Jumalan tilaisuus. Pietari oli sijoitettu kahden sotilaan väliin ja sidottu kaksilla kahleilla, molempien kahleiden ollessa toisesta päästään kiinnitettyinä vartioiden ranteeseen, niin että hänen oli mahdotonta liikkua heidän tietämättään. Vankilan ovet oli taatusti lukittu, ja niiden edustalla valvoi vahva vartiosto. Inhimillisesti katsottuna oli pakeneminen siis tyystin mahdotonta.

Apostolia ei hänen tilanteensa säikähdyttänyt. Siitä asti kun hän kiellettyään Kristuksen oli saanut entisen opetuslapseutensa, hän oli säikkymättä uhmannut vaaraa ja osoittanut jaloa rohkeutta ja uljuutta saarnatessaan ristiinnaulittua, ylösnoussutta ja taivaaseenastunutta Vapahtajaa. Hän uskoi, että nyt oli aika tullut hänen luopua hengestänsä Kristuksen tähden.

Yöllä ennen hänen määrättyä teloituspäiväänsä Pietari nukkui kahlehittuna kahden sotilaan välissä kuten tavallisesti. Muistaen Pietarin ja Jaakobin paon vankilasta, kun he olivat olleet pidätettyinä uskonsa takia, Herodes ryhtyi tässä tapauksessa kaksinkertaisesti varovaisuustoimenpiteisiin. Varmistaakseen vartiosotilasten erikoisen valppauden hän määräsi, että he olivat vastuussa vangin pitämisestä turvasäilyssä. Niinkuin jo on kerrottu, hän oli sidottu ja suljettu jyrkävään kallioselliin, jonka ovet oli sekä salvattu että teljetty. Kuusitoista miestä oli pantu vartioimaan tätä selliä, ja säännöllisin väliajoin he vapauttivat toisensa vahdinpidosta. Neljä oli vartiossa aina samanaikaisesti. Mutta sal-

vat ja teljet sekä roomalainen vartiosto, jotka tehokkaasti estivät vangilta kaiken inhimillisen avun, olivat vain omiaan tekemään Jumalan voiton täydellisemmäksi Hänen vapauttaessaan Pietarin vankilasta. Herodes oli nostanut kätensä Kaikkivaltiasta vastaan ja oli tuleva täydellisesti nöyryytetyksi ja perin pohjin voitetuksi murhayrityksessään Jumalan palvelijaa vastaan.

Enkelin vapauttamana

Tänä viimeisenä yönä ennen määrättyä tuomion täytäntöönpanoa mahtava, taivaan lähettämä enkeli laskeutui pelastamaan Pietaria. Suuret portit, jotka sulkiivat taakseen Jumalan pyhän, avautuivat ihmiskäsittä; Korkeimman enkeli astuu sisään, ja ne sulkeutuvat jälleen äänettömästi hänen takanaan. Hän astuu valtavaan kallioon louhittuun selliin, ja siellä Pietari nukkuu viattoman ja täysin Jumalaan luottavan ihmisen siunattua ja rauhallista unta kahlehdittuna kummallakin puolellaan olevaan voimakkaaseen vartijaan. Enkeliä ympäröivä valo valaisee vankilan, mutta ei herätä nukkuvaa apostolia. Hänellä on häiriintymätön rauha, joka vahvistaa ja uudistaa ja on peräisin hyvästä omastatunnosta.

Pietari ei herää, ennen kuin hän tuntee enkelin käden kosketuksen ja kuulee hänen äänensä sanovan: »Nouse nopeasti!» Hän näkee seliinsä, jota heikoinkaan auringonsäde ei ollut koskaan onnellistuttanut, olevan taivaallisen valon valaisema ja hyvin kirkkaan enkelin seisovan edessään. Koneellisesti hän tottelee enkelin ääntä, ja noustessaan hän nostaa kätensä sekä huomaa, että kahleet ovat kirvonneet hänen ranteistaan. Jälleen hän kuulee enkelin äänen: »Vyötä itsesi ja sido paula-anturat jalkaasi.»

Jälleen Pietari tottelee koneellisesti pitäen ihmetellen katseensa kiinnitettynä taivaalliseen vieraaseensa ja uskoen näkevänsä unta tai saaneensa näyn. Aseistetut sotilaat seisovat toimettomina aivankuin veistetyt marmoripatsaat, kun enkeli jälleen käskee: »Heitä vaippa yles ja seuraa minua.» Sitten tuo taivaallinen olento astuu kohti ovea, ja tavallisesti niin puhelias Pietari seuraa häntä mykkänä hämmästyksestä. He kulkevat liikkumattoman vartion ohitse ja tulevat vahvasti salvatulle ja teljetylle ovelle, joka aukenee itsestään ja sulkeutuu jälleen heti sekä sisä- että ulkopuolella olevan vartioston seistessä koko ajan liikkumattomana vartiopaikallaan.

Niin he saapuvat toiselle portille, joka samoin oli vartioitu sekä sisä- että ulkopuolelta, ja se avautuu samoin kuin ensimmäinenkin saranoitteen narisematta tai rautapulttien kalisematta; he menevät ulos ja sekin sulkeutuu jälleen yhtä äänettömästi. He kulkevat samalla tavalla vielä kolmannenkin portin lävitse ja tulevat niin viimein avoimelle kadulle. He eivät puhu mitään, ei kuulu vähääkään askelten ääntä. Enkeli liitelee edellä häikäisevän kirkkauden ympäröimänä, ja Pietari seuraa ymmällään ollen vapauttajaansa ja luulee yhä näkevänsä unta. Näin he kulkevat katua toisensa jälkeen, kunnes enkeli tehtävänsä suoritettuaan yhtäkkiä katoaa.

Taivaallisen valon haihduttua Pietari tunsu olevansa sanokassa pimeydessä, mutta pimeys näytti vähitellen heikentyvän, kun hän tottui siihen, ja hän huomasi olevansa yksin hiljaisella kadulla ja tunsu viileän yöilman otsallansa. Nyt hän oivalsi, ettei hänen näkemänsä ollutkaan unta eikä mikään näky. Hän oli vapaa ja tutussa osassa kaupunkia. Hän tunsu paikan samaksi, missä oli usein käynyt ja minkä hän oli luullut sivuuttavansa viimeisen kerran seuraavana aamuna matkallaan odottamansa kuoleman tapahtumapaikalle. Hän koetti muistella muutamia äskeisten hetkien tapahtumia. Hän muisti vaipuneensa uneen sidottuna kahden sotilaan väliin sandaalit ja päällysvaatteet riisuttuina. Hän tarkasteli itseään ja totesi olevansa täysin pukeutunut ja vyötäytynyt.

Hänen julmien rautakahleitten kantamisesta ajettuneet ranteensa olivat nyt vapaat, ja hän käsitti ettei hänen vapautensa ollut harhakuvitelma, vaan ihana todellisuus. Huomenna hänet piti vietämän kuolemaan, mutta katso, enkeli oli vapauttanut hänet vankilasta ja kuolemasta. Ja »kun Pietari tointui, sanoi hän: 'Nyt minä totisesti tiedän, että Herra on lähettänyt enkelinsä ja pelastanut minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti.'»

Vastaus rukoukseen

Apostoli suuntasi kulkunsa suoraan siihen taloon, missä hänen veljensä olivat koolla rukoilemassa; ja hän tapasi heidät parhaillaan hartaassa rukouksessa hänen puolestaan. »Ja kun Pietari kolkutti eteisen ovea, tuli siihen palvelijatar, nimeltä Rode, kuulostamaan; ja tunnettuaan Pietarin äänen hän ilossansa ei avannut eteistä, vaan juoksi sisään

ja kertoi Pietarin seisovan portin takana. He sanoivat hänelle: 'Sinä hourit.' Mutta hän vakuutti puheensa todeksi. Niin he sanoivat; 'Se on hänen enkelinsä.' Mutta Pietari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja hämmästyivät. Niin hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille, kuinka Herra oli vienyt hänet ulos vankeudesta, ja sanoi: Ilmoittakaa tämä Jaakobille ja veljille.' Ja hän lähti pois ja meni toiseen paikkaan.»

Ilo ja ylistys täytti paastoavien, rukoilevien uskovaisten sydämen siitä, että Jumala oli kuullut heidän rukouksensa ja vastannut niihin sekä vapauttanut Pietarin Herodeksen käsistä. Aamulla kansa kokoontui seuraamaan apostolin teloitusta. Herodes lähetti upseereita noutamaan Pietaria vankilasta suuressa aseiden ja vartioiden paraatissa voidakseen olla varma hänen mahdollisen pakonsa varalta, pelottaakseen hänen kannattajiaan ja näyttääkseen omaa valtaansa. Vartijat olivat vartiopaikallaan vankilan ovelta, portin salvat ja teljet niinikään visusti paikoillaan, samoin sisäpuolella olevat vartijat, vieläpä kahden sotilaan ranteisiin kiinnitetyt kahleetkin, mutta vanki oli poissa,

Herodeksen palkka

Kun tieto näistä asioista tuotiin Herodekselle, hän vimmastui ja syytti vankilan henkilökuntaa uskottomuudesta. Niin hän surmautti heidät siitä väitetystä rikoksesta, että he olivat nukkuneet vartiopaikallaan. Mutta Herodes tiesi kuitenkin, ettei mikään inhimillinen voima ollut pelastanut Pietaria. Hän oli päättänyt olla tunnustamatta, että jumalallinen voima oli tehnyt tyhjäksi hänen alhaiset hankkeensa. Eihän hän tahtonut nöyryyä niin, vaan asettui julkeasti uhmaamaan Jumalaa.

Vähän Pietarin vankilasta vapautumisen jälkeen Herodes lähti Juudeasta alas Kesareaan ja oleskeli siellä. Hän valmisti suuret juhlat aikoen herättää kansan ihailua ja suosiota. Huvittelunhaluisia ihmisiä kaikilta ilmansuunnilta kokoontui yhteen, juhlittiin ja juotiin viiniä runsaasti. Herodes ilmestyi kansan eteen mitä loistavimmassa asussa. Hän oli pukeutunut kullasta ja hopeasta nohtavaan viittaan, jonka kimaltelevista poimuista auringon häikäisevät säteet sokaisivat katsojien silmät. Hän seisoi väkijoukon edessä juhlallisena ja suuressa loistossa ja puhutteli heitä kaunopuheisesti ja juhlallisesti.

Hänen majesteetillinen olemuksensa ja hänen hyvinvalitun puheensa voima teki väkijoukkoon valtavan vaikutuksen. Juhlomisesta ja viinistä heidän aistinsa olivat jo turtuneet, hänen kimalteleva pukunsa sokaisi heidät ja hänen suurellinen esiintymisensä ja kaunopuheiset sanansa hurmasivat heitä, ja niin he villin hurman vallassa liehakoivat häntä ja julistivat hänet jumalaksi selittäen, ettei kuoleva ihminen voisi esiintyä sellaisena ilmestyksenä tai käyttää niin hätkähdyttävän kaunista kieltä kuin hän. Edelleen he julistivat, että he olivat aina kunnioittaneet häntä hallitsijanaan, mutta tästä lähin he tulisivat palvomaan häntä jumalana.

Herodes tiesi, ettei hän ollut ansainnut tätä ylistystä ja ihailua, mutta kuitenkin hän ei ojentanut kansaa heidän epäjumalanpalveluksensa johdosta, vaan vastaanotti heidän palvontansa ikäänkuin hänelle kuuluvana. Tyydytetyn ylpeyden palo heijastui hänen kasvoiltaan, kun hän kuunteli ilmoille kohoavaa huutoa: »Jumalan ääni, eikä ihmisen!» Samat suut, jotka nyt ylistivät turmeltunutta syntistä, olivat vain joitakin vuosia aikaisemmin nostaneet tuon raivoisan huudon: »Vie pois Jeesus! Ristiinnaulitse Hänet! Ristiinnaulitse Hänet!» Herodes vastaanotti tämän imartelun ja kunnianosoituksen mitä suurimmalla mielihyvällä, ja hänen sydämensä sykki voitonriemua, mutta äkkiä häntä koh-tasi pikainen ja hirveä muutos. Hänen kasvonsa tulivat kuolemankalpeiksi ja vääntyivät tuskasta suurten hikikarpaloiden puristuessa hänen huokosistaan. Hän seisoi hetken kuin tuskan ja kauhun siihen paikkaan naulaamana, ja sitten kääntäen vaalenneet ja kalmankalpeat kasvonsa kauhun valtaamiin ystäviinsä hän kumealla, toivottomalla äänellä huusi: »Hän, jonka te olette korottaneet jumalaksi, on kuoleman oma!»

Mitä hirvittävimmän tuskan vallassa hänet kannettiin jumalattoman juhlimisen, ilonpidon, loiston ja komeilun näyttämöltä, mitä kaikkea hän nyt sielussaan inhosi. Hetkeä aikaisemmin hän oli ylpeänä ottanut vastaan tuon suunnattoman ihmisjoukon ylistyksen ja palvonnan — nyt hän tunsii olevansa itseensä mahtavamman Hallitsijan käsissä. Omantunnontuskat valtasivat hänet. Hän muisti julman käskynsä syyttömän Jaakobin surmaamiseksi, ja kuinka hän oli säälimättä vainonnut Kristuksen seuraajia sekä aikonut surmata apostoli Pietarin, jonka Jumala kuitenkin oli pelastanut hänen kädestään. Hän muisti, kuinka hän harmis-

tiineenä, pettyneenä ja vihoissaan oli purkanut kohtuuttoman kostonhalunsa vankilan henkilökuntaan ja teloittanut heidät armotta. Hän tunsi, että Jumala, joka oli pelastanut apostolin kuolemasta, oli nyt ryhtynyt selvittämään välejänsä hänen, säälimättömän vainoojan kanssa. Hän ei saanut mitään helpotusta ruumiinsa tuskaan eikä mielensä ahdinkoon, eikä hän odottanutkaan mitään sellaista. Herodes tunsi Jumalan lain joka sanoo: »Älä pidä muita jumalia minun rinnallani», ja hän tiesi että hyväksyessään kansan palvonnan hän oli täyttänyt jumalattomuutensa mitan ja vetänyt ylleen Jumalan vanhurskaan vihan.

Sama enkeli, joka oli jättänyt taivaan kuninkaalliset kartanot pelastaakseen Pietarin hänen vainoojansa vallasta, oli Herodeksen asiassa toiminut vihan ja tuomion sanansaattajana. Enkeli töytäisi Pietaria herättääkseen hänet unesta, mutta jumalatonta kuningasta hän iski erilaisella sivalluksella tuottaen hänelle kuolemantaudin. Jumala valoi ylenkatsetta Herodeksen ylpeyteen, ja vielä hänen eläessään madot saastuttivat ja söivät hänen ruumiinsa, jota hän loistavaan pukuun verhottuna oli näytellyt kansan ihaileville katseille. Herodes kuoli suuressa sekä sielun että ruumiin tuskassa, Jumalan kostavan tuomion alaisena.

Tämä Jumalan tuomio teki kansaan valtavan vaikutuksen. Kristuksen apostolin ihmeellisesti vapautuessa vankilasta ja kuolemasta Jumalan kirous löi maahan hänen vainoojansa. Uutiset kantautuivat kaikkiin maihin ja olivat välikappaleina johtamassa monet uskomaan Kristukseen.

Kaukaisiin seutuihin

Apostolit ja opetuslapset, jotka lähtivät Jerusalemissa sen kiihkeän vainon aikana, joka puhkesi Stefanuksen marttyyrikuoleman jälkeen, saarnasivat Kristusta ympärillä olevissa kaupungeissa kohdistaen ponnistuksensa heprealaisiin ja Kreikan juutalaisiin. »Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran puoleen.» Apt. 11: 21.

Kun Jerusalemissa olevat uskovaiset kuuluivat hyviä uutisia he iloitsivat, ja Barnabas, »hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa», lähetettiin Antiokiaan, Syyrian pääkaupunkiin, avustamaan siellä olevaa seurakuntaa. Hän työskenteli siellä erittäin menestyksellisesti. Kun työ lisääntyi, hän pyysi ja saikin apua Paavalilta, ja nuo kaksi opetuslasta työskentelivät yhdessä tuossa kaupungissa vuoden ajan opettaen kansaa ja lisäten Kristuksen seurakunnan jäsenlukua.

Antiokiassa oli suuri sekä juutalais- että pakana-asutus. Terveellisen sijaintinsa, kauniitten maisemiensa ja sinne keskittyneiden rikkaiden, sivistyksen ja hienostuneisuuden tähden siitä oli muodostunut suuri huvittelunhaluisten ihmisten olopaikka. Sen laaja kaupankäynti teki siitä tärkeän keskuspaikan, jossa oli ihmisiä kaikista kansoista. Se oli sen tähden loiston ja paheiden kaupunki. Sen asukkaiden jumalattomuuden takia Jumalan kosto kohtasi viimein Antiokiaa.

Täällä ruvettiin opetuslapsia ensiksi kutsumaan kristityiksi. Heille annettiin tämä nimi, siitä syystä että Kristus oli heidän saarnojensa, opetuksensa ja keskustelunsa pääsisältö. Jatkuvasti he kertoivat Jeesuksen elämästä sinä aikana, jolloin opetuslapset saivat nauttia Hänen henkilökohtaisesta seurastaan. Väsymättä he kertoivat laveasti

(Luku pohjautuu Apt. 13: 1—4; 15: 1—31.)

Hänen opetuksistaan ja ihmeteistaan Hänen parantaessaan sairaita, ajaessaan ulos riivaajia ja herättäessään kuolleita. Väri-sevin huulin ja kyynelisin silmin he kertoivat Hänen tuskastaan yrttitarhassa, Hänen kavaltamisestaan, kuulus-telemisestaan ja Hänen tuomionsa täytäntöönpanemisesta, siitä kärsivällisyydestä ja nöyryydestä, millä Hän kesti viholistensa Häneen kohdistamat solvaukset ja kidutuksen, sekä siitä jumalallisesta säälistä, jolla Hän rukoili vainoojiensa puolesta. Hänen ylösnousemuksensa ja taivaaseen astumisen-sensa sekä Hänen taivaassa suorittamansa työ langenneen ihmisen Välittäjänä olivat heille iloa tuottavia puheenaiteita. Pakanat saattoivat hyvin nimittää heitä kristityiksi, koska he saarnasivat Kristusta ja rukoilivat Jumalaa Hänen nimessään.

Paavali havaitsi suuresti kansoitettussa Antiokiassa oivallisen työkentän, missä hänen suuri oppineisuutensa, viisautensa ja intonsa, kaikki yhdessä, tekivät tuon sivistyskaupungin asukkaisiin sekä vierailijoihin voimakkaan vaikutuksen.

Siihen aikaan apostolit olivat keskittäneet työnsä Jerusalemiin, mihin tuli juutalaisia kaikista maista ja kielistä osallistukseen temppelissä pidettäviin juhla-jumalanpalveluksiin. Sellaisina aikoina apostolit saarnasivat Kristusta horjumattoman rohkeasti, vaikka he tiesivät niin tehdessään henkensä olevan alituisessa vaarassa. Monet kääntyivät uskoon, ja palatessaan koteihinsa maan eri osiin he levittivät totuuden siementä kaikkiin kansoihin ja kaikkiin yhteiskuntakerroksiin.

Pietari, Jaakob ja Johannes olivat vakuuttuneita siitä, että Jumala oli määrännyt heidät saarnaamaan Kristusta heidän omien maanmiestensä keskuudessa kotimaassa. Mutta Paavali oli rukoillessaan temppelissä, saanut tehtävänsä Jumalalta ja oli nähnyt edessään laajan lähetyskenttänsä erittäin selvästi. Valmistaakseen Paavalin tätä hänen laajaa ja tärkeää työtänsä varten Jumala oli johtanut hänet läheiseen yhteyteen kanssansa ja avannut hänen hurmaantuneen katseensa eteen välähdyksen taivaan kauneutta ja kirkkautta.

Paavalin ja Barnabaan virkaanasettaminen

Jumala asettui Antiokian seurakunnassa toimivien hurskaitten profeettojen ja opettajien yhteyteen. »Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä

Henki sanoi: 'Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.'» Apt. 13: 2. Sen tähden nämä apostolit vihittiin Jumalalle mitä juhlallisimmalla tavalla paastoamalla ja rukoilemalla ja kätten päällepanemisella, ja heidät lähetettiin työkentälleen pakanain keskuuteen.

Sekä Paavali että Barnabas olivat työskennelleet Kristuksen lähettiläinä, ja Jumala oli runsaasti siunannut heidän ponnistuksensa, mutta heitä kumpaakaan ei oltu aikaisemmin muodollisesti vihitty evankeliumin palvelukseen rukouksella ja kätten päällepanemisella. Nyt seurakunta valtuutti heidät, paitsi saarnaamaan totuutta, myöskin kastamaan ja perustamaan seurakuntia, niin että nyt heidät vihittiin täydelliseen papilliseen virkaan. Tämä oli seurakunnalle tärkeä ajankohta. Vaikka erottava väliseinä juutalaisten ja pakanain välillä olikin murtunut Kristuksen kuollessa suoden pakanoille täyden oikeuden evankeliumiin, ei verhoa oltu vielä reväisty pois monien juutalaisten uskovaisien silmiltä, eivätkä he voineet oikein selvästi nähdä loppuun asti sitä, minkä Jumalan Poika oli lakkauttanut. Työtä oli nyt tarmokkaasti jatkettava pakanain keskuudessa, mistä oli johtuva seurakunnan vahvistuminen suuren sielusadon muodossa.

Tässä erikoistyössään apostolit joutuivat alttiiksi epä- ja ennakkoluuloille ja kateudelle. Luonnollisena seurauksena siitä että he hylkäsivät juutalaisten eristäytyneisyyden, heidän oppinsa ja näkemyksensä tahdottiin leimata kerettiläisyydeksi ja monet innokkaat, uskovat juutalaiset tahtoivat asettaa heidän valtuutensa evankeliumin saarnaajina kyseenalaiseksi. Jumala näki edeltäpäin kaikki nämä vaikeudet, joihin Hänen palvelijansa tulivat joutumaan ja viisaassa kaitselmuksessaan Hän johti niin, että he saivat Jumalan järjestetyn seurakunnan eittämättömät toimivaltuudet, niin että heidän työnsä olisi kiistämätön.

Virkaanvihkimistä kätten päällepanemisella käytettiin myöhemmin suuresti väärin. Itse tuolle toimitukselle annettiin luvattoman suuri merkitys, ikäänkuin jokin voima tulisi heti niiden ylle, jotka sillä tavalla vihittiin, tehden heidät päteviksi mihin tahansa ja kaikkeen papilliseen toimeen, ikäänkuin asian sisin olemus olisi juuri tuossa kätten päällepanemisessa. Näiden kahden apostolin historiassa meillä on vain yksinkertainen maininta kätten päällepanemisesta ja sen käytöstä heidän työnsä yhteydessä. Sekä Paavali että

Barnabas olivat jo vastaanottaneet tehtävänsä itseltään Jumalalta, eikä tuo muodollinen kätten päällepaneminen mitenkään lisännyt heidän pätevyyttään eikä suonut heille erikoista uutta armoa. Se merkitsi ainoastaan seurakunnan sinetin asettamista Jumalan työn ylle — määrättyyn toimeen liittyvää virkanimityksen muotoa.

Ensimmäinen yleiskokous

Jotkut Juudean juutalaiset aiheuttivat yleisen tyrmistykseen uskovien pakanoitteen keskuudessa alkamalla pohtia kysymystä ympärileikkauksesta. Suurella varmuudella he selittivät, ettei kukaan voinut pelastua ympärileikkaamattomana ja pitämättä koko seremonialakia.

Tämä oli tärkeä kysymys, joka vaikutti seurakuntaan hyvin suuressa määrin. Paavali ja Barnabas tarttuivat siihen ripeästi ja vastustivat sitä esittäen asian pakanoille. Tässä heitä vastustivat Antiokian uskovat juutalaiset, jotka suosivat Juudean juutalaisten kantaa. Asia aiheutti paljon väittelyä ja epäsointua seurakunnassa, kunnes lopulta Antiokian seurakunta, oivaltaessaan että jatkuva väittely kysymyksestä voisi aiheuttaa hajaannusta heidän keskuudessaan, päätti lähettää Paavalin ja Barnabaan yhdessä joidenkin antiokialaisten, vastuunalaisten miesten kanssa Jerusalemiin esittämään asia apostoleille ja vanhimmille. Siellä heidän oli määrä tavata eri seurakuntien edustajia ja niitä, jotka olivat tulleet sinne lähestyville vuotuisille juhille. Täksi ajaksi tuli kaiken väittelyn lakata, ja kaikkien tuli odottaa seurakunnan vastuullisten miesten tekemää lopullista ratkaisua. Tämä päätös oli kaikkien eri seurakuntien sitten yleisesti omaksuttava kaikkialla maassa.

Saavuttuaan Jerusalemiin Antiokian edustajat kertoivat seurakuntien edustajakokoukselle siitä menestyksestä, jota he työssään olivat saaneet, sekä siitä hämmingistä, mikä oli aiheutunut siitä, että jotkut kääntyneet fariseukset selittivät, että pakanakäännäisten tuli ympärileikkauttaa itsensä ja pitää Mooseksen laki pelastuakseen.

Juutalaiset ylpeilivät Jumalan heille säättämistä jumalanpalvelustoimituksista ja päättelivät, että koska Jumala keran oli eritelty nuo juutalaiset jumalanpalvelusmenot, oli mahdotonta, että Hän milloinkaan hyväksyi mitään muutosta mihinkään niiden yksityiskohtaan. He päättivät, että kristikunnan tuli mukautua juutalaisten lakeihin ja

muotomeneihin. He olivat hitaita näkemään kaiken sen päätyneeksi, minkä Kristuksen kuolema oli lakkauttanut, ja tajuamaan, että kaikki heidän uhrimenonsa olivat vain esikuvanneet Jumalan Pojan kuolemaa, jossa esikuva oli kohdannut perikuvansa tehden siten arvottomaksi juutalaisen uskonnon muotomenot ja uhrin, vaikka ne olivatkin olleet Jumalan määräämiä.

Paavali oli ylpeillyt farisealaisesta tinkimättömyydestään, mutta sen jälkeen kun Kristus oli ilmestynyt hänelle Damaskon tiellä, hänelle oli tullut selväksi Vapahtajan lähestyvä sekä hänen oma kutsumuksensa pakanoiden kääntäjänä, hän ymmärsi täysin elävän uskon ja kuolleen muodollisuuden välisen eron. Paavali väitti vieläkin olevansa Aabrahamin lapsia ja piti kymmenet käskyt sekä kirjaimellisesti että hengellisesti yhtä uskollisesti, kuin hän oli tehnyt ennen kristinuskoon kääntymistäänkin. Mutta hän tiesi, että noiden esikuvallisten muotomenojen täytyi pian kokonaan lakata, koska se, mihin ne olivat viittanneet, oli tapahtunut, ja evankeliumin valo levitti kirkkauttaan juutalaisen uskonnon ylle antaen sen muinaisille juhlamenoille uuden merkityksen.

Korneliuksen kokemuksen todistus

Neuvottelukokouksen harkittavaksi jätetty kysymys näytti tuottavan voittamattomia vaikeuksia, katseltiinpa sitä missä valossa tahansa. Mutta todellisuudessa Pyhä Henki oli jo ratkaissut tämän probleeman, tehnyt ratkaisun, josta riippui Kristuksen seurakunnan onni ja menestys, vieläpä sen koko olemassaolo. Apostolit saivat armoa, viisautta ja pyhää arvostelukykyä ratkaistaksensa tämän kiistanalaisen kysymyksen.

Pietari todisti, että Pyhä Henki oli ratkaissut asian laskeutumalla samanlaisella voimalla ympärileikkauttomien pakanoiden kuin ympärileikkattujen juutalaistenkin ylle. Hän kertoi perusteellisesti näkynsä, jossa Jumala oli asettanut hänen eteensä kaikenlaisia nelijalkaisia eläimiä täynnä olevan astian ja käsenyt häntä teurastamaan ja syömään, ja kuinka, kun hän oli kieltäytynyt vakuuttaen, ettei hän ollut koskaan syönyt mitään epäpyhää eikä saastaista, Jumala oli sanonut: »Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.»

Hän sanoi: »Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän

puolestansa, antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meilkin, eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla. Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?»

Tämä ies ei ollut kymmenien käskyjen laki, niinkuin ne, jotka vastustavat lain sitovaa vaatimusta, väittävät, vaan Pietari tarkoitti seremonialakia, jonka Kristuksen ristinkuolema oli tehnyt mitättömäksi ja tehottomaksi. Tämä Pietarin puhe oli omiaan auttamaan kokousta sellaiseen kohtaan, että he saattoivat kuunnella täydellä syyllä Paavalia ja Barnabasta, jotka kertoivat kokemuksistaan työssään pakanoiden keskuudessa.

Päätös

Jaakob esitti ratkaisevan todistuksensa — että Jumalan tarkoitus oli johtaa pakanat nauttimaan kaikista juutalaisten etuoikeuksista. Pyhä Henki ei nähnyt hyväksi määrätä pakanakäännäisille seremonialakia, ja asiaa huolellisesti tutkittuansa apostolit ja vanhimmat näkivät asian samassa valossa. Heidän mielipiteensä oli sama kuin Jumalan Hengen mielipide. Jaakob johti neuvottelua, ja hänen lopullinen päätöksensä oli: »Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanoudesta kääntyvät Jumalan puoleen.»

Hän oli sitä mieltä, ettei seremonialakia, eikä varsinkaan ympärileikkaamismääräystä tulisi missään tapauksessa pakottaa pakanoiden noudatettavaksi, eikä edes suositella heille. Jaakob koetti teroittaa veljilleen sitä tosiseikkaa, että pakanat ovat kääntyessään epäjumalainpalveluksesta Jumalan puoleen tehneet uskossa suuren muutoksen, ja että tulisi olla hyvin varovainen, niin ettei heidän mieltään tehtäisi levottomaksi pulmallisilla ja epäselvillä kysymyksillä ja ettei siten heitä pelotettaisi seuraamasta Kristusta.

Pakanoiden ei kuitenkaan tulisi omaksua mitään sellaista tapaa, mikä olisi ristiriidassa heidän juutalaisten veljiensä näkemysten kanssa tai mikä herättäisi näiden mielessä ennakkoluuloja heitä vastaan. Apostolit ja vanhimmat päättivät sen tähden kirjeellisesti neuvoa pakanoita pidättäytymään epäjumalille uhratusta lihasta, haureudesta, tukehtuneesta ja verestä. Heitä kehoitettiin pitämään käskyt ja

elämään pyhää elämää. Pakanoille vakuutettiin, etteivät ne miehet, jotka olivat pakottaneet heitä ympärileikkauttamaan itsensä, olleet saaneet siihen apostolien valtuuksia.

Paavalia ja Barnabasta suositeltiin heille miehinä, jotka olivat panneet henkensä alttiiksi Herran tähden. Juudas ja Siilas lähetettiin näiden apostolien mukana selittämään pakanoille neuvoston päätöstä samanaikaisesti. Nämä neljä Jumalan palvelijaa lähetettiin Antiokiaan mukanaan kirje ja sanoma, joka päätti kaiken väittelyn, sillä se oli maan päällä korkeimman arvon ääni.

Tämä neuvosto, joka ratkaisi tämän asian, oli kokoonpantu juutalais- ja pakanakristittyjen seurakuntien perustajista. Länä olivat Jerusalemin seurakunnan vanhimmat sekä Antiokian valtuutetut. Vaikutusvaltaisimmat seurakunnat olivat edustettuina. Neuvosto ei lausunnoissaan kerskunut erehtymättömyydellään, vaan esitti valistuneen arvostelukyvyyn sanelemia ohjeita Jumalan tahdosta perustetun seurakunnan arvokkuudella. He ymmärsivät, että Jumala oli itse ratkaissut tämän kysymyksen suomalla pakanoille Pyhän Hengen, ja heidän oli vain seurattava Hengen johdatusta.

Kristuksen seurakuntaa ei kutsuttu kokonaisuudessaan äänestämään kysymyksestä. Apostolit ja vanhimmat — vaikutusvaltaiset ja arvostelukykyiset miehet — laativat julistuksen, jonka kaikki kristityt seurakunnat yleisesti omaksuivat. Kaikki eivät kuitenkaan olleet päätöksestä mielissään, sillä oli väerien veljien puolue, joka ryhtyi työhön omalla vastuullaan. He alkoivat napista ja etsiä virheitä, tehden uusia suunnitelmia ja koettaen ehkäistä niiden kokeneiden miesten työtä, jotka Jumala oli erottanut opettamaan Kristuksen oppia. Seurakunnalla on ollut sellaisia vastuksia alusta alkaen ja niitä tulee olemaan aina ajan loppuun asti.

Paavalin palvelusvuodet

Paavali oli uupumaton työntekijä. Alituisen hän oli matkoilla paikasta toiseen, joskus kylmäkiskoisten seutujen kautta, joskus meritse myrskyn ja rajuilman kourissa. Hän ei antanut minkään estää itseään työstä. Hän oli Jumalan palvelija, jonka oli tehtävä Hänen tahtonsa. Sekä suullisesti että kirjeellisesti hän julisti sanomaa, joka aina siitä asti on Jumalan seurakunnalle antanut apua ja voimaa. Meille, jotka elämme tämän maailman historian loppuajoissa, hänen julistamansa sanoma kertoo selvästi niistä vaaroista, jotka tulevat uhkaamaan seurakuntaa, ja niistä vääristä opeista, joita Jumalan kansa tulee kohtaamaan.

Paavali kulki maasta maahan ja kaupungista toiseen saarnaten Kristusta ja perustaen seurakuntia. Missä tahansa hän tapasi jonkun, joka kuunteli häntä, hän työskenteli erehdyksiä vastaan ja kääntääkseen miesten ja naisten askelet oikeuden polulle. Ne, jotka hänen ponnistelujensa tuloksena ottivat vastaan Kristuksen, hän järjesti seurakunnaksi. Hän teki niin, kuinka harvoja he luvultaan olivatkin. Eikä Paavali suinkaan unohtanut näin perustamia seurakuntia. Kuinka pieni jokin seurakunta olikin, se oli kuitenkin hänen huolenpitonsa ja mielenkiintonsa kohteena.

Paavalin kutsumus vaati häneltä monenlaista palvelusta. Hänen tuli tehdä työtä käsillään ansaitakseen elatuksensa, perustaa seurakuntia ja kirjoittaa kirjeitä jo perustetuille seurakunnille. Kuitenkin hän kaikkien näiden erilaisten ponnistusten keskellä julisti: »Yhden minä teen.» (Fil. 3: 13). Kaikessa työssä hän piti yhtä päämäärää tarkoin silmiensä edessä: olla uskollinen Kristukselle, joka Paavalin Hänen nimeänsä herjätessä ja koettaessa kaikin käytettävissä olevin keinoin saada toisiakin niin tekemään, oli ilmestynyt hänelle. Hänen elämänsä ainoana suurena tarkoituksena

ja päämääränä oli palvella ja kunnioittaa Häntä, jonka nimeä hän oli kerran niin halveksinut. Hänen ainoa harras halunsa oli voittaa sieluja Vapahtajalle. Vastustakoot ja vainotkoot häntä sekä juutalaiset että pakanat, mutta mikään ei saanut kääntää häntä hänen päämäärästään.

Paavali silmäilee taaksepäin kokemuksiaan

Kirjoittaessaan filippiiläisille Paavali kuvailee kokemuksiaan ennen sekä jälkeen kääntymyksensä. »Jos kuka muu luulee voitavansa luottaa lihaan», hän sanoo, »niin voin vielä enemmän minä, joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, heprealaisesta synnystä, ollut lakiin nähden fariseus, intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden nuhteeton.» Fil. 3: 4—6.

Kääntymyksen jälkeen hänen todistuksensa kuului:

»Niinpä minä todella luen kaikki tappiokseni tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla, sillä Hänen tähtensä minä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana — että voitaisin omakseni Kristuksen, ja minun havaittaisiin olevan Hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella.» Fil. 3: 8, 9.

Se vanhurskaus, jota hän siihen asti oli pitänyt arvokkaana, oli nyt arvoton hänen silmissään. Hänen sielunsa kaipaus oli: »Tunteakseni Hänet ja Hänen ylösnousemisensa voiman ja Hänen kärsimyksiensä osallisuuden, tullessani Hänen kaltaiseksi samankaltaisen kuoleman kautta, jos minä ehkä pääsen ylösnousemiseen kuolleista. Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voitaisin, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut. Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni, mutta yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin, minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa.» Fil. 3: 10—14.

Mukautuva työntekijä

Katso häntä Filipin vankilassa, missä hänen ylistyslaulunsa, huolimatta siitä että tuska kidutti hänen ruumistaan,

rikkoo keskiyön hiljaisuuden. Kun maanjäristys on avannut vankilan ovet kuullaan hänen äänensä jälleen lohduttavan pakanallista vanginvartijaa: »Älä tee itsellesi mitään paha, sillä me kaikki olemme täällä» — jokainen mies paikallaan, yhden vankitoverin läsnäolon pidättämänä. Ja vanginvartija, vakuuttuneena Paavalia ylläpitävän uskon todellisuudesta, kyselee pelastuksen tietä ja yhdessä perhekuntansa kanssa liittyy Kristuksen opetuslasten vainottuun joukkoon.

Katso Paavalia Ateenassa, Areiopagin neuvoston edessä, kun hän vastaa tietoon tiedolla, johdonmukaisuuteen johdonmukaisuudella ja viisauteen viisaudella. Huomaa, kuinka hän jumalallisen rakkauden synnyttämällä hienontunteisuudella viittaa Jehovaan »tuntemattomana Jumalana», jota hänen kuulijansa ovat tietämättään palvelleet, ja lainaten heidän oman runoilijansa sanoja hän esittää Hänet Isänä, jonka lapsia he ovat. Kuuntele häntä, kun hän tuona yhteiskuntaluokkien aikakautena, jolloin ihmisen ihmisoikeudet oli tehty kokonaan olemattomiksi, esittää inhimillisen veljeyden suuren totuuden, selittäen, että Jumala »Oll tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maan piiriä.» Sitten hän osoittaa, kuinka kaikissa Jumalan ja ihmisen välisissä asioissa ilmenee Jumalan armotarkoitus kuin kultaisena lankana. Hän »on säätänyt heille määrättyt rajat ja heidän asumisensa rajat, että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla Hänet löytää — Hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään meistä.»

Kuuntele häntä Festuksen hovissa, jolloin kuningas Agrippa, vakuuttuneena evankeliumin totuudesta, huudattaa: »Vähälläpä luulet taivuttavasi minut kristityksi.» Millä ystävällisellä kohteliaisuudella, omia kahleitaan osoittaen, Paavali vastaakaan: »Toivoisin Jumalalta, että olipa vähällä tai paljolla, et ainoastaan Sinä, vaan myös kaikki te, jotka minua tänään kuulette, tulisitte semmoiseksi, kuin minä olen, näitä kahleita lukuunottamatta.»

Tällaista oli hänen elämänsä hänen omilla sanoillaan kuvailtuna: »Olen usein ollut matkoilla, vaaroissa virtojen vesillä, vaaroissa rosvojen keskellä, vaaroissa heimoni puolelta, vaaroissa pakanain puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaaroissa merellä, vaaroissa valheveljien keskellä; olen ollut työssä ja vaivassa; paljon valvonut, kärsinyt nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja alastomuutta.» 2 Kor. 11: 26, 27.

»Meitä herjataan», hän sanoi, »mutta me siunaamme,

meitä vainotaan, mutta me kestäimme, meitä parjataan, mutta me puhumme leppeästi, ... murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä, mitään omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken.» 1 Kor. 4: 12, 13; 2 Kor. 6: 10.

Palvelus vankeudessa

Vaikka Paavali olikin vankina pitkän aikaa, suoritti Herra erikoista työtään hänen välityksellensä. Kahleitaan hän käytti välikappaleinaan levittäessään tietoa Kristuksesta siten kirkastaakseen Jumalaa. Kun hänet kuljetettiin kuulusteltavaksi kaupungista toiseen, hän sai todistaa Jeesuksesta ja oman kääntymyksensä kiinnostavista tapahtumista kuninkaitten ja hallitusten edessä, niin ettei heille jäänyt millä puolustaa suhdettansa Jeesukseen. Tuhannet uskoivat Häneen ja iloitsivat Hänen nimessään.

Minä näin, että Paavalin merimatkassa täyttyi Jumalan erikoinen tarkoitus. Hänen tahtonsa oli, että laivan miehistö saisi näin Paavalissa todistuksen Jumalan voimasta, ja että pakanatkin kuulisivat Jeesus-nimen, ja että monet kääntyisivät Paavalin opetuksen vaikutuksesta ja nähdesään hänen suorittamansa ihmeet. Kuninkaat ja maaherrat mieltiyivät hänen perusteluihinsa, ja kun hän innokkaasti ja Pyhän Hengen voimassa saarnasi Jeesuksesta ja kertoi kokemuksensa mielenkiintoisista tapahtumista, heissä vahvistui vakaumus, että Jeesus oli Jumalan Poika.

Paavalin ja Pietarin marttyyrikuolema

Apostolit Paavali ja Pietari työskentelivät erillään toisistaan monet vuodet, sillä Paavalin tehtävänä oli saarnata evankeliumia pakanoilta, kun taas Pietari työskenteli erikoisesti juutalaisten hyväksi. Mutta Jumalan sallimuksesta molemmat joutuivat todistamaan Kristuksesta maailman pääkaupungissa, ja molemmat saivat vuodattaa verensä sen maaperälle siemeneksi pyhien ja marttyyrien suunnattoman suurta korjuuta varten.

Samoihin aikoihin, kuin Paavali vangittiin toisen kerran, Pietariinkin käytiin käsiksi ja hänet pantiin vankilaan. Hän oli saattanut itsensä erikoisen vastenmieliseksi viranomaisille sillä, että hän oli niin innokkaasti ja menestyksellisesti paljastanut Simon Velhon petokset ja tehnyt tyhjäksi hänen juonensa. Simon oli noita, joka oli seurannut Pietaria Roomaan vastustaakseen ja estääkseen evankeliumin työtä. Nero uskoi noituuteen ja oli suosinut Simonia. Siksi hän raivostui suuresti apostoliin ja oli heti valmis määräämään hänet vangittavaksi.

Keisarin pahansuopaisuutta Paavalia kohtaan enensi se, että jotkut keisarillisen palveluskunnan jäsenet sekä myös jotkut korkeassa asemassa olevat henkilöt olivat kääntyneet kristinuskoon hänen ensimmäisen vankilassaolonsa aikana. Tästä syystä hän teki Paavalin toisen vankeuden vielä paljon ankarammaksi kuin ensimmäinen oli ollut, suoden hänelle vain vähäisen mahdollisuuden saarnata evankeliumia. Hän päätti riistää Paavalilta hengen, niin pian kuin siihen vain keksittäisiin uskottavalta näyttävä tekosyy. Apostolin puheen voimakkuus häntä viimeksi kuulusteltaessa oli tehnyt Neroon niin syvän vaikutuksen, että hän lykkäsi asian ratkaisun tuonemmaksi tuomitsematta tai vapauttamatta Paavalia. Mutta hän lykkäsi tuomiota vain tuonemmaksi.

Ei kestänyt kauankaan, ennen kuin Nero teki päätöksen, mikä saattoi Paavalin marttyyriin hautaan. Rooman kansalaisena häntä ei voitu määrätä kidutettavaksi, ja sentähden hänet tuomittiin mestattavaksi.

Juutalaisena ja ulkomaalaisena Pietari tuomittiin ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi. Ajatellessaan tuota kauhasta kuolemaa apostoli muisti suuren syntinsä kieltäessään Jeesuksen Hänen kuulustelunsa hetkellä, ja hänen ainoa ajatuksensa oli, että hän oli arvoton niin suureen kunniaan, että saisi kuolla samalla tavalla kuin hänen Mestarinsa. Pietari oli vilpittömästi katunut tuota syntiä, ja Kristus oli antanut sen hänelle anteeksi, mitä osoittaa se suuri tehtävä, joka hänelle oli annettu: ruokkia lauman lampaita ja karitsoja. Mutta Pietari ei voinut antaa sitä koskaan itselleen anteeksi. Ei edes ajatus tuon viimeisen, hirvittävän kokemuksen tuskista voinut vähentää hänen surunsa ja katumuksensa katkeruutta. Viimeisenä suosionosoituksena hän pyytämällä pyysi teloittajiltaan saada tulla naulituksi ristiin pää alaspäin. Hänen pyyntönsä suostuttiin, ja sillä tavoin kuoli suuri apostoli Pietari.

Paavalin viimeinen todistus

Paavali johdettiin yksityisenä henkilönä teloituspaikalle. Levottomina hänen vaikutuksensa ulottuvaisuudesta hänen vainoojansa pelkäsivät, että hänen kuolemaansakin katsellessaan monet voisivat tulla voitetuiksi kristinuskoon. Siitä johtuen vain muutamien harvojen sallittiin olla läsnä. Mutta paatuneet sotilaat, jotka oli määrätty saattamaan häntä, kuuntelivat hänen sanojaan, ja suureksi hämmästykseseen näkivät hänet iloisena, vieläpä riemullisena edessään sellaisen kuolema. Hänen anteeksiantava mielensä hänen murhaajaansa kohtaan sekä hänen viimeisen saakka horjumaton luottamuksensa Kristukseen olivat elämän tuoksi elämäksi muutamille, jotka olivat todistamassa hänen marttyyrikuolemansa. Useat vastaanottivat ennen pitkää Vapautajan, jota Paavali saarnasi, ja pelottomasti sinetöivät uskonsa verellään.

Paavalin elämä, aina sen viimeisimpään hetkeen asti, todisti hänen sanojensa totuudesta toisessa Korinttolaiskirjeessä:

»Sillä Jumala, joka sanoi: 'Loistakoon valkeus pimeydestä', on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkau-

den tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoista, levittäisi valoansa. Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä. Me olemme kaikkiin tavoin ahdingossa, mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat, vainotut, mutta emme hyljätyt, maahan kukistetut, mutta emme tuhotut. Me kuljemme, aina kantaen Jeesuksen kuolemaa ruumiissamme, että Jeesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin.» 2 Kor. 4:6—10. Hänen pätevyytensä ei ollut hänessä itsessään, vaan jumalallisen Hengen läsnäolossa ja vaikutuksessa, joka täytti hänen sielunsa ja alisti jokaisen hänen ajatuksensa kuuliaiseksi Kristuksen tahdolle. Se seikka, että hänen oma elämänsä oli esimerkkinä siitä totuudesta, jota hän julisti, antoi sekä hänen saarnaamiselleen että esiintymiselleen vakautavan voiman. Profeetta sanoo: »Vakaamieliselle Sinä talletat rauhan, rauhan, sillä hän turvaa Sinuun.» Jes. 26: 3. Juuri tämä taivaallinen rauha, joka loisti hänen kasvoiltaan, voitti monta sielua evankeliumille.

Apostoli ei luonut katsettaan suureen tuntemattomaan epävarmana eikä peloissaan, vaan iloisena odottaen toivonsa täyttymistä. Seistessään marttyyrina teloituspaikallaan hän ei nähnyt teloittajan välkkyvää miekkaa eikä vihreää maata, johon hänen verensä oli pian vuotava, vaan hän katsoi tuon kesäisen, tyynen sinitaivaan läpi Iankaikkisen valtaistumelle. Hän puhui Jumalallensa: Oi Herra, Sinä olet minun lohduttajani ja perintöosani. Milloin saan syleillä Sinua? Milloin saan katsella Sinua ilman välillä olevaa hämärtävää verhoa?

Maallisen elämänsä ajan Paavali eli aina todellisessa taivaallisessa ilmapiirissä. Kaikki, jotka seurustelivat hänen kanssaan, tunsivat hänen yhteydestään Kristukseen ja seurustelustaan enkeleiden kanssa heijastuvan vaikutuksen. Tässä piilee totuuden voima. Pyhän elämän teeskentelemätön, tahaton vaikutus on vaikuttavin saarna, mitä voidaan pitää kristinuskon hyväksi. Todistelut, vaikkapa kumoamattomatkin, herättävät vain vastustusta, mutta jumalissa esimerkissä on voima, jota on mahdoton täysin vastustaa.

Ajattelematta vähäkään omia, niin lähellä olevia kärsimyksiään, apostoli tunsu syvää murhetta opetuslasten puolesta, jotka hänen oli nyt jätettävä pitämään puoliaan enakkoluuloja, vihaa ja vainoa vastaan. Hän koetti vahvistaa ja rohkaista niitä harvoja kristittyjä, jotka seurasivat häntä

teloituspaikalle, kertoen niistä tavattoman kallisarvoisista lupauksista, jotka annetaan vanhurskauden asian tähden vainoille. Hän vakuutti heille, ettei mitään siitä, mitä Jumala on puhunut koetelluista ja uskollisista lapsistaan, jää täyttämättä. He tulevat nousemaan ja loistamaan, sillä Herran valkeus on koittava heille. Kun Herran kunnia ilmestyy, saavat he pukea ylleen kauniit valkoiset vaatteensa. Vähäksi aikaa he voivat joutua ahdistukseen ja moninaisiin kiusauksiin ja jäädä ilman maallista lohdutusta; mutta heidän täytyy rohkaista mielensä ja sanoa: »Tiedän kehen olen uskonut. Hän on voimallinen pitämään sen, missä olen Häneen luottamukseni pannut. Hänen nuhteensa on pian päättyvä, ja rauhallisen ja onnellisen päivän iloinen aamu on koittava.»

Pelastuksemme Päämies on valmistanut palvelijansa viimeistä suurta taistelua varten. Kristuksen uhrikuoleman lunastamana, pestynä synnistä Hänen verellään ja Hänen vanhurskauteensa pukeutuneena Paavalilla oli itsessään todistus siitä, että hänen sielunsa oli kallis hänen Lunastajansa silmissä. Hänen elämänsä on kätkeytyä Kristuksen kanssa Jumalassa, ja hän on vakuuttunut siitä, että Hän, joka on voittanut kuoleman, on voimallinen pitämään sen, mitä on luvannut. Hän tarttuu hengessään Vapahtajan lupaukseen: »Minä herätän hänet viimeisenä päivänä.» Joh. 6: 40. Hänen ajatuksensa ja toivonsa ovat keskittyneet hänen Herransa toiseen tulemukseen. Ja kun teloittajan miekka laskeutuu ja kuoleman varjot peittävät marttyyrin sielun, hänen viimeinen ajatuksensa rientää eteenpäin, ja hänen hartain toivonsa on suurena ylösnousemuksen päivänä saada kohdata elämän Antaja, joka toivottaa hänet tervetulleeksi autuaiten iloon.

Melkein kaksikymmentä vuosisataa on kulunut siitä, kun iäkäs Paavali vuodatti verensä Jumalan Sanan ja Kristuksen todistajana. Ei ainoakaan uskollinen käsi ole kirjoittanut muistiin tuleville sukupolville tämän pyhän miehen elämän viimeisiä vaiheita, mutta innoitettu Sana on säilyttänyt meille hänen vähää ennen kuolemaansa antamansa todistuksen. Torventoitotuksen tavoin on hänen äänensä kuulunut kautta kaikkien aikojen rohkaisten uljuudellaan tuhansia Kristuksen todistajia ja herättäen tuhansissa suruttomissa sydämissä hänen oman voitokkaan ilonsa kaiun: »Sillä minut jo uhrataan, ja minun lähtöni aika on jo tullut. Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, us-

kon säilyttänyt. Tästedes on minulle tallettuna vanhurskautensa sepele, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka Hänen ilmestymistään rakastavat.» 2 Tim. 4: 6—8.

Suuri luopumus

Ilmoittaessaan opetuslapsilleen Jerusalemin kohtalon ja toiseen tulemiseensa liittyvät tapahtumat Jeesus ennusti heille kansansa kokemukset siitä alkaen, jolloin Hänet otettiin pois heidän keskuudestaan, palaamiseensa asti kuniassa ja kirkkaudessa heitä vapauttamaan. Vapahtaja katsoi öljymäeltä myrskyjä, jotka olivat kohtaamisillansa apostolista seurakuntaa, ja tunkeutuessaan syvemmälle tulevaisuuteen Hänen silmänsä erottivat raivoiset, tuhoiset rajuilmat, jotka tulivat pieksemään Hänen seuraajiansa tulevina pimeyden ja vainon aikoina. Muutamain harvoin ja suppein, mutta pelottavan merkityksellisin sanoin Hän kertoi edeltäpäin siitä kohtalosta, joka tämän maailman hallitsijain toimesta tulisi Jumalan seurakunnan osaksi. Kristuksen seuraajien tulisi kulkea sama nöyryytyksen, pilkan ja kärsimysten polku, jota heidän Mestarinsakin oli kulkenut. Vihamielisyys, joka puhkesi maailman Lunastajaa vastaan, oli kohtaava kaikkia, jotka uskoisivat Hänen nimeensä.

Varhaisseurakunnan historia osoittautui Vapahtajan sanojen täyttymykseksi. Maan ja helvetin voimat liittyivät vastustamaan Kristusta Hänen seuraajissaan. Pakana maailma oivalsi, että jos evankeliumi voittaisi, kristityt hävittäisivät pakanalliset temppelit ja alttarit, ja sen tähden se pani liikkeelle kaikki voimansa tuhotakseen kristinuskon. Vainotulet syttyivät. Kristityiltä riistettiin heidän omaisuutensa ja heitä raastettiin kodeistaan. He kestivät »monet kärsimysten kilvoitukset» (Hepr. 10: 32) ja saivat »kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta» (11: 36). Useat sinetöivät todistuksensa verellään. Ylhäisiä ja orjia, rikkaita ja köyhiä, oppineita ja oppimattomia surmattiin samalla tavalla armotta.

Mutta turhaan raukesivat Saatanan ponnistukset hävit-

tää Kristuksen seurakunta väkivalloin. Tuo suuri taistelu, jossa Jeesuksen opetuslapset antoivat henkensä, ei päättynyt näiden uskollisten lipunkantajien kaatuessa vartiopaikalleen. He voittivat hävitessään. Jumalan työntekijät saivat surmansa, mutta Hänen työnsä meni järkkymättä eteenpäin. Evankeliumi leveni jatkuvasti, ja sen kannattajien lukumäärä lisääntyi. Se tunkeutui luoksepääsemättömiin seutuihin, saavuttipa Rooman kotkatkin. Kristityt sanoivat, pannen heitä vainoavat pakanalliset hallitsijat tilille: Te voitte »tappaa meidät, kiduttaa meitä, tuomita meidät... Teidän vääryytenne on todistus meidän syyttömyydestämme... Eikä julmuutenne kuitenkaan hyödytä teitä». Se oli vain entistä voimakkaampi kehoitus tuomaan toisia heidän riveihinsä. »Mitä useampia te meistä surmaatte, sitä suuremmaksi lukumme kasvaa. Kristittyjen veri on siemen.»

Tuhansia vangittiin ja surmattiin, mutta toiset kiirehtivät täyttämään heidän paikkansa. Ja jotka kärsivät uskonsa tähden marttyyrikuoleman, ne tallennettiin Kristukselle, ja Hän piti heitä voittajina. He olivat kilvoitelleet hyvän kilvoituksen ja tulevat Kristuksen tullessa saamaan kunnian kruunun. Heidän kestämiensä kärsimykset johtivat kristittyjä lähemmäksi toisiaan ja Lunastajaansa. Heidän elämänsä esimerkki ja kuolemansa todistus olivat totuuden lujia todistajia, ja mitä kaikkein vähiten osattiin odottaa, Saatanan alamaiset alkoivat luopua hänen palveluksestaan ja liittyä Kristuksen lipun alle.

Sovittelu pakanuuden kanssa

Sen tähden Saatana teki suunnitelmia voidakseen menestyksellisemmin sotia Jumalan hallitusta vastaan pystyttämällä lippunsa kristilliseen seurakuntaan. Jos hän voisi johdattaa Kristuksen seuraajat harhaan ja pahoittamaan Jumalan mielen, heidän väkevyytensä, rohkeutensa ja lujuuksensa heikkenisivät, ja he lankeaisivat helposti hänen saaliikseensa.

Suuri vastustaja koetti nyt voittaa viekkauksella sen, minkä anastamisessa väkivalloin hän oli epäonnistunut. Vainot loppuivat, ja niiden sijaan astui nyt ajallisen menestyksen ja maallisen kunnian vaaralliset houkutukset. Hän johdatti epäjumalanpalvelijoita omaksumaan jotakin kristinuskosta, heidän hyljätessään kuitenkin muita tärkeitä totuuksia. He tunnustivat omaksuvansa Jeesuksen Jumalan Poi-

kana ja uskovansa Hänen kuolemaansa ja ylösnousemukseensa, mutta he eivät tunteneet itseänsä syntisiksi eivätkä he tunteneet parannuksen ja sydämen muutoksen tarvetta. Tehden joitakin myönnytyksiä omasta puolestaan he ehdottivat, että kristitytkin tekisivät samanlaisia omasta puolestaan, niin että kaikki voisivat Kristuksen uskon korokkeella liittyä yhteen.

Seurakunta oli nyt pelottavassa vaarassa. Vankeus, kidutus, tuli ja miekka olivat siunauksia tähän verrattuina. Jotkut kristityt pysyivät lujina selittäen, etteivät he voi myöntyä minkäänlaisiin sovitteluihin. Toiset päättelivät, että jos he myöntyisivät ja sovittelevat joissakin uskonkohdissa ja liittyisivät niihin, jotka olivat osittain omaksuneet kristinuskon, he siten voisivat kääntää heidät kokonaan. Kristuksen uskollisille seuraajille tuo aika oli syvän ahdistuksen aikaa. Valekristillisyyteen verhoutuneena Saatana pyrki salaa pujahtamaan seurakuntaan turmellaksensa heidän uskonsa ja kääntääksensä heidän mielensä pois totuuden sanasta.

Lopulta suuri joukko kristityitä alensi hengellisiä vaatimuksiaan, ja kristinusko ja pakanuus liittoutuivat keskenään. Vaikka epäjumalien palvelijat tunnustivat kääntyneensä ja liittyivät seurakuntaan, he pitivät tarkasti yhä kiinni epäjumalanpalveluksesta ainoastaan vaihtaen pylvönsä kohteet Jeesuksen, Marian ja pyhimysten kuviin. Näin epäjumalanpalveluksen iljettävä hapatus, mikä tunkeutui seurakuntaan, jatkoi tuhoisaa työtään. Seurakunnan uskoon ja jumalanpalvelukseen liittyi väriä oppeja, taika-uskoisia menoja ja epäjumalanpalvelusta. Kun Kristuksen seuraajat liittyivät yhteen epäjumalanpalvelijoiden kanssa, kristillinen uskonto turmeltui ja seurakunta menetti puhtauttansa ja voimaansa. Oli kuitenkin muutamia, jotka eivät antaneet näiden petosten johtaa itseään harhaan. He pysyivät jatkuvasti uskollisina totuuden Isälle ja palvelivat yksin Jumalaa.

Niiden joukossa, jotka tunnustautuivat Kristuksen seuraajiksi, on aina ollut kaksi luokkaa. Kun toinen luokka tutkii Vapahtajan elämää ja pyrkii hartaasti korjaamaan virheensä sekä muodostautumaan Esikuvansa mukaiseksi, toinen luokka kaihtaa selviä, käytännöllisiä totuuksia, jotka paljastavat sen virheet. Parhaimmillaankaan ollessaan ei seurakunta ollut täysin totuudellinen, puhdas ja vilpitön. Vapahtajamme opetti, että niitä, jotka tahallaan antautuvat

syntiin, ei tule ottaa seurakuntaan. Kuitenkin Hän liittyi miehiin, jotka olivat luonteeltaan puutteellisia, ja soi heille etuoikeuden seurata Hänen opetuksiaan ja esimerkkiään, niin että heillä olisi tilaisuus nähdä ja korjata virheensä.

Mutta valon Ruhtinaan ja pimeyden ruhtinaan kesken ei ole solmittu mitään liittoa, eikä niin ollen voi olla mitään liittoa myöskään heidän seuraajiensa välillä. Kun kristityt suostuivat liittymään niihin, jotka olivat vain puolittain kääntyneet pakanuudesta, he astuivat polulle, joka vei aina kauemmaksi ja kauemmaksi totuudesta. Saatana riemuitsi siitä, että oli onnistunut pettämään niin suuren joukon Kristuksen seuraajia. Sitten hän koetti saada heidät entistä täydellisemmin valtaansa, ja innoitti heitä vainoamaan niitä, jotka pysyivät uskollisina Jumalalle. Ei kukaan osannut vastustaa todellista kristillistä uskoa niin hyvin kuin ne, jotka kerran olivat olleet sen kannattajia, ja niin nämä luopuneet kristityt yhdessä puolipakanallisten kumppaneittensa kanssa kohdistivat sodankäyntinsä mitä oleellisimpia kristinuskon opinkohtia vastaan.

Niiden, jotka tahtoivat pysyä uskollisina ja lujina näitä petoksia ja iljetyksiä vastaan, jotka oli papilliseen pukuun verhoituina tuotu seurakuntaan, oli epätoivoisesti kilvoiteltava. Raamattua ei hyväksytty uskon mittapuuksi. Oppia uskonnonvapaudesta pidettiin kerettiläisyytenä, ja sen puolustajia vihattiin ja heidät julistettiin lainsuojattomiksi.

Uskollisten eroaminen

Pitkän ja ankaran taistelun jälkeen muutamat uskolliset päättivät lopettaa kaiken yhteyden tuon luopiokirkon kanssa, jos se vielä kieltäytyisi karistamasta elämästään valheellisuutta ja epäjumalanpalvelusta. He ymmärsivät, että ero oli ehdottoman välttämätön, jos he mielivät olla kuuliaisia Jumalan Sanalle. He eivät uskaltaneet suvaita erehdyksiä, jotka olivat kohtalokkaita heidän omalle sielulle ja esimerkkinä, joka olisi voinut vaarantaa heidän lastensa ja lastensa lasten uskon. Rauhan ja yksimielisyyden tähden he olivat valmiit mihin tahansa myönnytykseen, kunhan se vain oli sopusoinnussa uskollisuuden kanssa Jumalaa kohtaan. Mutta heistä tuntui rauhakin periaatteiden uhraamisella ostettuna liian kalliilta. Jos yksimielisyys olisi varmistettavissa vain totuudesta ja vanhurskaudesta tinkimällä,

niin mieluummin sitten ero, vaikkapa sotakin. Kuinka hyvin olisivatkaan asiat sekä seurakunnassa että maailmassa, jos ne periaatteet, jotka vaikuttivat noissa järkähtämättömissä sieluissa, heräisivät uudelleen eloon niiden sydämessä, jotka tunnustautuvat Jumalan kansaksi.

Apostoli Paavali ilmoittaa, että »kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainotaviksi». 2 Tim. 3: 12. Miksi sitten näyttää siltä, kuin vaino suureksi osaksi uinuisi? Ainoa syy on se, että seurakunta on mukautunut maailman vaatimusten mukaan eikä sen tähden herätä vastustusta. Meidän päiviemme uskonto ei ole luonteeltaan niin puhdasta ja pyhää, kuin kristinusko oli Kristuksen ja Hänen apostoliensa päivinä. Synnin kanssa sovittelevan hengen vaikutuksesta, kun Jumalan Sanan suuriin totuuksiin suhtaudutaan niin välinpitämättömästi, kun todellista jumalisuutta on seurakunnassa niin vähän, sen tähden kristinusko on näennäisesti niin maailman suosiossa. Mutta elpyköönpä alkukristillisen seurakunnan usko ja voima, niin kyllä vainon henkikin herää eloon ja vainotulet syttyvät jälleen.

Laittomuuden salaisuus

Toisessa kirjeessään tessalonikalaisille apostoli Paavali ennusti suuresta luopumuksesta, mikä oli oleva seurauksena paavinvallan perustamisesta. Hän selitti, ettei Kristuksen päivä tule, »ennen kuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi, tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tahi jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeleihin ja julistaa olevansa Jumala». Ja edelleen apostoli varoittaa veljiään, että »laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa». 2 Tess. 2: 3, 4, 7. Jo niin aikaisin hän näki seurakuntaan pujahtavan erehdyksiä, jotka valmistaisivat tietä paavinvallan kehittymiselle.

Vähän kerrassaan, ensin salaa ja hiljaisuudessa, ja vähitellen julkisemmin, kasvaen voimassa ja päästen valtaamaan ihmisten mieliä, laittomuuden salaisuus eteni tehden pettävää ja herjaavaa työtään. Melkein huomaamatta pakanalliset tavat kulkeutuivat kristilliseen seurakuntaan. Sovittelun ja mukautuvaisuuden henki tukahtui joksikin aikaa niissä raivoisissa vainoissa, joita seurakunta sai kärsiä pakanuuden taholta. Mutta kun vaino lakkasi ja kristityt pääsivät jälleen kuninkaiden hoveihin ja palatseihin, seurakunta hylkäsi Kristuksen ja Hänen apostoliensa nöyrän yksinkertaisuuden ja omaksui pakanallisten pappien ja hallitsijoiden loiston ja komeuden ja vaihtoi Jumalan vaatimukset inhimillisiin teorioihin ja perinteisiin. Konstantinuksen nimellinen kääntymisen neljännen vuosisadan alkupuolella tuotti suurta iloa, ja vanhurskauden vaatteisiin pukeutunut maailma marssi seurakuntaan. Turmeluksen työ edistyi nyt nopeasti. Ulkonaisesti näytti siltä, kuin pakanuus olisi hävinnyt, mutta todellisuudessa se voitti. Sen henki hallitsi seurakuntaa. Sen opit, menot ja taikausko sekoittuivat Kristuk-

sen seuraajiksi tunnustautuvien uskoon ja jumalanpalvelukseen.

Tämä pakanuuden ja kristinuskon välinen sovittelu päättyi »laittomuuden ihmisen» ilmaantumiseen, josta profetioissa oli ennustettu, että hän asettuu Jumalaa vastaan ja korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle. Tuo väärän uskonnon jättiläismäinen järjestelmä on Saatanan voiman mestarinäytös, muistomerkki hänen yrityksistään asettua valtaistuimelle hallitsemaan maata oman tahtonsa mukaan.

Saavuttaakseen maallisia etuja ja kunniaa seurakunta pyrki tavoittelemaan maan suurten miesten suosiota ja kannatusta, ja hyljättyään täten Kristuksen se suostutettiin osoittamaan alamaisuuttaan Saatanan edustajalle — Rooman piispalle.

Roomalaiskatolisuuden tärkeimpiä oppeja on, että paavi on Kristuksen maailmanlaajuisen seurakunnan näkyvänen pää, jolla on ylin valta hallita kaikkia piispoja ja pappeja kaikissa osissa maailmaa. Mutta ei siinä vielä kyllin, vaan paavi on röyhkeästi anastanut itselleen jopa Jumaluudenkin arvonimiä.

Saatana tiesi hyvin, että Raamattu auttaisi ihmisiä huomaamaan hänen petoksensa ja vastustamaan hänen valtaansa. Juuri Sanan avullahan maailman Vapahtajakin oli vastustanut hänen hyökkäyksiään. Kristus torjui jokaisen hyökkäyksen iankaikkisen totuuden kilvellä sanoen: »Kirjoitettu on.» Vastustajan jokaista vihjausta vastaan Kristus käytti Sanan viisautta ja voimaa. Jotta Saatana voisi pitää ihmisiä vallassansa ja pystyttää paavillisen anastajavallan, hänen täytyi pitää heitä tietämättöminä Raamatusta. Raamattu korottaisi Jumalaa ja saattaisi puuttuvaiset ihmiset heidän oikeaan asemaansa. Siksi Saatana tahtoi pitää sen pyhät totuudet salassa ja tukahduttaa ne. Rooman kirkko omaksui tämän kannan. Raamatun levittäminen oli satojen vuosien aikana kiellettyä. Kansa ei saanut lukea sitä eikä pitää sitä kodeissaan, ja periaatteettomat papit ja prelaatit tulkitsivat sen opetuksia omien pyyteittensä hyväksi. Täten paavi tunnustettiin melkein kaikkialla maailmassa Jumalan sijaihallsijaksi, jolle oli annettu ylin hallitusvalta sekä kirkossa että valtiossa.

Muuttaa ajat ja lain

Kun nyt virheiden paljastaja oli raivattu tieltä, Saatana toimi oman tahtonsa mukaan. Profetia oli ennustanut, että

paavinvalta oli pyrkivä »muuttamaan ajat ja lain». Dan. 7: 25. Se ei vitkastellut tähän tehtävään ryhtyessään. Taroitukseen pakanuudesta kääntyneille heidän epäjumalainpalvontansa korvikkeen ja siten edistääkseen heidän nimellistä kristinuskon vastaanottamistansa, se solutti vähitellen kuvien ja pyhäinjäännösten palvonnan kristilliseen jumalanpalvelukseen. Lopulta yleinen kirkolliskokous vahvisti asetuksellaan tämän paavillisen epäjumalanpalvelusjärjestelmän. Täydentääkseen tämän jumalattoman tekonsa Rooma päätti pyyhkiä Jumalan laista pois toisen käskyn, joka kieltää kuvien palvonnan, sekä jakaa kymmenennen käskyn kahtia, niin että lukumäärä pysyisi samana.

Pakanuuden hyväksi mukautuva henki valmisti tietä vieläkin pitemmälle menevään taivaan arvovallan halveksimiseen. Saatana muutti neljättäkin käskyä ja koetti syrjäyttää ikivanhan sapatin, sen päivän, jonka Jumala oli siunannut ja pyhittänyt, ja korottaa sen tilalle pakanoiden juhlallisesti viettämän, »kunnioitettavan auringon päivän». Tähän muutokseen ei ensi alussa pyritty avoimesti. Kaikki kristityt olivat ensimmäisinä vuosisatoina pitäneet oikeata sapattia. He kiivailivat Jumalan kunnian puolesta, ja uskoessaan, että Hänen lakinsa oli muuttumaton, he innokkaasti valvoivat sen säädösten loukkaamattomuutta. Mutta edustajiensa välityksellä Saatana toimi suurella taitavuudella päämääränsä saavuttamiseksi. Jotta ihmisten huomio kiintyisi sunnuntaihin, hän teki siitä juhlapäivän Kristuksen ylösnousemuksen kunniaksi. Sinä päivänä pidettiin uskonnollisia jumalanpalveluksia, mutta sitä pidettiin kuitenkin vielä huvittelupäivänä, kun taas sapattia edelleenkin vietettiin pyhänä.

Jo pakanana ollessaan Konstantinus julkaisi käskyn, joka määräsi sunnuntain vietettäväksi yleisenä juhlapäivänä kaikkialla Rooman maailmanvallan alueella. Kääntymyksensä jälkeen hän yhä pysyi sunnuntain uskollisena kannattajana, ja uuteen uskoonsa innostuneena hän pakotti kansan noudattamaan tätä pakanallista käskyään. Mutta tälle päivälle näin osoitettu kunnia ei vielä ollut kylliksi estämään kristittyjä pitämästä oikeata sapattia Herran pyhänä päivänä. Oli otettava vielä yksi askel: väärä sapatti oli korotettava samanarvoiseen asemaan kuin oikeakin. Muutamia vuosia Konstantinuksen käskyn julkaisemisen jälkeen Rooman piispa antoi sunnuntaille arvonimen Herran päivä. Täten saatiin kansa vähitellen johdetuksi pitä-

mään sitä pyhän arvoisena. Alkuperäistäkin sapattia pidettiin kuitenkin yhä.

Päpettäjä ei ollut vielä suorittanut työtään loppuun. Hän oli päättänyt koota kristityn maailman oman lippunsa alle ja käyttää valtaansa sijaishallitsijansa, ylpeän ylipapin, välityksellä, joka väitti olevansa Kristuksen sijainen. Hän paasikin tarkoitustensa perille puolikäntyneiden pakanoiden, kunnianhimoisten prelaattien ja maailmaa rakastavien kirkonmiesten avulla. Kerta toisensa jälkeen pidettiin suuria kirkolliskokouksia, joihin kokoontui kirkollisia mahtimiehiä kaikkialta maailmasta. Melkein jokaisessa kirkolliskokouksessa Jumalan säätämää sapattia painettiin aina hiukan alemmaksi, kun taas sunnuntaita samanaikaisesti vastaavasti korotettiin. Siten pakanallista juhlaa lopulta ruvettiin kunnioittamaan jumalallisena säädöksenä, kun taas Raamatun sapatti selitettiin muinaismuistoksi juutalaisuudesta, ja sen pyhittäjät kirottiin.

Tuo suuri luopio oli onnistunut korottamaan itsensä »yli kaiken, mitä jumalaksi tahi jumaloitavaksi kutsutaan». 2 Tess. 2: 4. Hän oli rohjennut muuttaa Jumalan laissa sen ainoan käskyn, joka kiinnittää koko ihmiskunnan huomion totiseen ja elävään Jumalaan. Neljännessä käskyssä Jumala ilmaisee itsensä taivaitten ja maan Luojana, jossa ominaisuudessa Hän eroaa kaikista vääristä jumalista. Jumala pyhitti seitsemännen päivän luomistyön muistomerkkinä ihmisen lepopäiväksi. Sen oli määrä aina pitää elävä Jumala ihmisten mielissä kaiken olevaisen alkulähteenä ja kunnioituksen ja palvonnan kohteena. Saatanan pyrkimyksenä on vieroittaa ihmisiä heidän uskollisuudestaan Jumalaa kohtaan ja kuuliaisuudesta Hänen lailleen. Sen tähden hän kohdistaa erikoiset ponnistuksensa sitä käskyä vastaan, joka viittaa Jumalaan Luojana,

Protestantit väittävät nykyään, että Kristuksen ylösnouseminen sunnuntaina teki siitä kristillisen sapatin. Mutta siihen puuttuu Raamatun todistus. Ei Kristus eivätkä Hänen apostolinsa antaneet tuolle päivälle sellaista kunniaa. Sunnuntain pyhittäminen kristillisenä säädöksenä juontaa alkunsa siitä »laittomuuden salaisuudesta», joka jo Paavalin päivinä oli aloittanut työnsä. Missä ja milloin Herra on tunnustanut omakseen tämän paaviuden lapsen? Mikä laillinen syy voidaan esittää muutokselle, josta Raamattu kokonaan väikenee?

Kuudennella vuosisadalla oli paavinvallan asema vakiin-

tunut lujaksi. Sen valtaistuini oli pystytetty keisarilliseen pääkaupunkiin, ja Rooman piispa oli julistettu koko kirkon pääksi. Pakanuus oli antanut tilaa paaviudelle. Lohikäärme oli antanut pedolle »voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan». Ilm. 13: 2. Ja nyt alkoi se 1260 vuotta kestävä paavillinen sortoaika, josta oli ennustettu Danielin ja Johanneksen profetioissa. (Dan. 7: 25; Ilm. 13: 5—7.) Kristittyjä pakotettiin joko luopumaan uskonsa aitoudesta ja omaksumaan paavilliset seremoniat ja jumalanpalveluksen tai virumaan kuoliaiksi vankityrmässä, kärsimään kuoleman piinapenkissä, roviolla tai pyövelin kirveen alla. Nyt täytyivät Jeesuksen sanat: »Omat vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat teidät alttiiksi; ja muutamia teistä tapetaan ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden.» Luuk. 21: 16, 17. Vaino kohtasi uskollisia suuremmalla raivolla kuin koskaan ennen, ja maailmasta tuli suunnattoman suuri taistelukenttä. Vuosisadat Kristuksen seurakunta löysi suojaa yksinäisistä ja tuntemattomista pakopaikoista, niinkuin profeetta sanoo: »Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää.» Ilm. 12: 6.

Pimeä keskiaika

Rooman kirkon valtaanpääsy merkitsi pimeiden aikojen alkua. Sitä mukaa kuin sen valta kasvoi, pimeys sakeni. Usko siirrettiin Kristuksesta, totisesta perustuksesta, Rooman paaviin. Sen sijaan että ihmiset olisivat turvautuneet Jumalan Poikaan syntien anteeksisaamiseksi ja iankaikkiseksi pelastukseksi, he nostivat katseensa paaviin sekä pappeihin ja prelaatteihin, joille hän oli antanut vallan. Heille opetettiin, että paavi oli heidän välimiehensä ja ettei kukaan voisi lähestyä Jumalaa muutoin kuin hänen välityksellään sekä edelleen, että hän oli heille Jumalan paikalla ja häntä heidän oli sen tähden sokeasti toteltava. Näistä hänen vaatimuksistaan poikkeaminen riitti tuottamaan rikkojalle mitä ankarimmat sekä ruumiilliset että sielulliset rangaistukset.

Täten ihmisten mieli käännettiin Jumalasta erheellisiin, erehtyviin ja julmiin ihmisiin — vieläpä itseensä pimeyden ruhtinaaseen, joka käytti valtaansa heidän välityksellään. Synti oli verhottu pyhyiden viittaaan. Kun Raamattu kiel-

letään ja ihminen rupeaa pitämään itseään jumalana, meidän on oltava varuillamme petosta, kavaluutta ja turmelevaa laittomuutta vastaan. Inhimillisten lakien ja perinteiden korottamisessa ilmeni turmelus, joka aina on seurauksena Jumalan lain syrjäyttämisestä.

Vaaran ajat

Nuo ajat olivat Kristuksen seurakunnalle vaarallisia aikoja. Uskollisia lipunkantajia oli todellakin vain harvoja. Kuitenkaan ei totuus jäänyt todistajitta, vaikka toisin ajoin näyttikin siltä, kuin erehdys ja taikausko pääsisivät kokonaan voitolle ja todellinen uskonto karkoitettaisiin tyystin maan päältä. Evankeliumi katosi näkyvistä, mutta uskonnolliset menot moninkertaistuiivat, ja ihmiset olivat ylen ankarien kiristysten raskauttamia.

Heitä ei opetettu ainoastaan pitämään paavia välittäjänä, vaan luottamaan myös omiin tekoihinsa sovittaakseen syntinsä. Pitkät pyhiinvaellusmatkat, katumusharjoitukset, pyhäinjäännösten palvominen, kirkkojen, pyhäinkuvien ja alttareiden pystyttäminen, suurten rahasummien maksaminen kirkolle ja monet muut samanlaiset teot määrättiin sovittamaan eli lepyttämään Jumalan vihan eli varmistamaan Hänen suosionsa, ikäänkuin Jumala olisi ihmisten kaltainen, joka vihastuisi turhasta ja olisi lepytettävissä lahjoilla ja katumusharjoituksilla!

Seuraavat vuosisadat todistivat jatkuvasti kasvavasta erehdyksestä Rooman liikkeelle laskemissa opeissa. Jo ennen paavinvallan perustamista olivat pakanallisten filosofien opit saaneet seurakunnassa osakseen huomiota, ja niillä oli ollut seurakuntaan oma vaikutuksensa. Monet, jotka tunnustautuivat kääntyneiksi, olivat kuitenkin yhä uskollisia pakanallisen filosofiansa opinkappaleille, eivätkä ainoastaan itse jatkaaneet niiden tutkimista, vaan esittivät sitä toisillekin keinona levittää vaikutustaan pakanain keskuudessa. Näin monia arveluttavia erehdyksiä tuotiin kristinuskuon. Huomattavimpia näistä oli usko ihmisen luontaiseen kuolematomuuteen ja tietoiseen tilaan tuonelassa. Tämä oppi muodosti perustuksen, jolle Rooma pystytti pyhimysten avuksi huutamisen ja neitsyt Marian palvonnan. Tästä sai alkunsa myös väärä oppi lopullisesti paatuneiden iankaikkisesta kidutuksesta, joka jo varhain liitettiin paavilliseen uskuon.

Näin oli tie valmis vielä erään paavillisen keksinnön käyttöönottamiseksi, mitä Rooma kutsui kiirastuleksi ja käytti pelottamaan herkkäuskoista ja taikauskoista kansaa. Tämä harhaoppi väittää, että on olemassa kidutuspaikka, jossa niiden sielujen, jotka eivät ole ansainneet iankaikkista kadotusta, on kärsittävä rangaistus synneistään, ja mistä he vihdoin, vapauduttuaan kaikesta epäpuhtaudesta, pääsevät taivaaseen.

Mutta tarvittiin vieläkin eräs keksintö, jotta Rooman olisi mahdollista hyötyä kannattajiensa pelosta ja vioista. Tämän paikan täytti aneoppi. Kaikille niille, jotka tahtoivat liittyä paavin sotiin hänen ajallisen valtansa laajentamiseksi, rankaisemaan hänen vihollisiaan tai hävittämään sukupuuttoon ne, jotka uskalsivat kieltää hänen hengellisen ylivaltansa, niille luvattiin täydellinen synninpäästö, sekä menneitten, nykyisten että tulevien syntien, ja vapautus kaikista tuskista ja ansaituista rangaistuksista. Kansalle opetettiin myös, että maksamalla rahaa kirkolle he voisivat itse vapautua synnistä ja lunastaa vapaiksi kuolleitten ystäviensäkin sielut, jotka ovat kiduttavissa liekeissä. Näin menetellen Rooma täytti arkkunsa ja ylläpiti loistoaan ja ylellisyyttään ja uskoa luulottelemaansa Hänen viransijaisuuteensa, jolla ei ollut paikkaa mihin pänsä kallistaa.

Epäjumalinen messu-uhri oli työntänyt Raamatun säättämän Herran ehtoollisen syrjään. Paavin papit uskottelivat tunnottomasti ilveillen muuttavansa tavallisen leivän ja viinin Kristuksen todelliseksi ruumiiksi ja vereksi. Jumalaa herjaavasti he avoimesti uskottelivat kansalle omaavansa voiman »luoda Luojojansa». Kaikkia kristittyjä vaadittiin kuoleman uhallla julkisesti tunnustamaan uskonsa tähän hirveään, taivasta häpäisevään harhaoppiin. Ne, jotka kieltäytyivät sitä tekemästä, annettiin liekkien ruoaksi.

Paavinvallan keskipäivä oli maailman siveellinen keskiyö. Pyhä Raamattu oli miltei tuntematon, ei ainoastaan kansalle, vaan myös papeille. Niinkuin muinoin fariseukset, paavillisetkin johtajat vihasivat valoa, mikä voisi paljastaa heidän syntinsä. Raivattuaan tieltään Jumalan lain, vanhurskauden mittapuun, he käyttivät valtaansa rajoituksetta ja harjoittivat paheita esteettömästi. Petos, ahneus ja irstailu olivat vallitsevina. Ihmiset eivät kavahtaneet mitään julmuutta, jonka avulla he saattoivat saada rikkautta tai vaikutusvaltaa. Paavien ja prelaattien palatsit olivat mitä inhottavimman irstailun näyttämöitä. Jotkut hallitsevista

paaveista syyllistyivät niin mieltä kuohuttaviin julmuuksiin, että maalliset hallitsijat koettivat syöstä viralta näitä kirkon mahtimiehiä liian turmeltuneina hirviöinä valtaistui-mella siedettäväksi. Vuosisatojen aikana eivät oppi, taiteet eikä sivistys edistyneet lainkaan. Kristinuskoa vaivasi sekä siveellinen että henkinen kykenemättömyys.

Varhaiset uskonpuhdistajat

Sen synkkyuden aikana, joka verhosi maata pitkän paavillisen yliherruuden aikakautena, ei totuuden valoa voitu kuitenkaan kokonaan tukahduttaa. Joka aikakautena oli Jumalalla todistajia — miehiä, jotka vaalivat uskoa Kristukseen ainoana välittäjänä Jumalan ja ihmisen välillä, miehiä, jotka pitivät Raamattua ainoana elämänohjeena ja pyhittivät oikeaa sapattia. Jälkimaailma ei tule koskaan tietämään, kuinka suuressa kiitollisuudenvelassa maailma on näille miehille. Heidä poltettiin kerettiläisinä, heidän vaikuttimiansa vastustettiin, heidän persoonallisuuttaan parjattiin ja heidän kirjoituksensa joko salattiin, vääristettiin tai ty pistettiin. Mutta he pysyivät lujina ja aikakaudesta toiseen säilyttivät uskonsa puhtaana, pyhänä perintönä tuleville sukupolville.

Niin ankaraa oli ollut Raamattua vastaan kohdistettu sota, että toisinaan sitä oli jäljellä vain muutama aniharva kappale. Jumala ei ole sallinut Sanaansa kokonaan tuho-tavan. Sen totuudet eivät saaneet jäädä ainaisesti kätköön. Yhtä helposti kuin Hän oli avannut vankilan ovet ja rautaiset portit päästäessään palvelijansa vapaaksi, Hän saattoi vapauttaa elämän Sanan kahleistaan. Jumalan Henki herätti ihmisiä Euroopan eri maissa etsimään totuutta kuin kätkettyä aarretta. Kaitsemuksen opastettua heidät Pyhän Raamatun ulottuville he tutkivat sen pyhiä sivuja syvällä mielenkiinnolla. He olivat valmiita vastaanottamaan valon, maksoi se heille mitä tahansa. Vaikka he eivät nähneetkään kaikkea aivan selvästi, he saivat kuitenkin kyvyn tajuta monia kauan haudattuina olleita totuuksia. He etenivät taivaan lähettämien sanansaattajien tavoin repien erehdyksen ja taika-uskon kahleet kappaleiksi ja kehoittaen niitä, jotka niin kauan olivat olleet orjuudessa, nousemaan ja puolustamaan vapauttaan.

Oli tullut aika kääntää Raamattu eri kielille ja antaa se eri maiden kansoille niiden omalla kielellä. Maailma oli ohittanut keskiyönsä. Pimeyden hetket olivat vähitellen päätty-mässä, ja monissa maissa ilmeni merkkejä päivänkoitosta.

Uskonpuhdistuksen kointähti

Neljännellätoista vuosisadalla nousi Englannissa »uskonpuhdistuksen kointähti.» John Wycliff ei ollut ainoastaan Englannin, vaan koko kristikunnan uudistuksen sanansaattaja. Hän oli puritaanien kantaisä, ja hänen aikansa oli keidas erämaassa.

Herra näki hyväksi uskoa uskonpuhdistustyön miehelle, jonka älyllinen kyvykkyys oli antava hänen töillensä oman leimansa ja arvokkuutensa. Se vaiensi halveksimisen äänen ja torjui edeltäpäin totuuden vihollisten yritykset pilkata totuuden puoltajan tietämättömyyttä ja saattaa tämän asia huonoon huutoon. Kun Wycliff jo hallitsi koulujen tarjoaman tiedon, hän antautui tutkimaan Raamattua. Sieltä hän löysi sen, mitä siihen asti oli turhaan etsinyt. Hän näki Raamatun ilmoittaman pelastussuunnitelman ja Kristuksen ihmisen ainoaksi puoltajaksi. Hän näki, että Rooma oli hylännyt raamatulliset polut inhimillisten perinnäissääntöjen tähden. Hän antautui palvelemaan Kristusta ja päätti julistaa löytämiään totuuksia.

Hänen elämänsä suurin työ oli Raamatun kääntäminen englanninkielelle. Tämä oli ensimmäinen täydellinen englanninkielinen käännös mitä koskaan oli suoritettu. Kirjapainotaidon ollessa silloin vielä tuntematon oli kirjan monistaminen hyvin hidasta ja vaivalloista kopioimistyötä. Mutta tämä työ kuitenkin tehtiin, ja Englannin kansa sai Raamatun omalla kielellään. Täten Jumalan Sanan valo alkoi levittää säteitään pimeyteen. Jumalan käsi valmisti tietä suu-relle uskonpuhdistukselle.

Vetoaminen ihmisten järkeen nosti heidät heidän passiivisesta alistuneisuudesta paavillisiin oppeihin. Yläluokat, jotka ainoastaan osasivat lukea siihen aikaan, vastaanottivat Raamatun mielihyvin. Wycliff opetti nyt protestanttisuudelle tunnusomaisia oppeja — pelastusta uskon kautta Kristukseen ja Raamatun yksinomaista erehtymättömyyttä. Monet papit liittyivät hänen kanssaan levittämään Raamattuja ja saarnaamaan evankeliumia, ja niin suuri oli näiden työntekijöiden ja Wycliffin kirjoitusten vaikutus, että melkein puolet

Englannin kansasta omaksui uuden uskon. Pimeyden valtakunnassa käytiin levottomiksi.

Wycliffin vihollisten yritykset pysähdyttää hänen työnsä ja riistää hänen henkensä epäonnistuivat, ja hän kuoli kuusikymmentäyksivuotiaana rauhassa juuri suorittaessaan alttaripalvelusta.

Uskonpuhdistus leviää

Wycliffin kirjoitukset johdattivat böömiläisen John Hussin hylkäämään monia roomalaisuuden erehdyksiä ja liittymään uskonpuhdistustyöhön. Wycliffin tavoin Hussin oli jalo kristitty, oppinut mies ja järkkymättömän uskollinen totuudelle. Hänen vetoomuksensa Raamattuun ja hänen pelkäämättömät ja ankarat arvostelunsa papiston pahennusta herättävästä siveettömästä elämästä, herättivät laajalti huomiota, ja tuhannet ottivat iloiten vastaan puhtaan uskon. Tämä nostatti paavin ja prelaattien, pappien ja munkkien suuttumuksen, ja Huss sai kutsun tulla Konstanzin kirkolliskokouksen eteen vastaamaan syytettynä kerettiläisyydestä. Saksan keisari antoi hänelle turvakirjan, ja hänen saapuessaan Konstanziin paavi vakuutti hänelle henkilökohtaisesti, ettei hänelle tapahtuisi mitään vääryyttä.

Pitkän kuulustelun jälkeen, jossa Huss puolusti totuutta, häntä vaadittiin valitsemaan joko peruuttaa oppinsa tai kuolla. Hän valitsi marttyyrin kohtalon, ja nähtyään kirjansa annetuksi liekkien ruoaksi hänet itsensäkin poltettiin roviolla. Kokoontuneitten kirkon ja valtion mahtimiesten läsnäollessa tämä Jumalan palvelija oli esittänyt juhlallisen ja uskollisen vastalauseen paavillisen pappisvallan tapainturmelusta vastaan. Hänen surmaamisensa, jolla häpeämättä rikottiin mitä juhlallisin, julkinen lupaus suojeluksesta, osoitti koko maailmalle Rooman petollisen julmuuden. Tietämättään totuuden viholliset edistivät sitä asiaa, jota he turhaan koettivat tuhota.

Wycliffin kuoleman jälkeen jatkui vainon raivokkuudesta huolimatta tuo tyyni, hurskas, innokas ja kärsivällinen vastalauseen esittäminen vallalla olevaa uskonnollista turmeltuneisuutta vastaan. Samoin kuin apostolien päivien uskovaiset, monet nytkin vapaaehtoisesti uhrasivat maallisen omaisuutensa Kristuksen asian tähden.

Paavinvallan vahvistamiseksi ja laajentamiseksi ponnistettiin edelleen uutterasti, mutta samanaikaisesti kun paavit

yhä julistivat olevansa Kristuksen edustajia, heidän elämänsä oli niin turmeltunutta, että se herätti inhoa kansassa. Kirjapainotaidon keksiminen auttoi Raamatun leviämistä yhä laajemmalle, ja monet näkivät, ettei paavillisilla opeilla ollut tukea Jumalan Sanassa.

Kun joku todistaja pakotettiin jättämään totuuden soihutu, otti toinen sen hänen kädestään ja piti sitä korotettuna lannistumattoman rohkeasti. Oli alkanut taistelu, joka oli päättyvä, ei ainoastaan yksilöiden ja seurakuntien, vaan konnaisten kansakuntien vapautukseen. Vuosisatojen kuilun poikki ihmiset ojensivat kätensä Wycliffin ajan lollardeille.

Samaan aikaan kun Luther aloitti uskonpuhdistuksen Saksassa, saarnasi Calvin evankeliumia Ranskassa ja Zwingli Sveitsissä. Maailma oli herännyt vuosisatojen unesta, ja maasta toiseen kaikuivat taikasanat »uskonnon vapaus».

Luther ja suuri uskonpuhdistus

Ensimmäisiä niiden joukossa, jotka Jumala oli kutsunut johtamaan seurakuntaa paavillisesta pimeydestä puhtaan uskon valoon, oli Martti Luther. Innokkaana, hartaana ja uskollisena, tuntematta muuta pelkoa kuin jumalanpelon ja tunnustamatta muuta uskonnonperustusta kuin Pyhän Raamatun, Luther oli mies omaa aikaansa varten ja Jumala suoritti hänen välityksellään suuren työn uskon puhdistamiseksi kirkossa ja maailman valistamiseksi.

Tutkiessaan eräänä päivänä kirjoja yliopiston kirjastossa, Luther löysi latinalaisen Raamatun. Yleisissä jumalanpalvelustilaisuuksissa hän oli aikaisemmin kuullut katkelmia evankeliumeista ja apostolien kirjeistä, ja hän luuli niissä olevan Jumalan Sanan kokonaisuudessaan. Nyt hän ensimmäisen kerran näki koko Raamatun. Kunnioittavalla pelolla ja toisaalta ihmeissään hän käänteli noita pyhiä sivuja. Kiihtynein mielin ja sydän sykkien hän luki nyt yksikseen elämän Sanaa, pysähtyen silloin tällöin huudahtamaan: »Oi, jospa Jumala antaisi minullekin tällaisen kirjan omaksi!» Taivaan enkelit olivat hänen rinnallaan, ja Jumalan valtaistuimelta lähteneet valonsäteet kirkastivat hänen ymmärrykselleen totuuden aarteita. Hän ei koskaan aikaisemmin ollut pelännyt loukkaaneensa Jumalaa, mutta nyt hänet valtasi syvä vakaumus hänen synnillisestä tilastaan, niin kuin ei koskaan ennen. Harras halu vapautua synnistä ja saavuttaa rauha Jumalan kanssa johti hänen askeleensa luostariin ja antautumaan luostarielämään.

Jokaisen hetken, joka häneltä liikenä päivittäisistä velvollisuuksistaan, hän käytti tutkisteluun, kieltäen itseltään unenkin ja tinkien niistäkin hetkistä, jotka hän olisi tarvinnut nauttiakseen yksinkertaiset ateriansa. Hänelle oli mieluisinta tutkia Jumalan Sanaa. Hän oli löytänyt Raamatun

luostarin seinään kiinnitettynä, ja sen luokse hän usein palasi.

Luther oli vihitty papiksi, ja niin hän sai kutsun tulla luostarista hoitamaan professorin virkaa Wittenbergin yliopistoon. Siellä hän antautui tutkimaan Raamattua sen alkukielellä. Hän alkoi luennoida Raamatusta, ja Psalmit, evankeliumit ja apostolien kirjeet avautuivat suurten ihas-tuneiden kuulijajoukkojen ymmärrykselle. Hän oli suurenmoinen Raamatun tuntija, ja Jumalan armo lepäsi hänen yllään. Hänen eloisuutensa vangitsi hänen kuulijansa, ja se selvyys ja voima, jolla hän esitti totuutta, saivat heidät ymmärrykseltään vakuuttuneiksi ja hänen syväinen hartautensa kosketti heidän sydäntään.

Uskonpuhdistuksen johtaja

Jumalan sallimuksesta Luther päätti käydä Roomassa. Paavi oli luvannut synninpäästön jokaiselle, joka kiipeäisi pölvillaan ns. Pilatuksen portaat. Eräänä päivänä Lutherin parhaillaan ollessa suorittamassa tätä tekoa ukkosenjyrinää muistuttava ääni tuntui sanovan hänelle: »Vanhurskaani on elävä uskosta!» Häpeissään ja kauhuissaan hän ponnahti jaloilleen ja kiiruhti pois tuolta mielettömyytensä näyttämöltä. Tuo teksti ei koskaan kadottanut voimaansa hänen sielussaan. Siitä hetkestä alkaen hän selvemmin kuin koskaan aikaisemmin ymmärsi erehdykseksi luottaa ihmistekoihin pelastuakseen ja välttämättömäksi uskoa lujasti Kristuksen ansioihin. Hänen silmänsä olivat avautuneet eivätkä enää koskaan sulkeutuneet näkemästä paavinvallan saatanallisia petoksia. Kun hän käänsi kasvonsa pois Roomasta, hän oli kääntynyt sieltä pois myös sydämeltään, ja siitä ajasta alkaen ero aina vain kasvoi, kunnes hän katkaisi kaiken yhteyden paavikirkkoon.

Roomasta paluunsa jälkeen Luther sai jumaluusopin tohtorin arvon Wittenbergin yliopistossa. Nyt hänellä oli parempi tilaisuus kuin koskaan aikaisemmin omistautua Kirjoituksille, joita hän rakasti. Hän oli tehnyt juhlallisen lupauksen tutkia huolellisesti Jumalan Sanaa ja saarnata uskollisesti kaikkina elämänsä päivinä vain sitä eikä paavin lausuntoja ja oppeja. Hän ei ollut enää vain munkki tai professori, vaan Raamatun arvovaltainen airut. Hän oli saanut kutsun paimeneksi ravitsemaan Jumalan laumaa, joka isosi ja janosi totuutta. Hän julisti päättävästi, että

kristittyjen ei tulisi omaksua mitään muita oppeja kuin niitä, jotka perustuivat Pyhän Raamatun arvovaltaan. Nämä sanat iskivät paavillisen ylivallan itse perustukseen. Ne sisälsivät uskonpuhdistuksen oleellisen periaatteen.

Totuuden esitaistelijana Luther ryhtyi rohkeasti työhönsä. Saarnatuolista kuului hänen äänensä hartaana, juhllallisena varoituksena. Hän esitti ihmisille synnin inhoittavan luonteen ja opetti, että ihmisen on mahdotonta omilla teoillaan vähentää sen syyllisyyttä tai välttää sen rangaistusta. Mikään muu kuin katuen Jumalan puoleen kääntyminen ja usko Kristukseen ei voi pelastaa syntistä. Kristuksen armoa ei voida ostaa, vaan se on vapaa lahja. Hän neuvoi kansaa olemaan ostamatta synninpäästöä ja sen sijaan uskossa katsomaan ristiinnaulittuun Lunastajaan. Hän kertoi oman tuskallisen kokemuksensa koettaessaan turhaan hankkia pelastusta nöyryyttämällä itseään ja suorittamalla katumusharjoituksia sekä vakuutti kuulijoilleen, että luomalla katseensa pois itsestään ja uskomalla Kristukseen hän sai rauhan ja ilon.

Lutherin opetukset vetivät puoleensa ajattelevien sielujen huomion kaikkialla Saksassa. Hänen saarnoistaan ja kirjoituksistaan lähti valonsäteitä, jotka herättivät ja valaisivat tuhansia. Elävä usko oli nousemassa kuolleen muodollisuuden tilalle, jonka vallassa katolilaisuus oli seurakuntaa niin kauan pitänyt. Päivä päivältä ihmiset menettivät luottamuksensa roomalaisiin harhauskomuksiin. Ennakkoluulon salvat alkoivat pettää. Jumalan Sana, jolla Luther todisti jokaisen opin ja jokaisen väitteen, oli kuin kaksiteräinen miekka, joka raivasi tiensä ihmisten sydämiin. Kaikkialla heräsi hengellisen kehityksen kaipuu. Kaikkialla oli sellaista vanhurskauden janoa ja nälkää, ettei sen vertaista oltu moinen aikoihin nähty. Kansan silmät, jotka niin kauan olivat olleet suunnattuina inhimillisiin menoihin ja inhimillisiin välittäjiin, kääntyivät nyt katuen ja uskoen Kristukseen, ja Häneen ristiinnaulittuna.

Uskonpuhdistajan kirjoitukset ja opit levisivät kaikkien kristillisten kansakuntien keskuuteen. Työ levisi Sveitsiin ja Hollantiin. Hänen kirjoituksiensa kulkeutui Ranskaan ja Espanjaan. Englannissa hänen opetuksensa otettiin vastaan elämän sanana. Totuus levisi myös Belgiaan ja Italiaan. Tuhannet heräsivät kuolemankaltaisesta horroksestaan uskonelämän iloon ja toivoon.

Luther rikkoo välinsä Rooman kanssa

Rooma päätti tuhota Lutherin, mutta Jumala oli hänen puolellaan. Hänen opeistaan kuultiin kaikkialla — luostareissa, tölleissä, ylhäisten palatseissa, yliopistoissa, kuninkaitten linnoissa — ja kaikkialla nousi jaloja miehiä tukemaan hänen yrityksiään.

Vetoomuksessaan keisariin ja Saksan aatelistoon kristikunnan uskonpuhdistuksen puolesta Luther kirjoitti paavista: »On hirveätä katsella miestä, joka nimittää itseään Kristuksen viransijaiseksi ja esiintyi suuremmissa loistossa kuin mikään keisari. Onko tämä köyhän Jeesuksen tai nöyrän Pietarin kaltaista? He sanovat hänen olevan maailman herra! Mutta Kristus, jonka sijainen hän väittää olevansa, on sanonut: 'Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta.' Voiko viransijainen vallassa ylittää ylempänsä herruuden?»

Yliopistoista hän kirjoitti: »Pelkään suuresti, että yliopistot osoittautuvat suuriksi helvetin porteiksi, elleivät ne uutterasti ahkeroi Pyhien Kirjoitusten selittämisessä ja niiden juurruttamisessa nuorten sydämeen. Neuvon, ettei kukaan panisi lastaan yliopistoon, jossa Raamattu ei hallitse ylinnä. Jokaisen oppilaitoksen, jossa ihmiset eivät lakkaamatta ole kosketuksissa Jumalan Sanan kanssa, täytyy turmeltua.»

Tämä vetoamus levisi nopeasti kaikkialle Saksaan tehden kansaan voimakkaan vaikutuksen. Koko kansa järjestyi uskonpuhdistuksen lipun ympärille. Kostonhimoa uhkuen Lutherin vastustajat yllyttivät paavia ryhtymään lujiin toimenpiteisiin häntä vastaan. Säädettiin, että hänen oppinsa oli heti tuomittava. Uskonpuhdistajalle ja hänen kannattajilleen annettiin aikaa kuusikymmentä päivää, joiden päätyttyä heidät oli kaikki julistettava pannaan, elleivät peruuttaisi oppiaan.

Kun paavillinen bulla saavutti Lutherin, hän sanoi: »Halveksin ja moitin sitä, sillä se on jumalaton, väärä... Se tuomitsee itsensä Kristuksen. Iloitsen saadessani kärsiä sellaista asian parhaaksi. Tunnen jo sydämessäni suuren vapauden, sillä tiedän ainakin sen, että paavi on antikristus ja että hänen istuimensa on itsensä Saatanan valtaistuini.»

Rooman ylipapin sanassa oli kuitenkin silloin vielä voimaa. Vankeus, kidutus ja miekka olivat mahtavia aseita pakottamaan alamaisuutta. Kaikki näytti viittaavan siihen,

että uskonpuhdistajan työ oli päättyvä pian. Heikot ja taika-uskoiset vapisivat paavin käskyn edessä, ja vaikka yleinen myötätunto olikin Lutherin puolella, oli kuitenkin monia, joista henki oli liian kallis uhrattavaksi uskonpuhdistuksen tähden.

Uskonpuhdistuksen leveneminen

Saksan valtaistuimelle oli noussut uusi keisari, Kaarle V, ja Rooman salaiset lähettiläät kiirehtivät esittämään onnitelunsa sekä suostuttelemaan yksinvaltiasta käyttämään valtaansa uskonpuhdistusta vastaan. Toisaalta Saksin vaaliruhtinas, jolle Kaarle oli suuressa kiitollisuudenvelassa kruunustaan, pyysi häntä hartaasti olemaan astumatta askeltaakaan Lutheria vastaan häntä kuulematta.

Molempien puolueitten huomio kiintyi nyt Saksan säätyjen kokoontumiseen Wormsiin pian Kaarlen valtaistuimelle astumisen jälkeen. Tässä kansallisessa kokouksessa oli käsiteltävänä tärkeitä poliittisia kysymyksiä ja asioita, mutta Wittenbergin munkin asiaan verrattuina niillä tuona hetkenä oli vain vähäinen merkitys.

Kaarle oli edeltäpäin käskenyt vaaliruhtinaanuon tuoda Luther mukanaan valtiopäiville vakuuttaen hänelle suojelevansa uskonpuhdistajaa kaikelta väkivallalta ja suovansa hänelle tilaisuuden keskustella riidanalaisista kohdista jonkun päätösvaltaisen henkilön kanssa. Lutheria huolestutti astua keisarin eteen.

Lutherin ystävät olivat kauhuissaan ja onnettomia. Tunnen häntä vastaan kohdistuvan ennakkoluulon ja vihamielisyyden he pelkäsivät, ettei edes hänen turvakirjaansa kunnioitettaisi, ja he pyysivät hartaasti häntä olemaan vaarantamatta henkeänsä. Hän vastasi: »Paavilaiset eivät toivo minun tuloani Wormsiin, vaan tuomitsemistani ja kuolemaani. Mutta se ei merkitse mitään. Alkää rukoilko minun puolestani, vaan Jumalan Sanan puolesta.»

Luther valtiopäivien edessä

Vihdoin Luther oli neuvoston edessä. Keisari astui valtaistuimelle. Valtakunnan mainehikkaimmat miehet ympäröivät hänet. Ei koskaan aikaisemmin kukaan ihminen ollut

tullut mahtavamman kokouksen eteen, kuin oli se kokous, jonka edessä Martti Luther oli vastaamassa uskostaan.

Jo pelkkä hänen sinne tulonsa oli selvä voitto totuudelle. Se, että toinen oikeusistuin vielä tuomitsisi miehen, jonka paavi oli jo tuominnut, oli itse asiassa paavin yliherruuden kieltämistä. Pannaanjulistetulle uskonpuhdistajalle, jolta paavi oli kieltänyt seurustelun toisten ihmisten kanssa, oli taattu suojelu, ja kansan korkeimmat arvohenkilöt olivat suostuneet kuuntelemaan häntä. Rooma oli käskenyt hänen vaieta, ja nyt hän aikoi puhua tuhansille kaikkialta kristikunnasta oleville. Tyynenä ja rauhallisena, mutta kuitenkin rohkeana ja ylvyänä hän esiintyi Jumalan todistajana maan mahtavien edessä. Luther antoi vastauksensa hiljaisella ja nöyryllä äänellä, kiihottomasti ja kiivailematta. Hänen esiintymisensä oli ujoa ja kunnioittavaa, ja kuitenkin hänessä oli varmuutta ja iloa, mikä hämmästytti koolla olevia.

Niitä, jotka itsepintaisesti sulkiivat silmänsä valolta ja päättivät olla tunnustamatta totuutta, Lutherin sanojen voima raivostutti. Hänen vielä jatkaessaan puhettaan valtiopäivien puhemies sanoi vihaisesti: »Ette ole vastannut Teille tehtyihin kysymyksiin . . . Teiltä vaaditaan selvää ja täsmällistä vastausta . . . Peruutatteko vai ette?»

Uskonpuhdistaja vastasi: »Koska Teidän jalosukuisin majesteettinne ja Teidän Ylhäisyytenne vaatii minulta selvää, yksinkertaista ja täsmällistä vastausta, annan Teille sellaisen, ja se kuuluu näin: En voi alistaa uskoani paavin enkä kirkolliskokousten määräyksiin, koska on päivänselvää, että ne ovat tuostakin erehtyneet ja ovat ristiriidassa keskenään. Ellei minua sen tähden saada Raamatun todistuksella, selvillä järkisyillä tai lainaamillani kohdilla vakuuttamaan ja elleivät he täten käännä minun Jumalan Sanan sitomaa omaatuntoani, en voi enkä tahdo **peruuttaa**, sillä kristityn on vaarallista puhua vastoin omaatuntoaan. Tässä seison enkä muuta voi; Jumala minua auttakoon. Amen.»

Näin tämä vanhurskas mies seisoi Jumalan Sanan lujalla perustuksella. Taivaan valo kuvastui hänen kasvoiltaan. Hänen luonteensa suuruus ja puhtaus sekä hänen sydämensä rauha ja ilo olivat ilmeiset kaikille hänen todistaessaan erehdyksen valtaa vastaan ja todistaessaan sen uskon paremmuudesta, joka voittaa maailman.

Hän seisoi lujana kuin kallio maallisen vallan raivoisten hyökyaaltojen lyödessä häntä vastaan mitään vahinkoa ai-

heuttamatta. Hänen sanojensa yksinkertainen voima, hänen peloton esiintymisensä, hänen tyyni, ilmeikäs ulkonäkönsä ja se horjumaton päättäväisyys, joka ilmeni hänen jokaisessa sanassaan ja teossaan, teki syvän vaikutuksen koolla oleviin. Oli ilmeistä, ettei häntä saataisi taipumaan Rooman määräyksiin lupauksilla enempää kuin uhkauksillakaan.

Kristus oli puhunut Lutherin todistuksen kautta voimalla ja mahtavuudella, joka sillä kertaa täytti pelolla ja ihmetyksellä sekä ystävät että viholliset. Jumalan Henki oli ollut läsnä tuossa neuvostossa vaikuttaen valtakunnan päämiesten sydämessä. Monet ruhtinaat tunnustivat avoimesti Lutherin asian oikeutuksen. Monet vakuutuivat totuudesta, mutta joidenkuiden kohdalla nuo saadut vaikutteet eivät jääneet pysyviksi. Oli toinen luokka, joka ei sillä kertaa ilmaissut vakaumustaan, mutta joka tutkittuaan Raamattua itsekseen myöhemmin tulevaisuudessa julisti uskonpuhdistusta suurella rohkeudella.

Vaaliruhtinas Fredrik oli levottomana odottanut Lutherin ilmestymistä valtiopäivien eteen ja kuunteli hänen puhettaan syvän mielenliikutuksen vallassa. Hän iloitsi tohtorin rohkeudesta, lujudesta ja itsehillinnästä ja oli ylpeä siitä, että oli hänen suojelijansa. Hän vertasi taistelevia puolia toisiinsa ja huomasi, että totuuden voima oli tehnyt tyhjäksi paavien, kuninkaiden ja prelaattien viisauden. Paavinvalta oli kärsinyt tappion, joka oli tuntuva kaikkien kansojen keskuudessa kaikkina aikoina.

Jos uskonpuhdistaja olisi taipunut pienimmässäkään kohdassa, olisi Saatana joukkoineen saavuttanut voiton. Mutta hänen horjumaton järkähtämättömyytensä oli se ase, joka vapautti kirkon ja aloitti uuden ja paremman aikakauden. Tämän yhden ainoan miehen vaikutus, miehen, joka uskalsi ajatella ja toimia itsenäisesti uskonnollisissa asioissa, oli tuntuva seurakunnassa ja maailmassa, ei ainoastaan hänen omana aikanaan, vaan kaikkien tulevien sukupolvien ajan. Hänen lujutensa ja uskollisuutensa oli vahvistava kaikkia, jotka joutuisivat samanlaiseen kokemukseen, aina ajan loppuun asti. Jumalan voima ja majesteettius oli vieläkin ihmisten neuvoston yläpuolella, Saatanan mahtavan vallan yläpuolella.

Minä näin, että Luther oli innokas ja harras, rohkea ja peloton nuhdellensa syntiä ja julistaessaan totuutta. Hän ei peljännyt jumalattomia ihmisiä eikä pahoja henkiä, sillä hän tiesi, että hänen kanssaan oli Olento, joka on mahta-

vampi, kuin ne kaikki yhteensä. Lutherilla oli intoa, rohkeutta ja uljuutta siinä määrin, että hän aika ajoin oli vaarassa mennä äärimmäisyyksiin. Mutta Jumala kutsui Melanchthonin, jolla oli juuri vastakkainen luonne, auttamaan Lutheria uskonpuhdistustyön eteenpäin viemisessä. Melanchthon oli ujo, arka ja varovainen sekä hyvin kärsivällinen. Hän oli Jumalan suuresti rakastama. Hänen raamatuntuntemuksensa oli suuri ja hänen arvostelukykynsä ja viisautensa erinomainen. Hän rakasti Jumalan asiaa yhtä suuresti kuin Lutherkin. Jumala yhdisti näiden miesten sydämet, niin että heistä tuli erottamattomia ystäviä. Luther oli suureksi avuksi Melanchthonille tämän ollessa vaarassa pelätä ja vitkastella, ja Melanchthon vuorostaan auttoi suuresti Lutheria hänen ollessaan vaarassa edetä liian nopeasti.

Melanchthonin kaukonäköinen varovaisuus torjui monesti vaikeudet, joita asialle olisi saattanut koitua, jos työ olisi jäänyt yksinomaan Lutherin tehtäväksi, ja usein taas työ ei olisi edistynyt, jos se olisi ollut yksin Melanchthonin johdossa. Minulle näytettiin Jumalan viisautta siinä, että Hän valitsi nämä kaksi miestä viemään uskonpuhdistustyötä eteenpäin.

Englanti ja Skotlanti saavat valoa

Samanaikaisesti kun Luther avasi suljetun Raamatun Saksan kansalle, Jumalan Henki johti Tyndalen tekemään saman Englannille. Hän tutki ahkerasti pyhiä kirjoituksia ja julisti pelkäämättä totuudesta samaansa vakaumusta vaatien, että kaikki opit oli koeteltava Jumalan Sanalla. Hänen intonsa vain yllytti Paavilaisten vastustusta. Eräs oppinut katolinen tohtori, joka antautui väittelyyn hänen kanssaan, julisti: »Meille olisi parempi olla ilman Jumalan lakia kuin ilman paavin lakia.» Tyndale vastasi: »Uhmaan paavia ja kaikkia hänen lakejaan, ja jos Jumala säästää henkeni, niin ennen pitkää saan aikaan sen, että auraa vetävä poika tuntee enemmän Raamattua kuin te.»

Vakaa aikomus toimittaa Uusi Testamentti kansalle sen omalla kielellä, mitä hän oli alkanut pitää vireillä, oli nyt varmistunut, ja hän ryhtyi heti työhön. Koko Englanti näytti liittyvän häntä vastaan, ja hän päätti etsiä suojaa Saksasta. Siellä hän alkoi painaa englanninkielistä Uutta Testamenttia. Pian oli valmiina kolme tuhatta kappaletta Uutta Testamenttia, ja hän julkaisi vielä samana vuonna toisen painoksen.

Lopulta hän sai todistaa uskostaan marttyyrikuolemalla, mutta hänen valmistamansa aseet ovat tehneet toisille sotilaille mahdolliseksi taistella halki vuosisatojen aina meidän aikaamme asti.

Skotlannissa evankeliumi sai esitaistelijansa John Knoxin persoonasta. Tämä uskollinen uskonpuhdistaja ei pelännyt ihmisiä. Hänen ympärillään roihuavat marttyyriroviot olivat omiaan vain vahvistamaan hänen intoaan entisestään. Pyövelin kirveen riippuessa uhkaavana hänen päänsä yläpuolella hän seisoi perääntymättä paikallaan jaellen ankaria iskuja sekä oikealle että vasemmalle puolelleen hävittääkseen epäjumalanpalveluksen. Näin hän piti kiinni päämäärästään, rukoillen ja taistellen Herran taisteluita, kunnes Skotlanti oli vapaa.

Englannissa Latimer julisti saarnastuolista, että Raamattua tulee lukea kansan omalla kielellä. Hän sanoi, että Pyhän Raamatun kirjoittaja »on itse Jumala» ja että tässä kirjassa on Tekijänsä voima ja iankaikkisuus. »Ei ole olemassa ketään kuningasta, keisaria, viranomaista tai hallitsijaa... jonka ei ole toteltava... Hänen pyhää Sanaansa.» »Älkäämme ottako harha-askelia, vaan antakaamme Jumalan Sanan johtaa meitä: älkäämme kulkeko esi-isiemme jälkiä ja noudatakko sitä, mitä he tekivät, vaan mitä heidän olisi tullut tehdä.»

Barnes ja Frith, Tyndalen uskolliset ystävät, nousivat puolustamaan totuutta. Ridley ja Cranmer seurasivat heitä. Nämä Englannin uskonpuhdistuksen johtajat olivat oppineita miehiä, ja useimmat heistä olivat olleet roomalaisen kirkkokunnan korkeasti kunnioittamia intonsa ja hurskaustensa tähden. Heidän nousemisensa paaviutta vastaan aiheutui siitä, että he tunsivat paavinistuimen erheet ja rikkomukset. Heidän perehtyneisyytensä Babylonin salaisuuksiin antoi heidän sitä vastaan esittämilleen todistuksille suuremman voiman.

Tyndalen, Frithin, Latimerin ja Ridleyjen puolustama suuri pääperiaate oli Pyhän Raamatun jumalallinen arvovalta ja pätevyys. He kielsivät paavien, neuvostojen, isien ja kuninkaitten ottaman vallan hallita ihmisten omiatuntoja uskonnollisissa asioissa. Raamattu oli heidän ohjeensa, ja sen ratkaistavaksi he asettivat kaikki opit ja väitteet. Usko Jumalaan ja Hänen Sanaansa ylläpiti näitä pyhiä miehiä heidän antaessaan henkensä polttoroviolla.

Epäonnistumisesta edistymiseen

Uskonpuhdistus ei, kuten monet otaksuivat, päätynyt Lutherin kuolemaan. Sitä on jatkettava tämän maailman historian loppuun asti. Lutherin suurena tehtävänä oli heijastaa toisille sitä valoa, jonka Jumala oli antanut loistaa hänelle; kuitenkin hän ei saanut kaikkea maailmalle annettavaa valoa. Lutherin ajasta meidän päiviimme asti on Raamattuun nähden jatkuvasti loistanut uutta valoa, ja alituisen on ilmennyt uusia totuuksia.

Luther ja hänen työtoverinsa suorittivat jalon työn Jumalan asialle, mutta Rooman kirkosta tulleina ja sen oppeja aikaisemmin kannattaneina ja niihin uskoneina ei voitu odottaakaan heidän osaavan erottaa kaikkia sen erehdyksiä. Heidän tehtävänä oli murtaa Rooman kahleet ja antaa maailmalle Raamattu; mutta heiltä jäi paljastamatta tärkeitä totuuksia, ja suuria erehdyksiä, joita he eivät hyljänneet. Useimmat heistä pyhittivät edelleen sunnuntain ja muita paavillisia juhlia. He eivät tosin katsoneet sillä olevan mitään jumalallista arvovaltaa, mutta uskoivat, että sitä tuli pitää yleisesti sovittuna jumalanpalveluspäivänä. Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia, jotka kunnioittivat neljännen käskyn sapatia. Kirkon uskonpuhdistajista on annettava kunniasija niille, jotka puolustivat kaikkien, vieläpä protestanttienkin, yleisesti hylkäämää totuutta — niille, jotka kannattivat neljännen käskyn lakivoimaisuutta ja Raamatun sapatin velvoitusta. Kun uskonpuhdistus lakaisi pois sen pimeyden, joka oli levännyt koko kristikunnan yllä, sapatinpitäjiä ilmestyi monissa maissa.

Ne jotka vastaanottivat uskonpuhdistuksen suuren siunauksen, eivät jatkaneet eteenpäin sillä polulla, jolle Luther oli niin jalosti astunut. Silloin tällöin nousi joitakuuta harvoja uskollisia miehiä julistamaan uutta totuutta ja paljas-

tamaan kauan hellittyjä erheitä, mutta Kristuksen aikojen juutalaisten ja Lutherin aikojen Paavilaisten lailla enemmistö tyytyi uskomaan samalla tavalla kuin heidän isänsä olivat uskoneet, ja elämään niinkuin he olivat eläneet. Sen tähden uskonto jälleen kangistui muotomenoihin; ja erehdyksistä ja taikauskomuksista, jotka olisivat tulleet heite-tyiksi syrjään, jos seurakunta olisi jatkuvasti vaeltanut Jumalan Sanan valossa, pidettiin kiinni ja niitä suosittiin. Täten uskonpuhdistuksen innoittama henki vähitellen kuoli kokonaan, kunnes protestanttisissa kirkkokunnissa oli melkein yhtä suuri uskonpuhdistuksen tarve kuin Lutherin aikaisessa Rooman kirkossa. Niissä vallitsi sama hengellinen tylsyytys, sama ihmisoppiin kunnioitus, sama maailmallisuuden henki ja sama Jumalan Sanan opetusten vaihtaminen inhimillisiin teorioihin. Ylpeys ja ylellisyys rehoittivat uskonnollisuuden varjossa. Kirkot turmeltuivat liittoutuen maailman kanssa. Täten menettivät arvonsa ne suuret periaatteet, joiden puolesta Luther ja hänen työtoverinsa olivat tehneet ja kärsineet niin paljon.

Kun Saatana näki epäonnistuneensa yrittäessään vainolla hävittää totuuden, hän turvautui jälleen samaan sovittelusuunnitelmaan, joka oli johtanut suureen luopumukseen ja Rooman kirkon muodostumiseen. Hän yllytti kristittyjä liittymään, ei nyt pakanoihin, vaan niihin jotka tämän maailman jumalaa palvelemalla osoittivat yhtä totisesti olevansa epäjumalanpalvelijoita.

Saatana ei enää voinut pidättää kansalta Raamattua, sillä se oli saatettu kaikkien ulottuville. Mutta hän johti tuhannet omaksumaan vääriä tulkintoja ja epäräittä teorioita tutkimatta Raamattua tullakseen tuntemaan totuuden. Hän oli turmellut Raamatun opit, ja perimätiedot, jotka tulivat tuhoamaan miljoonia, juurtuivat syvälle. Kirkko ylläpiti ja puolusti näitä perimätietoja, sen sijaan että se olisi tavoitellut sitä uskoa, joka kerran oli pyhille annettu. Ja täysin tietämättöminä tilastaan ja perikadostaan kirkko ja maailma lähenivät nopeasti maan historian mitä vakavinta ja kohtalokkainta aikaa — Ihmisen Pojan ilmestymisen aikaa.

Ensimmäinen enkelin sanoma

Ilmestyskirjan 14. luvussa esitetty ennustus ensimmäisen enkelin sanomasta täyttyi adventtiliikkeessä vuosina 1840—1844. Sekä Euroopassa että Amerikassa oli uskon ja rukouksen miehiä, joita syvästi liikutti, kun heidän huomionsa kiintyi näihin ennustuksiin, ja innoitettua historiaa tarkastaessaan he löysivät vakuuttavia todistuksia siitä, että kaiken loppu oli lähellä. Jumalan Henki kehoitti heitä varoittamaan maailmaa. Kauas ja laajalle levisi iankaikkisen evankeliumin sanoma: »Peljätäkää Jumalaa ja antakaa Hänelle kunnia, sillä Hänen tuomionsa hetki on tullut.» Hm. 14: 7.

Mihin tahansa lähetysaarnajia olikin tunkeutunut, sinne levisi iloinen sanoma Kristuksen pikaisesta paluusta. Eri maissa oli erillisiä kristityiden seuroja, jotka ainoastaan Raamattua tutkimalla olivat päätyneet siihen uskoon, että Vapahtajan tulemus oli lähellä. Joissakin osissa Eurooppaa, missä lait olivat kyllin ahtaita kieltääkseen adventtiuskon julistamisen, Jumalan Henki pani pienet lapset julistamaan sitä, ja monet kuuntelivat vakavaa varoitusta.

William Miller ja hänen työtoverinsa julistivat sanomaa Amerikassa, ja heidän ponnistustensa sytyttämä valo loisti kaukaisiin maihin. Jumala lähetti enkelinsä koskettamaan erään maanviljelijän sydäntä, joka ei uskonut Raamattuun, ja johtamaan hänet tutkimaan profetioita. Enkelit vierailivat tuon Jumalan valitseman miehen luona moneen kertaan johtaen hänen ajatustaan ja avaten hänen ymmärrykselleen ennustuksia, jotka olivat aina olleet pimeyden peitossa Jumalan kansalta. Hän sai totuuden ketjun alkupään, ja enkelit johtivat hänen tutkisteluaan renkas renkaalta, kunnes hän näki Jumalan Sanan ihmeelliseksi ja ihailtavaksi. Hän näki siinä täydellisen totuuden ketjun. Sana, jota hän siihen asti oli pitänyt innoittamattomana, aukeni nyt hänen kat-

seelleen kaikessa kauneudessaan ja kirkkaudessaan. Hän huomasi, että toinen raamatunkohta selitti toista, ja kun jokin kohta pysyi hänen ymmärrykseltään suljettuna, hän löysi jostakin toisesta raamatunkohdasta sille selityksen. Hän tutki Jumalan pyhää Sanaa iloiten ja mitä syvimmän kunnioituksen ja pelon vallassa.

Kun hän seurasi edelleen ennustuksia, hän huomasi, että maan asukkaat elivät tämän maailman historian lopputapah-tumissa siitä mitään tietämättä. Hän tarkkasi kirkkokuntia ja huomasi ne turmeltuneiksi. Ne olivat kieltäneet rakkautensa Jeesukselta ja kiintyneet maailmaan. Ylhäältä tulevan kunnian asemesta ne tavoittelivat maailmallista kunniaa. Sen sijaan että olisivat koonneet aarteita taivaaseen, ne tavoittelivat maallisia rikkauksia. Hän saattoi kaikkialla nähdä ulkokultaisuutta, pimeyttä ja kuolemaa. Hän joutui hengessään kuohuksiin. Jumala kehoitti häntä jättämään maatilansa, kuten Hän oli kehoittanut Elisaa jättämään härkensä ja peltonsa sekä seuraamaan Eliaa.

Vavisten William Miller alkoi kertoa kansalle Jumalan valtakunnan salaisuksista johtaen kuulijoitaan ennustusten mukaan aina Kristuksen toiseen tulemiseen asti. Raamatun todistus, joka osoitti Kristuksen tulevan v. 1843, herätti innostusta laajalti. Monet vakuutuivat siitä, että todisteet profeteettisesta aikajaksosta olivat oikeat, ja arvostelusta välittämättä he vastaanottivat iloisesti totuuden. Jotkut saarnaajat hylkäsivät eriuskoiset näkemyksensä ja tunteensa, luopuivat palkastaan ja seurakunnastaan ja liittyivät julistamaan Jeesuksen tuloa.

Kuitenkin vain harvat saarnaajat omaksuivat tämän sanoman, ja sen tähden sen julistaminen jäikin suurimmalta osalta maallikoiden tehtäväksi. Maanviljelijät jättivät peltonsa, ammattilaiset työkalunsa, kauppiaat tavaransa ja virkamiehet virkansa. Kuitenkin työntekijäin lukumäärä oli sangen pieni verrattuna siihen työhön, joka heillä oli suoritettavanaan. Jumalattoman seurakunnan ja jumalattomuudessa elävän maailman tila raskautti totisten vartiomiesten sielua, ja halukkaasti he antautuivat raadantaan, puutteeseen ja kärsimyksiin voidakseen kutsua ihmisiä pelastukseen johtavaan parannukseen. Vaikka Saatana vastustikin heitä, työ meni jatkuvasti eteenpäin, ja monet tuhannet omaksuivat adventtitotuuden.

Suuri uskonnollinen herätys

Heidän perinpohjainen todistelunsa kaikui kaikkialla varoittaen syntisiä, sekä maailmallisia että seurakunnan jäseniä, pakenemaan tulevaista vihaa. Johannes Kastajan, Kristuksen edelläkävijän tavoin saarnaajat panivat kirveen puun juurelle ja kehoittivat kaikkia tuottamaan parannuksen mukaista hedelmää. Heidän herättävät vetoomuksensa olivat jyrkässä ristiriidassa niiden rauhan- ja turvallisuudenvakuutteluiden kanssa, joita kuultiin kansan suosimista saarnatuoleista. Ja missä tahansa sanomaa julistettiinkin, se herätti kansaa.

Raamatun yksinkertainen, selvä todistus, jonka Pyhän Hengen voima painoi ihmisten sydämeen, oli niin vakuuttava, että vain harvat kykenivät sen täysin torjumaan. Tunnustuskristityt heräsivät väärästä turvallisuudestaan. He näkivät luopumuksensa, maailmallisuutensa, epäuskonsa, ylpeytensä ja itsekkyytensä. Monet etsivät Herraa katuen ja nöyryten. Mielityksensä, jotka niin kauan olivat olleet kiintyneinä maallisiin asioihin, he nyt kiinnittivät taivaaseen. Jumalan Henki lepäsi heidän yllään, ja pehmittynein ja alistunein sydämin he yhtyivät iloiten kaiuttamaan huutoa: »Peljätkää Jumalaa ja antakaa Hänelle kunnia, sillä Hänen tuomionsa hetki on tullut.» Ilm. 14: 7.

Syntiset kysyivät itkien: »Mitä meidän pitää tekemän pelastuaksemme?» Ne, jotka olivat siihenastisessa elämässään olleet epärehellisiä, tahtoivat hyvittää tekonsa. Kaikki, jotka saivat rauhan Kristuksessa, kaipasivat nähdä toisten osallistuvan tuosta siunauksesta heidän kanssaan. Vanhempien sydämet kääntyivät heidän lastensa puoleen, ja lasten sydämet heidän vanhempiensa puoleen. Ylpeyden ja pidättyväisyyden raja-aidat hajosivat. Tehtiin sydämestä lähteviä tunnustuksia, ja huonekunnan jäsenet työskentelivät läheistensä ja rakkaittensa pelastukseksi.

Hartaan esirukouksen ääni kuului usein. Kaikkialla oli sieluja, jotka syvän ahdistuksen vallassa puhuivat Jumalan kanssa. Monet taistelivat koko yön rukouksessa saadakseen varmuuden siitä, että heidän omat syntinsä oli annettu anteeksi, tai he rukoilivat omaistensa tai naapuriensa kääntymyksen puolesta. Tuo harras, järkähtämätön usko saavutti päämääränsä. Jos Jumalan kansa olisi jatkuvasti ollut näin hellittämätön rukouksissaan ja lähettänyt innokkaasti anomuksiaan armonistuimelle, sillä olisi monin verroin rikkaam-

pia kokemuksia, kuin mitä sillä nyt on. On liian vähän rukousta, liian vähän todellista synnintuntoa, ja elävän uskon puute jättää monet vaille sitä armoa, jota kallis Lunastajamme on niin runsaasti meille varannut.

Kaikista kansanluokista kerääntyi ihmisiä adventistien kokouksiin. Rikkaat ja köyhät, ylhäiset ja alhaiset halusivat eri syistä itse kuulla oppia Kristuksen toisesta tulemisesta. Herra pidätti vastustuksen henkeä Hänen palvelijainsa selostaessa uskonsa perusteita. Välikappale oli joskus heikko, mutta Jumalan Henki antoi voiman Hänen totuudelleen. Näissä kokouksissa koettiin pyhien enkelien läsnäolo, ja monia liittyi joka päivä uskovaisiin. Kun esitettiin todistuksia Kristuksen pikaisesta tulemisesta, taajat ihmisjoukot kuuntelivat vakavaa sanomaa sanaakaan hiiskumatta. Taivas ja maa näyttivät lähestyvän toisiaan. Jumalan voima vaikutti sekä vanhojen, nuorten että keski-ikäisten yllä. Ihmiset menivät kotiinsa ylistys huulillaan, ja iloiset laulut kantautuivat hiljaiseen yöilmaan. Ei kukaan, joka oli läsnä noissa kokouksissa, voi koskaan unohtaa noita mitä syvintä harrastusta uhkuvia kohtauksia.

Vastustus

Julistus määrätystä ajasta, jolloin Kristus oli tuleva, herätti kaikissa yhteiskuntaluokissa monien taholta suuren vastustuksen, saarnaajista mitä häikäilemättömimpään, taivasta uhmaavaan syntiseen asti. »Ei kukaan tiedä päivää eikä hetkeä!» kuultiin sekä ulkokultaisen saarnaajan että röyhkeän pilkkaajan huulilta. He sulkivat korvansa kuulemasta niiden tekstien selvää ja sopusointuista selitystä, jotka viittasivat sen profeettallisen aikajakson päättymiseen ja niihin merkkeihin, joiden Kristus itse oli edeltäpäin sanonut olevan Hänen tulonsa merkkejä.

Monet, jotka tunnustivat rakastavansa Vapahtajaa, selittivät, ettei heillä ole mitään sitä vastaan, että saarnataan Hänen tulemisestaan, vaan että he paheksivat ainoastaan tuota määrääntä. Mutta Jumalan kaikkinäkevä silmä luki heidän sydämensä. He eivät halunneet kuulla Kristuksen tuloa tuomitsemaan maailmaa vanhurskaudessaan. He olivat olleet uskottomia palvelijoita, heidän tekonsa eivät kestäisi Jumalan sydäntä-tutkivaa tarkastelua, ja heitä pelotti kohdata Herraansa. Samoin kuin juutalaiset Kristuksen ensimmäisen tulemuksen aikana, heidän eivät olleet valmistautu-

neet toivottamaan Jeesusta tervetulleeksi. Saatana ja hänen enkelinsä riemuitsivat ja syytivät vasten Kristuksen ja pyhien enkelien kasvoja herjauksen, että Hänen kansakseen tunnustautuva joukko rakasti Häntä niin vähän, ettei se halunnut Hänen ilmestymistään.

Uskottomat vartijat olivat esteinä Jumalan työn menestymiselle. Kun kansa tuli herätykseen ja alkoi kysellä pelastuksen tietä, nämä johtajat asettuivat heidän ja totuuden väliin koettaen vaimentaa heidän pelkoansa selittämällä Jumalan Sanaa väärin. Tässä työssä Saatana ja pyhittömät saarnaajat yhtyivät huutaen: »Rauha, rauha», kun Jumala ei ollut rauhasta puhunut. Niin kuin fariseukset Kristuksen päivinä, monet kieltäytyivät itse menemästä taivaan valtakuntaan ja estivät sinne menijöitä. Näiden sielujen veri vaaditaan heidän kädestään.

Missä tahansa totuuden sanomaa julistettiin, kirkkokuntien nöyryimmät ja uskollisimmat olivat ensimmäisinä sitä vastaanottamassa. Ne jotka itse tutkivat Raamattua, eivät voineet olla näkemättä ennustuksista yleensä vallalla olevien käsitysten epäraamatullista luonnetta, ja missä tahansa pappien yritykset vääristellä ja väännellä totuutta eivät olleet onnistuneet pettämään kansaa, missä tahansa ihmiset halusivat itse tutkia Jumalan Sanaa, ei tarvinnut muuta kuin verrata adventtioppia Raamattuun, se jo todisti sitovasti tuon opin jumalallisen arvovalan.

Monia vainosivat heidän epäuskoiset veljensä. Säilyttäkseen asemansa seurakunnissansa jotkut suostuivat olemaan puhumatta toivostaan, mutta toiset tunsivat, että kuuliaisuus Jumalaa kohtaan kielsi heitä siten kätkemästä totuuksia, jotka Hän oli heille uskonut. Useita erotettiin seurakunnan yhteydestä vain siitä syystä, että he olivat ilmaisseet uskonsa Kristuksen tulemiseen. Niille, jotka joutuivat uskonsa tähden koetuksiin, olivat nämä profeetan sanat hyvin kallisarvoiset: »Teidän veljenne, jotka vihaavat teitä ja työntävät teidät luotaan minun nimeni tähden, sanoivat: 'Osoittakoon Herra kunniansa, että me näemme teidän ilonne!' Mutta he joutuivat häpeään.» Jes. 66: 5.

Jumalan enkelit seurasivat mitä syvimmällä mielenkiinnolla varoituksen tulosta. Kun kirkkokunnat kirkkona hylkäsivät sanoman, enkelit kääntyivät niistä murheissaan pois. Kuitenkin noissa kirkkokunnissa oli vielä monia, jotka eivät olleet joutuneet koetukselle adventtisanoman suhteen. Monet joutuivat miehensä, vaimonsa, vanhempiensa tai lastensa

pettämiksi ja heidät saatettiin uskomaan, että oli jopa synti kuunnella harhaoppeja, joita adventistit opettivat. Enkelit saivat käskyn valvoa uskollisesti näitä sieluja, sillä heille oli Jumalan valtaistuimelta loistava vielä toinen valo.

Valmistautuminen kohtaamaan Herraa

Ne, jotka olivat vastaanottaneet sanoman, odottivat Vapahtajan tuloa sanoinkuvaamattomalla ikävällä. Aika, jolloin he odottivat saavansa kohdata Hänet, oli käsillä. He lähestyivät tuota hetkeä tyynen vakavina. He elivät suloisessa yhteydessä Jumalan kanssa, mikä yhteys oli esimakua siitä rauhasta, mikä oli oleva heidän kirkkaudessa tämän jälkeen. Ei kukaan, joka sai omistaa tämän toivon ja luottamuksen, voi unohtaa noita kalliita odotuksen aikoja. Maailmalliset tehtävät pantiin suurimmaksi osaksi syrjään muutamiksi viikoiksi. Uskovaiset tutkistelivat huolellisesti sydämensä jokaista ajatusta ja tunnetta, aivan kuin he olisivat olleet kuolinvuoteellaan valmistautumassa vain muutamann tunnin kuluessa sulkemaan silmänsä maailmallisilta näkyimiltä. He eivät valmistelleet itselleen »taivaaseenastumisvaatteita», mutta kaikki tunsivat kaipaavansa sisäistä todistusta siitä, että he olivat valmiit kohtaamaan Vapahtajansa. Heidän valkoisena viittanaan oli sielun puhtaus ja Kristuksen sovittavan veren synnistä puhdistama luonne.

Jumala päätti koetella kansaansa. Hänen kätensä kätki heiltä erehdyksen profeetallisen ajanjakson laskemisessa. Adventistit eivät havainneet erehdystä, eivätkä sitä havainneet heidän oppineimmat vastusta j ansakaan. Nämä sanoivat: »Profeetallinen aikalaskelmanne on oikea. Jotakin suurta on kyllä tapahtumassa, mutta ei sitä, mitä herra Miller julistaa. Tapahtuu maailman kääntymys, mutta ei Kristuksen toista tulemistä.»

Odotettu aika meni ohitse, eikä Kristus ilmestynyt vapauttamaan kansaansa. Ne, jotka olivat odottaneet Vapahtajansa vilpittömässä uskossa ja rakkaudessa, kokivat katkeran pettymyksen. Herra oli kuitenkin toteuttanut tarkoituksensa: Hän oli koetellut niiden sydäntä, jotka tunnustivat odottavansa Hänen ilmestymistään. Heidän joukossaan oli monia sellaisia, joita ei ollut pannut liikkeelle sen jalompi vaikutin kuin pelko. Heidän uskonnustuksensa ei ollut vaikuttanut heidän elämäänsä eikä sydämeensä. Kun odotettu tapahtuma jäi tapahtumatta, nämä henkilöt selittivät

etteivät he olleet lainkaan pettyneet; he eivät olleet koskaan uskoneetkaan, että Kristus olisi tullut. He olivat ensimmäisinä pilkkaamassa todellisten uskovaisten surua.

Mutta Jeesus ja koko taivaallinen joukko katseli rakkautella ja myötätunnolla noita koeteltuja ja uskollisia, vaikkakin pettyneitä uskovia. Jos olisi voitu kohottaa sitä verhoa, mikä erottaa näkyväisen maailman näkymättömästä, olisi nähty enkeleiden lähestyvän näitä uskollisia sieluja ja suojaavan heitä Saatanan nuolilta.

Toisen enkelin sanoma

Kirkkokunnat, jotka kieltäytyivät vastaanottamasta ensimmäisen enkelin sanomaa, hylkäsivät taivaasta tulleen valon. Herra oli armossaan lähettänyt heille tuon sanoman herättämään heitä näkemään todellisen maailmallisen ja luopuneen tilansa ja johtamaan heidät valmistautumaan kohdatakseen Herransa.

Jumala antoi ensimmäisen enkelin sanoman erottamaan Kristuksen seurakunnan maailman turmelevasta vaikutuksesta. Mutta kansanjoukoilla, vieläpä kristityiksi tunnustautuvillakin, ne siteet, jotka sitoivat heidät maahan, olivat voimakkaammat kuin heidän mieltymyksensä taivaallisiin. He kuuntelivat mieluummin maailmallisen viisauden ääntä ja kääntyivät pois sydäntä koettelevasta totuuden sanomasta.

Jumala antaa valoa vaalittavaksi ja noudatettavaksi, ei halveksittavaksi ja hyljättäväksi. Hänen lähettämänsä valo tulee pimeydeksi niille, jotka hylkäävät sen. Kun Jumalan Henki lakkaa juurruttamasta totuutta ihmisten sydämeen, kaikki kuuleminen on turhaa ja kaikki saarnaaminen on turhaa.

Kun kirkkokunnat torjuivat Jumalan neuvon hylkäämällä adventtisanoman, Herra hylkäsi ne. Ensimmäistä enkeliä seurasi toinen, joka julisti: »Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihinä on juottanut kaikki kansat.» Ilm. 14: 8. Adventistit ymmärsivät tämän sanoman ilmoitukseksi kirkkokuntien siveellisestä lankeemuksesta, seuraukseksi siitä, että ne hylkäsivät ensimmäisen sanoman. Julistusta: »Kukistunut on Babylon», kaiutettiin kesällä 1844, ja sen tuloksena noin viisikymmentätuhatta erosi noista kirkkokunnista.

Niillä, jotka saarnasivat ensimmäistä sanomaa, ei ollut mitään aikomusta eikä toivetta saada kirkkokunnissa ha-

jaannusta aikaan eikä muodostaa toisistaan eroavia järjestyksiä. »Kaikessa työskentelyssäni», sanoi William Miller, »en ollut koskaan halunnut enkä ajatellut perustaa mitään olemassaolevista uskontokunnista eroavaa puoluetta enkä hyödyttää toista kirkkokuntaa toisen kustannuksella. Ajattelin hyödyttäväni kaikkia. Otaksuen, että kaikki kristityt iloitsivat Kristuksen tulon odotuksessa ja että ne, jotka eivät voisi nähdä asiaa samalla tavoin kuin minä, yhtä kaikki rakastaisivat niitä, jotka omaksuisivat tämän opin, en kuvitellut tulevan koskaan tarpeelliseksi pitää erillisiä kokouksia. Ainoa päämääräni ja haluni oli käännöstyötä sieluja Jumalalle, ilmoittaa maailmalle tulevasta tuomiosta ja suositella lähimmäisiäni valmistautumaan sydämeltään, niin että he voisivat kohdata Jumalansa rauhassa. Suuri enemmistö niistä, jotka kääntyivät työskentelyni tuloksena, kuuluu erillisiin olemassa oleviin kirkkokuntiin. Kun yksilöt tulivat minulta tiedustelemaan velvollisuuttaan, kehoitin heitä aina menemään sinne, missä he tunsivat olevansa kotonaan, enkä sellaisissa neuvoissani koskaan erikseen suosin mitään kirkkokuntaa.»

Jonkin aikaa monet kirkkokunnat hyväksyivät hänen työskentelynsä mielihyvin. Mutta ratkaistuaan kantansa adventtittoututta vastaan, ne tahtoivat tukahduttaa kaiken julistustyön tämän asian hyväksi. Tämän opin vastaanottaneet joutuivat täten hyvin pulmalliseen asemaan ja suureen koetukseen. He rakastivat kirkkokuntiansa eivätkä mielellänsä olisi eronneet niistä, mutta kun heitä ivattiin ja sorrettiin ja kun heiltä kiellettiin etuoikeus puhua toivostaan tai käydä saarnatilaisuuksissa, joissa julistettiin Herran tuloa, monet lopulta nousivat ja heittivät pois heidän harteilleen lasketun ikeen.

Nähdessään, että kirkkokunnat hylkäsivät Jumalan Sanan todistuksen, adventistit eivät voineet enää pitää niitä Kristuksen seurakuntana, »totuuden pylväänä ja perustuksena», ja kun alettiin julistaa sanomaa: »Kukistunut on Babylon», he tunsivat olevansa oikeutettuja eroamaan siihenastisesta uskonnollisesta piiristänsä.

Sen jälkeen kun nuo kirkkokunnat hylkäsivät ensimmäisen sanoman, niissä on tapahtunut surullinen muutos. Kun totuus hyljätään, vastaanotetaan erehdys ja sitä vaalitaan. Rakkaus Jumalaan ja usko Hänen Sanaansa on kylmentynyt. Nuo kirkkokunnat ovat murehduttaneet Jumalan Hengen, ja Hän on suuressa määrin vetäytynyt niistä pois.

Viipyvä aika

Kun vuosi 1843 kului kokonaan loppuun, ilman että Jeesus olisi tullut, jäivät ne, jotka olivat uskossa odottaneet Hänen ilmestymistään, joksikin ajaksi epäilyksen ja hämmingin valtaan. Mutta pettymyksestään huolimatta monet jatkoivat Raamatun tutkisteluaan. He tutkistelivat uudelleen uskonsa perusteita ja tutkivat tarkoin ennustuksia saadakseen lisää valoa. Raamatun todistus näytti selvästi ja sitovasti tukevan heidän kantaansa. Merkit, joista ei voitu erehtyä, osoittivat Kristuksen tulemisen olevan lähellä. Uskovaiset eivät voineet selittää pettymystään. Mutta he olivat varmoja siitä, että Jumala oli johtanut heitä heidän saamaansa kokemukseen.

Ajan viipymistä koskevien raamatunkohtien suora ja voimakas soveltaminen vahvisti suuresti heidän uskoaan. Jo v. 1842 Jumalan Henki oli pannut Charles Fitchin laatimaan profeettallisen kartan, jota adventistit yleensä pitivät profeetta Habakukin antaman käskyn täyttämisenä: »Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin.» Kukaan ei kuitenkaan silloin huomannut samassa ennustuksessa mainittua ajan viipymistä. Pettymyksen jälkeen tämän raamatunkohdan täysi merkitys tuli ilmeiseksi. Profeetta lausuu: »Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea. Sillä näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy.» Hab. 2: 2, 3.

Odottavat iloitsivat siitä, että Hän, joka tuntee lopun alusta, oli katsellut heitä aikojen takaa ja nähnyt edeltä käsin heidän pettymyksensä ja antanut heille rohkaisun ja toivon sanoja. Ilman tuollaisia raamatunkohtia, jotka osoittivat heidän olevan oikealla tiellä, heidän uskonsa olisi rauennut tyhjiin tuona koetuksen hetkenä.

Vertauksessa kymmenestä neitsyestä, Matt. 25:nnessä luvussa, itämaisen hääjuhlan eri vaiheet kuvaavat adventistien kokemusta. »Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät ylkää vastaan ... Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat.»

Ensimmäisen sanoman julistuksen aikana laajalle levinnyt liike vastasi neitsyiden lähtemistä ylkää vastaan, kun taas yljän viipyminen kuvasi odotusajan kestämistä, pettymystä ja viipymistä. Ennustuksessa määrätyn ajan kulut-

tua tosi uskovaiset olivat vielä kaikki sitä mieltä, että kaiken loppu oli lähellä. Mutta pian ilmeni, että heidän intonsa ja hartautensa jossakin määrin laimeni, ja he vaipuivat tilaan, jota ennustuksessa kuvasi neitsyiden uneen vaipuminen yljän viipyessä.

Tähän aikaan alkoi esiintyä kiihkoilua. Jotkut, jotka tunnustautuivat innokkaiksi sanomaan uskoviksi, hylkäsivät Jumalan Sanan ainoana, horjumattomana oppaana ja väittäen olevansa Hengen johdossa heittäytyivät omien tunteittensa, vaikutelmiensa ja kuvitelmiensa valtaan. Oli niitä, jotka osoittivat sokeata ja kiihkoilevaa intoa, tuomiten kaikki, jotka eivät hyväksyneet heidän kantaansa. Adventistien suuri joukko ei lainkaan suosinut heidän kiihkoilevia aatteitaan eikä menettelyään. Ja he aiheuttivat vain häpeää totuuden asialle.

Ensimmäisen sanoman julistaminen v. 1843 ja keskiyön huuto v. 1844 pyrkivät suorastaan estämään kiihkoilua ja erimielisyyttä. Näihin vakaviin liikkeisiin osallistuneet olivat yksimielisiä; heidän sydämensä täytti rakkaus toinen toisiansa ja Jeesusta kohtaan, jonka he odottivat pian näkevänsä. Yksi usko ja yksi autuas toivo kohotti heidät kaiken inhimillisen vaikutuksen yläpuolelle ja muodosti kilven Saatanan hyökkäyksiä vastaan.

Keskiyön huuto

»Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat. Mutta yösydännä kuului huuto: 'Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.' Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon.» Matt. 25: 5—7.

Kesällä 1844 adventistit huomasivat erehdyksensä profeetallisten aikakausien laskennassa, ja he suorittivat asiassa korjauksen. Danielin 8: 14 ilmoittamien 2.300 päivän, joiden kaikki uskoivat ulottuvan Kristuksen toiseen tulemukseen, oli luultu päättyvän keväällä 1844. Mutta nyt huomattiin tämän ajanjakson ulottuvan saman vuoden syksyyn, ja adventistien mielet kiintyivät tähän ajankohtaan Herran ilmestymisen ajankohtana. Tätä aikaa koskevan sanoman julistaminen oli uusi askel tämän häävertauksen täyttymyksessä, minkä soveltaminen adventistien kokemukseen oli jo selvästi oivallettu.

Samoin kuin vertauksessa keskiyöllä kaikunut huuto ilmoitti yljän saapuvaksi, samoin vertauksen täyttymyksessä, vuoden 1844 kevään, jolloin ensiksi arveltiin 2.300 päivän päättyvän, ja saman vuoden syksyn keskivälin vaiheilla, jona syksynä myöhemmin huomattiin näiden päivien todella päättyvän, kohotettiin samanlainen huuto aivan Raamatun sanoja käyttäen: »Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.»

Vuoksiaallon tavoin liike levisi yli maan. Kaupungista toiseen, kylästä kylään ja syrjäisiin maaseutupaikkoihin se ulottui, kunnes se oli herättänyt Jumalan odottavan kansan täydellisesti. Tämän julistuksen edessä hävisi kiihkoilu niinkuin aamuhuurre nousevan auringon tieltä. Uskovaiset huomasivat jälleen asemansa, ja toivo ja rohkeus elävöitti heidän sydämensä.

Työ oli vapaata niistä äärimmäisyyksistä, joita aina ilme-

nee, milloin Jumalan Sanan ja Hengen valvova vaikutus ei saa hillitä inhimillistä kiintymystä. Se oli luonteeltaan niiden nöyrytymis- ja Herran luo palaamisaikojen kaltaista, jotka muinaisessa Israelissa seurasivat Hänen palvelijoitensa nuhdesanomiam. Siinä ilmenivät samat piirteet, jotka kaikkina aikoina ovat Jumalan työlle ominaisia, Hurmaantunutta iloa oli vähän, mutta sitä enemmän oli syvää sydämen tutkimista, synnin tunnustamista ja maailman hylkäämistä. Tuskaisten mielten taakkana oli valmistautuminen kohtaamaan Herraa. Oli hellittämätöntä rukousta ja ehdotonta Jumalalle pyhittäytymistä.

Keskityön huutoa ei julistettu niin paljon todisteluin, vaikka Raamatun todistus olikin selvä ja täydellinen, vaan siihen liittyi sielua pakottava voima. Ei ollut epäilyä eikä kyselemistä. Kun Kristus kulki riemusaatossa Jerusalemiin, niin maan kaikista osista juhlimaan kokoontuneet ihmiset tulivat joukolla öljymäelle, ja Jeesusta saattavaan kansanjoukkoon yhtyen heidätkin valtasi sen hetken innoitus, ja he yhtyivät kaiuttamaan huutoa: »Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen.» Matt. 21: 9. Samalla tavoin epäuskoiset, joita tuli joukolla adventistien kokouksiin — jotkut uteliaisuudesta, toiset vain pilkatakseen — tunsivat vakuuttavan voiman liittyvän tuohon sanomaan: »Katso, ylkä tulee!»

Siihen aikaan oli uskoa, mikä toi vastauksia rukoukseen — uskoa, joka kantautui palkanmaksuun asti. Armon Henki laskeutui hartaiden etsivien sielujen ylle niinkuin sadekuuro janoiseen maahan. Ne, jotka odottivat pian seisovansa kasvokkain Lunastajansa kanssa, tunsivat sanomantonta, juhlallista iloa. Pyhän Hengen pehmentävä, alistava voima sulatti sydämen, ja Jumalan kirkkaus tulvi aaltoaaltoilta uskollisten uskovaisten ylle.

Varovasti ja vakavasti sanoman vastaanottaneet lähestyivät sitä aikaa, jolloin he toivoivat kohtaavansa Herransa, Joka aamu he pitivät ensimmäisenä velvollisuutenaan varmistautua siitä, että olivat Jumalalle otollisia. He olivat sydämeltään läheisessä yhteydessä keskenään, ja he rukoilivat paljon toistensa kanssa ja puolesta. Usein he kokoontuivat yksinäisiin paikkoihin seurustelemaan Jumalan kanssa, ja kedoilta ja lehdoista kohosi taivaaseen esirukouksen ääni. Varmuus Vapahtajan hyväksymisestä oli heille paljon välttämättömämpi kuin heidän jokapäiväinen ruokansa, ja jos pilvi synkensi heidän mielensä, he eivät levänneet, ennen

kuin se oli pyyhitty pois. Tuntiessaan anteeksiantavan armon todistuksen itsessään he ikävöivät katsella Häntä, jota heidän sielunsa rakasti.

Pettyneinä, mutta eivät hyljättyinä

Mutta jälleen heidän osanaan oli pettymys. Odotusaika kului loppuun, mutta heidän Vapahtajansa ei ilmestynyt. Järkkymättömästi luottaen he olivat odottaneet Hänen tulemustaan ja nyt heistä tuntui samoin kuin Mariasta, joka Vapahtajan haudalle tultuaan ja löydettyään sen tyhjänä huudahti itkien: »Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä mihin ovat Hänet panneet.» Joh. 20: 13.

Pelonsekainen kunnioitus, pelko siitä, että sanoma saattoi olla tosi, oli joksikin aikaa hillinnyt epäuskoista maailmaa. Tämä tunne ei hävinnyt heti vielä tuon ajankohdan tultua sivuutetuksi; he eivät uskaltaneet riemuita pettymysten kustannuksella, mutta kun mitään Jumalan vihan merkkejä ei näkynyt, he tointuivat pelostaan ja alkoivat uudelleen ivata ja pilkata. Suuri joukko Herran pikaiseen tulemukseen uskoviksi julistautuneita luopui uskosta. Jotkut, jotka olivat olleet hyvin luottavaisia, tunsivat ylpeytensä loukatun niin syvästi, että heidän teki mielensä paeta maailmasta. Joonan tavoin he moittivat Jumalaa ja valitsivat mieluummin kuoleman kuin elämän. Ne, jotka olivat perustaneet uskonsa toisten mielipiteille eivätkä Jumalan Sanalle, olivat nyt yhtä valmiit jälleen muuttamaan käsityksiään. Pilkkaajat voittivat puolelleen heikot ja arat, ja kaikki yhdessä julistivat, ettei nyt enää voinut olla mitään pelättävää eikä odotettavaa. Aika oli sivuutettu, Herra ei ollut tullut, ja maailma voi jäädä ennalleen tuhansiksi vuosiksi.

Hartaat, vilpittömät uskovaiset olivat luopuneet kaikesta Kristuksen tähden ja olivat osallistuneet Hänen läsnäolostaan enemmän kuin koskaan ennen. He uskoivat julistaneensa maailmalle viimeisen varoituksen, ja odottaen pian pääsevänsä jumalallisen Mestarinsa ja taivaan enkeleiden seuraan he olivat suureksi osaksi vetäytyneet erilleen epäuskoisesta kansasta. Sanomattomasti kaivaten he olivat rukoilleet: »Tule, Herra Jeesus, tule nopeasti.» Mutta Hän ei ollut tullut. Elämän huolten ja vaivojen raskaan taakan ottaminen jälleen kannettavaksi ja ilkkuvan maailman pil-

kan ja ivan kestäminen muodosti todellakin uskon ja kärsivällisyyden hirveän koetuksen.

Kuitenkaan tämä pettymys ei ollut niin suuri kuin se, minkä opetuslapset kokivat Kristuksen ensimmäisen tulemuksen aikaan. Kun Jeesus ratsasti riemusaatossa Jerusalemiin, Hänen seuraajansa uskoivat Hänen nousevan Daavidin valtaistuimelle ja vapauttavan Israelin sen sortajien käsistä. Suurin toivein ja iloisin odotuksin he kilvoittelivat keskenään kunnian osoittamisessa Kuninkaalleen. Monet levittivät viittansa matoksi Hänen polulleen tai siroittivat Hänen eteensä palmunlehviä. Innokkaasti ja riemuiten he yhtyivät iloisesti huutamaan: »Hoosianna Daavidin pojalle!»

Kun fariseukset tämän riemunpurkauksen hämmäntäminä ja suututtamina toivoivat Jeesuksen nuhtelevan opetuslapsiaan, Hän vastasi: »Jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat.» Luuk. 19: 40. Ennustuksen täytyi täytyä. Opetuslapset toteuttivat Jumalan suunnitelmaa, mutta kuitenkin heidät oli tuomittu katkerasti pettymään. Vain muutamaa päivää myöhemmin he joutuivat näkemään Vapahtajan tuskaisen kuoleman ja laskemaan Hänet hautaan. Heidän odotuksensa eivät olleet täyttyneet yhdessäkään kohdin, ja heidän toiveensa kuolivat Jeesuksen mukana. Vasta kun heidän Herransa oli voittoisana noussut haudasta, he saattoivat käsittää, että kaikki oli edeltä ennustettu ja »että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista». Apt. 17: 3. Samalla tavoin ennustus täyttyi ensimmäisen ja toisen enkelin sanomissa. Ne annettiin oikeaan aikaan, ja ne suoritettiin tehtävän, jonka Jumala oli määrännyt niiden toteutettavaksi.

Maaailma oli katsellut tapahtumia odottaen, että koko adventtiuskon rakennelma hyljättäisiin, jos Kristus ei määräjän kuluttua ilmestyisi. Mutta vaikka monet voimakkaan kiusauksen alaisina luopuivatkin uskostaan, oli joitakuuta jotka pysyivät lujina. He eivät saattaneet havaita mitään virhettä profetallisessa aikalaskelmassaan. Heidän taitavimmat vastustajansakaan eivät olleet saaneet heitä luopumaan kannastaan. Tosin odotetun tapahtuman suhteen oli tehty virhe, mutta tämäkään ei voinut horjuttaa heidän uskoaan Jumalan Sanaan.

Jumala ei hyljännyt kansaansa; Hänen Henkensä asui yhä niiden tykönä, jotka eivät hätiköiden kieltäneet saamaansa valoa eivätkä hyljänneet adventtiliikettä. Silmäillen halki aikakautten Paavali oli kirjoittanut rohkaisevia ja

varoittavia sanoja tämän kohtalokkaan ajankohdan odottaville uskovaisille: »Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri. Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehkäsenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on. Sillä 'vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee Hän, joka tuleva on, eikä viivyttelä; mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen'. Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois omaksi kadotukseksi, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.» Hepr. 10: 35—39.

Heidän ainoa turvansa oli hoivata Jumalalta jo saamaansa valoa, pitäytyä Hänen lupauksiinsa ja jatkuvasti tutkia Raamattua sekä kärsivällisesti odottaa ja valvoa saadakseen lisää valoa.

Pyhäkkötotuus

Raamatunkohta, mikä ennen kaikkia muita oli ollut adventtiuskon sekä perustus että tukipylväs, oli julistus: »Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa.» Dan. 8: 14. Nämä olivat olleet tuttuja sanoja kaikille Herran pikaiseen tulemukseen uskoille. Tuhannet huulet toistivat tätä ennustusta iloisesti uskonsa tunnussanana. Kaikkien mielestä siinä esitetyistä tapahtumista riippui heidän valoisimpien toiveittensa ja rakkaimman odotuksensa täyttyminen. Näiden profeetallisten päivien oli osoitettu ulottuvan vuoden 1844 syksyyn. Samoin kuin muu kristitty maailma, adventistitkin silloin olivat sitä mieltä, että maa tai jokin sen osa oli tuo pyhäkkö ja että pyhäkön puhdistaminen (eli saattaminen oikeuteensa) merkitsi maan puhdistamista viimeisen suuren päivän tulella. Tämän he ymmärsivät tapahtuvan Kristuksen toisessa tulemuksessa. Siitä syntyi tuo johtopäätös, jonka mukaan Kristus oli palaava maan päälle v. 1844.

Mutta määrätty aika tuli, eikä Herra ilmestynytkään. Uskovaiset tiesivät, ettei Jumalan Sana voinut raueta tyhjiin; heidän ennustuksen tulkintansa täytyi olla virheellinen. Mutta missä oli tuo virhe? Monet iskivät hätäisesti auki tämän vaikeuden solmun kieltämällä, että 2300 päivää päättyivät v. 1844. Tämän käsityksen tueksi he eivät voineet esittää muuta syytä, kuin että Kristus ei ollut tullut tuona odotettuna aikana. He väittivät, että jos profeetalliset päivät olisivat päättyneet v. 1844, niin Kristus olisi silloin tullut puhdistamaan pyhäkön puhdistamalla maan tulella, ja että koska Hän ei ollut tullut, niin päivät eivät voineet olla päättyneet.

Vaikka adventistien enemmistö luopui aikaisemmasta profeetallisten aikakausien laskemistavastaan ja niinmuodoin myös kielsi siihen perustuvan liikkeen luotettavuuden, muuttamat eivät halunneet hyljätä uskonsa perusteita eikä koke-

mustaan, joita Raamattu ja Jumalan Hengen erikoinen todistus tukivat. He uskoivat omaksuneensa Raamatun tulkintaperiaatteet ja että heidän velvollisuutensa oli pitää kiinni jo omaksumistaan totuuksista sekä jatkaa samaan tapaan Raamatun tutkimista. Hartaasti rukoillen he tarkistivat kantansa ja tutkivat Raamatua löytääkseen erehdyksensä. Kun he eivät voineet havaita mitään virhettä profeetallisten aikajaksojen selityksessään, se johti heidät tutkimaan tarkemmin pyhäkkökysymystä.

Maallinen ja taivaallinen pyhäkkö

Tutkiessaan asiaa heille selvisi, että maallinen pyhäkkö, jonka Mooses Jumalan käskystä rakensi Hänelle vuorella näytetyn mallin mukaan, oli »nykyistä aikaa tarkoittavan vertauskuva, jonka mukaisesti uhrataan lahjoja ja uhreja», että sen kaksi osastoa ovat »taivaallisten kuva», että Kristus, meidän suuri Ylimmäinen Pappimme, toimittaa »pappispalvelusta pyhäkössä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen», ja että »Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn pyhäkköön, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.» Hepr. 9: 9, 23; 8: 2; 9: 24. (Kielellisesti korjattu suomennos, painettu v. 1926.)

Taivaassa oleva pyhäkkö, jossa Jeesus palvelee meidän hyväksemme, on se suuri alkuperäinen pyhäkkö, josta Mooses rakentama pyhäkkö oli jäljennös. Niinkuin maallisessa pyhäkössä oli kaksi osastoa, pyhä ja kaikkeinpyhin, on taivaallisessakin pyhäkössä kaksi pyhää paikkaa. Jumalan lain sisältävällä arkilla, suitsutusalttarilla ja muilla maallisen pyhäkön jumalanpalvelusesineillä oli niinkään vastineensa taivaallisessa pyhäkössä. Pyhässä näyssä apostoli Johannes sai astua taivaaseen, ja siellä hän näki lampunjalan ja suitsutusalttarin, ja kun »Jumalan temppeli taivaassa aukeni», ja hän näki myös »Hänen liittonsa arkin». Ilm. 4: 5; 8: 3; 11: 19.

Ne, jotka etsivät totuutta, löysivät vastaansanomattoman todisteen taivaallisen pyhäkön olemassaolosta. Mooses valmisti maanpäällisen pyhäkön hänelle näytetyn mallin mukaan. Paavali selitti, että se malli oli oikea pyhäkkö, joka on taivaassa (Hepr. 8: 2, 5). Johannes todisti nähneensä sen taivaassa.

Siihen aikaan kun 2.300 päivää päättyivät v. 1844, ei maan

päällä ollut moniin vuosisatoihin enää ollut mitään pyhäköä; sen tähden taivaallisen pyhäkön täytyi olla se, jota tarkoitetaan tuossa julistuksessa: »Kaksituhatta kolmesataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa» (eli puhdistetaan). Mutta kuinka saattoi taivaallinen pyhäkkö tarvita puhdistusta? Kääntyessään jälleen Raamatun puoleen ennustuksen tutkijat havaitsivat, ettei puhdistus ollut aineellisten epäpuhtauksien poistamista, koska se oli suoritettava verellä, ja että siksi sen täytyi tarkoittaa synnistä puhdistamista. Apostoli lausuu: »On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuva tällä tavalla puhdistetaan (eläinten verellä), mutta että taivaalliset itse puhdistetaan paremmilla uhreilla kuin nämä (Kristuksen kalliilla verellä).» Hepr. 9: 23.

Lisätiedon saamiseksi siitä puhdistuksesta, johon ennustus viittaa, oli tarpeellista ymmärtää taivaallisen pyhäkön palvelusta. Tämä voitiin oppia vain maallisesta pyhäkköpalveluksesta, sillä Paavali lausuu, että maallisen pyhäkön papit »palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo». Hepr. 8: 5.

Pyhäkön puhdistaminen

Kansan synnit siirrettiin muinoin kuvannollisesti maalliseen pyhäkköön syntiuhrin veren mukana. Samoin Kristuksen veri todellisuudessa siirtää meidän syntimme taivaalliseen pyhäkköön. Ja samoin kuin maallinen pyhäkkö kuvannollisesti puhdistettiin poistamalla ne synnit, jotka olivat sen saastuttaneet, samoin taivaallisen pyhäkön todellinen puhdistaminen suoritetaan poistamalla tai pyyhkimällä pois sinne merkityt synnit. Tämä edellyttää välttämättä muistokirjojen tutkimista sen selville saamiseksi, ketkä synnin katumuksen ja Kristukseen uskomisen perusteella pääsevät osalliseksi Hänen sovituksensa ansiosta. Pyhäkön puhdistamiseen liittyy sen tähden tutkiva tuomio. Tämä työ on suoritettava, ennen kuin Kristus tulee pelastamaan kansansa, sillä kun Hän saapuu, Hänellä on mukanaan palkkansa antaakseen kullekin hänen tekojensa mukaan. (Ilm. 22: 12).

Niinpä ne, jotka seurasivat profeetallisen sanan etenevää valoa, havaitsivat, että sen sijaan että Kristus olisi tullut maan päälle 2.300 päivän päätyessä v. 1844, Hän silloin astui taivaallisen pyhäkön kaikkeinpyhimpään, Jumalan eteen, saattaakseen tulemustaan edeltävän sovitus työn lopulliseen päätökseen.

Kolmannen enkelin sanoma

Kun Kristus astui taivaallisen pyhäkön kaikkeinpyhimpään suorittamaan sovituksessa päättävän työn, Hän antoi palvelijoidensa julistettavaksi maailmalle viimeisen armonsanoman. Sellainen on Ilm. 14:n luvun kolmannen enkelin varoitus. Heti tämän julistuksen jälkeen profeetta näkee Ihmisen Pojan tulevan kirkkaudessaan leikkaamaan maan eloa.

Raamatun ennustuksen mukaan Kristuksen palvelus kaikkeinpyhimmässä alkoi noiden profeetallisten päivien päätyessä v. 1844. Tätä aikaa koskevat Ilmestyskirjan näkijän sanat: »Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja Hänen liittonsa arkki näkyi Hänen temppelissään.» Ilm. 11: 19. Jumalan liiton arkki on pyhäkön toisessa osastossa. Kun Kristus astui sinne suorittamaan palvelusta syntisen hyväksi temppelin sisäosa avautui ja Jumalan arkki tuli näkyviin Niille, jotka uskossa katselivat Vapahtajaa Hänen suorittaessaan välitystehtävänsä, ilmeni Jumalan majesteettius ja voima. Kun Hänen kunniansa täytti temppelin, niin valo kaikkeinpyhimmästä loisti Hänen maan päällä odottavan kansansa ylle.

He olivat uskossa seuranneet Ylimmäistä Pappiaan pyhästä kaikkeinpyhimpään, ja he näkivät Hänen vetoavan vereensä Jumalan arkin edessä. Tuon pyhän arkin sisällä on Isän laki, sama, jonka Jumala itse julisti Siinain jyrinän keskeltä ja kirjoitti omalla sormellaan kivitauluihin. Yhtään käskyä ei oltu poistettu; ei pilkkua eikä piirtoakaan oltu muutettu. Antaessaan Moosekselle jäljennöksen laistaan Jumala säilytti suuren alkuperäiskappaleen taivaallisessa pyhäkössä. Tutkistelllessaan sen pyhiä säädöksiä totuuden etsijät löysivät kymmenien käskyjen aivan sydäimestä neljännen käskyn sellaisena kuin se ensiksi julistettiin: »Muista pyhittää lepopäivä. Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki

askareesi; mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askareta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on. Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on; mutta seitsemäntenä päivänä Hän lepäsi; sen tähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.» 2 Moos. 20: 8—11.

Jumalan Henki vaikutti näiden Hänen Sanansa tutkijoiden sydämessä. He tulivat siihen vakaumukseen, että tietämättömydessään he olivat rikkoneet neljännen käskyn jättämällä ottamatta huomioon Luojan lepopäivän. He alkoivat tutkia syitä viikon ensimmäisen päivän viettämiseen sen päivän sijasta, jonka Jumala oli pyhittänyt. He eivät löytäneet Raamatusta mitään todistusta siitä, että neljäs käsky olisi kumottu tai että sapatti olisi muutettu; siunausta, joka ensin pyhitti seitsemännen päivän, ei koskaan oltu poistettu. He olivat vilpittömästi pyrkineet tuntemaan ja tekemään Jumalan tahtoa, ja kun he nyt huomasivat olevansa Hänen lakinsa rikkojia, suru täytti heidän sydämensä. Heti he osoittivat uskollisuutensa Jumalaa kohtaan pitämällä Hänen sapattinsa pyhänä.

Monin ja innokkain ponnistuksin yritettiin heidän uskoansa kukistaa. Kukaan ei voinut olla näkemättä, että jos maallinen pyhäkkö oli taivaallisen jäljennös ja esikuva, niin maanpäällisessä arkissa säilytetty laki oli taivaassa olevassa arkissa olevan lain tarkka jäljennös, ja että taivaallista pyhäkköä koskevan totuuden hyväksymiseen sisältyi Jumalan lain vaatimusten tunnustaminen ja niin ollen neljännen käskyn sapatin velvoitus.

Ne, jotka olivat vastaanottaneet Kristuksen välitystyötä ja Jumalan lain pysyvyyttä koskevan valon, huomasivat näiden olevan totuuksia, jotka tulivat ilmi kolmannelta sanomasta. Enkeli julistaa: »Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.» Ilm. 14: 12. Tätä todistusta edeltää vakava ja peloittava varoitus: »Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu Hänen vihansa maljaan.» Ilm. 14: 9, 10. Käytettyjen vertauskuvien tulkinta oli tarpeen tämän sanonnan ymmärtämiseksi. Mitä edustivat peto, kuva ja merkki? Totuuden etsijät kääntyivät jälleen tutkimaan ennustuksia.

Peto ja sen kuva

Tämä ensimmäinen peto kuvaa Rooman kirkkoa, tuota kirkkokuntaa, joka omaa myös maallisen vallan, jolla se pystyy rankaisemaan kaikkia eriuskoisia. Pedon kuva esittää toista uskontokuntaa, joka omaa samanlaisen vallan. Tämän kuvan valmistaminen on sen pedon työtä, jonka rauhanomainen nousu ja lempeät tunnustukset saavat sen niin sattuvasti kuvaamaan Yhdysvaltoja. Täältä on löydettävissä paavinvallan kuva. Kun meidän maamme (Yhdysvaltojen) kirkot yhtyvät sellaisissa uskonasioissa, joita ne pitävät yhteisinä, ja saavat valtion vahvistamaan niiden asetukset ja ylläpitämään niiden laitoksia, silloin on protestanttinen Amerikka muodostanut Rooman pappisvallan kuvan. Silloin ryhtyyään vainoamaan tosi seurakuntaa samoin kuin Jumalan muinaista kansaa.

Peto, jolla on karitsan sarvet, »saa kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa, ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku.» Ilm. 13: 16, 17. Tästä merkistä kolmas enkeli antaa varoituksensa. Se on ensimmäisen pedon eli paavinvallan merkki, ja sen vuoksi sitä on etsittävä tuon vallan huomattavimpien piirteiden joukosta. Profeetta Daniel julisti, että Rooman kirkko, jota pieni sarvi kuvasi, aikoi muuttaa ajat ja lain (Dan. 7: 25), kun taas Paavali kutsuu sitä laittomuuden ihmiseksi (2 Tess. 2: 3, 4), joka oli korottava itsensä Jumalan yläpuolelle. Vain muuttamalla Jumalan lain saattoi paavinvalta korottaa itsensä Jumalan yläpuolelle, ja kuka tahansa pitäneekin tieteen tahtoen lain siten muutettuna, hän antaa suurimman kunnian sille vallalle, joka suoritti muutoksen.

Neljäs käsky, jonka Rooma on uskaltanut syrjäyttää, on ainoa kymmenistä käskyistä, mikä viittaa Jumalaan taivaiden ja maan Luojana ja siten erottaa oikean Jumalan kaikista vääristä jumalista. Sapatti säädettiin luomistyön muistoksi ja siten ohjaamaan ihmisten mielet oikeaan ja elävään Jumalaan. Jumalan luomisvoimaa korotetaan kaikkialla Raamatussa todistuksena siitä, että Israelin Jumala on pakana-jumalia korkeampi. Jos sapattia olisi aina pidetty, niin ihmisen ajatukset, kunnioitus ja palvonta olisivat aina kohdistuneet hänen Tekijäänsä, eikä olisi koskaan ollut yhtään epäjumalanpalvelijaa, jumalankieltäjää eikä pakanaa.

Tämä asetus, joka viittaa Jumalaan Luojana, on merkki siitä, että Hänellä on oikeus ja valta hallita luomiaan olen-
toja. Sapatin muutos on merkki Rooman kirkon arvoval-
lasta. Jotka valitsevat väärän sapatin pyhittämisen oikean
asemesta, vaikka ymmärtävätkin neljännen käskyn vaati-
muksen, ne kunnioittavat siten sitä valtaa, joka yksin on
sen määrännyt.

Vakava sanoma

Kolmannen enkelin sanoma sisältää pelottavimman uh-
kauksen mitä koskaan on esitetty kuolevaisille. Tuon synnin
täytyy olla hirvittävä, koska se langettaa Jumalan vihan ar-
molla sekoittamattomana. Ihmisiä ei jätetä tietämättömyy-
teen tämän tärkeän asian suhteen; varoitus tästä synnistä
julistetaan maailmalle ennen Jumalan tuomioiden täytän-
töönpanoa, jotta kaikki tietäisivät, miksi heidät tuomitaan,
ja säisivät tilaisuuden vältyä siltä.

Suuren taistelun seurauksena muodostuu kaksi selvästi
vastakkaista luokkaa. Toinen niistä »kumartaa petoa ja sen
kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä» ja siten
vetää yllensä kolmannen enkelin uhkaaman hirmuisen tuom-
ion. Toinen luokka taas, ilmeisenä vastakohtana maail-
malle, pitää »Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon». Iim.
14: 9, 12.

Tällaiset olivat ne tärkeät totuudet, jotka kirkastuivat
kolmannen enkelin sanoman vastaanottajille. Kun he muis-
telivat kokemustaan Kristuksen toisen tulemisen ensimmäi-
sestä julistamisesta siihen asti, kunnes aika v. 1844 meni
umpeen, he näkivät pettymyksensä selityksen, ja toivo ja ilo
elähdytti jälleen heidän sydäntään. Pyhäkköä koskeva valo
valaisi sekä menneisyyden, nykyisyyden että tulevaisuuden,
ja he tiesivät, että Jumala oli johdattanut heitä erehtymät-
tömällä kaitselmuksellaan. Uudella rohkeudella ja entistä
lujemmassa uskossa he nyt iloitsivat julistaessaan kolman-
nen enkelin varoitusta. Vuodesta 1844 aina kolmannen en-
kelin sanoman sisältämän ennustuksen täyttymiseen asti
maailman huomiota on kiinnitetty oikeaan sapattiin, ja
lukumäärältään jatkuvasti kasvavat joukot palaavat pitä-
mään Jumalan pyhäpäivää.

Luja koroke

Minä näin hyvin suojatun ja lujan joukon, joka ei anta-
nut hyväksymystään niille, jotka tahtoivat horjuttaa heidän
vakiintunutta uskoaan. Jumala katseli heitä mielisuosiolla.
Minulle näytettiin kolme askelmaa — ensimmäisen, toisen
ja kolmannen enkelin sanomat. Seurassani oleva enkeli sa-
noi: »Voi sitä, joka siirtää kiveäkään tai liikuttaa ruuvia-
kaan näissä sanomissa. Näiden sanomien oikea ymmärtä-
minen on elintärkeää. Sielujen kohtalo riippuu siitä tavasta,
jolla ne vastaanotetaan.»

Minua perehdytettiin uudelleen näihin sanomiin, ja näin
miten kalliisti Jumalan kansa oli ostanut kokemuksensa.
Sen omistamiseksi Jumalan kansa oli kärsinyt paljon ja
taistellut ankarasti. Jumala oli johtanut heitä askeleittain,
kunnes Hän sai asetetuksi heidät tukevalle, järkkymättö-
mälle korokkeelle. Näin yksilöiden lähestyvän koroketta ja
tutkivan perustusta. Jotkut astuivat sille heti iloiten. Toi-
set alkoivat etsiä perustuksesta vikoja. He halusivat tehdä
siihen parannuksia, ja sitten koroke olisi täydellisempi ja
ihmiset paljon onnellisempia.

Jotkut astuivat alas korokkeelta tutkimaan sitä ja selit-
tivät sen olevan väärin rakennettu. Mutta näin, että mel-
kein kaikki seisoivat lujina korokkeella ja kehoittivat niitä,
jotka olivat astuneet siltä alas, lopettamaan moittimisensa,
sillä Jumala oli korokkeen mestarirakentaja, ja he taisteli-
vat Häntä vastaan. He selostivat perusteellisesti Jumalan
ihmeellisen työn Hänen johtaessaan heidät lujalle korok-
keelle, ja yhdessä he kohottivat katseensa taivasta kohti ja
ääneen ylistivät Jumalaa. Tämä vaikutti joihinkuihin niistä,
jotka olivat moitiskelleet ja poistuneet korokkeelta, ja nöy-
rin katsein he jälleen astuivat sille.

Juutalaisten kokemus toistuu

Huomioni kiinnitettiin julistukseen Kristuksen ensimmäisestä tulemisesta. Jumala lähetti Johanneksen Elian hengessä ja voimassa valmistamaan tietä Jeesukselle. Jeesuksen opetukset eivät tulleet niiden hyödyksi, jotka hylkäsivät Johanneksen todistuksen. Sen tähden että he vastustivat sanomaa, joka ennusti Hänen tuloaan, heidän ei ollut helppoa hyväksyä voimakastakaan todistusta siitä, että Hän oli Messias. Saatana johti niitä, jotka hylkäsivät Johanneksen sanoman, menemään yhä pitemmälle, hylkäämään ja ristiinnaulitsemaan Kristuksen. Tämä menettely esti heitä saamasta helluntaipäivän siunausta, mikä olisi neuvonut heille tien taivaalliseen pyhäkköön.

Temppelin esiripun repeäminen todisti, etteivät juutalaisten uhrin ja menot enää olleet otollisia. Suuri Uhrin oli uhrattu ja hyväksytty, ja Pyhä Henki, joka vuodatettiin helluntaipäivänä, siirsi opetuslasten mielet maallisesta pyhäköstä taivaalliseen, jonne Jeesus oli mennyt oman verensä kautta, vuodattaakseen opetuslapsilleen sovitustyönsä ansiot. Mutta juutalaiset jäivät täydelliseen pimeyteen. He kadottivat kaiken valon, mikä heillä mahdollisesti oli ollut pelastussuunnitelmasta, ja he turvasivat yhä hyödyttömiin uhreihinsa. Taivaallinen pyhäkkö oli ottanut maallisen paikan, mutta heillä ei ollut mitään tietoa muutoksesta. Siitä syystä Kristuksen välitystoiminta taivaallisessa pyhäkössä ei voinut hyödyttää heitä.

Monet kauhistuivat juutalaisten menettelyä, kun he hylkäsivät ja ristiinnaulitsivat Kristuksen. Lukiessaan Hänen kokemastaan häpeällisestä väkivallasta he ajattelevat rakastavansa Häntä eivätkä olisi kieltäneet Häntä Pietarin tavoin eivätkä ristiinnaulinneet Häntä niikuin juutalaiset tekivät. Mutta Jumala, joka lukee kaikkien sydämet, on asettanut koetteelle sen rakkauden Jeesusta kohtaan, jota he tunnustivat tuntevansa.

Koko taivas tarkkasi mitä syvimmällä mielenkiinnolla ensimmäisen enkelin sanoman vastaanottamista. Mutta monet, jotka tunnustivat rakastavansa Jeesusta ja jotka kyöneleitä vuodattaen lukivat ristien kertomusta, pilkkasivat hyviä uutisia Hänen tulemukseltaan. Sen sijaan että olisivat vastaanottaneet sanoman iloiten, he julistivat sen eksytyksen. He vihasivat niitä, jotka rakastivat Hänen ilmestymistään, ja erottivat heidät seurakunnistaan. Toinen sanoma

ei voinut hyödyttää niitä, jotka hylkäsivät ensimmäisen; heitä ei liioin hyödyttänyt keskiyön huuto, minkä oli määrä valmistaa heitä uskossa astumaan Jeesuksen kanssa taivaallisen pyhäkön kaikkeinpyhimpään. Ja hylkäämällä kaksi edellistä sanomaa he ovat niin sumentaneet ymmärryksensä, etteivät he voi nähdä mitään valoa kolmannen enkelin sanomassa, mikä osoittaa tien kaikkeinpyhimpään.

Saatanan viettelykset

Saatana alkoi pettämistyönsä Eedenissä. Hän sanoi Eevalle: »Ette suinkaan kuole.« Tämä oli Saatanan ensimmäinen oppitunti sielun kuolemattomuudesta, ja tätä pettämistään hän on jatkanut kautta aikojen nykyaikaan asti ja jatkaa sitä siihen asti, kunnes Jumalan lasten vankeudenaika päättyy. Huomioni kiinnitettiin Aadamiin ja Eevaan Eedenissä. He söivät kielletystä puusta, ja sitten Jumala pani leimuavan miekan vartioimaan elämän puuta ja karkoitti heidät paratiisista, jotteivät he söisi elämän puusta ja tulisi kuolemattomiksi syntisiksi. Jumala tarkoitti tämän puun hedelmän ylläpitämään kuolemattomuutta. Kuulin erään enkelin kysyvän: »Ketkä Aadamien perheestä ovat käyneet tuon leimuavan miekan ohi ja syöneet elämän puusta?« Kuulin toisen enkelin vastaavan: »Kukaan Aadamien perheestä ei ole ohittanut tuota leimuavaa miekkaa syödäksensä tuosta puusta; sen tähden ei ole yhtään kuolematonta syntistä.« Se sielu, joka tekee syntiä, kuolee iankaikkisen kuoleman — kuoleman, josta ei ole ylösnousemuksen toivoa; ja sitten Jumalan viha asettuu.

Minusta oli ihme, että Saatanan onnistui niin hyvin saada ihmiset uskomaan, että Jumalan sanat: »Se sielu, joka syntiä tekee — sen on kuoltava« (Hes. 18: 4), tarkoittavat, että sielu, joka tekee syntiä, ei kuole, vaan elää iankaikkisesti onnettomuudessaan. Enkeli sanoi: »Elämä on elämää, oli se sitten vaivassa tai onnessa; kuolemassa ei ole tuskaa, iloa eikä vihaa.«

Saatana käski enkeleittensä ponnistella erikoisesti tämän valheen levittämiseksi, minkä hän ensiksi lausui Eevalle Eedenissä: »Ette suinkaan kuole«. Ja kun ihmiset omaksuivat tämän erehdyksen ja rupesivat uskomaan, että ihminen on kuolematon, Saatana johti heidät uskomaan, että synti-

nen joutuu elämään ikuisessa vaivassa. Näin oli tie valmis Saatanan vaikuttaa edustajiensa välityksellä ja esittää Jumala kaikelle kansalle kostonhaluisena hirmuvaltiaana, joka syöksee helvettiin kaikki ne, jotka eivät Häntä miellytä, ja saattaa heidät aina tuntemaan Hänen vihaansa; ja heidän kärsiessään sanomatonta tuskaa ja väänteleviessään iankaikkisissa liekeissä, hän esittää Jumalan tyydytykseen katselevan heitä. Saatana tiesi, että jos ihmiset omaksuivat tämän eksytyksen, niin monet alkaisivat vihata Jumalaa sen sijaan, että rakastaisivat ja palvoisivat Häntä, ja että se johdattaisi monet uskomaan, etteivät Jumalan Sanan uhkaukset täyttyisi kirjaimellisesti, koska olisi Hänen hyväntahtoista ja rakastavaa luonnettaan vastaan Hänen syöstä omia luomiaan olentoja ikuisen vaivaan.

Toinen äärimmäisyys, minkä Saatana on johtanut ihmiset omaksumaan, on sivuuttaa täydellisesti Jumalan oikeudenmukaisuus ja Hänen Sanansa uhkaukset ja esittää Hänet niin täysin armolliseksi olennoksi, niin ettei yksikään tule hukkumaan, vaan että kaikki, sekä pyhät että syntisetkin, tulevat lopulta pelastumaan Hänen valtakuntaansa.

Sielun kuolemattomuutta ja loputonta vaivaa käsittelevien yleisten eksytysten lisäksi Saatana käyttää hyväkseen erästä toistakin luokkaa ja johtaa heitä pitämään Raamatun innoittamattomana kirjana. Heidän mielestään se opettaa monia hyviä asioita, mutta he eivät voi luottaa siihen ja rakastaa sitä, koska heille on opetettu sen julistavan iankaikkisen vaivan oppia. Erään ihmisluokan Saatana johtaa vielä pitemmälle, jopa kieltämään Jumalan olemassaolon. He eivät näe Raamatun Jumalan luonteesta mitään johdonmukaisuutta, jos Hän määrää osalle ihmisperheestä hirvittäviä vaijoja ikuisiksi ajoiksi. Sen tähden he kieltävät Raamatun ja sen Tekijän ja pitävät kuolemaa iankaikkisena unena.

Vielä on sellaisia, jotka ovat pelokkaita ja arkoja. Näitä Saatana kiusaa tekemään syntiä, ja kun he ovat tehneet syntiä, hän esittää heille, ettei synnin palkka ole kuolema, vaan elämä hirveissä vaijoissa, joita jatkuu halki iankaikkisuuden loputtomien aikojen. Suurennellen näin heidän heikolle ajatuskyvyllään loputtoman helvetin kauhuja hän saa heidän mielensä valtaansa, ja he kadottavat järkensä. Silloin Saatana ja hänen enkelinsä riemuitsevat, ja epäuskoiset ja jumalankieltäjät yhdessä aiheuttavat kristinuskolle häpeää. He väittävät tämän pahan olevan luonnollinen seu-

raus siitä, että uskotaan Raamattuun ja sen Tekijään, vaikka ne itse asiassa ovat seurauksia yleisen harhaopin omaksumisesta.

Raamattu turvana

Näin, että taivaan asukkaat olivat pyhää suuttumusta täynnään tämän Saatanan julkean toiminnan johdosta. Kysyin, miksi taivas antoi kaikkien näiden viettelysten vaikuttaa ihmisten mieliin, vaikka Jumalan enkelit olisivat voimakkaita ja voisivat, jos vain saisivat luvan, helposti murtaa vihollisen vallan. Sitten näin, että Jumala tiesi Saatanan koettavan kaikkia keinoja ihmisen tuhoamiseksi; sen vuoksi Hän oli kirjoittanut Sanansa ja ilmaissut suunnitelmansa ihmissuvun suhteen niin selvästi, ettei heikoimmankaan tarvitse erehtyä. Annettuaan Sanansa ihmiselle Hän oli huolellisesti varjellut sitä Saatanan, hänen enkeleittensä ja muiden hänen asiamiestensä tai edustajiensa suunnitelmalta hävitykseltä. Kun muita kirjoja voitiin tuhota, tämä oli säilyvä kuolemattomana. Ja lopun lähestyessä, jolloin Saatanan viettelykset tulisivat lisääntymään, sitä tultiin monistamaan, niin että kaikki sitä haluavat voisivat saada sen itselleen, ja jos tahtoisivat, voisivat varustautua Saatanan petoksia ja valheellisia ihmeitä vastaan.

Näin, että Jumala oli erikoisesti varjellut Raamattua; kuitenkin kun sitä oli vasta muutamia harvoja kappaleita, oppineet miehet olivat joissakin tapauksissa muuttaneet sen sanoja ajatellen siten tekevänsä sen selveämmäksi, vaikka he todellisuudessa tekivätkin hämäräksi sen, mikä oli selvää, sillä he saattoivat sen nojautumaan omiin laatimiinsa käsityskantoihin, mitkä taas olivat perimätiedon säätämiä. Mutta minä näin, että Jumalan Sana on kokonaisuudessaan täydellinen ketju, jonka yksi osa liittyy toiseen ja selittää sitä. Totisten totuuden etsijöiden ei tarvitse erehtyä, sillä ei ainoastaan Jumalan Sana selosta selvästi ja yksinkertaisesti elämän tietä, vaan Jumala antaa Pyhän Hengen opastamaan siinä ilmoitetun elämän tien käsittämiseen.

Minä näin, että Jumalan enkelien tehtävänä ei ole koskaan hallita tahtoa. Jumala asettaa ihmisen eteen elämän ja kuoleman. Ihminen voi valita. Monet haluavat elämän, mutta jatkavat silti kulkuansa leveällä tiellä. He valitsevat kapinan Jumalan hallitusta vastaan välittämättä siitä suuresta armosta ja laupeudesta, jota Hän on osoittanut antaes-

saan Poikansa kuolemaan heidän puolestaan. Niiden, jotka eivät valitse itselleen niin kalliisti hankittua pelastusta täytyy saada rangaistuksensa. Mutta minä näin, ettei Jumala telkeäisi heitä helvettiin kärsimään ikuista vaivaa, eikä myöskään ottaisi heitä taivaaseen; sillä puhtaiden ja pyhien seuraan joutuminen tekisi heidät äärettömän onnettomiksi. Mutta Hän tuhoaa heidät täydellisesti, niin että he tulevat olemaan kuin heitä ei olisi koskaan ollutkaan; silloin Hänen oikeamielisyytensä tulee tyydytetyksi. Hän teki ihmisen maan tomusta, ja tottelemattomat ja epäpyhät tulevat kulluttaviksi tulessa ja palaavat tomuun jälleen. Minä näin, että Jumalan tässä asiassa osoittama hyväntahtoisuus ja laupeus on johtava kaikki ihailemaan Hänen luonnettaan ja ylistämään Hänen pyhää nimeään. Jumalattomien tultua hävitettyiksi maan päältä kaikki taivaan asukkaat sanoivat: »Amen!«

Saatana on sangen tyytyväinen niihin, jotka tunnustavat Kristuksen nimeä, mutta kuitenkin pitäytyvät kiinteästi hänen laatimiinsa viettelyksiin. Vieläkin hänen työnään on keksiä uusia viettelyksiä, ja hänen voimansa ja kykynsä tässä työssä lisääntyvät jatkuvasti. Hän johti edustajiaan, paaveja ja pappeja, korottamaan itsensä ja kiihoittamaan kansaa katkerasti vainoamaan ja hävittämään niitä, jotka eivät halunneet hyväksyä hänen viettelyksiään. Voi niitä kärsimyksiä ja sitä tuskaa, mitä Kristuksen kalliit seuraajat joutuivat kärsimään! Enkelit ovat uskollisesti merkinneet muistiin kaiken. Saatana ja hänen pahat enkelinsä kerskuen kertoivat näitä kärsiviä pyhiä palveleville enkeleille, että pyhät kaikki surmattaisiin, niin ettei maan päälle jäisi yhtään tosi kristittyä. Minä näin, että Jumalan seurakunta oli silloin puhdas. Silloin ei ollut vaaraa, että sydämeltään turmeltuneita olisi liittynyt siihen, sillä tosi kristitty, joka uskalsi tunnustaa uskonsa, oli vaarassa joutua piinapenkkiin, polttorviolle ja kaikkeen kidutukseen, mitä Saatana ja hänen pahat enkelinsä saattoivat keksiä tai herättää ihmismielessä.

Spiritismi

Luonnollisen kuolemattomuuden oppi on valmistanut tietä nykyaikaiselle spiritismille. Jos kuolleet pääsevät Jumalan ja pyhien enkelien luo ja osalliseksi entistä paljon laajemmasta tiedosta, niin miksi he eivät palaisi maan päälle valistamaan ja opettamaan elossa olevia? Miten voivat ne, jotka uskovat ihmisen olevan kuolemassa tajuissaan, hyljätä sen, mitä heille tarjotaan kirkastettujen henkien välittämänä jumalallisena valona? Tätä pyhänä pidettyä tietä Saatana käyttää tarkoitustensa toteuttamiseksi. Hänen käskyjään noudattavat langenneet enkelit ilmestyivät henkimaailman sanansaattajina. Selittäen saattavansa elävät kuolleitten kanssa kosketukseen Saatana vaikuttaa lumovasti ihmisten mieleen.

Hänellä on voima jopa saattaa ihmisten nähtäviksi heidän manalle menneiden ystäviensä hahmoja. Väärennys on täydellinen; tuttu ulkonäkö, sanat, äänensävy, kaikki on jäljennetty ihmeteltävän tarkasti. Monia lohduttaa vakuutus, että heidän rakkaansa nauttivat taivaan autuutta, ja epäilemättä mitään vaaraa he kallistavat korvansa kuuntelemaan vietteleviä henkiä ja riivaajien oppeja.

Kun Saatana on saanut heidät uskomaan, että kuolleet todella palaavat uudelleen yhteyteen heidän kanssansa, hän näyttää juuri niiden hahmoja, jotka menivät hautaan valmistumattomina. He väittävät elävänsä onnellisina taivaassa ja jopa olevansa siellä korkeissa asemissa; ja siten opetetaan laajalti eksytystä, ettei vanhurskaiden ja jumalattomien välillä tehdä mitään eroa. Henkimaailman luulotellut vierailijat esittävät joskus varoituksia, jotka osoittautuvat oikeiksi. Kun luottamus näin saavutetaan, he esittävät oppeja, jotka kaivavat perustukset Raamattuun uskomi- sen alta. Teeskennellen syvästi harrastavansa maan päällä

elävien ystäviensä hyvinvointia he soluttavat näille mitä vaarallisimpia eksytyksiä. Se seikka, että he esittävät joi- takin totuuksia ja pystyvät toisinaan ennustamaan tulevia asioita, antaa heidän todistuksilleen luotettavuuden leiman, ja kansanjoukot omaksuvat heidän väärät opetuksensa yhtä auliisti ja uskovat niihin yhtä ehdottomasti, kuin jos ne olisivat Raamatun pyhimpiä totuuksia. Jumalan laki syrjäy- tetään, armon Henkeä halveksitaan ja liiton verta pidetään epäpyhänä. Henget kieltävät Kristuksen jumaluuden ja alentavat Luojankin omalle tasolleen. Suuri kapinoitsija jatkaa näin uudessa valepuvussa sotaansa Jumalaa vastaan, joka alkoi taivaassa ja on lähes 6.000 vuotta jatkunut maan päällä.

Monet koettavat selittää henki-ilmestykset kokonaan pe- tokseksi ja meedion silmäkääntötempuiksi. Tosin taika- tempujen saavutuksia on usein uskoteltu aidoiksi ilmestyk- siksi, mutta myös leimattu ylikuonnollisen voiman näyt- teiksi. Salaperäiset koputukset, joilla nykyaikainen spiri- tismi alkoi, eivät aiheutuneet mistään inhimillisistä taika- keinoista eli -tempuista, vaan ne olivat pahojen enkelien suoranaista toimintaa, jotka niin aloittivat erään menestyk- sellisimmistä sieluja tuhoavista eksytyksistään. Monet tule- vat lankeamaan ansaan, kun uskovat spiritismin olevan pelkkää inhimillistä petkutusta. Kun tällaiset henkilöt jou- tuvat näkemään ilmestyksiä, joita he eivät voi muuta kuin pitää ylikuonnollisina, silloin he tulevat petetyiksi ja ereh- tyvät hyväksymään ne suuren Jumalan voimana.

Nämä henkilöt jättävät huomioonottamatta Raamatun todistuksen Saatanan ja hänen asiamiestensä suorittamista ihmeistä. Saatanan avulla faaraon taikurit saattoivat jälji- tellä Jumalan tekoja. Apostoli Johannes kuvailee sitä ih- meitä tekevää voimaa, mikä on esiintynyt viimeisinä päivinä, ja sanoo: »Se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulen- kin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden. Ja se villitsee maan päällä asuvat niillä ihmeillä, joita sen sallit- tiin tehdä pedon nähden.» Ilm. 13: 13, 14. Tässä ei ole kysy- myksessä pelkkä petkus. Ihmisiä eksyttävät ihmeet, joita Saatanan asiamiehillä on valta tehdä, eivätkä suinkaan mit- kään sellaiset, joita he ovat tekevinään.

Nykyaikaista noituutta

Pelkkää sanaakin »noituus» halveksitaan nykyaikana. Sitä väitettä, että ihmiset voivat olla kosketuksissa pahojen

henkien kanssa, pidetään keskiaikaisena taruna. Mutta spiritismi, joka laskee käännyttäisensä sadoissatuhansissa, jopa miljoonissakin ja joka on raivannut tiensä tieteellisiin piireihin ja saanut jalansijaa kirkkokunnissa ja on päässyt lainsäätäjien ja jopa kuningasten suosioon — tämä jättäjäpetos ei ole mitään muuta kuin muinoin tuomitun ja kielletyn noituuden elpymä uudessa verhossaan eli puvussaan.

Saatana houkuttelee ihmisiä nyt, niinkuin hän houkutteli Eevaa Eedenissä herättämällä halun saada kiellettyä tietoa. »Te tulette niin kuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan», hän julistaa. 1 Moos. 3: 5. Mutta spiritismin antama viisaus on apostoli Jaakobin lausunnon mukaan »maallista, sielullista, riivaajien viisautta». Jaak. 3: 15.

Pimeyden ruhtinaalla on mestarillinen ajatuskyky, ja hän soveltaa taitavasti kiusauksensa eri asemissa ja sivistystasolla oleville ihmisille. Hän toimii »kaikilla vääryyden viettelyksillä» saadakseen hallintaansa ihmislapset, mutta hän voi toteuttaa tarkoituksensa vain silloin, kun he vapaaehtoisesti suostuvat hänen kiusauksiinsa. Ne, jotka antautuvat hänen valtaansa hellimällä huonoja luonteenpiirteitään, eivät huomaa, mihin heidän tiensä päättyy. Kiusaaja panee täytäntöön heidän turmelemisensa ja panee heidät sitten turmelemaan toisia.

Kenenkään ei tarvitse tulla petetyksi

Mutta kenenkään ei tarvitse antaa spiritismin valheellisten väitteiden johtaa itseään harhaan. Jumala on antanut maailmalle tarpeeksi valoa, jotta ihmiset kykenevät huomaamaan ansan. Vaikkei olisikaan mitään muita todistuksia, pitäisi sen jo riittää kristitylle, että nuo henget eivät tee mitään erotusta vanhurskauden ja synnin välillä taikka Kristuksen jaloimman ja puhtaimman apostolin ja Saatanan turmeltuneimman palvelijan välillä. Esittämällä mitä kehnoinnaiset ihmiset saavuttaneiksi taivaan, ja vieläpä siellä korkealle korotetuiksi, Saatana itse asiassa julistaa maailmalle: »Ei ole mitään väliä kuinka jumalattomia olette; ei väliä, uskotteko Jumalaan ja Raamattuun vai ette. Eläkää aivan niin kuin haluatte, ja taivas on kotinne.»

Sitäpaitsi, kun nämä valehtelevat henget esiintyvät apostoleina, he puhuvat ristiriitaisesti sen kanssa, mitä apostolittaan päällä eläessään kirjoittivat Pyhän Hengen sanelemana. He kieltävät Raamatun jumalallisen alkuperän ja

siten riistävät kristityltä hänen toivonsa perustuksen sekä heittävät pois sen valon, mikä valaisee tien taivaaseen.

Saatana koettaa saada maailman uskomaan, että Raamattu on pelkkää mielikuvitusta tai ainakin kirja, joka oli sovitettu ihmissuvun lapsuutta silmälläpitäen, mutta johon nyt voidaan suhtautua kevyesti tai heittää vanhentuneena syrjään. Ja hän tarjoaa henkien ilmestyksiä ottamaan Jumalan Sanan paikan. Tie on tässä kokonaan hänen valvonnassansa; näin tehden hän voi saada maailman uskomaan mitä hän tahtoo. Sen Kirjan, joka tuomitsee hänet ja hänen seuraajansa, hän saattaa varjoon, missä hän juuri toivookin sen olevan. Ja maailman Vapahtajasta hän tekee vain tavallisen ihmisen. Ja niin kuin roomalaiset vartiosotilaat, jotka vartioivat Jeesuksen hautaa, levittivät valheellista tietoa, minkä papit ja vanhimmat panivat heidän suuhunsa kumotakseen Hänen ylösnousemuksensa, niin koettavat spiritistisiin henki-ilmestyksiin uskovat saada ihmisistä näyttämään siltä, kuin Vapahtajamme elämän eri olosuhteissa ja tapahtumissa ei olisi mitään ihmeellistä. Yritettyään näin työntää Jeesuksen taka-alalle he kiinnittävät ihmisten huomion omiin ihmeisiinsä selittäen, että nämä ylittävät suuresti Kristuksen teot.

Profeetta Jesaja sanoo: »Ja kun he sanovat teille: 'Kysykää vainaja- ja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat', niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien puolesta? 'Pysykää laissa ja todistuksessa!' Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole.» Jes. 8: 19, 20. Jos ihmiset olisivat olleet halukkaita vastaanottamaan totuuden, joka Raamatussa on niin selvästi ilmaistu, nim. että kuollut ei tiedä mitään, he olisivat nähneet spiritismin väitteissä ja esityksissä Saatanan työskentelevän voimallisesti merkeillä ja valheellisilla ihmeillä. Mutta mieluummin kuin luopuisivat lihallselle sydämelle niin mieluisesta vapaudesta ja hylkäisivät syntinsä, joita he rakastavat, ihmisjoukot sulkevat silmänsä valolta ja varoituksista välittämättä jatkaavat kulkuaan, samanaikaisesti kun Saatana punoo paulojaan heidän ympärilleen ja heistä tulee hänen uhrejaan. »Sen tähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua... Jumala lähettää heille väkevän ek-sytyksen, niin että he uskovat valheen.» 2 Tess. 2: 10, 11.

Ne, jotka vastustavat spiritismin opetuksia, eivät hyökkää vain ihmisiä, vaan myös Saatanaa ja hänen enkeleitään vastaan. He ovat ryhtyneet taisteluun hallituksia, valtoja ja

pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa. Saatana ei luovuta tuuman alaakaan, elleivät taivaalliset sanansaattajat pakota häntä peräytymään. Jumalan kansan tulisi pystyä kohtaamaan häntä Vapahtajamme tavoin sanoilla: »On kirjoitettu». Saatana osaa lainata Raamattua nykyään samoin kuin Kristuksenkin päivinä, ja hän tulee vääristelmään sen opetuksia tueksi omille petoksilleen. Mutta Raamatun selvä todistus antaa voimalliset aseet kaikkiin taisteluihin.

Niiden, jotka tulevat kestämaan tuona vaaran aikana, täytyy ymmärtää Raamatun todistus ihmisen luonnosta ja kuolleiden tilasta, sillä aivan läheisessä tulevaisuudessa monet joutuvat vastatusten pahojen henkien kanssa, jotka esiintyvät muka heidän rakkaina omaisinaan tai ystävinään ja julistavat mitä vaarallisimpia harhaoppeja. Nämä vierailijat vetoavat meidän hellimpiin tunteisiimme ja tekevät ihmeitä pyyteittensä tueksi. Meidän täytyy olla valmiit vastustamaan heitä Raamatun totuudella, etteivät kuolleet tiedä mitään, ja että ne, jotka täten ilmestyvät, ovat paholaisten henkiä.

Saatana on kauan valmistellut lopullista rynnäköön maailman peittämiseksi. Perustuksen hänen työlleen muodosti tuo hänen Eevalle Eedenissä antamansa vakuutus: »Ette suinkaan kuole, vaan... sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.» 1 Moos. 3: 4, 5. Vähän kerrassaan hän on spiritismin kehittämisessä raivannut tietä petostensa mestarinäytteelle. Hän ei ole vielä saanut suunnitelmiansa täydellisesti toteutetuiksi; mutta ajan viime hetkinä hän siinä onnistuu, ja maailma liittyy hänen petostensa piiriin. Maailman ihmiset tuuditetaan lujasti kohtalokkaan huolettomuuteen, josta vain Jumalan vihan vuodattaminen heidät herättää.

Voimakas huuto

Näin enkeleiden kiiruhtavan edestakaisin maan ja taivaan välillä laskeutuen maan päälle ja nousten taas taivaaseen valmistellen jonkin tärkeän tapahtuman täyttymistä. Sitten näin erään toisen väkevän enkelin, joka oli saanut käskyn laskeutua maan päälle yhdistääksensä äänensä kolmannen enkelin ääneen ja antaaksensa hänen sanoilleen voimaa ja väkevyyttä. Enkeli oli osallistunut suuresta voimasta ja kirkkaudesta, ja kun hän laskeutui maan päälle, maa valkeni hänen kirkkaudestaan. Tätä enkeliä seurannut valo tunkeutui kaikkialle hänen julistaessaan voimakkaasti ja kovalla äänellä: »Kukistunut, kukistunut (langennut, langennut) on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi.» Ilm. 18: 2.

Toisen enkelin julistama sanoma Babylonin kukistumisesta eli lankeamisesta kerrataan ja lisäksi mainitaan ne turmelukset, jotka ovat tunkeutuneet seurakuntiin vuoden 1844 jälkeen. Tämän enkelin työ tulee oikeaan aikaan liittyäkseen kolmannen enkelin sanoman viimeiseen suureen työhön sen paisuessa suureksi huudoksi. Ja Jumalan kansaa valmistetaan täten kestämaan koetuksen hetkenä, joka on sitä pian kohtaava. Minä näin suuren valon heidän yllään, ja he yhtyivät pelottomasti julistamaan kolmannen enkelin sanomaa.

Enkeleitä lähetettiin taivaasta tulleen väkevän enkelin avuksi, ja minä kuulin ääniä, jotka tuntuivat kaikuvan kaikkialla: »Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vit-sauksistansa. Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.» Ilm. 18: 4, 5.

Tämä sanoma näytti olevan lisäys kolmanteen sanomaan ja liittyvän siihen samalla tavoin kuin keskiyön huuto liittyi toisen enkelin sanomaan v. 1844. Jumalan kirkkaus lepäsi kärsivällisten, odottavien pyhien yllä, ja he kaiuttivat pelottomasti viimeistä vakavaa varoitusta julistaen Babylonin kukistumista ja kutsuen Jumalan kansaa lähtemään siitä ulos välttyäkseen sen hirvittävältä tuomiolta.

Odottavien ylle loistanut valo tunkeutui kaikkialle, ja ne muiden seurakuntien jäsenet, joilla oli hiukan valoa ja jotka eivät olleet kuulleet eivätkä niinmuodoin myöskään hyljänneet noita kolmea sanomaa, noudattivat kutsua ja jättivät langenneet seurakunnat. Siitä lähtien kun nämä sanomat oli annettu, monet olivat tulleet tilinteon vuosiin, ja heille loisti valo, ja heillä oli etuoikeus valita joko kuolema tai elämä. Jotkut valitsivat elämän ja ottivat paikkansa niiden joukossa, jotka odottivat Herraansa ja pitivät kaikki Hänen käskynsä. Kolmas sanoma oli tekevä tehtävänsä; kaikki oli sillä koeteltava, ja kalliit sielut oli kutsuttava pois uskonnollisista yhdyskunnista.

Pakottava voima vaikutti rehellisten ihmisten sydämessä samalla Jumalan voiman ilmauksen herättäessä pelkoa ja pidättyväisyyttä uskomattomissa ystävissä ja sukulaisissa, niin ettei heillä ollut rohkeutta eikä voimaa vastustaa niitä, jotka tunsivat Jumalan Hengen työn itsessään. Viimeinen kutsu vietiin jopa orjaraukoillekin, ja hurskaat heidän joukostaan puhkesivat ihastuksissaan riemulauluun havaitessaan onnellisen vapautuksensa.* Heidän isäntänsä eivät kyenneet pidättämään heitä; pelko ja hämmästys pitivät heitä hiljaa. Valtavia tunnustekoja suoritettiin, sairaita parannettiin ja merkit ja ihmeet seurasivat uskovia. Jumala oli mukana työssä, ja jokainen pyhä noudatti seurauksia pelkäämättä omantuntonsa vakaumusta liittyen niihin, jotka pitivät kaikki Jumalan käskyt, ja kaikkialla he julistivat voimalla kolmatta sanomaa. Näin, että tämä sanoma tulee päättymään voimalla, mikä voittaa keskiyön huudon.

Jumalan palvelijat, puettuina voimalla korkeudesta ja heidän kasvojensa loistaessa pyhää alttiutta, lähtivät julistamaan taivaan sanomaa. Kaikkialla eri uskonnollisiin yh-

* **H u o m.!** Ilm. 6: 15, 16:nnesta, missä niin elävästi kerrotaan, kuinka »kaikki orjat ja vapaat» kehoittivat »vuoria ja kallioita» lankeamaan heidän päällensä ja kätkemään heidät »Hänen kasvoiltansa, joka valtaistui-mella istuu», selviää, että Kristuksen takaisintulon päivinäkin on oleva orjuutta. — Kokoojat.

dyskuntiin hajaantuneet sielut vastasivat kutsuun, ja heitä kiiruhdettiin lähtemään tuomituista seurakunnista, kuten Lootia kehoitettiin rientämään pois Sodomasta ennen sen häviötä. Jumalan kansa vahvistui saamastaan ylenpalttisesti kirkkaudesta, joka valmisti heidät kestäämään koetuksen hetkeä. Joka puolelta kuulin ihmisten sanovan: »Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.» Ilm. 14: 12.

Armon ajan päättyminen

Huomioni kiinnitettiin kolmannen enkelin sanoman päätymisen aikaan. Jumalan voima oli ollut Jumalan kansan yllä. Se oli suorittanut työnsä loppuun ja oli valmistautunut kestämaan edessään olevan koetushetken. Se oli saanut ehtoosateen eli virvoituksen Herran kasvoilta, niin että sen todistus oli herännyt uuteen eloon. Viimeinen suuri varoitus oli kaikunut kaikkialla, ja se oli kiihdyttänyt ja raivostuttanut ne maailman asukkaat, jotka eivät tahtoneet vastaanottaa sanomaa.

Näin enkelien kiiruhtavan edestakaisin taivaassa. Eräs enkeli, jolla oli kirjoitusneuvot kupeellaan, palasi maan päältä ja ilmoitti Jeesukselle suorittaneensa työnsä loppuun ja laskeneensa pyhien luvun ja sinetöineensä heidät. Sitten näin Jeesuksen, joka oli ollut suorittamassa palvelusta kymmenen käskyä sisältävän arkin edessä, heittävän kädestään suitsutusastian. Hän kohotti kätensä sanoen voimakkaalla äänellä: »Se on täytetty.» Koko enkelijoukko otti kruunun päästensä, kun Jeesus julisti juhlallisen vakavasti: Vääryyden tekijä tehkään edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehkään edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen.» Ilm. 22: 11.

Jokaisen kohtalo oli ratkaistu elämäksi tai kuolemaksi. Jeesuksen palveluksessa pyhäkössä oli oikeutta käyty ensin kuolleista vanhurskaista, sitten elossa olevista vanhurskaista. Kristus oli vastaanottanut valtakuntansa sovitettuaan kansansa ja pyyhittyään pois heidän syntinsä. Valtakunnan alamaisten luku oli täysi. Karitsan häät oli pidetty, ja valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annettiin Jeesukselle ja niille, jotka autuuden perivät. Jeesus oli nyt hallitseva kuningasten Kuninkaana ja herrain Herrana.

Jeesuksen poistuessa kaikkeinpyhimmästä kuulin Hänen vaatteittensa tiukujen soivan, ja kun Hän lähti pois sieltä peitti pimeä pilvi maan asukkaat. Sen jälkeen ei enää ollut välittäjää syntisen ihmisen ja pahoitetun Jumalan välillä. Niin kauan kuin Jeesus vielä oli Jumalan ja syyllisen ihmisen välimiehenä, jokin pidatti kansaa. Mutta kun Hän poistui ihmisen ja Isän väliltä, pidäkekin poistui, niin että Saatanana sai katumattomat täydellisesti valtaansa.

Oli mahdotonta vuodattaa vitsauksia, niin kauan kuin Jeesus vielä toimitti palvelusta pyhäkössä. Mutta kun Hän siellä päättää työnsä ja suorittaa välittäjätyönsä loppuun, ei mikään enää pidätä Jumalan vihaa. Silloin se puhkeaa raivokkaasti suojatonta, syyllistä syntistä vastaan, joka on ylenkatsonut pelastuksen ja vihannut nuhteita. Tuona hirmuisena aikana, Jeesuksen välitystyön päätyttyä, pyhät saivat elää pyhän Jumalan kasvojen edessä ilman välittäjää. Jokaisen asia oli ratkaistu, ja jokainen jalokivi oli laskettu. Jeesus viipyi hetkisen taivaan pyhäkön uloimmassa osastossa, ja silloin pantiin ne synnit, jotka oli tunnustettu Hänen tehdessä palvelusta kaikkeinpyhimässä, Saatanan, synnin alkajan, päälle, jonka täytyy kärsiä niistä rangaistus.*

Liian myöhään! Liian myöhään!

Sen jälkeen näin Jeesuksen riisuvan yltään papillisen pukunsa ja pukeutuvan kuninkaallisiin vaatteisiin. Hänellä oli päässään monta kruunua, kruunu toisensa sisässä. Enkelijoukon ympäröimänä Hän poistui taivaasta. Vitsaukset lankeivat maan asukasten päälle. Toiset arvostelivat Jumalaa ankarasti ja kirosivat Häntä. Toiset kiiruhtivat Jumalan lasten luo pyytämään neuvoa, miten he voisivat välttää Jumalan tuomiot. Mutta pyhillä ei ollut mitään heille antaa. Viimeinen tuskallinen rukous uhrattu, viimeinen taakka kan-

* **H u o m .!** — Tämä Saatanan kärsiminen ei ole missään mielessä sijaissovittusta. Niinkuin eräässä aikaisemmassa luvussa osoitettiin, »ihmisen sijaisena ja takaajana ihmisten synnit pantiin Kristuksen päälle» (Katso s. 175. Mutta kun ne, jotka ovat hyväksyneet Kristuksen uhrin, ovat tulleet lunastetuiksi, on varmasti oikeudenmukaista, että Saatanana, synnin alkuunpanija, saa kärsiä lopullisen rangaistuksen. Niinkuin sisar **White** on eräässä toisessa paikassa sanonut: »Kun sovitustyö on täytetty, tulevat Jumalan kansan synnit Jumalan, taivaan enkelien ja pelastettujen joukon läsnäollessa asetettaviksi Saatanan päälle, joka julistetaan syylliseksi kaikkeen siihen pahaan, mitä hän on houkutellut Jumalan lapset tekemään.» — Suuri Taistelu, s. 792. — Kokoojat.

nettu ja viimeinen varoitus annettu. Ei ollut enää armon suloääntä kutsumassa heitä. Kun pyhät ja koko taivas olivat kiinnostuneet heidän pelastumiseensa, eivät he itse välittäneet siitä lainkaan. Elämä ja kuolema oli asetettu heidän eteensä. Monet toivoivat elämää, mutta eivät ollenkaan ponnistelleet sen saavuttamiseksi. He eivät valinneet elämää eikä nyt enää ollut sovittavaa verta puhdistamaan rikollista, ei enää armahtavaa Vapahtajaa rukoilemassa heidän puolestaan ja huutamassa: »Säästä, säästä syntistä vielä vähän aikaa.» Koko taivas oli yhtynyt Jeesuksen ääneen kuullessaan nuo vakavat sanat: »Se on tehty. Se on täytetty.» Pelastussuunnitelma oli toteutettu, mutta vain harvat katso-neet parhaimmaksi hyväksyä sen. Kun armon suloääni vai-meni, valtasi pelko ja kauhu jumalattomat. Pelottavan sel-västi he kuulivat sanat: »Liian myöhään! Liian myöhään!»

Ne, jotka eivät olleet antaneet arvoa Jumalan sanalle, juoksivat edestakaisin, kulkivat mereltä merelle ja pohjoisesta itään etsimässä Herran sanaa. Enkeli sanoi: »He eivät tule löytämään sitä. Maassa on nälkä; ei leivän nälkää eikä veden janoa, vaan Herran sanojen kuulemisen nälkä. Miten paljon he antaisivatkaan yhdestäkin Jumalan suosiota ilmaisevasta sanasta! Vaan sitä ei anneta. Heidän täytyy nähdä nälkää ja janoa. Päivästä toiseen he olivat ylenkatso-neet Jumalan pelastuksen pitäen maallista rikkautta ja nautin-toa taivaallisia aarteita ja nautintoja parempana. He olivat kieltäneet Jeesuksen ja ylenkatso-neet Hänen pyhänsä. Saas-taisen on jätävä saastaiseksi ikiajoiksi.»

Monet jumalattomat olivat aivan raivoissaan joutuessaan kärsimään vitsauksista. Se oli pelottavan tuskallista katsel-tavaa. Vanhemmat soimasivat katkerina lapsiaan, lapset vanhempiaan, veljet sisariaan ja sisaret veljiään. Äänek-keitä valituksen huutoja kuului joka taholta: »Sinä se estit minua vastaanottamasta totuutta, joka olisi pelastanut mi-nut tästä kauhun hetkestä.» Katkerassa vihassa kansa nousi saarnaajiaan vastaan syyttäen heitä sanoen: »Te ette ole varoittaneet meitä. Te sanoitte, että koko maailma tulee kääntymään, ja huusitte: Rauha, rauha, karkoittaaksenne kaiken pelon. Te ette ole kertoneet meille tästä hetkestä, ja niitä, jotka varoittivat meitä siitä, te sanoitte kiihkoilijoiksi ja pahoiksi ihmisiksi, jotka tahtoivat tuhota meidät.» Mutta minä näin, etteivät papit päässeet Jumalan vihaa pakoon. He joutuivat kärsimään kymmenen kertaa enemmän kuin kansa.

Jaakobin ahdistuksen aika

Näin pyhien poistuvan kaupungista ja kylistä ja ryhmit-tyvän ja asettuvan mitä syrjäisimmille seuduille. Enkelit hankkivat heille ruokaa ja vettä jumalattomien kärsiessä nälkää ja janoa. Näin maailman johtavien miesten neuvot-televan keskenään ja Saatanan enkeleineen ahkerasti puu-haavan heidän ympärillään. Sain nähdä erään kirjoituksen, jota levitettiin maan eri osiin ja jossa oli säädetty, että elleivät pyhät luovu omalaatuisesta uskostaan, hylkää sapat-tia ja ala pyhittää viikon ensimmäistä päivää, on kansalla oikeus määrätyn ajan kuluttua tappa heidät. Tuona koe-tuksen hetkenä pyhät olivat rauhallisia ja maltillisia ja tur-vasivat Jumalaan ja luottivat Hänen lupaukseensa pako-tiistä, minkä Hän valmistaisi heille.

Muutamilla paikoilla jumalattomat hyökkäsivät jo ennen käskyn täytäntöönpanemisaikaa pyhien kimppuun tappaak-seen heidät, mutta enkelit sotivat heidän puolestaan sota-miehiksi pukeutuneina. Saatana toivoi saavansa tappa Kor-keimman pyhät, mutta Jeesus käski enkeleitään vartioimaan heitä. Jumala oli saava kunnian lakinsa noudattajien kanssa tekemästään liitosta heitä piirittävien pakanoiden nähden; ja Jeesus oli saava kunnian muuttaessaan kuolemaa maista-matta uskolliset, jotka niin kauan olivat Häntä odottaneet.

Pian näin pyhien kärsivän suuria sielun tuskia. Maail-man jumalattomat asukkaat näyttivät piirittävän heidät. Kaikki ulkonaiset tekijät olivat heitä vastaan. Muutamat alkoivat pelätä, että Jumala oli kuitenkin viime hetkessä jät-tänyt heidät jumalattomien surmattaviksi. Mutta jos heidän silmänsä olisivat voineet avautua, olisivat he huomanneet olevansa Jumalan enkelien piirittämiä. Sitten tuli jumalat-tomien kiihtynyt joukko ja sitten joukko pahoja enkeleitä yllyttämään jumalattomia tappamaan pyhät. Mutta ennen

kuin he saattoivat lähestyä Jumalan kansaa, jumalattomien täytyi ensin tunkeutua tämän väkevän, pyhän enkelijoukon lävitse. Se oli mahdotonta. Jumalan enkelit pakottivat heidät perääntymään saaden myös heidän ympärillään tunkeilevat pahat enkelitkin vetäytymään pois.

Huutamassa pelastusta

Se oli pyhille hirvittävän tuskan hetki. Yötä päivää he huusivat Jumalalta pelastusta. Ulkonaisesti katsoen ei heillä ollut mitään pelastumisen mahdollisuutta. Jumalattomat olivat jo voitonriemussa alkaneet huutaa: »Miksi ei teidän Jumalanne pelasta teitä meidän käsistämme? Miksi ette nouse taivaaseen pelastaaksenne henkenne?» Mutta pyhät eivät välittäneet heistä. Jaakobin tavoin he painiskelivat Jumalan kanssa. Enkelit toivoivat saavansa pelastaa heidät, mutta heidän täytyi odottaa vielä vähän aikaa. Jumalan kansan täytyi juoda malja pohjaan ja tulla kasteella kastetuksi. Uskollisina tehtävälleen enkelit vartioivat heitä edelleenkin. Jumala ei sallinut nimeänsä pilkattavan pakanain keskuudessa. Aika, jolloin Hän oli ilmaiseva valtavan voimansa pyhien ihanaksi pelastukseksi, oli aivan koittamaisillaan. Nimensä kunnian tähden Hän oli pelastava jokaisen, joka oli kärsivällisesti odottanut Häntä ja jonka nimi oli kirjoitettuna kirjaan.

Huomioni kiinnitettiin uskolliseen Nooan. Kun sade lankeksi ja vedenpaisumus tuli, Nooa oli perheineen mennyt arkiin, ja Jumala oli sulkenut oven heidän jälkeensä. Nooa oli uskollisesti varoittanut ennen vedenpaisumusta eläneitä, heidän pilkatessaan ja solvatessaan häntä. Kun vedet sitten lankesivat maan päälle ja he toinen toisensa jälkeen hukkuivat, he näkivät arkin, josta he olivat niin paljon leikkiä laskeneet, kulkevan turvallisesti veden pinnalla suojellen uskollista Nooaa ja hänen perhettään. Sain nähdä, että Jumalan kansa, joka oli uskollisesti varoittanut maailmaa tulevasta Jumalan vihasta, oli pelastuva samalla tavalla. Jumala ei antanut jumalattomien tuhota niitä, jotka odottivat muuttumista ja jotka eivät alistuneet pedon määräykseen eivätkä ottaneet sen merkkiä. Näin, että jos jumalattomat olisivat saaneet tappaa pyhät, Saatana ja kaikki hänen pahat enkelinsä sekä kaikki Jumalan viholliset olisivat siitä iloinneet. Mitä voitonriemua olisikaan merkinnyt hänen saatalliselle majesteettiudelleen saada viimeisessä ratkaise-

vassa taistelussa valtaansa ne, jotka niin kauan olivat odottaneet saavansa nähdä Hänet, jota he rakastivat! Ne, jotka ovat pilkanneet pyhien taivaaseen pääsemistä, saavat nähdä Jumalan huolenpidon lapsistaan ja katsella heidän ihanaa pelastumistaan.

Kun pyhät lähtivät kaupungeista ja kylistä, jumalattomat ajoivat heitä takaa koettaen tappa heidät. Mutta Jumalan kansan surmaamiseksi ojennetut aseet murtuivat ja putosivat maahan voimattomina kuin oljenkorret. Jumalan enkelit varjelivat pyhiä. Heidän huutaessaan pelastusta yötä päivää heidän huutonsa nousi Jumalan eteen.

Pyhien pelastus

Jumala näki hyväksi pelastaa kansansa keskiyöllä. Jumalattomien seisoessa heidän ympärillään pilkkaamassa heitä aurinko tuli yhtäkkiä näkyviin paistaen kirkkaasti kuun pysyessä alallaan. Jumalattomat katselivat ilmiötä hämmästyneinä pyhien katsellessa pelastumisensa merkkejä juhlallista iloa tuntien. Merkit ja ihmeet seurasivat nopeasti toisiaan. Kaikki näytti poikkeavan tavallisesta järjestyksestään. Joet lakkasivat virtaamasta. Tummat, synkät pilvet nousivat taivaalle iskien toisiaan vastaan. Oli kuitenkin eräs kirkas kohta, jonka kirkkaus oli muuttumaton ja josta Jumalan ääni paljojen vetten pauhinan tavoin järjensi taivasta ja maata. Tuli valtava maanjäristys. Haudat aukenivat, ja uskossa kolmannen enkelin sanomaan kuolleet sapatinpitäjät nousivat tomuvuoteiltaan kirkastettuina kuulemaan rauhanliittoa, jonka Jumala oli tekemä niiden kanssa, jotka olivat pitäneet Hänen lakinsa.

Taivas avautui ja sulkeutui levottomasti liikehtien. Vuoret horjuivat kuin ruoko tuulessa syösten joka taholle suuria kallonlohkareita. Meri kiehui kuin pata heittäen kiviä maalle. Kun Jumala ilmoitti Jeesuksen tulemisen päivän ja hetken ja julisti iankaikkisen liiton kansalleen, Hän puhui yhden lauseen kerrallaan, minkä jälkeen Hän piti tauon Hänen sanojensa vyöryessä yli koko maanpiirin. Jumalan Israel seiso i alallaan ja katseli ylöspäin ja kuunteli sanoja, sitä mukaa kuin ne lähtivät Jehovan suusta ja vyöryivät yli maan mitä voimakkaimman ukkosenjyrinän tavoin. Hetki oli juhlallisen vakava. Jokaisen lauseen lopussa pyhät huusivat riemuiten: »Kunnia! Halleluja!» Jumalan kirkkaus valaisi heidän kasvonsa, niin että ne loistivat niinkuin Moosesen kasvot, hänen astuessaan alas Siinailta. Jumalattomat eivät kestäneet katsoa heihin heidän kirkkautensa tähden.

Loppumattoman siunauksen kaikuessa niille, jotka olivat antaneet kunnian Jumalalle pitämällä hänen sapattinsa pyhänä, kuului valtava ja riemukas voitonhuuto pedosta ja sen kuvasta saadusta voitosta.

Sitten alkoi riemujuhla, jolloin maa oli saava levätä. Näin jumalaapelkääväisten orjien nousevan voittajina ja ravistavan yltään kahleensa heidän jumalattomien omistajiensa joutuessa hämmennyksen valtaan tietämättä mitä pitäisi tehdä, sillä jumalattomat eivät voineet käsittää Jumalan äänen sanoja.

Kristuksen toinen tuleminen

Pian ilmestyi suuri, valkoinen pilvi, ja sen päällä istui Ihmisen Poika. Tuon pilven näkyessä ensin kaukaa, se näytti hyvin pieneltä. Enkeli sanoi sen olevan Ihmisen Pojan merkin. Kun se laskeutui lähemmäksi maata, saatoimme katsella Jeesuksen erinomaista kirkkautta, kunniaa ja majesteettiutta Hänen lähtiessään voittojaan saamaan. Pyhä enkelisaattue loistavat kruunut päässä seurasi Häntä matkalla.

Mikään ihmiskieli ei pysty kuvaamaan tuon tapahtuman kirkkautta. Majesteettiuden ja voittamattoman kirkkauden elävä pilvi tuli yhä lähemmäksi, ja saatoimme selvästi nähdä Jeesuksen rakastettavan olemuksen. Hänellä ei enää ollut orjantappurakruunua, vaan kirkkauden ja kunnian seppelekoristi Hänen pyhää otsaansa. Hänen vaatteissaan ja reidessään oli kirjoitettuna nimi: »Kuningasten Kuningas ja herrain Herra.» Hänen kasvonsa loistivat niinkuin keskipäivän aurinko, Hänen silmänsä olivat kuin tulenliekki ja Hänen jalkansa niinkuin hienoin vaski. Hänen äänensä sointui niinkuin olisi kuulunut monista soittimista, Maa vapisi Hänen edessään, taivas kääriytyi kokoon niinkuin kirjakkääröä kääritään, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltaan. »Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin ja sanoivat vuorille ja kalliioille: 'Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät Hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihailta! Sillä Heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?'» Ilm. 6: 15—17.

Ne, jotka vähän aikaisemmin olisivat hävittäneet Jumalan uskolliset lapset maan päältä, saivat nyt katsella Ju-

malan kirkkautta heidän yllänsä. Kaiken kauhun keskellä jumalattomat kuulivat pyhien sanovan iloisen soinnukkaasti: »Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan.» Jes. 25: 9.

Ensimmäinen ylösnousemus

Maa järisi voimakkaasti, kun Jumalan Pojan ääni kutsui esiin kuoloon nukkuneet pyhät. He noudattivat kutsua ja tulivat esille loistavaan kuolemattomuuden pukuun pukeutuneina huudahtaen: »Voitto, voitto, kuolemasta ja haudasta! Kuolema, missä on sinun voittonsi? Kuolema, missä on sinun otasi?» (Katso 1 Kor. 15: 55). Sen jälkeen elossa olevat pyhät ja ylösnousseet korottivat äänensä pitkään, haltioituneeseen voitonriemuun. Ruumiit, jotka kuoleman ja sairauden merkit mukanaan olivat vaipuneet hautaan, nousivat kuolemattomina, terveinä ja elinvoimaisina. Elossa olevat pyhät muutetaan yhtäkkiä silmänräpäyksessä ja temmataan kuolleista nousseitten kanssa yläilmoihin Herraa vastaan. Miten ihana kohtaus ja jälleennäkeminen! Ystävät, jotka kuolema oli erottanut, kohtaavat toisensa eroamatta enää milloinkaan.

Pilvivaunun joka puolella oli siipiä ja sen alla oli eläviä pyöriä, ja kun vaunut kulkivat ylöspäin pyörät huusivat: »Pyhä», ja liikkeessaan siivet huusivat: »Pyhä», ja pilveä ympäröivä pyhien enkelien saattue huusi: »Pyhä, pyhä, pyhä, Herra Jumala Kaikkivaltias!» Pilvessä olevat pyhät huusivat: »Kunnia! Halleluja!» Niin vaunut nousivat pyhään kaupunkiin. Ennen kaupunkiin saapumista pyhät järjestettiin täydelliseen neliöön Jeesuksen asettuessa neliön keskelle. Hänen päänsä ja olkapäänsä kohosivat pyhien ja enkelien yläpuolelle. Kaikki neliössä olevat saattoivat nähdä Hänen majesteettiutensa ja suloiset kasvonsa.

Pyhien palkka

Sen jälkeen näin valtavan suuren enkelijoukon tuovan kaupungista kirkkaita kruunuja — kullekin pyhälle yhden, mihin oli kirjoitettu hänen nimensä. Jeesuksen käskystä enkelit toivat kruunut Hänelle, minkä jälkeen suloinen Jeesus oikealla kädellään asetti kruunut pyhien päähän. Samalla tavalla enkelit toivat harput, ja Jeesus ojensi nekin pyhille. Johtavat enkelit antoivat äänen, minkä jälkeen kaikki yhtyivät kiitokseen ja onnekkaiseen ylistykseen jokaisen käden kosketellessa taitavasti harpun kieliä esittäen mitä sointuvinta ja ihaninta soittoa.

Sitten näin Jeesuksen ohjaavan lunastettujen joukon kaupungin portille. Hän tarttui porttiin työntäen sen taaksepäin sen kimaltelevilla saranoilla ja käski totuuden säilyttäneiden kansojen astua sisälle. Kaupungissa oli kaikenlaista mieluista katseltavaa. Kaikkialla he näkivät ihanaa, yltäkylläistä loistoa. Sitten Jeesus katseli lunastamiaan pyhiä. Heidän kasvonsa säteilivät kirkkautta, ja kiinnittäessään rakastavan katseensa heihin Jeesus sanoi sointuvalla ja täydellisellä äänellään: »Katselen sitä, minkä puolesta sieluni on nähnyt vaivaa, ja olen saanut tyydytyksen. Tämä yltäkylläinen ihanuus on teidän nautittavananne iankaikkisesti. Teidän surunne ovat päättyneet. Eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva.» Näin lunastettujen kumartavan ja heittävän kimaltelevat kruununsa Jeesuksen ja ikäin juureen, ja kun Vapah-tajan hellä käsi oli nostanut heidät jalkeille, he koskettelivat kultaisia harppujaan ja täyttivät koko taivaan ihanalla soitollaan ja lauluillaan Karitsan kunniaksi.

Sitten näin Jeesuksen vievän kansansa elämän puun luokse, ja jälleen kuulimme Hänen suloisen äänensä ihanampana kuin mikään kuolevaisten kuolema soitto sanovan:

»Tämän puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. Syökää siitä kaikki.» Elämän puu kantoi mitä kauneimpia hedelmiä, ja niitä pyhät saivat syödä vapaasti. Kaupungissa oli mitä ihanin valtaistuini, josta lähti elämänveden puhdas, kristallinkirkas virta. Molemmin puolin virtaa oli elämän puu ja virran rantamalla kasvoi muita ihania puita, joiden hedelmät olivat hyviä syödä.

Ihmiskieli on perin köyhä kuvaamaan taivasta. Katsellessani tätä kaikkea jouduin hämmästyksen valtaan. Verrattoman loiston ja ihanan kirkkauden mukaansa tempaamana lasken kynän kädestäni ja huudahtan: »Oi, mitä rakkautta! Mitä ihmeellistä rakkautta!» Ylevinkään kieli ei pysty kuvaamaan taivaan ihanuutta eikä Vapahtajan rakkauden verratonta syvyyttä.

Tuhatvuotiskausi

Huomioni kiinnitettiin jälleen tähän maahan. Jumalattomat oli hävitetty, ja heidän ruumiinsa makasivat maassa. Jumalan viha oli seitsemän viimeisen vitsauksen muodossa kohdannut maan asukkaita saattaen heidät pureskelemaan kielensä rikki tuskissansa ja kiroamaan Jumalan. Erikoisesti väärät paimenet olivat joutuneet Jumalan vihan kohteiksi. Heidän silmänsä olivat kokonaan kuluneet silmäkuopissaan, samoin heidän kielensä heidän vielä seistessään jaloillansa. Kun Jumalan ääni oli pelastanut pyhät, kääntyivät jumalattomat raivoissaan toisiaan vastaan. Maa näytti hukkuvan vereen, ja ruumiita oli maan toisesta äärestä sen toiseen ääreen saakka.

Maa oli kuin autio erämaa. Maanjäristysten kukistamat kaupungit ja kylät olivat raunioina. Vuoret olivat siirtyneet sijoiltansa jättäen maahan suuria onkaloita. Rosoisia kalliionlohkareita, joita meri oli työntänyt maalle tai jotka olivat irtaantuneet maasta, oli hajallaan yli koko maanpiirin. Suuria puita oli kiskoutunut juurineen maasta, ja ne olivat hajallaan maan pinnalla. Tästä on tuleva Saatanan ja hänen enkeliensä koti tuhannen vuoden ajaksi. Tänne hänet suljetaan kulkemaan ristiin rastiin maan rosoista pintaa ja katselemaan, mitä hän on kapinallaan Jumalan lakia vastaan saanut aikaan. Tuhannen vuoden ajan hän saa nauttia aiheuttamansa kirouksen hedelmistä.

Rajoitettuna yksinomaan tähän maahan hän ei pääse käymään muilla taivaankappaleilla kiusaamassa ja vaivauttamassa niitä, jotka eivät ole langenneet. Tänä aikana Saatanana kärsii suunnattomasti. Lankeemuksestaan saakka hän on pitänyt pahoja ominaisuuksiansa alituisesti käytössä. Mutta nyt häneltä riistetään hänen voimansa ja hänet jätetään miettimään aikaansaannoksiaan aina lankeemukses-

taan saakka ja vavisten ja pelästen odottamaan sitä hirvittävää aikaa tulevaisuudessa, jolloin hänen täytyy kärsiä rangaistus kaikesta tekemästään pahasta ja kaikista synneistä, joihin hän on antanut aiheen.

Kuulin enkelien ja lunastettujen pyhien voitolliset riemu- huudot, jotka kaikuivat ikäänkuin kymmenien tuhansien soit- timien äänet, sen johdosta ettei Saatana saanut enää kiu- sata ja vaivata heitä ja että muiden maailmojen asukkaat vapautuivat Saatanan läsnäolosta ja hänen kiusauksistaan.

Sitten näin valtaistuimia, ja Jeesus ja lunastetut pyhät istuivat niille, ja pyhät hallitsivat Jumalan kuninkaina ja pappeina. Yhdessä kansansa kanssa Kristus tuomitsi jumalattomat kuolleet vertaillen heidän tekojaan lakikirjaan, Jumalan sanaan, ja ratkaisten kunkin kohtalon sen mukaan, mitä kukin oli ruumiissaan tehnyt. Sitten he mittasivat jumalattomille heidän kärsittäväkseen tulevan osan heidän tekojensa mukaan. Se kirjoitettiin heidän nimiensä kohdalle kuoleman kirjaan. Jeesus ja pyhät tuomitsivat myös Saatanan ja hänen enkelinsä. Saatanan rangaistus oli oleva paljon suurempi kuin niiden, jotka hän oli pettänyt. Hänen rangaistuksensa oli ylittävä muiden rangaistukset, niin ettei niitä voida ollenkaan verrata toisiinsa. Senkin jälkeen kun kaikki hänen eksyttämänsä uhrin olivat menettäneet hen- kensä, Saatanan oli vielä elettävä ja kärsittävä kauan aikaa.

Kun jumalattomien kuolleiden tuomitseminen oli päät- tynyt tuhannen vuoden lopulla, Jeesus poistui kaupungista pyhien ja enkelien seurattessa Häntä. Jeesus laskeutui eräälle suurelle vuorelle, joka, niin pian kuin Hänen jal- kansa sitä koskettivat, halkesi kahtia muodostaen valtavan tasangon. Sitten katsahdimme ylös ja näimme suuren ja kauniin kaupungin, jolla oli kaksitoista perustusta ja kaksi- toista porttia, kolme kullakin sivustalla, ja enkeli kullakin portilla. Huudahdimme: »Kaupunki, suuri kaupunki! Se tulee alas taivaasta Jumalan tyköä!» Sitten se laskeutui täydessä loistossaan ja häikäisevässä kirkkaudessaan tuolle valtavalta tasangolle, jonka Jeesus oli sille valmistanut.

Toinen ylösousemus

Sitten Jeesus kaikkine pyhine enkeleineen ja kaikkine lunastamme pyhineen poistuivat kaupungista. Enkelit aset- tuivat Päämiehensä ympärille ja saattoivat Häntä Hänen matkallaan lunastettujen pyhien seurattessa heitä. Sitten Jeesus hirvittävässä ja pelättävässä majesteettiudessaan kutsui esiin jumalattomat kuolleet, ja he nousivat ylös ruumiiltaan yhtä heikkoina ja sairaalloisina kuin hautaan vaipueksaan. Mikä näky! Ensimmäisessä ylösousemuk- sessa kaikki nousivat kuolemattomassa kukoistuksessaan, mutta toisessa ylösousemuksessa kaikissa olivat kirouksen merkit nähtävissä. Maan kuninkaat ja ylhäiset, halvat ja alhaiset, oppineet ja oppimattomat tulevat esiin yhtä aikaa. Kaikki saavat nähdä Ihmisen Pojan, nekin, jotka Häntä hyl- jeksivät ja pilkkasivat ja jotka painoivat orjantappurakuu- nun Hänen pyhään päähänsä ja löivät Häntä ruo'olla, saa- vat nähdä Hänet Hänen kuninkaallisessa majesteettiudes- saan. Ne, jotka sylkivät Häntä kasvoihin Hänen koetuksensa hetkinä, tahtovat nyt paeta Hänen läpituokeaa katsettaan ja Hänen kasvojensa kirkkautta. Ne, jotka iskivät naulat Hänen käsiensä ja jalkojensa lävitse, saavat nyt nähdä Hänen ristiinnaulitsemisensä merkit. Ne, jotka puhkaisivat keihäällä Hänen kylkensä, katselevat julman tekonsa jälkiä Hänen ruumiissaan. He tietävät, että Hän on juuri se mies, jonka he ristiinnaulitsivat ja jota he pilkkasivat Hänen tus- kallisen kuolinkamppailunsa hetkellä. Sitten alkaa kuulua pitkällistä äänestä valitusta ja toinen toistaan seuraavia tuskanhuutoja heidän paetessaan kätkeytyäkseen kunin- gasten Kuninkaan ja herrain Herran kasvoilta.

Kaikki koettavat kätkeytyä kallion rotkoihin suojau- tuakseen hylkäämänsä Vapahtajan pelättävältä kirkkau- delta. Hänen majesteettiutensa ja suuren kirkkautensa

yllättämänä ja vaivaamana he yht'aikaa korottavat äänensä huudahtaen pelättävän selvästi: »Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen!»

Sitten Jeesus ja pyhät enkelit kaikkien pyhien saattamina palaavat jälleen kaupunkiin tuomittujen jumalattomien katkerien valitusten ja tuskan huutojen täyttäessä ilman. Silloin näin Saatanan uudelleen ryhtyvän työhönsä. Hän kulki alamaistensa keskuudessa ja teki heikot ja voimattomat väkeviksi kertoen heille, että hän ja hänen enkelinsä olivat voimallisia. Hän viittasi lukemattomiin miljooniin kuolleista nousseihin. Niiden joukossa oli mahtavia sotasankareita ja kuninkaita, jotka olivat olleet hyvin eteviä sodankäynnissä ja olivat valloittaneet valtakuntia. Joukossa oli väkeviä jättiläisiä ja urhoollisia miehiä, jotka eivät olleet hävinneet missään taistelussa. Joukossa oli ylpeä, kunnianhimoinen Napoleonkin, jonka lähestyminen oli saanut valtakunnat vapisemaan. Heissä oli ylhäisen ja mahtavan näköisiä miehiä, jotka olivat kaatuneet taistelussa voittoa ja valtaa himoitessaan.

Kun he nousevat haudoistaan, he ryhtyvät johtamaan ajatustensa suuntaa siitä, mihin se oli kuolemassa päättynyt. Heillä on sama valloittamishalu, minkä vallassa he olivat kaatuessaan. Saatana neuvottelee enkeliensä kanssa ja sitten noiden kuninkaiden, sotaherrojen ja mahtimiesten kanssa. Sitten hän silmäilee valtavaa armeijaansa ja kertoo heille, että kaupungissa oleva joukko on pieni ja voimaton ja että he voivat valloittaa sen, karkoittaa sen asukkaat ja ottaa haltuunsa sen rikkaudet ja ihanuuden. Saatanan onnistuu pettää heidät, niin että kaikki alkavat heti valmistautua sotaan. Tuossa suuressa armeijassa on monta taitavaa miestä ja he valmistavat kaikenlaisia sotavarusteita. Saatanan johtamana tuo valtava kansanpaljous lähtee sitten liikkeelle. Kuninkaat ja sotasankarit seuraavat lähinnä Saatanaa, ja heidän jäljessään kulkee kansanjoukko komppanioiden järjestäytyneenä. Kullakin komppaniolla on oma johtajansa, ja järjestyksessä he marssivat yli epätasaisen maanpinnan pyhää kaupunkia kohti. Jeesus sulkee kaupungin portit, ja tämä suunnaton armeija piirittää sen asettuen taistelujärjestykseen odottamaan kiivasta voimainmitelyä.

Kristuksen kruunaus

Nyt Kristus jälleen näyttäytyy vihollisilleen. Korkealla kaupungin yläpuolella on loistavasta kullasta rakennetulle perustukselle kohotettu valtaistuin. Tällä valtaistuimella Jumalan Poika istuu valtakuntansa alamaisten ympäröimänä. Ei yksikään kynä eikä ihmiskieli pysty kuvailemaan Kristuksen valtaa ja majesteettiutta. Iankaikkisen Isän kirkkaus piirittää Jumalan Pojan. Hänen läsnäolonsa kirkkaus täyttää Jumalan kaupungin ja säteilee sen porttien ulkopuolellekin sulkien koko maanpiirin sädeloistonsa.

Lähinnä valtaistuinta ovat ne, jotka aikoinaan intoillivat Saatanan asian puolesta, mutta jotka aivankuin tulesta temmatut kekäleet lähtivät syvällä antaumuksella seuraamaan Vapahtajaansa. Heidän jälkeensä seuraavat ne, jotka vääryyden ja epäuskon ympäröiminä täydellistyttivät kristillisen luonteensa ja jotka kunnioittivat Jumalan lakia kristillisen maailman julistaessa sen mitättömäksi. Heidän rinnallaan ovat kaikkien aikojen miljoonat marttyyrit, jotka uskonsa tähden ovat saaneet antaa henkensä. Näistä edempänä on »suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä... valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä, puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään.» Im. 7:9. Heidän taistelunsa on päättynyt, ja he ovat voittonsa saavuttaneet. He ovat päättäneet juoksunsa ja saaneet voittopalkinnon. Heidän käsissään olevat palmut kuvaavat heidän voitonriemuaan ja valkeat vaatteet heidän omistamaansa tahratonta Kristuksen vanhurskautta.

Lunastetut virittävät ylistyslaulun, joka taivaan saleissa kajahtelee toiselta puolelta toiselle: »Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta.» Enkelit ja serafit yhdistävät myös äänensä tähän ylistyk-

seen. Saatuaan katsella Saatanan voimaa ja pahuutta lunastetut huomaavat nyt selvemmin kuin milloinkaan aikaisemmin, ettei mikään muu kuin Kristuksen voima olisi voinut auttaa heitä voittajiksi. Koko tuossa loistopukuisessa joukossa ei ole ketään, joka lukee pelastumisensa omaksi ansiokseen, ikäänkuin hän olisi voittanut omalla voimallaan ja hyvyydellään. Mitään ei puhuta siitä, mitä he ovat tehneet tai kärsineet, vaan jokaisen laulun kertosaäkenä ja jokaisen ylistysvirren perussäveleenä on: »Pelastus tulee meidän Jumalaltamme... ja Karitsalta.» Ilm. 7: 10.

Jumalan Pojan lopullinen kruunaus tapahtuu taivaan ja maan asukkaiden läsnäollessa. Silloin kuningasten Kuningas saatuaan korkeimman majesteettiuden ja vallan julistaa tuomion Hänen hallitustaan vastaan kapinoiville ja toimittaa oikeutta niille, jotka ovat rikkoneet Hänen lakinsa ja sortaneet Hänen kansaansa. Sanoohan Jumalan profeetta: »Ja minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt. Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.» Ilm. 20: 11, 12.

Niin pian kuin muistokirjat avataan ja Jeesus luo katseensa jumalattomiin, he ovat tietoisia jokaisesta elämänsä aikana tekemästään synnistä. He huomaavat selvästi, missä heidän jalkansa poikkesivat puhtauden ja pyhyiden tieltä ja tarkalleen, miten paljon ylpeys ja kapinoiminen olivat saattaneet heidät rikkomaan Jumalan lakia. He näkevät selvästi viettelevät kiusaukset, joihin heitä kiihoittivat synnistä nauttiminen, siunaukset, jotka he olivat käyttäneet väärin, armontarjoukset, jotka he uppiniskaisella ja katumattomalla sydämellään torjuivat luotaan — kaikki ilmesivät heidän eteensä ikäänkuin tulikirjain kirjoitettuna.

Suuresta taistelusta saatu yleisnäkemys

Valtaistuimen yläpuolella näkyy risti; ja kuin yleisnäky-
mässä nähdään Aadamin kiusaus ja lankeemus sekä toinen toistaan seuraavat suuren pelastussuunnitelman vaiheet! Vapahtajan vaatimaton syntyminen; Hänen yksinkertainen ja kuuliainen varhaiselämänsä; Hänen kasteensa Jordassa; paasto ja kiusaus erämaassa; Hänen julkinen toimin-

tansa, jonka aikana Hän kirkasti ihmisille taivaan kalleimmat siunaukset; armon ja rakkauden tekojen täyteiset päivät; rukoillen ja valvoen vietetyt yöt vuorten syrjäisillä seuduilla; pahuuden, kateuden ja vihan ilmaukset, joilla Hänen hyvät tekonsa palkittiin; pelottava ja käsittämätön tuska Getsemanessa koko maailman syntitaakan musertavan painon alla; Hänen kavaltamisensa murhaajajoukon käsiin; tuon kauhun yön pelottavat tapahtumat; alistuvainen vanki eniten rakastamiensa opetuslasten hylkäämänä ja julmasti Jerusalemin katuja pitkin raastettuna; Jumalan Pojan voitonriemuisa esittäminen Hannaalle, syytelyt ylimmäisen papin palatsissa, Pilatuksen tuomiosalissa, pelkurimaisen ja julman Herodeksen edessä, pilkkaaminen, häpäiseminen, kiduttaminen ja kuolemaan tuomitseminen — kaikki kuvataan selvästi.

Nyt esitetään viimeiset tapahtumat levottoman kansanjoukon nähden: kärsivällinen kärsimysten mies kulkemassa Golgatan tietä; taivaan Ruhtinas riippumassa ristillä; röyhkeät papit ja pilkkaava roskajoukko laskemassa leikkiä Hänen menehdyttävästä tuskastaan; ylikuonnollinen pimeys; maanjäristys, haljenneet kalliot ja avoimet haudat — painoivat kaikki leimansa siihen hetkeen, jolloin maailman Lunastaja antoi henkensä.

Nämä hirvittävät tapahtumat esitetään aivan niinkuin ne tapahtuivat. Saatanalla, hänen enkeleillään ja alamaisillaan ei ole voimaa kääntyä pois tästä heidän omien tekojensa kuvauksesta. Kukin muistaa sen osan, minkä itse on suorittanut. Herodes, joka surmasi Betlehemin viattomat lapset toivoen siten saavansa tuhotuksi Israelin kuninkaan; katala Herodias, joka syyllistyi Johannes Kastajan vereen; heikko ja liehittävä Pilatus; pilkkaavat sotamiehet; papit, hallitusmiehet ja mieletön kansanjoukko, joka huusi: »Hänen verensä tulkoon meidän ja meidän lastemme päälle» — kaikki saavat nähdä syyllisyytensä suunnattomuuden. Turhaan he koettavat kätkeytyä Hänen aurinkoakin kirkkaampien kasvojensa taivaalliselta majesteettiudelta, kun lunastetut heittäivät kruununsa Vapahtajan jaikain juureen huudahtaen: »Hän kuoli minun puolestani!»

Lunastetussa joukossa ovat Kristuksen apostolit, sankarillinen Paavali, innokas Pietari, rakastettu ja rakastava Johannes ja heidän vilpittömät veljensä sekä heidän kanssaan marttyyrien valtava joukko. Muurien ulkopuolella ovat taas Jumalan lasten vainoojat, vangitsijat ja surmaajat kaik-

kine iljettävyyksineen ja kataluuksineen. Siellä on tuo luonnottoman julma ja paheellinen Nero katselemassa niiden iloa ja ylentämistä, joita hän aikoinaan kidutti ja joiden äärimmäisestä tuskasta hän sai saatanallista iloa ja nautintoa. Siellä nähdään Neron äiti katselemassa työnsä tuloksia, miten hänen pahat luonteenpiirteensä ovat siirtyneet hänen pojalleen ja miten hänen vaikutuksensa ja esimerkiksi kiihoittamat ja kehittämät intohimot ovat kantaneet hedelmää rikoksissa, jotka ovat saaneet maailman kauhusta värisemään.

Siellä on myös paavikirkon pappeja ja prelaatteja, jotka sanoivat olevansa Kristuksen lähettämiä, mutta jotka käyttivät kidutuspenkkiä, vankityrmiä ja polttoroviota valvoakseen Hänen kansansa omiatuntoja. Siellä ovat ylpeät paavit, jotka korottivat itsensä Jumalan yläpuolelle ja usalsivat ruveta muuttamaan Korkeimman Pyhän lakia. Noilla kirkon isiksi tekeytyvillä on selvitettävänä Jumalalle tili, jonka he mielellään jättäisivät tekemättä. Liian myöhään heidät on saatu huomaamaan, että kaikkietävä Jumala on kiiwas lakinsa puolesta ja ettei Hän tule suinkaan vapauttamaan syyllisiä. He tulevat silloin huomaamaan, että Kristus ottaa kärsivän kansansa asian omaksi asiakseen, ja he tuntevat Hänen omien sanojensa voiman: »Kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.» Matt. 25: 40.

Tuomioistuimen edessä

Koko jumalaton maailma seisoo Jumalan tuomioistuimen edessä syytettynä suuresta valtiorikoksesta taivaan hallitusta vastaan. Kukaan ei ole puolustamassa heidän asiaansa. Heillä ei ole millä puolustautua. Heille langetetaan ikuisen kuoleman tuomio.

Kaikille selviää nyt, ettei synnin palkka ole ylevää vapautta ja itsenäisyyttä eikä iankaikkista elämää, vaan orjuutta, perikatoa ja kuolemaa. Jumalattomat huomaavat, mitä ovat menettäneet kapinallisella elämällään. He ylenkatsoivat kirkkauden ylenpalttisen ja iankaikkisen arvon heille sitä tarjottaessa. Mutta miten toivomisen arvoiseksi se nyt osoittautuu! Kadotettu sielu huutaa: »Kaiken tämän olisin voinut saada, mutta minä torjuin sen kauas luotani. Oi sitä selittämätöntä sokeutta! Rauhan, onnen ja kunnian olen vaihtanut kurjuuteen, häpeään ja epätoivoon.»

Kaikille selviää, että heidän sulkemisensa pois taivaasta on oikeudenmukainen. Eläessään he sanoivat: »Emme halua tätä Jeesusta hallitsemaan meitä.»

Jumalattomat katselevat ikäänkuin hurmiotilassa Jumalan Pojan kruunajaisia. He näkevät Hänen käsissään olevat Jumalan lain taulut, käskyt, joita he ovat halveksineet ja rikkoneet. He saavat nähdä pelastettujen puhkeavan ihmetelyyn, ihastukseen ja kunnioittavaan ylistyslauluun, ja kun tuo ylistysvirsi kantautuu kaupungin ulkopuolella olevaan kansanjoukkoon, huudahtavat kaikki kuorossa: »Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas» (Ilm. 15: 3), ja kaatuen voitettuin maahan he kumartavat elämän Ruhtinasta.

Toinen kuolema

Saatana näyttää aivan lamautuneen katsellessaan Kristuksen kirkkautta ja majesteettiutta. Hän, joka aikoinaan oli suojaava kerubi, muistaa mistä hän on langennut. Miten muuttunut ja arvossa alentunut onkaan tuo entinen loistava serafi, »aamuruskon poika».

Saatana näkee, että hänen tahallinen kapinansa on tehnyt hänet sopimattomaksi taivaaseen. Hän on kehittänyt voimiaan taistellakseen Jumalaa vastaan. Taivaan puhtaus, rauha ja sopusointu olisi hänelle kauheinta kidutusta. Hänen syyttelynsä Jumalan armoa ja oikeutta vastaan ovat nyt vaienneet. Moite, jonka hän on yrittänyt kohdistaa Jumalaan, on nyt kääntynyt kokonaan häntä itseään vastaan. Nyt Saatana kumartuu tunnustamaan tuomionsa oikeudenmukaisuuden.

Jokainen tämän pitkällisen taistelun aikana noussut totuutta ja valhetta koskeva kysymys on saanut selityksensä. Jumalan vanhurskaus esiintyy täysin oikeaksi todistettuna. Isän ja Pojan ihmisen hyväksi antama suuri uhri on nyt tullut koko maailmalle selväksi. Hetki on tullut, jolloin Kristus ottaa Hänelle kuuluvan aseman ja tulee korotetuksi kuniaan yli hallitusten ja valtojen ja kaikkien muiden nimien.

Siitä huolimatta, että Saatanan on ollut pakko tunnustaa Jumalan oikeudenmukaisuus ja kumartua Kristuksen ylemmyyden edessä, pysyy hänen luonteensa muuttumattomana. Valtavan tulvan tavoin kapinan henki puhkeaa jälleen hänessä esiin. Raivoissaan hän päättää olla luopumatta suuresta taistelusta. Hetki on tullut, viimeinen epätoivoinen taistelu alkaa taivaan Kuningasta vastaan. Hän ryntää alamaistensa joukkoon ja koettaa omalla raivollaan yllyttää heitä nousemaan kiireesti taisteluun. Mutta lukemattomista miljoonista, hänen kapinaan houkuttelemistaan ei yksikään

enää tunnusta Hänen yliherruuttaan. Hänen valtakautensa on päättynyt. Jumalattomat ovat samanlaisen Jumalaan kohdistuvan vihan vallassa, mikä kannustaa Saatanaa. Mutta he näkevät tilansa toivottomaksi ja että he eivät pysty voittamaan Jumalaa. Heidän raivonsa syttyy Saatanaa ja niitä vastaan, jotka ovat hänen asiamiehiään pettämisessä. Pahojen henkien vimalla he kääntyvät niitä vastaan, ja seurauksena on yleismaailmallinen sota.

Tulta taivaasta

Silloin täyttyvät profeetan sanat: »Sillä Herra on vihasunut kaikkiin kansoihin ja kiivastunut kaikkiin heidän joukkoihinsa; hän on vihkinyt heidät tuhon omiksi, jättänyt heidät teurastettaviksi.» Jes. 34: 2. »Hän antaa sataa jumalattomien päälle pauloja, tulta ja tulikiveä; polttava tuuli on heidän maljansa osa.» Ps. 11: 6. Taivaasta sataa tulta Jumalan tyköä. Maa halkeilee. Sen uumenissa olleet tuhoaset tulevat esille. Jokaisesta ammottavasta kuilusta lähtee kuluttavia tulenliekkejä. Vuoret ja kukkulatkin ovat tulella. Se päivä on tullut, »joka palaa kuin pätsi». Mal. 4: 1. Alkuaineet hajoavat kuumuudesta, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat. (2 Piet. 3: 10.) Polttopaikka (Toofet) on valmistettu kuninkaalle, kapinan johtajalle; syvä ja leveä on sen liesi, ja »Herran henkäys kuin tulikivi-virta sytyttää sen». Jes. 30: 33. Maan pinta muistuttaa sulanutta massaa — laajaa, kiehuvaa tulijärveä. Jumalattomien ihmisten tuomion ja hävityksen päivä on koittanut. — »Herran koston päivä, maksun vuosi Siionin asian puolesta.» Jes. 34: 8.

Jumalattomat saavat palkkansa maan päällä. He »ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot». Mal. 4: 1. Toiset tuhoutuvat yhdessä hetkessä, kun taas toiset kärsivät monta päivää. Kaikki saavat tekojaan vastaavan rangaistuksen. Vanhurskaiden synnit on siirretty Saatanan, pahuuden alkuunpanijan, kannettavaksi, jonka täytyy kärsiä heidän rangaistuksensa.* Niin ollen hänet pannaan kärsimään, ei ainoastaan oman kapinansa tähden, vaan kaikkien niiden syntien tähden, jotka hän on saanut Jumalan kansan tekemään. Hän tulee saamaan paljon suuremman rangaistuksen kuin ne, jotka hän on pettänyt. Sen jälkeen kuin kaikki hänen vietteleinensä

* Katso alaviitettä s. 319.

uhrit ovat tuhoutuneet, hän elää ja kärsii edelleenkin. Lopultakin jumalattomat tuhoutuvat kuluttavassa tulessa, sekä juuri että oksat — Saatana on juuri ja hänen seuraajansa oksat. Jumalan oikeudenmukaisuus on tullut tyydytetyksi, ja pyhät yhdessä enkelijoukon kanssa sanovat ääneen: »Aamen.»

Maanpiirin peittyessä Jumalan koston tuleen vanhurskaat ovat pyhässä kaupungissa hyvässä turvassa. Joilla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa, heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa. (Ilm. 20: 6.) Samalla kun Jumala on kuluttavainen tuli jumalattomille, Hän on aurinko ja kilpi kansalleen. (Ps. 84: 12.)

Uusi maa

»Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa olivat kadonneet.» Ilm. 21: 1. Tuli, joka kuluttaa jumalattomat, puhdistaa maan. Kaikki kirouksen jäljet hävitetään. Mikään ikuisesti palava helvetti ei tule pitämään synnin kauheita seurauksia lunastettujen silmien edessä. Ainoastaan yksi muistuttaja tulee säilymään: Lunastajamme tulee ikuisesti kantamaan ristiinnaulitsemisensä merkkejä. Hänen haavoitetussa päässään, Hänen käsissään ja jaloissaan ovat ainoat synnin tekemät julmat jäljet.

»Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus.» Miika 4: 8. Kristus on voittanut takaisin synnin tähden menetetyn valtakunnan, ja lunastetut saavat omistaa sen yhdessä Hänen kanssaan. »Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti.» Ps. 37: 29. Pelko pyhien perinnön saattamisesta näyttämään liian aineelliselta, on johtanut monet hengellistyttämään aivan olemattomiin juuri ne totuudet, jotka johtavat meidät panemaan toivomme uuteen maahan meidän kotinamme. Kristus vakuutti opetuslapsilleen menevänsä valmistamaan heille sijaa. Ne, jotka hyväksyvät Jumalan sanan opetukset, eivät ole kokonaan tietämättömiä taivaan asunnoista. Siitä huolimatta apostoli Paavali sanoo: »Mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka Häntä rakastavat.» 1 Kor. 2: 9. Ihmiskieli on puutteellinen kuvailemaan vanhurskaiden palkkaa. Sen saavat tuntea ainoastaan ne, jotka sitä katselevat. Rajallinen ihmismieli ei kykene käsittämään Jumalan paratiisin kirkkautta.

Raamattu sanoo pelastettujen perintöä maaksi. (Hepr.

11: 14—16.) Siellä suuri Paimen on johdettava laumansa elämän veden lähteille. Elämän puu antaa hedelmänsä joka kuukausi, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. Siellä on kristallinkirkkaita virtoja, jotka eivät milloinkaan kuivu, ja niiden ääriellä tuuheat puut varjostavat Herran lunastetuille valmistettuja polkuja. Laajat tasangot nousevat kauniiksi kukkuloiksi, ja Jumalan vuoret kohottavat jylhät huippunsa korkealle. Noilta rauhallisilta tasangoilta, elävien virtojen varsilta, Jumalan kansa, joka niin kauan on vaeltanut muukalaisena, saa itselleen kodin.

Uusi Jerusalem

Se on uusi Jerusalem, jolla on Jumalan kirkkaus ja joka on »kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi». Ilm. 21: 11. Herra sanoo: »Minä iloitsen Jerusalemita ja riemuitsen kansastani.» Jes. 65: 19. »Jumalan maja ihmisten keskellä ja Hän on asuva heidän keskellensä, ja he ovat Hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa; ja Hän on pyyhkivä pois kaikki kyynelät heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt.» Ilm. 21: 3, 4.

»Eikä yötä ole enää oleva» Jumalan kaupungissa. Kukaan ei tarvitse eikä kaipaa lepoa. Jumalan tahdon tekeminen ja ylistyksen uhraaminen Hänen nimelleen ei ole siellä väsyttävää. Saamme alati tuntea aamun nuoruutta ja aina olla kaukana sen päättymisestä. »Eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä.» Ilm. 22: 5. Auringon valon tilalla siellä on valonhohde, joka ei ole tuskallisen häikäisevä, mutta joka suunnattomasti voittaa meidän keskipäivämme kirkkauden. Jumalan ja Karitsan kirkkaus täyttää pyhän kaupungin heikentymättömällä loistollaan. Lunastetut saavat vaeltaa ainaisen päivän auringottomassa kirkkaudessa.

»Mutta temppeleä minä en siinä nähnyt, sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeleä, ja Karitsa.» Ilm. 21: 22. Jumalan kansalle suodaan etuoikeus avoimesti seurustella Isän ja Pojan kanssa. »Nyt me näemme kuin kuvastimesta, arvoituksen tavoin.» 1 Kor. 13: 12. Me näemme Jumalan kuvan ikäänkuin kuvastimen heijastamana luonnon teoissa ja Hänen toimintatavoissaan ihmisiin nähden, »mutta silloin saamme nähdä Hänet kasvoista kasvoihin» ilman mi-

tään himmentävää verhoa välillämme. Saamme olla Hänen läheisyydessään ja katsella Hänen kasvojensa kirkkautta.

Siellä kuolemattomat saavat pysyväisesti iloisina tutkia luomisvoiman ihmeitä ja lunastavan rakkauden salaisuuksia. Siellä ei ole julmaa, petollista vihollista kiusaamassa unohtamaan Jumalaa. Kaikki kyvyt kehittyvät ja kaikki sielunvoimat lisääntyvät. Tiedon hankkiminen ei väsytä mieltä eikä kuluta voimia. Siellä suurimmatkin yritykset ja ylevimmatkin toiveet voidaan saavuttaa ja korkeimmatkin tavoitteet toteuttaa. Ja yhä nousee uusia korkeuksia tavoiteltaviksi, uusia ihmeitä ihailtaviksi, uusia totuuksia tajuttaviksi ja uusia päämääriä, joihin keskittää hengen, sielun ja ruumiin voimat.

Iäisyysvuosien vieressä ne tuovat tullessaan yhä kallisarvoisempia ja ihanampia ilmestyksiä Jumalasta ja Kristuksesta. Tietojen karttuessa rakkaus, kunnioitus ja onninkin lisääntyvät. Mitä paremmin ihmiset oppivat tuntemaan Jumalaa, sitä enemmän he tulevat ihailemaan Hänen luonnettaan. Jeesuksen avatessa heille lunastuksen rikkaudet ja hämmästyttävät sankariteot tuosta suuresta taistelusta Saatanaa vastaan, sykkii lunastettujen sydän yhä suurempaa uskollisuutta, ja entistä varmemmin ottein he helähtelivät kultaisia harppujaan; ja kymmentuhatta kertaa kymmenen tuhatta, ja tuhat kertaa tuhat ääntä yhtyy valtavaan ylistyskuoroon.

»Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti.» Ilm. 5: 13.

Syntiä ja syntisiä ei ole enää. Jumalan maailmankaikkeus on kokonaan puhdas, ja tuo suuri taistelu on ainaseksi päättynyt.

Raamatunkohtien hakemisto

1 Moos.			
1: 26	13	24: 11—58	64—65
2: 6	50	25: 21—34	67
2: 9	16	26: 5	113
2: 17, 18	16	26: 34, 35	67
3: 1	23	27: 1—32	67—68
3: 3, 4	24—25	31: 1—7, 14 —16	68—70
3: 4	306	31: 29, 39, 40	70
3: 4, 5	314	31: 44—46, 51—53	71
3: 5	312	32: 1, 2	71
3: 6	25—26	32: 6—12	71
3: 10	28	32: 10	71—72
3: 9—13	28—29	32: 24—32	73—74
3: 14, 17—19	29	33: 1—4	75
3: 24	30	37: 7—11	78—79
4: 1—15	39—42	39: 2, 6	79
4: 19	43	39: 9	79
5: 18—24	43—46	47: 6, 11, 12	81
6: 1, 2, 5	47		
6: 2	58	2 Moos.	
6: 15, 16	48	1: 6—14	81
7: 1	58	1: 22	82
7: 2, 3, 10, 16	49	2: 7, 8	83
8: 6—12, 16, 20, 21	52—53	2: 3, 5—15	83—85
9: 11—16	53	4: 19	86
11: 1—9	55—56	5: 2	91
12: 1—3	57	8: 19	90
13: 14—16	58	9: 27	91
15: 1—3	58	12: 29—38	93—94
15: 5	58	13: 17—22	94
15: 12—20	94	14: 10—31	95—97
16: 1—9	59	15: 13, 14	97
17: 1, 2, 7	113	15: 24—26	98
17: 5, 7, 18, 19	59—60	16: 2, 3	98
21: 10, 13	60	16: 14—26	100—101
22: 1—18	61—63	17: 2—7	102
24: 2—4, 8	64	17: 8—16	103
		18: 7—12	104
		18: 19—27	104—105
		19: 2—13	106—107
		19: 16—18	107—108
		20: 8—11	299—300
		20: 1—23	109—110
		23: 20, 21	129
		23: 21—25	110
		23: 27—33	111
		24: 1—3	111
		24: 7, 8	112
		35: 21, 22	117
		36: 6	118
		40: 34, 38	121
		4 Moos.	
		10: 34—36	121
		13: 30—33	122—123
		14: 1—16	123—124
		14: 20—24	125
		14: 26—31, 34	125—126
		20: 3—12	127
		5 Moos.	
		4: 5—8	116
		11: 7, 8	132
		34: 1—10	133
		Joosua	
		1: 16—18	135
		3: 5—7	135—136
		5: 9	137
		5: 13—15	137

6: 6—11 138
 6: 15, 16, 20 . . . 139
 24: 10, 15—17 . . . 140
 24: 24 140

1 Samuelink.

3: 11—14, 18 142—143
 4: 5—11 143—144
 4: 21 144
 6: 7—12 146
 6: 20, 21 147

2 Samuelink.

6: 9—17 147—148

I Kuningastenk.

8: 4, 7 148—149
 8: 10, 11 149

Psalmit

11: 6 339
 22: 17, 19 174
 24: 7—10 186
 37: 29 341
 78: 15, 16 103
 78: 25 101
 84: 12 340
 103: 1 100

Jesaja

8: 19, 20 313
 13: 12 36
 25: 9 326
 26: 3 248
 27: 5 76
 30: 33 339
 34: 2 339
 34: 8 339
 53: 3 157
 59: 2 38
 63: 3 172
 65: 19 341
 66: 5 284

Hesekiel

18: 4 306

Daniel

7: 25 258, 260, 301
 7: 27 33, 318
 8: 14 296

Hoosea

12: 5, 6 74

Aamos

8: 11 320

Miika

4: 8 341

Habakuk

2: 2, 3 289

Malakia

3: 18 46
 4: 1 339

Matteus

3: 17 151
 4: 3, 4 153
 10: 17 199
 16: 28 160
 17: 5 160
 20: 28 32
 21: 9 292
 23: 39 332
 25: 1—11 291
 25: 40 336
 26: 33 165
 26: 40 163
 26: 53, 54 163—164
 27: 4 168
 27: 25 170

27: 34 174
 27: 62—66 177—178
 27: 52, 53 181
 28: 13 181
 28: 18—20 188

Markus

13: 9 199
 15: 31 173
 15: 34 176

Luukas

3: 22 153
 4: 1—12 153—155
 19: 40 294
 21: 16, 17 260
 22: 31, 32 162
 22: 42 163
 22: 64 166
 23: 34 172
 23: 37 173
 23: 39—41, 43 173
 23: 46 176
 24: 50 185

Johannes

1: 29 151
 3: 16 33
 6: 40 249
 7: 45, 46 158
 18: 4, 5 163
 19: 3 166
 19: 27 174
 20: 13—17 183
 20: 13 293
 20: 28, 29 184

Apost. teot

1: 6, 7 188
 1: 11 187
 2: 1—8 188—189
 2: 25—27 190
 2: 37, 38 191
 2: 41 191
 3: 4—10 193—194
 4: 19—21 197
 5: 1—11, 25—

32 199—201
 5: 19—21 199
 5: 35—42 201
 6: 1—4 202—203
 6: 7, 8 203
 6: 9, 10 204
 6: 14, 15 205
 7: 22 84
 7: 47—60 205—207
 7: 56 211
 9: 4, 5 210
 9: 6 211
 9: 10—18 212
 9: 34—43 219—220
 10: 1, 2 220
 10: 4—6 221
 10: 9—16 221—222
 10: 17, 20 223
 10: 26—29 224
 10: 33—35 224
 10: 45—48 225
 11: 2 226
 11: 15—18 226—227
 11: 21 235
 12: 7—17 230—232
 13: 2 236—237
 15: 8—10, 19 239—240
 16: 28 244
 17: 3 294
 17: 16—27 244
 22: 17—21 217—218
 26: 28, 29 244

I Korintt.

2: 9 341
 4: 12, 13 245
 13: 12 342
 15: 55 326

2 Korint.

4: 6—10 248
 6: 10 245
 11: 26, 27 244

Filipp.

3: 3—14 242—243

2 Tessal.

2: 3, 4, 7 256, 259, 301
 2: 10, 11 312—313

2 Timot.

1: 10 36
 3: 12 255
 4: 6—8 249, 250

Hepreal.

2: 14 32
 8: 2, 5 297
 9: 9, 23, 24 297—298
 9: 23 298
 10: 32 251
 10: 35—39 295
 11: 5 44—45
 11: 7 47
 11: 14—16 341, 342
 11: 36 251

1 Piet.

3: 6 61

2 Piet.

2: 4 21
 3: 10 339

I Johann.

3: 4 36

Jaakob

3: 15 312

Juud.

1: 9 134
 1: 14 44

Ilmest.

4: 5 297
 5: 13 343
 6: 15—17 325
 7: 9 333
 7: 10 334
 8: 3 297
 11: 19 297, 299
 12: 6 260
 12: 7—9 11—12
 13: 2, 5—7 260
 13: 13, 14 311
 13: 16, 17 301
 14: 7 280, 282
 14: 8 287
 14: 9, 10, 12 300, 302, 317
 15: 3 337
 18: 2 315
 18: 4, 5 315
 19: 16 318
 20: 6 340
 20: 11, 12 334
 21: 1 341
 21: 3, 4, 11 342
 21: 4 327
 21: 22 342
 22: 1, 2 328
 22: 5 342
 22: 11 318
 22: 12 298

Asiahakemisto

Aabel, hänen otollinen uhrinsa 39—40
uskoi Messiakseen 39
Aabraham, kutsu 57
luonne 57, 60
sai lupauksia 57—58
sai tiedon Israelin tulevasta vankeudesta 93
solmi avioliiton Haagarin kanssa 59
usko ja epäily 58
uskon koetus 61.
Adam, enkelien varoittama 20—21
ensimmäinen uhri 37
Jumalan luomana 13
kiusattuna 26
tulevaisuus ilmoitettiin hänelle 36
tuskaisena syntiinlankeemuksen jälkeen 35, 41—42
yhdeksän sukupolven opettajana 42, 112
Aadam ja Eeva, Eedenissä 14—15
kuuliaisuuden koetus 16
surullisina syntiinlankeemuksen johdosta 27—28
valon verhoamina 14.
Aaron, kuolema 130.
Adventistit, Jumalan sallima erehdys profeetallisessa ajanlaskussa 285
lujuuspettymyksen jälkeen 293
pettymys 285, 293
pettymys verrattuna opetuslasten pettymykseen 294
pyhäkkökysymyksen tutkiminen 296
valmistuminen kohtaamaan Herraa 285, 292.

Adventiliike, kasvu ja edistys 280—286
vastukset 283—285
yhteys ja rakkaus 290.
Ahdistuksen aika, Jaakobin ahdistus esikuvasi sitä 76
vanhurskusten kokemus sen aikana 76—77.
Aika, sen pitkittyminen v. 1844 289—290.
Amalek, Israelin vapautus sen vallasta 103.
Ananias, damaskolainen, opettaa Paavaliala 212.
Ananias ja Safiira, heidän kuolemastaan syytettiin apostoleita 199
Aneoppi 262
Anteliaisuus, tarpeellinen Herran huoneen rakentamisessa 117.
Antiokia, uskovaisten toiminta siellä 235.
Apostolit, pidätettyinä, vankeudessa ja enkelin vapauttamina 198
toinen kuulustelu 200—201
varhaistoiminta Jerusalemissa 198.
Arkki, Abinadabin talossa 147
Daavidin siirtämänä Jerusalemiin 148
enkelit seurasivat arkin vaelusta 142, 145, 148
joutui filistealaisten haltuun 143—144
Oobed-Edomin talossa 148
sen ulkomuoto 119
sisältää kymmenet käskyt 141
sopimattomasti käsiteltyinä Beet-Semeksessä 147

tuotiin Salomon temppeliin 148
vieläkin kätkeytyä luolaan 150
vietiin taisteluun 143.
Arkki, Nooan rakentama 48
ovi enkelin sulkema 50.
Arkki, taivaallisessa pyhäkössä 299.
Armo, Jumalan osoittama Israelin vapautuksessa 89.
Armoistuin, maallisessa pyhäkössä 118—121.
Armonaika, annettu valmistusta varten 77
ihmisen koetus aika 12, 35
sen päättyminen 318—320
Avioliitto, kielletty epäjumalanpalvelijoiden kanssa 64, 89
muinaisia tapoja 65
nuorten kunnioitettava vanhempien neuvoa puolison valinnassa 66.
Baabel, tornin rakentaminen 55—56.
Babylon, hengellinen langenneena 287—290.
Barnabas, Antiokiaan lähetettyinä ristinsä 171.
Barnabas, Antiokian lähetettyinä 235
Paavalin tuttavana 216.
Barnes, englantilainen uskonpuhdistaja 277.
Bulla, paavin, Lutherin polttama 271.
Calvin, uskonpuhdistajan Ranskassa 267.
Cranmer, englantilainen uskonpuhdistaja 277.
Daagon, kaatuminen arkin edessä 145.
Daavid, ennusti Kristuksesta 190
siirsi arkin Jerusalemiin 148
siirsi arkin Oobed-Edomin taloon 148.
Damasko, Paavalin näky lähellä sitä 210
Paavali siellä Ananiuksen opettamana 212.
Diakonit, seitsemän valitseminen 35.
Dorkas, toiminta ja ylösnousemus 219.
Eeden, kts. Paratiisi.
Eeli, ei kasvattanut perhettään Herran kurissa 142
kuolema 144.
Eenok, elämä 43—46
kuuva lopunajan vanhurskaita 46
maailman tila hänen aikanaan 43
taivaaseen otto 44.
Eesau, myi esikoisuutensa 67
näki unen Jaakobin kokemuksesta 75.
Eeva, häntä varoitettiin erkane-masta miehestään 21
kiusasi Aadamia 25—27
kiusaus 23—25
luominen ja kuvaus 13.
Egypti, Israelin vapautuksen pilkkaaminen 88
sotajoukon tuho Punaisessa meressä 97
vitsaukset 90.
Elia, kirkastusvuorella 159.
Eläimet, meno arkkiiin 49.
Elämänpuu, Aadamilta kielletty pääsy sen luo 29
paratiisissa 14
vanhurskaat johdetaan sen luo uudessa maassa 327—328.
Enkeli, avaa arkin oven 52
heikoinkin olisi voinut vapah-taa Jeesuksen 166
joka pelasti Pietarin, surmasi Herodeksen 234
kehoittaa Haagaria palaamaan Saaran luo 59
lähetetään opastamaan Elieseriä 64
maksaisi ihmisen velan, mutta ei voi 33
saa Jaakobin vakuuttamaan synnistään 73
sulkee arkin oven 50
vapauttaa Pietarin vankilasta 230.
Enkelit, Aabrahamin luona 60
Aadam ja Eevan luona 20
eivät saaneet vapauttaa Jeesusta 163, 166
eivät saa vallita ihmisten tah-toa 308
hämmästyneinä ristiinnaulitsemisen aikana 173

ilmestyivät Aadamille syntiinlankeemuksen jälkeen 42
 iloitsivat luomisesta 13
 Jeesuksen haudan ympärillä 179
 johtivat ja suojelivat Nooan arkkia 52
 kokoavat eläimiä Nooan arkiin 49
 kuuliaiset, varoittavat Lusiferin kapinasta 10
 langenneen ihmisparin luona 34
 luotuja olentoja 7
 lähetettiin sekoittamaan Baabelin tornin rakentajien suunnitelmat 56
 merkitsivät muistiin jokaisen loukkauksen ja julmuuden, mikä kohdistettiin Jeesukseen 164
 osallisina pelastussuunnitelma-
 maista 33
 selostivat Israelin johtajille Mooseksen aseman 84
 selostivat Moosekselle Jumalan suunnitelman 84, 86
 seurasivat arkkia 142, 145, 148
 seurustelivat ihmisten kanssa 12
 suojelevat pyhiä vaikeuksissa 322
 surivat Kristuksen kärsimystä 165
 tarjoutuivat uhraamaan henkensä pelastaakseen ihmisen 32
 toimivat adventtiliikkeen yhteydessä 283—284, 286
 tulivat koolle Lusiferin kehoituksesta 8
 valmistivat ruokaa Kristukselle 156
 varjelivat Jeesusta vihollisilta 156—157
 vartioivat elämänpuuta 30
 Enkelit, langenneet, kiistelivät keskenään taivaassa 8
 muuttuivat lankeemuksen jälke-
 keen 16—17
 yhtyivät Saatanan suunnitelmaan 19.
 Ensimmäisen enkelin sanoma, en-
 nustus täytyneenä 280—286.

Epäjumalanpalvelus, katoliseen kirkkoon tunkeutuneena 258
 sen vaara 110
 seurakuntaan liittyy epäjumalanpalvelijoita 252.
 Eripuraisuus, varhaisseurakun-
 nan kokouksen jälkeen 241.
 Esimerkki, jumalinen, vastusta-
 maton voima 248
 Esirippu, pyhäkön e:n repeämisen
 merkitys 304
 Evankeliumi, varhaisseurakunnan
 julistamana 252.
 Faarao, aikoo tehdä Mooseksesta
 Egyptin vallanperijän 84
 kerskailu 88
 sortaa Israelia 82.
 Fariseukset, heidän käsityksensä
 Kristuksen ylösnousemuk-
 sesta 198.
 Filistealaiset, anastivat arkin 144
 Israelia ei johdettu heidän
 maansa läpi 94
 Jumalan arkin takaisin saa-
 minen 146
 sortavat heprealaisia 20 vuot-
 ta 147
 sotivat Israelia vastaan 143
 —146.
 Filosofia, turha, viehättää mo-
 nia 24.
 Fitch, Charles, valmistti profee-
 tallisen taulukon 289.
 Fredrik, Saksin vaaliruhtinas,
 Wormsin valtiopäivillä 273,
 275
 Frith, englantilainen uskonpuh-
 dista, ja 277.
 Gamaliel, antoi neuvon 200.
 Getsemane, Jeesus ahdistuksissa
 162—163.
 Gilgal, muistomerkin pystyttämi-
 nen 136.
 Haagar, avioliitto Aabrahamin
 kanssa 59
 kateus 60
 kopeus 59.
 Helluntai 188—192
 Jeesus vieläkin valmis samoin
 siunaamaan meitä 192.
 Herodes, hänen saamansa ran-
 gautus 232—234
 Johanneksen saarnan vaikut-
 tamana 152

Kristuksen kuulustelijana 169
 määrää Johanneksen teloitet-
 tavaksi 152
 vainoojana 228.
 Herätys, adventtisanoman vai-
 kuttama 282—283
 Huss, Johannes, uskonpuhdistaja
 ja marttyyri 266.
 Hyve, saa palkkansa 80.
 Hyvän ja pahan tiedon puu, kuu-
 liaisuuden koetin 16, 20.
 Häät, Karitsan 318
 Iankaikkisuus, uutta jumalallista
 ilmoitusta sen aikana 343.
 Ihmeet, Saatanan, pettävät ihmi-
 siä 312
 spiritismin yhteydessä 312—314
 uskovaisten tekemät voimak-
 kaan huudon aikana 316.
 Ihminen, asetettu koetteelle 12
 luotu Jumalan kuvaksi 13
 yhteys enkeleihin 12.
 Ihmiset, koko pienentynyt 181
 —182.
 Ihmiskunta, heikentynyt 37.
 Iikabod, Piinehaan poika 144.
 Iisak, alistuvaisuus 62
 avioliitto 64—66
 esimerkki tottelevaisuudesta 65
 Jaakobin pettämänä 68
 piti Eesaun puolta 67
 syntymä 60.
 Ikuinen piina, sen opettamisen
 huono vaikutus 261, 307.
 Ilmakehä, muuttunut syntiinlan-
 keemuksen jälkeen 34.
 Ismael, syntymä 59.
 Israel, ei kestänyt koetuksissa 114
 filistealaisten vainoamana 147
 harhaili erämaassa 125
 joutui maanpakolaisuuteen 150
 kaksi luokkaa Egyptissä 87, 113
 lähtö Egyptistä 93—97
 napina 98, 102, 114, 123, 127
 orjuus Egyptissä 82
 pääsy luvattuun maahan 135
 —140
 sai kokea Jumalan voimaa
 Egyptissä 87—92
 vaellus Siinaille 98—99
 vaellus toistuu nykyseurakun-
 nan kokouksessa 99
 vanhinten usko Jumalan lu-
 pauksiin 88.

Jaakob, Egyptissä 81
 maanpaossa 68
 painii enkelin kanssa 73—77
 paluu Kanaaniin 70
 pettää Iisakin 68
 sopimus Laabanin kanssa 71
 tavoitteli esikoisuutta 67.
 Jaakob, apostoli, aikaansaa pää-
 töksen Jerusalemin kokouk-
 sessa 240
 mestattiin miekalla 228.
 Jaakob ja Eesau, edustavat kah-
 ta ihmisluokkaa 75
 luonne ennalta tiedetty 67
 Jaakobin ahdistus kuvaa Ju-
 malan kansan kokemusta
 321—323.
 Jeesus Kristus, ankarat kiusauk-
 set 158
 antoi itsensä lunnaksi 32
 arvovalta 7
 henki uhattuna 157
 Herran sotajoukon päämies 137
 ilmoitus paimenille 151
 julistaa pelastussuunnitelman
 enkeleille 31
 jätti äitinsä Johanneksen
 huostaan 174
 kaste 151
 kirkastuminen 159
 kiusauksen erämaassa 153
 kuulustelu 165—170
 kärsimyksistä vapauttajana 157
 nousee taivaaseen saamaan
 Isän hyväksymisen 183
 nöyryys 166, 168, 170
 olisi kuollut kahdenkin usko-
 vaisen puolesta 157
 palaa maailmaan tuhatvuotis-
 kauden lopussa 330
 pilkattuna ja häväistynä 166
 polveutuu Daavidista 190
 päättää toimintansa taivaan
 pyhäkössä 318
 ristinnaulitseminen 171—174
 sydän murtui ristillä 174
 syntymä 151
 taivaaseenastuminen 186
 uhri, riittää pelastamaan maa-
 ilman 36
 ylösnousemuksen jälkeen opet-
 taa opetuslapsiaan 40 Päi-
 vää 185
 ylösnousemus 179—180

öljymäellä, esittää seurakunnalle sen tulevaisuuden 251.

Jeriko, valtaus 138—139.

Jerusalem, kokous ympärileikkauksesta 238

monet kääntyivät siellä 236.

Jetro, neuvoi Moosesta 104—105.

Johannes, apostoli, on oleva Uudessa Jerusalemissa 335

otti hoivaansa Jeesuksen äidin 174

Pietarin vankitoverina ja enkelin vapauttamana 195.

Johannes Kastaja, edustaa Jeesuksen toisen tulemisen julistajia 152

Jeesuksen opetus ei hyödyttänyt niitä, jotka hylkäsivät hänet 304

kuolema 152

sai merkin Jeesuksen jumaluudesta 151

toiminta 152.

Joosef, Egyptissä 79

kuolema 81

luonne 78, 80

unet 78

valtiaana 81

vankeus 79.

Joosua, kuolemaa valitettiin 140

luonne 140

Mooseksen seuraaja 135.

Jordan, ylitys 136, 142.

Jumala, ennalta tietävä 67

Hänen oikeamielisyytensä todistettuna 338

julistaa Jeesuksen tulemisen hetken 324

puhui usein ylimmäiselle papille sovinnon päivänä 141.

Jumalan huone, into sen rakentamisessa 117.

Jumalattomat, kadotetut kääntyvät vihoissaan kelvottomia sananpalvelijoita vastaan 320.

surevat kuultuaan tuomionsa 336.

Jumalattomuuden salaisuus, sen kehittyminen 256—263.

Juudas, pettää Jeesuksen 163

Simonin juhlassa 161

tunnustus 167.

Juutalaiset, heidän hyödytön uhriripalveluksensa 304.

Järjestys, heprealaisten sotajoukon marssiessa 138

Israelin leirissä 121

Jumalan vaatima 107

seurakunnan tarvitsema nykyaikana 203.

Kaaleb ja Joosua, vastustavat epäuskoisia vakoojia 123

Kaalebin palkka 126.

Kaarle V, nousu Saksan valtaistuimelle 273.

Kain, jälkeläiset 43

luonteokuvaus 39

syy uhrin hylkäämiseen 39.

Kain ja Aabel, edustavat kahta luokkaa 41

heidän uhrinsa 39

Kapina, johti pakosta toimintaan 18

on täydellisenä parantamaton 10

sen seuraukset 16—22.

Kaste, Pyhä Henki ei korvaa sitä 226.

Katumus, ennen vedenpaisumusta eläneiden, liian myöhäinen 51.

Kaupungit, pyhien pako niistä 321, 323.

Keittäminen, sapatiksi valmistuspäivänä 101.

Kerubit, Salomon temppelissä 149.

Keskiaika, alkukohta 260.

Keskiyö, Jumalan kansan vapautus 324.

Keskiyön huuto, adventtiliikkeessä 291—295

kolmannen enkelin voimakas huuto on sitä paljon voimakkaampi 316.

Kieli, sekoitettiin Baabelissa 56.

Kielillä puhuminen, lahja helluntaina 189—190.

Kiihkoilu, hävisi ennen keskiyön huutoa 291

varsin vähän adventtisanomassa 290.

Kiirastuli 262.

Kirkastuminen, Kristuksen, Moosesen ja Elian kanssa 134.

Kirous, eläinmaailmalle 36

käärmeelle julistettuna 29

) 352 (

maalle kaksinkertaisena 41

maalle kolmannen kerran 55.

Kiusaus, aina käsillä oleva puolustuskeino sitä vastaan 80

Kristus vastusti sitä Jumalan sanalla 257.

Knox, John, Skotlannin uskonpuhdistaja 277.

Kolmas enkeli, voimakas huuto 315—317

sanoma 299—302.

Konstantinus, muodollinen kääntyminen 256

sunnuntailaki 258.

Koputukset, pahojen enkelien aikaansaannosta 311.

Kornelius, enkelin ilmestyminen hänelle 221

luonne 220

Pietari saarnaa hänen kodissaan 223.

Koroke, luja, kuvaa kolmannen enkelin sanomaa 303—305.

Kristityt, mainitut nimeltä ensiksi Antiokiassa 235

taso madaltunut 253.

Kristuksen toinen tuleminen, Jeesuksen lupaus 187

Jumalan ääni julistaa päivän ja hetken 324

kuvaus 324—326.

Kristus, kts. Jeesus.

Kruunaus, Kristuksen 333—337.

Kruunut ja harput, annetaan vanhurskaille 327.

Kunnioitus, sen puute ei miellytä Jumalaa 107.

Kuolema, ensimmäinen 40—41

toinen 338—340.

Kuolemattomuus, Saatanan ensimmäinen petos 306

Saatanan opettamana 306

spiritismin perusoppi 310.

Kuuliaisuus, Aadamin ja Eevan koetuksella 16.

Kymmenen neitsyttä, vertaus soveltuu adventtiliikkeeseen 289.

Kymmenet käskyt, eivät ole ies 240.

Käskyt, lisäkäskyjä annettiin langenneen ihmisen tarpeita vastaavasti 112, 114.

Kääntymys, eri vaiheet 226.

23

Käärme, kirottiin 29

oli kaunis ennen syntiinankeemusta 23

Saatanan välikappale 23.

Laaban, menetteli itsekkäästi Jaakobia kohtaan 69

sopimus Jaakobin kanssa 71.

Laki, Aadam opetti sitä jälkeläisilleen 112

annettiin Siinalla 106—116

kirja asetettiin arkin sivulle 132

kivitauluille kirjoitettuna 114

laintaulut Jeesuksen käsissä kruunaustilaisuudessa 337

neljäs käsky ilmaisee Jumalan luojana 301

Nooa säilytti sen 112

oli olemassa ennen luomista 112

on muuttumaton 34

on muuttumattomana pyhässä arkissa 299

Paavali havaitsi Jeesuksen vahvistavan sen 213

paavikunnan muuttamana 257

Saatanan taistelu sitä vastaan 10

sen periaatteet eivät muuttuneet syntiinankeemuksen jälkeen 112

sen rikkominen erotti Jumalasta 38

tarkoitus 115

voi tuomita, mutta ei antaa anteeksi 18.

Lampunjalka, maanpäällisessä pyhäkössä 120.

Langemus, Aadamin ja Eevan 23—30

ihmisen, murehdutti koko vastasta 28, 31.

Lasarus, juutalaisten murhasuunnitelma 162.

Latimer, englantilainen uskonpuhdistaja 277.

Lemek, ensimmäisenä moniaviolinen 57.

Lesket, kreikkalaisten leskien napina 202

varhaisseurakunnan huolenpito 202.

) 353 (

»Liian myöhään! Liian myöhään!», kadotetun syntisen huuto 319.

Liitto, ikuinen, julistettu Jumalan kansalle 324

Siinailla, sen perustaminen ja ehdot 106.

Lollardit, varhaisia uskonpuhdistajia 267.

Loot, kutsu Sodomasta verrattuna kutsuun Babylonista 317.

Lunastetut, ikuisesti autuaita 343

Jeesus ilmaisee heille lunastuksen ihmeitä 343

valtaistuimen ympärillä 333

ks. myös Pyhät.

Luominen, Isän ja Pojan yhteistoiminta 7

järjestys ja sopusointu siinä 15

maailman 13.

Luopiot, erotetaan tosi kristityistä 254.

Luopumus, vedenpaisumuksen jälkeen 55.

Lupaukset, Jumalan, täyttyminen edellyttää kuuliaisuutta 111.

Lusifer, lankeemus 7—12

ks. myös Saatana.

Luther, käynti Roomassa 269

laaja vaikutus 270

omaksuu Raamatun ainoaksi uskonohjeeksi 270

papiksi vihkiminen 269

Raamatun löytäminen 268

Saksan uskonpuhdistajana 268—272

vetoaa keisariin 271

Wittenbergin yliopistossa 269

Wormsin valtiopäivillä 273

yhteys Melanchthoniin 276.

Maa, Jumalan luomana 13

Kristus lunasti sen Saatanalta 155.

Maanjäristys, Kristuksen toisen tulemisen yhteydessä 324.

Manna, Jumalan hankkimana Israelille 100—101

loppui Jordanin ylityksen jälkeen 137.

Maria, Vapahtajan haudalla 183

voitelee Jeesuksen 161.

Maria, Jeesuksen äiti, ristin juurella 172.

Melanchthon, Lutherin apuna 276.

Messu-uhri 262.

Metusalah, kuolema 48.

Miller, William, adventtisanoman julistaja 280—286.

Moniavioisuus, ei koskaan Jumalan hyväksymä 58, 61

sitä oli ennen vedenpaisumusta 49, 57.

Mooses, Egyptin perintöruhtinas 84

erehdys, jonka Jumala korjasi 85

katumus ja tunnustus 129

kirkastusvuorella 159

kuolema 131—134

luonne 159

nousu kansan vapauttajaksi 114

nöyryys 130

pako Midianin maalle 85

palavan pensaan luona 86

rukous Israelin puolesta 124—125

synti ja rangaistus 127—130

taistelu faaraota vastaan 90—92

varhainen kasvatus 83

vasussa Niilin virralla 83

viimeiset neuvot Israelille 131

väärä käsitys Israelin vapautumisesta 84

ylösnousemus 134, 160.

Muistikirjat, avattuina viimeisellä tuomiolla 334.

Muuttuminen, Eenokin, esikuva 46

elävien pyhien 326.

Naiset, Jeesuksen haudalla 182.

Napoleon, Uuden Jerusalemin piirityksessä 332.

Neitsyt Maria, palvonta 261.

Nero, Saatanan sotajoukossa 336

uskoi taikuuteen 246

vangitutti Pietarin ja Paavalin 246.

Neuvottelu, Saatanan ja hänen enkeleittensä välillä 156

taivaassa syntiinlankeemuksen jälkeen 28, 31.

Noituus, sen nykyaikaisia muotoja 311.

Nooa, hänen aikansa lopun aikaan verrattuna 322

korpin ja kyyhkyn lähettäminen 52

toiminta 47—49

uhraaminen 53.

Nuorisio, sen tulee kunnioitvaa vanhempien mielipidettä 66.

Oobed-Edom, sai siunauksen Jumalan arkin tähden 148.

Opetuslapset, epäilivät Kristuksen ylösnousemusta 182

Jeesusta kuulusteltaessa 166

käyttivät helluntain jälkeen puhdasta ja täsmällistä kieltä 192

käyttivät puhdasta kieltä 165

pelkäsivät Jeesusta pidätettäessä 164

saivat vallan tehdä ihmeitä 185

yläsalissa 188

ymmäräsivät Raamattua helluntaina 180.

Orjat, vapautetaan Kristuksen tullen 325.

Orjuus, Israelin orjuus Egyptissä 82.

Paavali, Ateenassa 244

Barnabaan ystäväksi 216

epäonnistui yrittäessään kääntää juutalaisten johtajia 217

Festuksen ja Agrippan edessä 244

Filippiissä 243

heikot silmät, Kristuksen kirkkauden aiheuttamat 214

Jerusalemiin Pietaria tapamaan 215

Jerusalemin uskovaisten pelkäämänä 216

Jumalalta saatu tehtävä 236

kaste 213

kristittyjen vainoojana 208—209

kääntymys 209—214

liittyi Barnabakseen Antiokiassa 235

lähtee Jerusalemissa Tarsoon 218

läsnä Stefanusta kivitettäessä 207

merimatka, Jumalan mielen mukainen 245

Neron mestauttama 247

noudatti kymmeniä käskyjä kääntymisensä jälkeen 239

on oleva Uudessa Jerusalemissa 335

pakanain apostoli 246

pako Damaskosta Arabiaan 214

pako vasussa muurin yli 215

paluu Damaskoon 215

saarnaa Kristusta Damaskossa 214

sai näyssä kehoituksen lähteä Jerusalemissa 217

sanhedrinin jäsenenä 208

seurakunnalta tietoa saamaan 211—213

Stefanuksen uskon vaikuttamana 207

toinen vangitseminen 246

väsymätön toiminta 242—245.

Paavali ja Barnabas, Jerusalemin kokouksen edustajina 238

miehiä, jotka vaaransivat elämänsä 241

vihkiminen 236—238.

Paavinvalta, julkeat väitteet 257

sen keskipäivä on maailman keskiyö 262.

Pakanat, Paavali ja Barnabas heidän apostoleinaan 236—237

saavat Pyhän Hengen 225

siirsivät tapansa seurakuntaan 256

turmiollisia uhritapoja 115

vailla evankeliumia 222.

Pakanuus, varhaiskristityt ryhtyivät sovitteluun sen kanssa 252

vainoavana 251.

Palvonta, kuvien ja pyhäinjäännösten 258, 261.

Papit, pyhitettiin tehtävänsä 141.

Pappeus, annettiin ensiksi perheen päälle 38.

Paratiisi 14—15

Aadam ja Eevan karkoitus 29—30

poistettiin maan päältä 44.

Pelastus, ilmoitettiin Aadamille 42

ilmoitettiin Eenokille 44

suunnitelma 31—38.

Peto, leopardi, tulkittuna 301
kaksisarvinen, tulkittuna 301
merkki esitettyä 302
Petos, spiritismi mestarinäyte sii-
tä 314.
Pietari, ei ole seurakunnan pe-
rustus eikä pää 224
Herodeksen vangitsemana 228
herättää eloon Dorkaksen 219
ihmeellinen pako vankilasta
230
itseluottamus 162
juutalaisten apostoli 246
kertoo apostoleille Korneliuk-
sen kääntymisestä 226
kertoo kokouksessa uudelleen
Korneliuksesta 239
kielsi Kristuksen 165
käytti miekkaa Getsemanessa
163
nukkui Getsemanessa 163
näky taivaasta laskeutuvasta
astiasta 221
on oleva Uudessa Jerusalemissa
335
parantaa Aineaksen Lyddassa
219
puhe ramman parantamisen
jälkeen 194
ristiinnaulittiin omasta pyyn-
nöstään pää alaspäin 247
rohkea puolustautuminen san-
hedrinin edessä 195
saarnaa evankeliumia Korne-
liukselle 224
saarnasi helluntaina 190
toisessa kuulustelussa 200
vankeuteen Johanneksen kans-
sa ja sieltä vapaaksi 195.
Pilatus, epätoivo ja sieluntuska
184
Kristuksen kuulustelussa 168
vaimonsa varoittamana 168.
Pilvi, Kristuksen tulemuksen
merkki 325.
Pilvi- ja tulipatsas, johti Israelia
121
Kristus oli siinä 137
Pilvivaunut, lunastettujen tai-
vaaseenastumisen yhteydes-
sä 326.
Potifar, Joosef hänen talossaan
79.

Protestantit, tähdentävät sunnun-
tain pyhittämistä 259.
Puhtaus, kelvollisen Jumalan pal-
veluksen edellytys 107.
Punainen meri, sen ylittäminen
96.
Pyhimysten palvonta 261.
Pyhä Henki, annettiin pakanoille
225
helluntaina 188
länä Jeesuksen kasteessa 151
neuvoo elämän tietä 308.
Pyhäkkö, maanpäällinen, sen ra-
kentaminen esimerkiksi uh-
rimielestä 117—118
Mooseksen saamat rakennus-
ohjeet 117
palvelus kaikkeinpyhimmässä
120
pyhäkkötötuus, sen tutkiminen
adventtipettymyksen jälkeen
296—298
rakentaminen ja tarkoitus 117
—121
taivaallisen pyhäkön puhdis-
tus 298.
Pyhät, käsky heidän surmaami-
sestaan 321
lopullinen vapautus 324—326
suoja ahdinon aikana 321
kts. myös Vanhurskaat, Lu-
nastetut.
Päivä ja hetki, Jeesuksen tulemi-
sen 324.
Pääsiäinen, asettaminen 91.
Raamattu, innoittamattomaksi
käsitettynä 307
Rooman kirkon salassa pitä-
mänä ja tukahduttamana
257
Saatanan väheksymänä 313
säilynyt ihmeellisesti väären-
tämättömänä 308
Tyndalen julkaisemana Eng-
lannissa 276
varjeltu täydelliseltä hävittä-
miseltä 264, 308
Wyckliffen kääntämänä 265.
Rampa, parantaminen temppelin
portilla 193—197.
Rappeutuminen, ihmissuvun 37.
Rebekka, saa rukoukseensa vas-
tauksen 67

suunnittelee Jaakobin kanssa
Iisakin pettämistä 68
tulee Iisakin vaimoksi 65.
Ridley, englantilainen uskonpuh-
distaja 277.
Rintakilpi, kuvattuna 141.
Risti, yleiskatsaus tuhatvuotis-
kauden lopussa 334.
Ristiinnaulitseminen, mukana ol-
leet saavat nähdä uudelleen
164.
Roomalaiset vartijat, kaatuivat
maahan enkelin kirkkaudesta
179
heidän valheellinen kertomuk-
sensä 181.
Roomalaiskatolinen kirkko, ihmi-
sen selittäminen luonnos-
taan kuolemattomaksi 261
jumalattomien ikuinen piina
262
kiirastuli 262
kuvainpalvonta 258
messu-uhri 262
Neitsyt Marian palvonta 261
paavi, Kristuksen sijainen 260
—261
pyhimysten palvonta 261
sen kehittyminen 257—263
sunnuntain viettäminen 258—
260
synninpäästöt 262
väärät opit ja rankaisutoimen-
piteet 260.
Rooman piispa, kirkon pääksi ju-
listautuneena 260.
Rukous, hellittämättömän ru-
kouksen puute 283
Jerusalemin seurakunta ru-
koili Pietarin vapauttamista
229
Jumala tietää, miten ja mil-
loin vastata siihen 192.
Ruokahalu, hillittävä 100.
Ryövärit, ristiinnaulittuina Kris-
tuksen molemmin puolin
172—173.
Saara, Aabrahamin ainoa ja to-
dellinen vaimo 61.
Saarnaajat, vapautettava elatuk-
sen huolista 203.
Saatanana, alkaa viimeisen epätoi-
voisen taistelunsa 338

asettaa spiritismin Raamatun
tilalle 313
epäonnistuu aikeessaan sur-
mata Mooses 84
houkutukset 306—309
hänen murheensa 16—17
hänen sotajuonensa 24
Jumalan tuli kuluttaa hänet
340
järjestää joukot valloittamaan
Uuden Jerusalemin 332
katselee tyytyväisenä harhaan-
tuneita 309
kiusaa Eevaa 23—25
kiusaa Kristusta erämaassa
153—155
kärsii rangaistuksen vanhurs-
kasten synneistä 319, 339
lietsoi enkeleineen vihaa Jee-
susta vastaan 156
lopullinen rangaistus 330
muuttui lankeemuksen jäl-
keen 16, 34
myöntää tuomionsa oikeaksi
338
neuvotteli pahojen enkelien
kanssa Kristuksen taivaa-
seenastumisen jälkeen 187
oli johtanut taivaallista kuo-
roa 17
pelkäsi vedenpaisumuksen ai-
kana 51
pyrkii takaisin entiseen ase-
maansa 17—18
raivoissaan Jeesuksen kiusaa-
misen epäonnistumisesta 170
raivostuneet jumalattomat
hyökkäävät häntä vastaan
339
riemuitsee petöksensä onnistu-
misesta 254
saattaa tuoda esiin kuolleiden
ystävien hahmot 310
saattoi kiusata vain hyvän ja
pahan tiedon puulla 22
sai luvan kiusata Adamia ja
Eevaa 16
sanoi olevansa maan hallitsija
155
sidottu olemaan maan päällä
tuhatvuotiskauden ajan 329
syö tiedon puun hedelmää 25
tiesi Israelin tulevasta vapaut-
tajasta 82

toiminta Kristuksen ylösnou-
semuksen jälkeen 180
toivoi voittavansa Jeesuksen
34, 158—159, 165
tuhotaan 155.
Saddukeukset, heidän käsityksen-
sä Kristuksen ylösnousemuk-
sesta 198.
Sade, ei ollut ennen vedenpaisu-
musta 50.
Salomo, tuo arkin temppeliin 148
—149.
Samuel, nuhtelee Eeliä 143.
Sana, Jumalan, Jeesus vastusti
kiusausta Jumalan sanalla
257.
Sapatti, jotkut protestanttiset us-
konpuhdistajat noudattivat
sitä 278
Jumala vaatii vielä sen pyhit-
tämistä 101
luomisen muisto 259
merkki 109
muuttaminen 258
opetuslapset viettivät sitä 179
säättäminen ja tarkoitus 301.
Sateenkaari, siihen liittyvä lupaus
53.
Seet, elämä 43.
Seurakunnat, luisuminen entisel-
tä korkealta tasolta 278
Paavalin perustamat 242
suositut, joista adventistit v.
1844 erosivat 288
tuomitut, joista yksilöt kiiruh-
tavat ulos 316—317.
Seurakunta, käsittää aina kaksi
luokkaa 253
vainot pitävät sen puhtaana
309.
Siilas, Paavalin ja Barnabaan
työtoveri 241.
Simon kyreneläinen, Kristuksen
ristin kantaja 171.
Simon, Pietarin paljastama noi-
tuuden harjoittaja 246
Sinetöiminen, pyhien sinetöimis-
työn päätyminen 318.
Sota, taivaassa 10.
Sovittelu, protestanttien ja roo-
malaiskatolisten välillä 279
varhaiskristittyjen ja paka-
nuuden välillä 252.

Spiritismi 310—314
ei ole pelkkää petkutusta 311
muinaisen noituuden uuden-
aikainen ilmennys 311—312.
Stefanus, diakoniksi valitseminen
202
kuulustelu ja kuolema 204—
208
puolustautuminen 205—206.
Suitsutusalttari, maanpäällisessä
pyhäkössä 119.
Sunnuntai, ihmiset kutsuvat Her-
ran päiväksi 258
miten se tuli leppöpäiväksi 258.
Synnit, hyvien ihmisten loukkaa-
vat erikoisella tavalla Juma-
laa 130
tunnustamattomat, lannistai-
sivat vanhurskaat ahdingon
aikana 76
vanhurskaitten, joutuvat Saa-
ntanan kannettaviksi 319, 339.
Synti, sen suuruus 35.
Taikurit, jäljittelivät Jumalan työ-
tä 311
tunnustivat hämmästyneinä
Jumalan voiman 90.
Taivaaseenastuminen, Jeesuksen
186
vaatteita ei valmistettu sitä
varten 285.
Taivas, iloitsi pelastussuunnitel-
masta 33
odotti Jeesuksen taivaaseen-
astumista 186
suri ihmisen lankeemusta 28,
31, 34
suri Jeesuksen kärsimyksiä
163.
Taulukko, profeettallinen Charles
Fitchin 289.
Temppeli, Salomon temppelin vih-
kiminen 149—150.
Todistus, Jumalasta annettu kaik-
kina aikoina 264.
Toisen enkelin sanoma 287—290.
Totuus, sen suunta on eteenpäin
ja ylöspäin 225.
Tuhatvuotiskausi, Kristuksen pa-
luu sen lopussa 330
lunastettujen toiminta sen ai-
kana 330.
maan tila sen aikana 329.
Tulijärvi, maan pinnalla 339.

Tuomas, Kristuksen suhtautumi-
nen häneen 184.
Tuomio, valon hylkäämisen seu-
raus 220.
Tyndale, marttyyrikuolema 277
toiminta Englannissa 276.
Uhraaminen, sen tarkoitus 37.
Uhrjärjestelmä, sen tarkoitus, pa-
kanoiden turmelemana 115
uhrit kuvasivat Kristusta 115,
213.
Uurit, ihmisuhrin vedenpaisumuk-
sen jälkeen 115
muotomenojen seuraaminen oli
ies 240
uhrilaki muistuttamassa kuo-
lemasta synnin palkkana
112
vanhan liiton, lakkasivat Kris-
tuksen kuollessa 115, 239.
Universalismi, oppi kaikkien pe-
lastumisesta kieltää Juma-
lalta tuomio-oikeuden 307.
Usko, ahdingon aikana, nyt tar-
peellinen 77
israelilaisten, joutui koetuk-
selle Egyptissä 87
tulee liittyä töihin 225.
Uskonnonvapaus, leimattiin ke-
rettiläisyydeksi 254.
Uskonpuhdistus, protestanttinen,
jatkuu maailman loppuun
asti 278
uskonpuhdistajien periaatteet
277.
Uskonto, aleni uskonpuhdistuksen
jälkeen muodolliseksi 279.
Ussa, hänen rangaistuksensa 148.
Uurim ja tummim 141.
Uusi Jerusalem, Saatanan sota-
joukon valloitusyritys 332
uudessa maassa 342
valtaistuinkaupunkina 333.
Uusi maa, kuvaus 341—343.
Vaatteet, Aadamin ja Eevan, en-
nen syntiinlankeemusta ja
sen jälkeen 14, 27—28, 34.
Vainot, apostolien uskollisuus nii-
den aikana 198—201
eivät estä evankeliumia leviä-
mästä 252
hajoittivat Jerusalemin usko-
vaiset 235

jumalattomat vainoavat van-
hurskaita 41
Kristus ennusti öljymäellä nii-
den tulon 251
luopioseurakunta vainosi tosi
kristittyjä 254
miksi niitä ei ole nykyään 255
pitivät seurakunnan puhtaana
309
seurakunnan suosioon pääsy
vainojen jälkeen 252.
Vakoojat, 12 ja heidän kertomuk-
sensa 122—126.
Valinta, ihmisellä vapaus siihen
27.
Valo, hengellinen, muuttuu hyl-
jättynä pimeydeksi 287
tuottaa hyljättynä tuomion
220.
Valtaistuini, Jumalan, Uudessa Je-
rusalemissa 334.
Vanhemmat, Aabraham hyvänä
esimerkkinä 65.
Vanhurskaat, heidän palkkansa
327—328
kts. myös Pyhät.
Vedenpaisumus, ennen sitä elä-
neiden jumalattomuus 47, 49
luopumus sen jälkeen 55
selostus 50—52.
Velttous, hengellinen, seuraukse-
na uskon puutteesta 77.
Veri, Kristuksen, yksin puhdistaa
synnistä 38.
Vesi, lyödystä kalliosta 102.
Vettä ja leipää, luvattu jäännök-
selle 100.
Vihkiminen, diakonien 203
toimenpidettä vääristeltiin
myöhemmin 237.
Vihkiminen, Salomon temppelin
149.
Vitsaukset, Egyptissä 90—92
seitsemän viimeistä 319.
Voimakas huuto, kolmannen en-
kelin 315.
Worms, Lutherin mukanaolo val-
tiopäivillä 273.
Wyckliffe, John, toiminta 265.
Väittely, ei poista ennakkoluuloja
191
herättää vastustusta 248.

Väkivalta, on lisääntyvä 36.
 Välittäjä, ei ole Jeesuksen poistut-
 tua **kaikkeinpyhimmästä** 319.
 Zwingli, Sveitsin uskonpuhdistaja
 267.
 Yksimielisyyden tavoiteltava nyky-
 aikana 192.
 Yliopistot, Lutherin varoitus 271.
 Ylösnousemus, jumalattomien, tu-
 hatvuotiskauden lopussa 331
 —332
 kolmannen enkelin sanomaan
 uskovien erikoisylösnousemus
 324
 monet pyhät nousivat Kristuk-
 sen kanssa 181
 vanhurskasteen, Kristuksen toi-
 sen tulemisen yhteydessä
 326.
 Ympärileikkaus, juutalaiskristit-
 tyjen herättämä kysymys
 238
 merkitys 113
 uudelleen säätäminen Jorda-
 nin ylityksen jälkeen 136.

Sisällys

1. Lusiferin lankeaminen	7
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 17—24)	
2. Luominen	13
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 24—27)	
3. Kapinan seuraukset	16
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 27—35)	
4. Kiusaus ja lankeemus	23
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 35—44)	
5. Pelastussuunnitelma	31
(Early Writings, ss. 149—153; Hengellisiä kokemuksia, ss. 169—173)	
6. Kain ja Aabel	39
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 54—59)	
7. Seet ja Eenok	43
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 60—65)	
8. Vedenpaisumus	47
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 66—78)	
9. Baabelin torni	55
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 91—93)	
10. Aabraham ja luvattu siemen	57
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 93—101)	
11. Iisakin avioliitto	64
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 101—105)	
12. Jaakob ja Eesau	67
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 105—118)	
13. Jaakob ja enkeli	73
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 118—125)	

14. Israelin lapset	78
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 126—174)	
15. Jumalan voiman ilmeneminen	87
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 180—219)	
16. Israelin pelastus orjuudesta	93
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 204—210)	
17. Israelin vaellus	98
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 221—232)	
18. Jumalan laki	106
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 232—267)	
19. Pyhäkkö	117
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 269—276)	
20. Vakoojat ja heidän kertomuksensa	122
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 288—294)	
21. Mooseksen synty	127
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 309—313)	
22. Mooseksen kuolema	131
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 330—343)	
23. Tulo luvattuun maahan	135
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 344—352)	
24. Jumalan arkki ja Israelin vaiheet	141
(Spirit of Prophecy, osa I, ss. 398—414)	
25. Kristuksen ensimmäinen tuleminen	151
(Early Writings, ss. 153—158; Hengellisiä kokemuksia, ss. 173—178)	
26. Kristuksen julkinen toiminta	156
(Early Writings, ss. 158—164; Hengellisiä kokemuksia, ss. 179—185)	
27. Kristuksen kavaltaminen	161
(Early Writings, ss. 165—168; Hengellisiä kokemuksia, ss. 186—190)	
28. Kristuksen kuulustelu	165
(Early Writings, ss. 169—175; Hengellisiä kokemuksia, ss. 190—197)	
29. Kristuksen ristiinnaulitseminen	171
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 148—179)	
30. Kristuksen ylösnousemus	179
(Early Writings, ss. 181—190; Hengellisiä kokemuksia, ss. 204—213)	

31. Kristuksen taivaaseenastuminen	186
(Early Writings, ss. 190—192; Hengellisiä kokemuksia, ss. 213—215)	
32. Helluntai	188
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 263—275)	
33. Ramman parantaminen	193
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 275—282)	
34. Uskollisuus Jumalaa kohtaan vainon aikana	198
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 286—291)	
35. Evankeliumijärjestys	202
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 291—294)	
36. Stefanuksen kuolema	204
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 294—300)	
37. Sauluksen kääntymys	209
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 305—319)	
38. Paavalin varhastoiminta	215
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 319—323)	
39. Pietarin toiminta	219
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 323—334)	
40. Pietari vapautetaan vankilasta	228
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 334—345)	
41. Kaukasiin seutuihin	235
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 345—349, 368—376)	
42. Paavalin palvelusvuodet	242
(Signs of the Times, 20. 7. 1904; Early Writings, ss. 207; Hengellisiä kokemuksia, s. 231)	
43. Paavalin ja Pietarin marttyyrikuolema	246
(Spirit of Prophecy, osa III, ss. 436—442)	
44. Suuri luopumus	251
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 39—50)	
45. Laittomuuden salaisuus	256
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 51—64)	
46. Varhaiset uskonpuhdistajat	264
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 66—93)	
47. Luther ja suuri uskonpuhdistus	268
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 94—118)	

48. Uskonpuhdistuksen leveneminen	273
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 119—173; Early Writings, s. 224; Hengellisiä kokemuksia, s. 249)	
49. Epäonnistumisesta edistymiseen	278
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 123, 179—195)	
50. Ensimmäisen enkelin sanoma	280
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 222—229)	
51. Toisen enkelin sanoma	287
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 230—247)	
52. Keskiyön huuto	291
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 248—257)	
53. Pyhäkkö	296
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 258—266)	
54. Kolmannen enkelin sanoma	299
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 273—286)	
55. Luja koroke	303
(Early Writings, ss. 258—261; Hengellisiä kokemuksia, ss. 286—290)	
56. Saatanan viettelykset	306
(Early Writings, ss. 218—222; Hengellisiä kokemuksia, ss. 242—247)	
57. Spiritismi	310
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 370—379)	
58. Voimakas huuto	315
(Early Writings, ss. 277—279; Hengellisiä kokemuksia, ss. 307—309)	
59. Armon ajan päättyminen	318
(Early Writings, ss. 279—282; Hengellisiä kokemuksia, ss. 310—313)	
60. Jaakobin ahdistuksen aika	321
(Early Writings, ss. 282—285; Hengellisiä kokemuksia, ss. 313—316)	
61. Pyhien pelastus	324
(Early Writings, ss. 285—288; Hengellisiä kokemuksia, ss. 316—319)	
62. Pyhien palkka	327
(Early Writings, ss. 288—289; Hengellisiä kokemuksia, ss. 319—320)	

63. Tuhattuotiskaus	329
(Early Writings, ss. 289—291; Hengellisiä kokemuksia, ss. 321—323)	
64. Toinen ylösnousemus	331
(Early Writings, ss. 292—294; Hengellisiä kokemuksia, ss. 323—326)	
65. Kristuksen kruunaus	333
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 479—484)	
66. Toinen kuolema	338
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 484—489)	
67. Uusi maa	341
(Spirit of Prophecy, osa IV, ss. 489—492)	